MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

9

PARDAILLAN'IN KIZI

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

dedalus

"Bir kere daha karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz madam... Daha öncekiler ne kadar müthiş, ne kadar amansız olursa olsun, bu yeni başlayan mücadele yanında hepsi basit bir çocuk oyunu gibi kalacak, çünkü bu mücadele, son ve en büyük mücadelemiz olacak ve birimizden birinin ölümüyle bitecek."

Paris'in güzeller güzeli çiçekçisi Brin de Muguet, herkesi kendine hayran bıraksa da gönlünü aşka kapamış genç bir kızdır. Etrafı sürekli akbabalarla çevrilidir. Ancak Kont Odet de Valvert âşık olduğu bu genç kızı sessizce takip ederek onu bütün kötülüklerden korur.

Odet de Valvert, Yiğit Jehan'ın kuzeni, fakir bir gençtir. Jehan bir yandan kaçırılan kızının izini sürüp bir yandan hasta eşiyle ilgilenirken, yaşlı Pardaillan bu iki gence yardımcı olmaya çalışır. Ne var ki yeni düşmanlar, yepyeni maceralarla karşılarına çıkmakta gecikmezler.

IV. Henri'nin ölümünün ardından, Kraliçe Marie de Médicis'in sevgilisi Concini kral gibi hüküm sürse de hep daha fazlasını istediği için Pardaillan'la karşı karşıya gelir. Üstelik bu kez gizemli bir misafir olan Sorrientès düşesi de iş birliği için birden ortaya çıkar ve insanlara reddedemeyecekleri teklifler sunmaya başlar.

Bir zaman sonra, geçmiş, her iki grup için de çetin bir sınava dönüşür ve en kritik anlarda onların yakalarına yapışır.

Ne de olsa büyük gerçekler büyük acılar doğurur...

/dedaluskitap
dedalus.com.tr

ISBN: 978-605-7639-70-7

© Dedalus Kitap - 2021

Yazar: Michel Zévaco
Kitabın Adı: *Pardayanlar 9 / Pardaillan'ın Kızı*
Orijinal Adı: *Les Pardaillan*
Çeviren: Cemil Cahit Cem, Hazal Çevik

Sertifika No: 49834
ISBN: 978-605-7639-70-7
Set ISBN: 978-605-7639-57-8

Dedalus Kitap: iki yüz altmış beş
Roman: yüz on dokuz

Birinci Baskı: aralık iki bin yirmi bir

Yayın Yönetmeni: Faruk Akhan
Editör: Okan Çil
Çeviri Editörü: Fatma Kurt
Düzelti: Esra Ermiş
Sayfa Düzeni: Burhan Üçkardeş
Kapak Tasarım: Saim Aktan

Baskı-Cilt: Repar Tasarım Matbaa, Yenibosna
Merkez Mh. Cemal Ulusoy Cd. No: 43
Bahçelievler/İstanbul (Sertifika no: 40675)

Osmanağa Mh. Mürver Çiçeği Sk. No: 5 D: 6
Kadıköy/İstanbul

www.dedalus.com.tr

Tel: +90 216 418 04 38
Mail: dedalus@liberplus.com.tr

Dedalus Kitap, Liber Plus Yay. ve Org. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.

MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

9

PARDAILLAN'IN KIZI

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

Michel Zévaco

1860 yılında doğan Zévaco, üniversite yıllarında keskin zekâsıyla dikkat çekiyordu. Mezuniyetinin ardından Isère Koleji'nde retorik dersleri vermeye başladı. Ancak politik fikirleri sebebiyle hükümet tarafından görevden uzaklaştırıldı. Bunun üzerine Paris'e giden Zévaco, Jules Roques tarafından çıkarılan, o günlerin anarşist gazetesi L'Egalite*'nin yazı işleri müdürü olarak çalışmaya başladı.*

1890 yılından itibaren özellikle "polemik adamı" adını duyurmaya başlayan Zévaco, zamanının hükümet yetkilileriyle girıştiği tartışmalar sonucunda, daha çok siyasi mahkûmların bulunduğu Sainte-Pelagie Hapishanesi'nde bir süre hapis yattı.

L'Egalite*'nin mahkeme kararıyla kapatılmasının ardından* Courrier Français*'de sanat ve edebiyat eleştirileri kaleme almaya başlayan Zévaco bu dönemde tefrika halinde yayımlanan tarihi romanlar da yazmaya başladı.* Le Capitan *(1907),* Nostradamus *(1909),* Le Pont des soupirs, *2 cilt (1909),* L'Héroïne *(1910) bu romanlardan bazılarıydı.*

Zévaco asıl ününü ise 1900 yılında yine tefrika olarak yayımlamaya başladığı Les Pardaillans *ile kazandı.*

Beş çocuk babası olan Zévaco, 1918'de henüz 58 yaşındayken öldü.

Cemil Cahit Cem

1909 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. İstanbul Erkek Lisesi'nde orta ve lise eğitimini tamamladı, yükseköğrenimini Freiburg Üniversitesi'nde yaptı. Yurda döndükten sonra Türkiye Yayınevi'nde çalıştı. Cemil Cahit Cem'in romanları ve çeşitli konularda kaleme aldığı kitaplarının yanı sıra, başta Michel Zevaco'da yapmış olduğu Pardayanlar serisi olmak üzere pek çok çeviri eseri de bulunmaktadır. 1958'de İstanbul'da öldü.

Hazal Çevik

1997 yılında Adana'da doğdu. 2020 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Mezun olduktan sonra edebiyat alanında Türkçe, Fransızca ve İngilizce çeviriler ve absürt tiyatro alanında çalışmalar yapmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
SAINT–HONORÉ SOKAĞI

Louvre Sarayı bahçelerinin çiçeklenmiş ağaçlarından gelen kokularla dolu, berrak bir ilkbahar sabahıydı.

Ev hanımlarının evin ihtiyaçlarını almak için dışarı çıktığı saatti, Saint–Honoré Sokağı'nda hareketli bir kalabalık toplanmıştı. Mallarını tezgâhlarda taşıyan gezgin tüccarlar çanlarını ya da çıngıraklarını sallayarak başlattıkları "çığlıklarıyla" yoldan geçenleri neredeyse sağır ediyorlardı.

Daha az işlek olan Grenelle Sokağı'nın ağzında, üstünde hiçbir arma görünmeyen basit bir tahtırevan durmuştu... Meşin perdeleri sımsıkı kapalıydı. Arkasında on kişilik, atlı ve tepeden tırnağa silahlı bir muhafız grubu vardı. Hepsi de müthiş haydutlara benziyordu. Şık giyinmişlerdi ama bu, görünüşlerinin korkunçluğunu azaltmıyordu. Hepsi de süslü eyerlerinin üstünde süvari heykelleri gibi hareketsiz ve dimdik duruyorlardı. Gözlerini, tahtırevanın sağında, yine heykel gibi kımıldamadan duran bir atlıya dikmişlerdi. Bu adamın, her saldırıya dayanabileceği kolaylıkla anlaşılan geniş bir göğsü vardı. Sırtındaki mor kadifeden sade elbiseye rağmen her haliyle asilzade olduğunu anlatıyordu. Bakışlarını arabanın meşin perdesine dikmiş; oradan hiç ayırmıyordu. Herhalde bu perdeden sızacak bir emri bekliyordu.

Tahtırevanın solunda, fakir halktan kişiler gibi giyinmiş bir kadın duruyordu. Üstü başı temiz, yüzü soluk, gülüşü yılışıktı. Yaşını söylemek zordu. Belki kırkındaydı, belki de altmışında... Fakat bu kadın, yanındaki tahtırevanla hiç ilgilenmiyor, yarı kapalı, boyuna kırpışan gözlerini Saint–Honoré Sokağı'na dikmiş, oradaki kalabalığı kolaçan edip duruyordu. Birdenbire dudaklarını tahtırevanın meşin perdesine yapıştırıp yavaş sesle:

"İşte, madam," dedi. "Muguette veya halkın tabiriyle Brin de Muguet geliyor."

Perdenin bir köşesi belli belirsiz aralandı ve tatlı bakan iki iri, siyah göz belirdi. Kadının gösterdiği kişiye keskin bir dikkatle bakmaya başladı.

Brin de Muguet henüz o on yedi yaşında, güzel bir kızdı. Zarif ayakkabıları, şık elbisesiyle göz alıcıydı. Dantelli yakasının altında berrak bir gerdan fark ediliyordu. Bakışları çapkın, tebessümü kurnaz ve teninin rengi, elindeki sepette bulunan leylakları bile gölgede bırakacak kadar beyazdı. Kendine güvenli, hafif adımlarla kalabalık arasında rahatça ilerliyor; zaman zaman çekici, ahenkli bir sesle:

"Çiçekleriniz, mösyöler!" diyordu. "Brin de Muguet'nin güllerini ve leylaklarını alın! Çiçekleriniz, kibar madamlar ve mösyöler!.."

Halk, bu genç kızı sempatiyle karşılıyordu. Halkın kendisine sevinçle yol verdiği ve çiçeklerini hiç pazarlık etmeden kapıştığı da dikkate alınırsa, bu genç kızın, sokakların gözdesi ve herkesin sevgilisi olduğu çabuk anlaşılıyordu. Gerçekten de hiç durmadan çiçek satıyordu.

Bu güzel isim –Brin de Muguet– ona çok yakıştığı için bilerek verilmişti. Bazılarının Muguette diyerek kısalttığı bu isim herkesin dudaklarından dokunaklı bir sevgiyle dökülüyordu. Sepeti hızla boşalırken, kemerinden sarkan küçük deri çanta giderek şişiyordu.

Brin de Muguet'nin arkasında fakat ondan uzakta, kendisini genç kıza fark ettirmemek isteyen bir delikanlı, bütün olanı biteni takip ediyor ve ancak bir avcıda ya da bir âşıkta bulunabilecek sabırla genç kızı kolluyordu... Bu da, ancak yirmi yaşlarında, çevik bir delikanlıydı. Biraz yıpranmış olan gri renkli kadife kostümü kendisine pek yakışmıştı. İnce bacaklarını, butlarının yarısına kadar yumuşak güderi çizmeleri sarıyor, uzun mahmuzları şıkırdayıp duruyordu.

Işıldayan yüzünde erkek cesaretiyle delikanlı mahcupluğu birbirine karışıyordu. Elinde bir leylak demeti tutuyor; zaman zaman bu demeti koklamak bahanesiyle, tapınırcasına dudaklarına götürüyordu. Bu çiçeği, Paris sokaklarının dilber çiçekçisinden aldığı belliydi. Uzaktan uzağa, genç kıza diktiği sıcak bakışları görenlerin yanılmasına imkân yoktu: Bu delikanlı âşıktı. Hem de henüz aşkını açamamış bir âşık...

Tahtırevanın hafifçe kalkık perdeleri arkasından bir kadın bu delikanlıyı görmemişti. İri siyah gözlerini genç kıza dikmiş, durmadan onu süzüyordu. Uzun süre çiçekçi kıza baktıktan sonra garip, insanın içine işleyen bir sesle:

"Halk bu genç kızı pek seviyor galiba..." dedi.

Yaşlı kadın:

"Sevmek de laf mı?" dedi. "Paris'e geleli on beş gün oldu. Her yerde Muguette veya Brin de Muguet'ten bahsediyorlar. Önce bunun, kızın adı olabileceğini aklıma bile getirmedim. Birkaç gün sonra ona sokakta rastlayınca öyle şaşaladım ki... Kendimi toparlayıp da konuşmaya niyetlendiğimde ortadan kaybolup gitmişti."

"Peki, Landry Coquenard'ın sana getirdiği yeni doğmuş çocuğun bu kız olduğundan emin misin?"

"Tabii eminim... Landry Coquenard, o zamanlar, Sinyor Concino Concini'nin sağ koluydu. Sinyor da o sırada henüz... Neyse, buraların gereği yok, madam... Bu kız o kız. Concini'nin kızı!"

Bu sözler, hiçbir şeyin sarsamayacağı bir inançla söylenmişti. Bir anlık sessizlikten sonra, yüzü görünmeyen kadın yeniden sordu:

"Peki, annesinin kim olduğunu da biliyor musun?"

Bu soru, ses tonundan hemen anlaşılan bir kayıtsızlıkla sorulmuştu. Fakat siyah gözlerin kadının kırpışan bakışlarına inatla dikilmesinden bu önemsemezliğin sahte olduğu hemen anlaşılıyordu. Kadın, bilmemenin verdiği sıkkınlıkla başını eğdi:

"Kimin?.. İşte mesele burada. Bu kızın anasının kim olduğunu öğrenmek için elimden geleni ardıma koymadığımı siz de tahmin edersiniz, madam... Lanet olsun! O zamanlar, Sinyor Concini'nin o kadar da çok yavuklusu vardı ki kızı hangi birine mal edeceğimi ben de şaşırmıştım. Böyle olmasına rağmen de bulabilirdim. Ne çare ki İtalyan değilim. Bir budalalık yüzünden Floransa'nın en kibar ailelerinden birinin yanındaki yerimi kaybettim."

Görünmeyen kadın:

"Hanımını soyup soğana çevirmişsin. Budalalık dediğin bu mu?" dedi.

İhtiyar kadın itiraz etti:

"Soyup soğana mı çevirmişim? Laf! Yüz düka altını bile etmeyen kötü bir mücevher için de bu kadar ağır konuşulmaz doğrusu... Neyse ınadam, o zaman bana olanlar oldu. Yalnız o evden kovulmakla kalmadım. İtalyan zindanlarını boyalamamak için kaçmak zorunda kaldım. İşte o zamanlardan ahbap olduğum Landry Coquenard, benim de Fransız olduğumu fark etti ve küçük kızı bana verdi. Ben de aldım, götürdüm. O durumda anasını nasıl arardım? Hele cepte metelik de olmazsa..."

Büyük bir üzüntüyle içini çekerek:

"Yazık ki anasının adını bilemiyorum, madam," dedi. "En yandığım şey de bu, sırrı bilmiş olsaydım, kim bilir ne paralar sızdıracaktım..."

Bu sözlerinde samimi olduğu belliydi. Görünmeyen kadın da gözlerini, kendisiyle bu kadar yakından ilgilendiğinden habersiz, yine harıl harıl çiçek satan Muguet'ye dikti. Biraz sonra da yaşlı kadına dönerek ısrarla sordu:

"Bu kızın o olduğu kesin mi? Yanılmadığından eminsin ya?"

"Elbette hanımefendi, ben bu kızı on dört yaşına kadar büyüttüm. Benim yanımdan kaçalı ancak üç yıl oldu. Hem de bana bir oyun oynayıp kaçtı gitti ki aklıma geldikçe hâlâ tepem atıyor... Neyse, zaten bunlar sizi ilgilendirmez. Değişen bir yanı yok... Biraz büyümüş, o kadar... Daha ilk görüşte, hemen tanıdım."

Dudaklarını ısırdı; gözlerinde hain bir ışık yanarken, tehditkâr bir tavırla genç kızdan yana döndü:

"Bakın, ne çok satış yapıyor! Bu işi ona öğreten, kendini onun için feda eden de benim... Ne para sızdırıyor halktan, ne para sızdırıyor Tanrım!.. Aslına bakarsanız, bütün bu paraların benim olması gerekirdi. Öyle parası var ki hırsız mendeburun... Beni soydu, çırılçıplak bıraktı, öldürdü beni... Şimdi gidip yakasına yapışmamak, yerlere dökülmesin diye çantasındaki bütün paraları aldıktan sonra onu pataklaya pataklaya eve sürüklememek için kendimi yiyorum doğrusu!"

Yüzü bir türlü görünmeyen kadın:

"Peki, git şunun yanına bakalım," dedi, "seni tanıyıp tanımadığını anlayabilmem için tek çare, bana kalırsa bu!.."

İhtiyar cadı, yüzünü ekşitmiş, saldırmaya hazırlanıyordu ki kadın:

"Bir dakika," deyip onu durdurdu. "Sakın gidip kıza küfür edeyim, döveyim, parasını alayım filan deme! Bundan sonra senin onunla uğraşmanı yasak ediyorum. Bu kız artık bana aittir. Sözümü dinlemezsen, küstahlığını canınla ödersin!"

Bu sözleri de hiç sesini yükseltmeden, tatlı tatlı söylemişti. Fakat tavrında öyle karşı durulmaz bir otorite ve bakışlarında parıldayan öyle müthiş bir alev vardı ki ihtiyar cadının ensesinden soğuk ecel terleri boşandı. Yerlere yatacakmışçasına eğilirken, tir tir titreyen sesiyle:

"Dediğinizi yapacağım, madam! İnanınız ki yapacağım!" dedi.

Tahtırevandaki kadın devam etti:

"Zaten bir kaybın olmayacak. Bu çocuk üstünde ne kadar hakkın olduğunu ileri sürüyorsan, bunların hepsini senden satın alıyorum... Sana, onun yüzünden kazanma ihtimali olan paranın yüz mislini veririm. Haydi şimdi git ve aksilik etme. Zorbalığa başvurmamaya çalış!.."

Cadı, bu sefer de sonsuz bir sevinçle iki büklüm eğildi ve iri bir solucan gibi kıvrıla büküle, sürünerek Saint–Honoré Sokağı'na doğru giderken, "Artık paraya kondum demektir," diye düşündü. "Bu kadar zengin ve eli açık bir kadına rastlamam da ne talih, değil mi?"

Fakat kadının doymak bilmez soyundan olduğu muhakkaktı. Çünkü hemen arkasından, acı acı mırıldandı: "Ah şu Muguet midir nedir –mademki herkes öyle diyor, ben de artık öyle diyeyim– Tanrı'nın belası kıza birlikte kaçırıp götürdüğü Loïse'i ne yaptığını da söyletebilseydim, işte asıl o zaman ceplerim altın dolacaktı. O yüzden az para kazanılmaz. Kendisi bilmiyor ama ben biliyorum ki, bu Loïse, Saugis'de çok zengin olduğu söylenen Pardaillan'ın biricik kızıdır. Şövalye, onu bulmak için gerekirse bütün servetini feda etmekten çekinmez. Şu mendebur kız, ağzındaki baklayı çıkarsa... Ah, ne para kazanacağım o zaman, ne para... Hele dur bakalım."

İKİNCİ BÖLÜM
SAINT-HONORÉ SOKAĞI'NIN ÇEVRESİNDE

Bu sırada Brin de Muguet, zarif çiçeklerini satıp duruyordu. Neredeyse boşalmış sepetinde birkaç demet çiçek kalmıştı. Meşin kesesi de adamakıllı dolmuştu. Elinde kalan son çiçekleri de bir an önce satıp gitmeye uğraşıyordu.

İşte ihtiyar cadı, iki yumruğu kalçalarında, tam bu sırada kızın karşısına dikiliverdi. Brin de Muguet, onu görür görmez sapsarı kesildi. Sanki ansızın ayağını zehirli bir böceğe basmış gibi hızla bir-iki adım geriledi ve haykırdı:

"Ah, La Gorelle!.."

Boğuk sesinde öyle müthiş bir korku ifadesi vardı ki kızın peşinden hiç ayrılmayan tıtkun delikanlı bu durumu görseydi, kadını hemen yakalayıverirdi. Fakat cadının bu delikanlıyı görecek hali yoktu ve kıza sevimli görünmeye çabalayarak söze başlamıştı:

"Ah küçük şekerparem... Benim ya!.. Thomasse La Gorelle!.. Beni göreceğini hiç beklemiyordun değil mi, cicim?"

Muguet, gözlerine inanamıyormuş gibi, durmadan tekrarlıyordu:

"La Gorelle! La Gorelle!"

Zavallı kızcağız, Thomasse La Gorelle'in karşısında ürkek, titrek, minimini bir kuş yavrusu gibi kalakalmıştı. Yaşlı kadın, yılışık yılışık gülümseyerek:

"Benim ya!" diye tekrarladı. "Seni büyüten, sana bakan, hastalandığın zaman seni iyi eden ve nihayet kendini kurtaracağını aklın kestiği anda ekip sıvışıverdiğin La Gorelle işte... Yani hiç nankör değilmişsin doğrusu... On dört yıl sana asıl anandan daha iyi bakmış olan bu kadıncağıza böyle mi yapılırdı?"

Kadın, böylece konuşmaya devam edecek, yapıp ettiklerini bir bir sayıp dökecekti. Fakat genç kız, kendini çabuk toparlayıverdi. Ne de olsa kendini güvenlik içinde hissediyordu. Sokak onun yeri, meskeni değil miydi? Bunları düşününce, sert bir sesle kadının gevezeliklerini durdurdu:

"Benden ne istiyorsunuz? Benimle ne alıp vereceğiniz var? Yoksa beni zorla kulübenize sürükleyip yine sabahtan akşama kadar esir gibi çalıştırmaya, her fırsatta dövmeye ve sefaletten yine yavaş yavaş öldürmeye mi niyetleniyorsunuz? Eski çamlar bardak oldu. Tanrı'ya şükür, kendimi pençenizden sıyırdım. Size kalsaydı, çoktan geberip gitmiştim... Benim sizinle hiçbir alışverişim yok. Üstümde hiçbir hakka sahip değilsiniz. Haydi yolunuza gidin, beni de rahat bırakın!"

Artık korkaklığını üzerinden atmıştı. Bütün gücüyle kendini savunacağı belliydi. Bu hali gören La Gorelle'in çukura kaçmış gözlerinde kötü bir ışık yandı; tahtırevandaki kadının tembihlerini bir anda aklından siliverdi. Ama genç kız da farkında olmadan sesini yükseltmiş ve yoldan geçenler söylediklerini duymuşlardı. Bazı meraklılar durup toplanmış, kulak kabartmış ve cadıyı, hiç de sempatik olmayan tavırlarla süzmeye koyulmuşlardı. Genç âşık, bu kalabalığın ön safında, çiçeğini göğsüne iliştirmiş, cadının suratına bir tokat indirmemek için kendini zor zapt eden bir insan haliyle, sinirli sinirli bıyıklarını burmaya başlamıştı. Eğer karşısında böyle bir acuze yerine bir erkek bulunsaydı, çoktan atılıp dersini vereceği anlaşılıyordu.

La Gorelle, etrafa toplanan meraklılara şöyle bir göz attı. Yaşlı kadın, aynı zamanda pek kurnazdı. Çevresindekilerin kendisine hiç de dostça bakmadıklarını hemen sezdi. Eğer kızı hırpalamaya kalkışırsa, kendisini bir güzel döveceklerini kavradı. Pörsük vücuduna bir zarar gelme ihtimaliyle içi titriyordu. Öte yandan, zengin kadının tembihleri de aklına gelince, davranışları hemen değişiverdi. Yumuşak ve şefkatli görünmeye çalışan, fakat kendisini iğrenç hale getirmekten başka işe yaramayan bir sesle:

"Aman aman!" dedi. "Hiç değişmemişsin. Yine eskisi gibi par diye parlayıveriyorsun. Merak etme, seni eve götürecek değilim. Senin annen olmadığımı, üstünde hiçbir hakkım bulunmadığını da pekâlâ biliyorum. O halde benden neden korkuyorsun?"

Hâlâ tetikte bulunan Muguet:

"Öyleyse bırakın da yoluma gideyim, işim var," diye karşılık verdi.

La Gorelle alay etti:

"Aman ne hırslı kızsın! Şekerparem, benim için bir dakika da duramaz mısın?" Sonra da ağlamaklı bir tavır takındı: "Tanrı şahidimdir. Ben senin anan değilim ama 'Bana hiç emek vermedin,' diyemezsin ya... Belki sen işin bu tarafını unutuyorsun. Gel gör ki, ben unutamıyorum işte... Ne de olsa seni severim. Hem de bilir misin, kendi öz kızımmışsın gibi severim."

"Canım peki ne istiyorsunuz?"

"Ne isteyeceğim ayol? Hiçbir şey istemiyorum... Seni bu kadar gelişmiş, şık giyinmiş ve zengin olma yolunu tutmuş görünce çok sevindiğimi söyleyecektim, o kadar... Öyle ya, baksana, işin pek tıkırında gidiyor... Öylesine çok çiçek satıyorsun ki... Eh, hakkın tabii... Çok ustalaşmışsın. Hani ben senin kadar usta çiçekçi görmedim, desem yeridir. Hem senden ufak, minimini, hani sana hiç yük olmayacak bir ricam da var."

Brin de Muguet, tetikte duruyordu ama bu son sözleri duyunca elini para çantasına götürüp, biraz para çıkararak böylece yaşlı kadından yakasını kurtarmaya çalıştı. Yaşlı kadın, parayı almak için hemen pençesini uzattıysa da o anda, tahtırevandaki kadının tembihlerini hatırladı. Elini çabucak geri çekerek parayı reddetti:

"Yok, yok, kızım. Paranı kendine sakla. Zaten kolaylıkla mı kazanıyorsun? Benim bir akrabam ölmüştü. Tanrı'ya şükür, biraz bir şeyler bıraktı. Zengin değilim belki ama en azından aç da değilim. Paraya filan ihtiyacım yok..."

Genç kızın vereceği parayı hemen kapmamak için kendini zorladığından, alnında terler belirmişti. Zaten genç kız da kadının herhangi bir parayı reddedebileceğini hiç ummuyordu; bu yüzden büsbütün şaşalayıp kekeledi:

"Öyleyse istediğiniz nedir?"

"Sana önemsiz bir şey soracaktım, hepsi o kadar."

La Gorelle, bu sözü, tatlı görünmeye çalışmakla beraber, pek acele söyledi. Çevrelerine toplanmış olan meraklılar, yavaş yavaş yaşlı kadının, çiçekçi kıza bir fenalık yapma niyetinde olmadığı ka-

nısına vardıklarından, teker teker uzaklaşmaya başlamışlardı. Hatta genç kızın sabırlı âşığı da önce oldukça merak verici bir şekilde başlayan bu konuşmadan kötü bir sonuç çıkmayacağı düşüncesiyle yanlarından uzaklaşmıştı ama pek ötelere gitmiş de değildi. Birkaç adım ilerleyip kendini belli etmeyecek bir yerde durmuş, gizliden gizliye âşığını seyretmeye koyulmuştu.

Genç kızla yaşlı kadın, baş başa kaldılar. Caddenin tam ortasında Coq Sokağı ile Grenelle Sokağı'nın kesiştiği yerde duruyorlardı. Hâlâ tahtırevanın perdeleri arkasında gizlenen esrarengiz kadın, ikisini de görebiliyordu. Brin de Muguet Saint–Honoré Sokağı'nın kapısına sırtını dönmüştü. Birkaç adım ilerisinde de suçluların halka gösterilmesi için bağlandıkları bir direk bulunuyordu. Bu direk, daha sonra Croix des Petits Champs Sokağı olarak adlandırılacak yerdeydi. Kiliseye çok yakındı.

Bu sırada, oldukça kalabalık bir kafile, Coq Sokağı'ndan Saint–Honoré Sokağı'na doğru ilerliyordu. Çok geçmeden, gelişlerini hiç fark etmemiş olan genç kızla cadının durdukları yere ulaşacaktı.

Yine bu sırada sokağın ortasında iki asilzade göründü. Bunlardan daha kibar tavırlı kimselere rastlamak zordu. Oysa ikisi de pek sade giyinmişlerdi. Hatta birinin elbisesi oldukça yıpranmıştı... Bu, altmış yaşına yaklaşmış göründüğü halde kaya kadar sağlam ve yüz yıllık meşe ağacı gibi dik vücutlu biriydi. Keskin gözleriyle öyle dobra bir bakışı vardı ki kendisinin emir vermeye alışık, büyük bir adam olduğu hemen seziliyordu. Arkadaşı da yirmi beş yaşlarında olmalıydı. Bu delikanlı, yaşlı olanın gençliğini canlandıran bir resim gibiydi. Kısacası, birinin baba, ötekinin de oğul olduğunu anlamak çok zor değildi.

Bu iki asilzade de kendilerine sırtı dönük olduğu için, gelişlerini görmemiş olan Brin de Muguet'ye doğru yürüyorlardı. Genç kız onları görmemişti ama bir merdiven arkasına sinmiş olan âşık delikanlı hemen görmüş, görür görmez de kabahat yaparken yakalanmış bir okullu gibi kıpkırmızı kesilip pelerininin yakasıyla yüzünü gizlerken homurdanmıştı:

"Bak şu aksiliğe! Kuzenim Jehan ve onun babası Pardaillan geliyor!"

Fakat iki Pardaillan, onu görmeden geçtiler. Daha doğrusu, o

öyle sandı ve rahat bir soluk aldı. Ama genç âşığın, 'Kuzenim Jehan,' dediği, bizim 'Yiğit Jehan' diye tanıdığımız delikanlı, iki–üç adım ilerler ilerlemez gülümseyerek babasının kulağına fısıldadı:

"Kuzen Odet de Valvert'i gördünüz mü? Uzaktan uzağa sevgilisini, önümüzdeki Muguet'yi kolluyor."

Şövalye Pardaillan, oğlunun gösterdiği genç kıza, yılların daha keskin hale getirdiği bakışlarını dikti, hafifçe gülümsedi. Sonra omuz silkerek söylendi:

"Madem bu kadar tutkun, neden evlenmiyorlar?"

Jehan gülerek:

"Ne de çabuk harekete geçiyorsunuz, baba?" dedi. "Ben eminim ki zavallı Valvert, daha kıza aşkını anlatmaya bile cesaret edememiştir. Hem mademki Paris'e para kazanmaya geldi, evlenmeden önce biraz para biriktirmesi gerekmez mi?"

"Gerçekten de çok mahcup çocuk. Ama eğer parayı böyle kazanacağını umuyorsa elindekini de çabuk bitirir..." Her zamanki alaycı tavrıyla devam etti: "Bak, göreceksin ona yardım etmek için bu işe de burnumu sokmak zorunda kalacağım."

Bu sırada iki Pardaillan aşağı–yukarı çiçekçi kızla La Gorelle'in hizasına gelmişlerdi. Yaşlı kadın, onların yaklaştığını fark etmediği için, Brin de Muguet'ye:

"Bana bak!" diyordu, "sen benden kaçtığın zaman, küçük Loïse'i alıp götürmüştün."

Pardaillanlar bu sözü duymuşlardı. Ansızın, kulağına çalınıveren Loïse ismini duyunca Jehan de Pardaillan sapsarı kesildi. Hemen babasının kolunu sıktı:

"Loïse diyor. Loïse demiyor mu? Ne olur kulak verelim..."

İkisi de kulak kesilerek durdular. O sırada, Brin de Muguet, yaşlı kadının lafını ağzına tıkıverdi:

"Elbette kaçırırım ya! Ben o zavallı, minimini Loïse'i çok severim. Onu size bırakmış olsaydım, beni öldürmeye çalıştığınız gibi, onu da yavaş yavaş mezara sürükleyeceğiniz besbelliydi. Bir de onu size bırakacaktım, ha! Böyle bir şey yapmak, cinayet işlemek olmaz mıydı? Kaçırdım ve zavallıyı pençenizden kurtardım... Buna ne demeye hakkınız varmış?"

La Gorelle, inler gibi:

"Ne hakkım olacak?" dedi. "İyi yaptın. Sana çıkıştığım falan yok. Ama şimdi artık her şey değişti. Ben eskisi gibi değilim. Beni o hale getiren sefaletti. Baksana, şimdi seninle nasıl tatlı tatlı konuşuyorum... Doğrusu seni böyle sıhhatli ve bol para kazanır görünce çok memnun oldum... Hani, demek istiyorum ki o minimini çocuğun da sıhhati ve keyfi yerindeyse, ona da pek sevinirim."

"Merakınız bu kadarsa, hiç üzülmeyin! Hem sıhhatli..."

"Yaa! Aman ne iyi! Nereye götürdün o cici yavrucağı?"

"İşte bunu bana söyletemezsiniz, La Gorelle!.."

Bu cevap birdenbire ve pek keskin gelmişti. La Gorelle, durumu hemen kavradı. Boş yere ısrar etmemeliydi. Göz bebeklerinde yeniden kötü bir ışık yanıp söndü. Fakat öyle kolay kolay inadından vazgeçecek kadınlardan değildi. Ne var ki, birdenbire yanı başında durup kulak kabartan iki Pardaillan'ı görüverdi. Gözleri, kuvvetli bir ışık karşısında kalmış gece kuşu gibi kırpışmaya başladı ve:

"Haydi, haydi, bakıyorum bana hâlâ güvenin yok... Ama haksızsın kızım. Ne senin fenalığını isterim ne de çocuğun. Ama yine sen bilirsin tabii.

Haydi hoşça kal..." dedi.

Adımlarını hızlandırıp Grenelle Sokağı'na doğru gitti. Brin de Muguet, kaçışa benzeyen bu çok acele çekilişe şaşmakla beraber derin bir nefes aldı. Tam bu sırada da Şövalye Pardaillan, genç kıza yanaştı. Sepetinde kalan birkaç çiçek demetini alıp bir altın uzattı. Genç kız paranın üstünü vermek için çantasına el atarken, Pardaillan, çok zengin bir adamın kibar cömertliği ve tatlılığıyla:

"Sizde kalsın kızım, sizde kalsın..." dedi.

Brin de Muguet öyle zarif bir reverans yaptı ki Pardaillan'la oğlu, bu selamdaki kibarlığı hayran hayran seyrettiler. Şövalye, genç kızın yola koyulmak üzere olduğunu görünce bir işaretle durdurdu. Önemsemez bir tavırla:

"Galiba, bu ihtiyar kadının kötü davrandığı bir yavruyu, kendisinden kaçırmış olduğunuzdan bahsediyordunuz, değil mi?"

Hem bu soruyu soruyor hem de berrak bakışlarıyla genç kızın yüzünü araştırıyordu. Herhalde Brin de Muguet, üzerinde iyi iz-

lenim bırakmıştı. Böyle olmasaydı, ancak dostluğuna layık olanlara gösterdiği güler yüzü çabuk kaybederdi. Zaten Brin de Muguet de bu bakışlar karşısında ne şaşırmış ne de endişelenmişti. Sadece ciddileşmiş, hatta biraz yüzünü asarak cevap vermişti:

"Evet mösyö, böyle bir şeyden bahsediyordum."

"O çocukcağızın adı Loïse miydi?"

"Evet, mösyö..."

Pardaillan, bir süre düşündü; sonra sesini daha tatlılaştırarak:

"Affedersiniz evladım..." dedi. "Size bir iki şey sorarsam, gerektiğinden fazla meraklı olduğuma hükmetmeyin sakın... Çünkü soracaklarımı, anlamsız bir meraktan ötürü değil, pek ciddi sebeplerden dolayı soracağım. Bana lütfen cevap verecek misiniz?"

Brin de Muguet, yüzünün asıklığından hiçbir şey kaybetmeden, adeta ihtiyatsızca:

"Memnuniyetle efendim..." dedi.

Baba–oğul, birbirlerine, "Çok açık yürekli ve dürüst bir kız. İmkânı yok yalan söylemez..." demek istercesine bakarlarken, genç kız da ciddiyetle bekliyordu. Hem şimdi, ışıl ışıl gözleriyle onların neler düşündüğünü sezmeye çalışmaktaydı. Pardaillan sormaya başladı:

"Bu minimini Loïse'in şimdi kaç yaşında olduğunu biliyor musunuz acaba?"

"Üç buçuk yaşında..."

Bu son cevabın Jehan'ın hoşuna gitmediği ve delikanlının hiç farkında olmadan hayal kırıklığına uğradığını ortaya koyan bir hareket yaptığı görüldü. Şövalye ise, hiçbir şey belli etmeden:

"Bu çocuk sizin akrabanız mı olur?" diye sordu.

"Kızımdır efendim."

Pardaillan, adeta yerinden sıçradı:

Kızınız mı?"

"Evet efendim."

İki Pardaillan, ister istemez, Odet de Valvert'in hâlâ arkasında saklandığı ve uzaktan uzağa, hiçbir şey anlayamadan olan biteni sey-

rettiği tarafa doğru şöyle kaçamak birer göz atıp yine Brin de Muguet'ye döndüler.

Pardaillan bu genç kızın söylediklerinden şüphelenmiyordu. Verdiği cevaplar o kadar berrak, o kadar kesin ve duruşu öyle sakindi ki... şaşmaktan kendini alamadı:

"İyi ama sizin La Gorelle dediğiniz o ihtiyar kadın, bu küçük kızın sizin evladınız olduğunu bilmiyor gibi görünüyordu..."

"Tabii bilmez... Hem ben bu işi onun bilmesini hiç istemem..."

"Fakat siz, üç buçuk yaşında bir çocuk anası olamayacak kadar genç görünüyorsunuz da..."

"Ben olduğumdan küçük görünürüm. Yakında on dokuzuma basacağım, mösyö..."

"Yok canım! Doğrusu, bana cevap vermekle gösterdiğiniz kibarlıktan ötürü size çok minnettarım, madam. Eğer Saint-Denis Sokağı'ndan geçerseniz, Grand Passe-Partout hanına uğrayın. Ben orada olmasam bile, benim için o güzel kokulu çiçeklerinizden bir-iki demet bırakırsanız, karşılığında size bir altın verirler, evladım."

Brin de Muguet, iki Pardailan'ın kendisine şapkalarını geniş geniş havalandırarak verdikleri selamları zarif bir reveransla karşılayarak söz verdi:

"Eksik olmayın. Sık sık uğrarım, Mösyö Şövalye..."

Baba-oğul, kol kola uzaklaştılar. Birkaç adım gidince de durup geri döndüler. Brin de Muguet, hâlâ bıraktıkları yerdeydi ve düşünceli düşünceli arkalarından bakıyordu. Onlarsa, daha uzağı gözlüyor ve kendilerinin hâlâ orada olduklarını gördükçe bir türlü saklandığı merdiven arkasından çıkmayan Odet de Valvert'i araştırıyorlardı.

Jehan:

"Zavallı Odet..." diye mırıldandı. "Öğrenince bu kendisine ağır bir sille olacak."

Pardaillan da asık yüzle:

"Evet..." dedi. "Yazık... Bu delikanlı, bu yüzden ölür giderse ona acırım. Vay canına! Kim umardı bu kızdan? Kendisini tanımadığım halde, namusu konusunda kalıbımı basasım geliyordu."

"Belki de evlidir, mösyö... Çünkü bu itirafta bulunurken ne

utandı ne de sıkıldı."

"Bir suçlu gibi davranmadığını ben de fark ettim. Ama ne olursa olsun, Valvert için ağır bir darbe bu! Zaten ben de ona üzülüyorum. Bu açık yürekli çocuğu severim..."

Yollarına devam ederek sola, Orléans Sokağı'na saptılar. Birkaç adım sonra Jehan içini çekti:

"Yine boşu boşuna heyecanlandım. Ah, mösyö, bu gidişle zavallı Loïse'ciğimi bulmaktan umut keseceğiz."

"Bana sorarsan onu bulacağım. Paris'e bunun için geldim, azizim. Hem ben bu zavallı Loïse'ciği görmedim bile. Oysa dönüşü olmayan uzun yolculuğa çıkmadan önce onu bir kerecik olsun görmeyi de iyice aklıma koydum. Olur mu bu? Büyükbaba, torununu görmeden göçerse, ayıp olmaz mı? Bana kalırsa, onu mutlaka bulacağız!"

"Bu isteklerimizin Tanrı'nın kulağına varmasını dilerim, baba..."

Pardaillan:

"Azizim..." dedi. "Paris kazan, biz kepçe, şehri öyle bir karıştırır, öyle bir allak bullak eder ve o derecede patırtı yaparız ki, en sonunda sesimizi ona duyururuz. Yoksa, Tanrı'nın kulağı ağır işitir. Ama ben ömrüm boyunca, kendisini işittirecek kadar patırtı yapanların seslerine kulak verdiğini gördüm. Biz de araştırır, gürültü çıkarır ve sesimizi ona duyururuz, şövalye... Bak, görürsün."

Yine sola saparak Deux-Écus Sokağı'na girdiler ve oradan da Grenelle Sokağı'na doğru ilerlediler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KARA GÖZLÜ KADIN KENDİNİ TANITIYOR

La Gorelle, tahtırevanın yanına dönünce:

"Gördünüz ya, madam..." dedi. "O da beni hemen tanıdı..."

Görünmeyen kadın:

"Evet," diye cevap verdi. "Fakat seni tanır tanımaz korktu. Anladığıma göre, kendisine bakmış olduğunu söylediğin halde, bu çocuk senden hiç hoşlanmıyor."

La Gorelle, kendini mazur göstermek için:

"Ne olacak, nankörün biri," dedi.

"Yok yok... Zavallıya az çektirmemişsin... Hatırladıkça ödü patlıyor."

Kendini göstermeyen kadın, La Gorelle'in genç kıza bulaştırmak istediği nankörlüğü kabul etmiyordu. Buna rağmen "zavallı" derken genç kıza acıyıp acımadığı ve La Gorelle'e kızıp kızmadığı da belli değildi. Duruma hâkim bir yargıç tavrıyla kötüyle iyiyi tarafsızca ayırt ediyor, fakat hüküm vermiyordu.

"Onunla konuşurken hep seni gözetledim," diye devam etti. "Galiba, tembihlerime pek aldırış etmedin. Son defa tekrar ediyorum: Bu çocuğa hiçbir şey yapmayacaksın. Ona ne iyilik et ne de fenalık... Onunla hiç ilgilenme... Hatta ona rastlamamaya çalış. Sanki dünyada öyle bir insan yokmuş gibi davran. Deminki tembihlerimi unuttuğun gibi, bu seferkilerini de unutmazsan hakkında hayırlı olur. Anlıyor musun?"

Bu sözleri söylerken de sesini yükseltmeyi gerekli görmemişti ama müthiş bir sesle konuşmuştu. La Gorelle, korkudan dizlerinde derman kalmadığını hissetti ve kendi kendine bu tembihleri dinleme

kararını verip:

"Unutmam madam. Unutmayacağıma yemin ediyorum!" dedi. Sonra kendisi için çok tehlikeli bir safhaya giren sözü değiştirmeye çalışarak, yılışık tavrıyla:

"Artık umarım ki, bu işte bir yanlışlık olmadığına kanaat getirdiniz, madam," dedi. "Brin de Muguet'nin, Concini'nin kızı olduğuna artık inandınız, değil mi?"

Kendini göstermeyen kadın:

"Evet," dedi. "Bu işte bir yanlışlık olmadığına artık aklım yattı."

"Elbette ki ta kendisi. Başka kim olabilir, madam? Daha birkaç günlükken Landry Coquenard'ın bana teslim ettiği çocuk, bu. O zamanlar Landry, Concini'nin en güvenilir adamı sayılırdı."

Kadın cevap vermedi; artık inanmıştı.

La Gorelle, bakışlarını hâlâ olduğu yerde duran Brin de Muguet'den ayırmıyordu. Genç kız sokağın ortasında kalakalmış, artık gözden kaybolmuş olan iki Pardaillan'ın arkasından dalgın dalgın bakıyordu. Yaşlı kadın, artık genç kızla ilgilenmediğini göstermeye çalışıyordu ama hâlâ küçük Loïse'in nerede saklı olduğunu öğrenmekten vazgeçmediği de muhakkaktı.

La Gorelle, birdenbire bağırdı:

"Aman Tanrım! Gelen o değil mi? Öyle ya, o işte!.. Ta kendisi!.."

Tahtırevandaki kadının indirdiği meşin perdeyi sarsarak, neşeli bir heyecanla seslendi:

"O geliyor, madam, o geliyor!"

İki siyah göz yeniden göründü ve meçhul kadın yine aynı otoriter sükûneti, tatlı ve ahenkli sesiyle sordu:

"Kim o gelen?"

La Gorelle adamakıllı keyiflendi:

"Kim olacak? Landry Coquenard!"

Sonra saklamayı gerekli görmediği delice bir sevinçle anlatmaya başladı:

"Baksanıza madam, üstünü başını paramparça etmişler. Boynuna ip takmışlar. İnanınız ki o! Landry Coquenard işte!"

"Ama onu işkence direğine götürüyorlar, baksana!"

Yaşlı kadın olanca hırsıyla söylendi:

"Bana öyle geliyor. Herhalde Saint–Honoré darağacına götürüyorlar. Zavallı Landry Coquenard, sonunda başına bu da mı gelecekti? Seni böyle darağacına götürürlerken görmek sevincini, yani acısını tadacağım da hiç aklıma gelmezdi doğrusu. Biraz daha o tarafa yaklaşırsak, bir güzel seyredeceğiz. Aa, durun bakayım! Onu götürenlerin başındaki Senyör Concini değil mi? Öyle ya. Hem bu zavallıya ne biçim bakıyor öyle? Bunun sebebi eğer yanılmıyorsam, Landry Coquenard'ın hatası olacak... Eski efendisinin yani şimdi Fransa kralının gücüne sahip adamın mutemedi olduğu zamanları hatırlayıp ona yanaşmaya yeltendiyse başına bir iş gelmiştir. Bu işi pek kötü yapmışsın Landry Usta, pek kötü yapmışsın. Ben seni daha açıkgöz sanırdım."

Tahtırevandaki kadın, artık bu sözleri dinlemez olmuştu. La Gorelle, kara gözlerin artık ışıldamadığını, perdenin inmiş olduğunu fark etti ve kadının sesini duydu:

"Albaran!"

Kadın, tahtırevanın öbür tarafında durmuş olan iri yarı atlıya sesleniyordu. Bu yanık tenli, parlak siyah gözlü atlının özenilerek taranmış siyah sakalı ve kapkara saçları vardı. Bütün bunlar, kendisinin katıksız bir İspanyol olduğunu belirtiyordu. Yalnız, Albaran, genellikle kısa boylu olan vatandaşlarının aksine, bir dev kadar iri yarıydı.

Adının çağrıldığını duyunca, atının yelesine doğru eğilip mırıldandı:

"Emriniz sinyora?"

Meçhul kadın sordu:

"Şu muhafızların ortasındaki mahkûmu görüyor musun?"

Albaran başını kaldırıp Saint–Honoré Sokağı'na doğru bakındı ve İspanyol aksanıyla konuştuğu Fransızcayla:

"Görüyorum, madam," dedi.

"Onu öldürtme! Kurtar, salıver. Nerede barındığını öğren ve sonra bulup bana getir. Haydi şimdi git!.."

Albaran, hayret etmeden, tam bir sükûnetle:

"Peki, madam," dedi.

Atından inerken adamlarına bir işaret çaktı; hepsi de atları yedeklerine aldılar. Onları çevresine toplayarak, alçak sesle ne yapmaları gerektiğini anlattı. Tahtırevanın perdeleri inikti. Kara gözlü kadın artık görünmüyordu. La Gorelle, sabırla bekliyordu. Kadının verdiği emri duymuştu. Albaran'ın adamlarıyla konuşmasını, kızgın bakışlarla seyrediyor; dudaklarını kısmış, homurdanıp duruyordu:

"Önce benim, Concini'nin kızına el sürmemi yasak etti; şimdi bu yetmiyormuş gibi, Landry Coquenard'ı kurtarmaya kalkışıyor. Bak sen! Bu hanımın da herkesi kurtarmaktan başka işi yok mu? El âleme iyilik yapacak bir kendisi mi kalmış?"

Bu sırada iki Pardaillan, Deux-Écus Sokağı'ndan çıkmışlar, bu yana geliyorlardı. Belirli bir işleri olmadığı, salına salına yürüyüşlerinden anlaşılıyordu.

La Gorelle'in tarafındaki perde aralandı. Tıklım tıklım altın dolu bir kese tutan küçük, beyaz bir el göründü. Kadının sesi:

"Bunu al! Bu şimdilik sana yeter! İleride daha fazlasını alacaksın!" dedi.

Yaşlı kadının gözleri kamaşmıştı; bakışları kor gibi yanarken kesenin üzerine atılmasıyla ortadan kaldırması bir oldu. Bir yandan teşekkür eğilişiyle kuru vücudu ikiye kırılırken, öte taraftan da, "Aman Tanrım! Zengin oldum gitti. Tanrı bu cömert kadından razı olsun!" diye düşündü.

Perde yine hemen inmişti. Fakat La Gorelle, ahenkli sesi bir daha duydu:

"Dinle!.. Ben seni istediğim zaman nerede bulacağımı biliyorum. Fakat bu yetmez. Bana hemen ulaştırmak isteyeceğin önemli haberler olabilir. Onun için, benim kim olduğumu ve nerede oturduğumu da bilmen gerekiyor. Ben Sorrientès düşesiyim Sorrientès Konağı'nın nerede olduğunu biliyor musun?"

"Hayır, bilmiyorum ama araştırır bulurum. Siz merak etmeyin madam."

"Ben sana tarif edeyim: Sorrientès Konağı, Louvre Sarayı'nın arkasında, Saint-Nicaise Sokağı'ndadır. Saint-Nicolas Kilisesi'ni geçince, hemen kilisenin bitişiğindeki konak. Üç sokağın tam köşe-

sinde: Saint–Nicaise Sokağı, nehir boyunca giden Seyne Sokağı ve nihayet, yine bu sokaktan ayrılan bir çıkmaz. Konağın, bu üç sokağa da kapısı var. Beni görmek istediğin zaman, çıkmaza açılan kapıyı çalarsın. Kapının kanadına aralıklı olarak üç defa vurursun. Kim açarsa, sadece adını söylersin. Nasıl, bütün bunları aklında tutabilecek misin?"

La Gorelle sırıttı:

"Oo, bana söylenilen şey bir daha aklımdan çıkmaz. Bakın, tekrarlayayım da görün: Madam Sorrientès... Sorrientès Konağı, Saint–Nicaise Sokağı'nın ucunda, üç sokağın köşesindeymiş. Ben, ne zaman gelirsem Seyne Sokağı'na açılan çıkmazdaki kapıya üç defa aralıklı vurup adımı söyleyeceğim. Nasıl, yanlışım var mı?"

"Yok, artık gidebilirsin!"

La Gorelle, tahtırevana doğru eğilip selam verdi. Tam Landry Coquenard'ın başına neler geldiğini görmek için Saint–Honoré Sokağı'na doğru ilerleyecekti ki, Pardaillan'la oğlunu gördü. Onları ilk gördüğünde nasıl şaşaladıysa yeniden telaşlandı, olduğu yerde kalakaldı.

Pardaillanlar, Grenelle Sokağı'na girip sola sapmış ve tahtırevana yaklaşınca La Gorelle'i fark etmiş, bütün dikkatleriyle onu gözetlemeye koyulmuşlardı. Sorrientès düşesinin inik perdenin ardından söylediği sözleri duyamayacak kadar uzakta bulunuyorlardı ama tam La Gorelle öğrendiklerini tekrarlarken tahtırevanın yanından geçtiler.

Aslında yaşlı kadının sözleri, yalnız Şövalye Pardaillan'ın kulağına çalındı. O da bu sözlere hiç önem vermedi. Oğlu Jehan'sa, yaşlı kadının söylediklerinin bir kısmını duyabildi. Çünkü La Gorelle'i görür görmez çoktandır unuttuğu hatıralara dalmıştı.

İki Pardaillan böylece uzaklaştılar. La Gorelle, merakını gidermekten vazgeçerek sırtını Saint–Honoré Sokağı'na döndü ve çabucak Deux–Écus Sokağı'na saparak kaybolup gitti. Pardaillanlar, yine Saint–Honoré Sokağı'na girmişlerdi. Girer girmez de az önce La Gorelle'in Landry Coquenard olduğunu söylediği ve Sorrientès düşesinin de her nedense öldürülmesine razı olmadığı mahkûmu sürükleyen kafilenin tam orta yerine düşüverdiler.

Sokağın burası, adım atılamayacak haldeydi. Çünkü halk, kafile-

nin geçişini görmek için durup yolu tıkamıştı. Bu seyirci kalabalığı arasında, geniş bir heyecan seziliyordu. Pardaillan'la oğlu, dört bir tarafa dirsek savurarak kendilerine güçlükle yol açabildiler. Kargaşalıktan sıyrılıp da biraz serbest bir yere ulaştıklarında Jehan dalgınlığından kurtularak:

"Garip şey!" dedi. "Bu ihtiyar kadının adı neydi? Şu güzel çiçekçi kız nasıl çağırdıydı onu?"

Pardaillan:

"La Gorelle!" diye hatırlattı.

"Öyle ya, La Gorelle... Bana öyle geliyor ki, bu kadını görmüşlüğüm var. Ama ne zaman ve nerede gördüğümü, kendimi ne kadar zorlarsam zorlayayım, bir türlü çıkaramıyorum."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İDAM SEHPASINA DOĞRU

Saint-Honoré Caddesi'ndeki varlığı, halkın arasında böylesine güçlü bir heyecana neden olan bu birliğe bakmanın zamanı geldi.

Saint-Honoré Sokağı'ndaki kafile, Ancre Markisi ve Mareşali Concino Concini'nin adamlarından meydana gelmişti. Concino Concini, kafileyi kendi eliyle götürüyor, gereken emirleri veriyor, gerekirse kışkırtıyordu. Bu adam sınırsız kudretin, ölçüsüz kibir ve azametin, doymak bilmez israfın ve müthiş bir zenginlik merakının canlı temsilcisi haline gelmişti. La Gorelle'in de dediği gibi, Fransa kralı gibi bir şey olup çıkmıştı. Bütün bunlara sebep, Fransa tahtında naip olarak oturan Kraliçe Marie de Médicis'in, Concini'ye çılgınca vurularak onun her arzusuna boyun eğmesiydi. Fakat Concini, artık aşağı-yukarı kral kudretine sahip bulunduğu için, bugün de adamlarına bir eğlence fırsatı vermeyi kararlaştırmıştı. Adamları, halkın, "Ancre mareşalinin askerleri," dediği ücretli haydutlardı. Kendisi de bunlara, aşağılayıcı bir edayla, "Uşaklarım!" derdi.

Concini'nin bugün icat ettiği eğlence şuydu: Askerlerinden iki rütbeli, Roquetaille'le Longval, bir zavallının boynuna iki ilmik geçirmişler; iplerin iki ucunu omuzlarına asmışlar, kahkahalarla adamcağızı mezbahaya dana sürüklercesine, çekip götürüyorlardı. Bu sırada ikisi de ellerinden geldiği kadar sokağın iki yanına doğru açılıyor, böylece kurbanlarını sokağın ortasında, boşlukta bırakarak halkın rahat rahat görüp alay etmesine imkân hazırlıyorlardı. Bir yandan zavallıyı sürüklerlerken öte taraftan da mahkûmları götüren tellalları taklit ederek, uzata uzata bağırıyorlardı:

"Yol verin! Darağacına götürdüğümüz şu ahlaksız herife yol verin!"

Adamın arkasında da on iki kadar asker gidiyordu. Bunların hepsi de kulakları sağır edecek kadar müthiş bir gürültü yapıyor,

kurbana kaba alaylar, yakası açılmadık küfürlerle çeşitli eziyetler ederken bir yandan da onu sıkı göz hapsinde tutuyorlardı. Zavallı adam bitkinlikten duralayınca da, kahkahalar atarak uzun kılıçlarıyla onu sırtından dürtüklüyor, yürümeye mecbur ediyorlardı. Bunların ardından da kırk askerin komutanı olan Rospignac baronu[1] ve onun koluna dayanmış Concini geliyordu. Baron, aynı zamanda Concini'nin en sadık dostuydu. Concini, hâlâ gençti. Hâlâ son derece şık giyiniyordu. Fakat bu kalabalık arasında yüzü gülmeyen tek kimseydi ve tutukluya müthiş bir endişeyle bakıyordu. Pek fazla konuşmuyor, ağzını açtığı zamanlarda da sadece sert bir emir vererek tutuklunun daha hızlı yürümesini istiyordu. Acaba bu müthiş eğlenceye izin verdiğine pişman mı olmuştu?

Öte yandan Roquetaille'le Longval de arada bir ilmikleri hızla çekerek zavallı Landry Coquenard'ı her dakika yeni bir boğulma işkencesine uğratıyorlardı. İyi ki ya unutmuş oldukları ya da işkencenin tesirini daha arttırmak istedikleri için adamcağızın ellerini serbest bırakmışlardı. O da iki eliyle iplere yapışarak ilmikleri biraz gevşetmeye veya hızlı çekildiği zaman iplere asılarak boğulmamaya çabalıyordu. Bu işi her seferinde başardığı söylenemezdi... Bu yüzden zaman zaman sendeliyor ve kısık dudaklarından boğuk bir hırıltı çıkıyordu. O zaman cellatların keyfi iki kat oluyordu. Sivri kılıçların uçları sırtına girdikçe vücudunu kıvır kıvır kıvırması, can acısından veya nefessizlikten yüzünü ekşitmesi, onlara öyle komik geliyordu ki, caniler eğlenceyi uzatmak için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Landry Coquenard, bütün çektiklerine rağmen, zaman zaman dönüp geriye bakabilecek kadar fırsat da buluyordu. O zaman bütün vücudu dimdik kesiliyor, haydutların arkasına sinen Concini'yi arayıp buluyor ve bakışlarında kahredici bir tehdit beliriyordu. Concini, bu gözleri görünce sararıyordu. Ürperiyor, Rospignac'ın koluna sımsıkı yapışıyor ve tir tir titreyen bir sesle:

"Çabuk olun! Çabuk olun!" diye bağırıyordu.

Kafile bu emre hemen uyuyor ve daha fazla gülüp şakalaşarak, mahkûmlarını asacakları direğe ne kadar yol kaldığını daha yüksek sesle tartışarak hızlanıyordu. Zavallı adamcağız kendisini mut-

1. Önceki kitaplarımızda da yer alan bu kahramanlarımızın tümü, önceki ciltlerdeki kahramanların soyundan gelmektedir. (y. n.)

laka asacaklarını biliyordu. Concini kendi ağzıyla idam hükmünü vermiş, hatta asıldığını gözleriyle görmek için kafileye katılmamış mıydı?

Fakat Concini ile adamlarının, Paris'in en kalabalık caddesinde yapmaya kalkıştıkları bu iş tehlikeliydi. Hatta Concini'nin nasıl olup da böyle bir çılgınlığa kalkıştığı da merak konusu olabilirdi. Parislilerin kendi çılgın sefahatine, şımarıklığına ve küstahlığına karşı nefret duyduklarını herhalde biliyordu. Zaten Paris'in değişik yerlerindeki idam kazıklarını ve sehpalarını arttırmasının sebebi bu değil miydi? Halka gözdağı vermek için, her gün bir sürü insanın canına kıydırmıyor muydu?

Ne var ki bu azgın alay, böylece kalabalığın orta yerine dalıvermişti. Fakat şimdi iş değişikti. Yine Concini'nin bir meydan okuyuşu, bir küstahlığı karşısında bulunduğu besbelliydi. Landry Coquenard, katmerli cinayetler işlemiş müthiş bir haydut bile olsa, kendisine yapılan bu işkence karşısında bir mazlum gibi görünüyordu. Halk, onun kim olduğunu bilmediği halde, kendisine karşı yakınlık duyuyordu. Yavaş yavaş kafileden tarafa bakarlarken, Roquetaille'le Longval, yepyeni bir idam sehpası dikilmiş olan Trahoir haçına gitmek için sağa dönüp boşuna yol açmaya uğraştılar.

"Haydi bakalım! İpe çekilmeyi hak eden bu mendebura yol verin!"

Fakat halktan ne bir ses çıktı ne de yol vermek için açıldıkları görüldü. Bu durum, Concini'yle adamlarına kafa tutma amacından değil, şaşkınlıktan duralamış olmalarından ileri gelmişti.

Yolun ortasında, Coq Sokağı ağzında kalakalmış olan Muguette, seyircilerin ilk safındaydı ve şaşkınlığından kurtulup dili ilk çözülen de o oldu:

"Vah zavallı vah!" diye seslendi.

Ortalıktaki ağır sessizlik içinde bu merhamet çığlığı, bir gök gürültüsü tesiri yaptı ve Landry Coquenard da içlerinde olmak üzere herkes bu sesi duydu.

Landry Coquenard, herhalde eşine az rastlanır gözü pek adamlardan biriydi. İçinde bulunduğu feci duruma rağmen, pusulayı şaşırmış görünmüyordu. Kendisine bakıp bağıran kıza şükran dolu bakışlarını dikerek mırıldandı:

"Bu o! Evet. Bana acıyan Concini'nin kızı... Aferin sana kız!.."

Muguette'in bağırtısını Concini de duymuştu.

Yalnız o değil, askerleri ve komutanı Rospignac da işitmişlerdi.

Concini'yle Rospignac ateşli bakışlarını Muguette'e diktiler. İtalyan, Rospignac'ın kolunu sinirli sinirli sıkarken kulağına eğilip fısıldadı.

"Bu o değil mi, Rospignac? Tamam, o... Hemen peşine düşeyim şunun. Biraz konuşayım... Eğer beni bir daha tersleyecek olursa, nasıl olsa sen de yanımdasın, bana yardım edersin."

Rospignac efendisine yan yan baktı. Bu bakışta korkunç bir kin vardı. Bir yandan da kendi kendine mırıldanıyordu: "Bana güven, bana güven, mendebur İtalyan! Onu sana teslim etmektense, tırnaklarımla senin yüreğini parçalarım. Bu kızı ben de seviyorum. Hem seviyor hem de istiyorum. Benden başka kimsenin olmayacak o!" Öte yandan da tasasız tasasız, yüksek sesle söyleniyordu:

"Peki, yardım edeyim, edeyim ama tutuklu ne olacak, monsenyör? Boynuna kendirden bir kravat geçirilişini gözlerinizle görmeye pek önem vermiyor muydunuz? Böylece ebediyen susacak değil miydi?"

Concini, bir Muguette'e, bir de Landry'ye bakarak dişlerini gıcırdattı. Herhalde hangisine daha fazla önem vermesi gerektiğini hesaplıyordu. Birdenbire kararını vererek:

"Canım, adamlarım bu işi biz olmadan da pekâlâ becerirler," dedi. "Ben şu kızla biraz konuşacağım."

Rospignac cevap vermedi; gülümseyerek düşündü:

"Eğer halk yol verirse becerirler. Oysa yol vermeye hiç de niyetli görünmüyorlar."

Muguette'in çığlığını Odet de Valvert de duymuştu. Epeyce uzakta bulunuyordu; genç kıza yanaşmak için, dirsekleriyle kalabalıkta kendisine yol açmaya başladı.

O sırada halk da Longval ile Roquetaille'e yol vermek şöyle dursun daha beter sıkışıp homurdandı.

Landry Coquenard'ın gözü pek bir adam olduğunu söylemiştik. Aynı zamanda zekiydi de... Concini'yle maiyeti halkın sinirlenmeye başladığını sezmemiş oldukları halde, o çabucak işin farkına varıp

bundan yararlanmaya kalkışmış ve haykırmaya başlamıştı:

"İmdat! İmdat! İman sahipleri! Hiç suçu olmayan zavallı bir Hristiyan'ın göz göre göre katledilmesine göz mü yumacaksınız?"

Nitekim sözleri halk üstünde umulmadık bir tesir yaptı. Mırıltılar, tam bir homurtu haline geldi. Fakat henüz fırtına kopmadı ve halk ayaklanmadı. Ayaklanmak için birinin hareket işareti vermesini beklediği belliydi. Bu işareti de sadece yüreğinin sesini dinleyen Muguette, ne yaptığının pek farkında olmadan veriverdi:

"Burada sahici erkek yok mu?" diye bağırdı. Hemen aynı anda çın çın öten bir ses, cevap verdi:

"Hiç değilse bir tane var, matmazel!.."

Bu sözü, kızın yanına sokulmayı sonunda başarabilen Odet de Valvert söylemişti. Fakat bu söz, her nedense genç kızı birdenbire sinirlendiriverdi. Tutkun delikanlı bunun farkına varmıyor ve kızcağıza gülümsüyordu.

Odet de Valvert, dakika kaybetmedi. "Leydisini" selamladıktan sonra birdenbire Longval ile Roquetaille'in karşısına dikildi ve:

"Bu adama neden zulmediyorsunuz bakayım? Kendini koruyamayan bir acize sataşmak, asilzadelere yakışır mı?" diye bağırdı.

İki silahşorun da saçları diken diken oldu. Longval kükredi:

"Bu ahmağa ne oluyor be?"

Roquetaille de alay etti:

"Kendini amma da beğenmiş... Neredeyse patlayacak herif!"

Delikanlı alaya alayla karşılık verdi:

"Ooo, iltifatınız da pek bol, mösyöler!.."

Sakin sakin böyle söylüyordu ama aynı zamanda da öne doğru, dayanılmaz iki yumruk savuruverdi. Daha yumruklarını geri çekmeden, silahşorlardan ikisi de dört adım öteye, yere serilivermişlerdi.

Bu durumu gören halk pek keyiflendi:

"Yaşa be delikanlı!" diye bir haykırış koptu. Landry Coquenard da her ihtimale karşı hazır duruyordu. O anda yana doğru müthiş bir hızla sıçrayarak Odet de Valvert'in uzattığı kolların arasına düştü. Delikanlı, boyundan posundan hiç de umulmayan bir kuvvetle adamı yakalayıp havaya kaldırdı ve arkasına bırakırken, eline de bir

para kesesi sıkıştırıp:

"Hiç oyalanma, hemen sıvış!.." dedi.

Landry Coquenard, kendini kurtarana teşekkür dolu bakışlarla baktıktan sonra, hiçbir şey söylemeden, saniye kaybetmeden, kendiliğinden açılan kalabalığın içine dalıp kayboldu.

Sorrientès düşesinin gönderdiği, olay yerine bu sırada yetişen dev cüsseli adam, işin çoktan başarılmış olduğunu fark etti.

Fakat aldığı emre göre tutukluyu yalnız kurtarmakla kalmayacak, kendisini tekrar bulabilmek için onun barındığı yeri de öğrenecekti. Bu sırada Landry Coquenard, yerden ayaklarının kesildiğini ve elden ele aktarılarak da Grenelle Sokağı'na kadar götürüldüğünü, birdenbire tahtırevanın arkasına ulaştığını görüp şaşalamıştı. Artık cellatlarından uzaktaydı. Burada kendisine kolay kolay erişemezlerdi. Koşmadı; sadece hızlı hızlı, şaşkın şaşkın Valvert'in verdiği keseyi avucunda sıkarak yürüdü.

Albaran da tahtırevana yaklaştı ve İspanyolca:

"Oldu, madam," dedi, "adam zaten daha önceden kurtarılmıştı, biz ancak kaçışını kolaylaştırabildik."

Sorrientès düşesi aynı dilde cevap verdi.

"Gördüm."

"Başka bir emriniz var mı, madam?"

Kadın:

"Gözünüzü açın," dedi, "Hem birisini bekliyorum hem de bu ülkenin en kudretli adamına kafa tutan şu delikanlının başına neler geleceğini görmek istiyorum."

Sonra ne anlama geldiği pek belli olmayan bir gülümseyişle ilave etti:

"Hem şurada homurdanıp duran Paris halkının daha neler yapabileceğini de merak ediyorum doğrusu..."

Albaran, saygıyla eğildi ve atına atlayarak tahtırevanın yanında tekrar sabırla ve dikkatle nöbet beklemeye başladı. Adamları da sessizce beklemeye koyulmuşlardı. Ama şimdi sadece dokuz kişiydiler.

Çünkü onuncusu, Landry Coquenard'ın peşine takılmıştı ve onun nerede barındığını öğrenmeden ayrılmayacaktı.

BEŞİNCİ BÖLÜM
KARGAŞA NASIL BİTTİ?

Şimdi Odet de Valvert'le kendisine diş bileyen karşısındaki kurt sürüsüne gelelim.

Delikanlı öyle atik davranmıştı ki Concini'nin adamları, ancak iki arkadaşlarının yere serildiğini görünce işin içyüzünü kavrayabildiler. Landry Coquenard olayı o kadar çabuk anlamıştı ki, oradan kaçtığını uzun bir süre kimse anlayamamıştı. Anladıklarında ise iş işten çoktan geçmişti.

Concini ile Rospignac gözlerini Brin de Muguet'ye dikmiş, ona yiyecek gibi baktıkları için hiçbir şeyin farkında değillerdi.

Odet de Valvert ise, hemen saldırıya uğrayacağını bildiği için tetikte duruyordu. Düşmanlarının şaşkın şaşkın bakındıkları şu kısa hareketsizlik anından yararlanarak hepsini şöyle bir gözden geçirdi. Önce heriflerin elebaşları olduğunu bildiği Concini'yi dikkatle süzdü. İtalyan'la Rospignac'ın genç kıza pek tuhkun baktıklarını hemen fark etti. Temiz ve bakir bir genç kız olarak bildiği Brin de Muguet'yi adeta soyan, çırılçıplak eden bu yüzsüz bakışlara fena halde içerlerdi. Genç âşık, bu iki adamın, kendisine rakip olduklarını ve onlarla çatışacağını sezmişti. Sinirli sinirli bıyığını burdu... Önce kızardı, sonra sarardı. Artık kıskançlık, keskin pençesiyle yüreğini yırtmaya başlamıştı.

Fakat iki adamın genç kıza alıcı gözle baktıklarını fark eden, yalnız o değildi.

Halk arasında, upuzun bir adamın koluna yaslanmış bir kadın bulunuyordu. Basit bir pelerine sarınmış, kukuletasını da iyice indirmiş olduğu için yüzünü görmek de imkânsızdı. Uzun boylu adam da pelerinin yakasıyla yüzünü örtmüştü.

İkisi de pırıldayan gözlerini, orada başka kimse yokmuş gibi

Concini'ye dikmişlerdi. İtalyan'ın baktığı yeri de gördüler. O zaman kadın, sinirli sinirli yaslandığı kolu sıktı ve şikayetçi bir sesle adeta inildedi:

"Stocco! İşte şimdi de bunu seviyor! Görüyor musun?"

Kadının Stocco dediği uzun boylu adam, "Ben ne yapayım?" demek istermişçesine omuzlarını kaldırdı ama kıskanç kadın gibi sadece Concini'ye değil, Rospignac'a da baktı. O zaman koskoca kara bıyığı, acayip gülümseyişiyle havalandı ve gözlerini tekrar Concini'ye çevirince daha alaycı bir tavır takındı. Bu uzun boylu adamın Concini ile Rospignac'ın çekişmesinden, yani efendiyle uşak arasındaki aşk rekabetinden pek hoşlandığı ve keyiflendiği tahmin edilebilirdi.

Bir yanda bunlar olup biterken öte yanda da Concini'nin askerleri kendilerine gelmişlerdi. İlk iş olarak, cehennemin bütün zebanilerinin adlarını sayıp döktükleri sunturlu küfürler savurdular. Bu gürültü, Concini'yi de daldığı hayranlıktan kurtarıp kendine getirdi:

"Ne oluyor?" diye seslendi.

Durumu bir iki kelimeyle kendisine anlattılar. Concini, şu ağzı süt kokan delikanlı yüzünden Landry Coquenard'ın sıvıştığını öğrenir öğrenmez mosmor kesildi. Bütün vücuduyla tir tir titredi. İtalyanca küfürler savurmaya başladı:

"Sangue della madonna! Cristaccio maledetto! Santi ladri!"

Kendine gelince de hırçınlığından titreyen bir sesle emretti:

"Şu serseriyi hemen yakalayın! Salıverdiği alçağın yerini o alsın!"

Odet de Valvert, bu emre karşılık:

"Vay iki gözüm! Niye gelip kendin yakalamıyorsun?" dedi. "Doğrusu alçak bir İtalyan serserisinin kılıcının, namuslu bir Fransız asilzadesinin kılıcı karşısında ne hale geleceğini görmek isterdim."

Daha şimdiden nefret etmeye başladığı bu aşk rakibiyle boy ölçüşmek amacındaydı. Bu yüzden, yalnız sözleriyle değil, tavırlarıyla da Concini'yi kışkırtmaya uğraşıyordu. Halk, daha fazla bekleyemedi.

Herkesin Concini hakkında fısır fısır "İtalyan serserisi!" demesine karşılık, yüzüne tükürürcesine "Alçak İtalyan serserisi!" diye bağı-

rıveren bir adamı ilk defa görüyorlardı. Bu, halkın o kadar hoşuna gitti, kalabalığı öyle coştırdu ki müthiş bir alkış kopuverdi:

"Sağ ol delikanlı!.."

Halk, genci ikinci defa alkışlıyordu. Hem bu seferki alkış, delikanlının savurduğu küfür kadar da müthişti. Concini'den başka kim olsa, durumun inceliğini kavrar, namusuyla çekilip gitmek için bir yol arardı. Fakat Concini, efsanelere yaraşır servetine pek güveniyordu; gururundan körleşmiş, sağırlaşmıştı. Hem durumu kavrayamadı hem de başlarına geleceği sezerek ihtiyat tavsiye eden Rospignac'a kulak asmadı:

"Porco Dio! Ben emir vermedim mi, ne bekliyorsunuz? Tutun şu herifi diyorum size!.."

Haydutların hepsi de gözünü budaktan sakınmayan kimselerdi. Daha efendileri emrini bitirmeden harekete geçtiler. Roquetaille'le Longval yerden kalkmış, kılıçlarını havalandırıp saldırıya geçmişlerdi.

Roquetaille:

"Kanını içeceğim ulan!" dedi.

Longval da atıldı:

"Nallarını havaya dikmezsem, bana da adam demesinler!"

Pek ufak–tefek görünen bu düşmanı bir lokmada yutuvermeyi tasarlıyorlardı. Aslında, suratlarına inip kendilerini yere yıkan yumruklardan ders almaları gerekirdi. Fakat kılıç kullanmaktaki ustalıklarına güvendiler. Üstelik, bir kişiye iki kişi saldırmaktan da çekinmediklerinden, delikanlıyı hemen öbür dünyaya yollayacaklarından emindiler.

Ne var ki karşılarında her saldırıyı savuşturan çevik ve güçlü bir kılıç buldular. Eğer arkalarından bütün haydut sürüsü yardıma koşmasaydı, belki biraz çekineceklerdi. Ama öyle olmadı. Hep birlikte karşılarındaki haddini bilmeze yüklendiler. Odet de Valvert, bu müthiş güce de kolaylıkla karşı koydu. Fakat kendisine her yandan saldıran bu on beş haydut karşısında uzun zaman tutunamayacağı da besbelliydi.

İşte Concini'yle maiyetinin önem vermek istemediği halk, bunu hemen sezdi. Odet de Valvert de şimdiye kadar halktan hiç yardım

ummamıştı ama önce mırıltıyla başlayan kaynaşma, artık son haddine erişmiş, müthiş bir coşkunluk halini almıştı:

"Kahrolsun yabancılar! Memleketlerine defolsunlar! Yere batsın halkı aç bırakanlar!"

Concini'nin adamları, delikanlıyı bırakıp bu yeni ve müthiş tehlikeye karşı koymak zorunda kaldılar. Halk o zaman durdu... Onlara saldırmadı; ancak pek hoşlandığı şu kahraman delikanlıyı tehlikeden kurtarmakla yetindi.

Concini yine durumu kavrayamadı. Halkın kendi gücüne olan inancından gelen ağırbaşlılığını kendisinden korktuklarına yorarak tekrar bağırdı:

"Gebertin şu rezilleri! Tutun! Vurun! Korkmayın!"

Adamları hemen ön saftakilerden birkaçını yere yıktılar. O zaman halkın hiddeti, son noktasına ulaşıp patlak verdi.

Concini'nin sesi yuhalar, keskin ıslıklarla bastırıldı ve göklere tek ses haline gelen çığlıklar yükseldi:

"Öldürün!.. Gebertin Concini'yi!.. Suya atın şu serseriyi!.. Kahrolsun katiller!"

O anda oraya nereden geldiği belli olmayan birtakım silahlar ortaya çıkıverdi. Dolu gibi sopa ve sille yağmaya başladı. Her taraflarından sıkıştırılıyor, itilip kakılıyorlardı. Her biri, gücü yettiği kadar kendini korumaya çalışıyordu... Rospignac baronu, küstah davranışları yüzünden, zincirden boşanmış canavarlara dönen bu halk kitlesinin kendileri için müthiş tehlike olduğunu sezdi. Hemen komutayı ele aldı ve kendilerini kurtaramasa bile hiç değilse imdat gelinceye kadar dayanmalarına imkân verecek tek hareketi yaparak adamlarını toplayıp Coq Sokağı'na doğru çekildi...

Concini'yi de aralarına almış, şimdilik kurtarmışlardı.

Bu manevra gerçekten de başarılı oldu ve adamlarından hiçbirini kaybetmeden Coq Sokağı'na ulaşınca Concini'ye:

"Bana kalırsa, hemen tası tarağı toplayıp sıvışmalıyız!" dedi. "Bu ayıp bir şey değil! Biz on beş kişiyiz. Onlarsa iki, üç yüz var!.."

Öğüdü yerindeydi; bu kadar ezici bir kuvvet karşısında pekâlâ geri çekilebilirlerdi. Fakat Concini bunu bir türlü gururuna yediremediği için dişlerini gıcırdattı:

"Ne! Bu miskinlerden kaçacak mıyız? Böyle bir şey yapmaktansa burada hepimiz gebeririz daha iyi!"

Rospignac soğuk bir tavırla:

"Pekâlâ!" dedi. "Öyleyse uzun süre bekleyecek değiliz. Birazdan hesabımız tamamdır!.."

İstifini hiç bozmadan bir yandan emir veriyor, bir yandan da harıl harıl kılıç oynatıyordu. Zaten bütün bunları, kalabalığın orta yerinde, gittikçe sıkışarak konuşuyorlardı. Halk da durmadan tehdit savurarak peşlerinden geliyor, çevrelerini sarmaya çalışıyordu. Bu gidişle, su baskını önünde sürüklenen saman çöpleri gibi ezilip gideceklerı belliydi.

Uzun boylu adamın koluna sepet gibi asılan ufak tefek kadın, endişeyle:

"Stocco! Bu herifler Concino'cuğumu öldürecekler!" dedi.

İtalyanca konuşuyordu. Stocco da gözlerinde kötü bir sevinç ışıldarken yine o alaycı tavrıyla aynı dilde cevap verdi:

"Gerçekte de öyle, sinyora! Artık bu sefer dulluk matemi için elbise yaptırma hazırlığına girişebilirsiniz sanırım!" Kim bilir hangi gizli pazarlıkların meydana getirdiği bir sırdaşlığın verdiği yüzsüzlükle ilave etti: "Asil kocanızın yaptığı gibi ihtiyatsızlığı bu kadar ileri götürmek, deliliğin daniskasıdır, sinyora!.. Halkın ne halde bulunduğu gözle görülürken daha da üstüne varılır mı?"

Léonora Concini –çünkü bu kadın oydu– söylendi:

"Stocco!.. Bak bakayım şu tarafa... Şimdi kralın gezintiden dönme zamanı. Belki de hemen çıkagelir!"

Stocco, boyunun verdiği imkânla, bütün başlar üstünden Saint-Honoré kapısına doğru baktı ve aynı alaylı kayıtsızla:

"Galiba geliyor!" dedi.

Léonora, hemen adamın kulağına bir şeyler fısıldadı. Stocco yine omuz silkmekle beraber sözlerine itaat etti. Pelerininin yakasını indirdiği için upuzun, zayıf, kemikli yüzü de meydana çıkmıştı... Koskoca pala bıyığı, bu kuru yüzü orta yerinden ikiye bölüyordu. Hemen hanımının yanından ayrıldı; upuzun kılıcını bir manivela gibi kullanıp yolundaki insanlar arasına sokarak onları birbirinden ayırdı ve böylece Concini'ye doğru ilerledi. Fakat yaptığı manevra-

nın halkı durdurtmaya yetmeyeceğini de bildiği için, sert sert:

"Kral!.. Kral geliyor!.. Krala yol verin!.." diye bağırmaya başladı.

Bu sözler hemen tesirini gösterdi. Léonora'nın tahmin ettiği olmuştu. Halkın öfkesi yatışmadı ama dikkati başka yana çevrildi. Artık mahvolacaklarını sanan Concini'yle adamları bir an dinlendiler. Stocco da bu durumdan yararlanıp Concini'ye ulaştı ve İtalyanca olarak:

"Monsenyör..." dedi. "Hemen kaçın! Kral geliyor!"

Concini kanlı bakışlarını birini arıyormuş gibi halk üstünde gezdirerek:

"Kral benim ne umurumda!" dedi.

Stocco, koskoca boyuyla selam verirken orta yerinden ikiye kırılan bir kuklaya benzedi ve şaka mı, ciddi mi söylediği belli olmayan bir tavırla:

"Tanrım! Sizin bu memleketin gerçek kralı olduğunuzu biliyorum, senyör!" dedi. "Ama şimdilik ne unvanınız ne tacınız var! Unvan da taç da şimdi şuradan gelen çocukta. Böyle aşağılık bir durumda ona görünmeniz hiç doğru olmaz. Bana inanın, senyör! Şu halinizle ona kudretiniz hakkında pek olumsuz bir fikir vermiş olacaksınız. Eğer kralın çevresindekiler bir kere sizin iktidarınızdan şüphe etmeye başlarlarsa, mahvoldunuz demektir!.."

Concini bir küfür daha savurdu:

"Lanet olsun! Doğru söylüyorsun, Stocco!" Sonra Rospignac'a çekilme emrini verdi. Bu manevra da halkın gittikçe kralın geçeceği tarafa seğirtmesinden dolayı kolaylıkla başarılabilirdi. Concini hâlâ gözlerini halkta gezdiriyor, hiddetinden yumruklarını ısırarak birini arıyordu. Nihayet buldu. Hırsla Stocco'nun kolunu sıkarak, boğuk bir sesle:

"Şu delikanlıyı görüyor musun?" dedi.

Brin de Muguet'nin birkaç adım ötede durmuş, durgun ve şefkatli bakışlarla genç kızı süzen Odet de Valvert'i gösteriyordu...

Stocco, aynı alaycı tavırla:

"Görüyorum, ne olmuş?" dedi.

"Onun kim olduğunu ve kendisini nerede enseleyebileceğimi

öğrenirsen, sana bin frank veririm!"

Bin frank sözünü duyan Stocco'nun gözleri ışıldadı:

"Yarın sabah haber alırsınız!"

"Eğer şu genç kızın da evini öğrenirsen, bin frank daha var!"

Bu sefer Concini, şehvetinden soluk soluğa kalınış, Brin de Muguet'yi gösteriyordu. Stocco da gözle görülür bir soğuklukla başını eğerek cevap verdi:

"Şu çiçekçi kızın evini mi?.. İşte bu zor, monsenyör! Hem çok zor! Bu küçük, barındığı yeri her nedense gizliyor... Bugüne kadar öyle güzel saklanmasını becerdi ki kimse öğrenemedi!"

"Beş bin frank! Eğer öğrenebilirsen sana beş bin frank veririm!"

Gözlerinden ateşler fışkıran Stocco:

"Vay canına!" dedi. "Hani sizin de karşı konulamaz ısrarlarınız vardır, monsenyör!" Sonra ekledi: "Pekâlâ! Sizi memnun etmeye çalışırım efendim!"

Concini geri çekilmeyi başardı. Rospignac bir an hiçbirinin kurtulamayacağını sandığı, kendi kendilerine düştükleri bu tuzaktan, ancak bir süre yataktan çıkamayacak birkaç yaralıyla kurtulduklarına pek sevindi...

Aslında hepsi de canlarını, kralın gelişini duyurup halkın dikkatini çeken ve aynı bahaneyle Concini'yi de çekilmeye razı eden Léonora'ya borçluydular. Fakat Concini'nin, karısının oynadığı rolden haberi yoktu! Hanımının sözlerini dinlemekten başka bir şey yapmamış olan Stocco da bunun Léonora'nın isteğiyle başarılmış olduğundan bahsetmeyi gerekli görmemişti.

Concini'yle çetesini ele almışken, neler yaptıklarını sonuna kadar anlatalım.

Hemen Ancre Konağı'na döndüler. Bu konak, Louvre Sarayı'na komşu gibiydi. Concini, oraya varınca hemen muhafızlarının komutanı Rospignac'ı rütbelilerinden Eynaus'la Longval'i ve Roquetaille'le Louvignac'ı, ayrıca yakın adamlarından da Bazorges'i, Montreval, Chalabre ve Pontrailles'i yanına topladı. Onlara kesin bir sesle şöyle dedi:

Efendiler! Aranızda sanırım bize yapılmış olan bu küstahlığın ce-

zasız kalmasına gönül rızasıyla katlanacak bir tek kişi yoktur!"

Bu söz patlama derecesinde bir hiddet gösterisiyle karşılanınca, Concini, adamlarını korkunç bir memnunlukla süzerek devam etti.

"Şöyle birkaçını sallandırınca, bu aşağılık halk bize karşı yaptığı saygısızlığı anlar ve göstermeye mecbur olduğu saygı hakkında daha sağlam bir fikre sahip olur... Bu iş beni ilgilendirir ve ben bunu üstüme alıyorum! Bize karşı koymaya, hakaret etmeye kalkışan o asilzadenin de cezalandırılması gerekir. Hem bu öyle bir ceza olmalı ki böyle tahammül edilmez bir hakarete kalkışacak olanları adamakıllı düşündürmeli! Çünkü bize gösterilecek saygı, karşımızda duyulacak korkuyla orantılı olacaktır. Şimdi bu suçluyu araştırıp bulmak ve bana getirmek de sizin ödeviniz olsun!"

Bu sözler, korkunç küfürlere ve tehditlere yol açtı. Tabii Odet de Valvert'in müthiş yumruklarının tadını ilk tatmış olan Roquetaille'le Longval bu işte de en ileri gidenler oldular. Longval dişlerini gıcırdattı:

"O alçak, nalları dikmeden rahat etmeyeceğim!" dedi.

Roquetaille de bağırdı:

"Ben de hançerimle yüreğini paramparça edeceğim!"

Fakat Concini hemen dayattı:

"Sakın ha! Onu bana sapasağlam, dipdiri getireceksiniz!.."

İki adamın "İmkânı yok!" demek istercesine kafa salladıklarını görünce ısrar etti:

"Ben böyle istiyorum! Merak etmeyin, ona vereceğim ceza, tasarladıklarınızı gölgede bırakacak kadar müthiş olacak!"

Bu sözler, öyle korkunç bir tavırla söylenmişti ki hem Roquetaille hem de Longval:

"Pekâlâ monsenyör!" dediler. "Bu kendini bilmez herife karşı duyduğunuz 'sevgiyi' öğrendikten sonra yüreğine bir kılıç saplayıp rahatça gebermesine fırsat vermez ve kendisini mutlaka 'ihtimamınıza' terk ederiz."

Concini iğrenç bir keyifle:

"Haydi öyleyse ava çıkalım ahbaplar!" dedi.

"Avı çıkartın ve kovalayın. Fakat tepelemesi bana ait olsun!"

Rospignac'a orada kalmasını işaret ederek ötekileri dışarı çıkarttı. Adamları kahkahalar atarak uzaklaştıktan sonra elini başkomutanının omuzuna koydu ve kanlı gözleriyle onu süzerek:

"Rospignac!" dedi. "Bunların o delikanlıyı bana diri getirmelerine göz kulak ol!"

Adam kendisine hayretle bakarken, içinde uyanan kinin sebebini açıkladı:

"O da onu seviyor. Anlıyor musun, Rospignac? Belki de kız bu delikanlının aşkına karşılık verdiği için bana hor bakıyordur. Kim bilir?"

Rospignac inanmaz göründü:

"Olamaz, monsenyör! Ama merak etmeyin. Bu herif elinizden kurtulamayacak! Ben size söz veriyorum."

Concini memnun oldu:

"Sen sadık bir adamsın, Rospignac. Haydi git ve hiç merak etme! İstikbalin garanti edilmiştir!"

Rospignac bir reverans yapıp çıktı. Giderken için için gülüyor ve düşünüyordu. "Sen istikbalimi temin et benim. Geç bile kaldın! O delikanlıya gelince; mademki rakibimmiş, canı bana aittir. Onu ben haklarım. Ya sen, kör ve ahmak Concini! Benim bu kızı delicesine sevdiğimi hâlâ sezemiyorsun. Sana gelince... Hele önce beni zengin et de... Seninle hesabımızı sonra göreceğiz! O çiçekçi kızı sana kaptırırsam yazıklar olsun bana! O kız benim olacak. İşte o kadar!" Sonra dört yardımcısını; Roquetaille, Longval, Eynaus ve Louvignac'ı çağırarak:

"Efendiler!" dedi. "Hemen şimdi Saint-Honoré Sokağı'na dönelim ve şu dilber çiçekçi kızı bulmaya çalışalım!"

Roquetaille:

"Tuhaf!" dedi. "Oysa monsenyör, önce şu terbiyesiz zibidiyi bulmamızı istemişti!"

"Tabii! Amacımız o... Çiçekçi kızı bulur bulmaz, hemen onu da bulmuş olacağız!.. Çünkü kız neredeyse, o da oradadır!.."

Şimdi de Léonora Concini'ye kavalyelik eden sadık hizmetkâr Stocco'ya dönelim:

Stocco, Concini'den ayrılıp hanımının yanına giderken tıpkı Rospignac gibi düşünüyordu ama onun düşünceleri daha çok hesaba-kitaba dayanıyordu. Diyordu ki: "Delikanlı için bin frank veriyor. O delikanlı zaten elimde demektir. Ayrıca beş bin de genç kız için verecek. Of! Bu beş bin frankı biraz zor kazanacağım. Ama kaçırmamam gerekir! Hepsi altı bin altın eder. Az para değil! Sinyora Léonora imkânı yok bu kadar para vermez. Eğer bizim günlerden birkaçı böyle geçerse, paçayı yırttık demektir..."

Bunları düşünürken, sert, sevimsiz yüzünde tam bir memnunluk ifadesi beliriyordu. Léonora'nın yanına varınca kadın sordu:

"Ne var yine Stocco?"

"Şu çiçekçi kızın peşinde gezen delikanlının adını ve adresini öğrenmemi İstedi! Bunun için bana bin frank vadetti!"

Léonora bir baş işaretiyle beğendiğini anlattı:

"İyi etmiş! Ben de senden aynı şeyi isteyecektim!.."

Sonra sakin sakin, kinsiz ve hiddetsiz, fakat otoriter bir tavırla:

"O delikanlı benim Concino'mu aşağılamaya cesaret etti, cezasını çekmelidir!" dedi. "Sonra Stocco? Sana genç kız hakkında ne sordu?"

Adamın ateşli gözlerinin içine bakıyordu. Concini'nin, sadakatinden şüphe etmez göründüğü adam hiç istifini bozmadı:

"Kızın saklandığı evi de öğrenmemi istedi ve bunun için de bana beş bin frank teklif etti!"

"Beş bin mi? Gördün mü, Stocco? Ben sana demedim mi? Bu kızı seviyor işte!"

Stocco alay etti:

"Canım, sinyora! Bu, Sinyor Concini'nin size ilk ihaneti değil ya! Şimdiye kadar kaç kıza böyle delice âşık oldu ve eline geçirdikten sonra da onları hemencecik bırakıverdi... Kocanız şıpsevdinin biri. Eninde sonunda dönüp dolaşıp yine kürkçü dükkânına, yani size gelmiyor mu? Ben sizin yerinizde olsam, artık hiç merak etmezdim!.."

Léonora, kederli bir tavırla başını eğmişti... Stocco sordu:

"Ne diyorsunuz yani?.. Kocanızın dediğini yapayım mı?"

"Concini'nin emirleri daima yerine getirilmelidir!"

"Öyleyse kızın peşine takılacak ve evini öğreninceye kadar ayrılmayacağım!"

"Evet, Stocco! Yalnız, evini öğrenince bana uğrayıp haber verecek ve Concini'ye talimatımı aldıktan sonra gideceksin!"

"Canım orasını söylemeye bile değmez! Tabii öyle olacak. Ne zaman kızın peşine takılayım, sinyora?"

"Önce biraz benimle gel! Şurada bir işim var... Sonra beni eve götür. Ondan sonra da kızı takibe başla!"

Birlikte Grenelle Sokağı'na girerek dosdoğru basit tahtırevana yaklaştılar. Léonora, gelişini hafif bir öksürükle belli ettiyse de tahtırevanın perdeleri açılmadı. Fakat Concini'nin karısı buna önem vermedi. Derin bir reverans yapıp tıpkı La Gorelle gibi saygılı bir tavırla durdu. Fransa kraliçesinin gözdesi, yani Fransa'nın en kudretli adamının karısı, bizzat çocuk kralın bile titrediği bir kadın, bu Sorrientès düşesine neden bu kadar saygı gösteriyordu? Bu kadın kimdi?

Léonora, hâlâ perdelerin açılmadığını görünce, aynı saygılı tavırla, İtalyanca olarak seslendi:

"Pek meşhur emirlerinizi buyurun!"

Kullandığı bu söz dışarıdaki kadının ne kadar otoriter olduğunu da göstermekteydi. Fakat dışarıdaki kadın tüm bu saygı hitaplarını hiçe sayarak:

"Ha! Siz mi geldiniz Léonora?" dedi. "Haydi, binsenize!"

Léonora Concini, Naip Kraliçe Marie de Médicis'e itaat edermişçesine denileni yaptı...

ALTINCI BÖLÜM
KRAL

Stocco'nun ustalıkla ortalığa yayıverdiği kralın gelmekte olduğu haberi üzerine, halkın Concini'yle aylıklı katillerini tamamen unutup, dikkatini kraldan yana çevirdiğini söylemiştik... Çünkü Paris halkı, çocuk kralı pek sever ve ona sevgisini göstermek için hiçbir fırsatı kaçırmazdı. Bu sevgide, ona bağladığı umutların da rolü vardı. Yolun iki yanına sıralandılar ve ortada, kralın geçmesi için bir boşluk bıraktılar.

Bir kısmı da daha sabırsız davranıp Saint-Honoré kapısına yöneldi; kralı oradan karşılamayı tasarladı.

Brin de Muguet bunların arasındaydı...

Genç kız, adını bilmediği yabancı delikanlının, kendi uğruna ortaya çıkıp Concini'yle yardakçılarına kafa tuttuğunu anlamıştı. Bunun üzerine güzel kaşları hemen çatıldı... Delikanlı, Roqueta-ille'le Longval'e saldırırken, onu soğuk, adeta düşmanca bakışlarla süzdü. Sadece kendine hoş görünmek için hayatını tehlikeye atmaktan çekinmeyen bu delikanlıya neden böyle düşmanca bakmıştı? İyi kalpli bir kızcağız olduğunu Landry Coquenard'a acımakla ispat etmiş değil miydi? Yoksa Odet de Valvert'den hoşlanmamış mıydı?

Fakat bu soğuk ve düşmanca tavır, delikanlının tehlikede olduğunu ve Concini'nin maiyetindekilerinin birden üstüne çullandıklarını görünce hafifledi, hatta genç kızın heyecanlandığı bile görüldü.

Fakat Odet de Valvert halk tarafından kurtarılır kurtarılmaz, Brin de Muguet de onunla ilgilenmez oldu; varlığını bile unutmuş göründü.

Odet ise, halkın haydutlara saldırdığını görünce, sükûnetle kılıcını kınına sokup bir kenara çekildi ve zorlandığı takdirde dövüşe

katılmaya karar vererek yine genç kızı kollamaya başladı.

Stocco'nun verdiği haber üzerine Brin de Muguet hemen koştu. Anlaşılıyordu ki sokak onun eviydi ve orada olup bitenlerin ufağıyla da büyüğüyle de ilgileniyordu. Kralın geldiği tarafa doğru giderken Odet de Valvert'in önünden istemeye istemeye, onu görmezliğe gelerek geçmek istedi. Ama mahcup delikanlı, nasılsa birdenbire cesaretlenip şapkasını çıkararak genç kızı selamlayıverdi. Bunun üzerine Brin de Muguet de soğuk bir tavırla başını eğerek karşılık verdiyse de bir yandan da memnuniyetsiz bir tarzda dudağını büktü. Valvert, bu hareketi de sezmedi. Fakat o da yerinde duramadı; genç kızın peşine takıldı.

Brin de Muguet de çok uzağa gitmedi. Concini'nin yeni diktirdiği idam sehpasının ilerisinde, seyircilerin ön safında durdu. Odet de Valvert, kızın yakınında, darağacının yanında yer aldı. Hep birlikte kralın geçişini beklediler.

Kral, her sabahki gibi, bu sabah da şahinlerini alıp kuş avına çıkmıştı. Şimdi de, yavaş yavaş avdan dönüyordu.

XIII. Louis henüz on dört yaşında bile değildi. Sırtında, kendisine pek yakıştırdığı bir av elbisesi vardı: Beyaz ve uzun tüylerle süslü fötr şapka, koyu yeşil kadifeden bir ceket, aynı kumaş ve renkten pantolon, koyu renk meşinden av bıçağı takılı bir kemer, siyah deriden çizmeler, dirseklerine varan av eldivenleri ve elinde bir kamçı vardı.

Sağında otuz yaşlarında, uzun boylu, zarif tavırlı bir şahıs görülüyordu. Bu kralın kuşçubaşısıydı. Adı Charles d'Albert'di; fakat bir akrabasından Rhône Nehri kenarında biraz toprak kaldığı için kendine Albert de Luynes adını takmıştı. Kralın solunda da pek şık bir delikanlı olan Marki de Montpouillan vardı. Bu genç, ihtiyar Marki de la Force'un oğullarından biriydi. Kralın sağında ve solunda yer alan bu iki adam, birbirlerini adamakıllı kıskanırlardı. Gerçi karşılıklı nezaket sözleriyle birbirlerine iltifat etmekten geri kalmazlardı ama ikisi de işin içyüzünü bilirdi. Bu sırada Luynes, rakibine üstün gelmiş bulunuyor ve bu yüzden ona en zarif tebessümlerle gülümserken, ötekinin de hıncından içi içine sığmıyordu.

Bu üç insanın ardından, belirli bir mesafeden birkaç uşakla muhafız geliyordu. Kısacası şu küçük kafilede krallara özgü gösterişten

eser yoktu. Hatta orta halli bir asilzadenin maiyeti bile bundan daha parlaktı.

Halk, Saint–Honoré Sokağı'nda yavaş yavaş ilerleyen küçük kafileye yol açıyor; kralı selamlıyordu. Concini'yle adamlarını ilk gören Luynes oldu. Kalabalığın o güruha karşı savurduğu tehditleri ilk duyan da oydu. Gözleri parıldarken, dudaklarında müthiş bir tebessüm belirdi. İnanılmaz bir laubalilikle kralı dalgınlığından uyandırdı ve titreyen sesiyle:

"Dinleyin majeste, dinleyin!" dedi. "Şuradan halkınızın sesi duyuluyor. Hocanız herhalde size söylemiştir. 'Halkın sesi, Tanrı'nın sesidir.' Dinleyin majeste!.. Tanrı'nın sesine kulak verin!"

Kralla Montpouillan kulak verdiler. Halk:

"Kahrolsun Concini! Atın şu serseriyi suya!" diye bağırıyordu.

Kralın rengi uçuverdi. Dudakları kısıldı, gözleri parıldadı ve uzakta neler olduğunu görmeye çabaladı. Luynes, parıldayan gözleriyle krala bakıyor, beklediği ölüm emrini koparmak ister görünüyordu. Fakat genç kralın sesi çıkmadı. Gözlerini çevirdi ve kayıtsız bir tavır takındı.

Luynes hiç çekinmeden omuz silkti ve kızgın bir tavırla:

"Atları mahmuzlayın da şuraya kadar dörtnala ilerleyelim. Belki tam vaktinde ulaşır da ne olacağını görürüz..." dedi.

Saint–Honoré Sokağı'nın ortasında düzensiz bir şekilde dörtnala kalktılarsa da kısa süre sonra durmak zorunda kaldılar. Zira kralın atı, birdenbire ne olduğu belirsiz bir engele çarparak tökezlemiş ve dizüstü çöküvermişti. Her ne kadar kral mükemmel bir biniciyse de hayvanı apansızın düşünce gafil avlandı; o da koşunun hızıyla havaya fırladı ve ayakları üzengilerden kurtularak beygirin başının üstünden uçtu. İşin kötü tarafı, kazanın sütunlu bir evin hizasında olmasıydı; kral, olanca hızıyla taş sütunlara doğru fırlayıverdi. Halktan bir heyecan çığlığı kopmuş ve herkes genç kralın kafasını taşlara çarptığını sanmıştı. Bu çığlığı derin bir sessizlik takip etti ve bir an, endişe içindeki kalabalığın soluğu duyuldu.

Sonra birdenbire ortalığı derin bir sevinç narası çınlattı. Halk:

"Yaşa delikanlı!" diye bağırıyordu.

Kralın atı, sütunlu evden birkaç adım beride tökezlemişti. Tesa-

düfen Odet de Valvert de oracıkta duruyordu. Kral atından fırladığı sırada tam onun karşısındaydı. Delikanlı, herkes gibi, kralın kafasını taşlara çarpacağını ve öleceğini hemen anlayıverdi. Bir anda yana doğru fırladı, iki bacağı üstüne dikilerek kollarını açtı. Ve XIII. Louis, bu kollara düştü...

Düştü diye belirtilen bu çarpışma adamakıllı sert oldu. Fakat delikanlı iyi tutunmuş, üstelik kralı da bırakmamıştı. Genç kral, sapasağlam kurtuluşuna şaşmış gibiydi. Sanki kendisini hiçbir şey kurtaramayacaktı. Odet de Valvert, dengesini bulduktan sonra kralı ayaklarının üstüne, yere bırakıverdi... Kral henüz kendine gelirken, her türlü göreneği unutan delikanlı sordu:

"Bir yerinize bir şey olmadı ya?"

Kendini bu derecede unutuşu hayrete değerdi doğrusu... Kral da bunu sezdi ve o da teşrifat kurallarını bir yana bırakarak:

"Bana hiçbir şey olmadı ama asıl size sormak lazım! Çünkü siz fena halde sarsıldınız!" dedi.

Valvert:

"Bana da bir şey olmadı!" diye cevap verip berrak bir gülüşle ilave etti: "Başınıza gelene pek üzüldüm! Tanrı'ya şükürler olsun!.."

Kral da güldü:

"Ucuz kurtuldum doğrusu!.."

İşte delikanlıyı halkın bu sabah üçüncü defa alkışlamasının sebebi buydu. Alkış, Valvert'i kendine getirmişti. Reverans yaparken şapkasını çıkardı ve ciğerlerinin bütün kuvvetiyle bağırdı:

"Yaşasın kral!"

Halk da coşkun bir sevinç içinde, tek ağızdan tekrarladı.

"Yaşasın kral!.."

Bunu izleyen dakika ister imparator ister kral olsun, insanın ömrü boyunca unutamayacağı kadar ürperticiydi: Halk, kralı yakından görmek, bir yerine zarar gelmediğini anlamak için ondan yana koşuştu. Sonra hepsi de dokunaklı bir samimilik içinde sorular sorup memnunluklarını ifade ederek sevgilerini belirttiler. Kral da onlara, kendisine bir şey olmadığını anlatmak zorunda kaldı.

"Hiçbir şey olmadı dostlarım!.. Merak etmeyin!.. Hiçbir şey ol-

madı!.." dedi. Odet de Valvert'e bakıp gülümseyerek ilave etti:

"Bu mösyö sayesinde kurtuldum! Hiç göstermiyor ama Herkül kadar kuvvetli!"

Bu sözler, sürekli alkışlarla karşılandı. Anasından bile yüz bulamayan zavallı küçük kral, halkın kendisini hiç ummadığı kadar sevdiğini görünce ferahlamıştı... Memnunluğu saf ve genç yüzünden okunuyor; bu durum halkı daha da coşturuyordu...

Luynes ve Montpouillan hemen koşup gelmişlerdi. Genç marki bağırdı:

"Ah majeste! Ne korktum ne korktum!"

Sapsarı kesilen ve halinden pek samimi olduğu belli olan Luynes:

"Ya başınıza bir felaket gelse ne yapardık! Doğrusu kılıcımı göğsüme saplayıverirdim!" dedi.

İkisi de allak bullaktı. İkisi de –belki dostluktan değil, kendilerini düşünmekten ötürü– kaygılanmışlardı. Fakat kral onların samimiyetine inanıyordu. Bu hareketleri onu duygulandırdı:

"Benim sadık ve samimi dostlarımsınız! Merak etmeyin; bu işi biraz korkuyla atlattık!" diye cevap verdi.

Luynes, yüksek sesle:

"Neyse ki öyle oldu!" diye bağırdı...

Bir yandan da, "Yoksa halim nice olurdu?" diye düşünüyordu. Hemen kralı, halkın sevgi gösterilerinden kurtarmak için emirler verdi. Çünkü krala, başkalarının da kendisini fazlasıyla sevdiklerini hissettirmek hiç işine gelmiyordu. Kralın atını getirdiler. Kral, hiçbir şey olmamış gibi atına sıçradı ve gözleriyle Odet de Valvert'i aradı. Delikanlı, iki adım ötede, dimdik, biraz da rengi uçuk, fakat gözleri parıltılar içinde bekliyordu. Bir yandan da kendinden emin bakışlarla, seyircilerin ön safına sokulmuş olan, fakat bütün dikkatini krala verdiği için kendisini adeta görmeyen Muguet'ye bakıyordu... Acaba Valvert'i bu kadar sevindiren neydi? Doğrusunu söylemek gerekirse, kahramanımızı aşağılamadan itiraf edelim, Odet de Valvert sadece maceraperest bir delikanlıydı. Zaten Pardaillanlar da onun fakir olduğunu, Paris'e bir mevki yapmak için geldiği halde çiçekçi kızın peşine düşmesinin doğru olmadığını söylememişler miydi? Sırtındaki temiz, fakat epeyce eski ve biraz da yamalı elbiseye bakılırsa, artık

bir baltaya sap olmasının tam zamanıydı.

Odet de Valvert, kralın atından fırladığını gördüğünde, merhametinin ve yüce gönüllüğünün sesinden başka bir şey dinlememişti. O anda hiçbir menfaat düşüncesine kapılmış değildi. Fakat başardığı iş, gerçekten de herkesin üstesinden gelemeyeceği bir şeydi. Birdenbire yaptığı işin önemini kavradı ve ancak o zaman bu başarının sağlayacağı faydaları düşünerek, kendine hâkim olamayacak kadar sevindi. Düşünüyordu:

"Şaka değil! Kralın canını kurtardım! Az kalsın, kurtardığım adamın bir kral olduğunu unutuyordum. Ne budalayım ben de! Göz açıp kapayıncaya kadar istikbalimi garanti ettim demektir... Kral, bana olan teşekkür borcunu hiç şüphesiz sarayda, bol ücretli bir görev vererek ödeyecek! Oysa Mösyö Pardaillan, bizim gibi maceracıların serveti yakalayamayacaklarını anlatır dururdu. Meğer servete kavuşmak ne basit şeymiş! Bir zengin olursam, haraplıktan çökmeye yüz tutan Valvert Şatosu'nu hemen yaptırırım. Şu dilber Muguet'yle evlenirim. Tabii, beni isterse... O zaman, Saugis topraklarına komşu olan Valvert arazisine çekilirim. Orada karımla taşra asilzadelerinin temiz ömrünü süreriz. Kuzenim Bertille de Saugis'i alır; eniştem Jehan Pardaillan'la boyuna ava çıkarız!.. Aman Tanrım! Ne kadar mutlu yaşayacağız!.."

Kralın ilk sözleri, bu düşüncelerde haklı olduğunu gösterdi. Çünkü kral, en zarif tebessümüyle ona:

"Mösyö!" dedi. "Fransa kralı size hayatını borçlandı... Emin olun ki bu iyiliğinizi unutmayacaktır. Adınızı lütfeder misiniz, mösyö?"

Odet de Valvert, gözleri gururla parıldayarak, kaskatı kesilmiş halde cevap verdi:

"Majestelerinin kendisine söz söyleme lütfunu göstermiş bulundukları asilzade, Valvert Kontu Odet'tir!"

Kral, bir an düşünür gibi göründü... Gençti. Hislerini saklamasını henüz öğrenmemişti ve karşısındaki şu delikanlıdan pek hoşlanmıyordu. Oysa, Luynes ve Montpouillan daha şimdiden dudak büküyor; kemiklerine yaklaşmaya çabalayan bir yabancı görüp de için için hırlamaya başlamış iki köpek tavrı takınıyorlardı...

Valvert, onlara dikkat etmedi. Yalnız kralın kendisine gülerek baktığını görüyordu. Kralın bakışı da gülümseyişi de pek tatlı ol-

duğu için kendi kendine, "Herhalde sarayında bana hangi önemli mevkiyi vermesi gerektiğini hesaplıyor. Şüphesiz, Louvre'a kadar kendisiyle birlikte gelmemi söyleyecek!.. Nihayet talih kuşunu yakaladım gitti!.." diyordu.

Gerçekten de kral:

"Mösyö Valvert! Siz de maiyetimden oldunuz!" dedi.

Aynı anda, arkadaki uşaklarından birine bir işaret verdi ve adam hemen atını bizim saf âşığa takdim etti. Delikanlı da bir cambaz ustalığıyla sıçradı...

Kral yer gösterdi:

"Kont! Şuraya, soluma gelin!"

Kont Odet de Valvert, sevincinden sarhoşlaşmış durumda kralın gösterdiği yere geldi. Marki de Montpouillan'ın kıskançlık ve kin dolu bakışlarla kendisini süzerek yerini ona verip geriye çekildiğini fark edemedi. Fakat bu kindar bakışa karşılık, rakibinin gözden düşüşüne sevinerek büsbütün keyiflenen Luynes'in nazik tebessümüyle karşılaştı. Doğrusu aranırsa, sevincinden yedi kat gökte uçtuğu için, bu tebessümü de göremedi...

Küçük kafile, halkın alkışları arasında Louvre'a yollandı... Valvert, herhalde artık önemli bir kimse olduğunu belirtmek için, Muguet'nin önünden geçerken genç kızı şapkasıyla selamlamayı ihmal etmedi.

Genç kız, o sırada, "Yaşasın kral!" diye bağırmakta olduğundan ya bu selamın farkına varmadı ya da onu görmezlikten geldi.

Kral halkın bu coşkunluğundan pek memnun kalmıştı:

"Bu iyi kalpli insanların beni böylesine sevdiklerini hiç bilmezdim!"

Luynes:

"Majeste! Bu da ispat eder ki emrettiğiniz anda asilzadeler, papazlar ve halk, düşmanınızı hemen tepeleyeceklerdir..." dedi.

Sözüne Valvert'i de tanık göstermek isteyerek:

"Öyle değil mi Mösyö Valvert?" diye sordu.

Valvert:

"Şüphe mi var?" diye cevap verdi. "Kralın her uyruğunun göre-

vi, onunla birlikte ve onun istemediğine karşı koymak değil midir? Fakat beni hayrette bırakıyorsunuz, mösyö... Kralımızın bir düşmanı mı var yoksa?"

Luynes şaştı:

"Tanrım! Sizin hiçbir şeyden haberiniz yok mu? Nereden geliyorsunuz böyle?"

Sonra sözüne kendi kendine cevap vererek:

"Ha, affedersiniz!" dedi. "Sizin saraydan olmadığınızı, hiç değilse şimdilik saraya yabancı olduğunuzu unuttum da..."

Valvert, Luynes'in söylediklerine kulak asmadan devam etti:

"Hayret! Kralın bir düşmanı olsun, kendisi bunu bilsin, düşmanını tanısın da yakalattırmasın! Şaştım doğrusu!"

Kral hiçbir şey söylemiyordu. Dudaklarını kısmış, iki yanındaki iki muhafızın konuşmalarını dinliyordu. Açıkça Concini'yi ima eden Luynes'i susturmak istememişti. Bu konuda söz söylememeye karar vermiş olmasına rağmen, Valvert'in sözlerini duyunca kendini tutamadı:

"Ne?" dedi. "Concini'yi yakalatmak mı? Söylemesi, yapmasından kolaydır, mösyö! Hem zaten böyle bir işi kim üstüne alır ki?"

Gerçekten korkuyor gibiydi. Valvert'in hayreti iyice arttı. Kralı böyle düşünmemişti. Hatta kralın böyle konuşacağı aklına bile gelmemişti. Bir insan, kral olsun da böyle ondan bundan korksun! Akıl alacak şey miydi bu? Kendi kendine, "Daha çocuk da ondan..." diye düşündü. "Zavallı yavrucak! Memlekette kralın her şeye hâkim olduğunu bilemiyor daha!.. Vay canına! Böyle şey mi olur? Bu çocuğa bunları anlatmalı! Dünyayı öğretmeli!.."

Sonra yüksek sesle, saf bir tavırla:

"Ha!" diye söylendi. "Şu İtalyan serserisinden mi bahsediyorsunuz? Yanılmıyorsam, kral hazretleri, kimsenin bu mendebura el kaldırmaya cesaret edemeyeceğini söylediler! Yani kral emir de verse kimse ona el kaldıramaz mı?"

Kral, utanıyormuş gibi soruyu başıyla onaylayınca Valvert dayanamadı:

"Öyleyse, sanırım kral hazretleri yanılıyorlar! Kral hazretleri emir

buyururlarsa, istedikleri anda o serseriyi ensesinden yakalar, eli kolu bağlı halde huzurlarına getiririm!"

Gözlerinde müthiş bir ışık yanıp sönen kral:

"Ne?" dedi. "Bunu yapar mısınız? Sahi mi?"

Valvert, sakin sakin:

"Kral hazretleri, ne zaman arzu buyururlar ve emir verirlerse..." dedi.

Luynes, bu konuşmadan kendine bir pay çıkarmak istedi:

"Ah, majeste! Görüyorsunuz ki size sert davranmayı tavsiye eden yalnız ben değilim! Biraz önce kimsenin Concini'ye el uzatamayacağını söylerken haksız davrandınız... Ben size, herkesten önce, şu herifi yakalamayı teklif etmedim mi?

XIII. Louis, af diledi:

"Haklısınız, Luynes! Affedersiniz!"

Bunun üzerine Luynes, o garip laubaliliğiyle sözüne devam ederek:

"Peki kral, Mösyö Valvert'e ne cevap verecek acaba?" dedi.

Kral kederli bir tavırla söylendi:

"Size vermiş olduğum cevabı, Luynes! Mademki naip kraliçe, şimdi memleketin hâkimidir... Nasıl olsa onu tekrar serbest bırakacaktır!"

"Onun da çaresi var! naip kraliçe bir asilzadenin Concini'ye hakaret edip onu kışkırtmasına ve düelloda tepelemesine engel olamaz ya! Mesela ben, majeste! Bilseniz, o herife öyle sinirleniyorum ki, onu bir kaşık suda boğasım geliyor. Göğsünün ortalık yerine şöyle bir karış demir saplamaktan sevinç duyarım!.."

Kral:

"Doğrusu!" dedi. "Fakat naip kraliçe, Concini'yi öldüren adamın kafasını kestirir!"

Bu çareleri beğenmediğini gösterir bir tarzda başını sallayarak:

"Hayır! Hayır!" dedi. "Sabretmek gerek! Birkaç aya kadar reşit olacak ve yönetimi elime alacağım!"

Luynes artık bu sözlere bir cevap bulamadı. Valvert de kralın

daha tanışır tanışmaz, kendisiyle bu kadar önemli meseleler konuştuğunu fark edip sevinmekle beraber sesini çıkarmamayı doğru buldu...

Yolun arta kalan kısmı sessiz geçildi. Artık talihin kendisine yaver olduğuna inanan Valvert, atının üstünde dikildikçe dikiliyordu. Yol üstünde gezinen veya gezinir görünen iki Pardaillan'a rastlayıp kendini gösterme mutluluğuna da erişti. Kendisini kralın solunda giderken görüp şaşışları pek hoşuna gitti...

Kral, Valvert'in zafer kazanmışçasına girmeye hazırlandığı Louvre Sarayı'nın kapısına yirmi adım kala durdu.

"Mösyö!" dedi. "Beni buraya kadar uğurladığınız için teşekkür ederim! Binmiş olduğunuz hayvanı, tanışmamızın bir hatırası olarak saklayın! Şunu hatırınızdan çıkarmayın: Beni görmek ihtiyacını hissettiğiniz anda ister gece ister gündüz olsun ve ben ister sarayda ister herhangi bir köşkte olayım, gelebilirsiniz. Kapıda, sadece isminizi verseniz yeter! Hemen yanıma kabul edileceksiniz. Tekrar görüşelim, kont!"

XIII. Louis, bu sözleri söyledikten sonra atını mahmuzladı ve Louvre Sarayı'nın kapısından içeri daldı.

YEDİNCİ BÖLÜM
ESKİ DOSTLAR

Odet de Valvert, bu umulmadık sonuca pek şaştı ve olduğu yerde mıhlanmış gibi kalakaldı. Yaldızlı hayallerin tam tepesinden paldır küldür yuvarlanmıştı. Çok yükseklere çıktığı için, düşüşü de o kadar şiddetli oldu... Uzun süre perişan bir halde durakladı. Sonra keyifsizliğini bir sürü yakası açılmadık küfürle gidermeye çalıştı:

"Damı çökesi! Çanağı kırılası! Yıldırıma uğrayası!"

İçini boşaltınca hafifledi. Yavaş yavaş kendine geldi... Hayal kırıklığının verdiği sıkıntıyla yüzünü buruşturdu:

"Mösyö Pardaillan'ın hakkı varmış... Talih dedikleri şey; insanı delirten, kudurtan ve tam avucuna girdiğini sandığın sırada sıvışıveren çapkın ve insafsız bir kıza benziyor!"

Yirmi yaşındaki insanların kendine güveniyle başını salladı:

"Ama gelecek sefere elimden kurtulamayacak! Öyle kıskıvrak yakalayacağım ki..."

Atını çevirerek Saint-Honoré Sokağı'na dönüp dilber çiçekçiyi aramaya karar verdi. Uğradığı talihsizliği çabucak unutmuştu, şimdi de kendisine hediye edilen kuvvetli hayvana pek sevinmiş ve onun huylarını denemeye koyulmuştu. Biraz sonra Louvre'un yakınına kadar gelmiş bulunan iki Pardaillan'la karşılaştı. Atından inerek onlara doğru yürüdü.

Pardaillanların ardından, başındaki delik deşik nesneye şapka adı bile verilmeyecek fakir kılıklı bir adam geliyordu. Odet de Valvert'i görür görmez, yüzünde, ağzını tam bir arşın geren geniş bir tebessüm belirirken şapkadan başka her şeye benzeyen acayip başlığını çıkarıp iki büklüm olarak delikanlıya sunturlu bir selam sarkıttı. Yine de bu halinde zariflik vardı. Asıl önemli olan, başındaki acayip nesneyi çıkarınca yüzünün görülmüş olmasıydı... Bu yüz, Landry

Coquenard'ın zayıf yüzüydü. Selamladığı adamın kendini görmediğini hemen anlayarak şapkasını kafasına geçirdi ve pelerininin yakasıyla yüzünü iyice örtüp belirli bir uzaklıkta durdu...

Bu sırada Jehan:

"Bravo, Kuzen Valvert! Bakıyorum, pek gözdesiniz... Sizi kralın solunda caka satarken gördük!" diyordu. Bu sözleri Landry Coquenard'ın da duyabileceği kadar yüksek sesle söylemişti... Adam, bunun üzerine kendi kendine: "Ha! Demek ki beni Concini'nin elinden kurtarması yetmiyormuş gibi on beş gün efendice yaşamama yetecek kadar para veren şu asilzadenin adı Mösyö Valvert'miş! Kendisi de bundan on beş yıl kadar önce, henüz Yiğit Jehan adıyla anıldığı sıralarda tanıdığım Mösyö Jehan Pardaillan'ın kuzeni oluyormuş! Şimdilik bana bu öğrendiklerim yeter!" diye düşünüp geriye dönerek yavaş yavaş Saint–Honoré Sokağı'na doğru yürüdü. Odet de Valvert, kuzeninin sorusunu keyifsiz bir dudak büküşüyle cevaplandırdı. Bu durum şövalyenin hafifçe gülümsemesine sebep olduysa da Jehan onun cevap vermesine fırsat bırakmadan, yine o müşfik ve dostça tavrıyla devam etti:

"Bu at sizin mi?"

"Evet, kuzenim."

Jehan, attan anlayan bir adam haliyle:

"Güzel hayvan doğrusu! Bravo kont, görüyorum ki, artık talih size güler yüz göstermeye başlıyor... Başınızdan geçeni bize de anlatın da hep beraber sevinelim. Az önce kralın yanında gidiyordunuz?"

Şövalye Pardaillan söze karıştı:

"Hatta benim yanımdan geçerken, bana şöyle yan yan baktınız. Hani, 'Neler söylüyordun ihtiyar geveze,' gibilerden..."

Valvert samimi bir saygıyla:

"Ne münasebet Mösyö Şövalye!" dedi. "Aklımdan bile geçmez!"

Pardaillan güldü.

"'İhtiyar geveze' fazla mı kaçtı? Pekâlâ, geri alıyorum... Ama hiç olmazsa, bana, 'Hani talihi yakalamak zor diyordunuz... Hiç de zor değilmiş işte!' demek istiyordunuz ya!"

Valvert itiraf etti:

"Doğru, mösyö! Gerçekten de onu demek istiyordum ve bu ukalalığımdan ötürü de affınızı dilerim!"

Pardaillan kurnaz kurnaz gülümseyerek:

"Güzel!" dedi. "İtiraf edilmiş bir suç, yarı yarıya bağışlanmış demektir. Ama size bir ders vermek de lazım... Onun için, başınızdan geçeni, bir–iki kelimeyle size ben anlatacağım!"

"Dinliyorum, mösyö!"

"Kralın hayatını kurtardınız. O da sizi krallara yakışır bir şekilde mükafatlandırmak istedi, yanına çağırdı. Size solunda yer verip Louvre'a kadar kendisini uğurlatma şerefini bağışladı. Siz de talih avucunuza girdi sandınız. Onun için, bana ezici bir bakışla baktınız. Oysa sarayın kapısına gelince kral gönlünüzü alıp size yol verdi. Ben zaten işin böyle olacağını biliyordum ya... Hiç değilse gözümle de göreyim dedim. Onun için peşinizden geldim. İşte bütün hikâye bu. Değil mi?"

Valvert şaştı:

"Aynen böyle!"

"Ha... Pardon... Bir şey unuttum. Kral, size bu beygiri hediye etme cömertliğini de gösterdi. Pek fazla Yahudiliğe kalkışmazsa bir at cambazı, bu ata, eyer takımıyla birlikte bin beş yüz frank verir! Bu da az para değil! Fakat küçük kralın da canına pek o kadar yüksek paha biçmediği anlaşılıyor..."

Sonra ciddileşti:

"Haydi bakalım evladım... Şimdi bize biraz da şu işin ayrıntılarını anlatın bakalım!"

Odet de Valvert, Pardaillan'ın istediklerini anlattı. İki Pardaillan'ın da dikkatlerinden kaçmayan bir alçakgönüllülükle kralın canını kurtarma uğrunda gösterdiği ustalıktan, basit bir şeymiş gibi bahsetti... Kendi budalalığıyla, kralın kendisine sarayda önemli bir mevki vereceğini düşünerek kurduğu hülyalarla keyifli keyifli alay etti. Concini hakkında neler konuştuklarını da söyledi. Kralın kendisinden ayrılırken söylediği sözleri tekrarlayarak bitirdi...

İki Pardaillan, delikanlıyı dikkatle dinlediler. Kendisini pek sevdikleri anlaşılıyordu. O da şövalyelere büyük bir saygı göstermekten geri kalmıyordu... Jehan'a karşı daha serbest davranıyor; ancak ona

da bir küçük kardeşin, abisine göstereceği saygılı samimiyeti gösteriyordu. Hikâyesini bitirince, Jehan:

"Cesaretin kırılmasın, Valvert! Gelecek sefere umarım daha şanslı çıkarsın!" dedi.

Odet de kendine güvenerek: "Ondan eminim kuzen!" dedi.

Pardaillan ise, laf olsun diye konuşuyormuş gibilerden:

"Hem siz neden Concini'ye bu kadar düşman oldunuz bakayım? Size ne yaptı?" diye sordu.

"Yeğenim Bertille de Saugis ile kuzenim Jehan'a yaptığı kötülükler, kendisini sevmemem için yeter sebep değil mi, mösyö?"

"Güzel, ama sanırım bazı şahsi sebepler de olsa gerek?"

Valvert hafifçe kızarmıştı. İki Pardaillan, bu heyecanı hemen sezerek birbirlerine bakıp gülümsediler. Bu sırada kendisine gelen delikanlı da hemen cevap verdi:

"Evet... Askerleriyle hiç geçinemem de..." dedi, Jehan'a dönerek, "Yine Mösyö Roquetaille ve Mösyö Longval'le çatıştık!" dedi. "Mösyö Eynaus'u da gördüm!"

Jehan soğuk bir gülümsemeyle: "Onlar, benim de eski dostlarımdır... Kendileriyle, günün birinde mutlaka görüşeceğim; görülecek hesabımız var."

Pardaillan meraklı değildi, bu yüzden sorgulamadı. Ancak şu sonuca varıp konuştu:

"Kendilerinden hoşlanmadığımız için onları temizlemeyi istemek hakkımızdır," dedi. "Fakat tutuklamaya kalkışmak? Sakın ha, Valvert... Böyle işler asilzadelere değil, zaptiyelere yaraşır..."

Valvert, karşısındakine derin saygısı olduğunu gösteren mahcup bir tavırla sordu: "Peki, kral emretmiş olsa?"

Pardaillan kestirip attı. "Öyle emirler vardır ki, asilzade unvanına layık bir adam, kral da verse, bu emirlere boyun eğmez."

Odet de Valvert, bu dersi unutmayacağını ifade etmek istercesine eğilip selam verdi. Ama Pardaillan onun yakasını bırakmıyordu. Okuyucularımızın pek iyi bildikleri, o ciddi mi, yoksa şaka mı söylediği belli olmayan tavrıyla:

"Bir dakika," dedi. "Az kalsın unutuyordum... Canım, kral size,

kendisini ne zaman görmek isterseniz, yanına girebileceğinizi söylemedi mi? Bu öyle herkese bağışlanan bir izin değil. Ne duruyorsunuz? Hemen yanına varın. Belki bu sefer kendisinden, bin beş yüz franklık bir attan daha fazlasını koparırsınız."

Pardaillan, göstermek istemediği bir merakla verilecek cevabı bekledi. Valvert:

"Şaka ediyorsunuz sanırım, mösyö," dedi. "Şimdi de ben size bunun ayıp olduğunu öğreteyim."

Pardaillan'ın gözünde bir memnunluk parıltısı belirdi. Saint-Honoré Sokağı'na ulaşmışlardı. Valvert gözleriyle Muguette'i aramaya başlamıştı. Baba-oğul, onun bu halini gülümseyerek, aynı zamanda da biraz acıyarak seyrettiler.

Delikanlı genç kızı arayıp dururken, iri yarı, gerçek haydut görünüşlü, fakat kibar konaklarının seyisleri gibi giyinmiş iki adam gördü. Hemen onları Jehan'a göstererek:

"Galiba Gringaille'yle Escargasse sizi arıyorlar, mösyö," dedi.

Gringaille'yle Escargasse yaklaştılar; üstleri karşısında bulunan iki asker gibi dimdik durdular. Pek değişmemişlerdi, biraz şişmanlamışlardı, o kadar... Zenginlik onları ne nankörleştirmiş ne de eski liderlerini unutturmuştu. Bir zamanlar "lider", şimdi de "Mösyö Jehan" dedikleri adama hâlâ aşırı bağlılık gösteriyorlardı. Şövalye Pardaillan'a da hâlâ 'tapınıyorlar' denecek kadar saygılıydılar.

Jehan'ın, soran bakışına karşı, "Hayır" anlamında bir işaret yaptılar. Jehan, yine acı acı içini çekti.

Sevgilisini aramak için deli-divane olan Odet de Valvert, bu fırsattan yararlanarak:

"Artık ben ayrılayım," dedi. Fakat pot kırdığını sezerek hemen ilave etti. "Tabii bana ihtiyacınız yoksa?"

Pardaillan, "Yok evladım," dedi ve kurnaz kurnaz gülümsedi: "Haydi güle güle! Belki önemli işleriniz vardır."

El sıkıştılar. Odet, Gringaille'yle Escargasse'a, onları pek sevindiren dostça bir selam savurarak alelacele ayrıldı. Fakat birkaç adım attıktan sonra şaşkınlaşıp durakladı. Pek hoşlandığı atı, şimdi de sıkıntı vermeye başlamıştı. Onu yedeğinde götüre götüre sevgilisini arayamazdı ya... Bir an düşündü ve:

"Canım, Escargasse'la Gringaille bu işte bana yardım ederler," dedi.

Hemen geriye dönerek, iki yiğide, atını hana kadar götürüp götüremeyeceklerini sordu. İkisi de bunu memnunlukla kabul ettiler. Kendi ifadesine göre "kibar laf etmesini pek iyi bilen" Gringaille:

"Hizmetinizde bulunmaktan daima şeref duyarız, Mösyö Kont!" diye bir şey yumurtladı.

Escargasse de:

"Daima hizmetinize hazırız efendim," diye ekledi.

Odet de Valvert kraliyet tarafından tanınmasına borçlu olduğu ve sahip olmaktan gurur ve mutluluk duyduğu bu atı onlara emanet etti. "Pek sevgili hediye at" için birçok tembihte bulundu. İki adam bu sözleri saygıyla dinlerken Pardaillan'la oğlu da delikanlının sevincine bıyık altından gülümsüyorlardı.

SEKİZİNCİ BÖLÜM
İLK KARŞILAŞMA

Valvert'in pek değer verdiği atı yedeklerinde götüren Gringaille'yle Escargasse'ın peşinden giden iki Pardaillan, Trahoir haçına doğru yollarına devam ettiler. Odet ise Brin de Muguet'ten ayrıldığı ve onu tekrar bulacağını umduğu yere, Saint-Honoré Sokağı'ndaki sütunlu ev civarına geldi. Ama arayıp taradığı halde kızı bulamadı. Brin de Muguet oralarda kalması için sebep yoktu. O da Trahoir haçı yönünde yoluna devam etti, hatta Pardaillanlarla karşılaştı. Jehan bu sırada babasının kolunu sıkıp kulağına fısıldadı:

"Zavallı Odet de onu sokakta arayıp duruyor."

Şövalye cevap verdi: "Bence bu işin merak edilecek tarafı yok. Âşıklar birbirlerini kimsenin bulamayacağı yerlerde bile bulabilirler."

Sonra genç kızın, Loïse adlı çocuğun anası olduğunu söylediğini hatırlayarak, "Keşke bir daha bu kızı görmese, onun için daha iyi olurdu," dedi.

Brin de Muguet, yavaş yavaş Saint-Honoré Sokağı boyunca ilerliyordu. Fakat genç kızın böyle gezinir görünmesinin sebebi vardı: Yolunun üstünde kime rastlarsa, dikkatle yüzüne bakıyordu. Herkesten; erkek olsun, kadın olsun, bütün yolculardan sakınır gibi bir hali vardı. Sık sık dönüp arkasına bakıyor, yan sokaklara sapıp tekrar caddeye çıkıyor, biraz ileride yeniden bir yan sokağa giriyordu. Kısacası, peşinde birileri olduğunu sanıyor ve kendisini takip edenleri şaşırtmak isteyen bir insanın yapacağı her şeyi yapıyordu.

Her halükârda, Stocco'nun, Concini'ye genç kızın nerede kaldığını bir sır olarak sakladığına dair güvence verdiğini duyduğumuzu unutmayalım. Bunu yapmak için iyi bir sebepleri olmalı ve muhtemelen Valver'ın da bununla hiçbir ilgisi yok.

Böyle gidip gelirken Rospignac baronuna rastladı. Herhalde onu tanıyordu. Zira onu görür görmez kaşları çatıldı. Adımlarını hızlandırdı; kaçar gibi ilerlemeye başladı.

Peşinde yardakçıları Louvignac, Longval, Roquetaille ve Eynaus bulunan Rospignac, harıl harıl Valvert'i arıyordu. Genç kızı görür görmez gözleri parıldamıştı ama aşkı söz konusu olmadığı zamanlarda sadık bir insandı. Efendisi ona, adını sanını bilmedikleri o kabadayı delikanlıyı bulup yakalamasını ve getirmesini emretmişti. Üstüne titrediği genç kızı görünce dahi kendisine verilen bu görevi unutmadı. Belki de Valvert'e Concini'nin de müthiş kin duyduğunu bildiğinden, onu yakalayıp İtalyan'a teslim etmenin, daha iyi bir intikam şekli olacağını düşünmüştü... Concini, delikanlıyı kim bilir ne eziyetler çektirdikten sonra öldürecekti.

Böylece genç kızın ardına düşmekten kendini güçlükle alıkoyarak yakınlarda olduğunu tahmin ettiği Valvert'i bulup yakalamayı tasarladı. Ne var ki Valvert uzaklardaydı ve arayıp taradığı halde onu bulamadı. Bunun üzerine aklına yine Brin de Muguet geldi. Muguet de kendisini bu sırada fark etmişti. Fakat Rospignac, kızın değişiverdiğini ve kaçarcasına hızlandığını sezdi.

Rospignac yakışıklı, hatta göz alıcı bir delikanlıydı. Otuz yaşında ancak vardı; üstelik pek şık giyinirdi. Genç kızın kaçışına, hele kendisini en kibar kadınlar paylaşamazken, bu basit sokak kızının adeta tiksinti duyar gibi davranmasına fena halde içerledi. Böylece bir anda Valvert'i, Concini'yi ve kendisine verilmiş olan görevleri unuttu. Hızla kızın ardından koştu.

Birkaç adımda yetişip yolunu kesti ve karşısına dikilip sakin görünmeye çalışarak alay etti:

"Dilberim, sizi korkutuyor muyum yoksa?"

"Korkuyor muyum? Sizden mi korkacağım?"

Bu söz, o kadar cesurca söylenmişti ki Rospignac suratına bir tokat yemiş gibi oldu. Hemen parlayacaktı. Kendine zorlukla hâkim oldu; bütün benliğini sarsan müthiş hırsı belli etmemeye çalıştı. Yine alay etti:

"Benden korkmuyorsanız neden kaçıyorsunuz?"

"Çünkü ne zaman sizinle ya da efendiniz Concini'yle karşılaş-

sam; kimsenin beni koruyamayacağını bildiğiniz için, sokak serserilerinin bile tenezzül etmeyeceği ve ancak uşaklığını yaptığın o mendebur İtalyan'la sizden umulabilir bir şekilde, bana adice ve alçakça hakaretlerde bulunuyorsunuz da ondan..."

Savurduğu kelimelerin her biri kırbaç gibi şaklıyordu. Rospignac, daha fazla tahammül edemedi. Zaten Longval, Roquetaille, Eynaus ve Louvignac da o sırada yanına yaklaşmış, kızın sözlerini duymuşlardı. Bu hakaretleri onların gözleri önünde yutamazdı.

"Haydi oradan be!" diye bağırdı. "Bana da böyle yüksekten atıp tutmasana... Şu adi sokak kızının ağzından çıkan laflara bak! Senin gibi bir kızı, bir asilzade beğeniyorsa, bunun bahşedilmiş büyük bir şeref olduğunu bilmen gerekir! Diz çöküp de teşekkür edeceğine, ağzını açmış, boyundan büyük laflar ediyorsun."

"Kimmiş o asilzade? Siz mi? Benim bildiğime göre siz uşaktan da aşağılıksınız. Haydi, artık zehrinizi kustunuz; çekilin yolumdan da gideyim!"

Bir kraliçe azametiyle, adamı kenara itmek istedi. Fakat Rospignac kendini zapt edemez olmuştu. Genç kızı bileklerinden yakaladı, şiddetle kendine doğru çekti ve kanlı gözleri, hırstan buruşmuş yüzü, salyalar saçılan dudaklarıyla kıza doğru eğilerek bağırdı:

"Elimden kaçmak yok, iki gözüm. Sen benim olacaksın. Bunu iyice kafana sok!.. Seni istiyorum çünkü! Hem benim olacaksın hem de bana yaptığın bu hakaretleri ödeyeceksin. İlk iş olarak seni şurada, sokakta, herkesin gözü önünde öpeyim de bütün dünya, senin benim olduğunu anlasın. Haydi, ver öpücüğü; yoksa geçemezsin!"

Canavar herif, bileklerini ezercesine sıkıp zavallı kızı kendine doğru çekiyor ve şehvetten korkunçlaşan yüzünü, onun yüzüne yanaştırıyordu. Genç kız, elinden geldiği kadar kendini korumaya çalıştı. Yoldan gelip geçenlere seslense, elbette imdadına koşacak bir yiğit bulunurdu... Fakat yapmadı. Cesurdu ve işini kendi görmeye alışıktı. Yine de:

"Bırakın beni! Yoksa şimdi imdat ister, halkı üstünüze saldırtırım," dedi.

Rospignac, korkunç bir gülüşle karşılık verdi. Bu sırada, Sorrientès düşesinin tahtırevanı kapısının yanında, iri yarı Albaran, bu olayın geçtiği yere yaklaşıyordu. Düşes perdenin bir ucunu kaldır-

mış, nispeten tenha olan sokaktaki halkı seyrediyordu... Muguet'nin zorbalıkla karşılaştığını görünce:

"Albaran, şuradaki genç kızın imdadına koş!" dedi. "Kızcağıza eziyet eden şu edepsize haddini bildirmeden dönme!"

Albaran sakin sakin:

"Başüstüne, madam!" diyerek atını tırısa kaldırdı.

Ne var ki Albaran, Landry Coquenard'ı kurtarmaya yetişemediği gibi bu işte de geç kaldı. Çünkü daha o, yola koyulurken başkası işe girişmişti bile...

Bu, –söylemeye bile gerek yok– Kont Odet de Valvert'di... Saint–Honoré Sokağı'nda genç kızı araya araya bıkmış, Trahoir haçına doğru yürümeye başlamıştı. Tam dilber çiçekçi imdat isteyeceğini söylerken olay yerine yetişmişti. Fakat bu imdat sözünü duyamadı bile... Bir sıçrayışta Rospignac'ın üstüne atıldı ve gülle ağırlığındaki yumruğunu yıldırım hızıyla neye uğradığını şaşıran baronun suratına indirdi. O can acısıyla böğürerek yere yığılırken Valvert, genç kızın önünde dikildi ve tatlı sesle onu teselli etti: "Korkmayın!"

Muguette cesaretle söylendi:

"Korkmadım!"

Yalan değildi. Yüzüne bakan herkes korkmadığını anlardı. İşin kötüsü, Valvert'in bu işe karışmış olmasından da memnun kalmamış görünüyordu. Hatta çok sıkılmışa benziyordu. Rospignac'ın elinden kurtulduğuna sevinmemesine imkân olmadığına göre demek ki kurtarılışına değil, kendisini kurtaranın Valvert oluşuna sıkılıyordu.

Bu sırada Rospignac hemen yerinden fırlamış; hiddetinden ağzından köpükler saçılarak kanlı gözleriyle kendine saldıranı arıyordu. Hemen buldu ve kim olduğunu anlayınca yüzünde müthiş bir gülümseyiş belirdi: Artık hesabı tamamdı. Bütün yaptıklarını ödetecekti ona. Kendine çok güveni vardı. Çünkü yalnız Paris'in en ünlü kılıç kullananlarından biri değildi; aynı zamanda zarif görünüşünden hiç umulmayan müthiş bir kuvvete de sahipti. Artık düşmanını elinden kaçırmayacağını iyi biliyordu. Çünkü bu sefer yanında dört adamı da vardı ve hepsi de kılıç kullanmakta usta silahşorlardı. Valvert'e saldırmadan önce Muguette'e bir hakaret daha savurmaktan kendini alamadı:

"Ne babası ne kocası ne de erkek kardeşi olan küçük hanım, seni savunacak diye sevgiline güvendin değil mi?" dedi. "Şu zibidi, âşığın değil mi senin? Ona şöyle doyasıya bak. Son defa görüyorsun çünkü!"

Pek aşağılayıcı bir tavırla savrulan bu hakaret, genç kızın rengini uçurttuğu kadar, Valvert'i de kıpkırmızı etti. Rospignac, sözünü bitirdikten sonra kılıcını çekmeyi bile gerekli görmeden, enseleyince bir daha elinden kurtulamayacağından emin olduğu düşmanını yakalamaya koştu. Ne var ki Valvert hemen karşı koydu. Rospignac karşısındakinin kinle parlayan gözlerine bakınca, başlayacak boğuşmanın ikisinden birinin canına mal olacağını kestirdi. Kılıcını çıkarmak istedi. Geç kalmıştı; Valvert'in kıskaç gibi elleri, bileklerinden yakalamıştı. Sarsılıp kurtulmak istediyse de başaramadı. Tekrar çabaladı, vücudunu gerdi, kurtulmaya savaştı. Fakat elleri, demir kıskaçlar içine alınmış gibiydi; bir türlü kurtaramıyordu. Bu olağanüstü kuvvet karşısında ilk olarak içine korku düştü. Mücadeleye bir süre devam ettiler. Valvert, kendini o kadar yenilmez sanan bu adamın sarsılmasına, debelenmesine fırsat verdikten sonra iki kolunu arkasına bükerek Rospignac'ı can acısından inletti. Sonra baronun kollarından birini serbest bırakarak ötekini hâlâ çelik gibi avucunda sıkmaya devam etti:

"Bu oyunu bana Mösyö Pardaillan öğretti!.." diyordu. "Bir adamın kolunun kırılması ne kadar kolay şeydir, öğren!"

Kolunu biraz daha sıkıp baronu inim inim inlettikten sonra ona "Yürü!" emrini verdi.

Rospignac yürümeye mecbur kaldı. Valvert, onu bu halde Brin de Muguet'nin karşısına kadar getirdi.

Genç kız, olanlara hayretle bakıyordu. Valvert'in yeni bir emri duyuldu.

"Diz çök, serseri! Alçakça sataştığın genç matmazelden af dile bakayım."

Rospignac bu sefer dayattı. Rengi uçmuş, yüzü buruşmuş, gözleri yuvalarından uğramıştı. Alnından ter akıyordu. Hem utancından hem de can acısından bitkin hale gelmişti. Fakat her şeye rağmen kendini kepaze eden bu buyruğa uymayı kibrine yediremedi. Valvert tekrarladı:

"Diz çök diyorum, budala! Yoksa kolunu kırarım!"

Yeniden kolunu hafifçe büktü. Kendisi hiç kuvvet sarf etmemişti ama genç kız bile çatırdayan kemiğin sesini duyarak dehşete düştü. Rospignac'ın morarmış dudaklarından bir hırıltı çıkıverdi ve artık bütün gücünü tüketmiş olduğu için, diz üstü çöktü. Valvert, insafsızca:

"Af dile!" dedi.

Pek aşağılık bir duruma düştüğünü fark eden baron, bayılacak hale gelmişti. Hırıldayarak: "Beni affedin!" diye söylendi.

Valvert onu bıraktı. Omuzlarından tutup ayağa kaldırdı ve küçümseyerek, "Defol!.." dedi. "Bir daha da yoluma çıkayım deme!.. Yoksa, namusum hakkı için, seni nerede görürsem göreyim ister kralın huzurunda ister kilisede olsun, şimdi olduğu gibi kaba etlerine tekmeyi yersin."

Herifi topaç gibi çevirdikten sonra butlarına müthiş bir tekme yerleştirerek, "Senin gibileri başka cezaya layık değildir," dedi.

Rospignac on adım öteye yıkılmıştı. Böyle uzun uzun anlatageldiğimiz bu olaylar, aslında on saniye kadar sürmüştü. Bunlar olup biterken Longval, Eynaus ve öteki yardakçılar ne yapıyorlardı?

Öyle şaşalamışlardı ki elebaşılarına yardım etmek şöyle dursun, kafaları boşalmışçasına, alık alık seyretmekten başka bir şey yapamamışlardı. Belki de şaşkınlıkları uzun sürmüştü. Ayrıca hepsi de bu reisi kıskanıyor ve başına bir iş gelip geberse de yerine biz geçsek, diye dört gözle bekliyorlardı... Herhalde bu yüzden yerlerinden kıpırdamamışlardı.

Her ne olursa olsun, reislerinin cezası tamamlanmadan kendilerine gelemediler. Fakat akılları başlarına gelir gelmez de hep birden Valvert'in üstüne çullandılar... Hepsinin de kılıçları ellerindeydi ve hiç belli etmediği halde, Herkül'ün bile canına okuyacak bir kuvvete sahip olduğu anlaşılan bu delikanlıyla başka türlü başa çıkamayacaklarını anlamışlardı. Bu adam, yumruklarını kullandığı kadar ustalıkla kılıç da kullanıyorsa, asıl o zaman halleri dumandı. Dört kişi bile olsalar, yine onunla başa çıkamayacaklardı. Ne var ki bütün bunları akıllarından geçirmelerine rağmen saldırmakta tereddüt etmediler.

Okuyucularımızın tahmin edecekleri gibi, tabii Valvert de boş

durmuyordu. Daha onlar kendisine yaklaşmadan kılıcını çekmişti. İlk darbeleri indiren de yine o oldu. Kılıcına havada müthiş bir daire çizdirip karşısındaki kılıçları darmadağın ederek birbiri ardı sıra kısa darbeler indirince, dört silahşor da çığlık çığlığa sağa–sola kaçıştılar. Dördü de yüzlerinden yaralanmıştı. Gerçi yaraları hafifti ama tesiri büyük oldu. Karşılarındakinin yalnız yumrukçu değil, aynı zamanda müthiş bir kılıççı olduğunu da anladılar. Bire karşı dört olmalarına rağmen dikkatli hareket etmeleri, sık saf halinde dövüşmeleri gerekiyordu. Yoksa bu korkunç herif, ibretiâlem için dördünü birden öbür dünyaya yollamaktan çekinmeyecekti. Hemen toparlanıp yeniden saldırıya geçtiler. Bu sefer beş kişi olmuşlardı; Rospignac da onlara katılmıştı. Sol kolunun dehşetli acı vermesine rağmen sağ koluyla iş görebileceğini umuyordu. Mücadelenin kısa süren bu ikinci safhasından sonra beşi birden sevinçle haykırıştılar: Valvert'in kılıcı tam ortasından kırılıvermişti. Sevinçten çılgına dönerek:

"Enseledik!" diye bağırdılar.

Rospignac haykırdı:

"Aman öldürmeyin! Diri istiyorum onu, diri!"

Brin de Muguet hâlâ dehşet içinde kalmış gözlerle seyrediyordu. Sinirli sinirli ellerini sıkarak:

"Aman Tanrım! Şimdi ne olacak?" diye mırıldandı.

Odet de Valvert, gerisin geriye sıçrayıverdi. Denize düşen bir adam gibi, sarılacak yer arармışçasına çevresine bakındı. Sonra elindeki güdük kılıcı, kendisini yakalamak için birbirlerini itip kakan sürüye doğru fırlatarak müthiş bir kahkaha savurdu.

Arkadan eline bir şey tutuşturulduğunu hissetmiş; bunun sağlam, uzun, mükemmel bir kılıç olduğunu hemen kavramıştı. Arkasına dönüp kendisine kimin yardım ettiğine bakmadı, teşekkür etme tenezzülünde bulunmadı. Direkt karşıdaki adamlara hücum etti.

Valvert, kılıcıyla havada daireler çizerek kolunu değirmen gibi döndürüyordu. Kılıç oyununda "değirmencik" adı verilen bu usul mükemmeldi ama sadece bir savunma oyunuydu. Hücumları böyle savuştururken, bir yandan da karşısındakilerden birinin bir yanlışlık yapmasını bekliyordu. En ufak bir hatayı bile kaçırmadan yüklenecekti... Ansızın böyle bir fırsat çıktı ve Rospignac'ı yere yıkıverdi. Çok geçmeden Louvignac'ın da hiçbir canlılık belirtisi göstermeyen

baronun yanına yıkıldığı görüldü. Valvert'in sesi çınladı.

"Varan iki! Kaldı üç! Fakat sizi öldürmeyeceğim. Çünkü üçünüz de bir arkadaşıma aitsiniz. Sizleri onun intikamından sıyırırsam, bana gücenir."

Bu sözleri Longval, Eynaus ve Roquetaille'e söylüyordu. Karşısında yalnız onlar kalmıştı. Fakat üçü de Valvert'in bu sözlerini yakası açılmadık küfürlerle karşıladılar. Jehan de Pardaillan'ın kendileriyle görülecek bir hesabı olduğunu unutmuş gitmişlerdi.

Dövüş, eskisinden daha şiddetli başladı.

Fakat Valvert, karşısındaki üç adama kendilerini öldürmeyeceğini söylediği sırada acayip bir hayvanın, düşmanlarının bacakları arasına dalıverdiğini görür gibi olmuştu. Birdenbire oradan garip çığlıklar duyuldu. O acayip nesne hâlâ bacaklar arasında geziniyor, bazen kızgın bir kedinin miyavlamaları ya da bir köpeğin havlamaları, bazen de bir eşeğin anırdığı duyuluyor; bunların hepsi birbirine karışırken domuzların cıyak cıyak bağırdıkları işitiliyordu. Bacakları arasında çeşitli hayvan sesleri beliriveren üç adam, iyice afallamışlardı.

Kısa süre sonra Roquetaille'in bacakları arasında gezinen hayvanın dalaması üzerine can acısıyla bağırdığı duyuldu. Aynı anda da birisi ayak bileklerinden yakaladığı gibi onu sırtüstü yere devirdi. Yeniden aynı sesler duyuldu ve esrarengiz hayvan Roquetaille'in yere düşerken elinden bıraktığı kılıcın üstüne atılıverdi. Kılıcı sallayarak ayağa kalkınca Valvert, bu garip hayvanın aslında bir insan, hem de nerede gördüğünü bir türlü hatırlayamadığı halde iyi tanıdığı bir insan olduğunu fark etti.

Bu adam, Landry Coquenard'dı.

Coquenard, kendisini mezbahaya götürülen bir hayvan gibi sürükleyen haydutlardan intikam alacaktı. Eline geçirdiği kılıcı, yerden kalkmaya uğraşan Roquetaille'in sırtına indirip herifi yere seriverdi. Bu işi bitirince Valvert'in yanına geldi ve:

"Varan üç, mösyö," dedi. "Kaldı iki. Artık eşitiz demektir."

Şimdi gerçekten de eşittiler ve Landry Coquenard, hem canına kıymet veren bir adamın tedbirliliğiyle saldırıyor; hem de ne Fransız ne İtalyan ve ne de İspanyol usulü kılıç oyunlarında kendisi için

artık hiçbir sır kalmamış usta bir dövüşçü maharetiyle çarpışıyordu. Tesadüf de hıncını almasına yardım etti ve hissesine Longval düştü.

Bundan sonrası pek kısa sürdü. Eynaus hemen omuzuna bir kılıç yiyerek sokakta yatan üç arkadaşının yanına uzandı. Tam o anda da Longval'e doğru müthiş bir hamle yaptı. Fakat Valvert öbürünü haklamış; Coquenard'ı itip onun yerine kendisi geçmek istemişti. Keyfi kaçan Landry Coquenard:

"Ah!" dedi. "Bunu yese işi tamamdı. Hiç olmazsa, siz hesabını görmeden bırakmayın."

Valvert bir anda herifin üstüne çullandı ve "Defol!" dedi.

Sesi sakindi. Fakat yüzü öyle korkunçtu ki sırtından soğuk terler boşanan Longval, cesur bir adam olmasına rağmen, son dakikasının geldiğini hissederek halkın yuhaları arasında korkuyla kaçmaya başladı. Landry Coquenard hayıflanıyordu:

"Yazık oldu, mösyö! Çok yazık oldu! Öyle bir vuracaktım ki geberip gidecekti!"

Valvert, "Gördüm... Biliyorum!.." dedi. "Zaten onun için sizi ittim ya!"

Landry Coquenard hayret etti:

"Neden? Neden bıraktınız onu?"

"Çünkü onların üçüyle de hesaplaşma hakkı, kendisini kıramayacağım başka birinindir de ondan."

"Yaa! O ne yapacakmış onları?"

"Ne isterse!.."

Landry'nin yüzü ekşidi; gözlerini göğe kaldırdı:

"Ulu Tanrım! Bari o şahsa şu heriflerin üçünü de gebertme düşüncesini ilham buyur!" diye mırıldanıp dindar bir tavırla haç çıkardı.

DOKUZUNCU BÖLÜM
SORRIENTÈS DÜŞESİNİN BURNUNU SOKTUĞU YER

Oldukça konuşkan görünen Landry Coquenard belki de söylediklerinden çok daha fazlasını söylerdi, ama Odet de Valvert bu tatlı çiçekçi kıza dönüp sanki soylu bir kadınmış gibi onu kibarca selamlamıştı.

Brin de Muguet yerinden kıpırdamamıştı bile. Bu destansı mücadeleyi sonuna kadar izlemişti ve sadece Valvert'i silahsız görünce endişelenmişti. Ama daha sonra sakin tavrına geri dönmüş ve mücadele bitene kadar öyle kalmıştı.

Düşünceli ve ciddi görünüyordu. Sanki bir soruya "hayır" dermiş gibi başını sallıyordu. Valvert'in kendine döndüğünü görünce ilk söze atlayan kendisi oldu:

"Bu cömert hareketinizden ötürü size bütün kalbimle teşekkür ederim, mösyö!" dedi.

Bunu, halinden hiç umulmayacak bir asaletle söyledikten sonra çekilip gitmek ister gibi bir hareket yaptı. Odet de Valvert, bu hissizlik karşısında ne dese haklı olurdu ama hiçbir şey söylemedi. Mahcup bir genç kız gibi kızardıktan sonra bütün cesaretini toplayıp:

"Matmazel, yalnız başınıza gitmeniz doğru olmayacak," dedi. "İzin verirseniz, sizi evinize kadar götüreyim."

"Teşekkür ederim. Artık tehlike kalmadı. Kibarlığınızı suistimal etmek istemem."

Bu sözü, karşısındakini ısrardan alıkoymak isteyen bir gülümseyişle söylemişti. Öte yandan, o kadar nazik konuşmuştu ki karşısındaki ısrardan vazgeçmekten ve eğilip genç kızı selamlamaktan başka çıkar yol bulamadı. Brin de Muguet de gülümseyerek selam verdi, yavaş yavaş uzaklaştı.

Landry Coquenard, bu konuşmaya biraz uzaktan kulak kabartmış ve hem kızı hem delikanlıyı kurnaz kurnaz seyretmişti. Sonunda kendi kendine.

"Seviyor..." dedi. "Concini'nin kızını seviyor."

Başını sallayarak:

"Canına susamış olan ve bugünkü olaydan sonra kendisini öldürmeye can atacak adamın kızını seviyor," diye ekledi. "İşe bak!.. Concini de bu kızı, kendi kızı olduğunu bilmeden seviyor. O herifin kıskançlığı pek müthiş olur. Bu sevgi pek çapraşık bir sevgi olacak. Öte yanda Rospignac da aynı kıza tutkun. O da hesaba katılmaya değer. Mösyö Valvert'e, bu meseleden yakayı sıyırırsa, bravo derim. Hem sonra kız ne diyor bakalım? O da onu seviyor mu acaba?"

Uzaklaşan kıza bakarak söylendi:

"Hayır, hiç sevmiyor. Vah zavallı Mösyö Valvert, vah... Başına pek belalı bir iş açmışsın!"

Valvert de Muguet'nin arkasından bakmakta ve:

"Beni sevmiyor. Yoksa bu kadar soğuk ve kayıtsız davranır mı?" diye düşünmekteydi. Fakat bu acı gerçeğe rağmen, "Ne olursa olsun... Kendisine o kadar sevgi ve bağlılık göstereceğim ki eninde sonunda beni mutlaka sevecek!" dedi.

Genç kız da yoluna devam ederken Valvert ve Landry Coquenard gibi düşünüyordu:

"Bu delikanlıya çok soğuk davrandım," diyordu.

"Gerçi ona karşı eğilim duymuyorum. Fakat beni korumak isteyişine, üstüme titreyişine sinirlenmeye hakkım yok. Zaten şimdiye kadar hiç bozmadığı saygıyı biraz bozacak olsaydı, kendisiyle hiçbir ilgim olmadığını yüzüne karşı söylerdim. Ama saygı çerçevesinden dışarıya çıktığı yok ki... Sonra bu delikanlı benim için hayatını öyle bir tehlikeye attı ki... Hem sonra ona karşı duygularım ne olursa olsun, beni Rospignac'ın elinden kurtarışına pek sevindim. Bütün bu iyiliklere karşı bu derece soğuk davranmamalıydım! Nankör olmadığımı ve bana yapılanların kıymetini bildiğimi göstermiş olsaydım, hemen sululaşacak değildi ya... Fazlasıyla hak ettiği güler yüzlülüğü göstermemekle hem budalalık ettim hem de kendi hakkımda yanlış fikir verdim. Eğer bütün Parislilere böyle

hareket etseydim, beni seven mi kalırdı?"

Muguet bu düşüncelerden sonra başını çevirdi ve Odet de Valvert'in bakışlarıyla kendisini takip ettiğini görünce, hemen gülümseyerek tatlı bir selam verip yoluna devam etti.

Landry Coquenard, bunu görünce mırıldandı:

"Yaşasın!.. O da onu seviyor!.. Henüz farkında değil ama bahse girerim ki seviyor!"

Valvert ise genç kızın bu basit selamından sonra sınırsız denilecek bir sevinç duydu. Landry Coquenard'ı da sokağa serili beş yaralıyı da unutup genç kızın ardından koştu. Fakat kızcağıza ulaşınca ne zamandır aklında evirip çevirdiği ilanı aşk sözlerini fısıldayacak değildi. Önüne şu anda on tane daha Rospignac çıksa, hepsini birden haklamaya kalkışacak kadar cesareti vardı ama bütün ümidini ve hayatını koyduğu aslında basit görünen bu sözleri söylemeye, yani bir genç kıza, "Sizi seviyorum, benimle evlenir misiniz?" demeye asla cesareti yoktu. Hayır, sadece ardından gitmek, uzaktan uzağa onu kollayıp korumak istiyordu, o kadar...

Landry Coquenard da hiç duraksamadan onun peşinden seğirtti.

İkisinin de arkasından, yüzünü pelerinle iyice örtmüş, bu çeşit takiplere alışık olduğu belli bir adam geliyordu.

Bu, Sorrientès düşesinin muhafız yüzbaşısı Albaran'dı.

Albaran, hanımından çiçekçi kıza yardım etmek için almış olduğu emri, Valvert'in daha çabuk davranması yüzünden yerine getirememişti. Delikanlının hemen işe giriştiğini görünce, öylece kalakalmış, sonra da tahtırevana dönmüştü. Bunun üzerine ona bir işaret verdi.

Bundan sonra olup bitenleri, yani Albaran'ın Landry Coquenard'la Valvert'i takibine kadarki safhayı kısaca anlatalım:

Albaran atından indi ve adamlarından birinin gelip atı alacağından emin, Valvert'in dövüşünü seyredenlerin en ön safına sokularak, gerekirse dövüşe katılmak üzere bekledi. Tavrından, Valvert'in yardıma ihtiyacı olur olmaz işe karışacağı belliydi.

Bunu yaparken, hanımının verdiği emirlere uymaktaydı. Sorrientès düşesi nasıl Landry Coquenard'ı kurtarmak istediyse, önce La Gorelle'i genç kıza sataşmaması için ölümle tehdit etmiş ve şimdi

de genç kızı bir daha kurtarmaya niyetlenmişti. Bu yetmiyormuş gibi, gerekirse Odet de Valvert'i de kurtaracaktı. Eğer La Gorelle de şu anda buralarda olsaydı, Léonora Concini'nin "Yüce Efendi" diye pek saygı gösterdiği bu esrarengiz düşesin "herkesi kurtarmak için gökten yere inmiş bir melek" olduğuna bir kere daha inanacaktı.

Yalnız, ortada gözden kaçmayan bir gerçek vardı: Bu düşes, hep zayıflara yardım ediyordu. Bu, düşesi de sevindirecek dürüst bir karakterin ifadesiydi. Fakat hikâyemizdeki şahıslar hakkında ancak onların başarılarına göre hüküm verebiliriz. Yalnız, şimdiye kadar son derece sakin görünmüş olduğunu belirtmekle yetinelim. Bu kadar heyecansız kalabilmesi de herhalde biraz garip görünecektir.

Valvert'in kılıcı kırılıp da elinde güdük bir demir parçası kaldığı zaman Albaran az kalsın işe karışacaktı. Fakat hemen o anda delikanlının elinde başka bir kılıç belirdiği ve Landry Coquenard'ın kendini, kargaşalığın orta yerine fırlatıp atıverdiğini görünce yine caydı. Karışmasına lüzum kalmadan, dövüş bitince de gücüne güvenen bir deve yaraşır adımlarla, yavaş yavaş tahtırevana, hanımının yanına döndü.

O zaman düşes, sakin ve ahenkli sesiyle:

"Bu delikanlının kim olduğunu, nerede oturduğunu, ne yaptığını da öğrenmek lazım..." dedi.

"Eğer birinin maiyetindeyse, onu oradan çıkarmalı ve benim yanıma girmesini sağlamalı. Kılığından anladığım gibi fakirse ve kimsenin maiyetinde değilse, benim yanıma gelsin, onu zengin edeyim. Böyle değerli kimselere pek rastlanmıyor. Buraya başarmaya geldiğim iş için etrafımda kuvvetli adamlar bulunması gerekir!"

Albaran tasdik etti:

"Gerçekten de bu delikanlıyı elde ederseniz, pek değerli bir adam kazanmış olacaksınız."

Hanımının yanındaki gözdeliğinin asla sarsılmayacağından emin bir adam haliyle ve hiçbir kıskançlık belirtisi göstermeden konuşuyordu. Hatta söyleyişinde öyle bir hayranlık vardı ki olgun bir insan olduğunu hemen belli ediyordu. Ardından da:

"Hemen hemen, ama tamamen değil... Dünyada kimse senin kadar kuvvetli olmakla övünemez, Albaran," dedi.

Sözlerindeki mutluluğunu gizlemeye çalışmıyordu bile. Sanki ilk kez bu kadar içten konuşuyor gibiydi. Anlamlı siyah bakışlarıyla tıpkı sadık bir köpek sakinliğinde sahibini izliyordu... Bu sevgi dolu okşayışlar ve pohpohlama Albaran'ı gaza getirmiş gibi görünüyordu.

Düşes:

"Benim sadık Albaran'ım..." diye devam etti.

"Şu delikanlının peşine düş ve öğren... Ben bu işe önem veriyor ve senin meşgul olmanı doğru buluyorum. Haydi sen git... Ben eve döneceğim."

Böylece Albaran, Landry Coquenard'ın takip ettiği Odet de Valvert'in peşine düştü.

ONUNCU BÖLÜM
LANDRY COQUENARD

Odet de Valvert, Brin de Muguet'nin peşinden koştuysa da kızı bulamadı. Arayıp taradıktan sonra vazgeçip içini çekti. Oradan uzaklaşmaya niyetlendiği sırada, birdenbire Landry Coquenard'ı hatırladı. Adamcağıza bir teşekkür bile etmeden yürüyüp gitmişti. Gözleriyle çevresini aradı ve bir an bile peşinden ayrılmayan adamcağızı bulmakta gecikmedi.

Coquenard, belli belirsiz gülümseyerek, paramparça şapkası elinde, delikanlıya yanaştı. Kibarca bir selam verip, asil çevrelerde yaşamış olduğunu belirten bir nezaketle eğildi.

Bu hali Odet de Valvert'in gözünden kaçmamıştı. Delikanlı, bu adamın bir asilzade olamayacağını, fakat uzun süre kibar insanlar yanında çalışmış olabileceğini düşündü. Onu dövüşürken de görmüş ve kılıç kullanışını seyretmişti. Bu kadar şey onun hakkında esaslı bir hüküm vermesi için yeterdi. Nezaketle:

"Beni affedin aslanım," dedi. "Size hayatımı borçluyum ama ne yazık ki ufacık bir teşekkür bile etmeden yanınızdan kaçıverdim."

Sonra birdenbire Landry Coquenard'ı tanıdı:

"Haa, sahi... Siz, Concini'nin adamlarının idam sehpasına sürükledikleri zavallı değil misiniz?"

"Evet, iki defa kurtarmış olduğunuz o adam benim... Bir defa beni onların pençesinden kurtardınız. Sonra da bir para kesesi vererek açlıktan gebermemi önlediniz... Evet, monsenyör, ben oyum işte!.."

"Bakıyorum, borcunuzu kısa sürede ödeyen soydansınız."

"Yook... Bununla borcumu ödemiş sayılmam... Concini'nin askerlerine saldırırken kendi işimi görüyordum... Ben yapılan fenalığı da iyiliği de unutmam!.."

Valvert gülümsedi:

"Doğrusu onlara kin beslemekte haklısınız... Bana kalırsa, insan sizi düşman değil, dost edinmeli."

Landry Coquenard da ciddiyetle:

"Ben de aynı kanıdayım," dedi.

Valvert karşısındakini bir daha gözden geçirdikten sonra:

"Kılıcım kırıldığında elime bu kılıcı siz mi tutuşturdunuz? Güzel kılıç doğrusu..." dedi.

"Ben tutuşturdum. Güzeldir... Hakiki Milano yapısıdır."

"Yok canım! Size geri verirken adeta üzüleceğim."

Valvert bu sözü söylerken kılıcı vermeye davranıyordu. Fakat Landry Coquenard itiraz etti:

"Ne yapıyorsunuz monsenyör? Bir asilzade silahsız gezebilir mi? Hele siz, şimdiden sonra silahsız şuradan şuraya gidemezsiniz. Zaten verseniz de almam. Bu kılıç, sizin ellerinizden daha layığını bulamaz."

Valvert bu güzel kılıca sahip olmak istemekle beraber tereddüt etti:

"Ama zengin de değilim ve... Bilmem ki size gerçek değerini ödeyebilir miyim?"

Landry Coquenard'ın kurnaz yüzünde bir keder gölgesi belirdi. İçini çekerek:

"Eğer bu kılıcı, hayatını kurtarmış olduğunuz bir adamın hatırası olarak alırsanız, çok sevinir ve şeref duyarım. Zaten bunu size satmayı aklımdan bile geçirmiş değilim..." dedi.

Bu sözler, öyle zarif ve asil bir tarzda söylenmişti ki bu kadarı, paramparça elbiseli adamdan umulmazdı doğrusu...

Fakat Valvert ısrar etti.

"Ya siz, silahsız ne yapacaksınız?"

"Benim Roquetaille'den ganimet aldığım kılıç var ya... O bana yeter."

Valvert artık kararını verdi:

"Pekâlâ! Bu güzel hediyenizi verildiği gibi içtenlikle alıyorum.

Gördünüz mü şimdi, size olan borcum katmerli oldu."

Landry Coquenard sevinçle güldü:

"Mükemmel! Zaten sizin de borcunuzu uzun süre geciktirmeyen bir adam olduğunuz halinizden belli oluyor, monsenyör."

Odet de Valvert, birdenbire karşısındakiyle samimi oluverdi:

"Benim adım Kont Odet de Valvert... Seninki ne?"

"Landry Coquenard, monsenyör."

"Pekâlâ, Landry Coquenard. Önce benimle konuşurken, şu 'monsenyör' lafını bir tarafa bırakırsan hoşuma gider, pek acayip düşüyor çünkü..."

Adamın gözlerinde kurnaz alevler yandı:

"Ya, öyle mi? İstediğiniz gibi olsun, kont... Peki, sonra?"

"Sonra da sanırım ki eli ayağı düzgün insanların acıktıkları saat geldi çattı."

"Evet mösyö... Eli ayağı düzgün kimseler, vakti gelince hemen sofraya otururlar. Benim gibi zavallılar ise ancak imkân buldukça karın doyururlar. Baksanıza, ne kadar zayıfım. Her zaman sofraya oturmak nerede, ben nerede?"

Landry Coquenard, kendi sıskalığına yarı alay, yarı merhametle bakarken Valvert güldü:

"Bugün karnını doyuracaksın. Gel de sana bir ziyafet çekeyim!"

Landry Coquenard yine sevindi:

"Mösyö, bana lütuf buyurduğunuz bu şerefi, ömrüm oldukça unutmayacağım. İster sofraya ister dövüşe olsun; beni nereye götürürseniz, daima en sadık uşağınız olmak isterim."

Bir süre sonra şişeler ve zengin yemeklerle süslü bir sofranın başına kuruldular. Montmartre Sokağı'nda, ikinci sınıf ve nispeten ucuz bir handaydılar. Az sonra Albaran da içeriye girip, biraz ötelerine, kapının yanındaki bir yere çöküp yemek ısmarladı. İkisi de bu müşteriye dikkat etmedi.

Landry Coquenard, kontun ısmarladığı yemeği, her zaman eline böyle fırsat geçmeyen ve ne vakit karın doyurabileceğinden de pek emin olmayan bir adam iştahıyla yemeye başladı. Dört kişinin yiyeceği kadar yedi ve altı kişilik içti. Adamakıllı obur ve epeyce de ayyaş

olduğunu açıkça gösterdiği halde, Valvert onun kibar yemek yemesini bilen biri olduğu sonucuna vardı. Zira epey gevezelik etmekle beraber kendisini bu kadar efendice yemeğe davet eden adamla arasındaki mesafeyi aşmadı. Üstelik devirdiği kadehlere rağmen alkole kayalar gibi dayandığını da göstermiş oldu... Yiyip içerken havadan sudan bahsettiler. Daha doğrusu Valvert, Landry Coquenard'ı konuşturdu ve o da bile isteye bu manevraya boyun eğdi. Sonunda genç kont, birdenbire:

"Biliyor musun?" dedi. "Çok güzel konuşuyorsun."

"Sebebi var, Mösyö Kont... Ben rahip olacaktım... Öğrenimimi ona göre yaptım. Fakat kötü huyum yüzünden okuldan atıldım. Bu benim için çok fena oldu... Çünkü bugün hiç değilse göbekli bir vaiz olurdum. Oysa şimdi sıska ve sevimsiz bir serseriyim."

"Ama çok kibar tavırların var."

"Üst sınıf ailelere hizmet ettim de ondan, mösyö... Kader bana, girdiğim çevreye uymak ve biraz da taklit kabiliyeti vermiş..."

"Sahi, ömrümde bu kadar güzel kedi köpek taklidi yapan görmemiştim... İnsan bayağı inanıyor... Ben bile kandım..."

Landry Coquenard, alçakgönüllülükle:

"Bugünkü hiçti," dedi. "Siz benimle beraber oldukça daha daniskasını görürsünüz."

"Demek sık sık buluşalım istiyorsun, öyle mi?"

Landry Coquenard bir an düşündü. Sonra Valvert'in gözlerinin içine bakarak:

"Mösyö," dedi. "Size rahiplik öğrenimi gördüğümü söyledim ya! Onun için inancım da bütündür. Ben diyorum ki, bizi Tanrı karşılaştırdı. Bunda bir hikmet vardır elbette... Neden onun iradesine aykırı hareket edelim? Neden ayrılalım? Neden beni yanınıza almayasınız?"

"Yani seni hizmetime mi alayım demek istiyorsun?"

"Evet, mösyö! Siz bu sabah Senyör Concini'yle çatıştınız. Bundan sonra aranızda kıyasıya bir savaş başlayacaktır. Bu savaşta ben de size faydalı olabilirim. Öte yandan, benden nefret eden o adama karşı ben de sizden yardım bekleyebilirim..."

Valvert düşündü:

"Hayır demem ama ben fakirim," dedi.

Landry Coquenard, kelimelerin üstüne basa basa:

"Siz zengin olacaksınız, mösyö," dedi. "Ben de bulup bunayanlardan değilim. Barınacak bir yer, aç kalmayacak kadar yiyecek ve sizin eskileriniz bana yeter. Ama sizin de yiyecek bir şeyiniz olmadığı gün olursa, belimin kemerini bir delik daha daraltırım, olur biter."

Valvert, Landry Coquenard'ı dinlerken bir yandan da düşünüyordu: Bu zeki ve kurnaz yüz hoşuna gidiyordu. Kaçamak bakmayan berrak gözler bu adamın açık yürekliliğini gösteriyordu. Onu iş başında da görmüş, her bakımdan düşüncesine güvenilebilir biri olduğunu anlamıştı. Üstelik hayatını kurtaran adama göstereceği sarsılmaz sadakatten de şüphe edilemezdi. Birden:

"Sana bir şey soracağım," dedi. "Concini'nin seni neden asmak istediğini bana anlatır mısın?"

Landry Coquenard'ın uzun ve zayıf yüzünde bir ışık belirdi. Partiyi kazandığını anlamıştı. Ciddileşerek:

"Size şu kadarını söyleyeyim, mösyö..." diye başladı. "Ben, Concini'nin oda uşağı ve güvenilir adamıydım."

Valvert'i ansızın bir şüphe sardı. Birdenbire yerinden sıçrayarak:

"Sen mi? Ne zaman?" diye sordu.

"Bundan on yedi yıl önce... Ben epey yaşlıyımdır, mösyö. O zaman Floransa'daydık ve Senyör Concini, bugünkü Concini olmaktan çok uzaktı. Ama yakışıklı bir delikanlıydı ve Floransalı hanımlar onun için deli olurlardı. Daha o zamandan, kadınlar sayesinde yükseleceğini sezmişti. Gerçekten de kadınlar, daha doğrusu bir kadın sayesinde, Hristiyanlığın en güzel krallığının efendisi olup çıktı. Bunu size, kadınların bu kadar düşkün oldukları böyle yakışıklı bir erkeğin sağ kolu olmanın az şey olmadığını belirtmek için söylüyorum, mösyö...

"Birçok serüvenimiz oldu. İster köylü dediğimiz alt sınıftan olsun ister halktan ister grandükün sarayından olsun; genç, güzel ve dişe dokunur ne varsa elden geçiriyorduk... Sinyor Concini, zengin sevgililerinden kopardığını fakir sevgilileriyle yiyordu. Çok müsrif olduğu muhakkaktı... Bir kadın zevkini tatmin etmek, birini elde

etmek, bir aracı bulmak için avuç dolusu altın dökerdi. Gerçi, 'Kendi cebinden çıkmayacak olduktan sonra bu harcamalar önemli sayılmaz," diyeceksiniz ama işin başka tarafları da yok değildi. Kıskanç kocalar, namus delisi babalar ve abiler pek boldu. Kiminin bir kılıç darbesiyle göğsünü delip gönlünü almak, kimini sessizce bir hançer vurup temizlemek gerekirdi ve bütün bu çeşit işler, özellikle benim marifetimle halledilirdi..."

Valvert:

"Vay canına!" diye söylendi. "Bu temiz bir iş değil be!.."

"Tabii değil, mösyö! Böyle bir iş yapmak için insanın ince eleyip sık dokumaması gerekir. Fakat ben, hiç olmazsa, kimseyi arkadan vurmadığımı, daima yüz yüze dövüştüğümü ve hiç değilse bu işlerde kendi canımı da tehlikeye attığımı söyleyerek biraz temize çıkabilirim..."

"Eh, yine de kötü iş... Fakat hiç değilse biraz tutar tarafı var..."

"Bunları size, Sinyor Concini hakkında az şey bilmediğimi anlatmak için söylüyorum. Öyle müthiş şeyler biliyorum ki o, bunları kimsenin öğrenmemesi için canını bile verir. Hele artık büyük bir adam olduktan sonra... Birbirimizden ayrılalı epey oldu... Ben onu unutmadım ama o beni ölü biliyormuş. O zamandan beri üstüme müthiş bir uğursuzluk çöktü, mösyö... Denemediğim meslek kalmadı. Hiçbirinde dikiş tutturamadım. Sefaletten yavaş yavaş geberip gidecektim. Birden, eski efendimin burada pek kudretli bir adam olduğu aklıma geldi. Nereden estiyse –esmez olaydı– gidip kendisini göreyim, dedim. Zaten onu hiç ele vermiş değildim. 'Yıllarca dili bağlı kalabilmiş bir adam, ne de olsa biraz mükafata hak kazanır,' diyordum. Concini de bunu anlayacak, bana basit bir iş verecek ve ömrümün sonunda, sürünmeden yaşamaya imkân bulacağım diye düşünüyordum. Zengin olmak aklımdan bile geçmiyordu. Günde bir kere karnım doysun, bana yeterdi, mösyö. İstediğim çok az bir şeydi. Bu kadarını da reddetmeyeceğinden emindim... Ve gidip onu bulma, halimi anlatma budalalığını yaptım. Bunun sonucunu gördünüz, mösyö. Concini benim hayatta olduğumu görünce, er–geç foyasını ortalığa yayacağımdan çekinerek beni dosdoğru darağacına sürükledi ve siz karşıma çıkmasaydınız, şimdi geberip gitmiştim... İşte benim hikâyem bundan ibaret, mösyö! Concini diyor ki insan-

ların çenelerini kapatmak için en iyi çare, boyunlarına kendirden bir kravat geçirivermektir. Çünkü yalnız ölüler konuşamaz."

Dikkatle dinlemiş olan Valvert:

"Yaa!" dedi. "Peki, eski efendine karşı en ufak bir ihanette bulunmadığına emin misin?"

Landry Coquenard, bir an tereddüt ettikten sonra kararını vererek:

"Haklısınız, mösyö!" dedi. "Vicdanımda, sizin dediğinize benzer bir yük var..."

Birdenbire başını kaldırdı, delikanlının gözlerinin içine baktı; sert sert devam etti:

"Gerçi ortada böyle bir ihanet var ama ben bundan dolayı utanmıyorum. Çünkü bu ihanet, vicdanlı bir işti. Belki de serseri hayatımın tek sevabı buydu. Bu sevap yüzünden başıma bir sürü bela gelmiş olmasına ve Concini'nin yanından da bu yüzden atılmış bulunmama rağmen pişmanlık duymuyorum ve tekrar böyle bir şey yapmam gerekirse, tereddütsüz yaparım. Eğer başınızı ağrıtmazsam, size bu hikâyeyi de anlatırım, mösyö..."

Gözlerinde parıltılar beliren Valvert:

"Onu nasıl olsa dinleyeceğiz..." dedi. "Fakat mademki bir kere itirafa başladın, söyle bana bakayım, vicdan azabı çektiren daha ağır, daha kötü bir şey yok mu?"

Landry hatırlamaya çalışır gibi düşündü, sonra ciddi, samimi bir tavırla:

"Canım, mösyö," dedi. "Ben ipten, kazıktan kurtulmuş biriyim, aziz değilim ya... Yani demek istiyorum ki vicdanımda benim gibi bir haydudun işleyebileceği her çeşit suçun kiri ve yükü var elbette... Fakat düşünüyorum da utanç duyulacak, gerçekten de kötü bir suçumu bulamıyorum. Zaten size daha önce de söyledim; aldığım rahip terbiyesi bende kuvvetli inanışlara yol açmıştır. Bu yüzden, bazı meselelerde hiç tartışma kabul etmem. Doğrusu aranırsa, uzun süredir beni takip eden bu uğursuzluğun asıl sebebi de, 'Armudun çöpü var, üzümün sapı var!' diye ince eleyip sık dokumamdır. Bunu pekâlâ biliyorum ama ne yapayım ki elimde değil. Bazı şeyler var ki ben onları asla yapamam. Bu yüzden çok sıkıntı çekiyor, aç bile

kalıyorum. Ne bileyim, yapamıyorum işte!"

Valvert ister istemez gülümseyerek:

"Hele şu ihanetinin hikâyesini dinleyelim bakalım," dedi. Sonra da sanki misafirinin biraz coşmaya ihtiyacı olduğunu sezmiş gibi Coquenard'ın kadehini ağzına kadar doldurdu. Landry Coquenard, kadehini bir dikişte içtikten sonra çevresini kuşkulu bakışlarla süzüp, kimsenin kendilerini dinlemediği kanısına vararak fısır fısır anlatmaya başladı:

"O zamanlar Sinyor Concini'nin sevgilisi –daha doğrusu bir sürü sevgilisinden birisi– kibar, çok yüksek aileden, asil bir kadındı..."

Valvert merakla sordu:

"Floransa kibarlarından mı?"

Landry Coquenard, tereddüt etmeden cevap verdi:

"Hayır mösyö, yabancıydı. Derken, bu kadınla bizim senyör mercimeği fırına verip dururlarken, önceden tahmini kolay bir olayla karşılaştılar. Kadın gebe kalıverdi. Bu gebelik, iki sevgili için de pek kötü sonuçlar verebilirdi. Fakat bu ünlü madam, ne yaptıysa yaptı, nasıl ettiyse etti, gebeliğini herkesten saklamayı becerdi. Doğrusu bu büyük bir marifetti. Zira peşinde casuslar, hafiyeler gezer dururdu. Kısacası her türlü kollamalara ve gözetlemelere rağmen kimsenin şüphesini uyandırmadan çocuğunu doğurdu. Bu çocuğun ölü doğacağını sanmışlardı. Çünkü ölmesi için ellerinden geleni artlarına koymamışlardı. Oysa gürbüz, yaşamaktan başka bir şey istemeyen şirin bir kız doğuverdi. Hem de öyle dilber, öyle cici bir yavru ki! Derken efendim –şimdi dikkat buyurun, zira ihanetim burada başlıyor– bu topaç gibi yavrucak doğar doğmaz babası yavruyu benim elime verdi ve bana da, çocuğun ayağına bir taş bağlayarak götürüp Ponte–Vecchio Köprüsü'nden Arno Nehri'ne atmamı söyledi."

Valvert allak bullak olmuştu:

"Ne kadar acımasız bir hareket! Korkunç! Umarım ki bu emre itaat etmedin, Landry!.."

"Hayır, mösyö; bu haltı kıvıramadım ve Concini'ye ihanetim de bununla başlamış oldu."

Valvert göğsüne çöken bir ağırlıktan kurtulmuşçasına derin bir nefes aldı. Kadehleri tekrar doldurdu ve bu sefer kendisi de kadehini

bir nefeste boşaltti. Sonra:

"Peki, yavruyu ne yaptın?" diye sordu.

"Babasının aklına gelmemiş olanı yaptım. Çocuğu nehre atıp boğmadan önce –çünkü ilk anda verilen emre itaat etmek kararındaydım, burasını utanarak da olsa itiraf edeyim– Santa-Maria del Fiore Kilisesi'ne götürdüm. Orada vaftiz ettirdim. Hem de bütün kurallara uygun bir vaftiz yaptırıp kilisenin defterine de kaydettirdim. Şahitler bularak çocuğun anasının bilinmediğini, fakat babasının, Sinyor Concini olduğunu yazdırdım. Yavruya da doğduğu şehrin adını göbek adı taktım ve 'Florenza'[2] dedim. Vaftiz babası da ben oldum, mösyö. O kilisede kayıtlıdır."

Valvert sevinçle bağırdı:

"Florence ha! Doğrusu güzel isim! Landry, gittikçe gözüme giriyorsun. Ee, sonra ne oldu?"

"Sonra ne olacak? Baktım ki yavru pek dilber, pek şirin bir şey... Sanki halimden de anlıyordu, mösyö... Küçücük elleriyle bıyıklarımı çekiyor ve göğün rengini aksettiren berrak gözleriyle durmadan bana bakıyordu. Sanki bana, 'Ben sana ne yaptım da beni öldürmek istiyorsun?' der gibiydi. Aklımı karmakarışık etti. Bu da yetmiyormuş gibi, dudaklarını uzatıp meme aramaz mı? Deli gibi oldum. Hemen ilk dükkâna girip yavruya sıcak, şekerli süt yaptırdım ve iyice karnını doyurdum. Göbeciği şişince bana teşekkür etmek istiyormuş gibi cıvıldadı. Sonra da tatlı bir uykuya daldı ve ben de hiç farkında olmadan onu kucağımda sallamaya koyuldum. İşte ihanetim bu."

Valvert kesin bir tavırla:

"Sen iyi kalpli bir adamsın, Landry," dedi. "Sonra ne oldu?"

"Tabii çocuğu yanımda alıkoyamadığımı tahmin edersiniz..."

"Elbette! Erkekten de dadı olur muymuş? Hem Concini nasıl olsa haber alacak, çocuğu senden koparacaktı. O zaman çocuğu başkasına verip, üç beş kuruşa, senin yapamadığını yaptırması işten bile değildi."

"Ben de tabii böyle düşündüm, mösyö. Floransa'da tanıdığım iyi bir kadıncağız vardı. O da benim gibi Fransız'dı. İyi bilmiyorum

2. Yazar, İtalyanca "Floranza" olarak geçen bu ismi, devamında Fransızca "Florence" olarak kullanmıştır. (ed. n.)

ama bir çapraşık meseleden dolayı şehirden ve Toscana grandükasının topraklarından çıkıp gitmek zorunda kalmıştı. Gittikçe sevmeye başladığım Florence'ı ona emanet ettim. Bu iş bana çok dokundu ama ne yapayım ki, her şeyden önce çocuğun güvenliğini sağlamam gerekirdi. Değil mi?"

Hikâyeyi gittikçe daha büyük bir dikkatle dinleyen Valvert:

"Tabii," dedi. "Çocuğu, katil babasının burnunun dibinde alıkoymaktansa, ondan ayrılmaya katlanmak çok daha doğruydu. İtalya'dan çıkınca kurtulmuş olacaktı. İyi etmişsin, Landry!"

Landry Coquenard ciddi bir tavırla:

"Sizin de benim gibi düşünmenizden pek memnunum, mösyö," dedi. "Suçlarımı utanmadan nasıl söylüyorsam, iyiliklerimi de söyleyebilirim, değil mi?"

"Söyle Landry, söyle!"

"Peki efendim. Bu kadının adı La Gorelle'di. Paraya düşkün, hatta basbayağı cimriydi. İlk anda Concini'nin bana, bu cinayeti işleyeyim diye verdiği parayı son meteliğine kadar o kadına verdim. Bin düka altını, benim gibi bir adam için az şey değildi. Ama yavrunun canının bedeli olan bu paraya el süremiyordum... Adeta parmaklarım yanıyordu... La Gorelle, parayı alınca çocukla beraber İtalya'dan çıktı gitti. Fakat benim de içime bir kurt düştü. Ya Concini, benim kendisini aldattığımı öğrenirse! Eğer beni sinsice hançerleteceğini bilsem yanından ayrılmazdım ama onun ne canavar ruhlu bir adam olduğunu ve insanı yüzüne güle güle öldürdüğünü bilirdim. Yoksa orada kazancım yerindeydi. Ne diye ayrılacaktım? Ama ya beni zindana attırır da ben orada aç ve susuz, yavaş yavaş ızdıraptan kıvrana kıvrana geberir gidersem? Bu yüzden, ilk fırsatta Concini'nin yanından ayrıldım. Ondan sonra da anlattığım gibi, bir türlü uğursuzluktan kurtulamadım. Belki de o çocukcağızı bir an öldürmeyi düşünmüş olmamın cezası olarak Tanrı bana bu uğursuzluğu musallat etti."

Valvert merakla sordu:

"Peki çocuk, küçük Florence ne oldu, biliyor musun?"

"Hayır, mösyö! Hayatta ve mutlu olduğunu biliyorum. Başka bir bildiğim yok. Zaten bu kadarı da bana yetiyor!.."

"Nerede olduğunu bilmiyor musun?"

"La Gorelle'i son defa Marsilya'da görmüştüm. Çocuk da herhalde oradadır."

"Sakın Paris'te olmasın?"

"Paris'te olmadığını iyi biliyorum, mösyö..."

"Nereden biliyorsun?"

"Neredeni var mı? Şimdi pek dilber bir kız olması gereken Florence, Paris'te olsaydı, La Gorelle de burada olurdu... Ben bütün gün şehri baştan aşağıya dolaşıyorum..."

Landry Coquenard'ın böyle bir yalan söylemesi, herhalde bazı önemli sebeplerden ileri geliyordu. Söylediği sözlere Valvert'i inandırdı. Nitekim delikanlı:

"Doğru söylüyorsun," dedikten sonra, hâlâ meraktan kurtulamadığı için sordu: "Peki, Concini, kızını hâlâ öldü mü biliyor?"

"Evet, mösyö... Kendisine söylemediğimi tahmin edersiniz."

"İyi etmişsin be! Ya anası ne oldu?"

Landry Coquenard, kaçamak bir tavırla:

"Çok ünlü ve asil bir ailedendi," dedi. "İtalyan değildi. Benden bir süre sonra o da Floransa'dan ve İtalya'dan ayrıldı. Ne olduğunu bilmiyorum. Zaten merak da etmedim."

Valvert, Landry'nin başka şeyler de bildiği halde, söylemeye pek yanaşmadığını anladı. İçin için, Landry'nin bir kadını ele vermemekteki inceliğini takdir etti.

"Bana anlattıkların, hizmetime girme isteğini reddettirecek şeyler değil," dedi. "Eğer benimle sefaleti paylaşmaya razıysan, gel..."

Landry Coquenard, sevinçle:

"Elbette!" diye bağırdı. "Siz tam aradığım efendisiniz. Sizin gibi bir efendiden, Concini'den aldıklarıma benzeyen emirler gelmez. İçim rahat olur."

Valvert gülerek:

"O meseleyi hiç merak etme," dedi. "Ama benimle beraber yine az sopa atıp, az dayak yiyecek değilsin..."

"Canıma minnet... İş başında pek de beceriksiz olmadığımı gördünüz. Dayağa gelince; onu da yemeden atmaya çalışırız, olur biter!

Yahut da hiç değilse, mümkün olduğu kadar az yeyip çok atmaya uğraşırız. Değil mi?"

Valvert kahkahalarla:

"Gerçekten de iyi bir usul," dedi. "Mademki kararın budur, seni yanıma alıyorum. Bu andan itibaren sen de bizim konaktan sayılırsın."

"Konaktan" derken kendi kendiyle alay etmeyi de ihmal etmedi. Oysa Landry Coquenard, bu işte gülünecek bir şey göremiyor, ciddi davranıyordu:

"Mösyö Valvert kontunun konağına yakışmaya gayret edeceğim," dedi. "Fakir de olsa, bu konağın Senyör Concini'ninkinden kat kat iyi olduğunu anlıyorum."

Valvert, gururla:

"Orası muhakkak," dedi. "Hiç olmazsa benim konduğum soydan gelmedir. Onun gibi satın alınmış, uydurma bir unvanla Ancre markisi filan olmadım."

ON BİRİNCİ BÖLÜM
İTİRAFLAR

Bu anlaşmadan sonra delikanlı hesabı gördü ve ayağa kalkarak, alaylı alaylı:

"Şimdi düş bakalım peşime Landry Usta! Bizim gibi ünlü kişileri barındıracak saraya gidelim," dedi.

Landry Coquenard, hiçbir şey söylemeden ayağa kalktı ve yeni efendisini, kendilerini saydırmayı bilen asilzadelerin uşakları gibi üç adım geriden takibe başladı. Belki de hâlâ kaldırımları kendisini bulma uğruna arşınlayan Concini'yle adamlarını unutmadığı için şapka yerine başına oturttuğu yırtık pırtık külahın kenarlarını iyice yüzüne indirdi, pelerin yerine sırtına geçirdiği lime lime elbisenin yakalarını da kaldırdı ve gözlerinden başka bir yeri görünmez oldu. Efendisi bu tedbirleri almayı akıl etmedi. Zaten akıl etseydi de böyle sakınmaya yanaşmazdı.

Yollarına devam edip o zamanlar Cossonnerie Sokağı adı verilen yere vardılar burasıyla Saint–Denis Sokağı köşesindeki evin önünde durdular.

Saint–Denis Sokağı'nda, Saint–Sépulcre karşısında bulunan kapı, o zamanlar Paris'te dillere destan olan Altın Arslan hanının kapısıydı.

Valvert, hemen hana dalarak dosdoğru ahıra gitti. Kralın hediye ettiği atın Escargasse ve Gringaille tarafından ahıra getirilmiş olduğunu görünce bol yem ve ot verilip verilmediğine baktı. Sonra Landry Coquenard'ın yanına giderek evi gösterdi:

"İşte mösyö, Kont Odet de Valvert'in sarayı burada," dedi. "Ta yukarıda, tavanlar arasında ve göğe yakın bir saray... Paris'e servet edinmeye geldiğime göre, onu ele geçirmeden Tanrı beni çağırırsa uzun yolculuğa lüzum kalmadan, odamdan göğe tırmanıvereceğim."

Landry Coquenard, sarsılmaz bir inançla:

"Önceden servete erişeceksiniz, mösyö..." dedi.

"Aksi halde Tanrı adil değil demektir ve adaletsiz bir Tanrı'ya da inanılmaz..."

Valvert, bir kahkaha atarak:

"Âmen!" deyip hanın kapısından içeriye girdi. Landry Coquenard da ardından gelip kapıyı kapadı. Albaran peşlerindeydi. Valvert'in söylediklerini duymuş, mütevazı görünüşlü eve yaklaşmıştı. Evi gözden geçirerek mırıldandı.

"Kont ve adının da Odet de Valvert olduğunu öğrendik. Evi burasıymış. Fakirmiş ve Paris'e zengin olmaya gelmiş. Görünüşe göre sinyorayı pekâlâ tatmin edecek bir iş... Bakalım arkasından ne çıkacak?"

Hemen Saint-Denis Sokağı'na giderek hana daldı. Valvert'in buraya girip çıktığını görmüştü. Hana girer girmez, araştırıp soruşturmaya başladı. Fakat sorguları bizi ilgilendirmediği için artık onu bırakalım da Odet de Valvert'le Landry Coquenard'a dönelim:

Evin tavan arasındaki; bir mutfak, bir sandık odası ve bir odadan ibaret küçücük daireye girdiler. Daire küçük ama iyi döşenmişti ve tertemizdi. Mobilya olarak büyük bir yatak, bir masa, bir koltuk ve iki sandalyeyle bir kanepe vardı. Valvert, küçük pencereyi ardına kadar açtıktan sonra Landry'yi de pencerenin önüne çağırdı. Sonra:

"Manzaranın güzelliğine bak..." dedi. Bir an durup ilave etti: "Dam ve baca seyretmekten hoşlananlar için bundan iyi manzara olamaz."

Landry Coquenard, pencereden sarkıp etrafa baktıktan sonra:

"Daha ne istiyorsun?" dedi. "Paris'in en kalabalık sokaklarından biri olan Saint-Denis Sokağı ayaklarının altında uzanıyor. Bu damlara ve bacalara da o kadar atıp tutma, insan sıkışırsa selameti bu yolda bulabilir."

"Öyle ama kafayı kırmak pahasına..."

"Yorgunluğa katlanmadan, tehlikeyi göze almadan hiçbir şey elde edilemez..."

Valvert adeta içerledi:

"Senin de amma acayip fikirlerin var... Damlar kedilere seyran olur ama bizim gibi namuslu Hristiyanlara değil. Şimdiye kadar damdan sıvışmak aklıma bile gelmemişti."

"Şimdiye kadar aklına gelmemiş oluşunu anlarım... Ama bundan sonra bu meseleyi adamakıllı düşünmelisin. Hem de esaslıca..."

"Neden?"

"Bu da sorulur mu, mösyö? Bundan sonra Concini'yi ense kökümüzde bilin. Concini bize çok hiddetlendi. Bundan böyle hiç peşimizi bırakmaz. İktidar da onda değil mi? Aylıklı caniler yok mu? İsterse askerlerden, hâkimlerden, muhafızlardan, kısacası bizim zavallıları ezmeye yarayacak her şeyden yararlanamaz mı? Bir de damlar, kedilere yaraşır diyorsun... Concini'nin bizi, kuşların bile başlarını döndürecek yollardan kaçmaya zorlamayacağını ne bilelim? Bence Concini'nin eline düşmektense, damlardan yuvarlanıp kafalarımızın kırılması bin kere tercih edilir."

Landry Coquenard coşmuş ve bu sözleri öyle inandırıcı bir tavırla söylemişti ki efendisi de bütün cesaretine rağmen tesiri altında kaldı:

"Vay canına! Ben bunu hiç düşünmemiştim be!" diye bağırdı.

Landry Coquenard ısrar etti:

"Düşünmek lazım, mösyö... Hep bunu düşünmek lazım... Peşimizdeki kuduz kurttan yakayı kurtarmak için başka çaremiz yok."

Valvert sinirli sinirli bıyığını ısırarak bir an sessiz kaldı. Sonra da önemsemez bir tavırla omuz silkti:

"Yok canım," dedi. "Bu serseriyi bu kadar ciddiye almaya değmez. Şimdi bunları bırakalım da sarayımızı gözden geçirelim. Bak, mutfak takımlarımız tastamam. Her gün lokantada yemek yiyecek kadar zengin olmadığımı tahmin edersin. Onun için arada sırada evimizde yemek yiyeceğiz. Tabii, yemekleri de sen pişireceksin."

Landry Coquenard:

"Mükemmel!" dedi. "Size öyle lezzetli yemekler pişiririm ki parmaklarınızı da beraber yersiniz."

"İşte buna pek sevindim. Gel şimdi, senin kaşaneyi de görelim."

Landry'yi sandık odasına götürdü. Burada dar bir yatakla bir san-

dıktan başka bir şey yoktu. Valvert alay etti:

"Eminim ki kralın Louvre Sarayı'ndaki odası, senin bu odandan mükemmel değildir."

Landry Coquenard ciddi bir tavırla.

"Alay etmeyin, mösyö," dedi. "Daha dün akşam, altında gecelediğim köprüye nispetle burayı cennet sayarım... Şu küçücük yatak, şu tertemiz çarşaflar ve şu çifte battaniyenin değerini ancak benim gibi gecelerini ayazda geçirmiş olanlar bilir. Odanın mobilyalarının, kralın Louvre'daki mobilyalarından çok daha fakir olduğu muhakkak ama benim bu yatakta, ondan daha rahat uyuyacağım da bir gerçek, mösyö!"

"Aferin! Hayatın pembe tarafını görmesini biliyorsun."

"İyi ki biliyorum, mösyö... Eğer hep hayatın karanlık tarafını görmüş olsaydım, nicedir peşimi bırakmayan bu uğursuzluk yüzünden bir gün bezip yüreğime hançer saplayıverirdim. Bu yüzden cehennemin dibinde cayır cayır yanardım. Herhalde siz de bilirsiniz, kendine kıyanların cezası cehennemde yanmaktır."

"Sana acıyorum Landry! Artık kötü günlerin geçti. Umarım ben zengin olurum da..."

"Olacaksınız mösyö, olacaksınız... Hem de pek yakında!"

Servet sözü Valvert'e Muguet'yi hatırlattı. Şimdiye kadar kimseye açamadığı aşkını, nihayet kendisine sadık olduğunu sezdiği bir dosta açmayı düşündü. Fakat o kadar mahcuptu ki kendi kendine söze başlamasına imkân yoktu. Landry'nin çanak tutması gerekiyordu. Ne var ki Landry böyle bir şeye niyetli görünmüyordu.

Fakat Valvert, sık sık ve ardı ardına iç çekmeye başlayınca Landry Coquenard, artık dayanamayıp:

"Tanrım! Neden böyle içinizi çekip duruyorsunuz, mösyö?" dedi. "Bana kalırsa, güzel çiçekçiyle kırıştırıp durmanız, hiç de kötü sonuç vermiyor. Bu yüzden, duvarları sarsacakmışçasına ah vah etmenin gereği yok"

Odanın içinde gezinip duran Odet de Valvert, bir adım daha atacakken zehirli bir yılana basmışçasına ayağını hızla çekip durakladı. Landry Coquenard'a döndü; tamamen afallamış bir halde:

"Sana benim çiçekçi kıza âşık olduğumu kim söyledi?" dedi.

"Ben kör müyüm, canım? Gözlerimle gördüm."

"Nasıl gördün? Görülecek gibi miydi de gördün?"

Landry Coquenard alay etti:

"Yok, görülecek gibiydi... Bu da laf mı yani?"

"Of! Tanrı aşkına! Lanet olsun! Yere batsın!.." Birden dehşet içinde durdu. "Mademki sen gördün, demek ki o da gördü."

Landry Coquenard, alaycı tavrını hiç bozmadı:

"Şüphe mi var? Dünyanın en budala kadını da olsa, bu gibi meseleleri hemen çakar! Dilber Muguet bu işi çoktan anlamıştır."

Valvert yere yıkılacak gibi olmuştu:

"Aman Tanrım!" diye inledi.

Landry Coquenard ise şaşırdı.

"Ne oluyorsunuz yahu? Sakın bayılayım filan demeyin! Ne biçim adamsınız siz böyle?"

"Biliyor diyorsun ya!.. Biliyormuş işte!.."

"Biliyor ya!.. Giderken size gülüşünü, sizi selamlamasını görmediniz mi? Bilen bir kız böyle selam verirse, kızmış mı demektir? Artık hükmünüzü siz verin..."

Valvert'in kederi ansızın komik bir sevinç haline geldi:

"Bu söylediğin doğru," dedi. "Bana güldü. Demek ki kızmadı. Ah, Landry, ne olur doğru söyle, beni seviyor mu acaba?"

"Bence öyle, mösyö... Henüz kendisi farkında değilse bile kalbini size kaptıralı çok oldu. Ayrıca ona büyük bir iyilik yaptınız. Size minnettardır. Minnettarlıktan aşka giden yol, pek kısadır."

"Ah Landry, Landry! Sen yok musun sen? Sen ne mükemmel adammışsın meğer... Şüpheden kendi kendimi yiyip bitirecektim. Gözümü açtın benim!"

Landry Coquenard:

"Bu işe biraz şaştım," dedi. "Yoksa daha kendisine açılmadınız mı?"

Valvert hemen isyan etti:

"Tanrı korusun! Bunun imkânı yok!"

Landry Coquenard hafifçe gülümsedi. Kurnaz gözlerinde bir

memnunluk alevi parladı. Sonra delikanlıya gözlerini dikip kayıtsız bir tavırla:

"Öyleyse açılın," dedi. "Göreceksiniz ki sizi iyi karşılayacak. Ben kadınları bilirim. Onları Concini'nin okulunda okuyup öğrendim. İyi okuldur orası."

Adamın kendinden emin konuşuşu, Valvert'i sevindireceğine kederlendirmişti:

"Daha açılamam," dedi. "Şimdilik sırası gelmedi."

"Neden?"

"Nedeni var mı? Dürüst bir asilzade, bir genç kıza evlenme teklif etmeden aşktan bahsedebilir mi?"

Landry Coquenard'ın kurnaz gözlerindeki parıltı fazlalaştı:

"Yok canım! Onu almak mı istiyorsunuz?"

"Niye almayacakmışım? Tertemiz bir kız, değil mi?"

"Şüphesiz... Kime sorarsanız söyleyecektir. Ama Valvert kontunun adi bir çiçekçi kızla evlenmesi... Bilmem ki..."

"Birkaç yıl önce ben de böyle düşünürdüm ama sonradan Pardaillanlardan epeyce ders aldım. Pardaillanları tanır mısın?"

"Şövalye Pardaillan'ı kim tanımaz ki? Oğlu Jehan Pardaillan'a gelince; onun sadece 'Yiğit Jehan' diye anıldığı zamanları bile bilirim. Ta o zamanlardan tanışırız."

"Mademki tanırsın, Pardaillan'ın her türlü unvanı reddedip sadece 'şövalye' adıyla tanındığını ve bu adı dillere destan ettiğini; oğlunun da Saugis markisi, Margency ve Vaubrun kontu olduğu halde, sadece babadan kalma şövalye unvanını kullandığını bilirsin. Ben de o okulda ders aldığım için sana, 'Bana monsenyör deme!' dedim. Benim de babamdan kalma kont unvanım var. Ama Muguet'nin unvanı yokmuş, ne çıkar? Namusu, haysiyeti, iffeti var ya... Bundan daha büyük unvanlar nerede bulunur?"

Landry Coquenard, sevinçle:

"Monsenyör, benim için için mırıldandığım şeyleri apaçık ve dobra dobra söylediniz!" diye bağırdı. "Ben bunları, açıkça söyleseydim de yine bir değeri olmazdı. Çünkü asilzade değilim. Fakat sizin söylemeniz, doğrusu pek hoşuma gitti. Peki ama Muguet'yi

seviyor, karınız olmaya layık görüyorsunuz da niçin hemen evlenmiyorsunuz?"

"Amma da yaptın ha! Benim gibi cebi delik konttan koca olur mu? Bizim unvan, tencere kaynatmaz ki karnımızı doyursun... Hele biraz dur, paralanalım, şöyle karnımızı doyuracak bir mevki sahibi olalım..."

"Öyleyse hiç durmayın ve acele zengin olup çabucak kendinize bir mevki bulun, mösyö..."

"Bulsam, şeytanın hizmetinde bile olsa, bir dakika tereddüt etmem, Landry. Durur muyum hiç!"

Böylece uzun süre konuşarak, birbirlerine iyice ısındılar. Akşam olunca Landry Coquenard, tertemiz yatağına girdi ve kendi kendine:

"Galiba artık kendime göre bir yer buldum," dedi. "Efendim iyi bir adam. Her şeyden önce cesur ve namuslu..."

Odet de Valvert'e gelince Brin de Muguet'yle evlenip mutlu mesut yaşayacağı günleri düşünürken hemencecik uyuyakaldı. Landry Coquenard onu, Muguet ile evlenmeye ikna etmişti. Artık bundan başka bir şey düşünemiyordu.

ON İKİNCİ BÖLÜM
AYAĞA GELEN TALİH KUŞU

Ertesi sabah Valvert, Landry'nin hediye ettiği güzel kılıcı beline taktı; dışarı çıkarken de yeni uşağına evden ayrılmamasını ve öğle için yemek hazırlamasını tembih etti. Landry Coquenard, efendisinin her isteğine boyun eğer görünüp, onun çıkmasını bekledikten sonra pencereye fırladı ve delikanlının çiçekçi kıza gitmek üzere sola saptığını görür görmez, hemen kılıcını kuşanarak:

"Şeytanın boynuzu!" dedi, "ben burada kalayım. Seni de sokakta Concini'nin köpekleri yakalasın. Yağma yok! Peşinden bir yere ayrılmam. Umarım başımıza bir iş gelmez." O da sokağa fırladı; Valvert'i adım adım takip etti. Hem bu işi öyle ustalıkla başardı ki delikanlı takip edildiğinin hiç farkına varamadı. Valvert, peşine düştüğünden beri yavaş yavaş çiçekçi kızın alışkanlıklarını da belletmişti. Şimdi de nereye gitmek gerektiğini pek iyi bilen bir adam haliyle yürüyordu. Fakat o sabah, çiçekçiye rastlama ihtimali olan her yeri dolaştığı halde genç kızı bir türlü bulamadı. Bunun üzerine araştırma sahasını daha genişlettiyse de yine sonuç alamadı.

Montorgueil Sokağı'nı, Montmartre Sokağı'nı ziyaret etti ve bir gün önce geldiği için onu orada bulamayacağından önceden emin olmasına rağmen, gereksiz yere Saint–Honoré Sokağı'na gitti. Saint–Denis Sokağı'na döndü, Saint–Martin Caddesi'ni keşfetti. Boşuna dolaşıyordu. Genç kızın gizemli bir şekilde ortadan kaybolduğu saat çoktan geçmişti. Landry Coquenard da onu takip ediyordu. Hele delikanlının Saint–Honoré Sokağı'na girdiğini görünce epey telaşlandı. Louvre Sarayı, bu sokağa pek yakındı ve Concini'nin konağı saraya komşuydu. Hele delikanlının tedbirsiz ve burnu havada gittiğini gördükçe elini kılıcının kabzasından ayırmıyordu; ona sataştıkları takdirde heriflere arkadan saldırmaya karar vermişti. Zaten Valvert'i takip etmesinin tek sebebi de buydu.

Aslında bu kadar meraklanmasına hiç lüzum yoktu. Rospignac, Louvignac, Eynaus, Roquetaille ve Longval, bir gün önce adamakıllı hırpalanmışlardı. Ayağa kalkabilmeleri için hiç değilse on günlük istirahate ihtiyaçları vardı. Gerçi Longval yaralı değildi ama o da müthiş mücadeleden sonra arkadaşları olmadan Valvert'e kafa tutmaya cesaret edemezdi. Bütün bunları akıl etmesi gereken Landry gibi kurnaz bir adam bile her nedense düşünemeyip onu izledi. Böylece birbirlerini takip ede ede epey taban teptiler ve herhangi bir olayla karşılaşmadılar. Valvert de aradığını bir türlü bulamayınca artık takipten vazgeçmek zorunda kaldı ve sıkıntıyla homurdanıp dünyaya lanet okuyarak, Cossonnerie Sokağı'na doğruldu.

Landry Coquenard, efendisinin eve döndüğünü anlayınca, çok sıkkın olacağını da kestirerek tabanları yağlayıp öne geçerken, "Kendisini dinlemeyip peşinden gittiğimi sezerse, bu sinirli haliyle beni mutlaka kovar!" diye düşündü. Eve koştu; sofrayı kurmaya başladı. Valvert döndüğünde sofra henüz tamamlanmamıştı. Delikanlının, pencerenin camına dayandığını ve bir türlü yemeğe oturmaya niyetlenmediğini gören Landry:

"Bugün onu görmediniz mi, mösyö?" diye sordu. Valvert başıyla "hayır" işareti yapınca, "Dünkü kepazelikten sonra böyle olacağı belliydi," diye devam etti Landry. "Zavallı kızcağız az mı heyecan çekti? Herhalde bugün evinde kalmayı tercih etmiştir."

Bu sözlerle yarı yarıya teselli bulan Valvert, "Öyle ya," dedi. "Bak bu hiç aklıma gelmemişti. Haklısın, Landry!.. Hemen en makul sebebi buluverdin. Ben de benim yüzümden ve beni görmemek için gelmediğini düşünüyordum."

"Sanmam. Akıllı ve tedbirli kızdır ama ukala ve münasebetsiz değildir. Boşu boşuna kendinizi üzmüşsünüz, mösyö. Bu kız, sizden hoşlanmazsa bunu dobra dobra söyleyecek karakterdedir. Açıkça sizi sevmediğini ve kendisini rahat bırakmanızı söyler geçerdi."

En kara ümitsizlikten, en coşkun sevince geçen Valvert:

"Landry," dedi, "yüreğimi ferahlatıyorsun... Ne iyi rastlantı oldu da seninle buluştuk! Ben çok budalayım canım..."

"Budala değilsiniz, efendim. Bütün kalbiniz ve coşkunluğunuzla seviyorsunuz da bazen bu yüzden düşünceleriniz bulanıyor."

"Tamam, Landry! Bütün kalbimle seviyorum. Ömrümün sonu-

na kadar da seveceğim, diye çekinmeden ilave edebilirim."

Landry endişeli bakışlarla delikanlıyı süzdü ve:

"Doğru söylüyor. Eğer karşılık görmezse kederinden ölür. Haydi bakalım küçük Floransalı, onunla çok mutlu olacaksın! Sevilmiyorsa bile bu kadar güçlü ve saf sevgi karşılıksız kalmayacak," diye düşündü. Sonra, "Yarın onu muhakkak görürsünüz," dedi.

"Göreceğimi umuyorum, Landry..."

"Öyleyse şu nefis poğaçayla şu semiz tavuğu daha fazla bekletmeyin."

Sofraya bir göz atan Valvert'in iştahı kabardı.

"Sahi," dedi. "Bekletmek ayıp olur."

Masaya çökmesiyle atıştırmaya başlaması bir oldu... Landry Coquenard, efendisinin, üzüntü ve heyecanlar yüzünden iştahından hiçbir şey kaybetmeyişine pek sevindi. O yemeği bitirince artan bol yiyeceği mideye indirme sırası Landry'ye geldi. O da iyice karnını doyurdu ve sofra kalktıktan sonra karşı karşıya geçip sohbete başladılar. Söz dönüp dolaşıp yine Muguet'ye geliyordu. Ayrıca, biraz da Valvert'in bulacağı işten bahsettiler. Bu sırada Valvert, Landry Coquenard'ın hâlâ o paramparça elbiseleri giymekte olduğunu görünce:

"Bu ne hal!.." dedi. "Sen hep böyle kalamazsın!.. Şu masanın çekmecesini çek bakayım."

"Çektim, mösyö..."

"Oradaki keseden birkaç altın al. Bitpazarına git. Bir takım seyis elbisesi edin, haydi!"

Landry Coquenard, dört beş altın alıp çıktı. Sırtındaki partalları atıp doğru dürüst elbise giyeceğine pek seviniyordu.

Landry'nin gidişi üzerinden beş dakika geçmeden kapı çalındı. Valvert, yerinden kalkmadan seslendi: "Buyurun!"

Kapı açıldı, eşikte dev cüsseli bir adam belirdi. Bu, Albaran'dı. Herhalde delikanlı hakkındaki tahkikatı sona erdirmişti. Daha eşikten nazik bir selam verdi. Sonra yabancıya çalan şivesiyle, "Acaba kendilerini selamlamaktan kıvanç duyduğum şahıs, Mösyö Kont Odet de Valvert midir?" dedi.

Valvert bu yabancının hiç beklenmedik ziyaretine şaşmış, fakat belli etmeyerek ayağa kalkmıştı. "Ta kendisi!" diye cevap verdi. Sonra ona nazikçe, "Buyursanıza mösyö," dedi.

Albaran odaya girdi ve resmî bir tavırla kendini takdim etti: "Castil kontlarından, Don Cristobal de Albaran."

Odet de Valvert, onu selamladıktan sonra odadaki tek koltuğu göstererek kendisi de bir iskemle aldı: "Buyurun, lütfen oturun, Mösyö Kont," dedi. Albaran, oturmadan önce su katılmamış İspanyollara vergi nezaketle yerinden zarif bir reverans yaptı. Ev sahibine karşı gösterdiği dostane tavır, onun iyi niyetle geldiğini gösteriyordu. Odet de Valvert'in en ufak bir endişesi yoktu. Ama gitgide daha da meraklandı. Ve samimi duygularından hiçbir şey göstermeden, merhabaya merhaba, gülümsemeye gülümse, iltifat için iltifat gösterdi ve ihtiyatlı bir şekilde kaldı.

Yerlerine yerleşince, Albaran:

"Kont! Ben çok ünlü, yabancı bir kadının hizmetindeyim. Hanımım bana, beni size elçi göndermek gibi şerefli bir iş verdi," diye söze başladı. "Asil hanımım ve ben, dün sabah tesadüfen Saint–Honoré Sokağı'ndaydık... Orada yapmış olduğunuz harikulade hareketleri gördük... Kralın hayatını kurtardıktan sonra bir zavallıyı Ancre markisinin adamlarının elinden kurtarışınızı, ayrıca bir genç kıza hakaret eden ahlaksızı ve üç arkadaşını tepeleyerek beşincisini kaçırtışınızı seyrettik... O zaman asil hanımım, kahramanlığınıza hayran oldu ve size gelip hayranlığını bildirme görevini bana verdi."

"Mösyö," dedi, "asil hanımınıza, bana buyurmuş oldukları büyük şereften ötürü derin minnettarlıklarımı ulaştırmanızı rica ederim. Bu şeref, sizin gibi asil bir elçi tarafından belirtilmekle daha büyük bir değer kazandı. Fakat ben bu takdirlere layık değilim, mösyö... Çünkü Sinyor Concini'nin beş adamına karşı, tek başıma dövüşmüyordum."

"Biliyorum, biliyorum, mösyö!.. Oradaydım. Gördüm! Hanımım da gördü ama hayranlığından hiçbir şey kaybetmedi. Size karşı duyduğu hayranlığın bir hatırası olmak üzere şu küçük hediyeyi kabul buyurma şerefini vermenizi de özellikle rica etti."

Bu sözü söylerken güzel bir elmas iğne uzatmıştı. Valvert, göz ucuyla iğnedeki taşların pek değerli olduğunu hemen kestirerek naz

etmeden iğneyi aldı ve önemsemez bir tavırla cevap verdi: "Bana göstermeyi arzuladıkları lütfu reddederek hanımınızı üzmek istemem."

Albaran devam etti: "Hanımım, sizin gibi genç, cesur ve gözünü budaktan sakınmaz erkekleri çevresine toplamayı pek sever, mösyö... Eğer hanımımın hizmetine girmeyi arzu ederseniz, sizin gibi kahraman bir gencin layık olduğu saygı ve itibarla karşılanacağınızdan emin olabilirsiniz... Ayrıca bir anda istikbaliniz de temin edilecek demektir."

Valvert bu sözlere uygun bir cevap aradı. Albaran delikanlının tereddüde düştüğünü sanmış olacak ki ona cevap hazırlama fırsatı vermek istemedi. Sözlerini kuvvetlendirmek için hemen ilave etti:

"Üstelik hanımım çok kudretlidir de mösyö... Hiç değilse, maiyetindeki asilzadeleri, kudretli Ancre markisine karşı koruyacak kadar kuvvetlidir. Siz galiba, dünkü olayların pek büyük dedikodulara sebep olduğunu bilmiyorsunuz... Dün kralın hayatını kurtardınız. Aynı zamanda kraliçenin gözdesi, asıl bu memleketi idare eden adamı –maiyetine hakaret edip onları hırpalamakla– aşağılamış oldunuz. Oysa Fransa'nın asıl hâkimi odur. Kral henüz çocuk... Şimdi herkes bundan bahsediyor. Anlatıldığına göre Ancre markisi çok kızmış ve kellenizi mutlaka kestireceğini söylüyormuş."

Bütün bunları boşuna söylemiş ve Valvert'i ürkütmeye kalkışmıştı. Manevrayı sezen delikanlı gülümsedi. Fakat zaten kararını vermiş olduğu için kurnazlığa lüzum görmeden dosdoğru amaca yürüdü:

"Teklifiniz tam zamanında yapıldı, mösyö. Zaten ben de herhangi bir ünlü kimsenin maiyetine girmek istiyordum. Yalnız şartlarınızı öne sürmeden, önemli saydığım iki nokta üstünde anlaşmalıyız."

"Neymiş o iki nokta?"

"Önce benimle ilgilenme şerefini bahşeden bu yabancı hanımın adını öğrenmek isterim."

"Bundan daha tabii istek olmaz, mösyö... Söyleyeyim: Hanımım, Sorrientès düşesidir. Kendisi Avila hükümdarı ve İspanya Kralı III. Felipe'nin yeğenleridir.

Albaran, sanki adını söylediği bu önemli kimselerin karşısında-

mışçasına derin bir reverans yaptı. Bu, Valvert'i de selam vermeye mecbur etti. Albaran'ın, Tanrı'dan bahsedercesine, huşu içinde söylediği bu Sorrientès ismini hiç duymamıştı. Zaten burası önemli değildi:

"Bundan başka," dedi, "size önceden haber vereyim ki ben Fransa kralının sadık ve namuslu bir tebaasıyım. Bir yabancı olan ve benimle aynı duygulan paylaşmama ihtimali bulunan Madam Sorrientès, Fransa kralına karşı herhangi bir harekete kalkışırsa hemen onun hizmetinden çıkar ve kendisine düşman kesiliveririm."

Valvert bu sözleri söylerken Albaran kontunun ateşli gözlerine bakıyordu. Fakat Albaran bu bakışlar karşısında hiçbir şaşkınlık duymadı ve tereddütsüz cevap verdi:

"Bu söylediklerinize hiç şaşmam. Sizin gibi dürüst bir asilzadeden bu beklenir. Hiç merak etmeyin kont, Madam Sorrientès'in, Fransa kralına karşı herhangi bir kötü niyeti yoktur. Hatta... Tam tersine."

Valvert, karşısındakinin sözünü keserek, yine dobra dobra sordu:

"Şimdi bana teklif edeceğiniz şartlara gelelim."

"Düşes hazretleri bu konuyu doğrudan doğruya sizinle konuşmak istediler. Ben size ancak bir şey söyleyebilirim. Düşes, efsanevi bir servetin sahibidir. Aynı zamanda krallardan daha cömerttir. Eminim ki size yapacağı teklifler, bütün tahmin ve tasarılarınızı aşacaktır."

Ayağa kalkar kalkmaz Valvert de onu taklit etti.

Albaran gülümseyerek sordu.

"Mösyö Kont, Sorrientès Konağı'nı ne zaman şereflendireceğinizi sorabilir miyim?"

Valvert neredeyse, "Hemen!" diye bağıracaktı. Kendini tuttu ve "Madam ne zaman emrederlerse," dedi.

"Bugün çarşamba... cuma günü akşamı saat yedide olsa iyi mi?"

Valvert, adresi öğrendikten sonra, "Öbür gün, yani cuma günü akşamı, tam saat yedide Sorrientès Konağı'nın kapısını çalacağım," dedi.

Albaran giderken:

"Yakında sizi de arkadaşlarım arasında göreceğimi umarım,"

dedi. "Daha şimdiden seviniyor ve keyifleniyorum. Çünkü olağanüstü kuvvetinize hayran kaldım."

Valvert kibarca selamlayarak, "Bu sözleriniz benim için çok önemli," dedi. "Çünkü sizin de az rastlanır bir kuvvete sahip olduğunuzu görüyorum."

"Bize katıldığınız zaman, yaşlı bir adamın yeni birine sağlayabileceği küçük hizmetler için her şeyi emrinize vermekten onur ve mutluluk duyacağım."

İkisi de samimiydi. Aralarında büyük dostlukların başlangıcı olan sempati göstergesinin hiçbiri yoktu. Albaran resmî nezaketinden bir an olsun kaçınmadı. Ve her zaman çekingen davranan Odet de Valvert, tavrını kesinlikle onunkine uydurdu.

Kapının eşiğinde, Albaran bitmek bilmeyen iltifatlar dizisine devam etti, Valvert onları bitkin bir şekilde ve sevecen havayla kabul etti. Görünüş olarak iyi arkadaş gibi gözüküyorlardı. Kapısı kapandığında Valvert, inerken merdivenleri titreten ağır ayak seslerini dinleyerek düşündü: "Beni iltifatlarla boğdu ve benden ayrılmadan önce bana elini uzatmayı unuttu."

Albaran giderken, Valvert, dudaklarında bir gülümse ile kendi kendine: "Bu asil İspanyol bana çok iyi davrandı ama nedense antipatik bir hali var. Arkadaş olamayacağımızı seziyorum ama hiç olmazsa birbirimize düşman olmasak!" dedi.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
LANDRY COQUENARD'IN UFAK TEFEK SIRLARI

Odet de Valvert, umursamazmışçasına omuz silkip masanın üstüne bırakıverdiği elmaslı iğneye doğru yürüdü. Eline alıp evirdi çevirdi, keyifli keyifli seyrederken bir yandan da düşünüyordu:

"Vay canına! Nihayet şansı ense kökünden yakaladım galiba! Eğer avucumun içinden sıyrılıp kaçarsa pek yanarım. Ama hayır. Bu sefer yakaladım, kaçırmayacağım... Canım, kaçsa bile şu mücevher dahi küçük bir servet demektir. Anlaşılan bu düşes pek zengin. Baksana, daha merhaba der demez insana ne biçim hediyeler veriyor. İspanya Kralı Majeste III. Felipe'nin akrabası olan bu Sorrientès düşesi de kim acaba? Adını hiç duymuşluğum yok. Yabancı bir İspanyol'dan başka bir şey değil."

Birdenbire kendi kendine kızdı:

"Yabancıysa yabancı! Bunun da düşünülecek tarafı var mı? Fransız prensleri bizi istemediğine ve hayatımı kazanmam gerektiğine göre bir yabancıya hizmet etmek zorunda kalacağım. Zaten krala karşı harekete kalkışırsa hemen ipi koparacağımı söyledim. O bakımdan içim rahat."

O böyle düşünüp dururken Landry Coquenard odaya girdi. Valvert, adamını tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra düşüncesini yüksek sesle belirtti.

"Elbisen mükemmel! Çizmelerin, meşin yeleğin de güzel. Pelerinin de senin yağmura, fırtınaya karşı koruyacak sağlamlıkta. Kelleyi kulağı iyice düzeltmişsin... Az kalsın seni tanıyamayacaktım."

Landry Coquenard, bu komplimanlar altında ezilip büküldü:

"Bense, işi biraz genişçe tuttuğum için beni azarlayacağınızı sanıyordum," dedi. "Öyle ya, paranızı bol bol harcamış oldum."

"Ne münasebet, canım! Yarım yamalak iş görülür mü? Olacaksa tam olsun!"

Neşeyle ilave etti:

"Hem sana bir haberim var. Sen buradan yeni çıktın, şans da kapıdan girdi. Şu mücevhere bir bak Landry! Ne dersin?"

Landry Coquenard, kol düğmesini aldı, evirip çevirdikten sonra bir hayranlık ıslığı çaldı ve geri verirken:

"Pek insafsız olmayan herhangi bir kuyumcu bu taşlara ne zaman isterseniz beş bin frank verir!" dedi.

"Sahi mi?"

"Elbette, mösyö!.. Hatta beş bin beş yüz de verir. Ben bu işlerden anlarım, sözüme inanın... Şanstan bahsettiniz, mösyö... Gerçi beş bin frank iyi paradır ama sizin gibi değerli bir insan için hiçtir. Demek daha başka şeyler var ki şanstan bahsediyordunuz..."

Valvert sevinçle:

"Var ya..." dedi. "Var ya... Yabancı bir hanımın, Sorrientès düşesinin hizmetine giriyorum."

Landry Coquenard, adeta yerinden sıçradı:

"Sorrientès düşesi mi?" diye sordu.

"Ne o? Tanıyor musun yoksa?"

Landry bu soruya başka bir soruyla karşılık verdi.

"Mösyö, buraya düşesin kendisi gelip size hizmetine girmenizi söylemedi, değil mi?"

Valvert, hayretle:

"Hayır," dedi. "Maiyetinden bir asilzade geleli ve hanımı adına bana bu iğneyi hediye etti."

"Bu asilzade, dev gibi bir İspanyol, değil mi? Mor renkli zarif elbiseler giymiş bir adam..."

"Tanıyorsun galiba?.."

"Hayır, ben buradan çıkar çıkmaz dosdoğru bana gelip sordu: "Sen Mösyö Valvert'in hizmetindesin," dedi. "Sormuyor, biliyormuş gibi söylüyordu. Ben de gözlerinin içine bakıp tereddütsüz, 'Hayır, ben Mösyö Valvert'in hizmetinde değilim,' dedim."

"Neden? Ne münasebet? Benim hizmetimde olduğunu söylemekten utanıyor musun yani?"

Landry Coquenard:

"Ne münasebet," dedi. "Ben herkesten her şeyden şüphe ederim de ondan... Siz isterseniz kızın, hayır dedim işte. Bunun üzerine bana ne dese beğenirsiniz? 'Öyle söylüyorsun ama dün öğle yemeğini onunla beraber yedin. Birlikte evine gittin ve geceyi de orada geçirdin...' demez mi? Anlaşılan bu İspanyol benimle çok ilgileniyor... Ya beni takip etmiş yahut da peşime birini takmış olacak."

"İşte bu garip!"

Landry Coquenard devam etti:

"Ben önemsenecek bir kimse olmadığıma göre sanıyorum ki asıl ilgi uyandıran sizsiniz."

"İyi ya... Eğer peşimize düşülmemiş olsaydı, evimi nereden öğrenip de buraya kadar gelebilecek ve bana bu teklifleri yapacaklardı? Peki ama bu İspanyol senden ne istiyormuş?"

"Bana da Madam Sorrientès'in hizmetine girmemi teklif etti!"

"Yok canım. Sana da mı?"

Landry Coquenard:

"Anlaşılan bu düşes, kendisine Paris'ten maiyet topluyor," dedi.

"Peki, sen ne cevap verdin?"

"Nasıl, ne cevap verdim? Böyle şeyler sorarsanız, çok üzülürüm, mösyö... Tabii reddettim. Mademki sizin hizmetinizdeyim, nasıl kabul ederim?"

Valvert bir süre sustu, sonra:

"Öyle ya," dedi. "Ama doğrusunu ararsan Landry, benim gibi bir züğürdün hizmetinden çıkıp muazzam bir servet sahibi olan bu kadının hizmetine girseydin, sana hiç de darılmazdım."

Bu sözleri içtenlikle söylemişti. Sonra müşfik bir tavırla devam etti:

"İyi adammışsın, Landry... Bana olan bağlılığını hiç unutmayacağım."

Ama Landry Coquenard, delikanlıya işin tamamını söylemiş de-

ğildi. Albaran'ın kendisine, Sorrientès düşesinin hizmetine girmeyi teklif ettiği bir gerçekti. Onun reddettiği de doğruydu. Fakat konuşma bu kadarla kalmamıştı. Landry, bundan sonrasını efendisinden saklamayı doğru bulmuştu, ama biz, okuyucularımızdan saklamak istemiyoruz:

Albaran, onun teklifini reddedişine kızmamış, şöyle cevap vermişti:

"Hanımım seni görmek İstiyor. Yarın sabah Saint–Nicaise Sokağı'ndaki konağında, saat dokuzda seni bekleyecek. Çıkmaz sokaktaki ufak kapıya üç defa vuracak ve 'La Gorelle!' diyeceksin."

Bu adı duyacağını hiç ummayan Landry Coquenard, yerinden sıçramıştı:

"La Gorelle mi?"

Albaran bu hayrete de aldırmamış, her zamanki sükûnetiyle devam etmişti:

"Hanımım, vaftiz ettirip kendisine Florence göbek adını taktığın ve sonradan bakması için La Gorelle adlı kadına verdiğin çocuk hakkında görüşmek istiyor. Sana şu kadarını söyleyeyim ki eğer hanımımla konuşursan, bu çocukcağızın istikbalini ve mutluluğunu sağlamış olacaksın. Artık öte yanı senin bileceğin şey!"

Landry Coquenard, şaşıp kalmasına rağmen bir dakika bile tereddüt etmedi ve söz verdi:

"Mademki bu iş, o çocuğun mutluluğuyla ve istikbaliyle ilgili; dünyada hiçbir kuvvet beni, bahsettiğiniz randevuya tam vaktinde gitmekten alıkoyamaz."

Albaran bu cevabı alacağından emin bir adam tavrıyla gülümsedi. Sonra ağır ağır uzaklaşıp gitti. Landry Coquenard ise, sokağın orta yerinde, mıhlanmış gibi kalakalmıştı. Kafasında bir sürü soru işareti beliriyor, fakat hiçbirine de uygun cevap veremiyordu. En sonunda yola koyularak, "Bu gece gebermezsem, yarın sabah mutlaka şu düşese giderim. İşin mahiyetini de böylece öğrenirim. Nasıl olsa ağzından baklasını çıkarır. Eğer çocuğu bir tehlike tehdit ediyorsa o zaman benimle hesaplaşmaları gerekir. Daha kolum tutuyor, kafam da yerinde!" diye düşündü.

Ertesi sabah Valvert yine sevgilisine rastlama ümidiyle Paris cad-

delerini arşınlarken Landry de dosdoğru Sorrientès Konağı'na gidip kapıyı çaldı ve La Gorelle adını verir vermez kanadın açıldığını gördü. Kendisini düşesin karşısına çıkarmalarını bekleyerek muhteşem avluda alık alık bakınırken ardından doğru yılışık bir ses duydu:

"Tanrı aşkına! Bu Landry Coquenard değil mi?"

Landry de hayretle:

"La Gorelle!" diye bağırdı.

Yaşlı kadın, pek tatlı bir tebessüm sandığı korkunç gülümseyişiyle:

"Ne sandın ya! Ta kendisi!" dedi. "Önceki gün seni asmaya götüren o mendeburların elinden kurtulduğuna pek sevindim. Seni o halde görünce, bilsen ne kadar içim sızladı, Landry... O halini ömrümce unutmayacağım. Sana öyle sevin... Ne diyordum canım... Öyle üzüldüm ki... Hâlâ aklım fikrim darmadağınık..."

Bu sözleri söylüyordu ama Landry'yi sapasağlam karşısında gördüğüne içerlemiş olduğu belli oluyordu. Zaten Landry Coquenard da bu sözlere aldanmadı.

"Beni pek sevdiğini zaten bilirim," dedi. Kadın da Landry'nin saklamayı falan gerekli görmeden kendisiyle alay ettiğini sezdi. Bozuntuya vermedi ve aynı yılışık tavrıyla:

"Öyle değil mi ya," dedi. "Biz ta ne zamandan beri ahbabız."

Sesini kıstı; mahcup olmuş gibi görünmeye çalışarak:

"Bizi birbirimize bağlamış olan o tatlı bağları unutur muyum hiç?" diye devam etti. "Cahil ve dünyadan habersiz bir bakireyken beni ilk defa kollarında sıkan erkeğin sen olduğunu nasıl unuturum? Sen ne diyorsun, Landry ilk aşkını hangi kadın unutur ki?"

Landry Coquenard kendi kendine, "Şu kaltağın okuduğu mavallara bak! Beni, ilk sevgilisi olduğuma inandıracak. Benden öncekilerin bir tabur kadar olduğunu sanki bilmiyorum!" diye düşündü.

Sonra da ters ters:

"Şimdi bunları kes! Buralarda ne yapıyorsun, onu söyle," dedi.

La Gorelle karşısındakinin bu haline kızmış gibi:

"Yahu burası bizim ev," diye söylenip gururla ekledi: "Ben Yüce Efendi'nin hizmetindeyim. Burada, çamaşırhanede çalışıyorum.

Doğrusu hem bu kadar zengin hem de bu kadar cömert bir hanımın hizmetine girmek, benim için adeta bir piyango oldu. Şurada kendisini tanıyalı ne kadar oldu ki... Ömrüm boyunca biriktiremediğim parayı, şu birkaç gün içinde biriktirdim. Burada bir yıl çalışırsam, kazancım bana yeter... Köyde bir ev alır, paramın geliriyle de yaşarım."

Çenesi bir kere açılmıştı. Karşısındakine nefes bile aldırmadan devam edecekti ama tam bu sırada Albaran göründü. La Gorelle, onu görür görmez Landry'yi unuttu. Hemen bir reverans yaparak en yakın kapıdan sıvışıverdi. Landry, bu hızla kaçışa dikkat bile etmedi. Kendi kendine, "Demek La Gorelle de herkesin Yüce Efendi dediği bu düşesin hizmetine girmiş... Şimdi düşesin, kimsenin bilmediğini sandığım şeyleri nereden öğrenmiş olduğunu anlıyorum," diye düşündü. Sonra da kendisine işaret eden Albaran'ın peşine düştü.

Bir saat sonra buradan çıkmış, Cossonnerie Sokağı'na yönelmişti. O kadar neşeliydi ki bu esrarengiz düşesle iyice anlaşmış olduğundan şüphe bile edilemezdi.

Birkaç dakika sonra Valvert kontu da evine dönüyordu. Bir gün önceki gibi bugün de Landry'nin, kendi yokluğundan yararlanarak sokağa çıkmış olduğunu sezememişti. O da keyifliydi. Hem keyfinin sebebini saklamadı ve hemen anlatmaya başladı:

"Landry, onu gördüm. Hatta bana gülümsedi bile... Yaşasın hayat, Landry! Yüreğim sevinç dolu!"

Landry Coquenard, sakin sakin:

"Yola gelecek efendim, yola gelecek," dedi.

"Ben size söylemedim mi? Bari kendisine açılabildiniz mi?"

Valvert saf saf itiraf etti.

"Yanına yaklaşamadım."

Landry, delikanlının bu utangaçlığından hoşlandı.

"Ne namuslu çocuk... Yirmi yıl önce böyle bir efendiye rastlasaydım, bugün böyle serseri olmazdım," diye düşündü. Sonra, "Ama bu böyle yürümez," dedi. "Bir gün dişinizi sıkıp girişmelisiniz. Siz böyle susup dursanız bu işin sonu neye varır?"

"Doğru ama açılmadan önce şu Sorrientès düşesinin bana yapacağı tekliflerin, bir Valvert kontuna layık olan hayatı sağlayıp sağ-

layamayacağını anlamalıyım. Sen tecrübelisindir, Landry... Bir aile, ayda beş yüz frankla idare edilebilir mi dersin?"

"Yılda altı bin mi? Böyle bir geliriniz olsa, mükemmel bir hayat sürersiniz mösyö... Hatta Tanrı size bir düzine evlat bile bağışlamış olsa, zengin insanlardan sayılırsınız."

"Ben de öyle diyorum, Landry... Demek ki Sorrientès düşesinden bu kadar para istemeliyim. Ama belki de bu kadar parayı duyar duymaz beni yanından kovuverir.

"Hiç de öyle değil, mösyö... Concini bile, yanındaki bayağı silahşorlardan her birine yılda bin frank veriyor. Siz tek başınıza, bu gözü pek heriflerin onuna bedelsiniz... Demek yılda en aşağı on bine hakkınız var."

Valvert içtenlikle gülümsedi:

"Mübalağa ediyorsun."

"Mübalağa değil, işin aslını bile söylemedim daha... Hem zaten ben bu Sorrientès düşesini soruşturdum. Masallardaki kadar zenginmiş. Üstelik de inanılmayacak kadar cömert. İyisi mi, siz işi ona bırakın, mösyö... Eminim ki onun yapacağı teklif, sizin yapacağınız teklifin çok üstünde kalacaktır."

Valvert yine itiraf etti:

"Ben de böyle düşünüyorum. Yarın meseleyi öğreneceğim. Eğer işler istediğim gibi giderse, öbür gün Muguet'ye, benim karım olmak isteyip istemediğini soracağım..."

Landry Coquenard da sarsılmaz bir inançla:

"Bir ay içerisinde düğün yapacağız demektir," dedi.

Odet de Valvert, içini çekti:

"Ben de öyle olmasını dilerim!"

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
VALVERT ENDİŞELENMEYE BAŞLIYOR

O günün geri kalanı ve ertesi gün de aynı şekilde geçmişti. Valvert ve Landry Coquenard evden hiç dışarıya çıkmamışlardı. Valvert içine kapanık bir insan gibi görünse de, Paris'te Pardaillan'dan başka bir sırdaş bulabildiği için epey mutluydu. Bu yeni sırdaşıyla epey sohbet etti.

Landry Coquenard da pek sabırlı bir sırdaştı. Valvert'e oldukça sabırlı yaklaşıyor, onun dediklerini pürdikkat dinliyordu. Ama bunun sebebi, aynı zamanda da, Valvert'in Brin de Muguet'den bahsetmesiydi. İçinde hâlâ küçük, sevimli Muguet'ye duyduğu bir hayranlık vardı. Odet de Valvert, Landry Coquenard'ın bu ilgili davranışlarından hiç şüphelenmiyordu. Onun bu kadar merak etmesinin sebebi olarak Landry'nin kendine bağlılığından dolayı olduğunu düşünüyordu. Hem de Landry'nin samimiyetine öyle güvenmişti ki, ondan bir zarar geleceğini düşünmüyordu. Halbuki nasıl bir şeytanla mücadele edeceğinden haberi yoktu...

Aynı zamanda Landry işini o kadar titiz ve dakik bir şekilde yapıyordu ki Valvert bundan ölesiye memnundu. Aralarındaki uşak ve efendi bağı da giderek güçlenmişti. İkisi de birbirlerinden memnun sayılırdı. Birlikte geçirdikleri şu birkaç günle sanki senelerdir asla ayrılmayan ahbaplarmış gibi hissediyorlardı.

Cuma akşamı, tam saat yedide, Odet de Valvert, Sorrientès Konağı'nın cümle kapısını çaldı. Vurulur vurulmaz ardına kadar açılan kapıdan, bronz şamdanların aydınlattığı büyük taşlığa açılan kapılar görünüyor ve her birinin önünde mızraklarına dayanan, kılıçları yanlarında sarkık askerler, heykeller kadar hareketsiz, nöbet bekliyorlardı. Vaktin geç olmasına rağmen, gelen bazı ziyaretçiler, saygıyla karşılanarak muhteşem bekleme salonlarına götürülüyorlardı.

Odet de Valvert, içeri girince pek nazik karşılandı ve adını söyle-

dikten sonra da hemen ufak bir odaya alınıp yalnız bırakıldı. Konağın ihtişamı gözlerini kamaştırmıştı. Hayretini saklamaya çalışıyor, "Yoksa ben yanlış mı geldim? Sakın burası Louvre Sarayı olmasın? Bu ne kadar muhafız, subay, asilzade, uşak, hademe... Hele şu mobilyalara, perdelere, halılara, tablolara ve eşyaya bak! Burası mutlaka Louvre Sarayı olacak," diye düşünüyordu.

Yalnızlığı bir dakika bile sürmedi. Götürüldüğü odaya, az sonra Albaran da girdi ve hemen bitmez tükenmez nezaket gösterilerine ve iltifatlara başladı. Odet de Valvert de hiç şaşırmadan, sanki bütün ömrünce böyle saraylarda dolaşmış gibi selama selamla, lafa lafla, tebessüme tebessümle karşılık verdi.

Albaran, sonsuz nezaket gösterilerini bitirdikten sonra:

"Sizi, özel dairesinde bekleyen Yüce Efendi'nin yanına ulaştırmak şerefi bana verildi," dedi.

Sonra ahbapça koluna girerek onu götürmeye başladı. Aynı ihtişamla süslenmiş bir sürü salondan geçtiler. Yanındakinin, göz ucuyla kendini süzdüğünü hisseden Odet de Valvert, hiç istifini bozmuyordu. Fakat kendini ne kadar zorlarsa zorlasın, hayreti gittikçe büyüyor ve için için söyleniyordu:

"İtalya'nın, İspanya ve Fransa'nın bütün hazinelerinin en nadir, en değerli eşyası buraya akmış... Bu kadar zenginliğin, bu kadar zevk ve bilgiyle bir araya gelebileceğini hiç düşünmemiştim. Herhalde Louvre Sarayı bile bu kadar zengin değildir."

Nihayet şahane döşenmiş bir odaya ulaştılar. Burası, yandıkça havaya latif kokular saçan pembe mumlarla aydınlanıyordu. Bir taht kadar geniş ve derin bir koltukta, Sorrientès düşesi oturuyordu. Olağanüstü güzellikte, büyüleyici bir yaratıktı bu! Ancak otuz yaşlarında vardı. Sade, beyaz bir keten elbise giymişti; bir parmağındaki basit nişan yüzüğüne benzeyen halkadan başka hiçbir mücevheri yoktu. Bu kadının çekik, mahzun ve tatlı bakışlı gözleri de fevkalade güzeldi. Hareketlerinde eşsiz ve zarif bir ahenk vardı; kraliçe ihtişamı belli oluyordu.

Albaran, bir kraliçe önünde eğiliyormuşçasına eğildi ve:

"Yüce Efendi'nize, Kont Odet de Valvert'i takdim etmekle şeref duyarım," dedikten sonra sessizce çekilip gitti.

Karşısındaki kadının güzelliğiyle büsbütün gözleri kamaşmış olan Odet de Valvert, kendine çok yakışan zarif tavrıyla eğilip düşesi selamlayarak, kendisine söz söylenmesini bekledi.

Sorrientès düşesi, güzel gözlerini delikanlıya dikti. Karşısındakinde uyandırdığı hayranlık hoşuna gitmiş olacak ki gözleri memnunlukla ışıldadı.

Gülümseyince, karşısındakini adeta büyüledi. Sonra ahenkli ve tatlı sesiyle doğrudan doğruya amacını anlatmaya başladı:

"Mösyö Valvert, sadık adamım Albaran'ın dediğine göre, eğer size yapacağım teklif, sizce kabule layık görülürse hizmetime girmeye hazırmışsınız. Size yapacağım teklif şudur: Önce teçhizatınızı tamamlamanız için beş bin frank... Şimdilik ayda iki bin frank vereceğim... Aynı zamanda konağıma yerleşeceksiniz ve sofranız da burada kurulacak... Tabii burada kalmak isterseniz... İstemezseniz o başka... Ayrıca eğer görevle bir yere gönderilirseniz, bütün masrafınız da ödenecek ve dönüşte bir mükafat alacaksınız. Herhalde memnun kalacaksınız. Çünkü ben, hizmetleriyle beni memnun edenleri hoşnut etmesini bilirim. Bu şartlar sizce kabul edilebilir mi?"

Odet de Valvert bu sayıyı duyunca adeta sersemlemiş gibiydi. Ayda alacağı bu fiyatı gerçekte bir arada görmemişti. Bu para gözlerini kamaştırmıştı. Hemen kendine geldi ve:

"Bu çok, madam," dedi.

"Mösyö Valvert, sizin gibi değerli bir adamın hizmetine paha biçilmez. Demek kabul ediyorsunuz?"

"Memnunlukla madam..."

"Güzel! Göreceksiniz ki size yaptığım bu teklifler, sadece başlangıç içindir. İstikbaliniz de garanti edilmiştir."

"Bu kadar lütufkârlık beni şaşırtıyor, madam."

Düşes, delikanlının bütün samimiyetiyle konuştuğunu ve daha şimdiden kendine iyice bağlandığını fark etti. Fakat memnunluğunu hiç belirtmedi. Çevresinde taassuba varan bağlılıklar görmeye alışık olmalıydı. Sadık adamlarından birinin fazlalaşması onda ne heyecan ne de hayret uyandırıyordu. Sözüne devam ederek:

"Albaran bana, Fransa kralı hakkındaki şartınızı söyledi," dedi.

Valvert'e baktı. Delikanlı:

"Doğrudur, madam," diye cevap verdi. "Kralıma karşı hiçbir harekete katılmam!"

Bu sözü, krala beslediği sadakat hakkında en ufak şüpheye bile yer bırakmayan bir kesinlikle söylemişti. Fakat düşes ısrar etti ve gülümseyerek:

"Peki, ben sizden kralınıza karşı gelmenizi isteseydim, size bağışlamak istediğim serveti reddeder miydiniz?" dedi.

"Tereddütsüz, madam. Kralıma ihanet etmektense, ömrüm boyunca züğürt kalmayı tercih ederim. Şunu da ilave edeyim ki yalnız ona karşı bir hareket yapmamakla kalmam, kim kralıma kötülük yapmaya kalkarsa, onunla da kıyasıya mücadele ederim."

Bu sözleri de kararının kesin olduğunu belirten bir tavırla söylemişti. Düşes gülümsüyordu ama hemen cevap vermedi. Bu cevaptan memnun kalıp kalmadığı belli değildi. Valvert hiçbir şey anlayamadı. Fakat kadının sustuğunu görünce içinde bir ümitsizlik kabardı: "Şansıma bak. Herhalde beni krala karşı kullanmak istiyor. Ömrümde bir kere, talih kuşu başıma konuyor, ben de onu elimle kovalamak zorunda kalıyorum," diye düşündü.

Düşes:

"Dünya varlığına karşı asil bir kayıtsızlığınız, yüksek kalbinize delalet eden düşünceleriniz var," diye söze başladı. "Ben bunlara hayret etmiyorum. Demek ki sizi iyi seçmişim. Bu sözlerinizden sonra sizi kendime bağlama isteğim daha kuvvetlenmiş oldu. Eminim ki kralınıza gösterdiğiniz sadakatin bir eşini de bana göstereceksiniz."

Bu sözler, Valvert'i pek sevindirdi. Delikanlı saygıyla eğilirken düşes birden ciddileşerek devam etti:

"Merak etmeyin, mösyö... Ben buraya, bütün kuvvetimle kralınıza iyilik ve yardım etmeye geldim. Sizden, aynı zamanda krala da hizmet etmek demek olmayan hiçbir şey istemeyeceğim. Hatta isteyeceklerim kralı ilgilendirmez görünse de, yine ona yarayacaktır."

"Öyleyse her türlü hizmetinize hazırım, madam. En kesin bağlılık ve sadakati bende bulacaksınız."

"Biliyorum!"

Düşes yanındaki masaya eğilip bir kâğıt üstüne bazı şeyler yazdıktan sonra Lir çana vurdu. Hemen beliriveren Albaran, kapının

yanında hareketsiz durmuştu. Düşes, ona bakmadan Valvert'e döndü.

"Vakti gelince, sizden ne istediğimi bildireceğim. Şimdilik doğrudan doğruya şahsıma bağlı olacak ve emri yalnız benden alacaksınız. Buna karşılık burada Albaran hariç, herkes size itaat edecektir. Kendisiyle iyi arkadaş olacağınızı ve anlaşacağınızı umarım. Burada bir daireniz bulunduğunu ve oraya yerleşseniz de yerleşmeseniz de bu dairenin emrinize hazır bulunduğunu size hatırlatırım."

"Hizmete ne zaman başlamamı arzu edersiniz, madam?"

"Mümkün olduğu kadar çabuk. Yalnız önceden teçhizatınızı tamamlayacak kadar mühlet alın."

"O iş yarın hallolur, madam."

"Öbür gün pazar. Pazartesi günü buraya gelmek ister misiniz?"

"Başüstüne madam. Pazartesi sabahı emirlerinizi almaya geleceğim."

Düşes, hafif bir baş işaretiyle memnun kaldığını belirtti. Sonra Albaran'a döndü. Üstüne birkaç satır karaladığı kâğıdı uzatarak:

"Albaran," dedi. "Mösyö Valvert kontunu hazinedarıma götür; bu kâğıtta yazılı parayı versin. Sonra da kendisine tahsis edilen daireyi gösterirsin. Güle güle, Mösyö Valvert."

İkisi de bir kraliçe karşısındaymışçasına eğilip çekildi. Hazinedara vardıklarında, beş bin altın sayılıp bir meşin torbaya kondu ve buna iki bin frank da eklendi. Delikanlı, rüya gördüğünü sanıyordu. Hazinedar, en zarif tebessümüyle:

"İlk aylığınız peşin veriliyor, Mösyö Kont," dedi.

Valvert, Albaran'ın rehberliğinde, bu değerli torbayı süzüp göğsüne bastırarak yola koyuldu. Kendisine ayrılmış olan daireyi gezmeye başladılar. Valvert, bu dairede zaman zaman, gerektikçe kalacağını belirtti. Burası gerçi basitti ama Cossonnerie Sokağı'ndaki tavan arasına oranla bir cennet sayılırdı.

Bu ziyaret sona erdiğinde iyi bir dost olmaya çalıştığını gösteren Albaran Valvert'e görevlerini en ince ayrıntısıyla anlattı. Düşesin sevdiği ve sevmediği hareketleri söyleyerek Valvert'in nasıl davranması gerektiğini anlattı. Kendisine verilen bu bilgilerin ne kadar önemli olduğunu anlayan Valvert pürdikkat Albaran'ı dinledi.

Önemli noktaları kafasına yerleştirdi ve uzun uzun teşekkür etti.

"Yüce Efendi'nizin birtakım katı kuralları vardır. Düzensizliği ve işlerin ihmalini affetmez. Çok çalıştırır. Ama buna göre de cömert bir şekilde karşılığını alırsınız. Maaşınız ayda iki bin altın olarak belirlendi. Bu da yılda yirmi dört bin altın eder. Hele ki yıl sonunda alacağınız ek altınları ve ödüllendirileceğiniz diğer işleri de düşünürsek ek olarak yirmi dört bin altın daha kazanırsınız. Günümüzde bu kadar para hangi işte var? Anlattıklarıma bir bir dikkat edersiniz pekâlâ karşılığını bolca görürsünüz."

Valvert, Albaran'ın son cümlesini pek de dikkate almayarak maaşının direkt olarak ikiye katlanacağını düşündü. Düşesin itaatlerini yerine getirmek ne kadar zor olabilirdi ki? Albaran'ın anlattıkları da dikkate alınırsa bu iş Valvert'in düşündüğü gibi çantada keklik değildi.

"Anladım. Elimden geleni yapacağım," dedi Valvert.

"Hepsi bu kadar da değil," dedi Albaran. "Şimdi artık Ancre markisinin el uzatamayacağı bir durumdasınız. Yüce Efendi'nin en önemli asilzadelerinden birisiniz. Emin olun ki sizi şiddetle savunacaktır."

Valvert omuz silkti:

"İş ona kalsın... Ben kendimi savunmak için yalnız şuna ve şuna güvenirim."

İki pazısına birer tokat şaklattı ve kılıcının kabzasını gösterdi:

"Canım, sizin kuvvetli olduğunuzu biliyorum ama Mösyö Ancre de iktidar sahibidir. Ya sizi tevkif ettirmeye kalkışırsa? İşte, başınıza böyle bir iş gelirse hiç durmadan düşese haber iletin. Artık onun maiyetinde olduğunuza göre, size kimse el süremez. Bu krallıkta, kimse sizin hürriyetinize dokunamaz. Ancak Yüce Efendi de bu işe razı olursa..."

Valvert alay etti:

"Kral bile mi?"

Albaran ciddiyetle:

"Kral bile!" dedi.

Valvert adama dikkatle baktı; İspanyol söylediklerinde samimiy-

di. Alaydan caydı ve gözlerini onun yüzüne dikerek:

"Peki, ya kral beni tevkif ettirseydi?" diye sordu.

"Yüce Efendi Louvre'a gider ve sizi isterdi."

"O zaman kral beni serbest mi bırakırdı?"

"Evet..."

"Ya reddeder de serbest bırakmazsa?"

"Reddetmez."

"Canım, farz edelim ki reddetti..."

"Etmez, çünkü reddedemez."

"Hayret! Demek hanımınız bu derece kudretli?"

"Sizin tahmin edeceğinizin üstünde bir kudret sahibidir."

Valvert fazla ısrar etmedi ve son defa teşekkür ettikten sonra elindeki altın torbasını pelerininin cebine yerleştirerek konaktan çıktı.

Valvert evine doğru giderken, birdenbire zifiri karanlığın orta yerinde yapayalnız olduğunu görerek endişelendi. Bir ara eli, pelerininin cebine kaydı ve kesenin yerinde durup durmadığını yokladı. Sonra sağ eliyle kılıcının kabzasını kavradı ve adımlarını hızlandırarak yürüdü.

Saint-Honoré Sokağı'nda hızlı hızlı yürürken Albaran'ın söylediklerini düşünüyordu. Bu dev adam düşese ne de çok güveniyordu! demek ki düşes de sağladığı güvencelerle çalışanlarını ortada bırakmıyordu. Valvert bu durumdan çok etkilenmişti. Ama en nihayetinde bu düşesi bir yabancı olarak görüyordu. Ne kadar para verirse versin ona bir türlü güvenemiyordu. Bu düşünceler zihninde dönmeye devam ettikçe endişesi artıyordu. Kendi kendine konuşuyordu:

"Adını daha önce duymadığım bir düşesin güzelliği karşısında nasıl da kıvrandım durdum! Nasıl mümkün olabildi bu? Bana fark ettirmeden bir zehir mi içirdiler, yoksa zehirli bir çeçe sineği mi soktu beni? Bu işin şartları da neyin nesi oluyor? Cebimde tam tamına yedi bin altın var. Nereden baksam on iki bin frank eder! Cebimde neredeyse bir servet taşıyorum! Servet taşıyorum ama sevinçten havalara bile uçamıyorum. İçime düşen bu endişe yangını beni yiyip bitiriyor. Bu düşes nasıl oluyor da krala emir verebilme gücüne sahip olabiliyor? Of! hiçbir şey anlamıyorum. Tanrım! Nasıl

mümkün olabiliyor tüm bunlar?"

Düşüncelerine o kadar kapılmıştı ki gecenin karalığını bile unutmuştu. Tüm bu düşüncelerine ek olarak devam etti:

"Ne yani? Şimdi de kraldan çok daha güçlü birine hizmet edeceğim için mi şikayet ediyorum? Aklımı mı kaçırıyorum, nedir? Fransa kralını alt edecek gücü olduğundan adım kadar eminim. Yoksa nasıl böyle sözler edebilirdi ki? Yalan mı söyleyecekti? Asla yalan söyleyecek bir kadına benzemiyordu... Neyse! Biraz olsun içimi rahatlatmaya ihtiyacım var..."

O güne kadar hiç duymamış olduğu endişe ve korkulara rağmen Cossonnerie Sokağı'na gelinceye kadar herhangi bir olayla karşılaşmadı. Hızla avluya girip ardından kapıyı güzelce kapadı ve merdivenleri dörder dörder atlayarak yukarıya tırmandı. Tavan arasındaki odasına girer girmez, coşkunlukla bağırdı:

"Zengin oldum Landry, zengin oldum. Bak servetime!.."

"Aman, gösterin mösyö..."

"İşte!.."

Meşin torbayı açıp masanın üstüne altınları boşalttı. Landry Coquenard gözlerini fal taşı kadar açmış:

"Ne kadar bu?" diye hayranlıkla sordu. Uşağının haline kıs kıs gülen Valvert, neşeyle.

"Yedi bin," dedi.

"Muazzam para... Bu yıllığınızın dörtte biri mi?"

"Senin dünyadan haberin yok, Landry! Bunun beş bini, öteberimi tamamlamak için, iki bini de ilk aylığım..."

Demek ki yılda yirmi dört bin altın. Vay canına be!

"Ayrıca mükafatlar ve ikramiyeler de var!"

"Onların hepsi ne kadar tutuyormuş?"

"Albaran kontunun dediğine bakılırsa yirmi dört bin de onlar edermiş."

Landry Coquenard, hayranlığını uzun bir ıslıkla belirtti:

"Zengin oldunuz mösyö, gerçekten zengin oldunuz. Hem de adamakıllı..."

Masaya yanaştı, ellerini altın kümesine daldırıp keyifli keyifli şıkırdattı. Sonra birden:

"Tuhaf," dedi, "bunlar İspanyol altını..."

Valvert birden atıldı:

"Bakayım, bakayım!"

Bir avuç altın alıp gözden geçirdi. Sonra:

"Hepsinin de üstünde İspanya Kralı III. Felipe'nin resmi var," dedi. "Bu garip işte..."

Landry Coquenard hayret etti:

"Neden garipmiş? Düşes İspanyol değil mi? Memleketinden altın getirmiş, cömertçe dağıtıyor... Bundan tabii ne olur?"

Orası öyle, zenginlik mi bana yaramadı nedir? Kafamda hep vesveseler, kara düşünceler dolu..."

"Bence düşes hazretleri bana şu altının yalnız dörtte birini verseydi, paracıkların hangi memleketten geldiğini sormazdım bile..."

"Pek doğru söylüyorsun, Landry. Budala olmaya başladım ben. Ama heyecandan mı, sevinçten mi nedir, karnım çok acıktı Landry. Bana yiyecek bir şey verebilir misin?"

"El değmemiş biraz poğaçamız var. Yarım tavuk da duruyor. Bereket yumurtamız da var. Size hemen bir omlet yapabilirim."

Karnı doyunca, Valvert hem keyiflendi hem de huzura kavuştu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM
VALVERT DEGİŞİYOR

Odet de Valvert, ertesi sabah da bu ümit verici değişikliklerden ötürü sevinmesi gerektiği halde, hiç de keyifli olmadığını hissediyordu. Neden böyle canı sıkılıyordu? Cevap veremezdi. Belki sıkıntısının sebebini, kendi kendine itiraftan çekiniyordu. Belki de bu değişiklik kendisine o kadar inanılmaz görünüyordu ki bu halin uzun sürmeyeceğinden şüphelenmeye başlamıştı. Onun kadar ince eleyip sık dokumayan Landry Coquenard, şimdiki parlak durumuna uyacak daha geniş ve süslü bir ev arayıp aramayacağını sorunca aksi aksi, "Bu işe sonra bakarız. Şimdi burada rahatız," dedi.

Bu durum, Landry Coquenard'ı şaşırttı. "Vay!.. Yoksa para ahlakını mı bozacak?" diye kendi kendine sormaya başladı. Sonra Valvert'e bugün gidip çiçekçi kıza kendisiyle evlenmek isteyip istemediğini sormaya karar vermiş olduğunu hatırlattığı zaman, yine buna benzer ters bir cevap aldı. Öte yandan, efendisinin alışverişe çıkıp teçhizatını ve giyim eşyasını bol bol tamamlamaya kalkışacağını umduğu bir sırada Valvert'in kendisine hiçbir şey sormadan, konuşa konuşa merdivenleri indiğini fark etti.

"Pardaillan benim için bir baba gibi. Dünyada en çok sevdiğim ve saygı duyduğum adam. Jehan de Pardaillan evlilik yoluyla kuzenim olacak. Onu bir kardeş gibi seviyorum. Jehan'ın karısı olan kuzenim Bertille de Saugis ile onlar bildiğim tek ailem. Talihimin dönmesini, ilk onlara söylemeye borçluyum."

Orada kendisine sorulmayan soruları kendi kendine açıklıyordu. Valvert ilk olarak Şövalye Pardaillan'ın yaşadığı Grande Passe-Partout hanına gitti, burası evden pek uzakta değildi. Birkaç dakika içinde hana varmıştı.

Önceki kitaplarımızın birinde bu hanın çalışanı olan Madam Nicole'le Valvert'in yollarının kesiştiğini görme fırsatımız olmuştu.

Madam Nicole çok uzun zaman önce Valvert'i misafir olarak ağırlamıştı. Fakat seneler boyunca bir daha hiç karşılaşmamışlardı. Aradan neredeyse otuz beş yıl geçmiş, Madam Nicole tonton bir teyze olmuştu.

"Mösyö, Pardaillanlar Saugis'ye gittiler," dedi yaşlı kadın.

"Ne?!" dedi Valvert endişeli bir şekilde. "Kuzenim Bertille'in başına bir şey gelmiş olabilir mi?"

"Sanmıyorum. Jehan hiç endişeli görünmüyordu."

"Ne zaman dönecekleri hakkında bir şey söylediler mi?"

"Hayır, bana bir şey söylemediler."

"Siz de hiçbir şey bilmiyorsunuz! Belki yarın, belki de seneler sonra dönecekler. Hiçbir şeyden haberiniz yok."

Yaşlı kadın umutsuz bir iç çekişle, "Belki de hiç gelmeyecekler!" dedi.

Valvert daha fazla kadının üzerine gitmedi. Yaşlı kadın da Valvert'in neden geldiğini sormadan oradan ayrılmıştı.

Yalnız kalan Valvert kendi kendine söyleniyordu:

"Pardaillan herkesin çok iyi tanıdığı bu Sorrientès düşesinin kim olduğunu kesinlikle bana söylerdi. Çalışanlarına durmadan para dağıtan bu hanımın Fransa kralına ne yaptığını bana kesinlikle söylerdi. Bu işte kesin bir bit yeniği var. Pardaillan'ı bir bulsam tüm sorularımın cevaplarını alacağım. Ama bulamıyorum ki! Yer yarıldı da içine girdi sanki! Neredesiniz Pardaillan! En ihtiyacım olduğu zamanda neredesiniz! Şimdi ne yapacağım?"

Böylece Valvert, Sorrientès düşesi hakkında bir şeyler öğrenebilmek için Pardaillan'ın yanına gelmiş, ama onu bulamamıştı. Oldukça hayal kırıklığına uğramıştı.

Ardından sokaklarda Brin de Muguet'yi aramıştı. Ama onu göreceği için eskisi kadar heyecanlı görünmüyordu. Pardaillan kafasını karıştırmıştı. Bütün bir sabah başıboş bir şekilde etrafı gezindi durdu. Akşam da eve gitti.

Landry Coquenard, hiç zamanı olmamasına rağmen, Valvert'e muhteşem bir sofra hazırlamıştı. Valvert yemeği yerken de onunla sohbet etmeye çalışmış, ortaya laf atmıştı. Ama Valvert oralı bile ol-

mamıştı. Landry Coquenard her konuşmaya başladığında ona ters ters bakmıştı.

Valvert yemeğini bitirdikten sonra uzun bir süre oturmuş, evdeki şarapların hepsini içmişti. Artık hiç şarabın kalmadığını anlayınca Landry Coquenard'a:

"Dışarı çıkıyorum, takım ve silah alacağım." Dışarı çıktıktan sonra merdivenleri inerken öfkeyle homurdandı: "Ne olursa olsun! Bu kadar mükemmel bir mevki, anlamsız kuruntular uğruna bırakılmaz doğrusu... Hem gözümü ve kulağımı iyice açar, uyanık bulunurum. En ufak bir şeyden şüphelenirsem hemen düşesten izahat isterim. Eğer söyledikleriyle beni inandıramazsa, çıkar giderim hizmetinden!" diye düşünüyordu.

Kesin kararını verince keyfi yerine geldi. Akşam eve döndüğünde bütün eksiklerini tamamlamıştı. Neşesi şişenin dibinde birazcık neşe aramasına gerek kalmadan devam ediyordu. Güler yüzlülüğüyle sohbeti bırakmadı. Sorrientès düşesi hakkında tek kelime etmedi. Ama Brin de Muguet'den söz etti. Ve o konuyu, tıpkı Landry Coquenard'ın dinlemekten bıkmadığı gibi, konuşmaktan hiç bıkmadı. Elbette evlilikten bahsetti, gelecek için planlar yaptı ve safça pişman oldu:

"Ne yazık ki yarın pazar, onunla nerede buluşacağımı bilemiyorum. Daha önce aldığım güzel kahverengi kadife takım elbiseyi giyecektim. O kadar güzel ki, belki onun üzerinde bir etki yaratırdım."

"Elbette efendim," dedi Landry Coquenard, "doğruyu söylemek gerekirse yapılı fiziğiniz, doğal zarafetiniz ve farklılığınız var, yani kadınlar tarafından fark edilmek için iyi bir takıma, pelerine ihtiyacınız yok. Pazartesi günü kızı göreceksiniz. Onun size etkileneceğini rahatlıkla söyleyebilirim."

Pazartesi sabahı, Albaran'ın söylediği saatte Valvert, Sorrientès düşesinin huzuruna çıktı. Kadın, delikanlıyı tepeden tırnağa kadar süzdü. Doğrusu, sırtındaki basit elbiseyi kendisine pek yakıştırmıştı. Düşes memnun bir tavırla gülümseyerek kendisine iltifatta bulundu ve onu hemen yanındakilere takdim etti.

Valvert, hemen o gün nöbete başladı ve konaktan, ancak saat on sularında çıktı. Kapıda kolu çiçeklerle dolu, gülümseyerek iler-

leyen Brin de Muguet ile karşılaştı. O kadar şaşırdı ki olduğu yerde mıhlanmış gibi kalakaldı; hatta kızcağızın yolunu kapatıp geçmesine engel olduğunu bile fark etmedi.

Genç kız da onun kadar hayret etti. Önce bu karşılaşmayı delikanlının tertiplemiş olmasından şüpheleniyormuş gibi hafifçe kaşlarını çattı, Valvert'e dikkatli bakmadığı halde onun şıklığını da fark etti. Konaktan çıktığını gördüğü için bu eve yeni gelmiş olacağını ve bu karşılaşmanın sadece bir rastlantıdan ileri geldiğini kestirdi. Delikanlı, yolunu kestiğini fark etmeden olduğu yerde durduğu için, Muguette de duralamak zorunda kaldı. Fakat geriliyormuş hissini de vermek istemedi. Özellikle anlamsız bir mahcupluğa kapılmış görünmekten pek çekindiği için ilk söze başlayan kendisi oldu. Çapkın tebessümü ve ahenkli sesiyle:

"Geçen gün o kadar perişandım ki bana yaptığınız o paha biçilmez iyilik için size teşekkür etmek bile aklıma gelmedi," dedi. "Beni affedin mösyö, ben nankör değilim."

Delikanlı hemen şapkasını çıkarıp selamlayarak, "Rica ederim, matmazel," dedi. "Sözü edilmeye değmez. Terbiyesini verdiğim o ahlaksız herif, artık sizi rahatsız etmiyor ya?"

Genç kız gülerek, "Şimdilik etmiyor," dedi. "Kendisini iyice hırpaladığınız için sanırım, henüz sokakta görünmeye yüzü yoktur."

"Eğer tekrar böyle bir küstahlık yapmaya kalkarsa lütfen bana haber verin. Emin olun ki bu yapacağı artık son olur ve ben de her terbiyeli insanın, bir kadına göstermek zorunda bulunduğu saygının ne demek olduğunu ona öğretirim."

Aralarındaki buzlar erimişti. Delikanlının saygılı tavrını gören genç kız, yavaş yavaş güven duymaya başlamış olacaktı. Artık sıkkın görünmüyor, tabii haliyle çapkın ve mütebessim duruyordu. Delikanlı da onunla dili dolaşmadan, pot kırmadan, herhangi bir kadınla konuşurmuşçasına konuşabildiğine pek seviniyordu.

Birden, genç kızın yolunu kestiğinin farkına vardı. Aceleyle kenara çekilerek af diledi: "Affediniz, kazık gibi yolunuza dikilmişim meğerse..."

Genç kız, "Af dilemeye değmez. Zaten acele işim yok," dedi.

İnci gibi dişlerini gösteren kurnaz, berrak bir gülüşle baktı. Deli-

kanlının şaşırışına ve kendi kendini, yolunu kestiği için kazığa benzetişine gülmüştü. O da bunu anladı ve onunla birlikte güldü. Artık yol açılmış olduğu halde genç kızın içeriye girmeye kalkışmadığını görünce, "Bu konağa da siz mi çiçek getirirsiniz?" diye sordu.

"Evet, birkaç gündür ben getiriyorum. Sokakta çiçek satarken Madam Düşes beni görmüş, halktan biriymiş gibi yanıma geldi, birkaç çiçek aldı ve bol bahşiş verdi. O kadar sade tavırlı, iyi bir kadın ki... Çabucak kendisine ısınıverdim. Epey konuştuk. Herhalde hoşuna gitmiş olacağım ki yanında çalışmak isteyip istemediğimi sordu. Ben de kendisine çiçekçiliği sevdiğimi ve bu işi bırakmak istemediğimi söyledim. Halden anlıyor; düşüncemi doğru buldu. Her gün bu saatte kendisine çiçek getirmemi, özel dairesiyle kabul odasına koymamı tembih etti. Doğrusu, karşısında bu kadar saygı, adeta korku duyulan böyle ünlü bir kadının bu derece iyi kalpli olmasına hayret ettim. Getirdiğim çiçekler için günde ikişer altın veriyor. Ben bunları bir liraya satsam bile çok kar ederim, mösyö... Hem bunu kendisine söyledim de... Neme gerek, ben namusuyla yaşayan bir insanım. Fakat bana ne cevap verse beğenirsiniz?"

Mutluluğundan göklere çıkan ve içten içe bu saf konuşmanın hiç bitmemesini dileyen Valvert, "Söylemenizi bekliyorum," dedi.

"Bana dedi ki, 'Aslında senin çiçeklerin bir frank eder. Fakat çiçekleri odalarındaki vazolara yerleştirişte gösterdiğin zevk, başlı başına iki altın değerinde."

Valvert, "Yerden göğe kadar hakkı var," dedi. "Ben de sizin yaptığınız demetleri gördüm ve onların bir araya getirilişindeki zevke hayran oldum."

Bu sefer, belki de bu övgüleri kısa kesmesini sağlamak için sorma sırası genç kıza geldi: "Siz Madam Düşes'in maiyetinde misiniz?" Delikanlının zarif kostümüne kurnaz gözlerle bakarak, "Kısa süreden beri onun hizmetindesiniz galiba?" diye ekledi.

Genç kızın bakışını görmüş olan Valvert, sevincinden kıpkırmızı kesilerek, "Bu sabahtan beri," dedi.

"Sizin hesabınıza bu iş pek hoşuma gitti, mösyö... Doğrusu bütün kalbimle sevindim. Çünkü hanımımız, tam sizin gibi gözü pek bir delikanlıya yakışır bir hanım."

Genç kız, bu sözü söyledikten sonra zarif bir reveransla konağa

girdi. Valvert de saygılı bir selamla karşılık verdi ve Saint-Honoré Sokağı'na doğru mutluluktan uçarcasına ilerledi. Artık ilk adım atılmıştı. Az iş miydi bu?

O günden sonra konağa gelirken veya buradan ayrılırken yahut da düşesin dairesinde, genç kızla karşılaşacak fırsatlar hazırlamaya koyuldu. Fakat dilber çiçekçi, bütün samimiliğine rağmen kendisiyle delikanlı arasında bir mesafe bırakmasını biliyor ve baş başa, yalnız kaldıkları vakit de hemen bir bahane uydurup zarif bir gülümseyiş ve nazik bir selamla ayrılmanın çaresini buluyordu. Bazen düşesin dairesinde karşılaştıklarında genç kızın onunla bir-iki şey konuştuğu da oluyordu, ama genellikle havadan sudan bahsediyordu. Zaten bu dairede ne zaman karşılaşsalar, düşes de yanlarında bulunuyordu.

Bu genç kıza karşı özel bir sevgi besler görünen düşes, onun geleceği zaman yaklaştı mı, ne yapıp edip ziyaretçileri savıyor ve dairesine giriyordu. Sonra genç kız kaldığı sürece dairesinden ayrılmıyor ve ondan başka kimseyle ilgilenmiyordu. Gülümseyerek onun, peri parmakları kadar zarif parmaklarıyla çiçek yerleştirişini, çiçeklerin renklerini birbiriyle ayar edişini seyrediyordu. Bu iş, Muguette'in usta elleri için birkaç dakikalık bir şeydi. Çabucak bitiveriyor ve genç kız zarif bir selam verip gitmeye hazırlandığı zaman, düşes ne yapıp edip bir bahane bularak onu lafa tutuyordu. Ama şundan bundan ve çok kere genç kızın hayatından bahsediyorlardı. Muguette mükemmel bir ev kadını, idareli bir hanım ve usta bir satıcıydı. Düşes onun sözlerini ilgiyle dinliyor, Muguette ile konuşmaktan hoşlanır görünüyordu.

Valvert, birçok kere bu konuşmalarda hazır bulunmuştu. Çünkü düşes, genç kızla yaptığı konuşmaları kimseden saklamıyordu. Yakınları ve bu arada Valvert de hep dairesinde bulunuyordu. Yalnız, bu konakta Louvre Sarayı'ndakinden daha sıkı teşrifat kuralları uygulandığı için düşes, genç kızla konuşmak istediği vakit hemen onu yanına çağırırdı. Kızı bir iskemleye oturtur ve sonra onunla fısır fısır konuşmaya başlarlardı. O zaman, yanındakiler de onların konuşmalarıyla ilgilenmez görünür, bir tarafa çekilir, onlardan tarafa bakmadan sohbet ederlerdi. Fakat Brin de Muguet, düşesin yalnız kendi aralarında konuşmak isteğine rağmen öyle yüksek sesle konuşurdu ki sözlerini duymayan kalmazdı. Hatta yalnız o kadarla da yetinmez, söylediklerini kimse duymadıktan sonra ağzını açmaya bile

kalkışmayacağını da belli ederdi. Garip bir işti bu. Hem garipti hem de düşesin maiyetindeki kibar hanımları kıskançlıktan çıldırtan bir şeydi. Brin de Muguet, bu konakta sanki kendi evinde ya da çiçek sattığı sokaktaymış gibi serbest konuşup gezinmeye başlamıştı. Öte yandan, aynı kibar hanımlar, genç kızın olağanüstü güzelliğini de kıskanıyorlardı. Çocukluğu hüzünlü geçen, bir annenin okşamasını hiç tatmamış, terk edilmiş, tersleñmiş, sokaklardan gelen zavallı küçük çiçekçi kız; ait olduğu mevkiyi önemsemeden kendisine şefkat gösteren kadını tüm kalbiyle sevmeye başladı.

Valvert'in kuşkuları yatışmıştı. Kendi kendine söz verdiği gibi ilk hafta boyunca uyanık, gözü açık ve kulağı kirişte kaldıysa da şüphe uyandıracak hiçbir şey sezmedi. Düşesin, sevgilisine karşı takındığı müşfik tavrın da Valvert'in düşüncelerinin değişmesinde büyük bir rolü olmuştu. Herkese karşı bu kadar merhametli ve cömert davranan bir kadının nesinden şüphe edilebilirdi ki? Bu konağa gireli daha beş altı gün olmuştu ama bu kısa zaman içinde düşesten yardım isteyen hiçbir kimsenin eli boş döndüğünü görmemişti. Sonra Valvert'in belki de farkına varmadığı bir şey daha vardı. Bu kadın, etrafında kim varsa hepsini de sihirli bir bağla kendine bağlıyordu. Nitekim farkına varmadan o da Albaran gibi düşesine aşırı bir sadakatle bağlanmaya başlıyor onun hizmetine girmekte tereddüt ettiğini çoktan unutmuş bulunuyordu.

Acaba düşes, delikanlıdaki bu değişikliğin farkına varmamış mıydı? Yoksa bunu biliyor da maksatlı hareket ederek mi delikanlıyı bu hale getirmeye çalışıyordu?

Düşesin yüzünden neler düşündüğünü anlamanın imkânı yoktu. Düşündüğünü sezdirmemeyi, ancak fark ettirmek istediğini göstermeyi başarıyordu. Fakat zaman zaman Valvert'e ve Brin de Muguet'ye öyle bir bakıyordu ki her ikisine karşı, enine boyuna düşünüp tasarlanan ve inatçı bir sabırla uygulanan özel bir amaca göre davrandığı sezilebilirdi. Concini'nin kızı olan Muguette ile ilişki kurmayı istemiş ve başarmıştı. Öte yandan Valvert'in güvenini ve bağlılığını da kazanmayı arzulamıştı. Hem öyle körü körüne bir bağlılık ki tapınma derecelerine varsın... Henüz, delikanlıyı istediği kıvama getiremediğini kendisi de biliyordu ama hedefine doğru dev adımlarla ilerlediğinin de farkındaydı. Kısa süre sonra Valvert'i de istediği hale, yani boynu bükük bir adam, bir alet şekline getirecekti. Valvert

de düşesin neyi dinlemesini isterse onu dinleyecek, neyi anlamasını arzularsa onu anlayacak ve hanımı ne düşünmesini amaçlamışsa onu düşünecekti. Bilerek veya bilmeyerek –aralarında Brin de Muguet bulunduğu halde– düşesin bütün maiyeti, onun bu tasarılarına yardım eder görünüyorlardı.

İşin asıl akıl sır ermeyecek tarafı, bu tasarının, Valvert hiç sezmeden tam anlamıyla gerçekleştirilmek üzere olmasıydı.

Bu kadın neden böyle yapıyordu? Amacı neydi? Bu soruların karşılığını, kısa süre içinde yer alacak olaylarla birlikte öğreneceğiz.

ON ALTINCI BÖLÜM
BİLDİRGE

Düşesin hizmetine girdiği bu ilk haftanın sonunda Valvert'in, artık bütün şüpheleri silinmiş ve kendi kendine, "Ne budalayım ben! Düpedüz salağım. Kafama ne biçim de kuruntular girmiş, bilmem ki? Bu düşes, dünyanın en iyi kalpli, en dürüst ve en kibar kadını..." diyordu. "Keşke bizim Fransız prens ve prensesleri de şu İspanyalı düşes kadar olabilseydiler. Hiç olmazsa, ancak açlıktan ölmeyecek kadar kazanabilen fakirler arasında bu kadar rahatsızlık ve memnuniyetsizlik olmazdı. Bu kadının hizmetinden ömrümün sonuna kadar çıkmam... O beni atmasın diye de elimden geldiği kadar onu memnun etmeye çalışırım. Artık bir kere buna karar verdikten sonra tam mutluluğa erişmekte de fazla gecikmemeli, gidip Muguet'me karım olmasını teklif etmeliyim. Gerçi bana karşı pek çekingen davranıyor ama ne yapsın, gençtir, kızdır, yılışamaz ki... Acaba beni seviyor mu? Bunu da kendisine sormadan anlamanın imkânı yok. Landry kafasız herif değildir. O bile böyle söylemedi mi? Öyleyse yarın sorayım bari. Ne olacaksa olsun!"

Ertesi gün pazardı. Brin de Muguet, her günkü gibi kucağı çiçekle dolu olarak konağa geldi. Bayramlık elbiselerini giyinmiş ve her günkünden bin kat daha güzelleşmişti.

O gün görevli olmayan Valvert, kendi dairesine çekilmiş; genç kızın geleceği saatte de pencereden sokağı kollamaya başlamıştı. Muguet'nin konakta işini bitirip de dışarı çıkmak üzere avludan geçtiğini görünce, karar vermiş bir adam haliyle merdivenlerden hızla indi. Genç kız daha Saint–Nicaise Sokağı'nda dört adım atmadan ardından yetişmişti.

Brin de Muguet, delikanlının yanına yanaştığını görünce memnun olmadığını kaşlarını çatarak belirtti.

Fakat Valvert, her zamanki nazik tavrıyla sesi titreyerek yalvardı:

"Sizinle Saint–Honoré Sokağı'na kadar yürümeme izin verir misiniz?"

Saint–Honoré Sokağı'na ulaşmak için Saint–Nicaise Sokağı'ndan geçmeleri gerekiyordu. Genç kız, bu nazik ricaya ters bir cevap vermeden Valvert'i atlatamazdı. Hafifçe başını eğerek kabul etmek zorunda kaldı. Delikanlının pek perişan olduğunu görüyordu. Gerçi saf, temiz bir genç kızdı ve birçok şeyi biliyordu ama nihayetinde kadındı, aklına ilk gelen şey, Saint–Nicaise Sokağı'nın tenhalığı ve delikanlının, bu tenhalığa güvenmesi oldu ki hiç de yanılmıyordu. Bunları düşününce adımlarını hızlandırdı ve:

"Affedin, çok acele işim var," dedi. Sonra şaşkın şaşkın ilave etti: "Şöyle bir kır gezintisi yapacağım... Ne yapalım, biz fakiriz. Bizim gibilerin tek dinlenme ve hava alma günümüz pazardır. Tek çaremiz de gidip biraz kır havası almaktır. Artık bundan da mahrum kalmamı istemezsiniz tabii..."

Bu sözleri bilinçsizce söyleyivermişti. Valvert genç kızın doğruyu söylediğini anladı. Fakat kız söylediği sözlere pişman olmuş gibi dudaklarını ısırıverdi. Valvert cevabı yapıştırdı:

"Ya, kırlara gidiyorsunuz ha? Hangi köye böyle? Ahbaplarınızın bulunduğu bir köye, değil mi?"

Brin de Muguet, şaşkınlığını ortaya koyan bir işaret yaptı ve cevap vermedi. Zaten delikanlı da ısrar etmiyordu. O da ne söylediğini bilmeden, laf olsun diye konuşmuştu. Böylece hiç ses çıkarmadan, yan yana biraz daha yürüdüler. Delikanlı her adım atışında kendi kendine, "Şimdi söyleyeceğim!" diye karar veriyor, fakat hiç sesini çıkaramıyordu. İşin kötüsü, bu Saint–Nicaise Sokağı pek uzun değildi. Hele Valvert'e o kadar kısa geliyordu ki Saint–Honoré Sokağı'na yaklaştıkça delirecek gibi oluyordu. Zira Saint–Honoré Sokağı'nda pazar kalabalığı doluydu; orada hiçbir şey söyleyemeyecek ve genç kızdan ayrılması gerekecekti. Sokak, genç kıza bitmez tükenmez; Saint–Honoré Sokağı'na hiç ulaşamayacakmış gibi geliyordu. Ah, bir oraya erişse de şu tehditten kurtulsaydı...

Delikanlı, Saint–Honoré Sokağı'na iyice yaklaştıklarını görünce artık kelleyi koltuğa almak gerektiğini hissedip genç kızın tam karşısına dikildi. Yolunu kesmek istemiş değildi; yolun darlığı yüzünden biraz ilerlemeye niyetlenmişti ama şaşkınlığından duraklayınca yolu

da kapayıvermişti. Genç kız durmak zorunda kaldı. Delikanlının yüzüne bakınca renginin uçmuş ve alnında ter birikmiş olduğunu fark etti, kaşları çatıldı. O sırada Valvert, kekeledi:

"Sizden bir müsaade isteyeceğim, çok rica ederim, bir tek müsaade..."

Genç kız, sıkıldığını belirten bir hareket yaptı. Sanki kaçacak bir delik aramak istermiş gibi çevreye bakındı. Daha sonra da sinirli bir sesle:

"Rica ederim, bırakın da geçeyim!" dedi. "Size acele işim olduğunu söyledim ya..."

"Yalvarırım, bırakın da konuşayım. Zaten sizi uzun süre alıkoyacak değilim..."

Brin de Muguet, başka çare olmadığını anlayınca:

"Peki, söyleyin o zaman!" dedi.

Fakat bu, beğendiği erkeğin iltifatını bekleyen bir genç kızın sesi değildi. Tam tersine, soğuk ve daha başlangıçta cesaret kırıcı, kayıtsız bir tavırla söylenmişti. Valvert bunu hemen sezdi, ama ne çare ki artık ok yaydan çıkmıştı ve bir daha geri getirilemezdi. Boğazı kısıldı, hazırladığı sözlerden hiçbirini hatırlayamadı ve kuruyan gırtlağından, boğuk bir sesle ancak şu cümle dökülebildi:

"Karım olmak ister misiniz?"

Bu sözü, öyle bir tavırla söylemişti ki sanki bütün gücüyle bir yumruk savurmuştu. Gerçekten de bu söz, karşısındakinde bir yumruk tesiri yaptı. Genç kız, bir an nefesi kesilirmişçesine kalakaldı. Gözleri yuvalarından uğramış, yüzünde perişanlığa varan bir şaşkınlık belirmişti. Bu sözden başka her çeşit söz beklediği anlaşılıyordu. Kulaklarına inanamıyormuş gibi:

"Ne dediniz? Bir daha söylesenize!" dedi.

Delikanlı birden ferahladı. Eğer bu bir cevapsa ters bir cevap değildi ama evet demek de değildi. Brin de Muguet'nin az önceki sinirli halinin geçtiğini fark etmişti. Onun bu hali Valvert'i biraz rahatlatmıştı. Tüm cesaretini topladı ve söze başladı:

"Sizi seviyorum!" dedi. "Sizi ilk gördüğümden beri seviyorum. Belki de beni hiç fark etmediniz. Fakat ben o günden beri hep sizin yolunuzu bekledim ve her gün, sırf size yaklaşmış olmak için sizden

çiçek aldım. Ellerinizin dokunduğu o çiçeklerin hepsi, kurumuş halde çekmecemde duruyor ve o günden beri hayaliniz hiç gözlerimin önünden gitmedi. Hemen o gün, sizi hayatımın sevgili eşi yapmayı diledim. Ama o zamanlar fakirdim, unvanım ve adım olmasına rağmen aç yaşayamazdık. Oysa ben sizi zengin ve mutlu etmek, herkesin saygı besleyeceği bir hanım haline getirmek istiyordum. Bütün cesaretimi toplayıp sabretmeye karar verdim ve bir kerecik olsun size yaklaşıp söz söylemeye cesaret edemedim. Yalnız, sizden yine çiçek aldım, o kadar. Fakat her gün peşinizde geziyor, uzaktan uzağa sizi korumaya çalışıyordum. Dürüst bir erkeğin sızın gibi namuslu bir genç kıza söyleyeceği sözü, ancak zengin olduktan sonra söyleyebilirdim... Onun için sustum. Gerçi bugün de zengin değilim, ama hiç olmazsa parlak bir mevkim var. Onun için tekrar ediyorum. Karım olmak ve beni dünyanın en mutlu erkeği yapmak ister misiniz?"

Genç kız, bu sözleri, kulaklarına inanamıyormuş gibi derin bir dikkatle dinlemiş ve kendini duyduklarının gerçek olduğuna inandırmaya zorluyormuş gibi bir tavır takınmıştı. Ne bir söz istemiş ne de bir hareket yapmıştı. Başını eğmişti ve bazen "evet" demek istiyor görünmüştü. Delikanlı sözünü bitirince Muguet hafif hafif gülmeye, sonra da birdenbire hıçkırarak ağlamaya başladı.

Valvert bu gözyaşı yağmuru karşısında ürktü:

"İçimde size karşı saygı ve tapınma derecesinde sevgiden başka bir şey olmadığı halde acaba istemeden sizi kırdım mı? Başıma bu talihsizlik de mi geldi?" dedi. "Eğer böyle bir şey yaptımsa hemen şimdi dilim kopsun!"

Brin de Muguet, tatlı tatlı:

"Bırakın ağlayayım..." dedi. "Gözyaşlarım bana haz veriyor. Çünkü bunlar mutluluk yaşları."

"Ulu Tanrım! Demek ki siz de beni seviyorsunuz!"

"Hayır!"

Bu cevabın delikanlıyı sarstığını, Valvert'in acıyla buruşan yüzünün renksizliğini fark etmeden; yanaklarından silmeyi bile gerekli görmediği iri yaşlar süzülürken, içinden birdenbire taşıveren sevincin sebebini anlattı:

"Şimdiye kadar karşılaştığım bütün erkekler, aşklarıyla bana ha-

karet etmekten çekinmediler. Ben fakirdim, kimsesizdim, adı sanı olmayan ve herkes tarafından terk edilmiş bir insandım. Onun için hepsi de beni kendilerine metres yapmak istiyorlardı. Hiçbiri bu fakir ve adsız kızın da namuslu ve kendi benliğine saygı besleyen biri olabileceğini akıl etmedi. Şimdi, ilk defa, bu gerçeği sezebilen biriyle karşılaşıyorum. İlk defa olarak biri çıkıyor ve benim de öteki anası babası olan kızlar gibi namuslu bir ev kadını olabileceğimi söylüyor. Biliyor musunuz, bunu duymak, kendisine de saygı beslenebileceğini işitmek ne hoş, ne ferahlatıcı şey..."

Valvert kendi kendine unutup kıza acıdı. Muguet bir an sessiz kaldı ve herhalde kendisine yapılmış olan hakaretleri düşündü. Artık ağlamıyordu. Birden, dalgınlığından kurtularak gülümsedi ve delikanlıya yaklaşıp, onun elini ufacık elleri arasına aldıktan sonra derin bir şefkatle gözlerinin içine baktı. Nihayet:

"Mösyö Valvert..." dedi. "Sizden bütün kalbimle af dilemem gerekiyor!"

"Aman Tanrım! Neden? Ne oldu?"

"Sizin de ötekiler gibi olduğunuzu sandığım için af dilemeliyim. İtiraf ederim ki peşimden geldiğiniz anda, bana aşkınızdan bahsedeceğinizi hemen anlamıştım. Bir genç kıza yaraşmayacak kadar tecrübeli olduğumu düşüneceksiniz. Ama ne yapayım ki öyle... Erkekler, benim gibi fakir bir çiçekçi kıza hiç saygı göstermediler. Daha geçen gün beni böyle birinin elinden kurtarmadınız mı?.. Sizin de niyetinizi anlamış olmama şaşmayın... Size karşı soğuk, sabırsız, huysuz davrandıysam, bunun sebebi, sizin de ötekiler gibi konuşacağınızı umduğumdan, hiç konuşmamamızın daha doğru olacağını anlatmaktı. İşte şimdi hakkınızda bu kadar kötü düşüncelere sahip olduğum için sizden af diliyorum."

"Beni tanımıyordunuz... Ötekiler gibi olduğumdan şüphelenmekte yerden göğe kadar hakkınız vardı."

"Ama siz de beni tanımıyordunuz, mösyö... Böyle olmasına rağmen benden şüphe etmediniz. Herhalde ötekilerin kendi kendilerine, 'Canım, sokaklarda çiçek satan bir kız karşısında ince eleyip sık dokuyacak değiliz ya!' dediklerini aklınıza bile getirmediniz. Mösyö Valvert, siz yeryüzünün en nazik insanı, saygıya en layık olanı ve sevilmeyi en fazla hak edenisiniz."

Delikanlı, acı acı:

"Ama beni sevmiyorsunuz..." dedi. "Bari ileride, beni daha iyi tanıdıktan sonra adımı taşımaya razı olabileceğiniz yolunda bir ümidim olsun."

Muguet, başını sallayarak:

"Artık sizi tanıyorum," dedi. "Sizi sevmiş bile olsaydım, yine size sizinle evlenemeyeceğimi söylerdim."

"Neden?"

"Bunu düşünemiyor musunuz? Asil Kont Valvert, benim gibi bir kızla evlenebilir mi?"

"Namuslu bir kadın değil misiniz?"

Genç kız başını gururla dikti:

"Evet!.. Emin olabilirsiniz ki benim gibi bir kız için namuslu kalabilmek büyük başarıdır. Fakat sizin gibi bir asilzade, sokaklarda çiçek satan bir kızla evlenemez! Siz üst sınıfa mensup bir kişisiniz. Halbuki ben öyle miyim? Kimsesiz, oldukça basit ve fakir birinden başkası değilim. Benimle evlenmeniz yakışık alır mı?"

"Bunlar saçma şeyler... Bilseniz, benim böyle şeylere hiç önem vermediğimi..."

"Ama ben çok önem veririm. Zaten siz de ileride size layık olan asil kızı bulduğunuz vakit, aramızdaki mesafeyi takdir etmiş olan bu çiçekçi kızı hoşnutlukla anacaksınız."

Valvert heyecanına hâkim olamayarak:

"Yanılıyorsunuz," dedi. "Artık sizden başkasını sevemem... Eğer beni istemezseniz, ömrümün sonuna kadar ne evlenirim ne de kimseyi sevebilirim. Hatıranızı yüreğimin en derin köşesinde ölünceye kadar saklayacağım. Ölümümün de pek gecikmeyeceğini sanırım."

Genç kız titredi. Delikanlının ses tonu düşüncelerinin ciddiliğini ortaya koyuyordu. "Doğru söylüyor... Bu aşk onu öldürebilir. Fakat ben ona varamam... Yapamam bu işi... Yapmamam gerekir!" diye düşündü.

Sonra tatlılıkla, "Beni unutuyorsunuz," dedi. "Zaten unutmanız gerekir... İyisi mi, size gerçeği söyleyeyim. Ben bu konuda özgür değilim."

"Evli misiniz yoksa?"

Genç kız, Valvert'in yüzünün solgunluğunu gördü; bütün vücuduyla titreyişine acıdı. Çabucak cevap verdi:

"Hayır, hayır! Sakın ha! Böyle bir şey yok."

"Öyleyse? Başka birini mi seviyorsunuz?"

"Asla... Kimseyi sevdiğim yok. Kimseyi de sevmiş değilim. Öyle hissediyorum ki eğer birini sevecek olsaydım, bu ancak siz olabilirdiniz."

Delikanlı yalvardı:

"Öyleyse benim ümidimi kırmayın. Belki ileride, çok ileride beni sevebileceğinizi umayım. Ben beklerim. Ne kadar isterseniz beklerim."

Brin de Muguet inler gibi:

"Bana acı çektiriyorsunuz," derken Valvert'in gözlerinin içine bakıyordu. Hemen ekledi: "Ben özgür değilim. Fakat yalnız sizin için değil, yemin ederim ki kimse için özgür değilim. Hiç olmazsa bu sizi teselli etsin. Size yemin ederim ki kimseyle evlenecek de değilim... Kimsenin olmayacağım. Tanrı'ya emanet olun Mösyö Valvert. Acıyla geçen ömrümün neşeli anları pek az. İşte şimdi en mutlu anlarımdan birini de size borçlanmış oluyorum... Bunu hiç unutmayacağım..."

Delikanlıyı içten bakışlarıyla süzdü. Mahzun mahzun gülümseyerek Saint-Honoré Sokağı'na doğru yürüdü.

ON YEDİNCİ BÖLÜM
KÖY YOLUNDA

Valvert dehşet içinde, perişan halde olduğu yerde kalakaldı: "Özgür değilmiş..." diyordu. "Özgür değilmiş ama ne evliymiş ne de kimseyi seviyormuş. Doğru söylüyor. Bu namuslu kız yalana tenezzül etmez. Sevebilirse yalnız beni seveceğini de hissediyormuş, peki neden özgür değil? Bu işin sırrı ne? Bunu öğrenmem gerekir. Mutlaka öğrenmeliyim."

Bunları düşününce deli gibi Saint–Honoré Sokağı'na doğru yürüdü. Kararını verir vermez, bütün soğukkanlılığını da toparlamıştı. Genç kızın yanına gidecek değildi. Hayır, peşine düşecek, nereye gittiğini anlayacaktı. Pelerininin yakalarını kaldırdı, şapkasının kenarlarını yüzüne indirdi; görünüp tanınmamak için ne gerekirse yaptı. Zaten bu işlerde epeyce tecrübeliydi...

Fakat genç kızın peşine düşen yalnız o değildi. Yine böyle yüzünü iyice örtmüş uzun boylu bir adam daha kendini hem genç kızdan hem de ondan sakınarak avını takip eden bir tilki sinsiliğiyle artlarından süzülüp duruyordu. Bu adam Stocco'ydu; herhalde Concini'nin verdiği görevi yerine getirmekteydi.

Fakat bugün Muguet, her zamanki gibi izini kaybetmeye uğraşmıyordu.

Trahoir haçı yönünde ilerleyerek Arbre–Sec Sokağı'ndan geçti; Pont–Neuf Köprüsü'nü aşıp Trois–Mairies Meydanı'na kadar geldi. Burada bir meyhaneye girdi. Birkaç dakika sonra çıktığında, boz renkli küçük bir eşeğin sırtına binmiş ve hayvanın iki yanına, iki heybe sarkıtmıştı. Valvert, bu heybelerden birinin boş, ötekinin tıklım tıklım dolu olduğunu fark etti. Üstelik sırtına geniş bir pelerin geçirmiş, kukuletasını adamakıllı yüzüne çekmişti. Sokağa çıkınca:

"Deh bakalım, Grison!" diye söyledi. Tırısa kalk, bugün çok fena geciktik. Haydi acele edelim... Deh!"

Grison uzun kulaklarını dikti, kuyruğunu salladı ve dosdoğru Pont-Neuf'e yönelerek tırısa kalktı. Valvert, adımlarını açmak zorunda kaldı. Stocco ise bir tilki tavrıyla artlarından takibe devam ediyordu.

Bu Grison çok zekiydi. Muhteşem bir hafızaya sahipti. Sahibi ona iyi davranırsa tıpkı sadık bir köpek gibi ona bağlanırdı. Zaten Muguet ile aralarında bir bağ olduğu da çok açıktı. Kızcağızın ses tonundan bile her şeyi anlayıveriyordu. Muguet ona bir yön göstermeden, sanki nereye gideceğini bilirmiş gibi, yola koyuldu.

Hızlı bir şekilde köprüyü geçti. Dauphine kapısından şehirden çıktı ve Montrouge köyünü geçerek Enfer Sokağı'na vardı. Görünüşünün tam aksine o kadar güçlü bacakları vardı ki, iki saat süren bu yolda bir mola bile vermemişti. Sahibesinin tatlı sesini duydukça daha da hızlanıyordu.

Enfer Sokağı'nı geçtikten sonra Fontenay-aux-Roses köyüne ulaştı. Bu yolu gül bahçeleri süslemişti. Yolun etrafındaki bu bahçeler rengarenk güllerle donatılmış kocaman bir gökkuşağını andırıyordu. Bu yolu geçerken izlemek insana huzur veriyordu. Hem ferahlatan kokusu hem de iç açan manzarasıyla insanın kasvetli düşüncelerini bile yok edebilecek güçteydi.

Köyün temiz, şirin evlerinden birine doğru yürüdü. Etrafını çeviren çiçek dolu bahçede güllerle leylaklar görülüyordu. Bahçenin çevresi, yaban güllerinden bir çitle çevriliydi. Burada o kadar çok çiçek vardı ki çit, bahçe ve ev birbirine karışmış, kocaman bir buket haline gelmişti. Bahçe kapısının önüne ulaşınca eşek kendi kendine durdu ve geldiğini uzun, keyifli anırtılarla haber verdi. Hayvanın sesi çıkmaya başlar başlamaz, temiz giyimli, elli yaşlarında, hali vakti yerinde bir köylü kadını bahçe yoluna fırlamış ve kapıyı açarak seslenmişti:

"Nerelerde kaldınız? Bugün çok geciktiniz... Merak etmeye başlamıştım..."

"Kabahat bende değil, Perrine Ana, anlatırım sonra..."

Perrine Ana:

"Sıhhattesiniz ya, bana lazım olan o..." dedi. Genç kızı kuvvetli kollarıyla hayvanın üstünden kucaklayıp kaldırarak yere koyduktan sonra yanaklarından öptü.

"Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz güzeller güzeli yavrum. Bakıyorum, günden güne dilberleşiyor, gençleşiyorsunuz."

Muguet, Perrine Ana'nın öpücüklerine karşılık verdikten sonra gülerek:

"Ya siz?" dedi. "Siz de günden güne kuvvetlenip gürbüzleşiyorsunuz."

Kadın, eşeğin dolu heybesinden koca bir paket çıkarırken ilave etti:

"Aman yavaş, Perrine Ana. Heybede daha pek cici, pek tatlı şeyler var. Kızım Loïse'e getirdim."

Perrine Ana yine tatlı tatlı güldü:

"Bilirim canım, bilirim," dedi. "Dünyada kızınızdan başka kim için yaşıyorsunuz ki... Onun kadar sevilip okşanan evlat olmadığını da bilirim."

"Layık değil mi?"

"A, elbette! O kadar şeker, melek gibi kıza ne yapılsa azdır."

"Öyle ya! Yoksa size, 'Madem layık değildir, neden o kadar şımartıyorsunuz!' diye sormak gerekmez miydi? Haydi ben anasıyım, ya siz?"

"Anası mısınız? Hele şuna bakın! Sizde ana hali var mı? Hem siz artık biraz kendinizi düşünün canım! Ne kazanırsanız hepsini Loïse'ciğe harcıyorsunuz. Onun için bana verdiğiniz de hariç!.."

Brin de Muguet birden ciddileşerek söylendi.

"Ne yapayım? Kızım değil mi? Onun çocukluğunun da benimki gibi yoksulluklar içinde, okşanıp sevilmeden geçmesini istemiyorum.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM
MUGUETTE ANA

Bahçe kapısını kapamış, içeriye girmişlerdi. Valvert kapının önünde durdu. Çit yüksek olmasaydı, henüz bahçede bulunan iki kadın delikanlıyı görecekti. Valvert bembeyaz kesilmişti; bacakları da tir tir titriyordu. Eğer çite dokunup da ellerini dikenlerin yaralayıp kanattığını sezmemiş olsa, yere yığılacaktı. Zavallı genç, bütün konuşulanları duymuştu: "Kızım" sözü, beynine inen bir gürz tesiri yapmıştı. İçi kan ağlarken, "Kızıymış! Demek bir kızı varmış!" diye düşünüyordu. "Demek serbest değilim diye bunu söylemek istiyordu! Peki ama hem kızı var hem de evli olmadığını söylüyor. Nasıl oluyor bu iş? Herhalde birisiyle sevişmiş! Nasıl olur bu iş? Onun kadar saf ve temiz bir kız böyle bir halt yapar mı? Hayır, bunda bir yanlışlık var. Ben herhalde yanlış duydum."

O böyle düşünürken çitin öte yanında Brin de Muguet'nin sesi geliyordu: "İyi ama kızım Loïse nerede? Neden beni karşılamaya koşmadı?"

Perrine Ana cevap verdi: "Siz geciktiniz diye çok üzüldü. Ben de sıkılmasın diye arka bahçeye oynamaya gönderdim. Sesinizi duymamış olacak. Yoksa hemen gelirdi."

Brin de Muguet, hemen sırtındaki pelerini atarak, "Haydi öyleyse gidip hemen bulalım," dedi.

Valvert, beyninde gök gürültüsü gibi yankılanan bu konuşmaları ve boyuna tekrarlanan "kızım Loïse" sözünü duyuyor fakat bir türlü içinden inanmak gelmiyordu. Çitin etrafını dolaşarak arka bahçeye yöneldi ve bulduğu bir aralıktan içeriyi seyre başladı.

Beş yaşlarında bir kız çocuğu bahçede oynuyordu. Resimlerdeki melekler kadar güzeldi. Berrak mavi gözleri ve sevimli yüzünü haleler gibi çevreleyen altın sarısı saçları vardı. Üstündeki elbise, basit bir halk çocuğununki gibi değil, en kibar ve zengin insanların ço-

cuklarının giydiği cinstendi. Brin de Muguet'nin, onu sevindirmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmadığı anlaşılıyordu. Fakat bu çocukta mahzun bir hal vardı ve kendini oynamaya zorladığı seziliyordu. Ağlamamak için kendini zor zapt ediyor gibiydi. Dizlerine yatırdığı bebeğiyle ciddi ciddi konuşuyor, bebeği azarlarken kendi derdini de meydana koyuyordu. Tatlı bir sesle kelimeleri ağzında yuvarlayarak, "Yaptığınızı beğendiniz mi matmazel?" diyordu. "Uslu oturmadınız ve Muguette Ana da kızdı, gelmedi işte. Artık belki de hiç gelmez. Bu sizin suçunuz. Siz çok yaramaz bir kızsınız. Küçük ananız Loïse'i çok üzüyorsunuz. Loïse Ana'nın canı çok sıkılıyor. Çok üzülüyor... Çünkü onun da küçük anası gelmedi. O da Muguette Ana'sını göremeyecek!"

Valvert, yavrunun tatlı sesle söylediklerini duyunca yüreğinin burkulduğunu hissetti. Brin de Muguet de bu sözleri duymuş, hayranlık ve sevinçle duralamıştı. Tatlı dilli Perrine Ana ise: "Ah, canımın içi!" diyordu. "Duyuyor musunuz, sizi ne kadar seviyor?"

Brin de Muguet yavaşça, "Loïse! Benim minimini kızım! Loïse'ciğim benim!" diye seslendi.

Çocuk bu sesi duyunca başını kaldırdı. Berrak gözleri sınırsız bir sevgi bakışıyla doldu. Bir fırlatışta bebeğini atarak, bütün sevgisini belirten bir çığlıkla koştu: "Küçük ana!"

Genç kızın kucağına atılmış ufacık kollarını onun boynuna dolamıştı: "Küçük ana, Muguette Ana, sen mi geldin? Sen mi geldin, benim güzel anacağım?"

Brin de Muguet, yavruyu öpücüklere boğarak:

"Kızım! Evladım! Loïse'm! Benim minik Loïse'ciğim!" diyordu. "Küçük anamı ne kadar seviyorsun bakayım? Göstersene!"

Çocuk, yanağını onun yanağına sürtüyor ve kollarını açarak gösteriyordu: "İşte bu kadar! Bu kadar kocaman seviyorum."

Valvert, çitin öte yanında bütün bunları gördü. Fakat daha fazlasını görmeye tahammül edemedi ve bir sarhoş gibi sallana sallana oradan uzaklaştı... Ağaçlara, fundalara çarpıyor, nereye gittiğini bilmeden, burnunun dikine yürüyordu.

Daha fazla dayanabilse ve durup seyretseydi şunları görecekti: Küçük kızla Brin de Muguet arasındaki sevişme faslı bittikten soma

iki kadın orada bulunan bir bahçe sırasına oturdular.

Muguette, "Bak, sana ne ciciler gelirdim," dedi.

Perrine Ana paketi çözmüş, içinden çörekler, şekerlemeler bir sürü oyuncak çıkmıştı. Yavru, küçük anasını şapır şapır öperek bunlara teşekkür ederken ufacık eliyle kâğıdın dibini karıştırdı. Bir şeyler daha bulmuş olacak ki, "Ya bunlar ne?" diye sordu.

Brin de Muguet gülümsedi: "Bunlar da Perrine Ana'ya getirdiğim dört şişe şarap..." Kadına dönerek ilave etti. "Yemeklerden sonra bir bardak şarap size çok yarar. Bu akşam yemeğinde şişelerden birini açar, bir bardak içeriz. Sabahleyin o şişeyi tamamlarız. Bu gece ben de burada kalacağım, Perrine Ana..."

Sözlerini, kadının bitmez tükenmez teşekkürlerini kesmek için böyle uzatmıştı. Fakat Loïse hemen atıldı: "Burada mı kalacaksın? Perrine Ana, izin verirsen, bu akşam büyük karyolada küçük anamla yatayım."

"Peki, evladım."

Yavru yine paketi yoklamış ve bir şey daha bulmuş, soruyordu: "Ya bu ne?"

Brin de Muguet:

"Bu da Perrine Ana'ya ipekli bir şal," dedi. Şalı alıp köylü kadının boynuna doladı. Loïse: "Aman ne yakıştı, Perrine Ana," diye sevindi. Kadıncağız ise sevincinden dili dolaşarak yeniden teşekkür etmeye başladı.

Artık paket boşalmıştı. Loïse, küçük anasının dizlerinden inince soluğu ahırda aldı. Grison orada dudaklarını oynata oynata önüne konan otu yiyordu. Küçüğün geldiğini görünce yemi bırakıp ondan yana döndü. Eski ahbabını hemen tanımıştı. Loïse de ona küçük ananın getirdiği çöreklerden götürmüştü. Oradan çıkarak biraz önce yere attığı bebeğini aldı; seve seve sıranın bir kenarına ilişti.

Perrine Ana, "Görüyor musunuz, ne kadar uslu!" dedi. "Sizi de o kadar sever ki bilemezsiniz. Artık hiç yanınızdan ayrılmaz, görürsünüz."

Brin de Muguet, "Ya ben?" dedi. "Ben yalnız onun için yaşıyorum... Bilseniz, Perrine Ana, daha bu sabah onun uğruna nazik ve kibar bir asilzadenin evlenme teklifini reddettim."

"Asilzade mi dediniz?"

"Konttu, Perrine Ana, gerçek bir konttu."

"Onun için reddettiniz demek?"

Brin de Muguet gülerek başıyla doğruladı. Kadın, dikkatle onun yüzüne baktı. Genç kız üzüntülü görünmüyordu. Bunun üzerine sordu: "Genç miydi bu kont?"

"Yirmiden fazla yoktu."

"Yakışıklı mıydı?"

"Evet..."

"Zengin mi?"

"Hayır, ama çok cömert bir yabancı, düşesin maiyetinde parlak bir mevki sahibi."

"Ve siz onu sevmiyorsunuz, öyle mi?"

Göz ucuyla genç kızı süzmeyi de ihmal etmiyordu.

Brin de Muguet, bu soruya, "Hayır," cevabını verdikten sonra, "Ama sevecek olsam Kont Odet Valvert'den daha layığını bulamazdım," dedi.

Gözlerinde kurnaz bir parıltı beliren Perrine Ana, "İsmi de pek güzelmiş," diye söylendi.

"Diyorum ya, ondan layığını göremedim. Sonra o mahcupluğuna ve tatlılığına rağmen ne gözü pek, ne kuvvetli bir genç, bilseniz." Ve hemen Valvert'in yaptıklarını anlattı. Kralı kurtarışını, kendisi uğrunda Concini'nin silahşorlarına meydan okuyuşunu, kendisine hakaret eden Rospignac ile dört adamının terbiyesini verişini ihmal etmedi.

Perrine Ana, hayranlıkla, "Öyleyse bu eski zaman şövalyeleri gibi bir kahraman, misli bulunmaz bir yiğit!.." dedi. "Öyleyse bu işin sonu gelecek. Hatta belki geldi de siz farkında değilsiniz."

Brin de Muguet, ürkek ürkek sordu: "Neymiş o gelecek olan?"

"Siz de onu seveceksiniz."

Brin de Muguet bu sefer biraz kızarmıştı. Başını eğip bir süre öylece kaldıktan sonra: "Sizden bir şey saklamam, Perrine Ana..." dedi.

"Bilirim. Böyle yapmanız daha iyi... Gerçi köylüyüz, ama yine

hayat tecrübemiz var. Sonra ben, bilirsiniz ki sizin için hiçbir fedakârlıktan çekinmem."

"Bilirim Perrine Ana, pekâlâ bilirim. Onun için size şunu da söyleyeyim: O dediğiniz geleceği henüz kestiremiyorum, ama bir süredir, özellikle de bu sabahtan beri hep onu düşünüyorum."

"Ben demedim mi? Gelecek demedim mi?"

Brin de Muguet içini çekti:

"Eğer gelirse çok büyük bir felaket olacak."

Kadın şaşırdı:

"Neden, Loïse'den ötürü mü? Siz deli misiniz? Ne kızınız, ne de herhangi bir akrabanız olan bu çocuk için böyle bir şey düşünülür mü?"

"Evet, ama onu çok seviyorum ve kendime evlat edindim..."

"Sevin efendim... Size sevmeyin diyen mi var? Sevin ama kendinizi onun uğruna feda etmeyin. Bu çocuğun bir anası, bir de babası var. Onu arayıp duruyorlar. Bir gün bulmayacaklarını ne biliyorsunuz? Gelip sizden evlatlarını isteyecekler. Ne yapacaksınız o zaman?"

"Vereceğim tabii. Ağlayıp sızlayan bir anaya evladını vermemek ne demektir?"

Bunu samimi söylüyordu. Dediğini yapacağı belliydi. Fakat bu ihtimal onu üzüyordu. Köylü kadın:

"Elbette vereceksiniz," dedi. "Sizin gibi namuslu bir insan böyle bir şeyden kaçınmaz. Peki, sonra ne yapacaksınız? Kimsesiz, sevgisiz ve şefkatsiz halde ortalıkta kalıvereceksiniz... İnsan gençliğini, böyle bir şey uğruna feda eder mi?"

Küçük Loïse, bebeğiyle oynuyor ve oyuna dalmış görünüyordu. Fakat tam sözün burasında birdenbire Brin de Muguet'nin kucağına koştu ve mahzun bir tavırla:

"Hayır," dedi, "Ben hep senin yanında kalmak istiyorum. Ben anama babama gitmek istemiyorum. Onları tanımıyorum ben. Onlar kötü, sevmiyorum ben onları..."

Brin de Muguet, ne yapacağını bilemez oldu:

"Loïse! Loïse!" diye söylendi. "Böyle şeyler söyleme... Bir daha söylersen sana darılırım, seni sevmem."

Bu tehdit, Loïse'i uslandırmaya yeterdi. Fakat bu sefer öyle olmadı ve çocuk hıçkırarak ümitsiz bir tavırla ona asıldı:

"Onlar kötü," dedi bile. "Görmüyor musun, onların yüzünden beni sevmeyeceğini söylüyorsun."

Kızgınlığından ter ter tepinerek bağırdı:

"Onlar kötü diyorum sana... Beni senden ayırmak istiyorlar işte. Seni kimsesiz bırakmak istiyorlar. Ben, Perrine Ana'nın sana şimdi söylediklerini duydum. Onları istemiyorum ben... Sevmiyorum onları, hiç sevmiyorum."

Muguette, ana babasını sevmesi için çocuğa öğüt verdi. Yavru bu sözleri, yaşından umulmaz bir dikkatle dinledikten sonra inatla başını salladı, kollarını onun boynuna kuvvetle doladı ve:

"Mademki sen öyle istiyorsun, ben de onları seveyim bari," dedi. "Ama beni senden ayırmalarını istemiyorum... Ben hep küçük anayla, Muguette Ana'yla kalmak istiyorum."

Brin de Muguet de ağlamaklı bir sesle, "Yazık ki onların isteğine boyun eğmeye mecburuz yavrum," dedi.

Çocuk önce bu söze cevap vermedi. Alnında bir kırışık belirmişti; pek ciddi şeyler düşündüğü belli oluyordu. Sonra birden, küçük anasının yüzünü minimini elleriyle okşamaya başladı. Yüzünü, saçlarını, boynunu her tarafından öptü ve inandırıcı bir sesle:

"Muguette Ana! İster misin hep seninle beraber kalalım. Benim aklıma bir şey geldi," dedi.

"Ne geldi yavrum?"

"Bak, ne geldi? Sen Odet'i biliyorsun, değil mi?"

Brin de Muguet, hayretinden küçük dilini yutacaktı.

"Odet mi? Ne Odet'i?"

"Canım, Odet işte! Şimdi Perrine Ana'ya anlattığın Odet yok mu? O işte... Ben bebeğimle oynarken sizin konuştuklarınızı hep işitiyordum da... Ben Odet'i çok sevdim. Biliyor musun? Çok sevdim onu ben."

"Aman kızım, sen daha onu görmedin bile..."

Genç kızın hayretle sorduğu bu soruya çocuk şöyle cevap verdi: "Görmedim ama sevdim işte... Çünkü sen de onu seviyorsun da on-

dan sevdim. Sen neyi seversen, ben de onu severim."

Brin de Muguet kıpkırmızı kesilerek sordu: "Kim dedi sana, ben onu seviyorum diye?"

"Sen dedin."

"Aaa! Ben böyle bir şey söyledim mi?"

"Söylemedin ama söyledin işte! Hem o da seni çok seviyor, küçük ana... Ben, seni sevenleri de severim. Seni seviyor. Baksana, nasıl korumuş seni? Mademki o seni seviyor, ben de onunla evlenmeni istiyorum. Neden evet demiyorsun? Evet de... Ben de o zaman onun kızı olurum. Ondan sonra o artık ikimizi de korur. Bizi kimse ayıramaz. Aklıma gelen şey buydu işte... Haydi, evet desene küçük ana... Ne olur, evet desene..."

Perrine Ana, hayretle:

"Amanın, şu melek evladımın dediklerine bakın! Ne akıl ne akıl! Gördünüz mü, bakın en doğru yolu o buldu işte... Ona kulak verin, matmazel... O masumun sözünü dinleyin. Yabana atılacak sözler değil bunlar!"

"Şimdi hepiniz bana karşı iş birliği mi edeceksiniz?"

"Evladım, başka çaresi var mı? Anladığıma göre bu Valvert kontu, pek iyi yürekli bir genç... Loïse'i evlatlığa alacaktır. Bir gün ana babası çıkar da çocuğu alırsa o zaman sizin de kendi evlatlarınız olur. Loïse'in kaybına pek yanmazsınız. Ana babası çıkmasa bile hiç değilse yavrucağa bir baba kazandırmış olursunuz. Emin olun ki bu en iyi ve hepinizi de mutlu edecek tek çaredir."

"Dilinizin ucuna geldiği gibi konuşuyorsunuz, Perrine Ana! Beni seviyorsunuz da ondan... Hiç o kont, benim gibi adsız sansız bir çiçekçi kızı alır mı? Böyle bir şey olur mu hiç? Bunu aklıma bile getirmem delilik sayılmaz mı?"

Kadın inat etti: "Neden almayacakmış? Sizin asil bir soydan, hatta belki de Kont Valvert'inkinden daha asil bir soydan olmadığınızı kim söylüyor? Hem yarın öbür gün sizin de, hâlâ bilmediğiniz ana babanızla karşılaşmayacağınız ne belli?"

"Ana babamla mı? Acaba?"

Kadın inançla ilave etti:

"Belki ana babanız da harıl harıl sizi arıyorlardır. Benim içime doğuyor; siz, günlerden bir gün ana babanızı bulacaksınız. Bir de ister misiniz, soyunuz sopunuz onunkinden üstün olsun... Bir de bakmışsınız ki hiç farkında olmadan, sizinle evlenmekle o daha kârlı çıkıvermiş."

Brin de Muguet:

"Öyle inatçısınız ki... size ne diyeceğimi şaşırdım," dedi. "Bu sabah o kadar kesin ve sert şekilde kesip attım ki, Mösyö Valvert'in bir daha bana böyle bir şeyden bahsedeceğini hiç sanmıyorum. Artık şimdi de benim onun arkasından koşmamı tavsiye edemezsiniz ya..."

Perrine Ana, kurnaz kurnaz gülümseyerek, "Yok, yok," dedi, "Orasını hiç merak etmeyin. Size böyle bir şey tavsiye edecek değilim. O yine gelecek, göreceksiniz. O zaman artık kendisini terletmeyin de küçük Loïse meselesini ona iyice anlatın. Eğer benim umduğum gibi yürekli bir adamsa sizin aşkınız uğruna çocuğu bağrına basacaktır."

Genç kız, bu işe pek inanmış görünmüyordu. Fakat bütün dikkatiyle Perrine Ana'nın söylediklerini dinleyen küçük Loïse, kadının yardımına koşarak minimini kollarını genç kızın boynuna doladı ve:

"Haydi küçük ana, evet de!.. Evet de, ne olur!" diye yalvardı.

Brin de Muguet, "Peki," dedi, "senin için evet diyeceğim..."

Yavrucak sevinçle el çırptı:

"Aman ne sevindim, ne sevindim buna!"

Perrine Ana da:

"Göreceksiniz, yapacağınız bu fedakârlık, sizin verdiğiniz karara oranla ne güzel sonuçlar verecek," dedi.

Valvert, çitin arkasında durup konuşulanları dinlemeye devam etseydi bütün bunları işitecekti...

ON DOKUZUNCU BÖLÜM
TERK EDİLEN KIZ

Valvert, Paris'e nasıl geldiğini, o günü ve geceyi nasıl geçirdiğini, kendi de fark edemedi.

Birden kendini, Cossonnerie Sokağı'ndaki evinde buldu. Buraya içgüdüsüyle gelmiş olacaktı. Landry Coquenard derin uykudaydı. Onu uyandırmadı. Kendini, evin tek koltuğuna bitkin bir halde bırakmasıyla uykuya dalması bir oldu.

Ertesi sabah Landry Coquenard onu orada bulunca meraklanıp uyandırdı. Kendisine çeşitli sorular sorup binbir kurnazlıkla ağzından laf almaya çalıştıysa da bütün uğraşmaları boşuna oldu ve delikanlının kısık dudaklarını aralatmak imkânını bulamadı... Valvert, hemen yüzünü yıkadı ve Landry Coquenard'ı merakta bırakarak doğru Sorrientès düşesinin konağındaki görevine koştu. İki gün, orada dalgın dalgın, kurulmuş gibi hareketler yaparak sağa–sola gitti geldi. Düşes bile delikanlının rengindeki solukluğu fark ederek bilgi edinmeye çalıştıysa da delikanlı sadece biraz rahatsız olduğunu söyledi. Bu iki gün, Sorrientès Konağı'ndan hiç ayrılmadı.

Yemeklerini orada yedi ve orada geceledi. Fakat kendisine hazırlanan sofradaki iştah verici yemekleri ancak diline değdiriyor, bol bol içmekle yetiniyordu. Gece sinirli sinirli odasında geziniyor; sonra şafak atarken bitkin bir halde hiç soyunmadan yatağına uzanıveriyordu. Bu uyku, ancak iki saat sürüyordu.

Bu iki gün içinde, tam saatinde konağa çiçek getiren Brin de Muguet'yle karşılaşmaktan kaçınmıştı. Fakat bu sefer de hiç ummadığı bir şey oldu. Genç kız, delikanlının kendisinden kaçtığını sezince ısrarla arayıp sormaya, onunla konuşmaya çabaladı.

Üçüncü gün Valvert, tam genç kızın konaktaki işini bitirip döneceği saati hesaplayıp konaktan çıktı. Üç gün, ne yapması gerektiğini düşündükten sonra kararını vermişti. Nitekim konaktan hızlı

adımlarla çıkarak sokaktaki Quinze-Vingts Manastırı'nın girintilerinden birine saklanıp bekledi.

Brin de Muguet de konaktan çıktı. Çok mahzun görünüyordu. Bu üç gün içinde hep Valvert'in müthiş ızdırap çektiği ve bu halini göstermemek istediği hiç aklına gelmemişti. Tam tersine, delikanlının artık kendi kendine teselli bulmuş, çarçabuk onu unutmuş olabileceğini düşünüyordu. Valvert'i birdenbire karşısında görünce hem şaşırdı hem de sevindi. Fakat delikanlının üç günden beri çektiklerini ortaya koyan yüzünü görünce, sevinci uçuverdi:

"Aman Tanrım! Bu haliniz ne?" diye haykırdı.

Valvert:

"Çok değiştim, değil mi?" dedi. "Çok acı çektim de ondan... O kadar acı çektim ki hâlâ kendi kendime nasıl olup da yaşıyorum diye soruyorum. Anlamıyorsunuz, değil mi? Şimdi anlarsınız. Pazar günü sizi Fontenay-aux-Roses köyüne kadar takip ettim... Her şeyi duydum ve gördüm. Küçük Loïse'i de gördüm."

Genç kız bembeyaz kesildi. Delikanlıya dehşetten büyümüş gözlerle baktı. Kendine güç hâkim oldu; sakin görünen bir sesle:

"Demek ki artık her şeyi biliyorsunuz..." dedi.

"Size özgür değilim derken yalan söylememiş olduğumu da böylece öğrendiniz, işte..."

"Bana tamamen doğru söylemişsiniz ama..."

Valvert, genç kızın itiraz eder gibi bir hareket yapmasını önleyerek sözüne devam etti:

"Neyse bunları geçelim. Şimdi size sitem etmek için yolunuzu kesmiş değilim. Yalnız küçük Loïse'i gördüğümü söylemek istiyorum. Çok cici bir yavru... Tanrı bağışlasın... Onu o kadar sevmenize hak veririm. Fakat bu yavrunun bir de babası vardır. Babasının sağ mı, ölü mü olduğunu da sizin bilmeniz lazım..."

"Elbette. Babasız çocuk olur mu?"

Valvert olduğu yerde sallandı. Şaşkın şaşkın elini alnından geçirdi. Ve coşkunlukla devam etti:

"Beni dinleyin!" dedi. "Size, siz ve bu zavallı masum adına bir teklifim var. Eğer babası sağsa bana adını söyleyin de gidip kendisini

bulayım. Yemin ederim ki sizinle evlenecektir..."

Genç kız, delikanlının kendini feda ettirecek derecede sınırsız bir aşkla bağlandığını fark edince büyük gurur duydu... Dudaklarına kadar gelen teşekkür sözlerini söylememek için kendini zorladı. Fakat Valvert öyle bakıyordu ki onun yerinde kim olsa yaptığı hatayı anlar ve diz çöküp af dilerdi. Oysa delikanlı bunu fark etmiyor, kafasındaki düşünceye boyun eğiyordu. Üç gündür bu düşünceyi evirip çevirmiş, başka bir şey görüp sezemez hale gelmişti. Zaten kederinden biraz da anormal durumda değil miydi?

"Cevap vermiyorsunuz," dedi. "Canım, çocuğun babasının sağ olup olmadığını bilmemenize imkân var mı? Demek ki babası öldü, öyle mi?"

Derin bir nefes aldı ve sözlerini çabuk bitirmek istiyormuş gibi aceleyle devam etti:

"Öyleyse eğer isterseniz, bu çocuğun babası ben olayım. Size karım olmanızı teklif etmemiş miydim? Şimdi bu teklifi yeniliyorum. Sizinle evlenirken onu evlat tanıyacak ve yemin ederim ki gerçek evladım gibi de seveceğim. Görüyor musunuz? Sizin için yapmayacağım hiçbir şey yok... Kabul edin. Sizinle namuslu bir adam sıfatıyla konuşuyorum ve bu yüzden ne pişman olacak ne de geçmişe en ufak bir imada bulunacağım. Benim bir değerim yoksa bile hiç değilse çocuğun iyiliği için kabul edin."

Genç kız hemen cevap vermedi. Heyecanlanmış, sarsılmıştı; bir tek kelime söyleyecek hali yoktu. Fakat bu yüce gönüllülük bu kendini feda ediş karşısında duyduğu bütün şükran ve içinde uyanan bütün aşk, birdenbire bakışlarında yansımıştı.

Oysa delikanlı, yine genç kızı razı edemediğini sanıp tir tir titreyerek:

"Söylemek istemiyorsunuz," dedi. "Kim bilir benden ne kadar iğreniyorsunuz? Eğer böyleyse apaçık söyleyin. Şimdi sizden ayrılırım ve giderken de yemin ederim ki hançeri göğsüme sokuverirm. Hiç değilse böylece benden ve sırnaşıklığımdan kurtulmuş olursunuz."

Genç kız, delikanlının, dediğini belki de gözlerinin önünde yapmaktan çekinmeyeceğini anladı. Zaten kılıcını yarı yarıya çekmişti. Bir dehşet çığlığı attı:

"Odet!"

Bu aynı zamanda bir itiraftı. Ayrıca delikanlının üstüne koşarak kılıcını kınına itti; sonra da o müthiş hareketi tekrarlamasından korkuyormuşçasına sağ elini ufacık iki eli arasında sıktı.

Delikanlı, onun ne demek istediğini anlamamıştı ama yine de elini avuçlarına bıraktı. Genç kız, ancak o zaman Valvert'i ürperten titrek ve yumuşak bir ses tonuyla konuştu.

"Ne kadar yanlış düşünmüşsünüz? Nasıl oldu da buna inandınız, Odet?" Tabii bir tavırla Odet diyor ve samimiyetine dikkat bile etmiyordu. "Ben size kızın Loïse'in babasının sağ mı, ölü mü olduğunu bilmediğimi söyledim, Odet... Loïse benim öz kızım değil; kaybolmuş, belki de çalınmış bir yavrucak. Ben onu evlatlık aldım ve kendisini o kadar sevdim ki kendi kızım olsa onu daha fazla sevemezdim. İşte işin aslı bu."

"Sahi mi söylüyorsunuz?"

"Yalan söylüyorsam kahrolayım."

Heyecanına rağmen gülümseyerek bakıyordu. Delikanlı, onun bu halini görünce doğru söylediğine inandı. Bunun üzerine bir sevinç sağanağına tutularak:

"Beni affedin ne olur!" dedi.

"Affetmeye değer bir suçunuz yok. Yerinizde olan herkes, sizin düşündüğünüz gibi düşünürdü. Fakat böyle düşünenlerden hiçbiri, sizin yaptığınız gibi asilce hareket etmezdi. Sizi iyi tanımışım. Siz, erkeklerin en cesuru, en asili ve iyisisiniz. Sizde hiçbir suç yok. Asıl suçlu, tek suçlu benim. Geçen gün, yüreğinizin asaletini anladığım zaman size işin aslını söylemem gerekirdi. Söylemedim. Asıl kabahatli benim, açık konuşmamam, budalalık etmem yüzünden size acı çektirdiğim için af dilemem lazım!"

"Ne iyi kalplisiniz. Sizi ne kadar seviyorum, bilseniz..."

"Şimdi artık her şeyi öğrenmelisiniz. Size kendim ve Loïse hakkında bütün bildiklerimi söyleyeceğim..."

Hatırlamak istiyormuş gibi bir an durdu. Delikanlı cesaretlendi. Bu sefer de o, genç kızın elini avuçlarına alarak saygıyla dudaklarına götürdü; sonra şefkatle:

"Sizi dinliyorum..." dedi.

"Kim olduğumu, nerede doğduğumu, anamın babamın kimler olduklarını ve şimdi yaşayıp yaşamadıklarım bilmiyorum. Çocukluğumun, hatırlayabildiğim en derinlerde, La Gorelle adlı bir kadının elindeydim ve bana her dakika bırakılmış bir çocuk olduğumu; bana acıdığından baktığını söyler dururdu. Galiba o zamanlar, benim de herkesin olduğu gibi bir vaftiz adım vardı. La Gorelle, zaman zaman beni o ismimle çağırırdı ama şimdi bu ismi de hatırlamıyorum. Yalnız, bana öyle geliyor ki bu isim, bir daha karşımda tekrarlanırsa hatırlayacağım. Aradan o kadar zaman geçti ve ben bu ismi o kadar az duydum ki kendi kendime hatırlamama imkân yok. Herhalde La Gorelle de bu adı bana unutturmak istiyor olacaktı ki çabucak başka bir isim taktı. Önceleri 'Terk edilen Kız', derdi, sonraları sadece 'Terk edilen'... Bunu hatırlarım işte... La Gorelle belki kötü bir kadın değildi ama doymak bilmezcesine açgözlü ve çingeneydi. Bu açgözlülük yüzünden yapmadığı eziyet ve fenalık kalmazdı. Önceleri onun işine yarayacağımı, sonraları da benim yüzümden büyük bir servet kazanacağını kafasına yerleştirmişti. Bu amaca erişmek için elinden geleni ardına koymadı. Çok ufakken beni çırılçıplak kucağına alır, dilenmeye çıkardı ve ağlayan bir çocuk, gelen geçenin daha fazla merhametini çeker diye, bacaklarımı kan içinde bırakıncaya kadar çimdikleyerek beni hep bağırtırdı."

Valvert hiddetlenerek:

"Alçak kadın! Bir elime geçerse..." diye homurdandı.

"Daha sonraları, ben üç dört yaşlarındayken, üşümekten korktuğu için kendisi çıkmazdı ve beni yalnız başıma dilenmeye gönderirdi. Getirdiğim parayı az görünce dayaktan canımı çıkarır ve aç acına yatırırdı. Oysa iyi para getiririm... Ama açgözlülüğünden gittikçe şımarır, gittikçe daha fazla ister, hiçbir zaman getirdiğim parayı beğenmezdi. Daha sonraları, yedi sekiz yaşlarına bastığım sıralar, beni kırlara gönderip yaban çiçekleri toplattırır, sonra bunları sattırırdı. Ben çiçekçiliği de böyle öğrendim. Bu kadının bana bir tek iyilik yaptığını biliyorum; okumayı yazmayı öğretti. Kimsesizlik, sefalet ve ölesiye, bir çocuğun dayanamayacağı kadar çalışmak, açlık, bol bol dayak... İşte benim bütün hayatım böyle geçti. Hani başka bir şey anlatmanın da hiç gereği yok."

Delikanlı elini şefkatle elinde sıkarak:

"Neden?" dedi. "Sizinle ilgili her şey beni de ilgilendirir. Rica ederim, bana her şeyi anlatın... Ne biliyorsanız hepsini..."

Genç kız devam etti:

"Fakat La Gorelle bu kadarla da kalmadı. Ben büyüdüm. Dediğine göre güzel bir kız oldum. O zaman da aklına, beni parayla çapkınlara kiralamayı koydu. Eğer çirkefe batmadıysam, bunu kendi temiz kanıma borçluyum. Çünkü beni ahlaksız etmek için binbir öğüt verirdi."

Valvert yumruklarını sıktı:

"Hay alçak, namussuz kadın! Bir elime geçerse işinin bittiği gündür."

Genç kız, kurnaz bir tebessümle:

"Of!" dedi. "Bunların hepsi geçti. Şimdi de bizim küçük Loïse'in hikâyesini dinleyin bakalım."

Valvert gülümsedi:

"Dinliyorum. Hem de merakla, heyecanla..."

Doğru söylüyordu. Her söylediğini merakla dinliyordu. Bu merak, küçük Loïse'ye kadar ulaşıyordu. Çünkü daha Loïse'in bulunmuş, belki de çalınmış bir çocuk olduğunu duyduğu andan itibaren kuzeni Jehan Pardaillan'ın çalınan kızı Loïse'i hatırlamıştı. İçinden, "Ah, diyordu, ya oysa?.."

Brin de Muguet delikanlının merakının gerçek sebebini düşünmeden, anlatmaya devam etti:

"On iki yaşıma kadar büyük bir güney şehrinde, Marsilya'da yaşadım. O yıl La Gorelle, Marsilya'dan ayrıldı. Tabii beni de yanında aldı; Paris'e gittiğimizi söyledi. Buraya dört yıl önce geldik. La Gorelle burada ne iş tuttu, bilmiyorum. Geleli henüz bir hafta olmuştu ki bir gün elinde kocaman bir para kesesiyle eve döndü. İçindeki paraları gözümün önünde saydı... Kendini bu kadar unutup paralarını bana göstermesi için ortada önemli bir sebep olmalıydı. Hatta aşırı giderek bana, iş için bir yere gitmek zorunda kalacağını, eğer işi başarırsa bunun gibi iki kese altın daha kazanacağını bile müjdeledi. Ertesi gün gitti... Nereye gittiğini, bilmiyorum. Beni Paris'te, kendi gibi kötü bir kadının yanında bırakmıştı... Bir ay sonra tam akşam şehri dolaşmaktan döndüğüm sırada La Gorelle'in geldiğini

gördüm. O Paris'te değilken ben yine boş durmuyor, öteki kadının hesabına harıl harıl çiçek satıp paraları ona getiriyordum. La Gorelle hava kararırken geldi. Pelerininin altında bir şeyler saklıyordu. Kapıyı sürgüledikten sonra pelerinini bir de açtı ki ne görelim? Ufacık bir bebek getirmemiş mi? İşte bu bebek Loïse'di..."

Valvert sordu:

"Bu iş olalı dört yıl mı oldu?"

"Evet..."

"Hangi aydaydı?"

"Ağustosta..."

"Ağustosun hangi gününde olduğunu da söyleyebilir misiniz?"

"Elbette! Saint–Marie Bayramı günüydü."

Bu cevapların kesinliği karşısında tüyleri ürperen Valvert:

"Yani 15 Ağustos'ta," dedi.

Genç kız, ardı ardına gelen bu sorulardan sonra endişelendi:

"Bunları neden sordunuz?"

Valvert gülümseyerek:

"Söylerim," dedi. "Hele anlatacaklarınız bitsin."

"Hemen ertesi günü, Paris'in kapıları açılır açılmaz tekrar güney yolunu tuttu. La Gorelle, çocuğu hep pelerininin altına saklıyordu. İlk olarak Paris'ten bir an önce uzaklaşmaktan başka bir şey düşünmedi. Bütün bir hafta, ancak yorgunluğumuzu giderecek kadar mola vererek yürüdük. Bir hafta geçince şehirden epey uzaklaşmış olacağını kestirdi ki durduk. Yeniden çiçekçiliğe başladım. Ha, size şunu da söyleyeyim: La Gorelle, Loïse'i getirdiğinde çocuk bir yaşında kadar vardı. Artık kundaktan çıkarılmış, sırtına kaba saba çamaşırlar giydirilmişti. Yolculuğumuz sırasında La Gorelle bana ağır bir yük taşıttırmıştı. Bunu kaybettiğim takdirde başıma neler geleceğini biliyordum. Onun için bu pakete gözüm gibi bakıyordum. Ama bir gün merak ettim. Açtım baktım. Paketin içinde ömrümde görmediğim pek değerli, güzel, çocuk çamaşırları vardı. Bunların, Loïse'in çamaşırları olduğunu hemen anladım. Bütün çamaşırlara birer taç işlenmiş olduğunu görünce Loïse'in, zengin ve kibar bir ailenin çocuğu olduğunu kavramakta da gecikmedim. Bu işin başıma

ne belalar getireceğini içgüdümle sezdiğim halde, çamaşırlardan bir parçayı, danteladan süslü bir takkeyi çaldım."

"Bari sakladınız mı?"

"Tabii... Ne sandınız ya? Belki de yavrucak bir gün bu takke sayesinde ana babasını bulur."

"Bu takkede de taç işlenmiş miydi?"

"Evet, bir marki tacı... Bunu sonradan öğrendim."

Valvert heyecanla:

"Öyleyse Loïse, bir marki kızı," dedi.

"Bundan hiç şüphem yok."

"Peki sonra? Sonra ne oldu? Eğer sizin için bir mahzuru yoksa anlatın bana hepsini..."

Genç kız güldü:

"Ne mahzuru olacak? Her şeyi satıp paraya çevirmesini bilen La Gorelle, mola verdiğimiz büyük bir şehirde Loïse'in çamaşırlarını da sattı. Herhalde epey para aldı ki takkenin kayboluşundan hiç bahsetmedi. Her türlü sevgi ve şefkatten mahrum olduğum için daha görür görmez yavruya büyük bir sevgiyle bağlandığımı söylemeye gerek yok. Zavallı yavrucak, pek cici, pek güzeldi. O da dünyada benden başka kimsesi olmadığını, ancak bana güvenebileceğini hemen sezdi ve bütün sevgisini bana verdi. Ne kadar sevindiğimi tasavvur edersiniz. Artık kendimi dünyada yalnız hissetmez olmuştum. Beni, bulunmuş çocuğu da seven biri vardı. Yine büyük bir şehre yerleşmiştik. Tabii Loïse'in hayatı da benimki gibi oldu. Yağmur yağsın, güneş kavursun veya lapa lapa kar dökülsün. La Gorelle, yavrucağı aldığı gibi köşe başlarına, kilise kapılarına götürüyor ve gelene geçene, zavallının soğuktan moraran avuçlarını açıyordu."

Valvert boğulacak gibi oldu:

"Bunu da yaptı mı? Ağlatmak için onu da çimdikledi mi?"

"Ne diyorsunuz? Zavallının vücudu çürükten görülmezdi."

"Hay sefil kadın hay! Elime düşmesin, dayaktan canını çıkartırım. Ufacık çocuklara bu kadar eziyet edilir mi? Gırtlağı kopasıca, canını şeytan alasıca kadın!"

Brin de Muguet, Valvert'in hiddetlenişine gülümsedikten sonra devam etti:

"Fakat yavrucağın çektiği eziyet uzun sürmedi... La Gorelle çocuğu benimle sokağa göndermeye başlayınca, yavrunun ızdırapları da bitmiş oldu. Yalnız bu sefer, benim eve iki misli para getirmem gerekiyordu, yoksa halim haraptı."

Valvert gözleri yaşararak:

"Demek onun yiyeceği dayağı da siz yiyordunuz ha?" dedi.

"Eh, tabii... Orası öyle. Size nasıl diyeyim. O zamanlar öyle dayak yiyordum ki dayak yemekten ekmek yemeye vakit kalmıyordu. Fakat Loïse'in, cehennem azabından farkı olmayan hayatımıza katılması, benim için gerçek bir mutluluk olmuştu. Eğer o olmasaydı, kendimi bu zalim kadının eziyetlerinden kurtarmaya cesaret edemezdim. Hatta belki de beni içine yuvarlamaya çalıştığı çirkefe dalıp gitmiştim bile... Ne olursa olsun, yalnız kaldığımız zamanlar 'kızım' dediğim çocuğun, benim çektiklerimi çekmesini istemiyordum. Bir gün, La Gorelle'in yanından kaçıp Paris yolunu tuttum. İki yaşını bitirecek olan Loïse'i de yanımda götürmüştüm. Dünya kazan, kendisi kepçe olup bizi harıl harıl aradığı muhakkak olan La Gorelle'in elinden yakayı kurtarıp Paris'e ulaşacak kadar şanslı çıktık. Yolda biraz para kazanmanın çaresini bulmuştum. İlk işim Loïse'i saklamak oldu. Gerçi kendim için pek o kadar korkmuyordum ama La Gorelle, Paris'e gelip çocuğu görecek ve ona da bana çektirdiklerini çektirecek diye ödüm patlıyordu. Onun için Loïse'i güvenilecek bir yere koyunca hayatıma çekidüzen vermeye başladım. Yavrucak bana uğur getirmişti... Neye teşebbüs edersem başarıyordum. Bugünse rahat rahat hayatımı kazanıyorum. Loïse köyde, açık ve temiz havada, kendisine ufak tefek yardımlarda bulunup ahbap edindiğim melek gibi bir kadının yanında yaşıyor. Benim sattığım çiçekleri de o kadın yetiştiriyor ve kârımızı paylaşıyoruz. Loïse'in hiçbir eksiği yok. Bana gelince, benim de artırıp bir tarafa koyduğum, tamamen alın teriyle kazanılmış birkaç yüz frankım var, inanır mısınız? İşte, artık benim ve kızım dediğim Loïse'in maceramızı öğrenmiş oldunuz."

Valvert, heyecanla cevap verdi.

"Bundan böyle sizi ve kızınızı ben koruyacağım. İhtiyaçlarınızı ben sağlayacağım. Valvert kontunun karısını ve kızını saydırıp sev-

direbileceğini göreceksiniz. Çünkü artık umuyorum ki hiçbir engel sizi alıkoymuyor ve karım olmayı kabul ediyorsunuz, değil mi?"

Genç kız:

"Evet, kabul ediyorum," dedikten sonra kurnazca gülümseyerek:

"Ama..." dedi. "Az önce söylediğiniz gibi, çocuğun iyiliği için değil... Tam tersine..."

"Ne olur söyleyin... Sebep ne?"

"Sizin ve benim mutluluğumuz için kabul ediyorum."

Ona alnını uzattı. Valvert, kızcağızın o berrak alnına, masum bir öpücük kondurduktan sonra büyük bir heyecanla ve tatlılıkla:

"Sevgili Muguet'm! Brin de Muguet'm benim!" dedi. "Geçmişteki günlerinizi unutturmak için sizi ne kadar sevecek ne kadar okşayacağım, bir bilseniz. Ne kadar mutlu olacağımızı bir bilseniz... Bakın, mutluluk bize daha şimdiden güler yüz göstermeye başladı. Anlattıklarınızdan sonra Loïse'in, 'kızımız' Loïse'in ailesini buldum bile..."

Genç kızın renginin uçtuğunu görünce iki elini de tutup öperek yatıştırdı:

"Telaşlanmayın. Size böyle düpedüz neden söylüyorum, biliyor musunuz? Bu çocuktan ayrılmanız gerekmeyeceğini biliyorum da ondan..."

Genç kız ferahlayıp derin nefes alarak:

"Sahi mi?" dedi.

"Eminim diyorum size... Sakladığınız o küçük takkeyi bana gösterin. Sonra da birkaç gün için bana emanet edin..."

Brin de Muguet tereddüt bile etmeden:

"Ne zaman isterseniz..." dedi.

Delikanlıya daha şimdiden güvenmeye başladığı için telaşsız sordu.

"Ama söyleyin ne olur... Loïse'im kimin kızıymış, meraktan çatlayacağım."

"Loïse, Jehan Pardaillan'ın öz kızı. Şansımıza bakın, Jehan Pardaillan'sa benim kuzenimin kocası."

Brin de Muguet düşünceli bir şekilde:

"Jehan Pardaillan, ha?" dedi. "Beni şu Rospignac uşağının elinden kurtardığınız gün, babası Mösyö Pardaillan bana Loïse hakkında bazı şeyler sormuştu. Tam o sırada La Gorelle'le karşılaştım. Öyle kuşkulanmıştım ki anlatamam. Pardaillanlara da Loïse'in benim öz kızım olduğunu söylemiştim. Çok canları sıkıldı. Kendi kendime, 'Belki de Loïse'in babası Mösyö Jehan'dır, demiş; evladını arayan babaya yalan söyledim diye üzülmüştüm. Sonra arayıp soruşturdum. Mösyö Pardaillan da oğlu da şövalyeymişler. O zaman kendi kendime, 'Mademki Loïse, bir markizin kızıdır, sadece bir şövalye olan Pardaillan'ın kızı olamaz,' dedim. Vicdan azabım dinmişti ve bu meseleyi unutup gitmiştim. Şimdi de siz, onun babası olduğunu ileri sürüyorsunuz, sakın yanılmayasınız?"

"Sevgili Muguet'm! Size bunu söyleyen ya sizi aldatmış yahut da kendi de bilmiyormuş. Her iki Pardaillan'ın da sadece mütevazı şövalye unvanını kullandıkları doğru. Fakat Jehan Pardaillan'a babasından Margency kontu unvanı geçti. Sonra benim öz kuzenim olan Bertille de Saugis, Vaubrun kontuyla evlenince, o da Vaubrun Kontesi Marki de Saugis oldu. Şimdi anladınız mı?"

"Anladım."

"Benimle evlenmeye razı olunca, Loïse'in babasıyla annesinin yengeleri olacaksınız. Ana–baba elbette evlatlarını alacaklardır. Durun canım, telaş etmeyin. Dört yıldır dünyayı allak bullak ediyor, harıl harıl yavruyu arıyorlar, yanlarına almak hakları değil mi? Şimdi siz şuraya dikkat edin, benim Vaubrun kontluğunu teşkil eden biraz toprakla 'Valvert Şatosu' denen kulübe harabesi nerededir, bilir misiniz?"

Genç kız güldü: "Nereden bileyim?"

"Öyle ya, nereden bileceksiniz? Valvert'le Saugis birbirlerine komşu iki topraktır. Şimdi işi kavradınız mı?"

Brin de Muguette çok sevindi:

"Evet," dedi, "biz gidip Saugis'in yanındaki Valvert'de yerleşeceğiz. İki aile, bir tek aile gibi yaşayacak ve Loïse de kendisini şımartacak bir anne yerine, iki anneye sahip olacak..."

"Yalnız iki annesi olsa, neyse... İki de babası olacak ya... Ona ne dersiniz?"

YİRMİNCİ BÖLÜM
SORRIENTÈS DÜŞESİNİN BAZI SIRLARI

Odet de Valvert, Sorrientès düşesinin hizmetine gireli on gün olmuştu. Bu on gün içinde Landry Coquenard, Sorrientès Konağı'na birkaç defa uğramıştı. Düşes onu her seferinde, özel görüşme odasında kabul etmişti. Oldukça uzun süren bu konuşmalarda başka hiçbir kimse bulunmadı. Ya Landry'nin aldığı ihtiyat tedbirlerinden yahut da tesadüfün kendisine yardım etmesinden olacak, Landry konağa gelişlerinde Valvert'le karşılaşmamış ve delikanlı, hanımıyla uşağı arasındaki gizli ilişkilerin farkına varamamıştı.

Bu on gün içinde Brin de Muguet de her sabah konağa gelmişti. Genç kız, aynı konakta barınan La Gorelle'i bir kerecik olsun görmedi. Bu yüzden, pek seyrek geldiği bu konakta, çocukluğunu cehenneme çevirmiş olan kadının bulunduğundan hiç haberi olmadı. Landry Coquenard da ilk karşılaşmalarından sonra La Gorelle'i hiç görmedi. Doğrusu aranırsa umursamadı; kadının, hâlâ düşesin yanında çalışıp çalışmadığını da merak edip kimseye sormadı.

Görülüyor ki Sorrientès düşesi, gerek Concini'nin boynuna bir taş bağlatıp Arno Nehri'ne attırmak istediği kızını, gerek bu olayın en yakın iki şahidi olan Landry Coquenard ve La Gorelle'i el altında bulunduruyordu. Üstelik ya parayla ya da gönüllerini kazanarak, her üçünü de kendine bağlamış, üçünün de dostluğunu kazanmıştı.

Düşesin, bu üç insanı neden el altında bulundurmak istediğini ileride göreceğiz. Yalnız, düşesin gittikçe esrarengiz bir hal alan gayretlerini kavrayabilmek için artık onun da peşini adım adım takip etmemiz gerekir.

Düşes, önceki salı günü bir mektup almıştı. Okuduktan sonra Albaran'ı çağırarak bir emir verdi. Dev adam bu emri yerine getirmek için çıktı. İki saat sonra geri döndüğünde, hanımının sessiz sorusuna:

"Oldu, madam!" cevabını verdi. "Yarın sizi tespit ettiğiniz saatte, Tournon Sokağı'ndaki konağında kabul edecek. Şimdi orada oturuyor."

Düşes hemen:

"Öyleyse yarın sabah oraya gideceğiz. Sen de benimle beraber gelmeye hazırlan," dedi.

Dev adam, sessizce eğilip çıkmıştı.

Düşesin, fakirlere yardım ettiğinden daha önce de bahsetmiştik. Hazırlanması sadece birkaç günü bulan bu muhteşem konağa geçeli henüz birkaç hafta olmuştu. Kadın kesenin ağzını öyle açmıştı ki birkaç ay sürecek olan düzenlemeler birkaç günde bitivermişti. Düşesin şehirde geçirdiği bu kısa zaman, onun ne kadar yardımsever bir insan olduğunu gösterivermişti. Onun ne kadar bonkör olduğu herkesin dilindeydi. Kadının ününün bu kadar yayılması da yardıma ihtiyacı olan insanların ve kuruluşların öyle ilgisini çekiyordu ki, konağın bulunduğu Saint–Nicaise Sokağı sabahın erken saatlerinde insanlarla dolup taşıyordu. Fakat akşam saatlerine doğru sokakta kimseler kalmıyordu. Konakta da çalışanlar dışında kimsenin girilmesine izin verilmiyordu. Düşes kendi alanında fakirlere yardım saati oluşturmuş, gün içinde o saatlere itaat edilmesini istiyordu.

Fakat bazı zamanlarda fakirler evlerine gitmeyip düşesin çalışanlarından yardım dilenmeye devam ediyorlardı. Bazı zamanlarda da toplu bir şekilde düşes için dua ediyorlardı.

Yardıma muhtaç insanlardan şanslı olanları, bazı zamanlar Albaran'ı görüp düşesin huzuruna çıkma fırsatı yakalıyordu. Fakat düşes bu görüşmeyi öyle titizlikle yapıyordu ki, asla bu insanların yardıma ihtiyaçları olduğu için aşağılanmalarına izin vermiyordu. Düşes her gün bu şekilde yüz yüze görüşmeler yapmaya çalışıyordu. Yardım ettiği herkes de düşesin konağından oldukça memnun olmuş bir şekilde ayrılıyorlardı.

Bazı zamanlarda ise bu iyi niyeti suistimal edenler oluyordu. Bu tarz durumlarla karşılaşıldığında Albaran kontu düşesin karşısına kimin çıkıp kimin çıkmayacağına kendisi karar veriyordu.

Bu çarşamba sabahı da Brin de Muguet'yle Valvert, Saint–Nicaise Sokağı'nda hararetli hararetli konuşurlarken, yanlarından hiç fark etmedikleri pek eski elbiseli biri geçerek konağa yöneldi. Üstü başı

paramparça olan bu adamın temizliği dikkati çekecek derecedeydi. Adam, konakta âdet olduğu gibi önce yalvarıp yakararak Albaran'ın karşısına çıkmıştı. Dev asilzade, ziyaretçiyi pek gururlu bir tavırla kabul etti. Fakat kapı kapanır kapanmaz, iki büklüm adam birdenbire doğruldu; Albaran da samimileşip gülümseyerek ziyaretçiye doğru yürüdü ve elini sıktıktan sonra İspanyolca:

"Nihayet gelebildiniz, Aziz Kont... Bari seyahatiniz rahat geçti mi?" dedi.

"Aziz Kont" gülümsedi ve üstünü başını göstererek:

"Bu kılıkta ne kadar rahat seyahat edilebilirse o kadar..." dedi.

Albaran güldü:

"Yani daha kötüsü can sağlığı, ha? Yazık olmuş size..."

Adam çaresizliğini gösteren bir tavırla:

"Ne yapalım?" dedi. "Görev..."

Albaran kısa kesti:

"Hemen huzura çıkalım. Yüce Efendi sabırsızlıkla sizi bekliyor."

Ziyaretçiyi konuşma odasına kadar götürüp çıktı. Fakat her an düşesin, kendisini çağırması durumuyla karşılaşacağını düşünerek kapıdan çok uzaklaşmadı.

Albaran'ın "kont" dediği esrarengiz ziyaretçi, koltuğunda oturan düşesin karşısında yalnız kaldı.

Üç adım öne yürüdü; her adımda bir eğilerek zarif reveranslar yaptı. Hareketsiz, sessiz bekleyen düşes, adam yanına yaklaşınca:

"Günaydın kont!" dedi.

Bu söz Kastilya şivesiyle İspanyolca söylenmişti. Bundan sonra da düşes, elini konta uzattı. Adam bu eli tuttu; dudaklarını pembe tırnaklara dokundurdu.

Kont şapkasını başına yerleştirdikten sonra ancak İspanyol asilzadelerine yaraşır mağrur bir duruşla bekledi. Düşes söze başladı:

"Sevgili yeğenimiz kral nasıllar?"

"Çok teşekkür ederim, madam..." dedi kont. Şapkasını çıkarıp bu sefer de kralı selamlayarak sözlerine devam etti: "Pek sevgili hükümdarım, İspanya Kralı Majeste Felipe gayet iyidirler."

Düşes ciddiyetle:

"Tanrı'ya şükürler olsun ve Tanrı sevgili kralımızdan sağlık ve mutluluğu hiç esirgemesin," dedi.

"Âmen! Majeste, size her an daha çok hayranlık beslediğini söyleme şerefini bendenize verdiler."

"Tarafımdan kral hazretlerine teşekkürlerimi söylersiniz. Kendisine daima bağlı ve sonsuz derecede sadık olduğumu tekrar edersiniz."

"Başüstüne, madam... Majeste, şahane elleriyle yazdıkları bu mektupları da size vermemi tembih buyurdular..."

Düşes, kontun uzattığı mektupları aldı. Albaran'ın sabırsızlıkla beklediğini söylediği bu mektupların gelişiyle neler hissettiği yüzünden belli olmadı. Aynı sükûnetle kâğıtların mühürlerini söktü ve yine ne hissettiğini belli etmeden hepsini okudu. Sonra mektupları masanın üstüne bırakarak bir çana vurdu. Albaran hemen içeriye girdi. Düşes kısaca:

"Tahtırevan?" diye sordu.

"Hazır."

"Tournon Sokağı'na gidiyoruz."

"Baş üstüne, madam."

Düşes, yerinde mıhlanmış gibi bekleyen, fakat bu kadar çabuk karar verişine hayret etmiş görünen konta döndü. Albaran'la konuştuğu gibi kısaca:

"Ya para?" dedi. "Kral ondan hiç bahsetmiyor."

"Şu anda yolda olacak."

"Ne kadar?"

"Dört milyon, madam."

Küçümseyerek dudak büktü:

"Pek az..."

Sonra içinden hesap eder göründü ve:

"Pekâlâ," dedi. "Bendekiyle birlikte belki işini görür. Kont geri döner ve krala mektuplarını alır almaz, saniye kaybetmeden harekete geçtiğimi söylersiniz."

"Söyleyeceğim, madam. Sizin en kesin kararlı şeflerden olduğunuza tanıklık ettim."

"Ayrıca ilave edersiniz ki mektupları beklerken boş da durmadım. İşi yoluna koydum ve başarı kazanacağımızdan eminim."

"Yüce Efendi'nizin söylediklerini majesteye kelimesi kelimesine tekrar edeceğim."

Bunun üzerine düşes izin verdi:

"Haydi, yolunuz açık olsun kont!"

Gülümseyerek elini uzattı; kont da diz çökerek bu eli öptükten sonra kalkıp kapıya yürüdü. Hemen aynı saniyede beli bükülmüştü. Cebinden bir kese çıkarmış, herkesin göreceği şekilde elinde tutuyor ve kendisine yardım etmiş olan asil kadına yüksek sesle hayır dualar okuyordu. Hem de mükemmel bir Fransızcayla...

Düşesi ziyarete gelen bütün fakir ziyaretçilerin böyle esrarengiz oldukları da söylenemez. Herhalde bunların çoğu da kendi adamları ya da İspanyol sarayının casuslarıydı. Düşes, bunlara, yakında neyin nesi olduğunu öğreneceğimiz bir iş hakkında direktifler, emirler veriyor; tembihlerde bulunuyordu.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM
PARDAILLAN YENİDEN SAHNEDE

Kısa süre sonra Sorrientès düşesinin tahtırevanı, Albaran'ın komutasındaki kalabalık bir maiyetle beraber Trois-Mairies Meydanı'na ulaşıp Pont-Neuf'e yollanıyordu. Bu sefer, tahtırevanın meşin perdeleri kaldırılmıştı ve düşes, artık kendini yabancı gözlerden korumuyordu. Sırtında, daha önceki basit beyaz elbisesi, erguvan renkli ipek yastıklara dayanmış, o zamanlar Paris'in en kalabalık yerlerinden olan bu köprüdeki halkı seyrediyordu.

Aynı anda köprünün öte ucundan, Dauphine Caddesi'nden, atının her yanı terden köpükler içinde kalmış, pelerini omuzunda bir atlı geliyordu. Bu atlı, Şövalye Pardaillan'dı.

Elbisesinin toz toprak içinde oluşundan, uzun bir yolculuk yaptığı belli olan Pardaillan, herhalde oğlunu görmüş; Saugis'den dönüyordu.

Şövalye, kalabalık yüzünden atını yavaşlatmış, sallana sallana ilerlerken düşünüyordu: "Haydi bakalım, bir-iki dakika sonra bizim tatlı dilli Madam Nicole'ün hanındayız. Mükemmel bir sofranın başına kurulup şöyle adamakıllı karnımı doyururum. Bol bol da içerim. Ondan sonra doğru yatağa... Hiç değilse ertesi sabaha kadar deliksiz bir uyku... Artık ihtiyarladık, adamakıllı çöktük... Baksana, biraz uzunca bir yol beni yorgunluktan bitirdi." İçini çekti... Atının üstündeki Pardaillan, bir taraftan, tahtırevanında bulunan düşes de öte yandan geliyordu ve neredeyse karşılaşacaklardı. Şövalye bir ara eyerin sallandığını fark ederek hemen atından indi. Eyeri gözden geçirince kolanın gevşemiş olduğunu fark ederek çözüp sıktı. Bu iş bitince hemen atına atlayıp yola koyulacaktı. Fakat bu sırada tahtırevan çok yaklaşmıştı. Tesadüfen gözleri oraya ilişince tahtırevandaki düşesi gördü. Hemen yerinde sıçradı ve kendini tutamayarak:

"Fausta!.." diye söylendi. Atına tırmanmak için doğrulacağı yer-

de, hayvanın sağrısına saklandı. Kolanı düzeltir görünüp pelerini yüzüne çekerek iyice gizlendi. Düşes –veya söylendiğinden şüphe edilemeyecek kadar kendisini tanıyan Pardaillan'ın dediği gibi Fausta– eyerini düzelten bu atlıyı görmeden geçti. Şövalye de kadının uzaklaştığını ve geri dönüp baksa da kendisini göremeyeceğini kestirince doğruldu. Parıldayan gözleriyle Fausta'yı takip ediyor ve "Fausta!" diye tekrarlıyordu. "Fausta bu! Demek Fausta ölmemiş?" Ve bıçak kadar keskin gülümseyişleriyle kendi kendine soruyordu: "Paris'e yine neler yapmaya gelmiş acaba?"

Sonra birden omuzlarını kaldırdı: "Bizim iştah verici sofra galiba yine suya düşecek..." diye düşündü. "Boş ver!.. Ne olursa olsun. Başka sefere karnımı doyurur ve dinlenirim. Tabii doyurmaya ve dinlenmeye fırsat bulursam."

Atına atlamasıyla hayvanının başını geldiği yola çevirmesi ve yüzünü peleriniyle iyice örtüp şapkasını da indirerek tahtırevanın peşine düşmesi bir oldu. Pardaillan, hep aynı Pardaillan'dı: Çabuk karar veren, verdiği kararı hemen yerine getiren adam... Saçı sakalı biraz ağarmıştı ama gençliğinin bütün çevikliğini ve gücünü muhafaza etmişti. Az önce, yaşlandığından dem vuran, güzel bir sofranın, rahat bir yatağın hayalini kuran şövalye, ölmüş sandığı Fausta'yı görür görmez yaşlılığını da yorgunluktan bittiğini de unuttu. Bir yandan kadını takip ediyor, bir yandan da için için söyleniyordu: "Eğer o değilse kellemi keserim. Hiç de değişmemiş. Ne işi var acaba? Otuz yaşında bile görünmüyor şeytan... Acaba nereye gidiyor? Hesabım yanlış değilse, şimdi kırk altı yaşlarında olmalı... Aradığımı buldum işte!.. Tevekkeli, arayan bulur dememişler..."

Bir meyhanenin önünde atından atladı; içeriye girdi. Meyhaneci onu görünce hemen koştu ve takkesi elinde, şövalyeyi saygıyla selamladı. Pardaillan, adama peşinden gelmesini işaret ederek dükkândan çıktı. Dışarıda, meyhaneciye atını gösterip:

"Size emanet ediyorum," dedi. "Çok yoruldu. İyi bakım ister. Tekrar gelip alacağım. Artık ne zaman gelirim, orasını şimdilik pek bilmiyorum."

Meyhaneci hiç şaşmadı. Pardaillan'ın bu hallerine alışık olacaktı. Hayvanı dizginlerinden yedeğine alırken şövalye hemen Fausta'nın peşinden koşmuş ve yine düşüncelere dalmıştı: "Benim hayvan bun-

dan sonraki yola da dayanır. Şimdiye kadar onunla ne yollar aştık biz..." diyordu. "Evet ama Fausta'yı da atla takip edecek değiliz ya... Canım bu kadının Paris'te yine ne işi var? Fausta'yı atla takip etmeye kalkışmak garip olur. Peki ama böyle nereye gidiyor? Sakın şehirden çıkmaya kalkışmasın... Eğer pek uzağa giderse atı bıraktığıma pişman olurum. Kendime iş arayıp duruyordum ya... İşin daniskası çıktı işte... Bak bak, Dauphin kapısından geçti. Yok yok... Atı bırakmakla iyi etmişim. Herhalde vatandaşı Concini'yi görmeye gidiyor. Bir de herifi Ancre mareşali yaptılar. Sevsinler, böyle mareşali... Korkağın, mendeburun biri... Eline kılıç almaktan ürküyor... Acaba Concini'yle ne dalavereler çevirecek? Kim bilir yine ne karanlık ne müthiş entrikalar tasarlamaktadır. Artık şüphem kalmadı. Bu gidiş, tam Tournon Sokağı'nı gösteriyor. Şu işi bir öğrensem, ama nasıl? Concini'nin evine girmek meseledir. İyi ki Jehan, Saugis'de, rahatsızlanan karısının yanında kaldı. Ama şu kadının Concini'yle neler konuşacağını duymazsam merakımdan ölürüm. Hayır, oğlumdan şüphem yok. Eminim ki onu, yani anasını bana tercih etmez. Zaten anasını tanımıyor bile... Şu kadının ne dalavereler hazırladığını bir öğrensem... Hayır, bizim oğlan yine benden yana olur ama anasına karşı mücadeleye girişmesine gönlüm razı olmaz. Bunda saklanacak bir şey yok. Mademki Fausta, Paris'te; herhalde yine karanlık bir şeyler hazırlıyordur. Öyleyse yine karşılaşıp gırtlak gırtlağa geleceğiz. İyi ki Jehan bu dövüşe katılmayacak. Çünkü bu seferki mücadele de daha öncekiler gibi sinsi, azılı ve müthiş olacak. Üstelik bu sefer, birimizden birinin, hatta belki de ikimizin birden bu iş uğrunda gebereceğimizi sezer gibi oluyorum. Vay babam, vay! Ne olursa olsun, onun Concini'yle konuşacaklarını duymalıyım. Fakat nasıl? Ben demedim mi? İşte Concini'ye gidiyor."

Gerçekten de, tahtırevan geniş kapıdan geçmiş, ön avluda durmuştu. Pardaillan da durdu. Aklı fikri, Fausta ile Concini'nin konuşacaklarını dinleyebilmekteydi. Fakat bu, imkânsız denemese bile, zor ve belalı bir işti. Konağın önünde, muhafızlardan ve uşaklardan ayrı bir yerde Stocco, birini bekliyormuş gibi gidip geliyordu. Fausta geçerken kadına pek yılışık bir reverans yaptı. Sonra gezintisine devam etti. Stocco'yu Pardaillan da gördü. Hemen pelerinini indirip yüzünü açtı ve kımıldamadan durdu. Umduğu da oldu. Onu gören Stocco'nun yüzü bembeyaz kesildi. Kaçarcasına ilerleyip cümle ka-

pısının karanlığına sindi. Pardaillan, göz ucuyla ona bakıyordu. İlk adımda herifi enseleyerek elini onun omuzuna koydu.

Stocco ardına dönmeden, bir av köpeği sürüsünün saldırısına uğramış yaban domuzu gibi silkindi. Ama Pardaillan'ın elinden kurtulmak zordu: "Benden niye bu kadar korkuyorsun da saklanacak delik arıyorsun, Stocco?" dedi.

Stocco, çırpınmaktan vazgeçti. Artık rahat durmaktan başka çare olmadığına aklı kesiyordu. Bunun üzerine şövalye onu bıraktı. Çünkü Léonora'nın, her türlü işini gördürttüğü adamın artık kaçamayacağından emindi. Nitekim Stocco da yerinden kımıldamıyordu. Rengi hâlâ uçuktu. Her zamanki alaylı ve küstah tavrını kaybetmiş; öyle yüksekten atan hali kalmamıştı. Hatta şövalyenin önünde saygıyla eğildi:

"Evet, mösyö... Sizden korkuyorum," dedi.

"Oysa benim, Tanrı'dan da, şeytandan da korkmadığımı pekâlâ bilirsin." Pardaillan herife kendisini tanıyanları endişelendiren müthiş tebessümüyle baktı ve omuz silkti: "Sana, herkesten gizli iki çift lafım var," dedi.

Avlunun bir köşesine çekildiler. Pardaillan, sesini alçaltıp göz ucuyla Fausta'yı işaret ederek, dünyanın en tabii şeyini istiyormuşçasına söylendi: "Cümle kapısının merdivenlerinden çıkan ünlü prensesi görüyorsun ya... İşi öyle yoluna koy ki kendimi göstermeden onun, efendinle neler konuştuğunu dinleyebileyim..."

Stocco, şimdi de mosmor kesilmişti... Önünde bir uçurum açılıvermişçesine, telaşla iki adım geriledi; dolu gözlerle Pardaillan'a baktı. Pardaillan isteğinde ısrar ederek ona başını sallıyordu. Stocco titreyerek: "Ha bunu istemişsiniz, ha kellemi, hepsi bir mösyö," dedi.

Pardaillan, "Senin şu kelleye pek kıymet verdiğini bilirim," diye cevap verdi. "Fakat bu çirkin kelleye neden bu kadar düşkün olduğunu da bir türlü anlayamıyorum. Peki, mademki değer veriyorsun, öyleyse yakalanmamaya, senden şüphe edilmemesine ve şu değerli kellenin de tehlikeye düşmemesine elbette önem verirsin."

Zangır zangır titreyen Stocco, "Ah, mösyö," dedi, "benden ne isterseniz isteyin, fakat bunu istemeyin. Ben nasıl yaparım bunu? İmkânsız..."

Pardaillan, aynı soğuk tavırla: "Sen bilirsin," dedi. "Öyleyse seni şu iki elimle gırtlağından yakalayıp Concini'nin karşısına sürükler, bildiğin bazı şeyleri ona da çıtlatırım. Hele Concini'nin öcünü almaya yemin ettiği, şu hani senin pek iyi tanıdığın yavuklusunun nasıl öldüğünü unutmam. O zaman kellen düşecektir. Düşmeden önce, herhalde Concini seni de kendi icadı işkencelerle biraz gıdıklayıp, keyfini tamamlayacaktır..." Sert bir sesle: "Haydi bakalım, ölümlerden ölüm beğen..." diye devam etti. "Hem çabuk ol! Bak, prenses gözden kayboldu bile..."

Stocco'nun hâlâ kımıldamadığını görünce, iki elini omuzuna indirdi. O zaman casus, tehdidin boş palavra olmadığını anladı. Pardaillan'ın elinden kurtulamayacağını zaten biliyordu. Bunu aklına bile getirmedi. Dişlerini gıcırdattı.

"Gelin," dedi. "Lanet olsun şeytana... Nereden de sizi karşıma çıkardı, bilmem ki..."

Pardaillan alay etti: "Sen istediğin kadar lanet oku. Şu benim dediğimi yap da... Zaten doğrusu da bu. Geri yanını, yani yakalanmadan işin içinden sıyrılmayı pekâlâ becerirsin."

İlerlediler. Kılavuzunu hiç gözden kaçırmayan Pardaillan, bir koridora girdikleri sırada, herifin biraz eğri baktığını ve hain hain gülümsediğini sezince kolunu kavrayıp mengeneye koymuşçasına sıktı. Stocco inledi: "Ah, canımı yaktınız... Durup dururken ne oldunuz şimdi?" Pardaillan, kolunu sıkmaya devam etti, Stocco biraz daha yüksek sesle inledi.

Pardaillan, boynundan aşağı korku salan bir sesle onu uyardı: "Beni tuzağa düşürmeyi aklından bile geçirme. Yanlış yola sapayım da deme. Yoksa elimden sağ kurtulamazsın. Şimdi yürü bakayım... Hem de doğru yürü. Gözüm üzerinde."

Stocco, bu sefer kolunu ovuştura ovuştura doğru yoldan yürümeye başladı.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM
FAUSTA VE CONCINI

Concini, ünlü ziyaretçisini konağın büyük salonunda karşılamaya gelmişti. Her zamanki gibi pek şıktı. Prensesin önünde saygıyla eğildi ve tatlı bir tavırla hafif yabancı şivesiyle:

"Görüyorsunuz ya, arzularınızı harfi harfine yerine getirdim, madam," diye söze başladı. "Yolunuzun üstündeki muhafızları da, hademeleri, uşakları ve diğer konak mensuplarını da kaldırttım. Ortalığı ıssız bir hale getirdim ve ünlü Prenses Fausta'nın, benim gibi fakir bir asilzadeyi ziyarete geldiğini kimsenin görmemesine, bilmemesine çalıştım."

Fausta teşekkür etti:

"Zaten kibarlığınızdan, başka türlüsünü de ummazdım. Hem görüyorsunuz ya Concini, sonradan ben de bütün bu tedbirleri gereksiz bularak yüzümü bile örtmeye lüzum görmeden geldim. Yine de göstermiş olduğunuz bu nezakete teşekkür ederim."

Fausta adamın uzattığı yumruğun üstüne parmaklarının ucunu koydu ve birlikte Concini'nin odasına yürüdüler. Concini yalan söylememişti; geçtikleri salon ve koridorlarda kimsecikler yoktu. Konağın neredeyse tamamı ıssızlaşmıştı.

Concini, dairesine girince Fausta'yı bir koltuğa oturttu. Kendisi de saygılı bir tavırla karşısında, ayakta durdu. Bunun üzerine Fausta, kendi evindeymiş gibi serbest bir tavırla onu oturmaya davet etti:

"Otursanıza Concini..."

Concini, tek kelime söylemeden ve bir teşekkür yollu eğilmekten başka hiçbir hareket yapmadan hemen oturdu. Fausta'ya karşı, kendisiyle baş başa ve özel bir durumda kalmışçasına, tıpkı Kraliçe Marie de Médicis'e takındığı tavırla hareket ediyordu. Son derece nazik, sakin ve mütebessim bir hali vardı. Fakat gözlerini sık sık kır-

pışından belliydi ki heyecanlıydı. Endişeleniyor, tetikte duruyor ve bütün dikkatini karşısındaki kadına vermiş bulunuyordu. Bu gizli ruh durumunu sezebilmek için insanda Fausta'nın veya Pardaillan'ın gözü olmalıydı... Fausta adamın halini hemen kavradı. Bunun gibi Concini'nin otururken kapılardan birine kaçamak bakışlarla baktığı da gözünden kaçmadı. O kapıya bakmadan, hatta bakmayı da gerekli görmeden, kapının tam arkasında bulunduğunu, yani Concini'nin tam karşısına rastladığını da sezdi. "Léonora, bu kapının arkasında olacak," diye düşündü. "Onunla sırtımdan işaretleşecek... Gerekirse Concini'ye arkamdan akıl öğretecek. Eh, öyleyse işimiz var, demektir."

Bunları düşününce güreşe hazırlanan bir pehlivan tavrıyla iki kat oldu. Tatlı sesiyle hemen zeka düellosuna başlamaktan da geri kalmadı:

"Benim sizi ziyarete gelişim, pek olağanüstü bir şey, değil mi?" diye sordu.

Concini bu imayı kavradı. Gülümsemeye devam ederken okşayıcı sesiyle cevap verdi:

"Sizin gibi bir hükümdarın, benim gibi basit bir asilzadeyi ziyaret edecek kadar rahatsızlığa katlanması, bana ömrüm boyunca unutamayacağım bir şeref bahşetmektedir, madam. Müsaadenizle söyleyeyim ki eğer arzu buyurmuş olsaydınız, hemen emirlerinizi almaya koşardım..."

Fausta:

"Olmazdı," dedi. "Bir ricacının, ricada bulunacağı kimseyi ayağına getirmesi hiç de yakışık almazdı. Ben bugün sizden bir ricada bulunmaya geldim."

Concini şaşırarak sesini yükseltti:

"Aman Tanrım! Sahi mi, madam? Oysa benim bildiğime göre Prenses Fausta rica etmez. Emreder ve emri yerine getirilir."

Fausta gülümsedi:

"Bakın hele... Bu sözünüzden, ricamın kabul edileceği anlamını çıkarıyor ve ferahlıyorum."

Concini ise Fausta'dan başka herkesi aldatacağı belli sahte bir açık yüreklilikle:

"Benden isteyeceğiniz ne olursa olsun, şimdiden yerine getirilmiş sayabilirsiniz, madam," dedi ve en tatlı tebessümüyle bu geniş vaadi hemen sınırlandırdı:

"Tabii, benim yapabileceğim bir şey olmak şartıyla... Ancak kendi hesabıma söz verebilirim, değil mi efendim?"

Fausta, gülümseyerek bu şartı kabul etti:

"Elbette... Kudretli mareşal Ancre markisi hazretlerinden zaten basit bir şey rica edeceğim. Kendisiyle özel olarak ilgilendiğim zavallı bir tutuklunun salıverilmesinden ibaret..."

Concini, hiç şüphesiz, büsbütün başka şeyler bekliyordu. Fausta'nın sözlerine o kadar şaştı ki ardında saklandığı maskeyi bir an için bırakıp hayretini belli etmekten kendini alamadı. Kulaklarına inanamıyormuş gibi Fausta'ya baktı. Fakat kadın hâlâ gülümsüyordu. Concini, Fausta'yı iyi tanımış olsaydı, bu tebessümü görünce dikkatli davranmayı ihmal etmezdi. Fakat o, bunu sezemediği gibi:

"Sadece bu kadar mı?" diye haykırdı. "Sizi ilgilendiren bu tutuklunun adı neymiş?"

Fausta sustu. Sonra hesaplı ve kelimelere basa basa:

"Mösyö Auvergne..." dedi. "On yıldır Bastille Hapishanesi'nde çürüyüp duran Angoulême dükü..."

Concini bu sözü duyunca kendini toparlamış, yine hiçbir şey sezdirmeyen maskesini takmıştı. Fausta, dikkatli baktıysa da bu adın karşısında yarattığı tepkiyi sezemedi. Oysa Concini, "Anlıyorum..." diye düşünüyordu. "IX. Charles'in piçini serbest bıraktırıp sonradan üstüme saldırtacak. Ama bu işe göz yumacağımı sanıyorsa. Pek yanılıyor..."

Tam bu sırada karşısındaki kapı hafifçe aralandı; Léonora'nın pörsümüş yüzü belirdi. Bu yüz, kesin ve enerjik bir "hayır" işareti yaptıktan ve böylece Concini'nin verdiği kararı kuvvetlendirdikten sonra hemen çekildi. Bu iş, bir saniye sürmüştü. Concini, süratle Fausta'ya cevap vermeye ve Fransızcayı mübalağalı bir İtalyan şivesiyle konuşarak:

"Kahretsin... Ben de basit bir mahpus sanıyor ve bu müsaadeyi koparabilirim diye seviniyordum," diye hayıflanmaya başladı. "Ama Angoulême dükü meselesi büsbütün başka. Zavallı sinyora, yanlış

kapı çaldınız. Bu iş bana ait değil. Hangi bakanın bu işle ilgilendiğini pek bilemiyorum ya... Bakanlardan birine başvurmanız gerekirdi."

Bu oyuna pabuç kaptırmaya niyetli olmayan Fausta:

"Canım, sizin oldukça yüksek bir rütbeniz yok mu?" dedi.

Concini bir daha haykırdı:

"Benim mi? Aman hanımım! Benim neyim var ki? Ben sadece naip kraliçenin ahbabıyım, o kadar... Sadece onun en basit, en aşağı ve sadık hizmetkârlarından biriyim..."

Fausta tatlı tatlı ısrar etti:

"Daha iyi ya... Naip kraliçenin ahbabı olmak az şey mi? Himaye ettiğim zavallı için pekâlâ aracılık yapabilirsiniz. Bana, kraliçenin, sizin istediğiniz her şeyi yaptığını söylediler."

"Mübalağa etmişler, madam... Çok, pek çok mübalağa etmişler."

Fausta yine ısrar etti:

"Hele siz bir kere, hatırım için deneyin de..."

Concini yalvarıp yakındı.

"Ah, Tanrı aşkına! Benden elimden gelmeyecek şeyler bekliyorsunuz madam. Görüşüme göre sarayın halinden pek haberiniz yok. Yoksa, kraliçenin, bu düke çok kızgın olduğunu da bilmeniz gerekirdi. İş bana kalsaydı, mesele mi vardı? Ama kraliçeye dükün sözünü bile etmek, hemen onun gözünden düşmeye sebep olur. Böyle bir şey yapmaktansa şuracıkta ayaklarınızın dibinde bütün kanımı akıtmayı tercih ederim."

"Demek benim pek kolay başarılır sandığım bu iş, size imkânsız görünüyor, öyle mi?"

"Hem de ne kadar imkânsız, bir bilseniz, hanımım!"

"Peki, bu konuyu kapayalım."

Fausta bu sözü, en ufak bir kırgınlık eseri bile göstermeden, en tabii haliyle gülümseyerek söylemişti.

"Bu benim gücümü epey aşar hanımım. Benim yapabileceğim başka bir şey emredin, o an yaparım. Yapmazsam eğer ne olayım! Ama bu iş benim boyumu aşıyor!"

"Peki Concini. Dükü serbest bırakmak istedim. Senin de bunu

kolaylıkla yapabileceğini düşündüm. Görünüşe göre ben yanılmışım. Bunun üzerine fazla konuşmaya gerek yok!"

Bunun üzerine Concini'nin içine yeniden kurt düştü. "Bu, göstermelik, pek önem verilen bir isteği örtmeye yarayan bir söz olmasın?" diye düşündü.

Fakat Fausta başka şeylerden bahsetmeye başlamıştı. Sahte bir dostlukla, sanki Concini'yle aynı ayarda kimselermiş gibi konuşuyordu. Kendisini tanıyanlara, bu ahbapça davranış çok daha tehlikeli görünürdü. Kadın, İtalya'dan, Özellikle Floransa'dan bahsediyordu. Concini, Floransalıydı ve Fausta da bu şehre ait dedikodulu, komik veya acı şeyler anlatıyordu. Concini bunları ilgiyle dinliyor ve kadının neden böyle konuştuğunu çatlayacakmışçasına merak etmekten kendini alamıyordu.

Bu merakının giderileceği sıra da geldi. Fausta, bir sürü dedikodulu hikâye sayıp döktükten sonra bütün bunlardan söz açmak istediği asıl hikâyeye gelerek sözüne devam etti:

"Bundan yirmi yıl kadar önce Floransa'da genç bir asilzade yaşıyordu... Sahiden asilzade miydi? Söz aramızda, sizden laf çıkmaz. Asilzade falan da değildi hani... Ama kendisine kalırsa, en asil ailelerin soyundan gelme olduğunu bangır bangır bağırıp dururdu. Yakışıklı olduğu, şık giyindiği ve kibar halleri de eksik olmadığı için herkes de ona inanır veya inanır görünürdü. Zaten onun aradığı da buydu. Biz de öyle yapalım ve farz edelim ki o asilzadedir..."

Daha bu acayip konuşma başlar başlamaz, Concini kulak kabartmıştı. Fakat kendisinden bahsedildiğine pek ihtimal vermediği için önemsemedi. Fausta hikâyesine devam etti:

"İşte bu gayet yakışıklı ve şık, fakat aynı zamanda da son derece fakir asilzade, züğürtlüğüne fena halde içerliyordu ve kadınlar üstündeki tesirini gördüğü için günlerden bir gün bu tesirden istifadeye kalkıştı. Önce işe oda hizmetçilerinden, işçi kızlardan başladı, sonra kısa zamanda kibar hanımlara kadar yükseldi. Parası yoktu ama sevgililerinden sızdırdığı paraları bol bol harcıyordu. Nihayet 1596 yıllarına doğru artık zengin bir asilzade haliyle avuç avuç altın saçmaya koyuldu... Kazandığı başarılardan dolayı şımarmış ve kendisine hiçbir kapının kapanamayacağına inanmaya başlamıştı... Artık önemli bir kimse olmayı kararlaştırdı ve bu amaca erişebilmek için,

bilir misiniz gözlerini kime kadar dikti? Bahse girerim ki bilemezsiniz."

Concini, Fausta'nın çizdiği porteyi yavaş yavaş kendine benzetmeye başlıyordu. Fakat:

"Ne bileyim?" dedi.

"Toscana Grandükü François'nın kızına..."

Artık hikâyenin kahramanının kendinden başka kimse olmadığını iyice kavrayan ve kadının böylece nereye gelmek istediğini endişeyle kendi kendine sormaya başlayan Concini:

"Ama babası hiçbir şey bilmiyordu!" diye atıldı.

Fausta hiç bozmadan devam etti:

"İşin olağanüstü tarafı da şurada ki, Floransalı işçi kızlara karşı başardığı şeyi grandükün kızında da başardı. Toscana grandükünün kızı ve Avusturya arşidüşesi, bu ufacık asilzadenin metresi olup çıktı."

Concini sözünü kesecek oldu:

"Aman hanımım... Biraz aşırı gidiyoruz sanırım... Siz, büyük insanlar aleyhindeki dedikoduların daha fazla alıp yürüdüğünü benden de iyi bilirsiniz."

Fausta:

"Bilirim, bilirim, ama emin olmadığım hiçbir şeyi de söylemem," dedi.

Ve Concini'yi fazlasıyla düşündürmeye başlayan bir ısrarla devam etti:

"İspat edemeyeceğim şeyler değil ki... Ne diyordum?.. Bu kızcağız, bizim delikanlının metresi olup çıktı. Hem öyle bir metres ki 1597 yılında, grandükün sarayında, apansızın bir çocuk, bir kız çocuğu doğuruverdi."

Bir an durup Concini'yi gözledi. Adam hiçbir şey söylemedi. Derin derin düşünüyordu. Biraz sinirliydi ama yine de gülümsemeye çalışıyordu. Prenses bu sükûnete aldanmadan devam etti:

"Bizim küçük asilzadenin sağ kolu durumunda bir uşağı vardı. Asilzademiz, çocuğu bu uşağa verdi ve boynuna bir taş bağlayıp Arno Nehri'ne atmasını tembihledi. Görünüşe göre bu tembih ye-

rine getirildi. Ama işin sonu var. Siz şimdi orasını dinleyin. Üç yıl sonra küçük asilzadenin metresi, evladının öldürülmesine razı olmuş olan bu kadın, yabancı bir kralla, Hristiyanlığın en güçlü hükümdarlarından biriyle evlendi. Kocasının yanına giderken âşığını da beraberinde götürdü. Bizim küçük asilzade, metresi sayesinde yeni vatanında da önemli bir adam olup çıkmıştı. Fakat mevki hırsı gözlerini bürümüş bir delikanlı olduğu için bu yükselişle de yetinmiyordu. Onun istediği, metresinin krallığında elebaşı olmaktı. Yazık ki ortada kral vardı ve onun yükselişine bu kral engel olup duruyordu. Nitekim günlerden bir gün, kral bir kaza sonucu ölünce bizim kahraman istediklerini elde etti ve Hristiyanlığın en güzel ülkelerinden birinin tek hâkimi kesiliverdi. Ne dersiniz Concini? Size şu küçük asilzadenin ve evladının öldürülmesine izin vermiş olan bakire ananın adlarını da söyleyeyim mi?"

Concini kararını vermişti. Kesinlikle:

"Lüzumu yok, madam... Küçük asilzade benim. Kızını öldürten ana da Kraliçe de Médicis'tir. Hikâyenizi pekâlâ anladım. Ben pişkinimdir ve sizinle sizi hayrette bırakacak kadar da açık konuşacağım. Ama kimden korkum var? Şurada yapayalnızız ve bizi kimse duymaz. Ben, Marie de Médicis'in âşığıydım ve hâlâ da sevgilisiyim. Ondan bir kızım oldu ve çocuğu Arno Nehri'ne attırdım. Peki, ne olmuş? Maksadınız nedir? Yani benden Angoulême dükünün serbest bırakılmasını mı koparacaksınız?"

Fausta açık açık:

"Evet," dedi.

"Öyleyse yaya kaldınız, madam... Karşınızda enayi yok. Auvergne'nin hapisten çıkar çıkmaz aleyhimde faaliyete geçip benimle mücadeleye girişeceğini ve küçük Kral XIII. Louis'in yerini kapmaya çalışacağını bilmiyor muyum sanki? Boşuna uğraşıyorsunuz. Dükün orada kalması gerekir. Ne yapacaksanız yapın bakalım... İsterseniz bu hikâyeyi bastırıp elden ele gezdirin."

"O da olur..."

Concini kahkahalarla:

"Beni bununla korkutacaksınız, ha?" dedi. "Size kim inanır sanki? Burada size söylediklerimi halk içinde de söyleyecek kadar budala mı sandınız beni? Elinizde en ufak bir delil bile olmadıktan sonra,

size kim kulak asar?"

Fausta bu sözleri yavaş yavaş başıyla doğruluyor; fakat endişe verici tebessümünü de hiç kaybetmiyordu. Tam zamanında ağzından çıkaracağı baklayla Concini'ye bir sürpriz hazırladığı belliydi. Şimdi onunla kedinin fareyle oynayışı gibi oynuyordu. Fakat bu işi, bundan keyif duyduğundan ötürü değil, onu elindeki silahları söyletip kendisini daha fazla yere vurmak için yapıyordu...

"Ama..." dedi. "O çocuğu boğan adam bana tanıklık eder... Landry Coquenard'ı nerede bulacağımı bilirim. Sandığınızdan daha tedbirli davranmış olduğumu görüyorsunuz ya... O, benim her istediğimi söyleyecektir."

Concini alay etti:

"Ama ne şahit ya! Kovduğum bir uşak, ipten kazıktan kurtulmuş bir herif..."

Fausta hak verdi:

"Doğru... Bu şahit herkese şüpheli görünebilir... Ama daha iyisi de var, Concini. Ben size bir şeyden bahsetmeyi unuttum. Bu Landry Coquenard dindar bir adamdı. Çocukcağızı, köpek yavrusu gibi suya atmaya kıyamamış ve öldürmeden önce kiliseye götürüp vaftiz ettirmiş. Hem de öyle esaslı vaftiz ettirmiş ki... Bakın, işte vaftiz kaydının kopyası da burada..."

Koynundan bir kâğıt çıkararak Concini'ye uzattı. Adam bu kâğıdı kaparcasına aldı. Bu kadarını beklemediği belliydi. Bir an cesareti kırılmış gibi durakladı. Fakat kendini toparlaması kısa sürdü:

"Bu kaydın ne önemi var?" dedi. "Uydurma olduğunu ileri sürerız!"

Fausta güldü:

"Zaten uydurmadır da... Bakın ben de açık konuşuyorum. Ama gerçek kayıt var. Ve ben istediğim anda onu getirtebilirim. Bu kayıtta şimdi ölmüş bulunan, fakat kimliğinin araştırılması kolay olan rahibin imzası var. Sonra hâlâ sağ olan Landry Coquenard'ın ve yine ölmüş bulunan iki şahidin imzaları var. Kayıtta, kız çocuğunun babasının Concino Concini, anasının da meçhul olduğu yazılı. Asıl kayıt böyle ama ben onu tahrif ettirdim. Bir kere meçhul ana kaydını sildirip oraya Marie de Médicis yazdırdım. Sonra ölü şahitlerden biri

yeri ne, Landry Coquenard gibi, sağ olan bir kadının, La Gorelle'in adı yazılı. O da ben istediğim anda şahitlik edecek. Şimdi görüyorsunuz ya... Elimde tam bir vaftiz belgesiyle canlı iki şahit bulunuyor. Eğer beni zorlarsanız, bu iş patlak verecek, Concini... İyice bir düşünün bakayım..."

İkinci defa olarak silleyi tam yerinde ve zamanında indirmiş olduğunu gördü. Artık Concini'nin cesareti kırılmıştı. Bir yardım istercesine gözlerini kapıya kaydırmaktan kendini alamadı. Léonora bir daha göründü ve kafasıyla kesin bir "hayır" işareti yaptı.

Bunun üzerine Concini:

"Belgenin uydurma ve iki şahidin de yalancı olduklarını ileri sürerız," dedi. "Halk, naip kraliçeye mi, yoksa bu iki ne idüğü belirsize mi inanacak?"

Fausta bu güçsüz savunma karşısında aşağılayıcı bir gülümseyişle:

"Kimse inanmaz. Pekâlâ, öyle olsun..." dedi. "Fakat Concini, bu dedikodunun uyandırdığı müthiş rezalete ne diyeceksiniz? Burası İtalya değil... Fransa'da, Paris'teyiz. Fransızlar, namus meselelerinde pek hassaslar. Fransızlar, yüzüne karşı bu kadar canavarca ithamlar vurulan bir kraliçeyi istemeyecekler. Kendisine karşı öyle bir ayaklanacaklar ki kraliçe masum bile olsa kaçmak zorunda kalacak. Onun kaçması ise sizin yuvarlanmanızla ve belki de ölümünüzle sonuçlanacak."

Léonora'nın solgun yüzü yine göründü. Bu sefer:

"Doğru söylüyor," demek istiyordu.

Concini, biraz geç de olsa bu gerçeği anlamıştı. Hemen tavrını değiştirdi.

"Evet, madam!" dedi, "bana gerçek tehlikeyi gösterdiğiniz için size teşekkür ederim. İşte asıl tehlike burada... Öyleyse biz de başka türlü hareket edeceğiz."

Fausta tehdit taşan bir sükûnetle:

"Ne yapacaksınız bakalım?" diye sordu.

Concini alay etti:

"Basit... Önce tasarılarınızı kraliçeye haber vereceğim."

"Sonra?"

"Sonrası belli. Naip kraliçe, burada kimin sözünün geçtiğini size hemen gösteriverecektir."

"Yani beni de Bastille'e tıkacak, demek istiyorsunuz?"

"Tastamam üstüne bastınız, madam... Hem hiç merak buyurmayın... Bir kere oraya girdiniz mi, bir daha çıkmamanıza pek dikkat edilecektir. Çenenizi açsanız bile Bastille'in duvarlarının, içindekilerin seslerini boğacak kadar kalın olduğu aklınızdan çıkmasın..."

Fausta güldü:

"Daha doğrusu, ölüm halinde bulunanların iniltilerini, demek istiyorsunuz..."

Concini vahşi bir kinle:

"Ne zeka, ne anlayış!" diye alay etti. "Zaten sizin büyük anlayış sahibi olduğunuzu eskiden beri bilirim, madam... Bakın, leb demeden leblebiyi anlayıveriyorsunuz."

Fausta da aynı alaycı tavırla:

"Demek ki beni tutuklamak gerekecek," dedi.

"Ya, maalesef öyle, madam... Çok üzüleceğim ama elden ne gelir? Ama durun bakayım, aklıma bir şey geldi... Benim aklıma ne de güzel şeyler gelir... Sizi hemen buracıkta alıkoyuvereceğim."

"Yaa... Ne de basit, değil mi?.. İşte beni tutuklayıverdiniz!"

Bu sözü gülerek söylemişti. Sonra birden ciddileşti ve:

"Ama bunun savaşa yol açacağını da bilirsiniz tabii..." dedi.

Concini bu sözdeki gizli tehdidi sezdi. Sakin görünüşüne rağmen içi pek rahat değildi. Fausta, neden kendine bu kadar güveniyordu? Ne olursa olsun bir kere ok yaydan çıkmıştı. Alaylarına devam etti:

"Onun imkânı mı var, madam? Siz bir kere tutuklandıktan sonra savaş da başlamadan bitmiş olmaz mı?"

Fausta korkunç sükûnetiyle balyoz ağırlığındaki sillesini indirdi:

"Kavrayamadınız, mösyö... Ben, benimle yapılacak savaşı kastetmedim. Size anlatmak istediğim, İspanya ile yapılacak savaştır."

Bu söz, Concini'nin kafasına bir gürz gibi indi. Omuzları çöktü ve dehşetle:

"İspanya ile mi?" dedi. "İspanya'yla neden savaşalım? Bu iş yalnız Prenses Fausta'yla bizi ilgilendirir. İspanya'nın en ilgisi varmış?"

Fausta böbürlenerek:

"Çünkü Prenses Fausta burada, bütün İspanyolların Kralı Majeste III. Felipe'yi temsil etmektedir," dedi.

Concini'nin konuşmasına fırsat vermeden ilave etti:

"Majeste, size haber iletmiş olmalıdır ki..."

Sonra birden, alaylı alaylı:

"Ha, sahi... Öyle ya... Bir unvanınızın olmadığınızı söylemiştiniz. Devlet işlerine karışmadığınızı ve hiç olduğunuzu belirtmiştiniz. Unuttum gitti," dedi.

"Öyle ya, siz kraliçenin bir ahbabından başka hiçbir şey değilsiniz. Öyleyse kraliçenin ahbabı olduğunuzdan ötürü belki size söylerler. Majeste İspanya Kralı, geniş yetkilere sahip, normal elçiler üstünde ve Fransa sarayına tavsiyeli olağanüstü bir temsilcinin Fransa'ya geleceğini hükümetinize haber verdi."

Gittikçe perişanlaşan Concini:

"Onu biliyorum," diye hırçınlaştı. "Majeste İspanya Kralı, bize böyle bir elçi göndereceğini haber verdi, ama bu elçi, Avila prensesi Sorrientès düşesidir. Sorrientès düşesiyle Prenses Fausta arasındaki ilgiyi pek kavrayamadım..."

Fausta, birden kendisine özgü tavrıyla dikildi ve:

"Kavrayamazsınız siz..." dedi. "Avila prensesi ve Sorrientès düşesi benim..."

Bu son söz. Zaten bitkin halde bulunan Concini'yi büsbütün mahvetmişti. Fausta, merhametsizce devam etti:

"Siz, hiçbir unvana sahip olmayan Ancre markisi, işte siz, kendi ağzınızla söylediniz. Demek İspanya kralının elçisine el kaldıracak, onu naip kraliçe adına, adi bir cani gibi zindana tıktıracaksınız, öyle mi? Bana karşı yapılacak her zorbalığın İspanya kralına karşı yapılmış olacağını da bilirsiniz herhalde... İspanya kralı, parlak bir intikam almadan bu çeşit hareketlere tahammül edecek kimse değildir. Bundan savaş çıkar diyorum size!"

Concini kılıcını, kabzasına kadar kendi gırtlağına sokmuş oldu-

ğunu pek geç kavradı. Bir saniye içinde görünüp kaybolan Léonora'nın işaretlerle acele acele anlatabildiklerini tekrarladı:

"Biz İspanya'yla savaşmak şöyle dursun, tam tersine bağdaşmak istiyoruz!" dedi... "Kral Felipe'nin pek yakını olduğunuz anlaşıldığına göre bunu herhalde siz de bilirsiniz!"

Fausta yavaş yavaş:

"Evet, biliyorum!" dedi. "Bir taraftan Fransa Velihatı XIII. Felipe'nin İspanya Prensesi Anne d'Autriche ve öte yandan İspanya Velihatı Felipe'nin de Fransa Prensesi Elisabeth'le evlendirilmesi için görüşmeler yapıldığını da biliyorum!"

Concini hayret etti:

"Gerçekten çok şey biliyorsunuz! Bu görüşmeler, Fransa sarayında pek gizli tutuluyor. Şimdilik kraliçe, ben ve bakan Villeroy'dan başka kimse bu meseleyi bilmiyor. Affınızı rica ederim madam, sözlerinizden şüphe etmek aklımdan bile geçmez ama İspanya kralının elçisi olduğunuzu yalnız siz söylüyorsunuz. Oysa bu görevi itimatnamenizle belirtmeniz de gerekir. İtimatnamenizi sunmadan önce bana göstermenizi rica edebilir miyim acaba?"

Fausta:

"İşte!" dedi.

Koynunu aradı ve kendisine henüz o sabah, dilenci kıyafetli birinin getirdiği kâğıtlardan birini açarak Concini'ye uzattı:

"İşte, önce size Majeste Kral'ın kendi eliyle yazıp bana gönderdiği bir mektup. Okuyun Mareşal Efendi. Yüksek sesle okuyun da, eğer bir tarafa yerleştirdiğiniz bir adamınız varsa o da duysun ve size gereken öğütleri versin!.."

Müthiş kadının, bütün hilesini sezdiğini belirten sözlerinden sonra artık üstelemeye hiç cesaret edemeyen Concini, onun tavsiyesine uyarak mektubu yüksek sesle okudu:

"Sayın Madam,

Sevgili Kuzenim.

Bize hizmetinizin devamıyla daha iyi başarılar elde etmeniz için size bu satırları yazıyorum. Size her türlü yardıma hazır bulunduğumuzu hatırlatırız...

Becerikliliğinizi, gücünüzü, yargılarınızın sağlamlığını ve denenmiş bağlılığınızı bildiğimiz için bize saygı gösterme hususunda en iyi yolu seçmekte sizi tamamen serbest bırakıyoruz. Almak istediğiniz her türlü kararı peşin olarak kabul eder ve destekleriz. Size yapacağımız bir tek şu tavsiyemiz vardır: Bizi, bizim sizi sevdiğimiz kadar sevin...

Sizi sevgiyle anan kuzeniniz:

Kral Felipe"

Bu mektup bitince Fausta çıkardığı kâğıtları Concini'ye verdi. Okunan mektupla her türlü merakını gidermiş olan Concini, bu kâğıtları incelermiş görünerek düşünmek için vakit kazanmak istemişti. Sonra hepsini Fausta'ya uzattı ve sinirli bir hareketle bıyıklarını ısırarak yenilgiye uğradığını itiraf etti.

"Bu bütün durumu değiştiriyor! İspanya'yla savaşmak istemiyoruz. Madam Sorrienès'in şahsında, İspanya kralının olağanüstü elçisine saygı sunarız."

Belki bu gerileyişten bir yarar sağlayacağını umuyordu. Ne çare ki karşısındakinin ne seviyede bir insan olduğundan haberi yoktu. Fausta, koparmayı aklına koyduğu şeyi almadan yakasını bırakacak kadınlardan değildi. Nitekim kazandığı zaferden hiç neşe duymamış göründüğü halde, kâğıtları tekrar koynuna yerleştirirken:

"Öyleyse istediğimi vereceksiniz!" dedi.

Concini bilmezlikten gelmeye çalışarak:

"Neydi o istediğiniz?" diye sordu.

Fausta, kelimelere teker teker basarak:

"Ben," dedi, "Angoulême dükünün serbest bırakılmasını istiyorum!.."

Concini, bir an düşünür gibi göründü, sonra:

"Pekâlâ!" dedi. "Kraliçeden, onun hemen zindandan çıkarılmasını isteyeceğim."

Fausta şüpheli gülümsedi...

"Ama işe kraliçe karışırsa sonu gelmez!.."

"Öyle diyorsunuz ya, serbest bırakma emrini eninde sonunda onun imzalaması gerekmez mi?"

"Şüphesiz! Mademki naip odur; tabii o imzalayacaktır. Fakat si-

zin de yanınızda, hiç şüphesiz boş olarak imzalanıp mühürlenmiş kâğıtlar vardır. Bunlardan birini doldurmak, bu işi görmeye yeter. Ben sizin ihtiyatlı bir adam olduğunuzu bilirim, Concini. Fransa'nın egemeni siz değil misiniz?"

Concini, bir kere daha sımsıkı yakalanmış olduğunu görüyordu. Müthiş bir madrabaz olan Fausta, adamı iyice yakalamış, eviriyor çeviriyor, bir türlü kaçamak fırsatı vermiyordu. Hiçbir şey yapamamaktan doğan hırsını saklamaya, gülümsemeye çalışarak sordu:

"Demek bana itimadınız yok?"

"Hayır! Siz, benim elimdesiniz demektir. Nasıl olsa her istediğimi yapacağınızı bilirim. Yalnız, acelem var... Haydi, şu mühürlü kâğıtlardan birini alın da doldurun, olsun bitsin!.."

Concini, artık yenilgiyi tamamen kabul ettiğini ortaya koyan bir tavırla kalkıp bu kadar ısrarla istenen kâğıdı çıkarmaya gitti. Fausta ise emir verme yetkisini ele almış gibi:

"Gitmişken, iki tane alın bari!" dedi.

Concini, hiddetinden titreyerek boyun eğip iki boş kâğıt aldı...

"Şuraya, şu masanın önüne oturun da Angoulême dükünün hemen serbest bırakılması emrini yazıverin. Bugünün tarihini de atın."

Concini yine boyun eğdi ve gereken iki üç satırı sinirli sinirli karalayarak, gözleriyle hançerlercesine bakarken Fausta'ya uzattı. Kadın, en ufak bir sevinç eseri göstermeden kâğıdı alıp okudu. Sonra başıyla beğendiğini belli etti ve tatlı, fakat dayanılmaz derecede otoriter sesiyle bir emir daha verdi:

"Şimdi de Angoulême dükünün tekrar yakalanması ve Bastille'de muhafaza edilmesi hakkında bir emir yazın!"

Concini kalemi elinde kalakaldı. Fausta'ya şaşkın şaşkın baktı. Sonra iki kolunu havaya kaldırarak afalladığını belirten bir hareketle:

"İşte bunu anlamadım!.." dedi.

Fausta gülümsedi:

"Ben anlıyorum ya! Bu kadarı yetmez mi? Yazın Concini, neyinize gerek anlamak, yazın siz. Tarihi de boş bırakın!"

Concini, bu ikinci emri de yazıp uzattı. Fausta, bunu da gözden geçirdikten sonra her iki kâğıdı katlayıp koynuna sokarak ayağa

kalktı. Gülümseyerek:

"Eninde sonunda anlaşacağımızı biliyordum!" dedi. "Doğrusu, beni sizi zorlamak mecburiyetinde bırakmış oluşunuza çok üzgünüm. Neyse, dediğimi yaptığınız için teşekkür ederim. Size düşman olmadığımı iyice aklınıza koyun, Concini. Sizi zorladım diye şimdi bana kızıyorsunuz ama ileride Fausta'nın size karşı umduğunuzdan çok daha fazla dostluk göstereceğini göreceksiniz. Sırrınıza gelince, onu da hiç merak etmeyin. Bu sırrı, nasıl şimdiye kadar sakladımsa, bundan sonra da saklarım!.."

Fausta onun müthiş kızgınlığını görmezlikten gelerek:

"Léonora'ya da kendisi hakkında sadece dostça duygulara sahip olduğumu söyleyin! Haydi şimdi beni lütfen tahtırevanıma kadar götürün, Concini!" dedi.

Concini, içinde kabaran hiddeti yenerek güler yüzle kadına kılavuzluk etti. Birlikte avluya çıktıklarında, Albaran ve başkaları onları, dünyanın en samimi iki ahbabı sandılar.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
PARDAILLAN, FAUSTA'NIN PEŞİNİ BIRAKMIYOR!

Stocco da tıpkı Concini gibi istemeye istemeye denileni yapmış ve Pardaillan'ı, efendisinin odasına bitişik bir salona kadar götürmüştü. Bu işte Concini'nin, Fausta'nın sözüne uyarak ortalığı boşaltmasının da büyük yardımı olmuş, yolları üstünde kimseye rastlamamışlardı. Böylece şövalye, kendisini pek meraklandıran bu konuşmayı, bir kelimesini bile kaçırmadan dinlemişti. Fausta'nın ardından çıkarken Stocco'yu teskin etmek istemiş ve:

"Dinle," demişti. "Bana büyük bir hizmette bulundun... Ben de sana bunun karşılığını vermek istiyorum... Bundan böyle senin hakkında bildiklerimi kimseye söylemeyeceğime söz veriyorum. Sözümün değerini bilirsin. Artık dünyada bir Stocco var mıydı, neler yapmıştı, neler yapabilirdi? Hepsini unuttum gitti. Gözüne rahat uyku girsin!.."

Sonra da, "Bu Stocco da ahmağın biriymiş. Kendisini ne efendisine ne de başka birine gammazlamayacağımı bilmesi gerekirdi!" diye söylenerek ardına bile bakmadan Fausta'nın tahtırevanının ardından koştu.

Stocco da, "Tanrı'ya bin şükürler olsun! Değil mi ki söz verdi, artık kimseye bir şey çıtlatmaz. Sahiden gözüme uyku girebilir," diye düşünüyordu. Fakat hemen ardından söylenmeye başladı. "Ama Tanrı'ya andım olsun! Ben de bunu onun yanına koyarsam, bana Stocco demesinler!.. Elbette şövalye hazretlerinden bir gün öcümü alacak fırsatı bulurum!"

Ama biz, yakında tekrar kendisiyle karşılaşacağımız Stocco'yu bir tarafa bırakarak Fausta'nın peşini bir türlü bırakmayan Pardaillan'a dönelim. Şövalye, hem tahtırevanı gözden kaçırmıyor, ben de namuslu bir savaşçı haliyle düşmanı hakkında fikir yürütüyordu:

"Şu Fausta hiç değişmemiş! Hem hali hem de ruhu aynı kalmış! Ama neme gerek? O bu haline nasıl engel olamazsa ben de engel olamam! Fakat şu Concini de ciğeri beş para etmez bir herifmiş. Fausta'dan bir iki ustalıklı sille yer yemez mahvoldu..."

Bir yandan böyle düşünürken öte yandan da çevresinde olup biteni hiç gözden kaçırmıyordu. "Demek, şimdi de İspanya kralının hizmetine girmiş!" diye düşünmeye devam etti. "Ne zamandan beri acaba? Ben onu öldü sanıyordum. İşe bak, şimdi de Avila prensesi ve Sorrientès düşesi olmuş. Üstelik Concini'nin okuduğu mektup doğruysa İspanya kralının da adamakıllı gözüne girmiş... Hah–hah!.. Dosdoğru Bastille Hapishanesi'ne gitmiyorsa kellemi keserim! Ama bu kan böyle yola devam ederse ben de açlıktan kurtulamayacağım. Gördün mü başıma geleni? Ben Fausta'yla karşılaşır karşılaşmaz, açlık ve yorgunluk da başladı. Hem de daha işin başlangıcındayız. Ama Fausta'nın ne kabahati var? İstersem gidip ziftlenmek, göbeğimi devirip yatmak da elimde. Şu kahrolası merakım yok mu? Hem sonra işe yeni karışmışken bırakmak şanıma yakışmaz. Demek Fausta da İspanya kralına kapılanmış? Bu işe hiç aklım ermez!.. Fausta, efendi kabul eder mi hiç? Bu İspanya Kralı Felipe sersemin biri olmalı! Kim bilir Fausta onu nasıl kukla gibi oynatıyor! Yoksa onun burada başkası hesabına çalışmasını aklım almaz. Kim bilir bu işte ne biçim bir çıkan vardır. Dosdoğru Bastille'e gidiyoruz işte!.. Peki, Angoulême'i ne yapacak? Sakın vaktiyle Guise düküne oynatmak istediği rolü, şimdi bu zavallıya oynatmaya kalkışınasın? Bu işte mutlaka bir dalavere vardır. Öğrenmem gerekir ama bunun için Bastille'e girmeyi aklımdan bile geçirmem. Bu delikanlıya yapacağı teklifleri ve anlaşmayı herhalde zindanda yapmaz. Sokakta da yapmayacaktır... Nerede yapacağını öğrenmeli... Oof! Açlıktan da gebereceğim. Kadının en aşağı bir saatlik işi var. Bastille'e girmek zordur, ama çıkmak daha zordur. Bu hususta tecrübeliyim. Resmî işlemleri tamamlatıncaya kadar en aşağı bir saat geçer. Bir saatte ise ben dört defa karnımı doyurabilirim!.."

Pardaillan bu kararı verdikten sonra yakınlardaki bir lokantaya girdi. Nereye gidebileceğini düşünmesi gerekmiyordu. Kimse onun Paris'ini avucunun içi gibi bilemezdi. Koşup gelen garsona, "Şu masaya iki dilim jambon, börek, tavuk, bir şişe Saint–Georges ve taze ekmek! Çabuk tarafından!" dedi. Garson içeriye koşarken şövalye de

pencere önünde bir masaya oturdu. "Çok iyi! Buradan Fausta'nın maiyetinin dışarıda beklediğini görüyorum, Fausta olması gerektiği gibi tek başına girmiş olmalı. Hangi yöne dönerlerse dönsünler, geçtiklerini göreceğim. Bu nedenle huzur içinde yemek yiyebilirim."

Masa hazırlanınca garsona bir altın uzatarak, "Hesabınızı alın!" dedi. "Belki acele gitmek zorunda kalırım. Hakkınız kalmasın!"

Garson sırıtıyordu: "Aman, Mösyö Şövalye'de paramız mı kalırmış?"

Şövalye gülümsedi. Masadakileri silip süpürdüğü gibi Fausta görünmeden önce önündeki lezzetli Saint-Georges kırmızı şarabını son damlasına kadar yuvarladıktan sonra nefis bir beyaz şarap olan Vouvray'dan da bir şişe içti.

Böylece üç saat geçti. Fausta hâlâ görünürlerde yoktu. Bir yandan daha zengin bir sofra kurdurtmadığına yanarken öte yandan da, "Sakın bizim prensesi de bir deliğe tıkmış olmasınlar? Doğrusu hiç de fena olmaz, bu sayede bir sürü iş de kendiliğinden temizlenmiş olur..." diye düşünüyordu. Sonra birden gülümseyerek, "Yok yok! Miskinlikten baktım! Çıksın şu kadın da biraz kımıldanalım!" dedi.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ANGOULÊME DÜKÜ[3] VE FAUSTA

Bastille'in yöneticisi naip kraliçe Marie de Médicis'in ta kendisiydi.

Bu yöneticilik işinin altından kalkamayacağı için buraya bir yardımcı atamıştı. Bastille'in yardımcı yöneticisi, kraliçenin eski onur şövalyelerinden biri olan Senyör Châteauvieux'den başkası değildi.

Châteauvieux oldukça kibar bir saray beyefendisiydi. Oldukça da yaşlıydı. Kadınlara karşı her zaman oldukça saygılı ve hoşgörülüydü. Yaşının getirdiği olgunlukla tam olarak zarif bir nezaket örneğiydi. İnsanlar ona oldukça saygı duyardı.

Kraliçe bu yaşlı asilzadeye çok güvenirdi ve bazı mühim işleri oldukça onları dolgun bir ücret karşılığında bu yaşlı asilzaden yapmasını isterdi. Fakat yaşlı asilzade bunu reddederdi. Çünkü şövalye ruhunun gerektirdiği kraliyete bağlılık içgüdüsel bir duyguydu. Para karşılığı yapılamazdı. Châteauvieux kendine, bu işleri düşük bir ücret karşılığı yapabilecek, kraliçenin kendisine güvendiği gibi bir yardımcı seçti.

Châteauvieux bu kasvetli Bastille Hapishanesi'nin yüksek rütbeli olmayan çalışanlarını gözden geçirdi. En sonunda güvenebileceği, Rose adında bir adamı kendine yardımcı olarak atadı. Rose tam bir olarak gardiyan olarak doğmuştu. Bu yaşına kadar hayatı hep bu hapishanede geçmişti. Oldukça düşük bir rütbeyle işe başlamış, adım adım yükselmişti. Hele ki Châteauvieux'nün yardımcısı göreviyle

3. Angoulême dükü, *Pardayanlar 3 / Fausta*'nın başkahramanlarından biriydi. Hayatının en büyük amaçlarından biri dilber kız Violetta ile evlenmekti. Kitap boyunca ona duyduğu aşkın ne kadar büyük olduğunu okuyucularımız pekâlâ görebilirler. Tarihî olaylar çerçevesinde baktığımız zaman ise IV. Henri'nin Bastille Hapishanesi'ne kapatılması için düzenlediği birçok suikast ile ünlüdür.

de rütbesi oldukça yükselmişti. Bu yüzden bu kasvetli hapishanenin her kuralını adı gibi biliyordu. Yani kraliçenin onur şövalyesinin, Bastille'in yardımcı yöneticisi Châteauvieux'nün bu seçimi, oldukça başarılı olmuştu.

Fausta ilk görüldüğü sıralarda, bu yardımcı yöneticinin konağının bulunduğu, Büyük Saray'ın ikinci kapısındaki bekçi kulübesine götürülmüştü. Fausta'nın bu olağanüstü güzelliği Châteauvieux'yü oldukça etkilemişti. Yaşlı adam, Fausta'yı görür görmez ona âşık olmuştu.

Fausta kiminle muhatap olacağını hemen anlamıştı. Bu yaşlı, kibar adama oldukça samimi yaklaşmıştı. Asıl niyeti, Pardaillan'ın sandığının aksine Angoulême dükünü hapishaneden çıkarmadan önce onunla konuşmaktı.

Fausta Concini'nin derhal salıverme emrini yerine getireceğini, bu konunun üstesinden kolayca gelebileceğini düşünmüş, ama yanılmıştı. Concini'den özel izin istemeyi unutmuştu. Bunun üzerine yaşlı, kibar asilzade Fausta'yı etkileyebilmek için hemen bu işe el attı ve Fausta'nın mahkûmla görüşmesine yardımcı olmaya karar verdi.

Fakat kendi seçtiği büyük engeli unutuyordu. Rose ne pahasına olursa olsun işine bağlı bir adamdı. Ve idari işlerin kuralına uygun bir şekilde yürümesi için elinden geleni yapar hiçbir konuyu atlamazdı. Châteauvieux'nün Fausta'yı etkilemek amacıyla yaptığı bu hareket asla kabul edilemez bir durumdu. Ortada kraliyetin izni olmadan, kim olursa olsun, kimse böyle bir işe kalkışamazdı. Kalkışırsa bunun cezası oldukça ağırdı. Rose bunun üzerine Châteauvieux'yü oldukça sert bir şekilde tehdit etti. Châteauvieux korktu ve Fausta'ya bunu yapmaması için yalvardı.

Fausta bu görüşmeyi illa ki Bastille'de yapmak zorunda değildi. Bu yüzden yaşlı adamın bu ısrarını boşa çıkarmadı. Sadece Angoulême'in çabucak çıkabilmesi için ricada bulundu. Fakat yaşlı adam bu ricada da idari kuralları göz ardı edemezdi. Rose bu yaşlı adamla Fausta'nın bir şeyler karıştırdığından şüphelendiği için onların attığı her adımı yakından takip ediyordu. Châteauvieux, Rose tehlikesini göz ardı edemezdi. Fausta'nın işleri düşündüğünden de uzamıştı. Ve o cazibesi hiçbir işe yaramamıştı.

Bu sırada Bastille Hapishanesi'nin oldukça rahat döşenmiş bir

odasında, mağrur tavırlı ve genç görünmesine rağmen şakakları ağarmış bir asilzade, bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Bu adam, Charles de Valois, yani Angoulême düküydü. Hem geziniyor hem de kendi kendine mırıldanıyordu:

"Dün elime gelen ve yakında serbest bırakılacağımı müjdeleyen bu kâğıdı gönderen kişi kim acaba? Altındaki imzada 'eski bir düşman' yazıyor... Kimmiş bu eski düşman da şimdi birdenbire dostlarımın en değerlisi oluveriyor? Acaba beni buradan gerçekten kurtaracak mı? Düşünüyor, düşünüyor, bu eski düşmanın kim olabileceğini bulamıyorum. Aman canım, kim olursa olsun. On yıldır kapalı kaldığım şu zindandan beni kurtarsın da... On yıl... Ömrümün en parlak on yılı şu dört duvar arasında geçti. Düşündükçe deli olasım geliyor."

Bazen hücresinin kapısına kadar gidip kulağını dayıyor, yaklaşan ayak sesleri sezer gibi oluyor, bekliyor, sonra da yanlış duyduğu kanısına varınca boynu bükülüyor, dudaklarını kanatasıya ısırarak kapıdan uzaklaşıyordu... Sabahtan beri böyleydi. Bir kere daha ayak sesleri duyar gibi olunca koşup kulağını kapıya dayadı ve sevinç çığlığını zor zapt etti. Bu sefer yanılmamıştı. Dışarıda, gittikçe yaklaşan ayak sesleri vardı. Nitekim kapı birdenbire açıldı ve iki muhafiz mesut müjdeyi verdiler. Hemen ardından da resmî işlemlerin tamamlanmasına başlandı. Onlar kâğıtları doldurmak için vakit geçirdikçe dük sinirinden çıldıracak gibi oluyordu.

Sonunda yazıp çizmeyi bitirerek kendisini doğruca Bastille yöneticisinin yanına götürdüler.

O zaman biraz daha rahatladı ama şu uğursuz zindandan çıkmadıkça yine orada kalıvermek bahtsızlığına uğrayacağı korkusu içini titretip durdu. Şimdi bir de kendisini kurtaracak kadar kudret sahibi olan bu eski düşmanı merak ediyordu. Ansızın komutanın yanında Fausta'yı gördü. Aradan yıllar geçmiş olmasına rağmen o da Pardaillan gibi hemen kadını tanıyıverdi. Şaşkın şaşkın:

"Prenses Fausta!" diye söylendi.

Aklına bir sürü insan getirmişti ama Fausta'yı hiç düşünmemişti.

Fausta, dükün sözlerini duyar duymaz:

"Hayır, Prenses Fausta değil, Sorrientès düşesi!" dedi.

Düke susması gerektiğini anlatmak için parmağını dudaklarına götürdü. Bu, Angoulême'in muhtaç olduğu bir öğüttü. Zira apansızın yapıverdiği bu keşif, kafasını allak bullak etmişti. Kendisini toparlayabilmek için biraz susup düşünmesi gerekiyordu. Fausta, onu serbest bırakacak, hatta kendi eliyle gelip zindandan çıkartacak kadar ona ilgi duysun... Ne demekti bu? Bir zamanlar Pardaillan'la birlikte karşı koymuş olduğu ve çok kere öldüresiye darbelerinden kurtulmuş bulunduğu bir düşmanın, birdenbire bu kadar bağışlarcasına davranmasını bir türlü aklı almıyor, kafasında bir yığın soru beliriyordu.

Artık her çeşit formalite bitmiş, tutuklunun serbest bırakılmasından başka yapılacak iş kalmamıştı. O da oldu ve hatta nazik komutan, Fausta'yı kale surlarının dışına kadar uğurladı. Dük, ancak o zaman rahat bir nefes alabildi ve kibar bir tavırla dayanması için elini Fausta'ya uzatıp kadını tahtırevanına kadar götürdü. Tahtırevana vardıklarında, Charles d'Angoulême şükranını belirten bir tavırla:

"Madam, yavaş yavaş eriyip gittiğim bu cehennemden beni kurtararak minnetimi kazandınız... Beni tanırsınız. Elime fırsat geçtiği takdirde nankörlük etmeyeceğimi söylersem, bana inanmak gerektiğini de bilirsiniz."

Bir an sustu. Gülümseyerek kendini dikkatle seyreden Fausta'nın gözlerine baktı ve:

"Bu fırsat elime geçinceye kadar benden isteyeceğiniz şey ne olursa olsun yapacağım. Yeter ki bu isteğiniz, yerine getirilemez ve kudretimin üstünde bir şey olmasın."

Bu sözlerle Fausta'nın bu işi sadece kendisine iyilik olsun diye ve hiçbir karşılık beklemeden yaptığına inanmadığını da belirtmek istiyordu. Yine bu sözlerle dolambaçlı konuşmasını sevmeyen bir kimse olduğunu belli etmişti. Fausta, bütün bunları sezdiyse de hiçbir şey fark ettirmedi ve ciddiyetle:

"Demek sizden bir isteğim olduğu kanaatindesiniz?" dedi.

Beriki, onun gözlerinin içine baktı ve duraksamadan:

"Prenses Fausta boşuna iş yapmaz. Madem bana bir iyilikte bulundunuz, demek ki iş birliği yapmamızın, nelerden ibaret olduğunu bildiğim tasarılarınıza yardımı var... Yoksa yanılıyor muyum?" dedi.

Kadın sadece:

"Hayır, yanılmıyorsunuz," diye cevap verdi.

"Size tekliflerim var... Tabii sokakta yapılacak teklifler değil."

Dük gülümsedi:

"Ben de aynı fikirdeyim... Bu yüzden beni nereye götürürseniz sizinle birlikte gelirim, prenses..."

"Mükemmel bir kavalyesiniz, dük... On yıllık mahpusluğun sizi hiç değiştirmediğini görüyorum. Eğer siz de bu tahtırevana binerseniz, birlikte evime kadar gider, orada rahat rahat konuşuruz."

Fakat Angoulême dükü, tahtırevana girmek şöyle dursun, ister istemez geriledi ve anlamlı anlamlı Fausta'nın maiyetindeki atlılara baktı. Bunun üzerine prenses gülümseyerek emir verdi:

"Albaran, Mösyö Angoulême'e bir at ver."

Albaran, geri dönüp bir işaret çakınca, adamlarından biri yere atlayarak getirip hayvanını düke verdi. Kolay binmesi için de öte yandan atın üzengisini tuttu. Dük, yıllardır ata binmemiş bir adamdan umulmayacak bir çeviklikle hayvanın üstüne sıçrayıp Fausta'ya döndü:

"Rica ederim madam! Lütfunuzu tamamlayın... Hemen hareket edelim. Bu kale duvarlarının gölgesinde insan havasızlıktan boğulacak."

Fausta yine anlamı sezilmeyen bir tebessümle:

"Gidelim!" dedi.

Bu emri verirken Albaran'a da dükü göstererek bir işaret çaktı ve bunun üzerine dev yapılı İspanyol, bir tek işaretle adamlarını ikiye bölüverdi. Bir kısmı öne, bir kısmı da arkaya yürüdü. Öyle ki tahtırevanın bir kapısının yanında giden Albaran'la öteki kapısının yanında yol alan Angoulême dükü, önden ve arkadan iki atlı grubunca kuşatılmışlardı.

Fausta ile maiyeti Saint-Antoine Sokağı'nda yola koyulduklarında karanlık basmıştı. Pardaillan Saint-Antoine Sokağı köşesinde onları bekliyordu. Fausta'nın verdiği gizli işaret üzerine Albaran'ın aldığı tedbirleri gördü ve gülümseyerek:

"Şu bizim dük, tahtırevandakine refakat etmekten pek memnun

olmuşa benziyor ama kendisine tutuklu gibi davranıldığının hâlâ farkında değil," diye düşündü. Şövalye, durumu hemen kestirmişti. Angoulême dükü, Fausta'nın tutuklusu durumundaydı.

Pardaillan, tekrar Fausta'nın peşine düştü ve Sorrientès Konağı'na kadar gitti. Tahtırevanın, konağın avlusuna girdiğini ve koca kapının, Angoulême dükünün üstüne kapandığını gördüğünde gece iyice bastırmıştı. Genç dük şimdi artık müthiş kadının tamamen avucuna girmişti. Pardaillan'ın konağa girip prensesle dük arasındaki konuşmalara kulak kabartmaya karar verdiğini söylemeye bile gerek yok. Bu cüret, Pardaillan'dan başka herkese delice görünebilirdi. Zira Fausta'nın konağının muhafız dolu olduğu muhakkaktı. Buraya girmek, kendini tutup kurt kapanına atmak demekti. Fausta'yı adamakıllı tanıyan şövalye, kendini bu teşebbüsten caydıracak ne varsa hepsini sayıp döktü. Fakat başkasını yıldırıp caydıracağı muhakkak olan bu engel ve tehlikeler, sanki onu teşvik ediyordu. Hem macera dolu hayatında bunun gibi nicelerini görmemiş, nice umulmaz işler başarmamış mıydı? Daha o sabah, hiç değilse Fausta'nınki kadar korunan Concini'nin konağına bile girmekten çekinmemişti. Şimdi de bu konağa girmenin çarelerini aramaya başladı. Düşünüp dururken, ansızın:

"Tüh!" diye söylendi. "Az kalsın unutuyordum. Şu çıkmaz sokaktaki kapıya gider, art arda üç defa vurur ve La Gorelle adını veririm, olur biter."

Bu kitabın ilk bölümlerinde Fausta'nın, La Gorelle'in tahtırevanına gizlenerek onunla sohbet ettiğini anlattığımızı hatırlıyoruz. Pardaillan, La Gorelle'le tahtırevanında gizlenen Fausta fısır fısır konuşurlarken, tesadüfen kadının bu yaşlı şirret kadına söylediklerini duymuştu.

Ancak olay yerine giden Pardaillan şunları düşünmüştü:

"Bu kadının şeytanca fikirlerini duymayalı epey bir vakit olmuştu. Kendine Sorrientès düşesi diyen ve en dindar kraliyetin yegâne elçisi olan Fausta bu şifreyi çoktan değiştirmiştir. O kapının bana açılmayacağı neredeyse kesin!"

Bu düşünce aslında Pardaillan'ın ne kadar zeki olduğunu gösteriyordu. Pardaillan doğrudan konağa girip kapıdan içeri girmek yerine konağın etrafını gezmeye, duvarların yüksekliğini gözlemle-

meye gitti. Ve kendi kendine homurdandı:

"Bu yüksek duvarların canı cehenneme! Hangi dahiyane zeka, konağını bu kadar yüksek duvarlarla çevreler ki! Konakların etrafının bu kadar yüksek duvarlarla çevrelenmesi artık yasaklanmalı! Belki yirmi sene öncesi olsaydı bu duvarları tırmanabilirdim. Ama artık benim yaşım geçti... Keşke kapılarda muhafız görmesem... O zaman çok daha rahat bir şekilde içeri girebilirdim. Fausta'nın Angoulême'le ne konuştuğunu kesinlikle öğrenmem gerekiyor. Kesinlikle bir şey yapmam gerekiyor. Bu küçük kapıyı çalsam ne kaybedebilirim ki?"

Dosdoğru küçük kapıya giderek ardı ardına üç defa çaldıktan sonra parolayı söyledi. Kapı hemen açılıverdi.

Peleriniyle yüzünü iyice örtmüş olan Pardaillan, bir kandilin loş ışığıyla aydınlanan bir odaya girdi. Buraya ancak "nöbetçi odası" denilebilirdi. Orada bulunan adamlardan biri onu görünce ayağa kalkarak bir tek kelime söylemeden, hiçbir şey sormadan peşinden gelmesini işaret etti. Şövalye bunu canına minnet bilerek yürüdü. Adam onu ufak bir odaya götürerek biri gelip alıncaya kadar orada beklemesini tembihledi.

Şövalye odada yalnız kalır kalmaz, tam karşısındaki kapıyı açtı. Loş ışıklı bir koridora çıktı, hızlı hızlı yürümeye başladı. Nerede olduğu, nereye gideceği hakkında en ufak bir fikri bile yoktu. Yine de eski çevikliğinden bir şey kaybetmediğini ortaya koyan adımlarla yol alıyordu. Güvendiği tek şey, böyle zamanlarda kendisine yardım eden altıncı hissiydi; bunun Fausta ile Angoulême'in konuşacakları odayı kendisine buldurtacağına inanıyordu. Böylece birçok salondan geçti. Rastladığı kapıları tereddütsüzce açıp aradığını bulamayınca tekrar kapandı. Bütün bu araştırma sırasında kimseciklere rastlamamıştı. Adeta yolunu şaşırdığından ve konağın henüz oturulmayan bir kısmında dolaşmaya başladığından şüphelenir olmuştu.

Tam bu sırada rastladığı bir kapıyı açmaya hazırlanıyordu ki bu kapı birdenbire kendiliğinden açıldı ve bir adam beliriverdi.

Şövalye, yüzünü pek seçemedi ama yoluna bir adam dikildiğini iyice fark etti. Hemen herifi kıskıvrak yakaladı. Bağırıp çağırmasına ve konak halkını ayaklandırmasına fırsat vermemek istedi. Fakat adam boğuklaşan sesiyle.

"A, Mösyö Pardaillan!" diye söylendi.

Şövalye de şaşkın şaşkın:

"Valvert!" dedi.

Odet de Valvert, hemen çıktığı odaya doğru yürüdü. O zaman şövalye birdenbire hiddetlenerek terslendi:

"Sen burada ne arıyorsun?"

Şövalyenin hiç âdeti olmadığı halde kendisine "sen" dediğini duyan ve daima sakin gördüğü bu adamın heyecanlandığını sezen delikanlı, önemli bir şeyler olduğunu hissederek:

"İyi ama mösyö, ben burada görevdeyim," dedi.

"Görevde misin? Ne görevi?"

"Madam Sorrientès'in maiyet görevi."

"Sorrientès düşesinin maiyet görevi mi? Sen bu düşesin hizmetinde misin?"

"Evet, mösyö..."

"Ne zamandan beri? Nasıl olur da bunu bana söylemezsin?"

Bu tepki Valvert'i oldukça endişelendirmişti.

"On gündür hizmetindeyim, mösyö. Bu teklifi bana yaptığında, size danışmak için iki kez hana gittim. Madam Nicole sizi epey bir zamandır görmediğini söyledi. Hem de yanınıza varıp sizi ve Kuzen Jehan'ı ilgilendiren bir şey söyleyecektim. Ama aramalarım asılsız çıktı. Ve hana ne zaman döneceğinizi öğrenemedim..."

Valvert'in söylediği bu sözler Pardaillan'ı oldukça rahatlatmıştı. Biraz sakinleşerek:

"Anladım," dedi. "Sonuç olarak başına gelenler benim hatam."

"Başıma neler geldi ki?" diye sordu Valvert.

"Sana her şeyi anlatacağım. Sen de neden düşesin hizmetinde olmana bu kadar fazla tepki verdiğimi anlayacaksın, Valvert."

Pardaillan Valvert'le oldukça ciddi bir şekilde konuşuyordu. Valvert pürdikkat Pardaillan'ı dinliyordu.

Pardaillan, delikanlıya iyice yanaştı ve elini avuçlarında sıkarak kıvılcımlı gözleriyle yüzüne bakıp fısıldadı:

"Bu düşesin asıl adı ne, biliyor musun?"

Şövalyenin konuşma tarzı, Valvert'in tüylerini ürpertti:

"Vay, demek ki bahsetmek istediğiniz o ha? Demek içimdeki sıkıntı yanlış değilmiş. Onda ve onun çevresinde kuşkulu bir şeyler sezip duruyordum zaten... Bana yaptığı parlak tekliflere rağmen, maiyetine istemeye istemeye girdim. Siz yoksunuz diye deli oluyordum, mösyö... Çünkü ancak sizin nasihatlerinizle yanlış bir yola sapıp sapmadığımı kestirebileceğime inanıyordum. Ancak siz kafamdaki bulanık şüpheleri, onun neyin nesi olduğunu aydınlatarak dağıtabilirdiniz."

"Öyleyse onun ne mal olduğunu benden öğreneceksin. Hem seni yolumda bulunca, neden heyecanlandığımı da anlayacaksın. Baksana, iş olmuş bitmiş ve sen Sorrientès düşesinin hizmetine girmişsin bile... Ben burada hanımının düşmanı olarak bulunuyorum, anlıyor musun? Bu yüzden seninle de karşılaşacağız demektir."

Pardaillan bu sözleri soğuk bir tavırla söylemişti. Delikanlının elini gittikçe daha şiddetle sıkıyor ve onun gözlerini arayıp duruyordu. Valvert sitem eder gibi:

"Sizinle karşılaşmak mı, mösyö?" dedi. "Böyle bir şey nasıl aklınıza geliyor?"

Ve heyecanla ilave etti:

"Mademki düşes sizin düşmanınızmış, bu dakikadan itibaren benim de düşmanım oluyor demektir. Dünyada sizden fazla kimseyi sevmediğimi bilmenizi isterim. Oysa ben, benden şüphelenmeyeceğiniz kadar gözünüze girmiş olduğumu sanırdım."

Öyle içten konuşuyordu ki sesi titriyordu. Pardaillan tatlı bir gülümseyişle ve elini daha fazla sıkarak:

"Zaten ben de senden ancak bunu beklerdim," dedi. "Fakat bir kere de senden duymak istedim. Artık içini döktün... Şimdi bir de benim sana söyleyeceklerimi dinle: İktidarı elinde tutan veya ele geçirmek isteyenlerin hepsi bir araya gelseler, yine de Sorrientès düşesi adı altında tanıdığın kadın kadar tehlikeli olamazlar."

Valvert güldü.

"Vay canına! Az değilmiş desenize, mösyö," dedi.

Sonra birden ciddileşerek şövalyenin gözlerinin içine bakıp sordu:

"Bana bunu neden söylüyorsunuz?"

Pardaillan, soğuk bir tavırla:

"Benimle birlikte ona karşı savaşacaksın, bilesin diye söylüyorum," dedi.

"Öyleyse öğrendim, mösyö... Ama sizinle beraber olduktan sonra cehennemin bütün zebanileri de bir araya gelse onlara yine karşı koyarım. Şu Madam Sorrientès, zebanilerden de beter olamaz ya... Haydi mösyö, çıkarın dilinizin altından baklayı da, bu müthiş prenses neyin nesiymiş öğrenelim."

Pardaillan, delikanlıyı kendine doğru çekerek fısıltıyla:

"Bu kadın Fausta'dır," dedi.

Valvert, yerinde sıçradı:

"Fausta mı?"

Gözlerini kuşkuyla etrafında gezdirdi. Eli, hiç farkında olmadan kılıcına gitti ve hemen dövüşecek bir insan gibi kılıcının kabzasını sıktı. Sonra kulaklarına inanamıyormuş gibi:

"Fausta ha? Yani Jehan'ın annesi?" diye sordu. Pardaillan başıyla onayladı. "Ölmemiş demek?"

Pardaillan:

"Ölmemiş..." dedi. "İşin kötüsü, şimdi sahneye eskisinden daha kudretli ve daha müthiş silahlarla çıkmakta..."

"Şimdi sizin neden burada olduğunuzu anlıyorum... Demek ki aranızdaki mücadele, eskisinden daha amansız, daha müthiş olacak."

"Hem bu sefer Odet, mücadelemiz ancak birimizden birinin ölümüyle bitecek. Belki de ikimiz birden yere serileceğiz."

Valvert coşmuştu:

"Yok canım, mösyö," dedi. "Siz onun sırtını az mı yere getirdiniz? Bu sefer de öyle olacak tabii..."

Pardaillan içini çekerek başını eğdi:

"İhtiyarladım, Odet... Pek ihtiyarladım."

Bu sözleri duymamış olan Valvert, gittikçe coştu:

"Ama ne tatlı, ne güzel, ne müthiş bir mücadele olacak... Hem bu sefer, bu efsanevi savaşta ben de bulunacağım. Benim için ne

mutluluk ve ne şeref, mösyö..."

Bu gençlik heyecanı, Pardaillan'ın gülümsemesine sebep oldu. Fakat Sorrientès Konağı'na ne iş için geldiğini unutmamıştı; fazla vakit kaybettiğini düşünmeye başlıyordu. Hemen isteğini söyledi:

"Hanımın, bir asilzadeyle birlikte baş başa konuşmak üzere geldi," dedi. "Kimse şüphelenmeden benim de neler konuştuklarını duymam lazım..."

Sabırsızlanmaya başlayan Valvert.

"Gelin, mösyö," dedi.

Birkaç saniye sonra Pardaillan, Valvert'in kendisini soktuğu daracık bir yerde, bir kapının önündeydi. Hemen Valvert'in kulağına eğildi:

"Şimdi git," diye fısıldadı. "Senin beni buraya getirdiğinden kimsenin şüphelenmemesi lazım. Ona göre davran. Ne olursa olsun, beni tanımıyormuş gibi davranacaksın ve ben de seni tanımayacağım. Haydi git oğlum."

Pardaillan'ın kendisini göndermesi, Valvert'in hiç başına gelmemişti. O artık dövüşün başladığına ve kendinin de –ne kadar mütevazı olursa olsun– bunda rol alacağına seviniyor ve hemen savaşa başlamaktan başka bir şey düşünmüyordu. Bu düşüncesini Pardaillan'a da açmak istedi. Fakat başka bir şeyler tasarlamış olan şövalye, onu karşı konulmaz bir otoriteyle yavaşça kapıya doğru itti ve:

"Sana git diyorum," dedi. "Eğer yakalanırsam, kurtulmak için sana güvendiğimi anlamıyor musun? Onun için hiç değilse senin serbest bulunman gerekmez mi? Sözümü dinlesene..."

Valvert artık boyun eğmek zorunda kaldı. Şövalye ise acelesine rağmen delikanlının tamamen uzaklaştığına emin olmadan içeride konuşulanları dinlemeye teşebbüs etmedi. Delikanlı uzaklaşırken:

"Şu çocuğu da Fausta'nın amansız sillelerinin karşısına çıkarmayı gönlüm hiç istemiyor. Başına bir iş gelirse ömrüm oldukça yanarım doğrusu..." diye mırıldandı. "Zaten bana bu kadar yardım etmesi bile tehlikeli... Fakat Fausta'nın bunu kendisinden ummayacağını sanırım."

Sonra sessizce açtığı kapıya dayanarak, gözlerini ve kulaklarını açıp içeride olup bitenleri seyretmeye, konuşulanları dinlemeye başladı.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM
ANGOULÊME DÜKÜ VE FAUSTA (DEVAM)

Angoulême düküyle Fausta, karşı karşıya oturmuşlardı. Pardaillan, ikisini de profilden görüyordu. Dinlemeye başladığında, onlar konuşmaya koyulalı epey olmuştu. Çünkü herhalde dükün sorusuna cevap veren Fausta, şöyle diyordu:

"Size teklif etmek istediğim şey, bir hakkın yerine getirilmesidir. IX. Charles'in oğlu ve Fransa kralı; babanızın sizden çaldıkları mirası tekrar size vermek istiyorum. Haydutların sizden aşırdığı Fransa tahtına sizi oturtmak amacındayım."

Angoulême dükü, her şeyi beklerdi ama herhalde Fausta'nın, sanki dünyanın en sade ve en kolay şeyiymiş gibi her zamanki sükûnetiyle yaptığı bu teklifi hiç beklemezdi. Hemen ayağa fırladı. Kadının aklından şüphe ediyormuş gibi dehşet dolu gözlerle baktı ve tarifsiz bir heyecanla sarsılarak sapsarı bir yüz ve boğuk bir sesle: "Fransa kralı mı? Ben mi? Ben ha?" diye kekeledi. "Bu imkânsız bir şey, madam."

Fausta, aynı sakin haliyle, "Neden?" diye sordu. Sonra imalı bir gülümseyişle ekledi: "Yoksa hakkınızdan şüphe mi ediyorsunuz? Davanızda haklı olduğunuza inancınız mı yok?"

Angoulême reddetti: "Hayır, bunu demek istemedim. Siz pek doğru söylediniz, madam... Fransa tahtı benim hakkımdı. Onu benden aldılar. Tekrar elime geçirmekle sadece kendi hakkımı elime almış olacağım. Fakat..."

"Olabilir mi?" dedi Fausta alayla gülümseyerek. "Yoksa yükselmeye karşı içinizde heves mi yok? Aslında sizin olması gereken bu taç için hiçbir istek duymadınız mı? Malınızı elde etmek arzusu hiç aklınızdan geçmedi mi?"

Angoulême dükünün gözlerinde bir parıltı belirdi: "Size evet de

desem, yine inanmayacak ve bana inanmamakta pekâlâ haklı olacaksınız," dedi. Sonra gözlerini Fausta'ya dikip heyecanla devam etti: "Tam tersine... Uzun süredir bundan başka bir şey düşünmüyorum. Zaten bunu gereğinden fazla düşündüğüm için Bastille'de on uzun, öldürücü yıl geçirdim ve sayenizde kurtuldum. On uzun yıl; bir ömrün en güzel on yılı... Benden çalınmış olan hakkımı düşünmemiş olur muyum? Daha kim bilir ne kadar da düşüneceğim? Fakat bu hakkı ele geçirmeye kalkışmak, sayısız engelin dikildiği aşılmaz bir yolu aşmak için savaşmak demektir."

"Burası doğru... Bu işin, yalnız başınıza kıvıramayacağınız kadar zor olduğunu kabul ederim. Ama sizin için imkânsız olan şey, benim sınırsız kudretimle yapacağım yardımla bir çocuk oyuncağı haline gelebilir."

Fausta kendinden pek emin görünüyor ve yine o ahenkli, kolayca inandırıveren sesiyle konuşuyordu. Ne var ki dük yine inanamadı. Fakat yaşlandıkça içine yenilmez bir mevki hırsı çökmüş olan bu adam, artık inandırılmaktan başka bir şey istemiyordu. Fausta onun bu halini hemen sezdi. Başladığı işi kolaylıkla başaracağından emin bir tavırla gülümsedi ve sözüne devam etti. "Size sözünü ettiğim yardım, burada temsilcisi olduğum İspanya kralının, benim ağzımdan vadettiği yardımdır."

Angoulême dükü, İspanya kralı sözünü duyar duymaz kaşlarını çatmış ve buz kesilmişti. Fausta, dükün teklif ettiği yardımdan pek hoşlanmadığını hemen sezdi. Fakat bunun farkına varmamış gibi davranarak koynunu karıştırıp Concini'ye okuttuğu kâğıtları çıkardı ve onları düke uzatırken, "İşte benim Majeste Felipe adına konuşabileceğimi ve vereceğim her kararı önceden onun tasvip ettiğini gösteren, kendi eliyle yazılmış mektup... Okuyun, dük... Hiç şüpheniz kalmamalı."

Dük kâğıtları alarak çabucak gözden geçirdi. Bir an tereddütle elinde tuttu. Fausta da sükûnetle onu seyre başladı. Mevki hırsının, vicdanının sesini boğacağını biliyordu... Nitekim dük, birdenbire omuz silkerek kendi kendine mırıldandı: "Fazla ince eleyip sık dokumanın anlamı var mı? İş bilenin, kılıç kuşananındır." Sonra kâğıtları uzatarak, "Bana, İspanya kralı adına ne vereceksiniz?" diye sordu.

Kadın cevap verdi: "Altın! Ne kadar gerekiyorsa o kadar altın...

Bir aya varmadan, şimdi yolda bulunması gereken dört milyon altın elimize geçecek."

Angoulême, "Az para değil," dedi. "Fakat ne kadar çok görünürse görünsün, yine de başarmak istediğimiz işe yetmez."

"Biliyorum, ama başka milyonlar da gelecek. Size, ne kadar gerekiyorsa o kadar altın, demedim mi?"

Angoulême yine itiraz etti: Ama ilk desteği beklemek için bir ay vakit kaybedeceğiz..."

Fausta ona da cevap buldu: "Hayır! Ben zenginim... O para gelinceye kadar kendi hazinemden harcarım."

Dük başka bir itirazı olmadığını göstermek için eğilerek sordu: "İspanya kralı tarafından bana teklif ettiğiniz sadece bu mu?"

Fausta cevap verdi: "Ayrıca biri İspanya sınırından, öteki de Belçika'dan hareket edecek iki ordu, gerekirse duruma müdahale edecek..." Dükün kesin bir itiraz hareketi yaptığını görünce hemen atıldı: "Fransa'ya herhangi bir yabancı ordu sokmayı istemeyeceğiniz muhakkak. Ben size, bilesiniz ve ancak kesinlikle gerekirse diye söyledim. Zaten size daha iyisini teklif edeceğim. Fransa'da bulunduğum birkaç haftadan beri boş durmadım. Burada dört tane depom var. Biri Paris'te, biri Paris'in göbeğinde, biri üniversite mahallesinde, biri de Montmartre köyünde. Kimsenin kuşkulanmadığı bu depolar benim cephaneliklerimdir. İçlerinde barut, hançer ve binlerce adamı silahlandıracak çeşit çeşit silah dolu. Hatta birkaç tane top bile var."

"Yalnız askerler eksik..." dedi dük gülümseyerek.

Fausta ciddiyetle, "Onlar da var," dedi. "Bir orduya çekirdeklik edebilecek, seçme on bin askerim var. Çoğu İspanya'dan değişik kılıklarla gelmiş asilzadeler. Paris'in dört bir tarafına yayılmış, çeşitli işlerde çalışıyorlar; ben bir işaret verince hemen toplanacak ve birkaç saatte tepeden tırnağa silahlanacaklar. Bir zor hareketi başarmak gerektiği takdirde bu askerler, sizi kötü bir duruma düşürmeyecekler. Zira halk onları güney eyaletlerinden gelmiş eyalet askerleri sanacak. Hepsi mükemmel Fransızca konuşurlar ve öyle mükemmel tedbir almışlardır ki gerekirse size mükemmel bir Fransız olduklarını da ispat edebilirler. Bu yüzden, kuvvete başvurmaya kalkışırsanız, kimse yabancıların yardımına dayanarak tahta çıkmış olduğunuzu söyleyemez."

Dük hayranlıkla, "Yine o eski yorulmak, yılmak bilmez korkunç ve müthiş mücadelecisiniz, prenses..." dedi.

Bir süre konuşmadılar. Herhalde ikisi de geçmişi düşünüyordu. O zaman birbirlerine düşman olmuşlar, korkunç mücadelelere katılmışlar ve savaş, Fausta'nın yıkılmasıyla son bulmuştu. Daldığı düşüncelerden ilk sıyrılan Angoulême dükü oldu ve Fausta'ya, "Tahmin ederim ki madam," dedi, "girişeceğimiz bu önemli işin sonunda kendinize ne gibi bir rol ayırmış olduğunuzu da elbette artık bana söylersiniz."

"Zaten benim amacım o..."

Angoulême devam etti: "Her şeyden önce bana yapılan büyük yardım için İspanya kralına ve size nasıl bir hisse vereceğimi bilmek isterim. Anlıyorsunuz değil mi prenses? Eğer ileri süreceğiniz şartlar, kabul edemeyeceğim gibiyse bundan hiç bahsetmeyin. Belki sizi bir tarafa bırakıp kendi başıma iş görmeye kalkarım."

"Her zamanki dürüstlüğünüzü görüyorum. Ama merak etmeyin, dük. Kral Felipe'nin şartları çok makul. Bunları tereddütsüz kabul edeceğinizden eminim. Bu şartlar şunlardır: Önce, bu işi başarmak için size verilmiş olan paranın, kendinizce uygun görülecek bir zamanda iadesi... Sonra da Kral Felipe'yle X. Charles arasında sağlam ve sıkı bir dostluk anlaşması yapılması... Hepsi bu kadar..."

Dük, bu şartların yumuşaklığına hayret ederek, "Ne?" dedi. "Bir toprak paylaşması veya kendisine arazi terki gibi bir şey istemiyor mu?"

"Hayır, ne paylaşma var ne de arazi terki... Bundan daha elverişli şartlar da olmaz sanırım."

Hâlâ kendini toparlayamayan dük, "Doğrusu bu kadar cömertliğe pek şaştım," dedi.

Fausta, dükün dikkat etmemekle hata ettiği, Pardaillan'ın gözünden kaçmayan bir gülümseyişle, "Doğrusunu ararsanız, önce Lerme dükünün tavsiyelerine uyan kralın, bu kadar cömert davranmadığını sizden saklamak istemem," dedi. "Fakat ben kendisine asıl çıkarın nerede olduğunu göstermeyi başardım. Ya sizin yahut da sizden sonra gelecek kralların tekrar geri alacakları birkaç şehir veya eyalet koparmak önemli değil. Tam tersine, Belçika'nın, İspanya'ya bağlı oldukları halde sonradan bağımsızlıklarını ilan etmiş olan asi

prenslerini zorla yola getirmek için sizinle iş birliği yapması ve sarsılan otoritesini yeniden kurması daha doğru olur..."

Dük onayladı: "Çok müthiş bir diplomatsınız ve uzağı görüyorsunuz, madam. Bana bu işte yapacağınız hizmeti ömrüm boyunca unutmayacağım. Kral Felipe'ye gelince benden daha sadık bir müttefiki olamayacağına yemin ederim."

Fausta bütün ciddiyetiyle, "Yemini aklımda tutacağım," dedi.

Dük gülümseyerek devam etti: "Şimdi de sizden bahsedelim. Sizin hisseniz ne olacak?"

Fausta, "Benim hissemi Kral Felipe bana veriyor ve bu beni memnun edecek bir hisse," dedi. "Ama sizden de ayrıca bir şey isteyeceğimi itiraf ederim."

Dük artık kendisine güvenmeye başladığından, nezaketle ve aceleyle bol keseden vadetti: "Peşinen kabul ediyorum! Söyleyin, madam."

Fausta gülümsedi: "Hayır, şimdi söyleyemem. Zamanı gelince yani Notre–Dame Kilisesi'ndeki, krallığınızın kutlanacağı törenden bir gün önce söyleyeceğim."

Fausta gülümseyip duruyordu. Bu olağanüstü güzellikteki kadının gülümseyişindeki büyüleyici kudreti biliyoruz. Dük, çekişmeli bir pazarlık beklemişti ve kendisine sunulan Fransa Krallığı'nın hiç değilse yarısının isteneceğini ummuştu ve hatta almak pahasına vermeye de razı olmuştu. Fakat Kral Felipe'nin cömertliği ona güven getirmişti. Hele Fausta'nın tebessümü büsbütün gönlünü ferahlattı ve vaadini tekrarladı:

"İster bugün veya isterse başka bir gün olsun, Fransa Kralı Angoulême dükü verdiği sözü tutacak ve ne isterseniz isteyin, size verecektir."

Fausta yine, "Bu vaadinizi unutmayacağım, mösyö," dedi.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM
BEKLENMEDİK BİR OLAY

Fausta, kararlaştırdıkları işin ayrıntılarından söz etmeye başladı:

"Şimdi size, genç Kral XIII. Louis için yapılması gerekenleri söyleyeceğim. Çünkü sizin Fransa kralı olabilmeniz için önce yakamızı ondan sıyırmamız gerekir."

Dükün tüyleri diken diken olmuştu:

"O da babasının akıbetine mi uğrayacak?"

Fausta'nın güzel siyah gözlerinin ürkütücü bakışları düke takıldı. Dükün renginin uçtuğunu, perişan bir halde titrediğini gördü. Ona ne dereceye kadar inanabileceğini, onun ne gibi hareketler yapabileceğini anlamak istiyordu. Sonra dükün söylemeye cesaret edemediği sözü birdenbire söyleyiverdi:

"Onu da öldüreceğiz. Evet, gerekirse o da ölecek."

Mevki hırsı, Pardaillan'ın eski arkadaşına sonradan on yıl hapiste yatarak acı acı ödediği bir sürü hata yaptırmıştı. Gerçi büyük suçlar işlemişti ama cinayete kadar gitmemişti. Hâlâ açık yürekliliğini kaybetmemiş olması, bu çeşit aşağılık şeyleri aklına bile getirmediğini ortaya koyuyordu. Şimdi Fausta, onu birdenbire böyle müthiş bir işe karıştırma ihtimaliyle karşı karşıya bırakmıştı. Bir an sersemledi. Fausta'ya şaşkın şaşkın bakarken soğuk terler beliren alnını eliyle sildi. Fausta aşağılayıcı bir tavırla:

"Yoksa geri mi çekileceksiniz?" dedi. "Biraz önce iş bilenin, kılıç kuşananın, demiyor muydunuz?"

Gözlerini ona dikmiş, iradesini aşılamaya çalışıyordu. Dük kekeledi:

"Ama bu korkunç bir şey..."

Fausta, dükün mağlup olacağını biliyordu. Belki daha şimdiden, için için vicdanının sesini bastıracak bir bahane aramaktaydı. Fausta

hemen yardımına koştu ve aşağılayıcı bir tavırla:

"Canım yapacağımız iş de ne ki?" dedi. "Zaten kendi elinizle öldürecek değilsiniz ya... Sadece bir emir vermek gerekecek, o kadar... Gerçi bu emir, bir mahkûmiyet emri olacak, ama önce düşünmeniz gerekir... Kral olmak istiyor musunuz? Kral olduğunuz zaman kim bilir kaç defa böyle idam emri vereceksiniz? Yoksa o zaman da şimdi yaptığınız gibi kara kara düşüncelere mi dalacaksınız? Eğer öyleyse halkı, Tanrı'nın vekili olarak yöneten krallar mertebesine yükselmeye kalkışmayın. O yükseklikte başınız döner, düşersiniz ve kendinizi mahvedersiniz. Eğer cesaretiniz yoksa olduğunuz gibi kalmanız daha hayırlıdır."

Bu sözlerin özellikle söyleniş tarzı dükü kamçılamıştı. Tereddütleri, bir anda kayboldu ve:

"Hakkınız var," dedi. "Bir an zaaf duydum ama bir daha tekrarlanmaz, merak etmeyin."

Ve kadına, artık kralı öldürme düşüncesini tabii bulacak kadar cesaretlendiğini belirtmek için yine o meseleden bahsetmeyi gerekli gördü:

"Elinizin altında, bu işi yaptıracak kimse var mı?" dedi.

Doğrusunu söylemek gerekirse Fausta cinayete kesinlikle ihtiyaç duyulmazsa bu çareye başvurmazdı. Şimdi de XIII. Louis'den kurtulmanın ve ona tahtını Angoulême düküne bıraktırmanın yolunu yalnız kendisinin bildiğine inanıyordu. Bu sebeple şimdilik genç kralı öldürme niyetinde değildi.

Çünkü ölümünü gerekli bulmuyordu. Fakat dükü yola getirmek ve gerekirse bir cinayete razı etmek için bu mesele üzerinde ısrarla durarak:

"Elbette!" dedi.

Yalan söylüyordu. Ömründe pek az başvurduğu bir şeye, yalana mecbur olmuştu. Ama şimdi de yalanın tek çare olduğu inancındaydı. Oysa ister istemez, başka yalanların da söylenmesine sebep olacaktı. Ve yalanlar, onun hiç aklından geçirmediği olaylara da yol açacaktı.

Nitekim dük, merakla sordu:

"Bu yeni Ravaillac'ın adı ne?"

Fausta birden duraksadı. Kralın ölümünü düşünmediği için onu öldürecek adam üstünde de kafa yormamıştı. Fakat bu tereddüt o kadar kısa sürdü ki ne dük ne de bütün dikkatiyle onları gözetleyen Pardaillan bunu fark edebildiler. Kadın hemen:

"Kısa süre önce hizmetime aldığım parasız bir maceraperest..." dedi.

Bu kadarcıkla konunun kapanacağını ummuştu, ama dük ısrar etti:

"Adını söyleyin, rica ederim. Ben de bilmeliyim."

Hakkı vardı. Bilmeliydi. Bu müthiş faciayla doğrudan doğruya ilgili olan kendisi değil miydi?"

Bu sefer, Fausta hiç tereddütsüz:

"Kont Odet de Valvert..." dedi.

Angoulême dükü, bu ismi hiç hatırlamadığını belirten bir hareket yaptı. Kısa süren bir sessizlikten sonra:

"Bu işi yapacağından emin misiniz?" diye sordu.

Fausta ise:

"Aslını isterseniz, bu hususta hiçbir fikrim yok," dedi.

Dük heyecanlandı:

"Gördünüz mü ya? Bu kötü işte..."

Artık ne söyleyeceğini bilen Fausta gülümseyerek devam etti:

"Emin olduğum bir şey varsa o da bu delikanlının âşık olduğudur. Pek az insanın sevebileceği kadar şiddetle seviyor. Deli gibi âşık... Tıpkı sizin Violetta'yı sevdiğiniz gibi... Böyle aşklar, bir erkeğe her türlü deliliği yaptırabilir. Böyle âşıklar iyiliğe yöneltilirse her türlü kahramanlığı, kötülüğe sevk edilirse her türlü cinayeti işler. İnsan, bu işin usulünü bilirse her istediğini onlara yaptırabilir."

Dük sabırsızlandı.

"Demek istediğinizi pek kavrayamadım."

Fausta:

"Şimdi kavrarsınız," dedi. "Bu delikanlının sevdiği genç kız, birçok bakımdan sizin, demin sözünü ettiğim Violetta'nıza benzer. Violetta kimsesiz bir kızdı; o da kimsesiz bir kız. Violetta sokaklarda

şarkı söylerdi. O ise çiçek satıyor. Parisliler ona Brin de Muguet veya Muguet diyorlar. Violetta..."

Bu karşılaştırmalarla Violetta'nın alçaltılmasına içerleyen dük, sert bir tavırla:

"Ama Violetta asil bir soydandı," diye karşısındakinin sözünü kesti.

Fausta gülümsedi:

"Ben de zaten onu diyecektim!" dedi ve aldırmadan devam etti: "Brin de Muguet de Violetta gibi asil bir soydan. O da Violetta gibi asil bir soydan olduğunu bilmiyor. Şimdi şurasını da dinleyin dük. Bu kızın kimin nesi olduğunu yeryüzünde bilen, aşağı yukarı bir tek ben varım. Kim olduğunu şimdi söyleyeceğim... Ana babası, onu on yedi yıl önce öldü biliyorlar..."

Fausta'nın anlattıklarına gittikçe ilgi duyan Angoulême:

"Kaç yaşında bu kız?" diye sordu.

"On yedi yaşında... Ana babası onu doğduğu günden beri öldü biliyorlar."

Angoulême, kadının ne demek istediğini sezince kızdı:

"Ne?" dedi. "Onu ana babası mı öldürmek istedi? Bu canavarlar, insaf nedir bilmezler miymiş?"

"Görüyorum ki Brin de Muguet'nin hikâyesi sizi pek ilgilendirdi dük... Size bu hikâyeyi bütün ayrıntılarıyla anlatırım. Biraz uzunca sürer diye sonraya bırakıyorum. Şimdilik bu genç kızın ana babasıyla mücadele edeceğinizi size söyleyeyim. İkisi de size ait olan tahtla sizin aranıza dikilecektir. Onlardan daha azılı ve daha tehlikeli düşmanınız olmayacak dük... Çünkü tekrar edeyim: Bunlar ünlü, kudretli ve zengin kimselerdir."

"Ne olursa olsun. Biz daha sunturlularıyla da boy ölçüştük. Sonra yanımda siz varsınız. Babam Kral Charles'in dediği gibi şimdi ben de 'Tanrı'nın izniyle' diyeyim... Mademki tehlikeyi bu kadar yakından biliyorsunuz, elbette ona göre korunma tedbirleri de almışsınızdır."

"Elbette, dük... Bu kızı elimde bir silah gibi kullanmayı düşündüm."

"Ben demedim mi? Ee, nasıl yaptınız bu işi?"

"Sokaklarda çiçek satan, hiç kimsenin tanımadığı kızı konağıma çektim. Parislilerin kendine verdikleri addan başka ismi olup olmadığını bile bilmeyen bu kızcağızın gönlünü kazanmaya çalıştım."

Dük memnun oldu:

"Birinin gönlünü kazanmaya karar verdiniz mi, zaten size karşı koymanın imkânı olmaz. Artık bu genç kızı da kendinize adamakıllı bağlamışsınızdır."

Fausta gülümsedi:

"Artık bu kız benim istediğim gibi hareket eden bir kukladan ibaret... Bundan sonra da isteyerek veya farkında olmayarak ben ne dilersem, onu yapacak... Böylece bir gün Valvert'i krala saldırtmak istersem, bu işi de o kızı kullanarak yapacağım."

"Böylece Montpensier düşesi, Papaz Jacques Clémente'e neler yaptırdıysa bu kız da konta onu yaptıracak..."

"Güzel bir plan, prenses... Siz hâlâ bize o kadar dert çektirmiş olan o müthiş entrikacısınız..."

Angoulême, Fausta'nın ağzına bakıyordu. Nasıl bir kukla olduğunun henüz farkına varamamıştı. Sanki bu on yıllık esaret kendinde bir şeyleri eksiltmiş gibiydi.

Fausta karşısındakini istediği kıvama getirmiş olduğuna sevinerek gülümsedi. Sonra da sakin sakin:

"Fakat bu kadar ileri gitmeye de lüzum kalmayacak... Çünkü bu genç kız bize başka yollardan da faydalı olacak," dedi.

Dük şaşırdı. Hatta bir cinayet işlemekten kurtulmuş olacağına sevinmeyi bile unuttu. Fakat Fausta onunla ilgilenmeye vakit bulamadı. Çünkü tam bu sırada kapıya hafifçe vurulmuştu ve ne dük ne de perdenin arkasında saklı duran Pardaillan bu sese dikkat bile etmemişlerdi. Oysa Fausta, kapıya Albaran'ın vurduğunu hemen anlamıştı. Üstelik onun böyle önemli bir konuşmayı kesecek derecede acele etmesinin bir sebebi olacağını da hemen sezmişti. Yine hiç telaş göstermedi. Hafifçe sesini yükselterek:

"Gir, Albaran..." dedi.

Dev adam hemen girdi. Elinde bir kâğıt vardı; gözlerini hanımına dikerek yavaş yavaş ilerledi. Bu halini görenler, önemli bir şey olmadığını düşünürlerdi. Fakat adam, Fausta'nın önüne varınca

kâğıdı uzatıp:

"Önemli bir haber!" dedi.

Fausta kâğıdı aldı. Sonra Angoulême düküne dönerek nazikçe gülümseyip:

"Müsaadenizi rica ederim," dedi.

Dükün evet anlamında hafifçe eğilmesi üzerine kâğıdı açarak okudu. Fausta'nın halinden pek müthiş bir haber aldığını kimse anlayamazdı. Altında Albaran'ın imzası bulunan kâğıtta şunlar yazılıydı:

Küçük kapıyı bir adam çaldı ve "La Gorelle" parolasını verdi. Bu adam, parolayı tek başına bilen Landry Coquenard olmadığı için kendisini küçük bekleme odasına aldılar ve bana haber ulaştırdılar. Hemen bekleme odasına koştum. Adam orada yoktu. Konaktan çıkmasına imkân olmadığı için araştırmaya başladım. Nihayet buldum. Bitişiğinizdeki küçük ve karanlık aralıkta sizi dinliyor. Kendisini oraya kilitledim ve gereken tedbirleri aldım. Bu adam yüzünü adamakıllı saklıyor. Kim olduğunu görmeye imkân yok ama muhafızlardan biri, onu tanıdığını ve adının Şövalye Pardaillan olduğunu ileri sürüyor...

Bu müthiş ve beklenmedik haber karşısında Fausta, kendine olan bütün hâkimiyetine rağmen sinirli sinirli kâğıdı buruşturdu. Duyduğu heyecanı belirten tek hareketi de bu oldu. Dalgın dalgın ne yapacağını düşünüyordu. Hiçbir şeyin farkında olmayan Angoulême, kadının içindeki fırtınadan da habersizdi:

"Kötü haber mi, prenses?"

Fausta gülümseyerek:

"Daha belli değil..." dedi.

Hemen aynı anda, ancak kendisine ve Pardaillan'a özgü olan o çabucak karar verme kabiliyetiyle ne yapacağını kestirerek dikkatle kendine bakan Albaran'a:

"Peki!" dedi. "Şimdi bakacağım."

Bir yandan da Albaran'a, her ihtimale karşı hazır ve tetikte bulunmasını işaret ediyordu.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM
PARDAILLAN VE FAUSTA

Hemen ayağa kalkmış o muhteşem yürüyüşüyle şövalyenin, ardında saklı durduğu kapıya yönelmişti.

Pardaillan, "Buraya geliyor. Yoksa benim burada olduğumu anladı mı?" diye düşündü.

Fausta da Albaran da rollerini o kadar güzel oynamışlardı ki şövalye yakalandığını fark etmemişti. Hâlâ Fausta'nın buraya gelişini, kötü bir tesadüf eseri sayıyordu. Suçüstü yakalanmak istemediği ve daha dükle Fausta'nın neler konuşacaklarını dinlemeyi tasarladığı için sessizce gerileyerek arkadaki kapıyı çekmek istedi. Kapalı olduğunu görünce:

"Kilitlemişler," diye düşündü. "Nasıl yapmışlar bu işi? Hiç gürültü duymadım..."

Ama heyecana kapılmadı; böyle zamanlarda elden bırakmadığı alaycı gülüşüyle:

"Anladım, enselendik," dedi. "Bahse girerim ki şu çam yarması herifin, Fausta'ya sunduğu kâğıtta benim burada saklı olduğum yazılıydı... Başa geleni çekmek ve bu işten yakayı sıyırmak lazım..."

Hemen geriye döndü ve çekildiği kapıdan tarafa baktı. Aynı zamanda pelerinini toplayıp omuzuna atarak kollarının serbest kalmasını sağlıyor ve kılıcının da kınında gevşek bulunup bulunmadığını yokluyordu.

Bu sırada Fausta, kapıya ulaşmış, kanadı ardına kadar açmış ve o ana kadar karanlık olan aralık, salondaki şamdanların ışığıyla aydınlanıvermişti. Fakat Fausta oraya girmedi.

"Buyursanıza Pardaillan," dedi. "Sizin gibi misafirlerimizi aralıklarda beklemek, ev sahipliği şanımıza yakışmaz," dedi.

O tatlı tatlı gülümserken Pardaillan şapkasını çıkardı ve hiç bo-

zuntuya vermeden, biraz mübalağalı bir selamla:

"İstirham ederim, prenses," diyerek salona girdi.

Anlamlı anlamlı gülümseyip:

"Zaten ben de yerimi bulamamış olduğumun farkındayım ya," diye devam etti. "Ne yapayım ki böyle damdan düşercesine karşınızda bulunmayı da istemedim."

Fausta hâlâ nazikti:

"Niçin? Neden efendim?" dedi. Sonra ciddileşti: "Eğer Mösyö Dük'le konuşacaklarımızı duymak istediğinizi haber vermiş olsaydınız, arzunuzu yerine getirmekten kıvanç duyardım."

Pardaillan:

"Hiç şüphe etmem, madam... Hiç şüphe etmem," dedi ve gülümsedi: "Ama o zaman da benim şu kapı ardından dinlediğim sözlerin hiçbirini konuşmazdınız..."

Fausta başıyla doğruladı. Onları gören, birbirlerini bulduklarına pek sevinen iki ahbap sanırdı.

Oysa Pardaillan salona girer girmez gözleriyle her tarafı kolaçan etmiş ve Angoulême dükünü de Albaran'ı da fark etmez göründüğü halde, kendisine saldırıldığı takdirde nasıl hareket edeceğini kararlaştırmıştı. Şimdi de çok sakin göründüğü halde tetikte konuşuyordu.

Pardaillan'ın, yanı başında olacağına asla ihtimal vermediği için şaşalayan Angoulême dükü de kendini çabuk toparlamıştı. Fausta konuştuğu sürece susmayı tercih etmiş, onların sustuklarını görünce de hemen elini uzatıp neşeyle ilerlemiş ve:

"Pardaillan, dostum, kardeşim Pardaillan..." diye bağırmıştı. "Bilseniz, sizi gördüğüme ne kadar sevindim..."

Şövalye kendisine uzattığı eli sıkmadığı gibi hiç samimiyet göstermeden soğuk bir reveransla selamladığı dükün samimi neşesini de uçuverdi. Dük acı bir sitemle:

"Nasıl yani Pardaillan?" dedi. "Beni böyle mi karşılıyorsunuz? Baksanıza size elimi uzatıyorum."

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Görüyorum," dedi. "Geleceğin X. Charles'ı benim gibi basit bir adama büyük lütufta bulunuyor."

Fakat uzatılan eli yine sıkmadı.

Dük dudaklarını kanatasıya ısırdı. Uzun süre zindanda kalmış insanlarda rastlanan sapsarı yüzü bir an kıpkırmızı kesildi. Ama kızmadı ve o da soğuk bir tavırla sordu:

"Yoksa artık düşman mı olacağız?"

"Size bağlı!"

Sonra Fausta'ya döndü.

"Bilmem siz de aynı fikirde misiniz, madam?" dedi. "Ben aramızda konuşmanın gerekli olduğuna inanıyorum."

Fausta da aynı düşüncedeydi:

"Hem de çok gerekli!"

Hâlâ kenarda dimdik duran Albaran'a seslendi:

"Albaran, köşedeki kulede bulunan odaya kadar yolumuzu aydınlat..."

Pardaillan'a dönerek:

"Bu odada konuşulanların kolayca dinlenebileceğini siz ispat ettiniz. Artık burası bana yeter derecede güvenilir görünmüyor. Köşe kulesindeki odada kimsenin bizi dinlemeyeceğinden ve konuşacaklarımızın tamamen aramızda kalacağından eminim..."

Pardaillan kaygısızca omuz silkti:

"Ha burada olmuş, ha orada, diyeceklerimizi diyelim de..."

Albaran her zamanki gibi sessiz, ne düşündüğünü belli etmeden şamdanlardan birini almış, çıkacakları kapıyı açmıştı. Fausta'nın işaretiyle öne geçti. Bir taraftan girip öte tarafından çıktığı odada kılıçları ellerinde sessizce bekleyen on iki silahşor vardı. Fausta ve yanındakiler de bunların arasından geçtiler. Bu on iki asilzadenin başında bir heykel hareketsizliğiyle kılıç elde bekleyen Odet de Valvert duruyordu. Silahşor grubu korkunç ve müthişti.

Albaran geçerken Valvert'in iki adım önünde durdu. Fakat şövalye, kendisini tanımazlıktan gelen delikanlıyı hiç görmemiş gibi davranmıştı. İri yarı adam, bu silahşor kafilesinin önünde durunca Fausta'ya:

"İşte aldığım tedbirlerden bir kısmı..." demek ister gibi baktı.

Fausta anladı ve gülümseyerek başıyla memnun olduğunu belirtti. Sonra da şövalyeye dönerek, "Ne dersiniz?" diye sorarcasına baktı.

Pardaillan, kuru gürültüye pabuç bırakacak soydan adam değildi. Kendi kendine, "Buradan dövüşsüz çıkamayacağımızı biliyorduk..." diyordu. "Çıkacağımız bile şüpheli ya... Bakalım ne olacak? Herhalde Fausta benimle konuşmadan ve neler duyduğumu iyice öğrenmeden bana karşı harekete geçemeyecektir." Böyle düşününce o da Fausta'nın bakışına omuz silkişiyle ve sivri, alaylı bir tebessümle cevap verdi. Sinsi işler görmeye, düşüncelerini saklamaya alışık olmadığı için de sesini yükseltip:

"Gördüm madam, gördüm," dedi. "Kör değilim ya..."

Sonra en saf tavrıyla sanki bir övgüde bulunuyormuş gibi, "Yani tuzak hazırlamakta üstünüze yok!" diye devam etti.

Fausta'nın kılı kıpırdamadıysa da tebessümü daha keskinleşti.

Bu arada, Valvert'e bir işaret çaktı.

Delikanlı ve yanındaki on iki silahşor, asker gibi dimdik duruyorlardı. Fausta'nın verdiği emre uyarak adamlarına döndü ve kılıcıyla işaret edip onları saf haline getirdi. Sonra hep birlikte kılıçlarını çekerek yaklaşanları selamladılar. Pardaillan, önlerinden geçerken bu selama nezaketle karşılık verip geri döndü ve alaylı alaylı:

"Birazdan görüşürüz, mösyöler!.." diye bağırdı.

Albaran'ın aydınlattığı yolda ilerleyerek Fausta'nın sözünü ettiği odaya ulaştılar. Albaran çekilmeden önce odadaki şamdanları yakarken, şövalye de hem konağın her tarafında rastlanan sayısız sanat eserlerini gözden geçiriyor hem de ortalığı kolaçan ediyordu. Burası orta büyüklükte, yuvarlak bir odaydı. Şövalye konağın kapısını çalmadan önce çevresini dolaşmış, her yerini gözden geçirmişti. Konağın birçok yerinde gördüğü kuleler arasından yalnız birinin yuvarlak olduğunu görmüştü. Bu yuvarlak kule, tam nehrin karşısında ve Seyne Sokağı'nın köşesinde bulunuyordu. Aslında daracık bir patikadan ibaret olan bu sokak, zaten bol çalı çırpıyla örtülüydü ve geçilmez durumdaydı. Birkaç sene sonra bu sokağa Orties Sokağı denilecekti.

Şövalye bu yuvarlak odaya girer girmez, hangi kulede bulundu-

ğunu hemen anlamıştı. Odanın ufak penceresiyle kapısından başka hiçbir deliği yoktu ve bu durum, şövalyeye hem güven verdi hem de onu endişelendirdi. Buraya, gizli bir kapıdan ansızın üstüne saldırılmasının imkânı olmadığı için güvenilebilirdi. Fakat bu odada dövüş olur da geri çekilmek isterse çıkabileceği hiçbir yer yoktu. Fakat her şeyi soğukkanlılıkla görüp hesaplamasını bilen Pardaillan, artık muhakkak saydığı dövüşün, bu odadan çıktıktan sonra başlaması gerekeceğini seziyordu.

Fausta odadaki geniş masif koltuklardan birini Pardaillan'a göstererek kendisi de onun karşısına gelip oturdu. Charles d'Angoulême de onun yanında yer aldı. Pardaillan'ın oturduğu koltuk, tek kapının tam karşısında bulunuyor ve şövalye, kapıyı rahat rahat görebilecek bir durum almış oluyordu. Yalnız bu durum bile onun, dövüşün bu odada olmayacağı yolundaki düşüncesini doğruluyordu. Şövalye, herkes oturur oturmaz hemen söze başlayıp her zamanki açık yürekliliğiyle dobra dobra konuştu:

"Demek ki madam, hâlâ şu mevki hırsı denilen hastalıktan yakanızı kurtaramadınız? Doğrusu bu çok kötü... Daha kötüsü de şu ki Fransa'ya, Paris'e gelip bir çocuk olan XIII. Louis'ye karşı dalavere çevirmeye karar vermiş bulunuyorsunuz. Hem de III. Henri'ye karşı, Guise dükü hesabına kurduğunuz dolapları, bu sefer de şurada hazır bulunan Monsenyör Angoulême'in hesabına döndürmek niyetindesiniz. Doğrusu bu benim için çok kötü madam..."

Bu sözleri, ciddi mi konuştuğu, yoksa alay mı ettiği belli olmayacak şekilde söylemişti. Dahi bir oyuncu olan ve duygularını saklamasını bilen Fausta da hemen ona uydu. O da gülümsemekle beraber acınır bir tavır takınarak yarı alayla sordu:

"Sizin için çok mu kötü şövalye? Etmeyin, neden kötü oluyormuş bakayım?"

Pardaillan alınmış gibi:

"Neden mi kötü oluyormuş?" dedi. "Bu da sorulur mu? Elbette kötü olacak, madam. Tam dinlenmeyi hak ettiğimi sandığım bir sırada yeniden savaş pozisyonu alacak ve siz Guise hesabına çalışırken yaptığım gibi yine size karşı harekete geçeceğim."

"Bu pek mi gerekli?"

"Hem de ne kadar... Bir bilseniz! Siz ne sanıyorsunuz madam?..

Herkese sizin gibi abıhayat çeşmesinde yıkanmak nasip olmuş mu? Siz, bu bağıştan payını almış mutlu kimselerden birisiniz ve tabii şimdiye kadar olduğunuz gibi bundan sonra da gençlik ve güzellik sembolü olarak kalacaksınız. Bu yüzden vücutça ve zekaca bütün gücünüzü korumuş bulunuyorsunuz ve entrika üstüne entrika kurmakta hiç sıkıntı çektiğiniz yok. Ben öyle miyim ya, madam? Bizden geçti artık, yaş altmış beşi buldu. Bana baksanıza... İhtiyarladım, belim büküldü. Fiziksel olarak eski halimden eser yok. Yıprandım, tükendim, bittim artık... Sizin beni bir lokmada yutuvereceğinizi bilmez miyim? Bir de benim için bu işte ne kötülük var diye soruyorsunuz..."

Pardaillan bu alayı yaparken öyle genç ve dinç görünüyordu ki hem Fausta, hem de Charles d'Angoulême hayranlıklarını gizleyemediler. Fausta:

"Biraz mübalağa ediyorsunuz," dedi. "Hem de eskisi gibi bana karşı savaşmak zorunda olduğunuzu söylüyorsunuz, öyle mi?"

Pardaillan aynı kesinlikle:

"Tabii!" dedi.

Fausta bir an dalgın kaldı. Sonra birden ciddileşerek:

"Buna şaşarım işte..." dedi. "Bugün ben Angoulême dükünün tarafındayım. Dük, sizin en sıkı fıkı ahbaplarınızdan biri. Ben de dükün yükselmesinden başka bir şey istemiyorum. Doğrusu artık bu sefer, hareket tarzınızı kavrayamıyorum."

Pardaillan güldü:

"Yani demek istiyorsunuz ki, beni bu sefer de yolunuza diken sebepler ne? Sebep çok, madam... Size bunları teker teker anlatabilir, aklıma geldiği gibi söyleyebilirim, madam..."

Dikkat kesilen Fausta:

"Sizi dinliyorum," dedi.

Şövalye de ciddileşti:

"Bir kere siz, Angoulême dükünün yükselmesini asla istemiyorsunuz. Sizin istediğiniz şey kendi yükselmeniz, Prenses Fausta..."

Fausta alay edecek oldu:

"Bu acayip işte!"

Pardaillan direndi:

"Neden acayip olsun? İspat edeyim de görün."

O ana kadar sessiz sedasız duran ve bu çene yarışını dikkatle dinleyen Angoulême düküne döndü:

"Monsenyör, biraz önce Madam Fausta'nın size tahta çıkacağınız günün gecesinde söyleyeceği şeye önceden razı olduğunuzu söylediğinizi işittim. Lütfen madama sorar mısınız, o sözü size hemen söylesin?"

Angoulême ister istemez Fausta'ya döndü.

"Duyuyorsunuz ya, madam?" dedi.

Fausta itiraz kabul etmez bir tavırla cevap verdi:

"Dük size ancak zamanı gelince söyleyeceğim. Şimdi hiçbir şey söyleyemem."

Pardaillan sükûnetle lafa karıştı:

"Müsaade ederseniz, sizin yerinize ben söyleyeyim, prenses..."

Gülümsüyor ve haliyle müsaade almasa da söyleyeceğini belli ediyordu. Bu yüzden Fausta hemen izin verdi:

"Şövalye biliyorsunuz ki size müsaade etmeyeceğim hiçbir şey yok."

Pardaillan teşekkür etti:

"Teşekkür ederim madam. Beni pek mahcup ediyorsunuz..." Charles d'Angoulême'e dönerek ilave etti: "Krallığınız takdis edileceği günün, yani bütün iktidarı elinde tuttuğunuzu sandığınız anın gecesinde Madam Fausta size şöyle diyecek azizim: 'Yarısı sizin, yarısı benim... Kutlama töreninden önce evlenme töreni yapılmalı. Yani Prenses Fausta ile Angoulême dükünün evlenme töreni..."

Dük atıldı:

"Ama ben evliyim."

"Haa, 'Madam Fausta'ya böyle söylerim...' demek istiyorsunuz, değil mi? Siz bunu der demez, Madam Fausta koynundan, şimdiki evliliğinizi hükümsüz kılan bir papalık ilanı çıkarıverecektir... Bunu mutlaka elde eder, hatta koparmıştır bile..."

"İyi ama ben Violetta'yı hâlâ seviyorum."

"Böyle diyeceksiniz, ama o zaman Madam Fausta size, mevki hırsıyla aşkın bağdaşamayacağını anlatacak..."

"Böyle şey olur mu, canım? İmkânı yok..."

"Fakat prenses hazretleri, o zaman da size kendi eliyle hazırladığı istikbalinizi bir işaretle yıkıvereceğini ispat edecek. Üstelik size, yükselmenizi kolaylaştırdığı zirvelerden pattadak yuvarlanıvereceğinizi de gösterecek. Hem de yalan konuşmayacak ha... Çünkü siz tırmandığınız taht basamaklarında da onun avucunun içindesiniz. Eğer razı olursanız, sizi bu tahta oturtacak ve orada tutacak. Aksiliğe kalkarsanız sizi insafsızca mahvedecek..."

Dük, Pardaillan'ın önceden gördüğü bu olaylardan dehşet duymuştu; bir yalanlama beklercesine Fausta'ya bakıyordu.

Fakat Fausta sustu kaldı. Zorla kendine hâkim oluyordu ama içinde fırtınalar kopmuştu. Kendi kendine homurdanıyordu: "Ah iblis! Ah cehennem zebanisi! Aklımdan geçenleri nasıl da sezdi?"

Bu üç insan, kısa süre feci bir sessizlik içinde kaldılar. Sonra Pardaillan sözüne devam etti:

"Madam Fausta, size ikram ettiği bu Fransız tahtını ancak sizinle paylaştığı takdirde verecektir. Zaten İspanya kralından, hiçbir arazi karşılığı vermeden yardım koparmış olması da bunu ispat etmez mi? Onunla pazarlık yaparken gelecekte kendine ait olacak toprağı korudu. Şimdi madam, eğer yanıldıysam söyleyin. Yalan söylemeye tenezzül etmediğinizi bildiğim için her dediğinize hemen inanırım."

Fausta şövalyeye yanıldığını söylemeyi pek isterdi ama gözlerini kendisine dikmiş olduğunu sezince onun bakışlarında aşağılanmaya boyun eğemedi ve şövalyeye meydan okudu:

"Yanılmadınız, fakat elde edilmesine yardım edeceğim bu tahtı, eline geçirecek olanla paylaşmam doğru ve haklı değil mi?"

Pardaillan bu soruya cevap vermeden düke döndü; gözleri kurnaz kurnaz parıldarken:

"Görüyorsunuz ya, monsenyör..." dedi. "Madam Fausta'nın iddia ettiği gibi ben sizinle mücadele edecek değilim. Ben onunla dövüşeceğim ve bu yüzden sizin düşmanınız sayılamam. Hatta iyi düşünülürse ben sizin bir kral oğlu olduğunuzu bir tarafa bırakıp namuslu bir adam sıfatıyla karanlık işlere sokulmanıza engel olmayı

istemekle size büyük bir dostlukta bulunmuş da oluyorum. Bilmem siz de aynı düşüncede misiniz, monsenyör?"

Charles d'Angoulême cevap vermeden başını eğdi. Bu anlamlı susuş, Pardaillan'ın hafifçe kaşlarını çatmasına sebep olurken, Fausta da memnunlukla gülümsüyordu. İkisi de dükün bu sususunun, namus duygusunun mevki hırsıyla gölgelenmesinden ileri geldiğini anlamışlardı. Bu yüzden, Fausta gülümsemeye devam ederken Pardaillan buz kesildi. Dükün susmakta devam ettiğini görünce ısrarından vazgeçip hiçbir şey olmamış gibi Fausta'ya döndü:

"Benim size karşı oluşumun sebeplerinden biri de şu," dedi. "Bence dünyada kuvvetini kötüye kullanmaktan fena şey yok. Ne zaman silahlı bir haydut kalabalığının, soymak için masum bir yolcuya saldırdıklarını gördümse, her seferinde bu haydutlara karşı harekete geçtim. Gerçi bu karşılaştırma pek hoşunuza gitmez, ama affınızı dilerim, prenses... Kaba da olsa yalan değil bu."

"Şu farkla ki, bu sefer masum yolcu bir kral."

Pardaillan hemen cevabı yapıştırdı:

"Fakat bir çocuk, madam... Zayıf, herkesçe ortada bırakılmış, aldatılmış; hatta anası tarafından bile harıl harıl soyulan bir çocuk... İşte ben zavallı XIII. Louis'yi böyle görüyorum, madam..."

"Demek kendisini koruyabilecek derecede yetişkin bir adam olsaydı, bu işe karışmayacaktınız?"

"Duruma göre, madam... Eğer namuslu silahlarla namuslu amaçlar uğrunda bir mücadele söz konusu olaydı, karışmazdım. Ama şimdi durum böyle değil... Girişiğiniz mücadele karanlık, sinsi ve hainçe. Sizi harekete geçiren sebep ise öyle sefil ve utandırıcı ki... Siz de şimdi sözünü ettiğim haydut gibi yolcunun kesesini aşırmak için arkadan saldırıyorsunuz. Şu farkla ki, bu sefer ele geçirilmek istenen kese, bir ülke. Haydut bile ele geçirmek istediği kese uğrunda nihayet bir hançer savurur ama vuruşu çok kere öldürücü olmaz. Oysa sizin bu keseyi ele geçirmek için başvurduğunuz çareler, ağza alınmayacak kadar çirkin şeyler, madam..."

Pardaillan'ın son sözleri Fausta'nın canını yakmıştı.

"Neler yapacağımı bilmeden, nasıl oluyor da çirkinliğine ve güzelliğine hükmediyorsunuz?"

Pardaillan, kadının iradesini kıracak kadar kendinden emin, cevap verdi:

"Yanılmıyorsam madam, yapmak istediklerinizi en ince noktalarına kadar biliyorum."

"Biliyorsunuz demek ha?"

Fausta, karşısındakinin olağanüstü bir adam olduğunu biliyordu. Pardaillan'ın yalan söylemediği gibi övünme âdeti de yoktu. Eğer bir şey söylüyorsa onu mutlaka biliyor demekti. Öte yandan, Pardaillan da malını tanırdı. Kadının inanamadığını sezince, dünyanın en basit şeyini anlatıyormuş gibi hem ona hem de Angoulême'e dönerek:

"Söyleyeyim de görün," diye söze başladı. "Siz de bu sözleri iyice dinleyin, monsenyör... Anladığıma göre şimdiki Naip Kraliçe Marie de Médicis, gençliğinde biriyle sevişmiş... Bu adam Concino Concini'ymiş... Bu sevişme sonunda bir kızları doğunca ana baba, çocuğu öldürmeyi kararlaştırmışlar. Madam Fausta işte bu sırrı keşfetmiş bulunuyor. Çocuğun vaftiz belgesini de ele geçirmiş. Bu belgeye, çocuğun anasının da adını koyarak kaydı tahrif etmiş. Üstelik elinde bu işi ispat edecek iki şahit de var. Şimdi bu belgeye ve iki şahide dayanarak öyle bir rezalet çıkarmak istiyor ki bu rezalet hem tahtı çamura bulasın ve hem küçük Kral XIII. Louis ile bütün soyunu sopunu çirkefe boğsun... İşte, kısaca Madam Fausta'nın tasarıları... Artık ayrıntılarını da kendisinden öğrenirsiniz. Bunları da bildiğimi Madam Fausta'ya ispat etmek için şu kadarını söyleyeyim: Marie de Médicis ile Concini'nin kızı, ana babasının sandığı gibi ölmüş değil. Bu, Madam Fausta'nın her nasılsa gönlünü çelerek yanına aldığı ve tasarladığı korkunç faciada acıklı bir rol oynatmaya yeltendiği bir kızcağızdır ve Paris sokaklarında çiçek satarak geçinir. Halk kendisine Brin de Muguet veya Muguet der. Ama ben öyle sanıyorum ki bu işte Madam Fausta yaya kalacak. Zira pek iyi tanıdığım bu genç kız, onun isteklerine kolay kolay uymaz. Size gelince monsenyör; siz de vicdanınıza danışın. Vicdanınız size, dürüst bir insanın böyle çirkin entrikalara kendini düşürmeden alet olamayacağını söyleyecek."

Fausta'ya dönerek sözünü tamamladı:

"Görüyorsunuz ya madam, tasarladıklarınızı tamamen biliyorum ve bunlara çirkin demekle çok müsamahalı davranmış bulunuyorum."

Fausta onun her şeyi öğrenmesine pek şaşırdı; bir an yüzünden maskesini düşürdü ve gözleri yuvalarından fırlayacakmışçasına açılırken, az önceki ahenkli ses olduğuna inanılmayacak derecede donuk bir sesle:

"Ah, iblis, iblis!.. Bunları nasıl öğrendin? Şeytanların elebaşlarından mı haber aldın?" dedi.

Pardaillan gülümsedi:

"Bu işin altında ne şeytanın parmağı var ne de herhangi bir sihirbazlık... Bütün bu öğrendiklerimi bana siz öğrettiniz, madam..."

Fausta yerinden sıçradı:

"Ben mi? Nerede? Ne zaman?" Sonra birden sezer gibi oldu ve "Yoksa..." dedi, "tesadüfen siz de mi oradaydınız!"

Şövalye güldü:

"Gördünüz mü? Nasıl da kavrayıverdiniz. Sizin bu sabah Concini'yle konuştuklarınızı duydum."

Fausta hemen kendini toplamıştı. Pardaillan'a hayranlıkla baktı ve yine tatlı bir sesiyle:

"Peki ama dün Paris'te yoktunuz," dedi. "Ben sizi aratıyordum zaten..."

"Dün yoktum ama bu sabah geldim, madam..."

Fausta, ona hayran hayran baktı ve sadece:

"Mükemmel!" dedi.

Bu bir tek kelime öyle belli bir takdir ifadesiydi ki şövalye teşekkür edercesine eğildi. Kadın şöyle düşünüyordu: "Ne adam! Yaş ona hiç tesir etmemiş. Yine eskisi gibi birden karar verip yıldırım hızıyla uyguluyor. Daha bu sabah Paris'e döndüğü halde hemen planlarımı öğrenip yoluma dikiliverdi. Eğer onu serbest bırakırsam, şimdiye kadar olduğu gibi beni yere serecek. Hatta belki de kıyacak bana... İyisi mi, ben ona daha önceden kıyayım da kurtulayım elinden... Buradan sağ çıkmamalı ve çıkmayacak!.."

Bu kararı verdikten sonra gülümsedi. Artık içi rahattı... Çünkü kendisinin "kanunlar ve idare edilen insanlar sürüsü üstünde" bir varlık olduğuna, bu çeşit ölüm kararlarından hiçbir vicdan azabı duymaması gerektiğine inanıyordu... Aydınlatmak istediği bir nokta

olduğu için sordu:

"Siz Concini'nin gayrimeşru bir kızı olduğunu biliyor muydunuz?"

"Nereden bileyim? Siz Concini'ye söylerken duydum."

Fausta hayretle sordu:

"Öyleyse bu kızın sağ olduğunu ve adına Brin de Muguet dendiğini de biliyorsunuz? Ben Concini'ye, ne onun adını söyledim ne de hâlâ yaşadığını çıtlattım."

"Doğru söylüyorsunuz, madam... Bu sabah, çocuğun henüz hayatta olduğu benim de aklıma gelmedi doğrusu... Fakat biraz önce Mösyö Angoulême'e çiçekçi kızdan bahsettiniz. Hem öyle bahsettiniz ki bu çiçekçi kızla Concini'nin kızının aynı çocuk olduğunu anlamak için büyük bir zeka gerekmezdi."

Fausta tasdik etti.

"Doğru... Bütün meseleyi benden öğrenmişsiniz. Bana söylemek istedikleriniz bunlar mıydı, şövalye?"

"Hayır, madam... Beni XIII. Louis'nin koruyucusu durumuna getiren asıl sebebi de size bildirmek isterim."

"Kendisini sevdiğiniz için herhalde..."

"Hayır, madam... Bu çocuğu ne severim ne de sevmem. Onunla hiç ilgim yok. Kendisini tanımam ve tanımak da istemem. Fakat beni pek sıkı fıkı dostluğuyla şereflendiren babasını çok iyi tanırdım. Babası IV. Henri..."

Fausta, sözünü keserek sordu:

"IV. Henri'nin, XIII. Louis'in babası olduğundan emin misiniz? Bende biri Marie de Médicis, öteki de Concini tarafından imzalanmış öyle iki kâğıt var ki IV. Henri'nin, şimdiki küçük kralın babası olmadığını ortaya koyuyor."

Fausta, bir zafer kazanmış gibiydi. Pardaillan onun gözlerinin içine baktı. Sonra hiç istifini bozmadan:

"Anladım," dedi, "küçük kral ve kardeşi küçük Angoulême, IV. Henri'nin çocukları olmadıklarına göre Fransa tahtı üzerinde hiçbir hakları yoktur, demek istiyorsunuz, değil mi?"

Fausta:

"Ben değil, herkes böyle söyleyecek," dedi.

Pardaillan güldü:

"Bu da sizin pek işinize gelecek ve ekmeğinize yağ sürecek. Bana kalırsa bu iki mektubu yazanla Concini'nin kızının vaftiz belgesini tahrif eden el, aynı el. Bu dediğinizin bence hiç önemi yok. Bence önemli olan şu: XIII. Louis'in babası yakınlarda öldürüleceğinden korktuğu ve ölünce de bir çocuğun oturacağı tahtının çevresinde vahşi iştahlar belireceğini sezdiği için benden oğlunu korumamı istemişti. Ben de söz verdim. Madam, sözümü yerine getirmekten beni ancak bir şey alıkoyabilir; o da ölümdür."

Yine Angoulême düküne dönerek sert sert:

"Görüyorsunuz, monsenyör, size karşı koyuşumun tek sebebi, kendimi kendi gözlerimde küçültmeden tutamayacağım bir söz vermiş olmam," dedi. "Sonra size de kendinizi lekelemeden bu entrikalara alet olamayacağınızı ispat etmiş bulunduğuma inanıyorum. Bu yüzden, benim dostluğumun ve saygımın devamını istiyorsanız, ne yapmanız gerekeceğini de biliyorsunuz demektir. Hemen kararınızı verin; yoksa ben artık mevki hırsının, sizde her türlü şeref duygusunu öldürmüş olduğuna inanacağım."

Fakat Pardaillan'ın bu sözleri karşısındakinde umduğu tesiri göstermedi. Dük tereddüt ediyor, düşünüp hesaplar yapıyordu. Fausta gülümserken Pardaillan soğuklaştı. İkisi de dükün tahta göz dikmekten caymayacağını anlamışlardı. Nitekim utanıyormuş gibi boğuk bir sesle itiraza kalkıştı:

"Pardaillan, bu tahtın benim olduğunu biliyorsunuz... Ben şimdi kendi malımı ele geçirmeye çalışıyorum..."

Pardaillan'ın cevabı kesin oldu:

"Bu işi tartışacak kadar hukuk bilgini değilim. Bu konuyu hiç açmayacağım. Buna karşılık size şunu söyleyeceğim: 1588 yılında, III. Henri, madamın koparttığı fırtına önünde yaralı bir kuş gibi tahtını sarsılmış ve yıkılmaya hazır bir durumda bırakıp kaçarken Paris'in kralı gibi olan Guise dükü bu tahta el atıp kendini Fransa kralı ilan etmeye cesaret edemezken ben bu tahtı alıp size vereyim mi diye sormuştum ve siz de istememiş, taht üstünde hiçbir hakkınız olmadığını, her ne kadar babanız kralsa da ananızın kraliçe olmadığını söylemiş, Angoulême'in piçinden başka bir şey olmadığınızı belirtmiştiniz."

Dük afallayarak:

"O zaman toydum, aşk gözlerimi kör etmişti," dedi.

Pardaillan duymamış gibi devam etti.

"Bir zamanlar, size herkesin gözü önünde kılıcımın zoruyla fethetmek istediğim bu tahtı, şimdi bilmem hangi sefil vasıtalarla almak istiyorsunuz... Oysa ben bunu şerefimle koruyacağıma söz verdim... Beni yolunuzun üstünde bulacaksınız. Şurasını aklınıza iyice yerleştirin, mösyö! Amacınıza ulaşmak için benim cesedimin üstünden geçmeniz gerekiyor."

Bu sözleri söyledikten sonra ayağa kalktı. Belindeki kemeri düzeltti ve gülümseyerek Fausta'nın önünde zarif bir reverans yapıp müsaade isteyen bir adam tavrı takındı:

"Bir kere daha karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz madam... Daha öncekiler ne kadar müthiş, ne kadar amansız olursa olsun, bu yeni başlayan mücadele yanında hepsi basit bir çocuk oyunu gibi kalacak, çünkü bu mücadele, son ve en büyük mücadelemiz olacak ve birimizden birinin ölümüyle bitecek."

Ne tehdit ediyor ne de uyarmak ister görünüyordu. Sadece durumu belirtir gibiydi. Sonunda şu tavsiyede bulundu:

"Mademki bu sefer, birimizden biri mutlaka ölecek, size tavsiye ederim, beni elinize geçirmişken durmayın, öldürün, madam."

Fausta soğuk soğuk:

"Bu tavsiye pek yerinde," dedi. "Sözünüzü tutacağım."

Pardaillan bu tehdidi duyunca sinirlenip meydan okudu:

"Pusu kurdurtmuş olduğunuz katillerinizi çağırın da bitirelim bu işi artık..."

"Hele bir oturun şövalye... Siz bana bütün söyleyeceklerinizi söylediniz, ben de sizi dikkatle dinledim. Şimdi birkaç laf söylemek sırası bana geldi."

Pardaillan:

"Aman, buyurun efendim, buyurun..." diye cevap verdi. "Ne kadar söz söylemek isterseniz söyleyin. Benim de sizi dikkatle dinleyeceğinden emin olabilirsiniz."

Koltuğa oturarak arkasına yaslandı ve bacak bacak üstüne atıp

dikkatle dinledi. O kadar sakin ve kendinden emin bir görünüşü vardı ki karşısındakilerde hayret uyandırıyordu. Fakat görünüşü böyleydi ama bütün dikkatiyle tetikte bekliyor ve "Yine haince bir oyun oynamaya hazırlanıyor!" diyordu.

Fausta onun oturduğunu görünce devam etti:

"Benim size söyleyeceklerim uzun sürmeyecek... Bir kere, burada size karşı pusu kurmuş katillerin olmadığını bilin. Sözüme inanılacağını biliyorsunuz."

"Size inanırım, madam. Fakat şaşıyorum doğrusu... Beni bu kadar şımarttığınız hiç olmamıştı." İçinden de, "İşte burası daha kötü ya!" diyordu.

Fausta ciddileşerek cevap verdi:

"Sizi şımartmak niyetinde değilim. Bana pek yerinde bulduğum bir tavsiyede bulundunuz. Bu tavsiyeye uyacağım. Yalnız bu işin katil kullanmayı gerektirdiğini görmüyorum, işimi kendi başıma göreceğim."

Pardaillan alay etti:

"Hah, şöyle... Ben de, 'Acaba prensese ne oldu?' diyordum..."

İçinden de, "Dikkat şövalye!.. En tehlikeli anı yaşıyorsun... Acaba ne mendeburluk tasarlıyor yine!" dedi. Hâlâ tasasız duruyordu. Fakat içgüdüsüyle koltuğunda doğrulmuş, kılıcını bacaklarının arasına çekmişti. Sanki kendisine ne biçim bir oyun oynanacağını kokusundan sezmek istiyormuş gibi burun delikleri açılıp kapanıyordu. Fausta devam etti:

"Bu sefer aramızdaki mücadele uzun sürmeyecek, Pardaillan..." Sağ elini havaya kaldırıp söylendi: "Sizi mahvetmek için elimin şöyle bir vuruşu, bir tek vuruşu yetecek."

Şövalye toparlanarak tetikte bekledi. Bu ufacık yumruğun, Fausta'nın sağında bulunan küçük bir masanın köşesine bütün şiddetiyle indiğini gördü.

Aynı anda, Angoulême'in dehşetle açılan bakışları önünde Pardaillan'ın oturduğu koltuğun bulunduğu döşeme kısmı birdenbire çöküverdi. Şövalyenin, bir yere tutunmak için kollarını havalandırdığı görüldü. Sonra hepsi birden, şövalye de koca koltuk da kayboldu ve kısa bir bağrış işitildi.

Angoulême dükü rengi uçmuş, tüyleri diken diken olmuş bir durumda ayağa fırladı. Önünde apaçık duran karanlık deliğe baka-kalmıştı.

"Ne yaptınız?" dedi.

Fausta soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Başladığımız işi bize kaybettirecek olan tek adamla girişti̇ğimiz mücadeleyi bitirdim. Aynı hareketle her şeyi de kazanmış oldum."

Dük hıçkırdı:

"Ama o benim arkadaşımdı. En sadık dostumdu."

"Benim de gönlümün hükümdarı, sevebileceğim tek erkekti..."

Sonra kendini toparladı:

"Böyle olmasına rağmen onu mahvettim," dedi.

Dük yalvardı:

"İmdadına koşalım, madam. Belki daha gecikmiş değilizdir..."

Fausta ölüm kokan bir sesle cevap verdi:

"Boşuna, dük. Mösyö Pardaillan öldü."

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM
LÉONORA GALIGAÏ

Şimdi, Stocco'nun, Concini tarafından Liancourt Lordu'ndan satın alınarak genişletilip güzelleştirilen, Marie de Médicis sarayının iki adım ötesindeki şahane konağının avlusunda olup bitenlere gelelim. Bunları gerektiği gibi kavrayabilmek için Stocco'nun peşine takılmaya ve onu ta Odet de Valvert'in Fontenay-aux-Roses köyüne gittiği andan, yani Muguette'in Grison adlı eşeğe binerek ulaştığı Perrine Ana'nın evinin yanında bıraktığımız dakikalardan başlayarak izlemeye mecburuz.

Odet de Valvert gibi Stocco da genç kızın bahçede Perrine Ana'yla konuştuklarını ve Loïse'den bahsederken "kızım" dediğini duymuştu. Léonora'nın casusu da Odet gibi bu sözleri gerçek sanmış ve şaşıp kalmıştı. Önce biraz şaşalamış ve sonra homurdanmıştı.

Bildiğimiz gibi Odet de Valvert çekilip gitmişti ama bu gidişi vaktinde fark edemeyen Stocco, hava kararıncaya kadar orada beklemiş ancak Perrine Ana sürgüleri sürüp kapıları kilitleyince çiçekçi kızın geceyi orada geçireceğini anlayarak o da çekilmişti. Ama çok uzağa gitmemişti.

Stocco ilk iş olarak biraz karnını doyurabileceği bir han aradı. Sabahtan beri ağzına bir lokma bile koymamıştı. Aradığını çabucak bularak mütevazı bir sofraya kurulup köyün biraz ekşi ve oldukça sert şarabından da iki testi kadar boşalttı. Sonra tekrar güllü evin önüne geldi ve pelerinine sarılarak hendeğe uzandı. Anlaşılan, genç kızın peşini bırakma niyetinde değildi; hatta bu uğurda geceyi bile açıkta geçirmekten yılmıyordu.

Ertesi sabah gün doğarken Brin de Muguet'nin, çiçek dolu iki büyük sepetle yolculuğa hazırlandığını gördü ve onun, boynuna doladığı kollarını bir türlü açmak istemeyen Loïse'den ayrılışını seyretti. Genç kız, ağlayan çocuğu teselli ediyordu: "Ağlama şekerim,

perşembe sabahı yine geleceğim."

Stocco, genç kızın çocuğu yatıştırmak için yalan söylemediğini anlıyordu. Zira Muguette, iri yarı köylü kadına da tembihte bulunuyordu: "Perşembe sabahına benim çiçeklerimi hazırlamayı unutmayın, Perrine Ana. Çünkü burada ancak Grison'u biraz dinlendirecek kadar kalıp tekrar döneceğim..."

Stocco kendi kendine, "Güzel!" dedi. "Perşembe sabahı yine gelecek... Bu kadarı bana yeter. Şimdi artık gidebilirim." Sonra sevinçle yüzünü buruşturup hesapladı: "Açıkta bir gece geçirdim ama bugünle bu gece, bana hiç değilse beş bin frank getirir. Concini'nin vadettiği beş bini de buna katarsak tam on bin eder. Zahmete değdi doğrusu!.."

Bir yandan bu tatlı düşüncelerdeyken öte yandan da Muguette'i kolluyordu. Genç kızın gecikmesini fırsat bilerek yola çıktı. Hendeğin içinde sine sine ilerledi ve ancak görülemeyeceğine inanınca şoseye sıçradı. Bundan sonra da genç kızla hiç ilgilenmeyerek yoluna devam etti. Paris'e dönünce doğru Léonora Galigaï'ye hesap vermeye gitti. Hiçbir şey saklamadan ne gördü ve ne duyduysa hepsini teker teker anlattı. Léonora onu büyük bir dikkatle dinledikten sonra derin düşüncelere daldı. Onu kollayıp duran Stocco, hiçbir şey anlamadı. Çünkü Léonora da Fausta gibi istediği zamanlar karşısındakine hiçbir şey sezdirmemesini bildirdi.

"Concino'ya git, ona da anlat," dedi. Kadını iyi tanıyan Stocco, alaycı laubaliliğiyle, "Kendisine ne diyeyim, sinyora?" diye sordu.

"Bana dediklerinin hepsini söyle... Concino'ya yalan söylememelisin."

Bu söz, Léonora'nın, kocasına karşı takındığı tavırla tam bir tezat teşkil ettiği için Stocco alaylı alaylı güldü. Léonora, kayıtsız tavırla devam ediyordu: "Yalnız, bu meseleden kendisine ancak çarşamba sabahı bahsetmelisin."

Bu emir, Stocco'nun yüzünü ekşitmesine yol açtı. Hatta söylenmekten de geri kalmadı: "Öyle ama sinyora, monsenyör tam bir haftadır benden cevap bekliyor. Sabrı tükenmiş olmalı..."

Sonra bu tavsiyeye ancak bir fedakârlık karşılığında uyabileceğini ima ederek, "Hem İsa hakkı için bana vadettiği şu beş bin frankı da bir an önce elime geçirirsem hiç fena olmayacak..." dedi.

Léonora aynı sükûnetle devam etti: "Concino iki gün daha beklerse çatlamaz ya... Sana gelince..."

Yanındaki çekmeceye uzanıp oradan şişkin bir kese çıkardı ve bunu Stocco'nun avucuna bırakarak sözünü tamamladı: "Sen de bunu aldıktan sonra beş bin frankı biraz daha bekleyebilirsin."

Deminki sözüyle Léonora'yı bu çeşit bir harekete kışkırtmak isteyen Stocco, keseyi hemen cebine indirerek bir reverans yapıp teşekkür etti.

"Siz o kadar açık ellisiniz ki sinyora, sizinle çalışmak gerçekten de çok zevkli oluyor."

Léonora korkunç bir gülümseyişle, "Benim bu iki güne ihtiyacım var," dedi. Sesini yükseltmeden Stocco'ya ısrarla bakarak, "Sakın bu anlaşmamızı unutayım deme..." diye devam etti.

Stocco garanti etti: "Deli miyim?" dedi, bir yandan da, "Vah zavallı kız," diye düşündü, "doğrusu, şu çiçekçi kızın yerinde olmak istemem."

Léonora'nın tembihini unutmadı. Fakat iki gün geçince de Concini'nin Tournon Sokağı'ndaki konağına koştu. Ne var ki o sırada Fausta'nın ziyareti bekleniyordu. Bu yüzden o da beklemeye mecbur kaldı. Fausta çıkınca Pardaillan'ın da gitmesini bekledi. Bu işi, şövalye konakta yakalanırsa kendi başına geleceklerden korktuğundan yapıyordu. Fakat önceden de gördüğümüz gibi pek ürktüğü şey olmadı. O kapıda beklerken Fausta'yı uğurlayan Concini de odasına dönmüştü. Ancak Fausta'nın ziyareti ve bu ziyarette konuşulanlar, adamı deliye çevirmişti. Asıl kızdığı nokta da Fausta'nın nelerden bahsedeceğini bilemeyerek Léonora'yı bu konuşmada hazır bulundurmuş oluşuydu. Çünkü karısı, Fausta'nın söylediklerini duymuş ve hiç bilmediği şeyleri öğrenmişti. Gerçi karısının bunları bilmesi önemli bir tehlike yaratmazdı ama Léonora'nın ne kadar kıskanç olduğunu ve bu yüzden şimdi yine aralarında neler geçeceğini düşünüp duruyordu. Léonora, ne yapıp edecek, kendisini sorguya çekecekti. Bu sorgu sırasında adamakıllı kavga edeceklerinden de hiç şüphesi yoktu. Kavgadan öyle bezmişti ki kızgınlığından ne yapacağını bilemiyordu.

Umduğu çıkmadı değil. Fausta gider gitmez, Léonora odaya girmiş ve kocasını haşlamadan çekilip gitmeyeceğini gösteren bir

tavırla koltuklardan birine çökmüştü. Çenesini avuçlarına almış, dalgın dalgın bekliyordu. Concini, Fausta'yı uğurlayıp döner dönmez, karısını bu halde buldu.

Odaya kızgın, kavgacı ve aksi bir tavırla girerek bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı ve karısından daha edepsiz davranarak baskın çıkmaya çalıştı: "Hah, ünlü Sinyora Fausta'nızın savurduğu herzeleri duydunuz mu? Tebrik ederim doğrusu madam. Bir de bana, 'Fausta'yla el ele vererek başarıya ulaşırız,' diyorsunuz ve kendisiyle pazarlığa bile girişmişsiniz... Ama ne başarılara ulaştık, gördünüz mü? Sağ olun madam. İşte şimdi başıma bir düşman daha çıktı. Hem de ne düşman. Sanki ötekiler yetmiyormuş da!"

Böylece haksız olduğunu bildiği halde, uzun süre söylendi durdu. Léonora kocasını ciddi ciddi dinledi. Işıldayan gözleri, kocasına şefkatle bakıyordu; bu haksız saldırılar karşısında ne bir hareket yaptı ne de bir söz söyledi. Kadın bütün bu ağız kalabalığının kendisini susturup söyletmemek ve böylece konuyu değiştirmek uğrunda yapıldığını bildiği kadar, hiç ses çıkarmazsa Concini'nin kendi kendine susacağını da biliyordu. Nitekim Concini, en ufak bir itirazla bile karşılaşmayınca söyleyeceklerini söyleyip susmak zorunda kaldı.

Bunun üzerine söze Léonora başladı. Hiç kızmadan, yavaş yavaş ve soğuk bir tavırla, "Evlenmemizden önce bir çocuğunuz olduğunu bana hiç söylememiştiniz, Concini," dedi.

Concini, ödünü patlatan hesap verme anının gelip çattığını anlayarak yeniden edepsizliği ele aldı: "Neden söyleyecekmişim? Sizi aldığım zaman benim, harama el sürmemiş bir papaz çömezi olmadığımı biliyordunuz, sanırım... Yoksa o tahammül edilmez kıskançlığınızla şimdi de benim bekârlık hayatımı eşelemeye başlayıp daha birbirimizi tanımadığımız zamanlara ait maceralarıma da mı öfkelenmeye koyulacaksınız?"

Léonora gözlerini yumarak ürperdi. Vahşi bir kıskançlığı vardı ve gerçekten de Concini'nin geçmişine ait taşkınlıklardan bile üzüntü duyardı. İtiraf etti: "Ne yapayım, Concino, elimde değil... Seni o kadar seviyorum ki beni tanımadan önceki serüvenlerini bile kıskanıyorum. Fakat bana ait olmayan o geçmişteki taşkınlıkların için sana hiçbir şey söylemediğimi de kabul etmelisin."

Concini bıçak gibi kesti: "Öyleyse bunlardan hiç bahsetmeyelim

ve beni üzüp durma..."

"Seni üzmek istemem, Concini... Fakat bu kadar önemli bir şeyi benden saklamış olmana kızarım. Meğer senin bir çocuğun varmış... Hem de kimden?.. Maria'dan... Aman Tanrım, her şey aklıma gelirdi de Maria'dan olabileceğini hiç ummazdım."

Concini yine yüksekten aldı: "Niye söyleyecekmişim sana canım? Bu çocuk öldü gitti..."

Léonora birden ayağa kalkarak kocasının kolunu bütün kuvvetiyle sıktı ve ateşli gözlerini ona dikerek boğuk bir sesle mırıldandı:

"Onu öldürdüğünden emin misin Concini?"

Concini irkildi. Birden içinde müthiş bir korku belirivermişti. Fakat hemen bundan sıyrılarak, "Elbette!" dedi.

"Ben de sana diyorum ki, yanılıyorsun Concini... Bu çocuk ölmedi."

Concini hâlâ inanmaz görünmek istemesine rağmen kendini tutamayıp irkildi: "Yok canım!"

"Yanılıyorsun budala!.. Öyleyse sen demek ki Fausta'yı benim tanıdığım kadar tanımıyorsun. Sana bu çocuğun doğumundan ve bu doğumu ortalığa yaymaktan neden bahsetti? Bir rezalet çıkarıp hepimizi silip süpürmekle bizi neden tehdit etti? Eğer bu çocuk yaşamasa ve elinin altında olmasa böyle şey yapar mıydı?"

Concini tir tir titredi ve "Fakat," dedi, "bunun imkânı yok. O zamanlar Landry Coquenard henüz bana ihanet etmemişti. Verdiğim emri yerine getirdiğinden eminim."

"Yaa, öyle mi? Çocuğu alır almaz götürüp suya atacağına, vaftiz ettirecek kadar yumuşak davranmış. Sen bunun da farkında değildin. Fausta ise bunu biliyor. Eminim ki bu Landry Coquenard şeytanı, çocuğu vaftiz ettirdikten sonra öldürmeye kıyamadı. Hem bak, başka bir delilim daha var. Fausta bu sırrı saklayacağını ve elindeki müthiş silahı sana karşı kullanmayacağını söyledi. Fausta'nın doğruyu kendine göre bir söyleyişi vardır. Kendisi sana karşı bir şey yapmayacak, ama bu çocuğu senin aleyhine ortaya salıverecek. Düşün bir kere... Bu çocuğun ortaya çıkması ve zalim ana babasından hesap sorması ne demek ve bu sizi ne durumlara sokar? Çünkü herkes ondan, çocuktan taraf olacak, sizin aleyhinize yürüyecek."

Concini'nin rengi uçmuştu. Sinirli sinirli bıyıklarını kemirerek, "Vay canına! Vay canına!" dedi. "Ne yapsak acaba?"

Léonora'nın kara gözlerinde bir zafer ışığı yandı ve "Bu çocuğu aramak, bulmak, ele geçirmek gerekiyor. Bu işi ben üstüme alıyorum. Bu çocuk meselesinde bazı izlerden şüpheleniyor gibiyim. Eğer yanılmamışsam, aramam uzun sürmeyecek. Kırk sekiz saate varmaz, çocuk elimizde olacak," dedi.

Concini sevindi: "Elimize geçirir geçirmez, ağzını açmasına engel olacağımızı da biliriz. Pek mükemmel bir düşünce bu sevgilim."

Léonora kocasının hiçbir şey sezmemiş olduğunu görünce, "Evet," dedi, "onun ağzını nasıl kapayacağımızı biliriz biz..."

Kocasını gözleriyle büyüleyerek müthiş bir gülümseyişle devam etti: "Biliyorsun ya, Concino, yalnız ölüler ağızlarından baklayı çıkarmazlar."

Concini, bu sefer de anlamazlık edemedi. Rengi uçtu, şaşaladı ve dehşet içinde geriledi. Kadın içindeki cinayet arzusunu kocasına aşılamak istiyormuş gibi hep onun gözlerinin içine bakıyordu. Concini uzun süre mücadele edemezdi. Bir dakika, müthiş bir sessizlikle geçti: sonra Concini mağlup olup boğuk bir sesle söylendi: "Peki ama annesi razı olacak mı bakalım? Bunu ondan saklayamayız ya..."

Léonora hemen sözünü kesti: "Ben bu işi üzerime alır, Maria'yla konuşurum."

Concini son bir tereddüt anı daha geçirdikten sonra çekingenliklerini silkip attı: "Sana güveniyorum."

Bu sözlerle kızının ölüm kararını vermiş olduğunu kendisi de biliyordu. Daha çocuk doğduğu gün, ölümüne karar vermiş değil miydi? Şimdi de öldürme işini üstüne alıyordu. Léonora'nın şu Landry Coquenard şeytanının oynadığı oyunu oynamayacağından emindi. Léonora hemen sakinleşti ve sanki önemli bir şey olmamış gibi, "Ben Fausta meselesini de üzerime alırım Concino..." dedi. "Bırak, ne yaparsa yapsın. Bizi tehdit ettiği rezaleti iyi tasarlamış ama şimdi biz de ona karşı tedbir almış bulunuyoruz. Artık o da gözümden düşmeye başladı. Eski hali kalmamış. Angoulême ile ilgilenmesi, tıpkı Guise'yle başarmaya yeltendiği cinsten bir iş. Fakat Guise meselesinde de istediğini elde edemedi. Bırak, elinden geleni ardına komasın. Bırak, ne yaparlarsa yapsınlar... İşin ucunda mademki se-

nin hayatın ve mutluluğun var, ben kendimde, hepsini yere serecek kuvveti görüyorum. Göz koydukları bu tahtı ellerine geçiremeyecekler! Bu taht senin ve senin olacak."

Gittikçe coşarak kollarını kocasının boynuna dolamış, onu zevkle sıkmıştı. Sonra onu dudaklarından öptü ve birdenbire bırakarak, "Şimdi Maria'ya gideceğim," dedi.

Ve yavaş, sessiz, gürültüsüz adımlarla karanlıklardan gelip yine karanlıklara karışan bir hayal gibi çekilip gitti.

Kuytu bir koridordan süzülüp geçerken kendi kendine şöyle düşünüyordu: "Stocco'nun dediğine göre sokaklarda çiçek satan o kız, her sabah Sorrientès Konağı'na çiçek götürüyor ve bu konakta epey kalıyormuş. Bu sadece çiçek satmak için yetecek zamana benzemiyormuş... Stocco bunu bana söylediğinde, Fausta ile Sorrientès düşesinin aynı kimse olduğunu bilmiyordum ve bu iş bana pek önem verilecek bir şey gibi görünmemişti. Şimdi sebepsiz bir iş görmeyen Fausta'nın bu kızı neden konağına çektiğini pek merak etmeye başladım. Neden böyle yapıyor? Sakın Maria ile Concini'nin kızı, bu kız olmasın? Ya oysa?" Bu düşünceyi kafasında evirdi çevirdi. Sonunda, "Bu işi aydınlatmam gerekiyor," dedi. "Şimdilik Concino'ya, kızını kırk sekiz saatte ele geçireceğine söz vermedim mi? Tutar bu çiçekçi kızı, kızındır diye getiriveririm... Ama gerçekten kızıymış ya da değilmiş, beni ilgilendirmez... Concini, onun kendi kızı olduğuna inansın da... Hiç olmazsa böylelikle bu kızdan da kurtulmuş olurum."

Bir süre daha düşündükten sonra, "İnanacak. Evet, inanacak ve dediğimi yapacak," dedi.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM
CONCINI

Concini, Léonora gittikten sonra dalgın dalgın düşündü. Kendi kızını ikinci kez öldürmeyi mi planlıyordu? Yoksa vicdanıyla mı boğuşuyordu?.. Sinirli bir şekilde kendi kendine söylendi:

"Bu taht benim olacak... Hakkım olsun olmasın, onu elime geçirmek için önüme çıkan her engeli yakıp yıkacağım," diye karar verdi. "Kahrolsun kral! Bu tahtı bana vermemek isteyenler de kahrolsun!.. Kanlar aksın, sel gibi kanlar aksın... Beni tahta ulaştıracak yolda, kanlar içinde yüzeceğim... Ölüler, benim tahta yükselmeme basamaklık edecek... Ve bu tahtı bir kere elime geçirdikten sonra da hâlâ bana yüz vermeyen şu Brin de Muguet'ye tek bir aşk öpücüğüyle veda edeceğim."

Az önce kızının öldürülmesine izin veren Concini bundan başka bir şey düşünemiyordu. Ama bu taht için her şeyi feda etmeye hazırdı. Bunun için canını bile verirdi. Bakışlarını korkunç bir hırs bürümüştü ve Léonora'nın zorla mahkûm ettiği bu kızın kendi öz kızı olduğundan haberi bile yoktu.

Brin de Muguet'yi hatırlar hatırlamaz, birdenbire Stocco aklına geldi ve:

"Bu Stocco hımbılı yine nerelerde kaldı?" diye homurdandı ve hiddetle çıngıraklardan birine asıldı.

Birkaç dakika sonra Stocco odaya girmişti. Concini'nin önüne gelerek mübalağalı bir reveransla yerlere kadar eğildi. Sonra hem hanımına hem de efendisine karşı takındığı laubali tavırla söze başladı.

"Monsenyör, bana borçlanmış olduğunuz beş bin frankı istemeye geldim."

Bu şekilde ifade edilmiş bir istek, başka zaman olsaydı, herifin hemen kapı dışarı edilmesini, hatta belki gırtlağına bir bıçak so-

kulmasını sağlamaktan başka işe yaramazdı. Stocco da bunu pekâlâ bilirdi, ama buna rağmen küstahlıktan kendini alamamıştı. Çünkü bu seferki şartlar altında her türlü terbiyesizliğin cezasız kalacağını biliyordu. Nitekim Concini de buna pek aldırmadı. Bu sözün ne demek olduğunu hemen kavrayarak rengi uçarken yerinden fırladı ve soluk soluğa sordu:

"Yerini buldun mu? Onu nerede ele geçireceğimi biliyor musun?"

Stocco sahte bir alçak gönüllülükle:

"Biliyorum," dedi. "Daha bir sürü şey de biliyorum."

Concini üstünden büyük bir yük atmış gibi ferahladı.

"Dedim ya, monsenyör!" dedi, "Beş bin frankı kazandım. Hatta fazlasını bile hak ettim." Léonora gibi o da herifin para koparmak istediğini kavradı. Bir konsola giderek kapısını açtı, içindeki tıklım tıklım keselerden bir tanesini kavrayıp Stocco'nun ayaklarına fırlatarak:

"Haydi, çıkar dilinin altındaki baklayı!" dedi.

Stocco'nun gözleri kamaşmıştı. Kesede, Concini'nin ilk ağızda söz verdiğinin iki misli bulunduğunu hemen fark etmişti. Bu hareketin verdiği sevinçle yerlere yatarcasına eğilerek içten bir coşkunlukla söylendi:

"Kral olduğunuz gün, bütün öteki Hristiyan krallarını muhteşem bir şekilde öyle bir solda sıfır bırakacaksınız ki hepsi de sizin yanınızda pek cimri kalacaklar, monsenyör."

Bir yandan da keseyi çabucak ortadan kaldırıverdi. Sabırsızlığından yumruklarını kemirmeye başlayan Concini:

"Haydi söyle. Ne duruyorsun rezil?" diye bağırdı.

Stocco sakinleşti ve:

"Bakıyorum ki sevginizden kendi kendinizi yiyeceksiniz, monsenyör," dedi. "Çiçekçi kızı nerede bulacağınızı biliyorum. Hemen yarın gider, kendisini yakalayıveririz. Hem de çok kolay bir şekilde..."

"Neden yarın da, bugün değil? Niye hemen şimdi değil... Yerimde duracak halim mi kaldı? Görmüyor musun?"

"Görmez olur muyum, monsenyör? Fakat yarından önce bir şey yapamazsınız. Hele size bazı şeyler anlatayım da..."

"Nasıl şeylermiş onlar? Karnını yarıp sözleri öyle mi alacağız yani?"

Stocco güldü:

"Bunlar sanırım fikrinizi değiştirmenize sebep olabilir. Hatta belki de sizin bu coşkun aşkınızın üstüne buz gibi bir kova su dökebilir. Sıkı durun monsenyör, sıkı durun... Hani şu insafsız dilber, şu namus timsali yok mu? Hah işte, ben onun bir çocuğu olduğunu öğrendim."

Stocco, bu umulmadık haberi verince Concini'nin perişan olacağını; kendisinin de onun haline bakıp keyifleneceğini umuyordu, ama hiç de umduğu gibi olmadı. Çünkü Concini, son sözlerini duyar duymaz, bir sıçrayışta masanın üstünde duran keskin bir hançere atıldı ve sonra da Stocco'nun üstüne saldırdı. Tüyleri diken diken olmuş, rengi uçmuş, müthiş bir hiddete kapılmıştı; boğuk bir sesle:

"Ne dedin sefil," diyordu. "Ne dedin? Söyle bir daha bakayım..."

Stocco hayatının pamuk ipliğine bağlanıverdiğini hemen anladı. Cesur olmasına rağmen gerisin geriye fırlayarak, "Vay canına! Bu iş şaka olmaktan çıktı!" diye düşündü. Sonra da yüksek sesle: "Kahrolayım ki doğruyu söylüyorum, monsenyör. Gözlerimle gördüm ve kulaklarımla duydum. Eğer monsenyör beni biraz dinleme lütfunda bulunurlarsa yalan söylemediğimi anlayacaklardır."

İçten söylüyordu. Bunu, Concini de anladı. Kendini güç tuttu; hâlâ titreyen sesiyle:

"Öyleyse söyle!" dedi. "Söyle ama ağzından çıkacaklara dikkat et ha!"

Stocco aynı samimilikle:

"Eğer bir tek kelime yalan söylersem Tanrı'nın gazabına uğrayayım," diye cevap verdi.

Sonra bütün görüp duyduklarını kısaca anlattı. Bu sille, Concini'ye ağır gelmişti. Dişlerini gıcırdattı, hırsından ağzı köpürdü ve hiddetini kimden çıkaracağını bilemeyerek elindeki hançeri odanın bir köşesine fırlatıp sinirli sinirli dolaşmaya başladı.

Stocco göz ucuyla onu süzüyor ve artık gülmeyi aklına bile ge-

tirmiyordu. "Aman Tanrım ne kızdı ne kızdı... Son saatim geldi sandım. Senyör Concini sevdiği zaman, kara sevdaya tutulmuşçasına seviyor. İyi ki ne kadar şıpsevdiyse o kadar da çabuk unutur. Az önce şu kız yüzünden beni tavuk gibi boğazlayacaktı. Ama yarın belki onun adını bile duymak istemez. Şimdilik bakalım şu hapı yutabildi mi, yutamadı mı?" diye düşünüyordu.

Concini hapı yutmuştu; biraz sonra sakinleşti ve herhalde şimdi de bu genç kıza sahip olma arzusuna kapılmış olacaktı ki kendi kendine söylendi: "Eh, ne yapalım? İsterse bir sürü dostu olsun. Bu yüzden ondan yüz mü çevireceğim yani? Kim demiş?.. Mademki bir sürü insanın koynuna girmiş, şimdi de benim koynuma girer, olur biter... Böyle bir şey başıma ilk defa gelmiyor ya... Şimdiye kadar koynuma girenlerin hepsi, benden önce erkek yüzü görmemiş değillerdi ya... Biz neleri gördük..."

Stocco'ya dönüp sordu:

"Yarın sabah bu kız yine o Fontenay-aux-Roses köyüne mi gidecek?"

Stocco hâlâ çekingendi:

"Oraya dönmeye söz verdiğini kulaklarımla duydum," dedi. "Zaten oraya keyfi için değil, satacağı çiçekleri almak için gidecek... Ticaretini ciddi tuttuğunu bildiğim için oraya gideceğinden eminim."

Concini hemen karar verdi:

"Buna benim de aklım yatıyor... Yarın sabah ondan önce ben de oraya giderim. Sen de benimle gelirsin."

"Monsenyör bu kızdan vazgeçiyorlar mı?"

Concini hayret etti.

"Niye vazgeçecekmişim? Ha, şu senin bana anlattıklarından ötürü mü? Azizim, ben yavuklularımı, benim oldukları müddetçe kıskanırım... Benim olmadan önce ne yaptıklarını umursamam bile... Ben dehledikten sonra onların ne yapacakları da beni ilgilendirmez."

Stocco bu düşünceleri beğendi ve tekrar gülümseyecek kadar cesaretlenerek:

"Çok iyi yapıyorsunuz, monsenyör," dedi.

"Şimdi neye karar vermiş olduğunuzu sorabilir miyim?"

Concini pis pis güldü:

"Sabahleyin kızı kaçırırız... Akşamına da onu koynuma alırım..."

"Zorla mı?"

"Gerekirse öyle!"

"Peki, gönlünün rızasıyla size teslim olsa daha hoşunuza gitmez mi?"

"Gitmez olur mu? Ama bundan ümidim yok."

"Ya ben sizin ümit etmediğiniz şeyi başarmayı üstüme alırsam? Göreceksiniz, onu kedi gibi uysal bir hale getireceğim... Ne kaçırmak gerekecek ne de zorlamak... Sizi nerede bulmasını söylerseniz, oraya kendi ayaklarıyla gelecek... Her isteğinize boyun eğecek... Bana izin verirseniz bu işi başarırım, monsenyör."

"Nasıl yapacaksın bu işi bakayım?"

Stocco düşündüğü çareyi anlatınca, bu Concini'ye akla yakın göründü; teklifi sevinçle kabul etmekle kalmadı, üstelik adamını övdü de:

"Cin gibi adamsın Stocco! Hani bu işi de başarırsak... Sana on bin frank veririm."

Bu sefer de sevinmek sırası Stocco'ya geldi ve gözleri parıldayarak:

"Öyleyse hazırlayın paraları," dedi. "Yarın akşam o paracıklar da benim olacak."

Concini sabırsızlanarak:

"Haydi sen de git, gereken bütün tedbirleri al..." dedi.

Stocco yerlere kadar eğildikten sonra:

"Gidiyorum, monsenyör!" diyerek uzaklaştı.

İlk işi, Concini'nin küçük konağına yollanmak oldu. Oraya vardığında, Léonora da Louvre Sarayı'na, Marie de Médicis'i görmeye gidiyordu. Stocco'yu görünce gidişini birkaç dakika geciktirdi ve ondan Concini'yle neler konuşup hangi kararlara vardıklarını öğrendi. Stocco sözünü bitirince kadın, alışılmışın dışında bir sakinlikle:

"Güzel..." dedi. "Haydi git, Concini'nin verdiği emirleri yerine getir."

Stocco akşama doğru Saint-Michel kapısından çıktı, Enfer Sokağı'na yöneldi. Yanında bir sürücünün sürdüğü, boş bir tahtırevan götürmekteydi. Yavaş yavaş Fontenay-aux-Roses köyüne gidiyordu. Zaman zaman duruyor, arkaya doğru kulak kabartıyor; arkadan birinin gelip gelmediğini görmek istercesine yola bakıyordu. Böylece bir saat kadar yol aldıktan sonra, birden arkasından at sesleri duydu. Boş tahtırevan yola devam ederken o durup bekledi.

Gelen Concini'ydi. Rospignac, onun solunda at koşturuyor; arkalarından da Eynaus, Longval, Roquetaille ve Loignes geliyorlardı. Hepsi de neşeli görünen Concini'den cesaret aldıkları için pek keyiflenmiş, bağırışıp çağırışıyorlardı. Yapacakları işten bahsetmediklerine göre Concini'nin onlara hiçbir şey açmadığı anlaşılıyordu. Bu durum, Stocco yanına gelip de sağına geçince ona da bir şey söylememesini ve bir bakışla işaret edivermesiyle büsbütün belli oldu. Sonra asıl meseleyle hiç ilgisi olmayan değişik şeylerden bahsettiler.

Birlikte köye vardıklarında, karanlık basmıştı. Stocco hepsini geçen pazar karnını doyurduğu hana götürdü. Orada gecelediler. Sabahleyin şafakta handan çıktılar. Atlarını orada bırakmışlardı. Peşlerinden sadece tahtırevan ve seyisin yedeğinde götürdüğü, eyerlenmiş bir at geliyordu. Böylece sessiz sedasız görünen Perrine Ana'nın evine ulaştılar ve evin kapısının önündeki çitlerin ardına sindiler.

Sabahın saat altısına doğru Perrine Ana evin kapısını açarak bahçeye çıktı. Eşikte bir süre durup Muguet'nin geleceğini sandığı yöne doğru baktı. Herhalde genç kızın bu saatte henüz gelmeyeceğini düşünmüş olacaktı ki tekrar eve girdi. O girer girmez, Stocco saklandığı yerden çıktı. Eynaus ile Longval de peşinden yürüdüler ve hep birlikte bahçeye daldılar. Birkaç dakika sonra Stocco İtalyanca:

"Buyurun, girin monsenyör. Duruma hâkimiz," diye bağırdı.

Concini seğirtti. Askerleri de ardından yürüdüler ve hepsi içeri doluştular. Perrine Ana, en ufak bir hareket bile yapamayacak şekilde sımsıkı bağlanmış, ağzına da bir tıkaç tıkılmış, döşemelere yatırılmıştı. Concini odada başka bir şey göremeyince:

"Çocuk nerede?" diye sordu.

Stocco:

"Yandaki odada uyuyor. Hiç gürültü yapmamaya dikkat ettiğimiz için uyanmadı. Kadının üstüne aniden çullandık, gık bile dedirtmedik," diye cevap verdi.

Concini bu ayrıntılarla ilgilenmediğini belirtmek istercesine omuz silkerek Perrine Ana'ya döndü. Kadın sadece bağlanmıştı, ona bir zarar verilmemişti. Fakat kötü durumuna rağmen şaşırmış değildi. Concini'yle adamlarına ters ters bakıyordu. Concini, kadının korktuğunu sandı ve onu yatıştırmak isteyerek:

"Size bir kötülük yapacak değiliz, hanım!" dedi. "Eğer ters bir hareket yapmazsanız size hiç zararımız dokunmaz." Sonra başını çevirdi ve artık onunla ilgilenmeyi gerekli görmedi. Stocco dışarıya, bahçe kapısının önüne çıktı. Concini, kendi evindeymiş gibi yerleşerek arkadaşlarına da oturmalarını işaret etti. Sessiz sedasız çöktüler. Hem kırılmış hem de içerlemişlerdi... Efendilerinin kendilerine hiçbir şeyden bahsetmemiş oluşuna kırılmışlardı. Stocco'nun da birdenbire pek önemli bir şahsiyet tavırları takınarak işi yönetir görünmesine içerlemiştiler.

Concini bir çeyrek saat hiç ağzını açmadan oturdu. Yanındakiler de can sıkıntısından, esneyip durdular... Sonunda Stocco bahçeden seslendi:

"Kız geliyor, monsenyör..."

Concini hemen Roquetaille ile Loignes'e bir emir verdi. İkisi de emri yerine getirmek için dışarı çıktılar. Stocco ise eve girerek yandaki odaya çekildi. Concini'yle ötekiler yerlerinden hiç kıpırdamadılar. Muguet eşeğinin üzerinde eve yaklaşıyordu... Kendi kendine gülümsüyor ve Perrine Ana'nın, vereceği müjdeye ne kadar şaşıracağını düşünüyordu.

İçinde, bir çiçek demeti kadar zarif bu köy evinde kendini beklemekte olan müthiş tuzakla ilgili en ufak bir şüphe bile yoktu.

Evin önüne vardıktan sonra Perrine Ana'nın da karşılamaya çıkmamasına şaşırdıysa da merak etmedi. Bahçeye girdi ve eşeği kendi haline bıraktıktan sonra eve doğru ilerlerken seslendi:

"Perrine! Perrine!"

Yeşillikler arasına saklanmış olan Roquetaille'le Loignes yerlerinden çıkmış, gelip bahçe kapısının önüne dikilerek arkasındaki

yolu kesmişlerdi. Fakat onlar bu hareketi yaparken sessiz davranmaya lüzum görmedikleri için genç kız gürültülerini duymuş, geri dönünce ikisini de görmüştü. İki adam, kızın önünde mübalağalı bir nezaketle eğildiler. Kızcağız, bunların yüzlerini pek göremediği için kendilerini tanıyamadı. Fakat kıyafetlerinden asilzade olduklarını kestirerek şaştı ve:

"Orada ne yapıyorsunuz, mösyöler?" dedi. Tam bu sırada evin kapısı ardına kadar açıldı, eşikte beliren Concini, genç kıza seslendi:

"Buyursanıza madam, girsenize..."

Brin de Muguet, Loignes ile Roquetaille'den tarafa döndüğü için onun yüzünü göremedi. Fakat sesinden onu hemen tanıdı. Adamın burada, evindeymiş gibi davranışı ve genç kızı kendi evine davet edecek kadar küstahlık göstermesi öylesine akıl almaz bir şeydi ki önce inanmadı. Fakat dönüp de Concini'yi görünce dehşetten gözlerini ona dikerek taş kesilmiş gibi kalakaldı.

Karşısındaki keyifle gülümseyerek şapkasını çıkarıp şatafatlı bir reverans yaptıktan sonra:

"Buyurun madam, girin de size ziyaretimin sebebini anlatayım," dedi. "Bu ziyaret size biraz garip görünse bile bana karşı daima gösterdiğiniz insafsız sertliğin, beni buna mecbur bırakmış olduğunu elbette tahmin edersiniz... Sonra zaten burada uzun süre kalacak da değiliz... Size karşı duymakta olduğum ateşli sevginin beni size kötülük yapmaktan alıkoyacağını tahmin edebilirsiniz."

Sesi tatlılaşmıştı. Her ne pahasına olursa olsun, genç kıza güven vermek istediği belliydi. Ne var ki boşuna zahmet ediyordu. Çünkü Brin de Muguet'nin ona kulak astığı yoktu. Kendini çoktan toparlamış, soğukkanlılıkla düşünüyordu. Tuzağa düşmüştü. Asıl tehlikenin, Concini'nin kendisini davet ettiği evde olduğunu da fark ediyordu. Şimdi eve girip de kendini eli kolu bağlı bir halde ona mı teslim edecekti? Hayır! Şimdi şurada, bahçede bulunduğu yerden kımıldamaktansa, bütün vücudunu kıyım kıyım kıydırmaya razıydı.

Böyle bir karar vermişti ki ansızın doğrudan doğruya kendisiyle ilgisi olmayan bir korkuya kapıldı ve:

"Aman! Loïse'e, Perrine'e ne oldu?" diye bir çığlık attı.

Bu müthiş korku önünde, kendi için duyduğu bütün korkular

siliniverdi. Kendini hemen unutarak "kızını" ve belki de Loïse'e bağlılığı uğrunda kendini feda etmiş olan kadını düşünerek tir tir titredi. Perrine Ana'nın, çocuğu olanca gücüyle koruyacağından emindi. Mademki Concini duruma hâkim olmuş görünüyordu, öyleyse tam yerine yerleştirilmiş bir hançer, zavallı kadının direncini de kırmış olacaktı. Bunu düşününce, eşiği rüzgâr gibi geçti ve eve girdi.

Kendisini gördüklerinde, pis pis gülümseyerek elebaşıları Rospignac'a bakan Eynaus'la Longval'in farkına bile varamadı. Gördüğü tek şey, Perrine Ana'nın, yere boylu boyunca uzatılmış vücudu oldu. O kadar şaşırmıştı ki, zavallı kadının, çocuğu gerektiğince koruyamadığı için kendisine af dileyen gözlerle baktığını bile görmekten aciz kaldı. Çünkü bunları görse onun sağ olduğunu anlayacaktı. Fakat o, sadece bağların hareketsiz bıraktığı kaskatı vücudu görebildi. Dehşet ve hiddet içinde haykırdı:

"Yoksa zavallının canına mı kıydınız?"

"Ne kıyması canım?" diye alay etti Concini.

"Baksanıza, o bize bakışlarıyla kıyıp duruyor. Bana ne biçim baktığını görmüyor musunuz?"

Brin de Muguet, ancak o zaman Perrine'in sağ, hatta yarasız olduğunu anladı. Bunun üzerine aklına hemen küçük Loïse geldi:

"Burada bir de çocukcağız vardı..." dedi. "Sakın bana..."

Concini ne anlama geldiği belirsiz bir tebessümle:

"Küçük Loïse mi?" dedi. "Şimdi onu da göreceksiniz, madam..."

Concini bu sözü öyle sükûnetle söylemişti ki genç kız biraz ferahladı. Ama bu sadece sevdikleri içindi. Şimdilik kendini düşündüğü yoktu.

Bu sırada Concini bağırıyordu.

"Hey, Stocco!.. Bize madamın kızını getir bakalım... Getir de çocuğa bir kötülük yapmadığımızı gözleriyle görsün..."

Sesinde öyle müthiş bir kin seziliyordu ki genç kız dehşetle titremekten kendini alamadı. İlk olarak çok çirkin bir entrikaya kurban gideceğini sezer gibi oldu ve bütün iradesini toparlamaya çalıştı.

Stocco, efendisinin seslenmesine karşılık vermekte gecikmemiş, eşikte belirmişti. Loïse'i kucağında tutuyordu. Adamın kaba saba el-

leriyle uykusundan apansızın uyandırılan çocukcağız, sarıldığı battaniye içinde debeleniyor, bağırıyor, ağlıyordu. Genç kızı görünce sustu. Yüzü güldü ve küçük ellerini uzatarak:

"Muguet Ana! Anacığım!" diye seslendi.

Kederinden sesi boğuklaşan genç kız, ona koşarak:

"Kızım, yavrum! Benim küçük Loïse'im!" dedi.

Fakat Concini, birden yolunu kesmiş homurdanıyordu:

"Gözlerinizle gördünüz... Kendisine bir kötülük yapılmadığını anladınız ya... Şimdilik bu kadarı yeter..." Sonra Stocco'ya dönerek: "Haydi Stocco git," dedi.

Uzun bacaklarının bütün hızıyla bahçeye koşan Stocco, hâlâ yana yakıla "Muguet Ana'sını" imdadına çağıran çocuğu alıp, kapının önüne kadar gelmiş olan tahtırevana kadar vardı. Kucağındaki yükle birlikte içine atlayınca tahtırevan yola koyuldu.

Bu çirkin çocuk hırsızlığına karşı koymak için çarpman zavallı Brin de Muguet, efendilerinin bir işareti üzerine yolunu kesen Eynaus'la Longval arasında kalakaldı.

Tahtırevan uzaklaştıktan sonra Concini, sahte nezaketiyle genç kıza döndü:

"Merak etmeyin madam, kızınıza hiçbir fenalık yapılmayacak ve onu tekrar göreceksiniz."

Stocco'nun tasarladığı dalavereyi başarıyla uygulayan Concini'nin bu vaadi hiçbir şey sezmeyen genç kıza biraz ümit verdi. Heyecanla:

"Ne zaman?" dedi.

Concini yine çirkin çirkin gülümseyerek:

"Ne zaman isterseniz," dedi. "İstediğiniz vakit gelip kendisini görürsünüz, olur biter."

"Nereye gelir görürüm?"

"Onu da söyleyeyim... Çocuk benim küçük evime götürülecek. Bu ev, Casset Sokağı'nın ortalarında, sol kolda, kralın bahçesinin ardında. Evin kapısına iki defa vurur ve yirmi dört saat içerisinde, yani yarın sabah saat sekize kadar 'Muguette' parolasını verirsiniz."

"Peki, o zaman çocuğu bana verecek misiniz?"

"Asilzadelik şerefim üzerine yemin ederim ki evet..."

"Bu iş için şart da koşacak mısınız?"

"Tabii!"

"Neymiş bu şart?"

"Evime gelince öğrenirsiniz."

Anlayacağını anlamıştı. Bir süre düşündükten sonra garip bir sükûnetle sordu:

"Ya gelmezsem?"

Concini soğuk bir tavırla:

"Yarın çocuğu buraya getirirler," dedi. Genç kızın hayretle gözlerini açtığını görünce korkunç bir gülümseyişle açıkladı: "Yani çocuğun ölüsünü getirirler demek istiyorum. Hiç değilse kendisini bir Hristiyan'a yakışır şekilde gömdürürsünüz."

Amansız ve zalim tavrı, konuşuşundaki isyan ettirici küstahlık, sahte nezaketi, bakışlarındaki soğukluk ve kendisini, müthiş darbesini vurmadan önce kurbanıyla oynayıp avının tadını çıkarmaya çalışan bir canavara benzeten iğrenç tebessümü de gösteriyordu ki bu tehdit boş değildi. Genç kız bunu hemen kavradı. Ürperdi ve son derecede aşağılayıcı bir tavırla iğrentisini karşısındakinin suratına tükürdü.

"Ne alçak ve sefil bir herifsiniz! Bir de kendinize asilzade, Fransa mareşali süsü veriyorsunuz! Utanmadan bu unvanı taşıyorsunuz! Yazıklar olsun size..."

Bu sözler, özellikle de söyleniş tarzı, Concini'nin suratına inen bir kırbaç tesiri yaptı ve herif bir an için sahte nezaketini unutarak sapsarı kesilip homurdandı:

"Sizinle evimde hesaplaşırız. Merak etmeyin, ben hiçbir şeyi unutmam."

Odaya ağır bir sessizlik çökmüştü. Fakat kısa sürdü... Muguet birden dikildi, adamın yüzüne baktı ve alay edercesine:

"Ne yazık ki bu kurnazca planınız, bilmediğiniz ve şimdi size söylediğim bir gerçek dolayısıyla suya düşüyor: Loïse benim kızım değil," dedi.

Zavallı kızcağız, bu umulmadık sözle herifi şaşırtacağını umu-

yordu. Öyle ya, mesele basit değil miydi? Loïse onun kızı değildi. Bu yüzden gidip kızı canavarın ininden kurtarmaya çalışmayacak ve böylece bütün plan suya düşecekti. Fakat Concini ona, ne kadar yanıldığını göstermekte gecikmedi. Genç kızın sözünden kuşkulanmak şöyle dursun, ona hemen inandı, fakat umursamadı. Hatta tam tersine pek sevinmiş göründü:

"Daha iyi ya, canını sevdiğim, daha iyi ya..."

Sonra sulu bir kibarlıkla af diledi:

"Yani sizin namusunuzdan şüphe etmek gibi bir hataya düştüğüme hâlâ şaşıyorum... Bakışınızdaki saflıktan da bunu anlamam gerekirdi."

Genç kız yine perişan oldu. Adamın sözünü yanlış anladığını sanarak tekrarladı:

"Loïse kızım olmadığı gibi onu kurtarmak kaygısıyla arzularınıza boyun eğecek de değilim."

Beriki pis pis güldü:

"Biliyorum. Biliyorum ama onu almak için evime geleceğinizi de biliyorum."

"Niçin?"

"O kız sizin çocuğunuz değil ama kendisini öz anasıymış gibi seviyorsunuz... Biraz önce gözlerimle gördüm. Ayrıca şunu da sezdim ki, siz kendisini başkaları uğrunda feda eden eşsiz yaratıklardansınız. Benim için rahat. Kızınız olmadığı halde, size verdiğim süre dolmadan, yani yarın sabah saat sekizden önce gelip çocuğu benden isteyeceğinizden eminim. Hem öylesine eminim ki artık bu mesele üstünde çene çalmayı da gereksiz buluyor ve sizi serbest bırakarak hemen adamlarımı alıp buradan gidiyorum."

Bu sözleri de o acayip nezaketiyle konuşmuştu. Artık söyleyeceği bir şey kalmamış gibi yerde boylu boyunca yatan Perrine Ana'ya döndü ve sesini tatlılaştırmaya çalışarak:

"Büyük Hanım," dedi. "Adamlarımın size karşı kaba davranmalarına çok üzüldüm. Şunu alın da kendinize bir ilaç alıp sinirlerinizi yatıştırın."

Kadının ayak ucuna doğru altın dolu, şişkin bir kese bıraktı. Bu hareketi, elinin açıklığıyla genç kızın gözünü kamaştırmak için ya-

pıyordu. Bundan sonra yine Muguet'ye dönüp gülümseyerek:

"Az kalsın önemli bir şeyi unutuyordum," dedi. "Evime gelirken yanınıza herhangi bir kimseyi alma isteğine kapılmamanızı tavsiye ederim. Çünkü böyle bir şey, küçüğe büsbütün kötülük getirmekten başka bir işe yaramaz."

Genç kızın önünde ağırbaşlı olmaya çalışarak eğildikten sonra çıktı. Rospignac ile ötekiler de ardından yürüdüler. Doğruca hana gittiler ve atlarına atlayıp dörtnala şehir yolunu tuttular.

Yalnız kalınca, Brin de Muguet'nin ilk işi, Perrine Ana'nın bağlarını çözmek oldu. Bu iş bittikten sonra, Concini'nin önünde sakin durduğu halde şimdi sükûnetini birdenbire kaybederek kadının kucağına atılıp hüngür hüngür ağlamaya başladı. Zavallı köylü kadın da hem onunla birlikte ağladı hem de elinden geldiği kadar onu teselliye çalıştı. Bir yandan da merakla soruyordu:

"Peki ama bir çocuğu bile öldürmekten çekinmeyeceğini söyleyen bu canavar herif kim? Böyle korkunç cinayetleri işlemeye cesaret edecek kadar da kudretli mi?"

"Yazık ki öyle, Perrine Ana... Bu adam memleketimizin efendisi, Concini."

"Vay, o mu bu? İtalyalı serseri mi?" diyerek devam etti: "Umarım senin de sonun köpek gibi gebertilmekle biter, alçak herif! Mezarında hortlarsın umarım, leşini köpekler paralar! Tanrı cezanı versin."

Perrine Ana, biraz hafifledikten sonra:

"Ee, şimdi ne yapacaksın?" diye sordu.

"Sen benim yerimde olsan, o yavrucuğun öldürülmesine seyirci mi kalırdın?.. Kılını bile kıpırdatmadan onu öldürür, biliyor musun?"

Perrine Ana boynunu bükünce, Muguet devam etti:

"Gidip çocukcağızı kurtaracağım."

Perrine Ana, Muguet'yi bu kararından caydırmaya kalkışmadı; zira onun yerinde kendisi de olsa aynı kararı verecekti:

"Peki, ben de seninle gelirim... O serseri, benimle başa çıkmak kolay mıymış, görsün," dedi.

Muguet içini çekti:

"Ama yanıma birini aldığım takdirde çocuğa eziyet edeceğini

söylediğini unutuyorsun. Yapar da!.. Bu tehdit olmasaydı Odet'ye haber verirdim; o üçümüzü de korurdu."

"Aa, onu yine gördün mü?"

"Gördüm... Bana karısı olmak isteyip istemediğimi sordu. Ben de, 'Peki,' dedim. Ha, önemli bir haber daha var... Loïse'in ana babası bulundu..."

İçinde taşan sevinci Perrine Ana'yla paylaşmaya gelmiş olan Muguet, onları anlatmaya başladı. Bu uzun hikâye, kızcağıza, hiç değilse birkaç saat için, içinde bulunduğu müthiş durumu unutturdu. Fakat söylenecek her şeyi söyledikten sonra yeniden o müthiş gerçekle karşı karşıya kaldı. Artık yola koyulması gerekiyordu. Ağlamamak için kendini zorlayan Perrine Ana'yı öptükten ve koynuna küçük bir hançer yerleştirdikten sonra evden çıktı. Tek başına, yaya, yüzü biraz soluk, ama sakin ve tereddütsüz bir halde yürüdü.

Genç kız henüz çıkmıştı ki Perrine de Concini'nin bıraktığı altın kesesini kaptı; evin pencere ve kapılarını sımsıkı kapattıktan sonra koşa koşa uzaklaştı. Hemen atı ve arabası bulunan komşularından birine gitti. Atı da arabayı da istenilen para üzerinden, hiç pazarlık yapmadan kiraladı. Arabaya atlayıp dörtnala yola koyuldu. Kısa sürede Muguet'ye ulaşarak, kendini göstermemek için yüzünü örtmeyi ihmal etmeden, yıldırım hızıyla geçip onu arkada bıraktı. Tabii Muguet, bu arabada Perrine Ana'nın bulunduğunun farkına bile varamadı.

Beygir, insafsızca ve ardı ardına kırbaçlandığı için köyle Paris arasındaki yolu çatlarcasına aşmış ve Cossonnerie Sokağı'na kadar yıldırım hızıyla gitmişti... Perrine Ana, genç kıza onu bunu sorarken, Odet'in nerede oturduğunu öğrenmiş ve genç kızı kurtaracak tek adamın, ancak onu seven bu delikanlı olabileceğini kafasına yerleştirmişti. Şimdi de koşa koşa Odet de Valvert'e gelmişti; meseleyi ona anlatmayı düşünüyordu. Artık o karar vermeli, ne yapacaksa yapmalıydı.

Yaşlı kadın, bu heyecanla merdiven basamaklarını dörder dörder tırmandı. Aksilik bu ya, Valvert evde yoktu. Kadını karşılayan Landry Coquenard ise Mösyö Kont'un gece eve gelmemiş olduğunu söyledi. Ne zaman döneceğini de bilmiyordu...

Zavallı kadın bu hiç tahmin etmediği aksilikle karşılaşınca al-

lak bullak oldu. Landry Coquenard, kadının kederden karmakarışık olan yüzüne bakıp meraklanarak kendisini şöyle hafiften bir sorguya çekti. Zaten onun da derdini dökmekten başka bir isteği var mıydı? Adama her şeyi anlattı. Odet de Valvert'e rastlamış olsaydı, daha fazlasını söylemeyecekti.

Landry Coquenard bu hikâyeyi dinleyince pek heyecanlandı ve bir iskemleye çökerek, "Babası, kızını koynuna almak istiyor. Aman Tanrım! Öz kızını koynuna almak istiyor... İşte bu korkunç! Çok korkunç!" diye düşündü.

OTUZUNCU BÖLÜM
ODET DE VALVERT

Perrine Ana, imdat istemek için gelip de kendisini evinde bulamadığı sırada Odet de Valvert neredeydi ve ne yapıyordu? Şövalye Pardaillan'ın, Valvert'i, kendisini karanlık odada yalnız bırakmaya zorladığını ve ona, bir tehlike söz konusu olursa kendisini kurtarabilmek üzere tetikte beklemesi gerektiğini anlattığı okuyucularımızca bilinmektedir. Oysa Pardaillan, bu bahaneyi, sadece delikanlıyı öldürücü olacağını bildiği bir mücadeleye karıştırmamak için uydurmuştu.

Valvert, şövalyenin bu isteğini yerine getirdiyse de Pardaillan'ın sandığı kadar kolaylıkla bu bahanelere inanmadı. Yanından ayrılırken şöyle düşünüyordu: "Anlaşılan, Mösyö Pardaillan, beni yardımcılığına istemiyor... Herhalde bu müthiş kadınla yapacağı mücadeleye beni karıştırma niyetinde değil. Başıma bir felaket gelirse bunun kendi yüzünden gelmiş olacağını düşünüyor... Beni sevdiği için böyle bir şeye asla dayanamaz. Benim bu mücadeleye, kendisine rastlamadan önce başlamış olduğumu bilmiyor. Gerçi bu işe atıldığımın farkında değildim ama bir kere girişmiştim ya... Artık hiç şüphem kalmadı. Şimdiye kadar Fausta hakkında duymuş olduklarımı, beni çok aşırı şartlarla yanına alışıyla bir araya getirince bu işi yaparken birtakım art niyetler beslediğinden hiç şüphem kalmıyor. Bu düşüncelerin bana şeref verecek soydan olmadıkları da muhakkak... Niyetini açtığı gün, nasıl olsa çatışacak değil miydik? Bu hesapça mücadeleye beni Mösyö Pardaillan sürüklemedi. İstese de istemese de mücadelenin içine girmiş bulunuyorum. Dövüşten kaçmak da âdetim olmadığına göre sonuna kadar gideceğim... Mademki artık karşımda müthiş bir düşman bulunduğunu biliyorum, hiç değilse fırsattan yararlanıp düşmanımın ne çeşit tasarıları olduğunu anlamaya çalışayım. Öyleyse ben de Mösyö Pardaillan gibi yapar, Fausta'nın yanında getirdiği, şu pek ünlü birine benzeyen asilzade ile

neler konuşacağını dinlerim."

Valvert de Pardaillan gibi çabuk karar verirdi. Yine şövalye gibi –zaten bu çocuğun her şeyi, Pardaillan'a benziyordu– verdiği kararı yıldırım hızıyla uygulardı. Kararını verir vermez, kendisini sonradan on iki silahşorun başında gördüğümüz odaya girdi, kapıya yanaşıp öteki odada konuşulanları dinlemeye başladı. Böylece Fausta ile Angoulême'in konuşmalarının ilk kısmını duydu ve kendisinin yeni bir Ravaillac olarak –o nasıl babası IV. Henri'yi öldürdüyse– oğlu XIII. Louis'i öldürmekle görevlendirileceğinin konuşulduğu yere kadar dinledi. Fakat daha fazla dinleyemedi. Çünkü konakta harıl harıl Pardaillan'ı araştıran Albaran, bu sırada odaya girivermişti. Valvert az kalsın suçüstü yakalanacaktı. Kapının önünden uzaklaşmak için ancak iki adım atabildi. Zaten Albaran'ın da ondan şüphelenmesine sebep yoktu. Valvert'i, hanımının emri üzerine orada bekliyor sandı. Hiç kuşkulanmadan delikanlıya olayı anlattı ve binaya giren yabancıyı yakalamak için aldığı tedbirleri saydı döktü. Bunun üzerine Valvert, Pardaillan'a ne kadar yardımı dokunabileceğini hesaplayarak bu odaya dikilecek nöbetçilerin komutasını üstüne almayı teklif etti. Aynı anda konağın her tarafında bulunamayacağını bilen Albaran, bu teklifi sevinçle kabul etti. İşte, şövalyeyi yakalamak için odaya dikilmiş on iki adam, böylece Valvert'in emrine girmişlerdi.

Pardaillan, yanında Fausta ve Angoulême'yle dışarı çıktığında, Valvert'le adamları, henüz işe karışmamak gerektiğini biliyorlardı. Çünkü Fausta, Albaran'a, yolu ışıklandırmasını söyleyince İspanyol devi odanın kapısını açmıştı ve o zaman hem Valvert hem de yanındakiler Pardaillan'la Fausta'nın konuştuklarını duymuşlardı. Bu yüzden Valvert, şövalyenin Fausta ile birlikte gidişine hiç meraklanmamıştı. Gittikleri yuvarlak kuledeki odayı da biliyordu, ama buraya girenin ufacık bir hareketle yok edilebilecek kadar her tarafının makineleşmiş olduğunu aklından bile geçirmiyordu. Fausta'nın sinsi bir darbe hazırlayabileceğini hiç düşünmemişti. Bunun, Fausta'yı pek iyi tanıması gereken Pardaillan'ın da hiç aklına gelmemiş olduğunu gördük. Bu bakımdan, Valvert hiç endişelenmiyordu. Ona göre şimdilik mücadele yoktu; iki düşman arasındaki konuşmanın sonucu, durumu berraklaştıracaktı. İki şeyden biri olabilirdi: Ya Pardaillan'la Fausta anlaşırlardı ve o zaman Pardaillan rahat rahat çekilip giderdi; anlaşamadıkları takdirdeyse Pardaillan'ı yakalamak için adama

ihtiyaç olacak ve kendisine haber verilmesi gerekecekti. Bu yüzden, hiç meraklanmadan konuşmanın sonunu beklemekten başka yapacağı bir şey yoktu. Nitekim o da böyle yaptı; rahat rahat bekledi.

Fakat hanımının güvenini kazanmış bulunan Albaran, yuvarlak kulenin bütün sırlarını biliyordu. Yalnız buranın değil, bu korkunç konağın her çeşit sırrından haberi vardı. Zaten Fausta'nın verdiği emri duyar duymaz işi sezmişti. Bunun üzerine kapının önüne gelerek orada bekleyenlere artık odalarına dönebileceklerini, bu gece kendilerine ihtiyaç olmadığını bildirmişti. Çoğu İspanyol olan ve Albaran gibi tam bir boyun eğme disiplini içinde yetiştirilen silahşorlar, herhangi bir şey sormayı gerekli görmeden dağıldılar. Bu haber, Valvert'in de içini ferahlattıysa da, genç adam bununla yetinmedi ve kendisine bazı haklar tanınmış olduğu için dev İspanyol'a birtakım sorular sordu. Albaran'ın, Valvert'den şüphelenmesi için hiçbir sebep olmadığını söylemiştik. Fakat hanımının sırlarını ele vermeye de hiç niyeti olmadığı için sadece, "Yüce Efendi, bu asilzade hakkındaki düşüncelerini değiştirmiş olduğunu söyledi. Başka bir şey bilmiyorum," diye kısa bir cevap vererek, ortadan kayboluverdi.

Bundan sonra Valvert de ötekiler gibi yaparak kendi dairesine çekildi. O zaman bu dairenin tam yuvarlak kule yolu üstünde bulunduğu aklına geldi. Pardaillan, mutlaka onun dairesinin önünden geçecekti. İçi rahattı ama şövalyenin geçtiğini gözleriyle görürse daha rahat olacaktı. Bu düşünceyle yatağa yatmadı ve kapı arkasına sinerek dışarıyı gözetlemeye başladı.

Böylece, sebebini kendisi de pek bilmeden tuttuğu bu nöbette bir saat kadar vakit geçirdi. Fakat kapısının önünden geçen koridorda en ufak bir gürültü bile duymadı. Kendi kendine, "Amma da uzun konuştular!" diyordu.

Bir saat daha geçtiyse de yine kimsecikler görünmedi. Artık meraklanmaya başlamıştı. "Sakın daha kısa ve gizli bir yol olmasın?.. Belki de Pardaillan'ı oradan çıkarmışlardır," diye düşündüyse de işin içyüzünü anlamak istedi. Sessizce odasının kapısını açtı, koridorda kaydı; yuvarlak kulenin odasına doğruldu. Fakat bitişikteki odanın kapısı önünde duraksadı: "Ya Albaran bu kapının ardında nöbet bekliyorsa!.. Bu saatte buraya gelişimi ona nasıl kaldı göstereceğim?"

Fakat bu tereddüdü uzun sürmedi; hemen sessizce içeri girdi.

Yuvarlak odanın kapısı aralıktı. İçeride hâlâ şamdanlar yanıyor ve kapı aralığından sızan ışık, içinde bulunduğu odayı da aydınlatıyordu. Valvert'in ilk dikkatini çeken ve onu sevindiren şey, burada kimsenin bulunmayışıydı. Ayrıca burada şimdiye kadar hiç farkına varmadığı daracık bir gizli kapı keşfedişine sevindi. Öğreneceğini öğrenmişti. Kendi kendine, "Zaten emindim," diyordu. "Mösyö Pardaillan buradan çıkıp gitmiştir."

Artık içi rahattı, gülüyordu; bilinçsizce kapının aralığından sızan ışığa baktı ve öte yandan ses gelip gelmediğini dinledi. Çıt yoktu. Pardaillan'ın, şu gizli kapıdan çıkıp gittiğinden hiç şüphesi kalmamıştı. Şimdi kim bilir ne kadar uzaktaydı. Artık çekilip gidebilirdi ve yapacağı en doğru şey de buydu ama her nedense artık kapıdan yuvarlak odaya bir göz atmaktan da kendini alamadı. Bakar bakmaz olduğu yerde kalakaldı. Kafasında saçları dimdik oluverdi. Odanın ortasına doğru geniş, kuyu ağzına benzeyen bir delik görmüştü... Şimdi bu deliğe dehşet dolu gözlerle bakıyordu. Bir sıçrayışta deliğin kenarına ulaşarak aşağıya eğildi, baktı. Deliğin içi zifiri karanlık olduğu için derinliğini anlamaya imkân yoktu. Belki dipsiz bir uçurum kadar derindi; belki de sadece birkaç metrelikti...

Delikanlı, olan biteni bir anda kavrayıvermişti. Kafası allak bullaktı: "Mösyö Pardaillan'ı bu kuyuya attılar. Gizli kapıdan çıkıp giden de herhalde Angoulême düküydü... Albaran, dükü gizli kapıdan götürmüş ve kapıyı aralık bırakmış olmalı... Herhalde birazdan gelip her şeyi yerli yerine koyacak. Eğer Mösyö Pardaillan henüz ölmediyse ümit kesmemeli. Ben buradayım ya... Fakat zavallıyı öldürdülerse felaket!.." diyordu.

Bütün ömrü boyunca duymadığı kadar büyük bir acı hissetti. Fakat perişanlığı kısa sürdü. Bu acı, ansızın müthiş bir hiddete çevrildi. Boğuk sesle mırıldandı: "Ah namussuzlar!.. Ben de onlardan bunun acısını çıkarmazsam..."

Yüzü hiddetten buruşmuş, tüyleri diken diken olmuştu. Hiçbir ihtiyata lüzum görmeden, sert adımlarla gizli kapıya yöneldi. Şimdi aklı fikri, Pardaillan'ın sağ olup olmadığını öğrenmekteydi. Eğer yaşıyorsa, ne yapıp edip şövalyeyi kurtaracaktı. Eğer öldürüldüyse, öcünü öyle bir alacaktı ki... Fakat amacına ulaşmak için ne yapması gerektiğini bilmiyordu. İlk aklına gelen, gizli kapının ardında neler olup bittiğini öğrenmekti. İlerledi, kapının eşiğinden atlayıp duva-

rın içine oyulmuş dar merdivenden birkaç basamak indi. Karanlığa doğru eğilip kulak kabartınca durakladı. Tam bu sırada yükselen bir ışık fark etti. Bu hiç şüphesiz, Angoulême'i salıverdikten sonra geri dönen ve merdivenleri tırmanan Albaran'dı. Valvert kendi kendine güldü ve yapacağı şey hemen kafasında netleşiverdi: "Şimdi hemen yukarı çıkıp kapının ardında bekler ve herifi bir yumrukta sersem ederim," dedi. "Ondan sonra da herifin çenesini açıp her şeyi anlatması ve beni Mösyö Pardaillan'ı attıkları kuyunun dibine indirmesi gerekiyor... Yoksa işi bitiktir."

Yavaş yavaş yükselen ışığı gözleriyle takip ederek, yukarı çıkmaya başladı. O sırada, birdenbire ışığın durduğunu gördü. Kulağına bir fısıltı geldi. Sevincinden bağırmamak için kendine güçlükle hâkim oldu. "Bu, Madam Fausta'nın sesi... Şansa bak! Nihayet seninle karşılaştık ha, Fausta zebanisi..."

Basamakları tekrar ihtiyatla indi. İndikçe sesler daha berraklaşıyordu.

Fausta soruyordu: "Dük ne oldu?"

Albaran cevap verdi: "Gitti, madam..."

"Yalnız mı gitti?"

"Evet. Kendisine vermek istediğim muhafızları kabul etmedi."

"Desene epey cesur. Zaten soyu da böyledir. Ama onun hayatı benim için pek değerli. Üstelik geceleri de sokaklar hiç emin değil. Herhalde sen yine ihtiyat tedbirleri almışsındır."

"Dört adamım adım adım peşinden gidiyor ve ona sezdirmeden kendisini kolluyor."

"İyi yapmışsın. Sana hiç Pardaillan'dan filan bahsetti mi?"

"Evet, madam... Onu öldü sanıyor. Bana, bu ölüme pek üzülmüş gibi geldi."

"Geçer... Sen kendisine, Pardaillan'ın ölmediğini sandığını filan söylemedin ya?"

"Niye söyleyeyim? Mösyö Pardaillan şimdi ölmediyse bile, nasıl olsa kısa süre içinde ölecek değil mi?"

Bir süre sustular. Fausta bir şeyler düşünüyor olacaktı. Valvert, basamakların üstünde durmuştu. Bu son sözleri duyunca, sevincin-

den delirecek gibi oldu.

Yine Fausta'nın sesi duyuldu: "Şimdi yukarıya mı çıkıyorsun?"

Albaran cevap verdi: "Evet madam, sonra da Mösyö Pardaillan'ın, bulunduğu yeri, suyla dolduracak yolu açmaya gideceğim."

Yine sustular. Valvert çevik, sessiz adımlarla inmeye koyulurken mırıldandı. "Demek Pardaillan'ı suda boğacaksınız ha? Ah rezil haydut, ah... Hele biraz sabret de ben senin o pis İspanyol kanını barındıran damarlarının yolunu bir hançerde açayım. Gör, yol açmak nasıl olurmuş!"

Fausta, "Hayır, onun böyle ölmesini istemiyorum. Pardaillan, daha iyi bir ölümü hak etti..." dedi. "Onun gibi bir adama yaraşan ölüm, yüreğine bir hançer saplamaktır. Böyle bir kahraman, ancak bu çeşit bir ölümü hak eder."

Valvert bu sözleri duyunca içinden alay etti: "Eh, olur şey değil... Karı hem adam öldürüyor hem de öldürdüğü adamın şerefini, yok bilmem nesini düşünüp onun için ölümlerden ölüm beğeniyor. Adeta acıyor gibi... Eğer bu sözleri söylerken hıçkırmadıysa kellemi keserim."

Bu söz doğruydu. Sözünü bitirirken sesi gözyaşlarıyla ıslanmışa benziyordu: "Albaran! Tam yüreğine bir hançer saplayacaksın, o kadar... Hem de kendi elinle..."

"Başüstüne, madam!.."

"Fakat Pardaillan'ın silahı vardır. Kendi gücüne, kuvvetine ne kadar güvenirsen güven; onunla boy ölçüşmeni istemem! Pardaillan dünyada senden kuvvetli olan tek insandır. Hiç itiraz etme... Onun ne olduğunu bilmezsin. Fakat ben bilirim... Sana senden kuvvetlidir diyorsam, bil ki öyledir."

"Öyleyse ne yapayım diyorsunuz?"

"Yarın sabah Pardaillan'a bir yemek indirirsin... Bu adama layık olduğu şekilde davranılmasını isterim. Ona güzel, bol bir yemek götürmelisin. En seçkin yemekler ve en güzel şaraplar... Anlıyor musun, Albaran?"

"Anlıyorum madam."

"Şarabına uyku ilacı katarsın. Uyuyunca gider ve bir daha uyanmamasını sağlarsın!"

Valvert bir kere daha duraklamıştı. Sessiz adımlarla hızla geri çıkıp dosdoğru odasına yöneldi. Ama hemen yatağa da girmedi; kapının ardına durup kulak kesildi. Böylece on dakika kadar dinledikten sonra koridordaki yavaş ayak sesleri duydu. Hafifçe kapısını aralayıp baktı ve Albaran'ın elinde bir şamdanla geçip gittiğini gördü.

Ancak o zaman hızla soyunup kendini yatağa attı. Birkaç dakika sonra da yirmi yaşındakilerin derin ve sıhhatli uykusuyla mışıl mışıl uyuyordu.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM
ODET DE VALVERT (DEVAMI)

Ertesi sabah, Odet de Valvert'in ilk işi, Fausta'dan bir konuşma izni istemek oldu ve bu lütuf kendisinden esirgenmedi. Fausta, görünüşte değişmez sükûnetini muhafaza ediyorsa da çok meraklanmıştı. Bu delikanlının, kendisiyle özel olarak ne konuşabileceğini merak ediyordu; bunun dışında herhangi bir endişe duymadı. Onu her zamanki nazik tavrıyla kabul etti ve hemen söze başlayarak Valvert'i pohpohladı:

"Sizden çok memnunum, Mösyö Valvert... Dün akşamki alarmda büyük çaba harcadınız."

Valvert de sakin sakin, gülümseyerek cevap verdi:

"Zaten ben de dün akşam konağınızda geçen bütün olaylar üzerinde görüşmek için geldim, madam."

Delikanlının pek üzerine bastığı bu "bütün olaylar" sözü üzerine Fausta delikanlıya uzun uzun bakıp pek iyi anlamamış gibi tekrarladı:

"Bütün olaylar mı? Nelermiş bunlar?"

En saf tavrını takınan Valvert:

"Ne olacak?" dedi. "Sizin Angoulême düküyle konuştuklarınız, sonra bu konuşmalarınızı dinleyen Mösyö Pardaillan'ın meydana çıkarılması ve onunla yuvarlak kuledeki odada yaptığınız konuşmadan sonra Mösyö Pardaillan'ın ortadan kayboluvermesi gibi olayları kastediyorum. Mösyö Pardaillan, o odadan dışarı çıkmadığı halde ortadan kayboldu. Bunlar önemli olaylar değil mi, madam?"

Delikanlının gülümseyerek en saf tavrıyla söylediği bu sözler, Fausta'da tepesine inen bir gürz tesiri yapmıştı. Birden tehlikeli, hatta belki de öldürücü bir tehdit karşısında bulunduğunu sezdi. Fakat kendine o derece hâkimdi ki içinde kopan fırtınayı yüzü hiç bel-

li etmedi. Heyecanını sezdiren tek şey, biraz kımıldanması ve pek soğuk bir tavır takınması oldu. Azametinden bir şey kaybetmeden, masanın üstündeki çekici alıp bir çıngırağa vururken:

"Özel konuşmanızda bir şahidin de bulunması daha iyi olacak sanırım, Mösyö Valvert..." dedi.

"Ben de öyle sanırım!"

Odada hemen Albaran belirmişti. Fausta ona tek kelime bile söylemedi. Sadece ona bir saniye şöyle baktı ve bu bakış yetti. İri yarı adam, ölçülü adımlarla odanın biricik kapısına gidip yaslandı; kollarını geniş göğsünde kavuşturdu ve hareketsiz, sessiz, canlı bir heykel gibi kalakaldı. Bu haliyle izni olmadan kapıdan çıkılamayacağını anlatmak istiyordu.

Valvert olup bitenleri başını eğip beğendiğini belirterek dikkatle seyretmişti. Dev, yerine yerleşince Fausta da en korkunç hiddet gösterilerinden daha müthiş bir kaygısızlıkla ve sesini yükseltmeden:

"Şimdi anlatın, mösyö..." dedi.

Valvert karşısındaki müthiş aktristen aşağı kalmadan, sükûnetle cevap verdi:

"Zaten bunun için gelmiştim, madam..." Gülümseyerek hâlâ dalgın dalgın, kaskatı kesilmişçesine duran Albaran'ı göstererek: "Hem şimdi daha rahat konuşabileceğim, madam," dedi. "Kendini savunamayan bir kadın karşısında söylemekten çekineceğim şeylerden çekinmeme de artık lüzum kalmadı."

Fausta ciddi bir tavırla onayladı. Valvert de saf saf devam etti:

"Önce size şurasını haber vereyim. Angoulême düküyle konuştuklarınızı dinledim, madam..."

Fausta'nın gözlerinin kırpılması, bu başlangıçtan duyduğu heyecanı belirtti. Fakat sadece:

"Ya? Neler biliyorsunuz bakalım? Doğrusu pek merak ettim!" dedi.

Valvert bir reverans yaptı:

"Merakınızı gidereceğim, madam!" Doğruldu, ateşli gözlerini kadının gözlerine dikerek, "İspanya kralının yardımıyla Kral XIII. Louis'yi soyup soğana çevirerek tacını, tahtını Angoulême piçine

vermeyi tasarladığınızı biliyorum," diye söze başladı. "Hatta XIII. Louis'i soymak için onu öldürmeye kadar bile gidileceğini biliyorum... Bu cinayet için Ravaillac'ın kurbanının kanları arasından alınmış bıçağı benim elime vermek ve beni bu işe alet etmek istediğinizi de biliyorum. Valvert soyundan bir insanın, bir kralı öldürecek derecede küçülebileceğini düşünmekle bana hakaret etmek ne demektir, biliyor musunuz siz? Erkek olsaydınız, yalnız bu düşünce için bile size kan kustururdum. Ama ne yapayım ki kadınsınız. Geçiyorum..."

Valvert'in, şu anda Fausta tarafından mahkûm edildiği muhakkaktı: Baştan aşağıya tuzak dolu bu şahane konaktan sağ çıkamayacaktı. Albaran'ı bile hayrette bırakarak delikanlının hemen öldürülmesini işaret etmemesinin tek sebebi de Valvert'in bu müthiş sırlardan ne kadarını bildiğini öğrenme merakıydı. Hiç bozmadan:

"Ee, sonra?" dedi.

"Sonra size şunu da söyleyeyim ki Mösyö Pardaillan'ı karanlık aralığa götürerek konuştuklarınızı dinlemesine imkân veren de benim, madam... Gerçi sonradan orada Albaran tarafından yakalandı ama benim sadece başını dinleyebildiğim enteresan konuşmanızın hepsini dinledi."

Bu sefer, delikanlının bu itirafını bir ihanet sayan Fausta, sükûnetini kaybetti ve kızgın bir canavar gibi titreyen sesiyle:

"Vay, bunu da mı yaptınız?" dedi.

"Yaptım, madam..."

"Niçin?"

"Çünkü Mösyö Pardaillan benden bu yardımı istedi. Onun hiçbir isteğini reddedemem."

Fausta kendini tutamadı:

"O kadar mı iyi ahbapsınız?" diye kükredi.

"Mösyö Pardaillan'ı neredeyse altı yıldır tanırım, ama o benim babam gibidir. Beni yetiştirip adam eden odur... Kendisine o kadar sevgi ve saygı beslerim ki çocukken kaybettiğim babama da ancak bu kadar sevgi ve saygı besleyebilirim."

Fausta lanet dolu bakışlarını göğe kaldırdı... Her şeyi umardı ama bu silleyi hiç beklememişti. Kadının düşüncesini sezen Valvert, yine alay etti:

"Hayal kırıklığına uğradığınızı görüyorum. Entrikalarınızın uygulanması için şeref sembolü olan Mösyö Pardaillan'ın yetiştirmesi bir genci seçmeniz gerçekten büyük şanssızlıktır. Neden daha sıkı araştırıp soruşturmadınız, madam?"

Fausta kendisini toparlamıştı. Soğuk soğuk gülümseyerek:

"Bana söyleyeceklerinizin hepsi bu kadar mı?" dedi.

"Kim demiş bu kadar diye, madam... Ben size Mösyö Pardaillan'ın ortadan kaybolduğunu söyledim... Kendisine karşı, evladıymış gibi sevgi beslediğimi de söyledim. Ama dilimin ucunu kaşındırıp duran bir şey daha var ki yalnız olsaydınız, kadınsınız diye size söyleyemezdim. Fakat şimdi söyleyeceğim. Eğer pek ağır gelirse sizin hesabınıza, şurada bekleyen İspanyalı devini harekete geçebilir."

"Söyleyin..."

"Söyleyeceğim, madam... Hiçbir zaman yalan söyleyecek kadar aşağılanmayacağını söyleyen Sorrientès düşesi, beni hizmetine aldığı gün aynen 'Fransa'ya sadece kralımıza yardım için gelmiş olduğunu' söylemekle büyük ihtiyatsızlık yaptı, madam. Vay canına! Demek birini öldürmeye kalkışmak, ona yardım etmek demektir, ha!"

"Sorrientès düşesi için gerçek kral, XIII. Charles'dır. Bütün kuvvetiyle ona yardım için çalıştığını da inkâr edemezsiniz ya... Sorrientès düşesi yalan söylemedi."

"Tam, kadın papa olmayı kurmuş olan Prenses Fausta'ya yakışır bir döneklik..."

Fausta; adıyla birlikte müthiş mazisine yapılan bu imaya şaşırmadı. Mademki Valvert, çocukluğundan beri Pardaillan'ı tanıyordu; şüphesiz kendisinin kim ve ne olduğundan da haberi vardı. Dün akşam da Pardaillan'la konuşmuş olduğuna göre şövalyenin kaşla göz arasında kendisine Sorrientès düşesinin asıl adını söylemiş olduğu besbelliydi.

Fausta:

"Mösyö Pardaillan hakkında başka söyleyeceğiniz varsa söyleyin," dedi.

Valvert, kendisini avucunda sanan bu dişi kaplanın karşısına boş yere çıkmamıştı. Ne yaptığını ne istediğini, bunları nasıl koparacağını pekâlâ biliyordu. Gittikçe öfkeli bir şekilde:

"Size şunu söylemek istiyorum madam," dedi. "Siz, Mösyö Pardaillan'ı bir tuzağa, tuzakların en adi ve alçakçasına düşürdünüz. Çünkü Mösyö Pardaillan, peşinizden gitme ihtiyatsızlığında bulunduğu yuvarlak kuledeki odadan hâlâ çıkmadı. Mösyö Pardaillan'ı ne yaptınız, madam?"

Fausta kesip attı:

"Öldü!"

"Yalan söylüyorsunuz... Zaten ben, bana yine böyle aşağılık ve küstahça bir yalan söyleyeceğinizi de biliyordum. Ama onun henüz ölmemiş olduğunu biliyorum." Albaran'ı gösterdi. "Gözüyle beni gebertecekmiş gibi bakan bu herif, şövalyeye mükemmel şaraplarla sulanmış nefis bir yemek indirecek. O şaraplara da önceden uyku ilacı katılacak. Böylece pek değer verdiği alçak vücudunu hiç tehlikeye atmadan, şövalyenin yüreğine bir hançer saplama imkânına kavuşacak. Çünkü siz onun suda boğulmasına razı değilsiniz. Bakın ben neler biliyorum, madam... Bir daha sefere bu cehennem konağının gizli merdivenlerinde sohbet ederken daha ihtiyatlı olmalısınız... İşte ben bütün bunları biliyorum ve size diyorum ki buradan ancak Mösyö Pardaillan'la beraber çıkacağım."

Fausta azametli ve kayıtsız bir tavırla hiç kıpırdamadan dinlemişti. En sonunda tatlı sesiyle cevap verdi:

"Doğrusunu ararsanız, bu isteğiniz bana haklı görünüyor." Albaran'a dönüp aynı sesle, "Albaran, Mösyö Valvert'i memnun et... Mademki Mösyö Pardaillan'ı babası gibi seviyormuş, buradan ikisinin bir arada çıkmalarının çaresine bak..."

Bunun yanlış anlaşılır yeri yoktu. Bu, ölüm emriydi... Verdiği emrin nasıl uygulanacağını görmek için koltuğuna yerleşişinden de belliydi ki Albaran'ın bu işi, başaracağını umuyordu. Devin müthiş gücüne güveniyor; delikanlıyı yalnız başına haklayacağını muhakkak saydığı için yardım istemeyi bile gerekli görmüyordu.

Valvert, verilen bu emri anlamamış gibi teşekkür edercesine eğilip Albaran'a döndü ve hiçbir şey söylemeden, yerinden kımıldamadan, merakla onun kendisinden yana ilerleyişine baktı.

Albaran, kılıç çekmemiş ve hiçbir şey söylememişti. Sallana sallana yürüyordu. Hâlâ kendisine, pek eğleniyormuş gibi bakan Valvert'in iki adım yakınına kadar gelince boğuk sesiyle:

"Prensesi aşağıladığın için öleceksin," dedi. "Tanrı'ya dua edebilmen için sana bir saniye izin veriyorum."

Bir süre durdu. Sonra kendisini delikanlıdan ayıran mesafeyi iki adımda aşıp iri yumruğunu kaldırarak Valvert'in tepesine indirdi.

Valvert müthiş yumruğun kalkışını görmüştü. Ne gözünü kırptı ne de ufak bir hareket yaptı. Yalnız, tam yumruğun ineceği anda topuklarının üstünde dönüverdi. Bu dönüş, o kadar çabuk ve kesin oldu ki Albaran'ın korkunç yumruğu boşluğa indi. Ezici kuvvetini, tamamen bu öldürücü yumruğa vermiş olan dev, hızını alamayarak sendeledi. Zaten Valvert'in istediği de buydu. Çam yarmasının yumruğundan kaçınırken kendi yumruğunu herifin kellesine yıldırım gibi indiriverdi. Onunki boşluğa filan da inmedi. Azımsanamayacak güçle tepesine yerleşiveren yumruğu, devi büsbütün sersemlemiş halde, Fausta'nın ayaklarının dibine serdi. Valvert, ona kalkma imkânını vermeden, bir sıçrayışta üstüne çullandı. Yumruğu yeniden Albaran'ın kafasına müthiş bir ağırlıkla indi; herif yere baygın ve bitkin durumda yapışıverdi.

Fausta, hayret içinde kuvvetine güvendiği deve baktı. Kendisi de şimdi tamamen Valvert'in elinde kalıvermişti. Fakat sükûnetini bozmadı ve eli yine çıngırağın çekicine uzandı. Devin üstünden kalkıp doğrulan Valvert, çekici kadının elinde görünce karşısına dikiliverdi ve korkunç bir tavırla:

"Dikkat edin, madam!" dedi. "Yardım istemeye filan kalkışırsanız, sizi öldürmeye mecbur kalırım."

"Bir kadını, bir kraliçeyi öldürmekten de çekinmezsiniz, demek?"

"Aşırmak niyetinde bulunduğunuz şu Fransa tahtına oturmuş bile olsanız yine çekinmem, madam!"

Bu sözü de her şeyi göze almış bir adamın tavrıyla söylenmişti. Fausta'nın rengi biraz solmuştu ama hâlâ kendine hâkimdi; azametli görünmeye devam ediyordu. Delikanlıya baktı. Tehdidini yerine getiremeyeceğini mi sezdi? Belki de... Kayıtsız bir tavırla omuz silkerek elindeki çekici kaldırmaya yeltendi.

Fakat Valvert, "Eğer bu kadının tükenmek bilmez gururunu boğmazsam, ben de Mösyö Pardaillan da mahvolduk demektir!" diye düşündü.

Artık tereddüt etmedi. Fausta'nın yapacağını hiç ummadığı şeyi yaptı. Kadının bileğine yapıştı ve bu bilek, müthiş bir cendere içindeymişçesine kıpırdanamaz bir hal aldı. Valvert hançerini de çekerek Fausta'nın gırtlağına dayadı. Kadın, bileğini müthiş cendereden kurtarmak istediyse de o, beyaz bileği kırmak pahasına bile olsa daha fazla sıktı. Aynı zamanda da korkunç bir sesle:

"Ufacık bir ses çıkarırsanız, gık dedirtmeden boğazlarım sizi..." diyordu.

Fausta bu sert hareketi, bu keskin tavrı, bu taş kesilmiş yüzü ve ateş saçan gözleri görünce delikanlının ciddi konuştuğunu, ufacık bir ses çıkarırsa aman vermeden boğazlanacağını düşündü. Karıncalanan parmaklarını istemeye istemeye açtı, çekici bıraktı. Can acısının verdiği iniltiyi bile yutkunarak önledi. Yüzü kireç gibi kesilmiş, gözlerinden en cesur insanları bile ürkütecek ışıklar fışkırmaya başlamıştı. Valvert bunu da umursamadı. Kadın sesini çıkarmıyordu ya... Onun istediği de buydu...

Gerçi Fausta yardım istemiyordu ama hâlâ da inanamamış gibiydi; soruyordu:

"Bir kadını öldürmekten de çekinmezsiniz demek?"

"Mecbur ederseniz, kılım bile kıpırdamaz."

"Ne duruyorsunuz? Saplayın şu bıçağı gırtlağıma... Beni ölümden korkar mı sandınız?"

"Cesur olduğunuzu bilirim. Ölüm size vız gelir. Ama ben sizi öldürürsem; yani şu bıçağı, sapına kadar gırtlağınıza sokuverirsem, o zaman bütün o tatlı hülyalarınıza, gelecek için beslediğiniz o parlak ümitlerinize elveda demeniz gerekecek. Oysa bana Mösyö Pardaillan'ın canını bağışlarsanız, ben de sizin canınızı bağışlayacağım. Sizin gibilere karşı ne kadar ihtiyatlı davranılsa yine az olacağı için şövalyenin bulunduğu zindana sizinle beraber gitmek istiyorum. Ondan sonra da ikimizi birden, bu müthiş ininizden dışarı sağ salim bırakacaksınız. İşte şimdi size iki saniye mühlet, madam. Hemen kararınızı verin..."

Fausta bu rengi kaçmış, tüyleri diken diken olmuş gencin üstüne eğildiğini görünce bir saniye daha gecikirse hançerin gırtlağına girivereceğini düşündü. Henüz ölmek istemiyordu. Mağlup olduğunu, cesaret ve soğukkanlılıkla kabul etti. Öldürücü ışıltılar dolaşan göz-

lerini karşısındakine dikti ve korkunç bir sükûnetle:

"Peki," dedi. "Sizi Pardaillan'ın yanına ben götüreceğim. Gelin!"

Valvert, kadının gözlerinin içine bakarak:

"Bir dakika, madam..." dedi. "Şimdi maiyetiniz, askerleriniz, uşaklarınız arasından geçeceğiz. Ayrıca geçeceğimiz odaların, salonların ve koridorların da yuvarlak oda gibi makineli olma ihtimali var. Bu yerlerde, tıpkı Mösyö Pardaillan'dan yakayı sıyırdığınız gibi ufacık bir hareket yapıp benden de kurtulabilirsiniz. Size şu kadar söyleyeyim ki bir şüpheli hareketinizi görür veya sesinizin tonunda en ufak bir değişiklik sezersem, ilk işim, bıçağı gırtlağınıza saplamak olacak."

Fausta tam bir kayıtsızlıkla:

"İhanet edeceğimden korkuyorsanız elimden tutun," dedi.

Valvert'in kibarlık gösterip bu teklifi reddedeceğini sanıyordu. Oysa delikanlı hiç tınmadı. Sadece:

"Bahşetmek istediğiniz büyük şerefi sevinçle kabul ederim," dedi.

Valvert sol elini açıp uzattı. Fausta sağ elini çekinmeden onun avucuna bıraktı. Valvert'in parmakları bu eli kavradı ve delikanlı artık kadını kaçırmayacağından emindi...

Valvert, Fausta'nın, kendisi için pek aşağılayıcı olan bu durumdan bir an önce kurtulabilmek uğrunda hızlı yürüyeceğini umuyordu ama öyle olmadı. Fausta, azametli yürüyüşünü hiç bozmadı. Valvert'in hızlanma teşebbüslerini de boşa çıkarıyordu. Fakat yine de bodrum katına indiler. Fausta tereddütsüz, gideceği yeri bilen bir insan haliyle yürüdü ve üstünde hiç kilit görünmeyen bir demir kapının önünde durdu. Valvert, bodrum katına inerlerken aldığı meşaleyi tutarak kapıyı aydınlattı. Kadın gizli bir manevrayla kapıyı açar açmaz delikanlı içeriye doğru sevinçle seslendi:

"Hey, Mösyö Pardaillan! Ben geldim, Odet... Sizi çıkarmaya geldim."

Fausta kapı açılır açılmaz, herhangi bir hileye başvurmadığını göstermek için önden girdi. Valvert de meşalesi elinde, Pardaillan'ın ses vermeyişine şaşarak prensesin ardından yürüdü. Birlikte içeriye girince ikisi birden aynı anda bağrıştılar. Mahzen bomboştu.

Valvert hiddetle homurdandı:

"Eğer bu da yeni bir ihanetinizse size pek pahalıya mal olacak, madam!"

Bu sözü söylerken şiddetle hançerini çekti ve kapıyla Fausta arasında durdu. Ama Fausta'nın aklına sıvışmak gelmemişti. Belki de ömründe ilk defa olarak bir ihanetle yakayı kurtarmayı düşünmemişti. Hatta o da Valvert kadar şaşırmıştı:

"İşte bunu anlayamadım!" diye haykırdı.

Odet de Valvert, kadının yalan söylemediğini sezdi. Ama kuşkulanmaktan ve kapının ağzında durmaktan kendini alamadı. Bütün dikkatini Fausta'ya vermişti. Oysa Fausta başka şeyler düşünüyordu. Ne kımıldıyor ne de bir laf ediyordu. Şimdi onu ilgilendiren tek şey, Pardaillan'ın ortadan kayboluşuydu. Tetikte duran Valvert birden sordu:

"Yanlış bir mahzene girmemiş olduğunuzdan emin misiniz?"

Kadın ciddi bir isyanla:

"Artık evimi de tanımayacak mıyım?" dedi. "Hem baksanıza, mahzen yuvarlak değil mi?.. Yuvarlak kuledeyiz. Siz de bilirsiniz ki bizim konağın bir tek kulesi yuvarlaktır."

Valvert düşündü: "Mösyö Pardaillan, dışarıdan yardım gelmesini bekleyecek tıynette adam değildir. Kendi işini fazla uzatmadan kendisi görür. Herhalde bu zindandan kaçmanın bir çaresini bulmuş olacak. Ama nasıl? Madam Fausta'nın da şaşmasına bakılırsa buradan kaçmak kolay değil! Fakat o, bu işi de başarmış. Baksana, burada değil işte... Acaba nasıl sıvıştı şuradan?"

Öne doğru bir adım attı ve meşaleyi havaya kaldırarak kendinden önce Fausta'nın yaptığı gibi ortalığı gözden geçirdi; Pardaillan'ın nasıl kaçmış olabileceğini keşfetmeye çalıştı.

Öne doğru bir adım attı ama ikinciyi atmaya fırsat bulamadı. Tam o sırada kafasına müthiş bir şey indi, taş kubbenin beynine çöktüğünü sandı. Gözleri karardı. Kulaklarında dehşetli bir uğultu belirdi. Yüzükoyun külçe gibi yere yıkılarak hareketsiz kalakaldı.

Fausta, delikanlının, üstünden aşarak zindandan çıktı. Nereden geldiği bilinmeyen, rengi uçuk, bacakları üstünde sallanan ve sol yumruğunu zorlukla kımıldatabilen Albaran yanı başındaydı. Elinde bir fener vardı. Fausta kapıyı dikkatle kaparken söyleniyordu:

"Hani sen de öcünü almak için vakit kaybeden soydan değilmişsin. Yukarıda bir ara gözünü kırpar gibi yaptın ama acaba yanlış mı gördüm, dedim. Ama bir yandan da sen yetişebilesin diye pek yavaş yürüdüm. Neyse, artık bu iş de bitti demektir. Geberdi gitti işte..."

Albaran:

"Doğrusu, orasından pek emin değilim, madam," dedi.

"Nasıl değilsin? Bir yumrukta bir öküzü öldürürsün sen..."

"Gücüm yerinde olursa evet, madam... Ama bugün kendim de yarı yarıya gebermiş gibiyim. Çok zayıf düşüverdim. Vurduğum yumruktan pek emin değilim doğrusu... Onun için sözümü dinlerseniz, biz mahzene hemen su akıtmaya başlayalım..."

Fausta bu söze cevap vermeden:

"Peki, ama Pardaillan ne oldu, Albaran?" dedi. "Buradan yakayı kurtarabileceğini aklım almıyor. Eğer zindanın bomboş olduğunu gözlerimle görmemiş olsaydım, asla inanmazdım."

Çam yarması, tahminini söyledi:

"Herhalde dehlizde olacak. Dehlize giden pencerenin demir parmaklıklarından birini kırmıştır. Onu kırabilir ama nehre bakan demir kapıyı kıramaz. Yapılacak şey hem zindanı hem de dehlizi suyla doldurmak!"

Fausta da hemen kararını verdi.

"Öyleyse hiç durma, Albaran, hemen git..."

Mahzun bir tavırla söylendi:

"Zavallı Pardaillan! Demek ki alnında suda boğulup ölmek yazılıymış!"

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM
YER ALTI KANALI

Pardaillan, birdenbire boşluğa doğru uçarken bir taş yığını gibi düştüğünü hissetmiş ve şaşırmış, çığlık atmaktan kendini alamamıştı. Yuvarlak odada kalan Fausta ile Angoulême dükü bu bağrışı duymuşlardı. Fakat şövalyenin düşüşü, aynı şekilde, yıldırım hızıyla devam etmedi; birdenbire kesiliverdi.

Şövalyenin oturduğu koltuğun döşeme kısmı, herhalde gözle görülmeyen bir yol üstünde hareket ediyordu ki iniş kısa süre sonra yavaşladı. Soğukkanlılığını elde etmiş olan Pardaillan:

"Anlaşılan Madam Fausta, bu zindanın dibinde kemiklerimin kırılmasını istemiyor. Bu da az şans sayılmaz doğrusu!" diye düşündü.

Ayağa kalktı; keskin gözlerine rağmen etrafında karanlıkta hiçbir şey göremiyordu. Ortalığı kollamak için kollarını uzatmak zorunda kaldı ve:

"Burası kuyu," dedi. "Bir kuyuya iniyorum galiba."

Ayakta durup gözüyle göremediğini kulağıyla seçmeye çabaladı. Fakat hâlâ işleyen makinenin gıcırtılarından başka bir şey duyamadı. Sonra makine durdu; bu gıcırtı da kesildi.

"Anlaşılan varacağımız yere vardık. Ama neredeyiz? Burada bizi bekleyen akıbet nedir?" diye düşündü. "Cehennemi buluşları hiç de kıt olmayan Madam Fausta'nın bu sefer bana ne biçim bir sürpriz hazırladığını sezebildimse adam değilim!" Alaycı bir gülümseyişle, "Ama aramaktan da geri kalmamalıyım," dedi.

Ayağını uzatınca boşluktan başka bir şeye rastlamadı. Oysa demin koltuğuyla beraber inerken kollarını uzatmış ve kuyu duvarlarını fark etmişti. Eğilip kılıcıyla kuyunun dibini bulmaya çabaladıysa da herhangi bir sonuç alamadı. Tam bu sırada ansızın daha az şiddetli bir gıcırtı duyunca kendisini buraya indiren makinenin hiç değilse

bir kısmının tekrar harekete geçtiğini sezdi. Aynı anda altındaki döşemenin eğilmeye başladığını hissetti. Döşeme eğildikçe ağır koltuk da bir tarafa kayıyor ve şövalyeyi de itiyordu. Pardaillan, "Artık inme zamanımız gelmiş olacak. İnelim, bakalım!" dedi. Atlamaya yeltenmedi. Döşemenin üstünde hafifçe kaydı ve ufak bir sarsıntıdan başka bir şey duymadan ayakları yere değdi. Zifiri karanlıkta hiçbir şey göremiyordu ama ne olacağını da kestiriyordu... Onun için bulunduğu yerden çabucak uzaklaştı. O sırada eğilen döşemede tutunamayan ağır koltuk yuvarlanıverdi. Biraz daha dursaydı, koltuğun altında ezilip giderdi.

Şövalye saniye kaybetmedi. Ayağıyla yoklaya yoklaya duvara gitti ve duvardan elini hiç ayırmadan yürüdü: "Şimdi yuvarlak kulenin temelinde bulunuyorum. Bunu biliyorum ama bu bilgiden ne yarar sağlayabilirim? Peki, bu kulenin bir kapısı olması gerekmez mi? Şu kapıyı bir arayalım bakalım."

Aradı. Sadece demir bir kapı vardı ama kapıda hiç kilit yoktu. Üstelik, duvara o kadar iyi gömülmüştü ki kapı olup olmadığı bile belli değildi. Zaten bu sırada makine gürültüsü tekrar başlamıştı. Şövalye el yordamıyla koltuğunu aradı. Bulunca da koltuğun üstüne çökerek derin düşüncelere daldı. Bu dalgınlığı aşağı yukarı bir saat sürdü. Sonra birdenbire:

"Bu ne ya? Karanlık biraz hafifledi gibime geliyor," dedi.

Hemen ayağa fırlayarak kafasını yukarı kaldırınca ister istemez gülümsedi. Ta yukarıdan, daracık bir delikten ışığa benzer soluk bir aydınlık sızıyordu. Bu deliğin üstünde haç şeklinde yerleştirilmiş bir parmaklık vardı ama o kadar yüksekteydi ki oraya erişmeyi akla bile getirmemek daha iyiydi. Ne var ki bu buluşu Pardaillan'a önemli göründü ve gülümseyerek düşündü: "Bu deliğin nereye açıldığını ve ardında ne olduğunu görmek gerek. Belki hiçbir şey yoktur. Böylesi daha akla yakın... Ama ne de olsa bir kere oraya tırmanıp bakmalı! Güzel... Nasıl tırmanacağız?"

Bir süre düşündükten sonra yine güldü. "Şu dünyada benden salağı yok! Madam Fausta'nın tahsis ettiği mükemmel koltuğu ne çabuk unuttum... Bundan ala merdiven mi olur?"

Hemen koltuğu deliğin altına sürükledi, arkalığına tırmandı ve ayaklarını arkalığın tepesine basar basmaz, tam istediği yüksekliğe

erişmiş oldu. Başını parmaklık arasından geçirerek öte yanı inceledi. Hem gözleri yavaş yavaş karanlığa alışmıştı, hem de zifiri karanlık değildi. Deliğin öte yanında tavanı epey alçak bir yer altı yolu bulunduğunu fark etti. Burası, Albaran'ın kanal dediği yerdi. Şövalye burayı görünce tekrar kendi kendine sorular sormaya başladı:

"Bu kanal nereye gidiyor acaba? Nereye olursa olsun, bir yere vardığını bilsem yeter. Hiçbir yere varmasa bile buraya çıkmak, aşağıda kalmaktan daha iyi değil midir? Yalnız, Madam Fausta'nın beni tıkmak istediği yer burası olmasın da..."

Kanalı daha dikkatle gözden geçirince dümdüz ve sert bir yokuş halinde uzandığını gördü. Burada eğilmeden yürünemezdi. Kanalın zemininde kurşun bir boru vardı. Herhalde su borusuydu; kanalın zindana açıldığı yerde duvara gömülüp iniyordu. Biraz daha araştırdıktan sonra borunun açılan yerini de keşfetti. Demir parmaklığın az altında, duvarda geniş bir delik vardı ve bu delik iri bir bahçe kovasının süzgecine benziyordu. Ardı ardına yaptığı bu keşifler üzerine bir hayranlık ıslığı çalmaktan kendini alamadı. Meseleyi anlamıştı:

"Bu yer altı kanalı, Seine Nehri'ne açılıyor galiba..." diye söylendi. "Şu boru da sanırım nehirden geliyor... Herhalde borunun nehirdeki ucunda bir kapak, bir musluk filan var. Bu musluğu açınca borudan süzgeç yoluyla zindana su akmaya başlıyor... Aşağıdan baksaydım, bu süzgeci imkânı yok göremezdim. Mahzen yavaş yavaş su ile doluyor ve içinde bulunan da boğulup gidiyor. Fausta, beni yirmi, otuz çeşit ölümle öldürmeyi denedikten sonra demek ki şimdi suda boğup gebertmekte karar kıldı."

Uzun süre dalgın dalgın baktıktan sonra:

"Mademki bu kanal nehre açılıyor, herhalde orada bir delik daha var. Belki bu delikten geçip yakayı sıyırıveririm. Zaten en kestirme yol, şu dehlize geçmek! Pek basit görünüyor ama bir deneyelim bakalım..."

Parmaklıklardan birine tutunarak gerinip bütün kuvvetiyle asıldı. Demir titreyip gerildi ama dayandı. Şövalye, aynı şeyi, on, belki de yirmi defa denediyse de her seferinde aynı sonuçla karşılaştı. Sonra birden, koltuğun arkalığında ayakta durup bu işe böyle iğreti bir durumda kalkışmanın anlamsızlığını sezerek durdu. Fazla inatçılığın gereği yoktu... Parmaklığın gömülü bulunduğu taşı yokladı. Han-

çeri yanındaydı. Çıkarıp eline aldı. Bu hançer, kısa, yayvan, sağlam bir aletti. Hemen parmaklığın etrafındaki taşı oynatmaya başladı. Daha ilk kaldırışta başarılı olunca, "İyi kazıyor," deyip devam etti.

Birkaç saatte parmaklık tamamen sökülmüş ve Pardaillan, demiri kolayca çıkarmıştı. Pardaillan dehlize girdiğinde güneş doğmuştu. Dakika kaybetmedi ve yorgunluk nedir bilmediği için dehlizin nereye vardığını öğrenmeyi de iyice kafasına koydu. Rastgele yürümeye ve söktüğü parmaklığı da ya manivela yahut da sopa olarak kullanılır diye taşımaya başladı. Sonunda kalın demir levhadan yapılmış, birkaç yerinde altın frank büyüklüğünde deliği bulunan bir kapıya rastladı: Orada durup demir kapının deliklerinden gelen taze nehir havasını içine çekti. Bu deliklerden yalnız hava değil, ışık da sızıyordu; önündeki kapıyı incelemeye başladı.

Bu kapıyı açmanın iki çaresi vardı: Ya kilit kırılacaktı ya da kapıyla menteşelerin gömülü bulunduğu rıhtım duvarı arasına bir manivela sokularak menteşeler sökülecekti. Demir duvardan söktüğü parmaklığı yanında getirmişti ama bu parmaklık, kapı ile duvar arasına giremeyecek kadar kalındı. Ancak kilidi dövmek için çekiç gibi kullanabilirdi. Ne var ki olanca gücüyle vurduysa da kilide herhangi bir zarar vermenin imkânı olmadığını gördü.

"Bu işi becermek için daha ağır bir şey lazım. Hele arayalım bakalım," dedi.

Yere doğru eğilince kurşun borunun içinde bir fokurtu duyar gibi olmuştu:

"Vay canına!" dedi. "Madam Fausta, zindana su akıtmaya başladı. Ansızın suya gömülmek hiç işime gelmez doğrusu... Gidip bakalım da şu suyun ne kadar aktığını görelim..."

Dehlizin zindana açılan ağzına döndü ve duvardaki süzgeçten su akmakta olduğunu gördü. Artık zindanla uğraşmaya niyetli değildi ama yerde bir cisim görmüştü:

"Bu ne böyle?"

Bu, Odet de Valvert yere yıkılırken elinden fırlayan, Fausta'nın da kaldırmayı gerekli görmediği ve bir rastlantı sonucu yere düştüğü halde sönmemiş meşaleydi. Şövalye, meşalenin hafif ışığında yere uzanmış adamı gördü. Ancak, yüzükoyun yatmış olduğu için Valvert'i tanıyamadı. "Ben burada yokken Madam Fausta bana bir

arkadaş gönderme lütfunda bulunmuş..." diye düşündü. "Bu zavallı neden kımıldamıyor?.. Ölmüş mü acaba? Şunu yakından göreyim."

Delikten aşağı sarkarak ayağıyla koltuğun arkalığını araştırdı. Pek çabuk davrandı ama süzgeçten akan sudan yakayı kurtaramadığı için epey ıslandı. Yine de aldırmadı ve yerdeki meşaleyi alarak eğildi ve Valvert'in vücudunu çevirince onu hemen tanıyıverdi:

"Aman, bu Valvert'miş!.. Ah! Tanrı'nın cezası Fausta!" dedi. "Eğer bu çocuğa kıydınsa alacağın olsun..."

Yaralının yanına eğilerek vücudunun her tarafını yokladı. Delikanlının sadece bayılmış olduğunu hemen anladı. Çabucak öyle bir durumda yapılması gereken basit tedaviye girişti. Odet de Valvert de kendisine geliyordu... Kendisini şövalyenin kucağında bulunca hayretle:

"A! Mösyö Pardaillan!" diye bağırdı.

Şövalye heyecanını saklamak istediği zamanlarda takındığı soğuk tavırla:

"Eee, nasılsınız bakalım, kont?" diye sordu. Valvert, kendi kendisiyle alay etti:

"Kafasına elli kilo iniveren bir insan ne kadar iyi olabilirse o kadar iyiyim."

Pardaillan güldü:

"Kafanız da epey kalınmış. Hiçbir yerinde kırığı, çatlağı yok. Zaten asıl mesele de onda... Bir saate kadar büsbütün kendinize gelirsiniz!"

Valvert çevresine merakla bakarak sordu:

"Biz neredeyiz? Madam Fausta'nın sizi kancıkça attığı zindanda değil miyiz?"

"Oradayız."

"İşte buna şaşırdım doğrusu. Biraz önce Madam Fausta ile birlikte buraya geldiğim zaman siz burada değildiniz... Yani biz sizi göremedik. Yoksa canınız istediği zaman göze görünmemenin yolunu mu buldunuz, mösyö?"

Bu soruyu pek ciddi soruyordu. Pardaillan "evet" deseydi, hemen inanacaktı. Fakat şövalye bir yandan hafifçe gülerken bir yandan da:

"Hayır," dedi. "Henüz kendimi göze görünmez hale getirmenin çaresini bulamadım... Sadece bu zindandan çıkan yolu buldum, o kadar... Eğer sözümü dinlerseniz, burada pek fazla kalmayız. Daha şimdiden ayak bileklerimize kadar suya battık... Burası hiç de rahat bir yer değil, azizim..."

"Su bileklerimize kadar çıkmış. Bakıyorum, şu Fausta, hiç vakit kaybetmiyor..."

"Vaktin değerini iyi bilir şeytan..."

Valvert, Pardaillan'ın yardımıyla ayağa kalktı:

"Ayaklarım vücudumu tutamıyor ama dediğiniz gibi kırığım çıkığını yok. Bir saate kalmaz turp gibi olurum."

Daha fazla beklemediler. Tepelerinden boşanan suyun altında sırılsıklam olmalarına aldırmayarak koltuğa tırmanıp dehlize geçtiler. Orada Pardaillan öne geçti ve pelerininin altında saklayıp sudan koruduğu meşale elinde, yola koyularak delikanlıyı delikli kapıya kadar götürdü. Deliklerden geçen temiz havanın Valvert'i çabucak kendine getireceğini umuyordu; bu ümidi boşa çıkmadı.

Şövalye bu kanaldan bir an önce sıvışmanın doğru olacağı inancındaydı. Çünkü zindandayken suyun endişe verecek kadar çabuk yükseldiğini fark etmişti. Su aynı hızla akarsa kısa sürede şimdi sığındıkları yeri de basacaktı. Fakat şövalyenin içi şimdi daha rahattı. Meşaleyle kanalda giderken duvardan kurtulmuş koca bir kaya görmüş ve bununla kilidi darmadağın edebileceğini hemen anlamıştı... Yalnız, bu kayayı kaldırmak ve kilide fırlatmak her babayiğidin harcı değildi.

Şövalye artık ne zaman isterse çekip gideceğinden emin olduğu ve üstelik de buraya kadar tırmanmanın Valvert'i biraz hırpaladığını fark ettiği için delikanlıya on beş dakikalık dinlenme fırsatı vermenin onu çabuk kendine getireceğini kestirdi. Bunda hiç tehlike yoktu. Çünkü aşağıdaki su ne kadar çabuk yükselirse yükselsin, kendilerine ulaşması için hiç değilse bir saat geçmesi gerekirdi. Bu yüzden, Valvert'in nehrin taze havasını ciğerlerine doldurmasına fırsat vererek koca kayayı kapının dibine getirip bıraktı ve delikanlıya:

"Oturun şunun üstüne, Valvert," dedi. "Sıvışmadan önce biraz dinlenelim."

Valvert, kaya parçasının üstüne çökerken:

"Mademki birkaç dakika vaktimiz var..." dedi.

"Hele şu mahzende sizi nasıl olup da baygın bulduğumu bana bir anlatın. Şansınız varmış delikanlı... Az kalsın kaçıyordum. Nedense aklıma esti de döndüm. Yoksa işiniz tamamdı..."

Odet de Valvert, Pardaillan'ın kendisini karanlık aralıktan çıkarmasından, ansızın kafasına bir sille yediği ana kadar olup bitenleri teker teker anlattı. Şövalye, bu sözleri dikkatle ve bazen gülümseyerek dinlerken kâh gözünü demir kapının deliklerinden birine uydurup dışarıyı gözetliyor kâh kulağını deliğe verip ortalığı dinliyordu.

En sonunda delikanlıya:

"Demek ki siz de benim yüzümden şu Fausta'yı kendinize düşman edip çıktınız," dedi.

"Nasıl olsa eninde sonunda olacaktı. Benim için beslediği parlak ümitleri duymadınız mı? Bir gün bana açılacaktı. O zaman kızılca kıyamet kopacaktı tabii..."

Valvert gülmeye başladı. Pardaillan sordu:

"Dediğiniz doğru ama neden gülüyorsunuz?"

"Neden gülmeyeyim, mösyö?.. Dün akşamdan beri sizi kurtarayım diye çırpındım... En sonunda benim canımı kurtaran siz oldunuz... Siz olmasaydınız, şu zindanda boğulup gidecektim... Yine size borçlandım, mösyö..."

Pardaillan, kurnazca gülümsediyse de Valvert'in başına gelenlerin kendi yüzünden olduğunu ve bu yüzden kendisine hiçbir borcu bulunmadığını söylemeyi gerekli görmedi. Delikanlı sözüne devam ederek:

"Size bir de müjdem var," dedi. "Yeğenimi, Kuzen Jehan'ın kızı Loïse'i buldum."

"Emin misiniz?"

"Elbette, mösyö... Çocuk çalındığı sırada başında bulunan ve üstüne Saugis arması işlenmiş takkeyi gördüm."

"Bu mükemmel bir haber!.. Nasıl buldunuz çocuğu? Sıhhati yerinde mi?"

Şövalyenin ardı ardına sıraladığı sorular, torununa olan ilgisini

ortaya koyuyordu. Valvert:

"Çocuk çok sıhhatli," dedi. "Kendisini bulan genç kız onu o kadar seviyor ve şımartıyor ki kendi kızı olsa daha fazla sevemez."

"Anlatın bana şunu Valvert..."

Valvert zaten bunu anlatmak için deli divane oluyordu. Fakat ne yazık ki bu meseleyi şimdi de anlatamayacaktı. Delikanlı ağzını açmaya niyetlenirken Şövalye birdenbire sözünü kesti:

"Yanılmıyorum!.. Tam umduğum gibi çıktı işte..."

Bir kere daha demir kapıya koşarak dışarıyı gözetleyip dinledi. İkisi de şüpheli bir şey göremediler ama Valvert, şövalyenin kulağına fısıldadı:

"Bir şey göremedim. Fakat tam kapının altında bir şeyler oldu; rıhtıma bir kayık süründü gibi geldi bana..."

"Tamam... Bana da öyle geldi. Hem de kayık epeydir orada duruyor; demek ki kayıktakiler bize görünmemeye çalışıyorlar. Yani bizi bekliyorlar... Buradan dışarı çıkıp çıkamayacağımızı öğrenecekler..."

Valvert:

"Fausta önce mahzende sizi göremeyince şaşırdı ama sonradan buraya sığındığınızı kestirmiş olmalı..." dedi. "O zaman her tarafın suya boğulması emrini vermiştir. Fakat bir yandan da ihtiyatlı davranıp adamlarını deliğin dışarısına yerleştirmeyi unutmamıştır... Burnumuzun ucunu gösterir göstermez pek parlak bir yaylım ateşiyle karşılaşacağız, şövalye..."

Pardaillan kaşlarını çatmış, düşünüyordu:

"Canım sıkıldı," diye söylendi. "Bari kaç kişi olduklarını bilseydik..." Delikanlıyı süzdü: "Nasıl, kendinize güveniyor musunuz?"

Valvert, birdenbire eğilip kendini hiç zorlamadan yerdeki koca kayayı kaldırdı ve:

"Eh, kuvvetim yerine gelmiş," dedi. "Zaten sizinle beraber olduktan sonra hiçbir şey beni yıldıramaz!"

Şövalye, delikanlının ağır kayayı tüy hafifliğiyle kaldırdığını görünce:

"Sersemlemiş haldeyken bunu yaparsanız, aklınız başınızda

olunca kim bilir ne yaman işler becerirsiniz..." dedi.

Valvert elindeki kayayı bırakmadan sordu:

"Şimdi ne yapacağız? Kapıyı mı kıracağız?"

"Durun canım, acele etmeyin... Önce yapacağımız manevrayı kararlaştıralım."

Valvert kayayı yere bırakırken alçakgönüllülükle:

"Gerçi kendimi tam formunda hissetmiyorum ama size yardım etmeye çalışırım," dedi.

"Sizin elinizi tadacaklara acırım doğrusu... Şimdi bakın ne yapacağız?"

Birkaç cümleyle planladığı manevrayı anlattı. Valvert bu sözleri bir vaaz dinlermiş gibi dinledi. Sonra hemen işe giriştiler.

Gerçi Pardaillan, genç arkadaşının gücü hakkında bir fikir edinmişti ama kilidi kırmayı yine kendi üstüne aldı. Kayayı bir hamlede kilidin üstüne yerleştirince demin parmaklık demirinin yapamadığı iş kolayca başarıldı ve kilit söküldü. Şövalye, kayayı kapının üstüne koydu; taşın ardına yan yana uzandılar. Sonra şövalye kolunu uzatarak kapıyı hızla kendine çekti ve yine taşın arkasına sindi. Pardaillan'ın umduğu olmuştu. Albaran, kayanın kilide müthiş bir gümbürtüyle indiğini ve kapının da ardına kadar açıldığını görünce Pardaillan'ın hemen delikte belirivereceğini sandı, "Ateş!" diye bağırdı. Üç tüfek, birden müthiş bir sesle patladı.

Hemen aynı anda şövalye ile Valvert kayayı dışarıya itiverdiler. Ardından da kendileri sıçradılar... Pardaillan, koca kayanın, kayığın tam orta yerine çöküp tekneyi devireceğini hesaplamıştı. Aşağıya atlamak için deliğin ağzında durakladıklarında, barut dumanları arasından taşın kayığa rastlamadığını görebildiler... Tekne hâlâ orada, ancak bir–iki metre altlarındaydı... İkisi birden kayığın içine sıçradılar ve ikisi de kayığın tam ortasına indiler...

Albaran ayakta, elinde tüfeğiyle duruyordu. Teknenin müthiş sallantısı üzerine dengesini kaybederek tepeüstü suya yuvarlandı. İki arkadaşı da neye uğradıklarını anlayamadılar... İkisi de yakalanıp havaya kaldırıldıklarını hissederlerken suyun dibini boylayıverdiler.

Bütün bunlar akıl almaz bir hızla olup bitmişti. Kürekteki adam, şaşkınlıktan ağzını bir karış açmış, kıpırdamadan kalakalmıştı. Par-

daillan herifi yakasından tuttu, ayağa kaldırdı ve nehri göstererek:

"Çabuk atla!" dedi.

Öyle müthiş bakışlarla baktı ki, adam korkusundan tepeüstü sulara sıçrarken bir yandan da:

"Aman Tanrım! Bu şeytan mıdır, nedir?" diye çığlığı bastı.

Küreklere yapışıp çekmeye başlayan Valvert bir kahkaha savurdu. Pardaillan da gülüyordu ama onları asıl güldüren, kürekçinin müthiş korkusundan çok işin bu kadar çabuk ve zararsız başarılmış olmasıydı. Valvert:

"Madam Fausta, herhalde elbiselerimizle suda yüzmek zorunda kalmamamız için bize bir kayık gönderme nezaketini göstermiş," dedi.

Pardaillan da sırılsıklam, çamurlu elbiselerini göstererek:

"Ne çare ki daha önceden bize zoraki bir banyo yaptırdı," diye ekledi.

Albaran'la üç adamı, suyun dibini boyladıktan sonra yüze çıkmışlardı. Hiçbir yerlerimle yaraları bereleri olmadığı için iyi yüzüyorlardı. Üç silahşorun ilk işi, rıhtımın, aşağı yukarı yirmi kulaç ötelerinde bulunan en yakın merdivenine doğru yüzmek oldu.

Fakat elebaşları böyle düşünmedi. Albaran, yenilgiyi kabul etmek istemeyerek sert sesle adamlarına bir emir verdi. Üç adam, bu emre uyarak yön değiştirdiler ve akıntıya karşı kayığın ardından saldıran reislerinin peşine düştüler. Kayık, on kulaç kadar ilerilerindeydi. Şövalye ile arkadaşı da bu durumda başkaları gibi düşünseler, böyle bir fırsatı kaçırmaz ve onları beklerlerdi. Çünkü yanaşır yanaşmaz hepsini kılıçtan geçirmek ya da bir–iki kürek savurarak kafalarını parçalamak işten değildi... Fakat hem Pardaillan hem de Valvert, şövalyelere yaraşır, temiz yürekli insanlardı. Albaran'la adamlarının kayığın peşine düştüğünü görünce küreklere daha kuvvetle asılıp uzaklaşmaktan başka bir şey yapmadılar. Hatta Pardaillan alay etti:

"Biz Saunerie Koyu'na[4] gideceğiz... Akıntıya karşı oraya kadar yüzecek derecede ustaysanız, buyurun."

Albaran ağız dolusu küfürle cevap verdi ama şövalyeler karşılık

4. Mégisserie Rıhtımı. (M. Zévaco'nun notu.)

vermeye tenezzül etmediler. İspanyol yine de peşlerini bırakmadı. Fakat kendisi bir kulaç ilerlerken kayığın dört kulaç açıldığını da fark etti. Böyle giderse boşu boşuna yorulacak, canını da tehlikeye koymuş olacaktı. Sonunda takipten vazgeçip adamlarıyla birlikte yol üstündeki ilk rıhtım merdivenine yanaştı... İnatçılığı hiç sonuç vermemiş, kayık uzaklaşıp gitmişti.

Pardaillan'la Valvert, kısa süre sonra kazasız belasız Saunerie rıhtımına yanaştılar... Saint-Denis Sokağı'nın pek yakınındaydılar. Doğruca Grand Passe-Partout Hanı'na, Pardaillan'ın her zaman indiği yere gittiler... Hem sırılsıklam olan elbiselerini değiştirecek hem de açlığı bütün şiddetiyle hisseden midelerine mükemmel birer ziyafet çekeceklerdi. Üstelik Valvert de artık Jehan Pardaillan'ın kızı Loïse hakkında bildiklerinin hepsini anlatabilecekti.

Handa, Jehan de Pardaillan'ın iki adamı, Escargasse ile Gringaille, şövalyeyi bekliyorlardı. Bir akşam önce Saugis'den gelmişler ve kendilerine o sabah için randevu vermiş olan Pardaillan'ı bekleyip durmuşlardı. Hatta iki ahbap, onun böyle birdenbire ortalıktan yok oluşu karşısında meraklanmaya da başlamışlardı. Kısa sürede bu merak, hanın, Pardaillan'a özel bir sevgi besleyen tombul sahibesi Madam Nicole'e de geçmişti.

Pardaillan'ın birdenbire çıkagelişi, bu iyi yürekli insanların endişelerini silip süpürüverdi. Madam Nicole, şövalye için temiz çamaşır ve elbise getirmeye koştu. Ondan sonra da mutfağa gidip nefis şaraplarla bezenmiş iştah verici bir sofra hazırladı.

İki ahbabın karınları tok olduğu için Pardaillan, Gringaille'i, Fausta'yı takip ederken bıraktığı handan atını getirmeye yolladı. Escargasse da Cossonnerie Sokağı'na, Valvert'in evine giderek delikanlıya elbise getirmek görevi verildi.

Escargasse, evde Landry Coquenard'ı bulamadı. Adam efendisini aramaya çıkmıştı. Ancak ihtiyatlı bir adam olduğundan, kendisi evde yokken, Valvert dönerse nişanlısının başına gelenleri ona anlatsın diye, Perrine Ana'yı evde bırakmıştı. Escargasse evde onu buldu. Kadın, Escargasse'ın, Kont Valvert'in yanından geldiğini öğrenince, konta Fontenay-aux-Roses köyünden gelmiş bir kadının Matmazel Muguet ilgili önemli şeyler söylemek üzere kendisini evinde beklediğini haber vermesini rica etti. Zavallı kadın, Escargasse'ı tanıma-

dığı için daha fazla açılmayı doğru bulmamıştı... Belki kendisi de Escargasse'ın yanına katılıp Valvert'e gitse daha iyi ederdi ama her nedense bu kadarını düşünemedi.

Tabii bu, hiç de yerinde bir hareket sayılmazdı. Çünkü Escargasse hana varınca elbiselere yapışan Madam Nicole, adamcağıza ağız açma fırsatı vermediği gibi Pardaillan'ın odasında yemek yiyen Valvert'i görmesine de engel oldu. Zavallı Escargasse da işin önemini kavrayamamış olduğundan, Valvert kontunu görünceye kadar kadının isteğini yerine getiremedi.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BABA VE KIZ

Odet de Valvert, Pardaillan'a sokaklarda mütevazı bir çiçekçi olan ama aslında Concino Concini ve Marie de Médicis'in kızı olduğunu öğrendiği Muguette ile nasıl sözlendiğini ve ardından ilk zamanlar kızı olduğuna inandığı, kuzeni ve tek akrabası olan Bertille Loïse'i nasıl öğrendiğini anlattı.

Biz Concini, Léonora Galigaï, Stocco ve Rospignac'a geri dönelim. Bu kişiler doğal olarak bizi Muguette'e geri getirecek.

Kronolojik sırayla, önce Stocco'ya ve efendisi Léonora'ya kısaca değineceğiz.

Hatırlanacağı gibi Stocco, küçük Loïse'i kapar kapmaz tahtırevana atlamıştı. Tahtırevanın sürücüsü de onun atını yedeğinde götürerek peşinden gelmeye başladı. Battaniyesine sarılmış olan Loïse, artık ne ağlıyor ne bağırıyor ne de kımıldıyordu. Kendisini kaçıran adamın korkunç yüzünden ve belki de savurduğu tehditlerden ödü patlayan yavrucak, kendinden geçivermişti. Stocco ise içindeki sabırsızlığa oranla kaplumbağa yürüyüşüyle ilerleyen bu tahtırevanda, bir çeyrek geçmeden patlayacak gibi oldu. Kendini dışarıya zor attı; hayvanının üstüne sıçrayıp seyise çocuğu kucağına verdirdi. Daha emin olsun diye yavruyu pelerininin altına gizleyerek dörtnala, tahtırevanı da sürücüsünü de sokağın ortasında bırakarak yıldırım gibi ilerledi.

Dosdoğru Casset Sokağı'na, Concini'nin küçük evine koştu. Burada çocuğu hemen, önceden kendisine gereken talimat verilmiş olan, hiçbir şey söylemeden yavruyu kapıveren bir kadına teslim etti. Böylece çocuktan kurtulan Stocco, yine dörtnala, Concini'nin Louvre yakınındaki küçük konağına ulaştı... Léonora kendisini beklediği için hemen kabul edildi ve kadının gözleriyle sorduğu soruya, "Çocuk, Casset Sokağı'ndaki evde. Monsenyör de şu saatte o eve

doğru yola çıkmıştır," demişti.

Léonora, bu haberi tasasız karşıladı ve sakin sakin sordu: "Stocco, bu kızın kendi kendine Concini'nin evine gideceğinden emin misin?"

Stocco, her zamanki laubaliliğiyle, "Nasıl emin olurum?" dedi. "Kadın milletinden emin olunur mu? Ama monsenyörün bana vadettiği bin franka karşılık yüz franka bahse girebilirim."

Léonora, "Yani son derece eminsin," dedi. "Şimdi sana ödenecek paraya karşılık şunu vereyim... Ben dönünceye kadar burada bekle." Bir kese uzattı. Stocco, keseyi hemen cebine indirerek ortadan kayboldu...

Léonora da acele acele evden çıktı; doğruca Louvre'a, Maria dediği kraliçeyi görmeye gitti. Maria, yani Naip Kraliçe Marie de Médicis, Parislilerin "Brin de Muguet" dedikleri, Landry Coquenard'ın ise adının "Florence" olduğunu söylediği kızın anasıydı.

Şimdi de Concini ile askerlerine dönelim...

Concini adamlarının önüne geçmiş ve arayı açarak yalnız kalmak istediğini belli etmişti. Yaptıklarından memnun, gülümseyip duruyordu. Ne pişmanlık ne de endişe duyuyordu. Çiçekçi kızın kendi ayağıyla gelip kendini teslim edeceğine emindi. Bu sonuç gözlerini kamaştırıyor ve bunu elde etmek için alçakça bir çareye başvurduğunu aklına bile getirmiyordu.

Ardından da maiyeti; Roquetaille, Longval, Eynaus ve Loignes geliyor; hepsi de şefleri Rospignac'ın çiçekçi kızı delice sevdiğini bildikleri için şimdi onun kötü durumda bulunmasına seviniyor ve göz ucuyla birbirlerine göstererek onunla alay ediyorlardı. Rospignac'ın onlara aldırdığı yoktu. Gözlerini Concini'ye dikmiş, arkasından öldürecekmişçesine bakıyor ve için için kendi kendini yiyordu: "Bu İtalyan serserisi bu işe göz yumacağımı mı sanıyor?.. Hele zavallı kız, Casset Sokağı'ndaki eve gelsin... Ben de orada olacağım. Concini istese de istemese de orada olacağım... Ama kıza parmağının ucunu değdirmeye kalkarsa onun karnını deşerim..."

Concini, sonunda Casset Sokağı'ndaki evine vardı. Kıskançlıktan içi içine sığmayan Rospignac kendi kendine, emir almadan onun peşinden gitti. Dört yardımcısı da bıyık altından gülerek ardından yürüdüler. Concini ya dalgınlığından ya da yakında bulunmalarını

istediği için gelmelerine ses çıkarmadı. Geniş bir merdivenin halı döşeli basamaklarından çıktı. O sırada Rospignac, dönüp adamlarına baktı. Yapmak istediği şeye engel olabilirlerdi. "Hemen odanıza, mösyöler!" diye emir verdi. "Beni bekleyecek ve emrim olmadan çıkmayacaksınız."

Hiçbirinin Rospignac'ın niyetinden haberleri yoktu; böyle bir şeyden kuşkulanmıyorlardı bile. Onun, kızı Concini'ye bırakmaktansa efendisini hançerlemeye kadar işi azıtabileceğini düşünmemişlerdi. Sıkı bir disiplinle yetiştikleri için emre itirazsız uydular.

Rospignac, hiddetinden kudurarak ve kendi kendine sadece kızı öpmeye kalksa bile Concini'yi geberteceğine bin yemin ederek efendisinin peşinden gitti. Concini ona hiç dikkat etmedi. Birinci kata varınca çocuğu teslim alan kadına bazı emirler verip bir odaya girdi. Burası iki basamaklı merdivenle çıkılan, ortasına şahane bir karyola konulmuş yatak odasıydı. Concini bu odada, kâh hayallere dalıp kâh gezinerek iki üç saat bekledi. Sonunda kapı açıldı; bir kadın, Brin de Muguet'yi içeriye soktu. Genç kızın yüzünde renk kalmamıştı. Fakat sakin görünüyordu. Ellerini göğsünde kavuşturmuş, yüreğinin çarpıntısını bastırmak istercesine, hep orada tutuyordu. Gerçekte, koynuna sakladığı küçük hançerin sapını sıkıp durmaktaydı...

Ne yapmak istiyordu? Bu konuda hiçbir şey bilmiyordu. Küçük Loïse'in kaçırılmasından ve Concini'nin bu utanç verici anlaşmayı alaycı bir şekilde önermesinden beri, onursuzluktan kaçınarak çocuğu kurtarmak için bir çözüm arıyordu. Ve hiçbir şey bulamamıştı. Sadece bu korkunç yolu akıl edebilmişti: elinde sakladığı küçük hançeri kalbine saplamak.

Bu kararı benimsemişti. Yine de bu, onun için korkutucu son çareydi. Ve çok da doğaldı, kısacası önündeki ışıltılı hayata tutunabilmek için türlü türlü nedeni vardı. Derinlerde, ne yapacağını bilmeyen Muguette, yürüdüğü yolun ölüm olduğunu düşünmesine rağmen, kalp kırıklığıyla gelen Muguette... Muguette'in umduğu şey neydi? Belki de son anda bir mucize gerçekleşmesini umuyordu.

Concini, onun odaya girdiğini görünce hemen ayağa fırlayıp gülümseyerek bir reverans yaptı. Gözleri parlıyordu ve daha şimdiden arzusuna hâkim olamıyordu.

"Ben size geleceğinizi söylemiştim," dedi. Şehvetle soluyarak ateşli gözlerini genç kıza dikti. Korkunç bir yılışıklıkla onu gözleriyle çırılçıplak soydu. Genç kız iğrenip titreyerek gözlerini yumdu ve ancak o zaman, bu ine gelmekle müthiş bir hata işlemiş olduğunu sezdi. Çok geçti! Bunu düşününce korku bütün benliğine çöküverdi. Bütün sükûnetini, kendine itimadını kaybetti ve kafasında bir tek düşünce kaldı: Bu canavarı hemen öldürmek!

Zayıf elleriyle öldürmek istediği bu canavarın babası olduğunu bilmiyordu.

Concini, "Demek geldiniz," diyordu. "Öyleyse kızınızın sağ salim size verilmesi için teklif ettiğim şeye razı mısınız?"

"Peki, ben istediğinizi yapacağım, sizin sözünüzü tutacağınıza nasıl inanayım?"

Bu soruyu, onu tanıyanların bile tanıyamayacağı uzak bir sesle sordu. Ve sakin görünüyordu, garip bir şekilde sakindi. Kısacası onu tanımayan Concini'ye göre, bir sözleşmenin şartlarını soğukkanlılıkla tartışıyordu. Ve tabii ki kandırılmak istememesi çok doğaldı. Bu anlaşmanın ne kadar utanç verici olduğunu tamamen unutmuş gibiydi ya da onu unutmadıysa da kararını vermiş gibi görünüyordu. Concini dikkatli olsaydı bu tavırdan endişelenebilirdi. Gerçekten de tavrının katılığı, o bitkin bakışlarının sabitliği, güzel narin hatlarının gerginliği, tüm bunlar, diğer belirtilerle birlikte, onun krizin etkisi altında olduğunu gösteriyordu. Gücünü daha fazla zorlayamayacağı açıktı, bitkin düşmüştü.

Concini ondaki sakinliği gördü ve içinden tebrik etti: "Vay canına be... Bu kız, umduğumdan daha kavrayışlı çıktı. Ama neden böyle ellerini hep göğsünde kavuşturuyor? Ona biraz güven vermeye çalışalım..."

Bir çıngırağı çalınca odaya Loïse'e bakan kadın girdi.

"Birazdan, madam bu odadan çıkınca bakmakta olduğunuz çocuğu ona verirsiniz ve kendisi burada kaldığı sürece her istediğini yaparsınız. Haydi, şimdi gidin."

Kadın reverans yapıp, "Başüstüne!" diyerek çekildi.

Concini sordu: "Şimdi memnun musunuz? Zaten sözümde niye durmayayım? Bu çocuğa bir düşmanlığım yok. Umacı da değilim.

Ama başka bir garanti isterseniz söyleyin. Ne isterseniz yapayım." Sonra yavaşça genç kızın yanına yanaştı ve okşayıcı bir sesle, "Beni dinleyin," dedi. "Ben sizi buraya getirmek için zorladım. Hem de çirkin bir şekilde. Fakat kabahat sizde! Beni delice âşık ettikten sonra hep reddettiniz! Mademki şimdi teklifimi kabul ederek geldiniz, Concini sizi buna zorlamış olmamalı. Benim size itimadım var. Buraya yine kendi isteğinizle geleceğinize söz verirseniz, sizi şimdi bırakırım, çocuğu alıp gidersiniz. Ben sabırlıyım. Canınız istediği vakit gelmenizi beklerim. Görüyor musunuz? Artık sizi korkutmaya çalışmıyorum; tam tersine size yalvarıyor ve sizin ayaklarınıza kapanıyorum. İyi niyetinizin garantisi olarak sizden bir şey istiyorum. Bana o güzel dudaklarınızdan bir öpücük verin, bir tek öpücük... Ne olur..."

Genç kız cevap vermedi. Concini onun susuşunu, razı oluşuna yordu. Görünüşe inanarak kollarını açıp ilerledi... Muguet beklediği fırsatın çıktığını sandı. Kaçınmak için herhangi bir hareket yapmadan Concini'nin gelmesini bekledi ve adamı, tam yakınında görünce hançerli elini birdenbire koynundan çıkararak yıldırım hızıyla herifin göğsüne indirdi.

Fakat genç kızın bu hareketini matem çanlarına benzeyen şeytanca bir kahkaha karşıladı ve Concini'nin sesi, İtalyan aksanıyla alay etti: "Vay ciğerim! Bu zavallı Concini'ye kıymak mı istiyordun?"

Zaten işin başından beri tetikteydi. Bıçağı görünce geriye doğru bükülüp kaçınmıştı. Sonra genç kızın ince bileğini kuvvetli eliyle kavrayıp bıçağı sökercesine alarak odanın bir köşesine fırlatıverdi. Sonra bileğini bıraktı ve iki elini genç kızın zayıf omuzlarına indirerek onu adeta çökertti. Gözleri parlarken soğuk bir sesle soluk soluğa homurdandı: "Artık elimdesin!.. İstesen de istemesen de benimsin..."

Gerçekten de elindeydi. Concini, şehvetten buruşan iğrenç suratını, genç kızın gönül rızasıyla vermek istemediği öpücüğü almak için yanaştırdı. Muguet, kendini kirlenmekten kurtaramayacağını anladı. Korkudan aklı karmakarışık, kollarını öne uzatarak kendini korumaya kalkışırken boğuk bir çığlık attı. Sonra boğazlanan bir hayvanın duyduğu dehşetle, "Odet! Odet!" diye haykırdı.

Concini, kızın sallandığını hissetti. Şaşkın şaşkın kollarını açıp kendisini serbest bırakınca Muguet yumuşak halı üstüne boylu bo-

yunca yığılıverdi. İtalyan, genç kızın kaskatı, ölü sarılığında, hareketsiz ve nefessiz yığılıp kaldığını görünce korktu, "Acaba öldü mü?" diye kekeledi. Sonra kendini toparlayıp eğildi, yanında diz çöktü. Elini yavaşçacık göğsüne koydu; kalp atışlarını duyunca, "Bayılmış!" dedi.

Ve ancak o zaman, ömrü boyunca bütün kadınların deli divane oldukları bir erkek olmanın zevkine doymuş olan Concini, kendini aşağılanmış hissetti. Gururunun isyanından duyduğu hiddetle dişlerini gıcırdatarak, "Ne?.." dedi. "Benden bu kadar korkuyor ha?.. Benim dokunmam onu bu derece tiksindiriyor, bayılarak, yerlere yuvarlanacak hale geliyor. Lanet olsun!"

Kendisini kudurtan bu düşünce, şehvetini soğutmak şöyle dursun, bilakis yeniden ve daha şiddetle uyandırdı. Genç kızı düşünceli bir tavırla uzun uzun seyretti. Sonra dudaklarından şu sözler döküldü. "Böylesi daha iyi... Şimdi bu fırsattan da istifade etmezsem budalalık olur."

Genç kızı kollarına alarak kaldırdı. Göğsüne bastırarak yatağa doğru yürüdü.

Bu sırada kapılardan biri gürültü ile açıldı. Odanın içine, saçları diken diken olmuş, yüzü allak bullak bir hal almış olan Rospignac, elinde bir hançer sallayarak atladı ve neye uğradığını bilemeyen Concini'nin üstüne saldırdı.

Rospignac'ın arkasından ise fırtınaya, kasırgaya veya yıldırıma benzer bir nesne belirivermişti.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
CONCINI'NİN AŞK YUVASI

Odet de Valvert bütün anlatacaklarını sıralayıp içini dökmüş, kendisini dikkatle dinleyen Pardaillan'a artık anlatacağı bir şey de kalmamıştı. Pardaillan da her şeyi öğrenmişti.

Bu arada Pardaillan'ın, çiçekçi kız hakkındaki sözleri ilgiyle dinlemekle beraber Brin de Muguet'nin Concini ile Marie de Médicis'nin kızı olduğunu söylemeyi şimdilik doğru bulmadı, bundan yararlanmayı geleceğe bıraktı.

Nihayet diyeceğini deyip içini boşaltmış olan Valvert sözlerini şöyle bir teklifle bitirdi:

"Daha vakit erken ve günler de epey uzun. Gringaille, sizin hayvanınızı getirmiş olmalı. Ben de benimkini Lion d'Or hanından beş dakikada getirebilirim. İsterseniz hayvanlarımıza atlayıp Fontenay-aux-Roses köyüne kadar bir gidelim. Hiç değilse pek cici bir çocuk olan Loïse'i de görmüş olursunuz."

Pardaillan alay etti:

"Siz de bu fırsattan istifade ederek yavuklunuzun güzel gözlerini seyredersiniz."

Valvert kızardı ve her zaman olduğu gibi açık yüreklilikle gülerek itiraf etti:

"Ne yapayım? Siz benim yerimde olsanız başka türlü mü yaparsınız?"

Pardaillan bir kahkaha savurdu:

"Bizden geçti oğlum."

Ve ciddileşerek:

"Teklifin yerinde," dedi. "Hem çocuğu görmem hem de genç kıza bu mesele hakkında bazı sorular sormam gerekir. Haydi gidelim

şu köye de küçük Loïse'i görelim. Sizin şu dilber Muguet'ne de bir göz atalım. Gidin, hayvanınızı getirin Odet... Burada bekliyorum."

Odet de Valvert, sevinçle yerinden fırlayarak hayvanını almak için yola koyuldu. Hanın umumi salonunu geçerken Escargasse kendisini saygıyla selamladıysa da kendisine yapılmış olan tembihi unuttuğundan buna dair hiçbir şey söylemedi. Az kalsın büsbütün uzaklaşıp gitmesine de göz yumacaktı. Genç âşık da sevgilisini görmekten başka bir şey düşünmediği, odasına da uğramadan atını alıp dörtnala köye gideceği için mühim haberi öğrenemeyecekti. Valvert sokağa çıkmış, epey de uzaklaşmıştı ki Escargasse birdenbire ödevini hatırlayarak yerinden fırlayıp arkasından seğirtti ve:

"Az kaldı bana tembih edilmiş olan şeyi size söyleyemeden gidecektiniz, Mösyö Kont," dedi.

Valvert şaştı:

"Ne tembihiymiş o?"

"Mesele şu efendim: Evinizde sizi bir köylü kadın bekliyor. Bana, bilhassa sizi görmek için şeyden... Of, neydi o canım? Kafa kalmamış ki... Unutuveriyorum. Haa, çiçekli bir isimdi ya... Güllü bir şeydi ama..."

"Sakın Fontenay-aux-Roses[5] olmasın?" diye sordu.

Escargasse hayret etti:

"Hah, işte oradan gelmiş ve size bir kızdan bahsedecekmiş. Durun bakayım... Yine bir çiçek türüne benzer bir adı vardı ama net hatırlayamıyorum."

Valvert heyecandan boğulan sesiyle:

"Brin de Muguet mi?" dedi.

Escargasse tekrar keyiflendi.

"Tamam! Brin de Muguet... Ben de size kızın adının bir çiçek türüne benzettiğimi söylememiş miydim? Müge çiçeği[6] gibi işte! Her neyse! Ne diyordum ben yahu? Tabii ya! Gitmiş... Hem de gidiş o gidiş..."

5. Güllerin köyü. (ç. n.)

6. "Muguet" adı Fransızcada "Müge" şeklinde telaffuz edilir. (ç. n.)

Yalan değildi. Odet de Valvert fazla bir kelime bile dinlememişti, genç kız tarafından birisinin kendisini görmeye gelişinden, pek mühim bir şey olduğunu sezerek koşa koşa oradan ayrılmıştı. İçinde kötü bir sıkıntı vardı.

Escargasse tamamen afallayarak yolun orta yerinde kalakaldı. Onun da gözü oldukça açıktı. Birdenbire söylendi:

"Vay canına! Meğer mesele ne kadar da önemliymiş... Acaba ona daha önce söylemediğim için hata mı ettim? Ah ben yok muyum ben... Kafam kırılsaydı da daha önceden söyleseydim!"

Odet de Valvert, birkaç saniyede Cossonnerie Sokağı'na ulaştı. Çılgın sıçrayışlarla merdiveni tırmanarak fırtına gibi evine girdi. Perrine Ana hâlâ oradaydı ve sabırsızlığından kendi kendini yemeye başlamıştı. Çok vakit kaybetmiş olduğu için kısa cümlelerle durumu delikanlıya anlattı ve yine kısaca lazım gelen izahları verdi... Valvert bu izahatı alınca fırtına gibi çıktı. Merdivenlerden yuvarlanırcasına indi. Ahıra girip hayvanına bir başlık takacak zamanı ancak buldu. Atın çıplak sırtına atlamasıyla mahmuzlarını hayvanının karnına daldırması bir oldu ve beygir, Pont-au-Change istikametinde dörtnala kalkıverdi.

Neredeyse bütün şehir boyunca atı olağanüstü bir hızla koşturdu. Sokaklardan kendisine edilen küfürleri ve lanetleri duymadan, şehrin göbeğinden yıldırım gibi geçti.

Bu çılgın koşu Casset Sokağı yakınlarına kadar sürdü. Bu sokağa da şimşek gibi dalacaktı ama önünde ve epeyce uzakta elini kolunu sallayarak kendisini durdurmaya çalışan bir adamı fark etti. Bu adamın Landry Coquenard olduğunu tanıyabildi. Landry, Paris'i allak bullak edip de efendisini bulmaktan ümidini kesince kendi başına, evladı saydığı genç kızı kurtarmaya kalkışarak buralara kadar gelmişti. Valvert, uşağını tanıyınca hayvanını bir an için yavaşlattı ve tam onun önünde bir saniyecik durup sol elini ona uzattı, bağırdı:

"Atla!"

Landry Coquenard, hızla hayvanın üstüne, delikanlının arkasına sıçradı ve hayvan, iki katlı yüküyle yine dörtnala kalktı. Zaten artık eve de bir şey kalmamıştı. Beygir, aynı hızla Casset Sokağı'na dalarak birkaç adımda Concini'nin küçük evinin önüne ulaştı ve orada aniden duruverdi.

Valvert yere atladı ve kapının tokmağını delicesine çalarken bağırmaya koyuldu:

"Muguet! Muguet..."

Sükûnetini pek kaybetmemiş olan Landry Coquenard, efendisinin bu patırtısı karşısında yavaş sesle itiraz etti:

"Aman efendim, ne oluyorsunuz, sakin olun biraz. Böyle çalarsanız, içeridekiler baskına uğradıklarını sanırlar. Açarlarsa şaşarım yani..."

Odet çok heyecanlıydı ama içinden bu düşüncenin haklı olduğunu kabul ediyordu. Yapılan patırtıya rağmen kapı yine açıldı. İkisi birden fırtına gibi evin taşlığına daldılar. Tam bu sırada yukarıdan Muguet'nin feryadı kulaklarına çınladı. Valvert:

"Geldim, buradayım!" diye adeta kükredi ve sesin geldiği yöne doğru merdivenlere atıldılar.

Öte yandan, gürültüyü merak eden Eynaus, Longval, Roquetaille ve Loignes de şefleri tarafından beklemeye memur edildikleri odanın kapısını açmış, taşlığa çıkmışlardı. İkisini de hemen tanıyarak müthiş küfürlerle yollarını kesmek için saldırdılar. Fakat kılıçlarını çekmeye bile vakit bulamadılar. İki adam kuduz gibi üstlerine yürüdüler. Göğüslerine birer yumruk yiyen iki muhafız, dört adım öteye fırlayıverdiler. Bunlardan biri, hıncını asla unutamayan Landry Coquenard'ın bilhassa nişanladığı Longval'di. Okuyucularımız, Longval'in, Landry'yi idam sehpasına götürürken boynuna ip takıp sürükleyenlerden biri olduğunu hatırlayacaklardır. Geri kalan iki muhafız da birer müthiş yumruk yiyerek çekilmek zorunda kaldılar. Efendi, önden koşarak merdivenleri dörder dörder tırmandı. Uşak ise yumrukların verdiği sersemlikten kendine gelir gelmez ikisinin de peşlerinden saldıran ve bir yandan da:

"Tutun! Sakın bırakmayın! Gebertin şunu!" diye bağıran Eynaus'la Roquetaille'i gözetlemeye koyuldu. Hatta Eynaus'un önüne geçen Roquetaille'in kendisine erişebilmesi için yürüyüşünü kasten yavaşlattı da... Ve Roquetaille'in tam istediği yakınlığa geldiğini kestirince yüzünü dönmeye bile lüzum görmeden geriye doğru herife öyle müthiş bir tekme savurdu ki Roquetaille, merdivenlerden paldır küldür yuvarlanırken Eynaus'u da birlikte sürükledi... Landry Coquenard, bu muvaffakıyetini parlak bir zafer anırmasıyla

"A–i... A–i..." diyerek kutladı.

Ve nihayet iki sıçrayışta tam Rospignac'ın peşinden Concini'nin odasına rüzgâr gibi dalan Valvert'e yetişti.

Valvert, Rospignac'ın hançeri havada bir ışık çakıp Concini'nin sırtına düşeceği sırada onun üstüne çullanıvermişti. Rospignac'ın hançeri boşluğa indi. Delikanlının iki çelik yumruğu herifin üstüne çökmüş, kendisini çevirmiş ve sanki saman bir korkuluknuş gibi havalandırmıştı. Sonra Valvert'in çizmesi kalktı, muhafızların şefinin kaba etlerine müthiş bir tekme inmesiyle adamın tam Landry Coquenard odaya dalarken onun ayaklarının dibine top gibi yuvarlanması bir oldu. Landry Coquenard, Rospignac'a kendini toparlamasına meydan vermeden kafası koparılan domuzlar gibi cırlak sesler çıkararak herifin üstüne çullandı. Odanın içini bir anda o kadar kalabalık bir domuz sesi kapladı ki Concini'nin evi salhaneye döndü. Landry, bir yandan böyle koskoca bir domuz sürüsüne rahmet okutacak bir patırtı koparırken öte yandan da bütün kuvvetiyle yumruk, tekme, kafa velhasıl ne kolayına geldiyse savurarak Rospignac'ı yarı baygın bir hale getirdi. Bütün bunlar gayet kısa bir zaman içinde olup bitmişti. Landry düşmanının serilip kaldığını görünce herifi bacaklarından sürüyerek kapıdan dışarı çıkarttı, merdivenlerden aşağıya sallayıverdi. Sonra tekrar geri döndü ve oda kapısını güzelce kilitledi.

Concini, Rospignac'ın odaya girişini duymamıştı... Zaten kendisini evinde ve emniyette hisseden Concini, bu sırada öyle bir şehvet coşkunluğu içindeydi ki bir şey duymasına, görmesine imkân yoktu. Şimdi o, sadece haris bir zevkle kucağında sıktığı bakir vücudu görüyordu. Bu vücudun tatlı sıcaklığı, onun damarlarına kadar nüfuz ediyor, vücudunda dolaşan kanını kızdırıyor ve kafasında öyle müthiş uğultular yaratıyordu ki herhangi bir gürültü bu uğultuları bastıramazdı. Bu itibarla Concini, genç kızı kucağında taşıyarak karyolanın bulunduğu basamakları çıktığı vakit arkasında anormal bir şeyler olduğunu sezer gibi oldu. Muguet'yi, yatağa bırakarak kaşlarını çatıp arkasına döndü ve ancak Rospignac'ın Landry Coquenard'ın pençesine düşerek müthiş domuz cayırtılarıyla muhafızlar şefini leşe çevirdiğini görebildi... Eski uşağını hemen tanıdı. Aynı anda karşısına dikilivermiş olan Odet de Valvert'i de hemen tanımakta gecikmedi ve hayretinden olduğu yerde çakılı gibi kalakaldı.

Valvert'e gelince, o delikanlı da müthiş faciaya engel olmak için

tam zamanında yetiştiğini hemen anlamıştı... Bütün benliğini saran kötü sıkıntı birdenbire dağılmış, o da derin bir nefes almıştı. Bu ferahlık, Muguet de sanki sevgilisinin kendisini kurtarmaya gelişini hissetmiş gibi karyolada kımıldanmaya başlayınca artmakta gecikmemişti...

Karşı karşıya duran iki adam, kısa bir zaman sessizce kalakaldılar. Bu kalış, Concini'de hayretin verdiği bir toparlanma, Valvert'e ise sadece soluk alma ihtiyacından ileri gelmişti. Bu esnada da Landry Coquenard işini bitirip odaya dönüyor ve kapıyı güzelce kapatıyordu.

Concini çabucak kendine geldi. Landry Coquenard'ın kapıyı kilitleyişini görünce imdat çağırmanın beyhude olacağını kestirdi. Kendinden başka kimseye güvenemezdi. Korkak değildi ve cesur olduğunu gösterdi de... Silah olarak üstünde hançeri vardı ve bu hançeri çekmesiyle basamaklardan odaya inmesi bir oldu. Aynı anda Valvert de hançerini sıyırıp eline almıştı. Artık endişesi kalmamıştı ama onun yerine benliğini müthiş, öldürücü bir hiddet kavramıştı. Alnında iri ter taneleri birikmişti ve yüzünün rengi uçmuştu:

"Concini!" diye bağırdı. "İkimizden biri ölmek zorunda! Bu kişi sen olacaksın Concini! Öleceksin!"

Bu söz, bir idam hükmünün amansız keskinliğiyle söylenmişti. Ne kadar cesur olursa olsun Concini'nin sırtından soğuk korku terler boşandı... Titreyerek kekeledi:

"Bu iki sefil haydut, tepeden tırnağa silahlanıp buraya beni öldürmeye gelmişler... Benim yanımda ise kılıcım bile yok..."

Bu sözü karşısındakilere hakaret olsun diye söylememişti. Düşüncesini yüksek sesle söylüyormuş gibi bir hali vardı. Mamafih söz, Valvert'e hemen dokundu. Kılıcını çıkardığı gibi Landry Coquenard'a fırlattı ve hükmeden bir sesle emir verdi:

"Canına kıymet veriyorsan ne olursa olsun, yerinden kımıldanmayacaksın, Landry!"

Fakat Landry Coquenard, kendisine emredildiği gibi yerinde durmak şöyle dursun, bilakis onlara yanaştı ve garip bir heyecanla allak bullak olmuş bir halde, titreyen sesiyle.

"Mösyö," dedi. "Gerçekten adamı öldürmeye karar verdiniz mi?"

Aşağılayıcı bir eda ile parmağını uzatmış, bu müdahaleden fena

halde ürken Concini'yi gösteriyordu. Zaten üçü de öyle şaşkın ve dalgındılar ki Brin de Muguet'nin bu anda gözlerini açarak tamamen iyi olduğunu fark edemediler bile... Landry Coquenard'ın sesindeki gariplik, Valvert'in dikkatini çekti. Bir an uşağını süzerek düşünceli kaldı. Sonra sert bir sesle:

"Bunu neden soruyorsun?" dedi.

Artık sesi titremeyen Landry Coquenard:

"Çünkü..." dedi. "Çünkü uzun zamandır bana ait bulunuyor. Onun için sizden, onu sağ bırakmanızı dilerim, mösyö... Sağ bırakın da onu gebertme keyfini ben süreyim..."

Bu sözler, öyle müthiş bir kinle söylenmişti ki hem Concini hem Valvert hem de Muguet'nin sırtından soğuk terler boşandı. Fakat Valvert, uşağının ricasını reddetti:

"Concini benim elimle ölecek. Onun ölümü tamamen benim yüzümden olmalı."

"Şu halde mösyö, müsaade edin de ben öne geçip onunla önce dövüşeyim... O beni öldürdükten sonra siz de onu haklarsınız."

Valvert uşağına tekrar dikkatle baktı. Sonra başıyla birkaç defa "hayır" diyerek yine reddetti:

"Evvela efendi, sonra da uşak gelir. Ben ölürsem, sen benim yerimi alırsın, işte bu kadar... Daha bir kelime söylemeye kalkarsan, namusum hakkı için önce seni temizlerim, Landry..."

Landry Coquenard adamakıllı mahzun bir tavırla:

"Haklı söze bir şey diyemem," dedi. "Fakat birazdan sözümü dinlemediğinize pişman olacaksınız."

Ve soğuk bir eda ile selam vererek elinde efendisinin kılıcı olduğu halde gidip kapıya yaslandı, beklemeye başladı.

Valvert'le Landry Coquenard çene yarıştırırken Concini yavaş yavaş yer değiştirmiş, karyolanın ayak ucuna gelmişti. Basit de olsa, bu manevradan memnun kalmış olacaktı ki hafifçe gülümseyerek karyolayı baştan başa dolaşmak için daha ne kadar yolu kaldığını, soluna bakıp gözüyle ölçtü ve yine aynı sinsi ustalıkla manevrasını tamamlamaya niyetleniyordu ki Valvert, daha uzağa gitmesine fırsat bırakmadı. Üstüne yürüyerek bağırdı:

"İşte, gözünün önünde söz verdim. Bu adam, ben ölmeden işe karışmayacaktır... Senin de hançerin var, benim de... Haydi bakalım... Seninle eşit silahlarla erkekçe dövüşeceğiz. Kendini kolla..."

Concini yine sola bakınıp oraya doğru ilerleyecek olduysa da Valvert:

"Kendini koru... Namusum hakkı için gebertirim," diye kükreyince artık tereddüdü bırakarak cevap yerine dövüş vaziyeti aldı.

İki düşman, bir an gözleriyle birbirlerinin gücünü ölçerek hain ve öldürücü bakışlarla baktılar... Sonra ilk hücumu Concini yaptı... Hançerini müthiş bir hiddetle savurdu. Fakat bu hücumun, karşısındakini öldürmekten ziyade kendine yol açmayı gaye edindiği seziliyordu. Nitekim aynı zamanda yana, sola doğru hızla sıçramış, epey mesafe de almıştı.

Valvert bu hücumu karşıladı. O da sağa doğru sıçradı ve Concini, onu karşısında bulmuş oldu. Delikanlı, İtalyan'ın manevrasını sezmişti. Safi dikkat kesilmiş, içinden "Bir sinsilik tasarlıyor ama acaba ne?" diyordu.

Concini ikinci bir hücum daha yaptı... Bu da birincisi gibi sola doğru sıçramak, mesafe kazanmak, soldaki duvara yanaşmak için oldu. Sonra küçük adımlarla daima sola doğru gerilemeye koyuldu. O zaman Valvert, birdenbire herifin dalaveresini sezdi: "Haa, soldaki duvarda muhakkak gizli bir kapı var. Oradan sıvışmak istiyor," dedi. "Kaçarsa ben de Muguet de mahvolduk demektir."

Ve artık herife fırsat bırakmadı. Birdenbire bacakları üstünde yaylanarak hızla Concini'nin üstüne atıldı. Kollarıyla ona sarıldı. İtalyan, müthiş bir küfür salıverirken delikanlı da bir kahkaha savurdu... İki düşman, tek elleriyle birbirlerini sımsıkı yakalarken öteki elleriyle de ölüm darbesini savurmayı denediler. Sonra birden müthiş bir korku feryadı duyuldu.

Concini'nin yere yuvarlandığı ve Valvert'in de dizini herifin göğsüne dayayarak üstüne çöktüğü görüldü. Valvert'in sol eli, İtalyan'ın gırtlağını sıkıp kendini yere mıhlarken sağ eli yıldırım hızıyla havaya kalkıyordu. Bu elde hançeri parıldadı.

Fakat eli inmedi. Landry Coquenard Concini'nin yere yıkıldığını ve artık hesabının tamam olduğunu görünce birdenbire seğirtip iki eliyle Valvert'in hançerli bileğine asılıvermişti. Valvert hiddetle

başını çevirdi ve dehşetli bir sesle bağırdı:

"Tanrı'nın gazabı herif!.. Evvela seni mi geberteyim istiyorsun?"

Landry gayet resmî bir tavırla cevap verdi.

"Mösyö siz bu adamı öldüremezsiniz."

Valvert bağırdı:

"Neden öldüremezmişim?"

"Çünkü bu adam, sevdiğiniz kızın babası. Evlenmek istediğiniz kızın babası, mösyö..."

Valvert, birdenbire Concini'yi bırakarak ayağa fırladı. Brin de Muguet de yatağında doğrulmuş ve karyolanın öbür tarafına inmişti. Sapsarı yüzü ve cansız bacaklarıyla yere yıkılmamak için karyolaya sarılmış duruyordu.

Bu feci sahnenin dört kahramanı, bir an sessiz sedasız kalakaldılar...

Sonra Valvert kulaklarına inanamıyormuş gibi söylendi:

"Babası demek, ha?"

Dehşet içinde kalan Brin de Muguet:

"Babammış!" diye hıçkırdı.

Landry Coquenard da yeniden tasdik etti:

"Evet, öz babası..."

Ve itiraz kabul etmez bir serzenişle:

"Ah, mösyö," dedi. "Niçin sizden önce benim onunla dövüşmeme razı olmadınız! Sizin yapamayacağınız şeyi, ben pekâlâ yapabilirdim ve ondan kurtulmuş olurduk. Halbuki şimdi ne oldu? Umarım inadınız büyük felaketlere sebep olmaz, mösyö..."

Odet de Valvert sinirli sinirli, bıyıklarını ısırarak başını önüne eğdi. Şimdi, Landry'nin çok haklı olduğunu seziyordu. Brin de Muguet'nin babası olan Concini'nin, en az Muguet'ye âşık Concini kadar ve belki de ondan daha fazla tehlikeli olacağını kavramaya başlamıştı. Şimdiye kadar bir düşman ve ahlaksız bir rakip olarak tanıdığı bu adamı serbestçe temizleyivermesi mümkünken bundan sonra bu imkânı ebediyen kaybetmiş bulunuyordu.

Concini ise Landry'nin söylediği sözlerle beynine bir tokmak

yemiş gibi olmuştu. Doğrusunu söylemek gerekirse bu sözler duygularını allak bullak etmişti. Muguet'nin, kızı olduğunu öğrendiği andan itibaren ona karşı duyduğu sevgi yok oluverdi. O zaman hakikaten kendinden iğrendi, korktu ve öz kızını lanetli bir aşkla takip etmiş olduğu için kendini tabiat dışında bir canavar, şeytani bir mahluk gibi gördü.

Dört insanı, oldukları yerde taş kesilmişçesine mıhlayıveren bu şaşkınlık anı, birkaç saniye kadar sürdü ama hepsine yüzyılmış gibi geldi.

Belki bu hal daha da uzardı. Lakin karyolanın solunda ve başucunda, yani Concini'nin sinsi manevrasıyla kaçmak istediği duvardaki gizli kapı birdenbire açıldı. İçeriye iki kadın girdi.

Landry Coquenard, bu iki kadını görür görmez, hemen Valvert'in koluna yapışıp sıktı. Gözüyle bu kadınlardan önde gelerek muhteşem ve azametli adımlarla ilerleyenini işaret edip alçak sesle kulağına fısıldadı:

"İşte, Florence'ın, nişanlınızın annesi..."

Bütün vücuduyla titreyen Valvert yerinde sıçradı:

"Ana kraliçe mi?"

Landry Coquenard, göz ucuyla ana kraliçenin önünde reverans yapan Concini'yi göstererek devam etti:

"Dünyaya geldiği anda kızlarını ölüme mahkûm etmiş olan anne ve baba işte bunlardır. Dikkat edin mösyö, dikkat edin..."

Valvert cevap yerine, hançerini tasasız bir tavırla beline taktı.

İkisi de pek alçak sesle konuşmuşlardı. Fakat seslerini çok kısmış olmalarına rağmen Brin de Muguet konuşulanları duymuştu... Yüzünün solukluğu daha da artmıştı. Yuvalarından uğrayan gözlerini Marie de Médicis'ye dikmişti ve bakışlarında hem merak hem de müthiş bir acı okunuyordu. İçin için yanıp tutuşuyordu:

"Annemmiş... İşte bu kadın benim annemmiş. Ve ben dünyaya geldiğim günü beni ölüme mahkûm eden kadın, bu anne imiş. Aman Tanrım! Benim annem bir canavar mı?.. Buna inanayım mı ben? Keşke ölseydim de bu dakikaları yaşamasaydım."

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM
CONCINI'NİN AŞK YUVASI (DEVAMI)

XIII. Louis'nin annesi, Naip Kraliçe Marie de Médicis, odaya girerken gayet ciddi, endişeli ve sinirli görünüyordu. Girer girmez, karyolanın ayak ucunda renksiz ve kudretsiz durakalmış olan Muguet'ye bakmış, gözlerini bir daha ondan ayırmaz olmuştu.

Ardından, Concini'nin karısı Léonora geliyordu. O da Brin de Muguet'ye yiyecekmiş gibi bakıyordu. Yalnız, kraliçenin bakışlarında biraz kaçamak bir hal sezilirken onunkilerde ölüm hükmü verircesine bir ısrar vardı.

Kızın annesi odada belirir belirmez, Odet hemen Brin de Muguet'ye yaklaşmıştı. Genç kızın, her zamankinden fazla tehlikede olduğunu sezinlemişti ve hissediyordu ki aslında hiç de düşmanı olmayan bu zavallı kızın hakiki koruyucuları olmaları gereken ana babası, en büyük düşmanlarıydı ve bu düşünce Valvert'i isyan ettiriyordu. Landry Coquenard da aynı düşüncede olduğu için hemen gelmiş, efendisinin yanına dikilmişti.

Concini zaten bütün kudretini teşkil eden bir kıvraklıkla kendini toparlamıştı. O andan itibaren Valvert'i hiçe saymaya başladı. Artık iyice biliyordu –çünkü parlak misalini daha yeni görmüştü– nişanlısının babası olduğu meydana çıkar çıkmaz Valvert'in gözünde kutlu bir mevki edinivermişti... Şimdi asıl bütün kozlar onun elinde bulunuyordu. Burada efendice konuşup hareket etme hakkı ondaydı ve bu haklarından bol bol istifade etmeye katiyen karar vermişti. İlk iş olarak hızla ilerleyip kraliçeyi karşıladı.

Odada bulunanların hepsi bir an, derin bir sessizlik içinde kala-kaldılar.

Kraliçe odaya girer girmez ilk iş olarak Concini'ye aksi aksi bakmış, sonra gözlerini, kızı olduğunu bildiği Brin de Muguet'ye dikmişti. Eğer Brin de Muguet'nin yanında iki muhafız gibi du-

ran Valvert'le Landry'yi görmemiş olsaydı, Concini'yi suçüstü ve ihanet halinde yakaladığı için adamakıllı haşlayacaktı. Fakat burada bulmayı hiç ummadığı bu iki adamı görür görmez, kıskançlığından eser bile kalmadı. Bir tek şeyi iyice kavradı. Baş başa kalmış bir çifte baskın vermiş değildi. Şu halde Concini kendisine sadakatsizlikte bulunmuş olamazdı. Bu yüzden Concini'ye karşı olan tavrı da hemencecik değişiverdi.

Kraliçeyi buraya Léonora getirmişti. Hem de kocasının ihanetini yakalatarak Concini'yi ve kendisini kraliçenin gözünden düşürmek pahasına... Bu iş onlar için kötü bir netice verebilirdi. Fakat başka çare bulamamıştı... Kraliçeye kızı olduğunu yutturmak istediği genç kızın –çünkü Muguet'nin sahiden onun kızı olduğunu bilmiyordu– ölüm kararını verdirtmek için kraliçenin yardımına muhtaçtı ve şu anda bu iş, onca en mühim, her türlü tehlikeyi göze aldıracak kadar mühim bir işti.

Tabii bu müthiş kıskanç kadın da ne Valvert'i, ne de Landry Coquneard'ı burada bulacağını ümit ediyordu. O da Marie de Médicis kadar hayret etti. Fakat Odet de Valvert'le Landry Coquenard'ı tanıdığı ve kraliçenin bilmediği bir sürü şeyden haberi olduğu için burada geçmesi muhtemel olayı çabucak sezdi ve içinde zalim bir sevinç duyarak düşündü:

"Vah zavallı Concinocuk vah... Kendi evinde bile sevgilisi uğruna dövüşe gelen bu rakibinden yakayı kurtaramamış. Doğrusu şu maceraperest de az cesur adam değil ha..."

Bu ilk bakışta onun anladığı şey olmuş, sonra da buna hayret etmişti:

"Ama bunlar herhalde dövüşmüş olmalı... Nasıl oluyor da Concino yalnız bulunuyor? Yalnız bulunduğuna göre Samson kadar kuvvetli olan bu adam nasıl olmuş da onu öldürmemiş?" dedi ve gözlerini üç adamın yüzlerine dikerek hakikati kavramaya çalıştı.

Bu sırada Concini de kraliçeye doğru ilerleyerek saygıyla eğildi.

"Siz ha, madam?" demişti. "Fakirhaneme ne şeref..."

Bu sözleri söyledikten sonra tir tir titreyerek sesini alçaltı ve aceleyle İtalyanca olarak ilave etti:

"Sizinle hemen konuşmam lazım, madam... Selametimiz buna

bağlı. Başımıza pek kötü bir iş geldi. Şu gördüğünüz genç kız, bizim kızımızmış, madam."

Ne kadar alçak sesle konuşmuş olursa olsun, kraliçenin arkasında duran Léonora da bu sözleri duydu. Fevkalade hayrete düşmekle beraber istifini bozmadı. Bu sırada Marie de Médicis de soluk halinde Concini'ye cevap veriyordu:

"Biliyorum sevgilim, ben de buraya, size bu haberi vermeye gelmiştim."

Kızından bahseden sesinde bir tatlılık seziliyordu... Concini buna ehemmiyet vermedi:

"Gelin, madam. Tanrı aşkına gelin."

Marie:

"Bir dakika," diye mırıldandı.

Hâlâ karyolanın ayakucunda halsiz ve soluk şekilde duran genç kıza döndü. Birden soğuklaşıp amir tavrı peydahlayan ve zerrece yumuşaklık bulunmayan bir sesle:

"Arkamdan gelin, matmazel," dedi.

Bu emri verdikten sonra dinlenip dinlenmediğine bakmaya bile lüzum görmeden dönüp yürüyerek odadan çıktı. Geçerken Léonora'ya alçak sesle bir şeyler emretti. Asık suratla girdiği bu odada bir dakika bile durmamıştı. Ama şimdi buradan güler yüzle çıkıyordu. Hiçbir kıskançlık eseri göstermemiş; tekrar kavuştuğu kızına en ufak bir şefkat göstermemişti. Hatta yaşanan namussuzluğun canlı şahidi olan bu kızın nasıl bir tehlike teşkil ettiğini de sezmemiş görünüyordu. Hayır, bu odadan neşe içinde çıkıp gidiyor ve bir tek şey düşünüyordu: "Concini, onu aldatmıyordu..." Onun asıl önem verdiği şey de buydu.

Concini gerine gerine, kabara kabara, içindeki endişeyi saklamaya çalışarak peşinden gitti. O, şahane metresinden daha uzağı gören bir adamdı.

Léonora ise Valvert, Brin de Muguet ve Landry grubundan epey uzakta, küçük kapının eşiğinde kaldı. Kafası boyuna çalışıyor ve yeni öğrenmiş olduğu hakikatlere dayanarak yeni entrikalar çevirmeye hazırlanıyordu. Bu entrikalar da daima her zaman çevirdikleri gibi sevgili Concino'sunun emniyet ve istikbalini sağlamaya yarayacaktı.

Bu sırada Muguet, kraliçeden aldığı emre uyarak yürümeye koyulmuştu. Valvert, onu kolundan tutarak tatlı bir sesle sordu:

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Annemin arkasından gidiyorum. Duymadınız mı, beni çağırdı."

Bunu gayet garip bir sükûnetle söylemişti. Ve delikanlıya cevap verme imkânı bırakmadı, Landry'ye dönüp sordu:

"Buradan çıkan adamla kadın, benim babamla annemdir demiştiniz, değil mi?"

Adamakıllı şaşalayan Landry Coquenard kekeledi:

"Söylediğimi inkâr edemem. Ama sizin duyup anlayacak halde bulunduğunuzu inanın bilmiyordum."

"Duydum ve anladım. Bir kere olan oldu. Yanılmadığınızdan eminsiniz ya?"

Landry Coquenard içini çekti:

"Maalesef, katiyen eminim."

Ve birdenbire kendisine fena halde kızarak:

"Tanrı beni bildiği gibi yapsın," dedi. "Eşekler gibi bağırmamın pek lüzumu vardı, değil mi? Doğru laf söylemenin pek sırasıydı..."

"Ama benim itaat etmem lazım... Kraliçenin emrine değilse bile, annemin sözünü dinlemem lazım, değil mi?.."

Bu soru da Valvert'e sorulmuştu. O da Landry Coquenard kadar şaşalamıştı ve sinirli bir hareketle bıyıklarını ısırarak düşünüyordu: "Şimdi kalkıp ona, doğduğu gün anasıyla babasının kendisini öldürmek istediklerini, bugün de o zaman kaçırdıkları fırsattan yararlanarak aynı işi yapmaya kalkışmalarının pek muhtemel olduğunu mu söyleyeyim?"

Hayır, bunu yapamazdı; bir evlada, ana babasından sakınması gerektiğini söyleyemezdi... Halbuki onu bu işten caydırması icap ettiğine de kuvvetle inanmıştı. Onun için aynı tatlılıkla genç kızın sözüne cevap verdi:

"Yapmaya niyetlendiğiniz şey, o kadar ihtiyatsızca ki... Doğrusu buna göz yumamam."

Acaba Muguet, delikanlının neler düşündüğünü bakışlarında mı

okumuştu? Yahut da belki, ana babasının kendisine karşı neler duydukları hakkında bir kuşkusu mu vardı? Sebep ne olursa olsun, naif elini delikanlının koluna değdirdi; rengi uçuk, fakat vücudu dimdikti, iri ve ışıklı gözleriyle ona bakarak pek acıklı görünen garip sükûnetiyle düşüncelerini söyledi:

"Annemin bana ne yapmak istediğini öğrenmek için yanıyorum. Bu yüzden, şu kapının ardında beni celladın bile beklediğini bilsem, yine sözünü dinleyip gideceğim."

Bu sözleri, verdiği karardan caymayacağını belirten bir eda ile söyledikten sonra kesin adımlarla ilerledi. Odet de Valvert, onun neler düşündüğünü ve hangi dayanılmaz arzuya boyun eğdiğini bildiği, kendisi de onun yerinde aynı şeyi yapacağından emin olduğu için artık genç kızı durdurmaya cesaret edemedi ve eğilip selam vermekten başka çare bulamadı.

Aralarındaki konuşma, ne kadar kısa sürmüş olursa olsun, sözlerinden hiçbir şey anlamamış olan Léonora'yı epey endişelendirmişti. İşe katılmak gerektiğini hesaplamıştı, gizli kapıya yöneldiğini görünce içi rahatladı. Elinden tutup iki adımda odanın ortasına ulaşmıştı. Bu sırada genç kızın elinden hafifçe çekerek en tatlı sesiyle:

"Çabuk olun yavrum... Kraliçeyi bekletmek ayıp olur," dedi.

Ama nişanlısının arzusuna engel olmaya kıyamamış olan Odet de Valvert, genç kızı büsbütün yalnız bırakmaya karar vermiş değildi. O da peşinden giderek onu koruyacaktı. Nitekim genç kız kapıya yönelirken o da Landry Coquenard'daki kılıcını alıyor ve adamakıllı dövüş kokan bir hareketle kuşanıyordu. Aynı zamanda soğuk bir tavırla Landry'nin gözlerinin içine baktı ve:

"Postuna kıymet veriyorsan, peşime düşmeye kalkışma," dedi.

Landry Coquenard da aynı soğuklukla cevap verdi:

"Ne kadar kıymetsiz görünürse görünsün, gözlerimde postumun itibarı pek büyüktür."

Sonra birden dikildi ve:

"Fakat işin ucunda 'yavru' var, mösyö..." dedi. "Ve yavru, ufacık Florence –adı Florence'dır, mösyö– benim serseri hayatımda işlediğim tek sevabın canlı ispatı olan bu yavrucak, benim vaftiz kızımdır. Gözlerimde onun itibarı, benim postumdan da büyüktür... Siz bu-

rada kalmaya karar vermiş olsaydınız bile ben yine öbür tarafa gidecektim. Hem de pek kıymet verdiğim postumu kapının öte yanında bırakacağımı bile bile, yapayalnız gidecektim, mösyö..."

Valvert ister istemez gülmeye mecbur kaldı ve:

"Haydi gel peşimden öyleyse," dedi.

Bu birkaç lakırdı, birkaç saniyelerini almıştı. Bu sırada Léonora da kızı çıkarmış ve kapıyı kapatıvermişti. Hem bu hareketi o kadar tabii yapmıştı ki genç kızda en ufak bir şüphe bile uyandırmamıştı. Herhalde gizli bir mekanizma ile açılıp kapanan bu kapı, hafif bir itişle kendiliğinden kapanıvermişti... Kapıyı geçtikten sonra girdikleri koridorda, bir–iki adım ilerleyince Léonora bir başka kapı açarak kenara çekildi ve genç kıza içeri girmesini işaret ederek:

"Siz lütfen birazcık bu odada bekleyin," dedi.

"Kraliçe şimdi sizi çağırtır."

Brin de Muguet veya Florence –asıl göbek adı böyle olduğu için biz de bundan sonra kendisine bu ismi vereceğiz– başını hafifçe eğip selamladıktan sonra hiçbir şey söylemeden, tereddütsüzce içeri girdi. Eğer bu sırada arkasına bakmış olsaydı, ardında Valvert'le Landry'yi bıraktığı kapının duvarla bir olmuş olduğunu görecekti ama bakmadı ve tabii hiçbir şey de göremedi.

Léonora genç kız içeri girdikten sonra bu kapıyı da kapayarak yoluna devam etti. Birkaç adım ötede tekrar başka bir kapının önünde durdu. Bir an tereddüt etti, hatta açmak için elini kapının tokmağına kadar uzattıysa da sonra tekrar çekerek başını salladı ve mırıldanarak geçti:

"Hayır, şimdi Concino'cuğumun bana ihtiyacı yok... Başka yerde olursam, ona daha faydalı olurum. Mademki şimdi o, şu iki adamı, o mendebur, menhus ve hain uşağı unuttu; onlarla ben meşgul olayım. Bu iki adam, kocamın müthiş sırrını biliyorlar ve isterlerse onu mahvedebilirler. Her nasılsa girmiş oldukları bu evden sağ çıkmaları doğru değil. Bu işi ben üstüme alayım. Zaten ikisi de elimde değil mi? Ondan sonra şu genç kızın da icabına bakarım."

Léonora işin hiçbir tarafını eksik bırakmıyor ve her şeyi düşünüyordu. Odet de Valvert'le Landry Coquenard birazdan bunu göreceklerdi.

Nitekim kadın, gizli bir merdivenden zemin katına indi. Buradaki odada, Rospignac ile dört muavinini, Eynaus, Longval, Roquetaille ve Loignes'i buldu. Burada bağırtı ve çağırtı alabildiğine gidiyordu. Az önce kendilerine pek kötü bir oyun oynamış olan iki serseriye karşı gemi azıya almış, ağız dolusu küfür savurup lanet okuyarak kendilerini zapt etmeye çabalıyorlardı.

Hanımlarının söylediği ilk sözleri, pek çılgın bir sevinçle karşıladılar. Léonora bir an Rospignac ile konuştu ve derin bir sessizlik içinde dinlenen bazı emirler verdi. Sonra da geri dönerek odadan çıktı. O çıkalı henüz bir dakika olmamıştı ki beş adamdan biri de hayvanına atlayarak çatlatırcasına koşturuyor ve Concini'nin Tournon Sokağı'ndaki saray yavrusu konağına ulaşıyordu. Rospignac harekete geçme iznini alır almaz, dakika kaybetmemişti.

Léonora onlardan ayrıldıktan sonra küçük bir odaya girdi. Burada sadece Stocco vardı. Yumuşak bir koltuğa rahatça gömülmüş olan Stocco, önüne bir şişe eski şarap almış, saf kristalden bardağında, etrafa güneş ışıkları saçan bu şaraptan yudum yudum içerek vakit öldürüyordu.

Hanımını fark edince ayağa kalkarak laubali ve mübalağalı selamlarından birini çaktı. Sonra hiç şüphesiz bir sürü kirli işte suç ortaklığı etmiş olmanın verdiği küstah bir terbiyesizlikle tekrar koltuğuna gömülüp şeytan şeytan gülerek Léonora'nın ağzını açmasını bekledi. Léonora bu davranışı başka biri yapmaya kalkmış olsaydı onu adamakıllı azarlayacağı muhakkak olan bu hareketlere aldırış etmedi. Onun karşısına oturdu ve eski alışkanlığıyla gayet ihtiyatlı davranarak bir sürü soru sormaya koyuldu. Stocco, efendilerini pek umursamıyordu ama haddini aşmaya kalkıştığı takdirde kendini çok tehlikeli bir duruma atmış olacağını bilmiyor değildi. Üstelik hanımının ne müthiş bir hilekâr olduğunu da pekâlâ biliyor ve kendisini aldatmaya veya ufacık bir ihanette, merhametsizce mahvedeceğini de göz önünden ayırmıyordu. Hali ve tavrı, ne kadar tahammül edilmez olursa olsun hem yaptığı hizmetler pek mühimdi hem de hanımına karşı sadakati köklüydü. Zaten Léonora'nın ona karşı tahammüllü davranması da bundandı.

Bunun için Stocco, hanımının sorularından hiçbirine kaçamak cevap vermeye kalkışmadı. Hepsine apaçık karşılık verdi.

Léonora da malını pek iyi tanırdı ve adamın alaycı bir eda ile verdiği izahların gayet ciddi olduğunu bildiği için hepsini harikulade hafızasına teker teker işledi. Sonra ondan öğrenmek istediklerinin hepsini öğrenmiş bir halde bazı tembihlerde bulunup çıktı.

Léonora, Rospignac'ın yanında beş dakika kalmıştı. Aşağı yukarı, on dakika kadar da Stocco'nun yanında kaldı. Bu hesapça avucunda tuttuğundan emin olduğu Odet de Valvert ve Landry Coquenard'ın bulunduğu odadan çıktıktan sonra neredeyse bir saat olmuştu.

OTUZ ALTINCI BÖLÜM
CONCINI'NİN AŞK YUVASI (SON)

Léonora gizli merdivenden tekrar birinci kata çıktı. Yavaş yavaş yürüyor ve sık sık basamaklarda durup düşünüyordu:

"Doğrusu, tesadüfün biz insanların zavallı dimağlarından çok daha umulmadık, değişik ve acayip entrikalar kurduğuna artık iyice iman etmeye başladım. İşte şu çiçekçi kız için de böyle olmadı mı? Gerçi dünyada olmaz... Bu kızın Concino ile Marie'nin çocuğu olabileceği benim de aklıma gelmemiş değildi. Hatta o kadar ki bu kızın, kraliçenin kızı olduğuna dair kendisini ikna etmek için akla karayı seçtim. Böylelikle onun yardımıyla Concini'yi de inandırmak istiyordum. Bunu yaptım ama yaparken buna kendim de inanıyor değildim ve hatta bu düşünce bana pek saçma gelmiyor da değildi. Halbuki işe bak... Benim saçma bulduğum ve göz önüne almaya bile lüzum görmediğim düşünceyi, tesadüf bir hakikat haline getirdi. Meğer bu kız, sahiden Concino ile Marie'nin kızıymış. Ne mükemmel şey..."

Léonora da, tıpkı Concini gibi hiçbir izah istemeden, hiçbir soru sormadan bu olayı tereddütsüzce kabul etmiş olduğuna göre hiç değilse bunu imkânsız saymıyor olacaktı. Acaba bu nedendi? Bu soruya cevap vermeyi üstümüze almayalım.

Léonora böylece düşünmeye devam etti. Fakat hiçbir kini, hiçbir kızgınlığı olmadığı halde, iki adamı, sadece kocasına hakaret ettikleri ve kocasının mühim bir sırrını bildikleri için ölüme mahkûm etmekten çekinmeyen bu kadının, kafasında şimdi kuvvetli bir tereddüt belirmişti. Kendi kendine soruyordu:

"Peki, şimdi bu çocuğu ne yapacağız? Öyle ya, bu yavrucuk, basbayağı bir çocuk işte... Bu çocuğun öldürülmesi için Marie'den izin de aldım. O zaman ben, ölmesi gerektiği için kraliçeyi, müthiş rezaletin ortaya yayılacağı korkusuyla ürküttüm. O zaman bu ölüm

icap ediyordu ve lüzumluydu. Ama şimdi buna hiç lüzum yok. Tanrı'ya şükür, Concini'nin aşkı, bu kızın babası olduğunu öğrenir öğrenmez sönüvermişti. Ve hatta bu kıza karşı bir meyil hissettiğinden dolayı kendi kendine lanet okuduğundan da eminim. Gerçi Concino'm şıpsevdidir ama kızına şehvet duyacak kadar canavar ruhlu değildir." (Bu düşüncelerinde haklıydı.) "Concini mecbur olursa evladının ölümüne karar verebilir ama ona şehvetli bir gözle bakmaya asla kalkışamaz. Bu itibarla, artık ikisi arasında bir aşktan korkmamda mana kalmamış bulunuyor. Bu aşk tamamen öldü ve iyice gömüldü. Ah, keşke kocamın başka aşkları için de aynı şeyi söyleyebilseydim. Fakat şimdi asıl düşünmem gereken şey başka... Concino'mun selameti için bu kızın ölmesi lazım mı, değil mi? Ortada Sinyora Fausta da var. Var ama ben onunla pekâlâ boy ölçüşebilirim. Hem artık bu çocuğa karşı kin de duymuyorum... Ha ölmüş, ha yaşamış, bence hepsi bir... Tek ölümü benim elimden olmasın da... Tanrı'dan korkarım ben... Dünyanın bütün hazinelerine kavuşacak olsam, vicdanıma lüzumsuz bir cinayet yüklemek istemem..."

Birinci kata ulaşmıştı. Ardında Concino ile Marie de Médicis'in konuştukları kapının önünde bir an durduktan sonra birdenbire kararını verip mırıldandı.

"Ne isterlerse onu yapsınlar. Bu işi bir karara bağlama hakkı onlarındır."

Ve kapıyı açarak içeriye girdi.

Marie de Médicis oturmuştu ve Concini ayakta sinirli sinirli gezinip duruyordu. İkisi de sarayın şahane teşrifatının boş ve lüzumsuz icaplarını tamamen unutmuşa benziyorlardı... Marie kraliçe değilmiş gibi duruyordu. Concini de bir saray asilzadesi olmaktan çıkmıştı. Maskelerini atmışlardı. Aslında neyseler, o olmuşlardı; yani epey eski iki âşık... Hem de çok vahim ve ciddi, hatta ölüm–kalım meseleleri karşısında kalmış ve esaslı kararlar almaya mecbur bırakılmış iki âşık...

Marie de Médicis'in pek asık yüzle girdiği odadan gayet keyifli çıktığını söylemiştik. Fakat durumun vahametini daha ziyade kavrayan ve henüz ardı ardına gelen darbelerin verdiği sersemliği üstünden atamamış olan Concini ise adamakıllı şaşkın ve üstüne çöken korkunç endişeyi saklayamayacak bir halde bulunuyordu. Bu hal,

Marie gibi ona çılgıncasına âşık bir kadının gözünden kaçamazdı. Nitekim bütün neşesi birdenbire uçuverdi. Concini'nin kendisini pek şatafatlı bir şekilde soktuğu odaya girdiği vakit, kraliçe de âşığı kadar endişeli ve perişandı. Bu yüzden bitkin bir halde bir koltuğa çöküverdi.

Sonra konuşmaya koyuldular.

Marie, korkunç haberi Léonora'dan aldığını açıkladı. Concini zaten bunu tahmin etmişti. Kraliçe ise haberi alır almaz hemen Concini'ye haber vermeye ve danışmaya koşmuştu... Şimdi o da Concini'nin bu işi nasıl öğrendiğini merak ediyordu. Concini, kraliçeye tabiatıyla hakikati söyleyemezdi. Hemen bir hikâye uydurdu ve gerçeğe pek uygun düşen bu yalana, kraliçe derhal kanıverdi. Bunun neticesinde ikisi de geçmişi hatırlamak zorunda kaldılar. Kızlarının doğuşunun hikâyesini, en ufak teferruatına kadar yeniden gözden geçirdiler. Concini, vaktiyle kendisine çocuğu öldürmesi hususunda vermiş olduğu emre ihanet eden Landry Coquenard'a lanetler yağdırdı. Marie de bu işte ona katıldı.

Ebediyen kurtulmuş olduklarını sandıkları, geçmişe ait bir hatıranın canlı meyvesinin birdenbire ortaya çıkması şeklinde tecelli eden "bu müthiş felaket" karşısında şaşkınlık içinde kalmışlardı.

Karanlık mazinin bu şekilde hatırlanması epey bir zaman sürmüştü ve nihayet, birdenbire bu hususta söyleyecekleri bir şey de kalmamıştı. Yeniden bir karar vermek mecburiyeti gibi müthiş bir durum karşısında kaldılar. Belki de şimdiye kadar uzun boylu konuşmaları, hep bu karar anını geciktirmek içindi. Mesele basit ama korkunçtu. Bir mucizenin kurtardığı bu çocuğu yaşamaya bırakmalı mıydı, yoksa bu sefer kurtulma ümidi bırakmadan ortadan kaldırmalı mı?

Sıkıntılı bir hava hasıl olmuştu. Concini bunu saklamak için sinirli sinirli gezinmeye koyuldu. Marie koltuğuna gömülüp kaldı ve artık birbirlerine söyleyecek bir şey bulamaz oldular. Bu hal birkaç dakika sürdü ama ikisine de saatler kadar uzun geldi. Arada bir sessizliği bozmak için birbirlerinden yüksek sesle söyleniyorlardı.

"Canım, bu Léonora da nerelerde kaldı?"

Léonora'nın gelişi, ikisini de ağır bir yükten kurtarıp hafifletti. Marie de Médicis, içine gömülüp kaldığı koltukta biraz dikildi.

Concini de kafese konmuş bir canavar gibi dolaşmaktan caydı. İkisi de içlerine kuvvet ve cesaret geldiğini sezdiler. Çünkü karşılarında, ikisini de yıldıran o kararı verebilecek, onları en ağır yüklerinden kurtarabilecek bir insanın bulunduğunu tecrübeyle biliyorlardı.

Nitekim Marie, hemen lakırdıya çanak tıtarak acı bir sesle sızlandı:

"Başımıza gelen korkunç felaketi görüyor musun, Léonora..."

Léonora, daha odaya girer girmez, ışıl ışıl gözlerini dikip ikisini de süzmüştü. İkisinin de ne kadar sıkkın olduğunu sezmişti. Derhal ikisinin de cesaretini artırmak lüzumunu hissetti ve bunun için gayet sakin, tasasız bir tavırla omuz silkerek cevap verdi:

"Başınıza gelen gerçi kötü bir şey, ama bence korkunç bir durum değil madam..."

Kraliçe şaşkın, adeta bağırdı:

"Daha bu sabah bana tam aksini söylemiyor muydun? Şimdi nasıl böyle diyebiliyorsun?"

Léonora soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Ama o zamandan beri mesele üstünde düşündüm. Anladım ki size karşı beslediğim ateşli muhabbet, tehlikeyi benim gözümde de pek büyütmüş... Bu yüzden fikrimi değiştirdim, oldu bitti."

"İyi ama, ya bu iş meydana çıkarsa başıma gelecekleri düşün... Ya halk duyarsa ki..."

Süslü cümlelerle üstü kapalı konuşmasını bilmediği için birdenbire duruverdi. Ama zoraki çekingenlik gösteriyordu. Léonora, icap ettiği vakit ne iş becermekten kaçınır, ne de sözünü sakınırdı. Onun yarıda bıraktığı cümleyi o sükûnetle bitirdi:

"Ya halk duyarsa, Marie de Médicis'in Fransa kraliçesi olmadan önce bir erkekle düşüp kalktığını ve çocuk katili bir ana olduğunu... değil mi? Evet, halk bunu duyarsa işler kötü olur. Hem siz, hem de hepimiz için kötü olur. Fakat halkın duymaması sizin elinizde, madam..."

"Nasıl benim elimde?.."

"Kraliçe ve naip olduğunuzu unutuyorsunuz, madam... Bir krallığın tek hâkimi olduktan sonra ne istenir de yapılmaz?"

Concini bu ana kadar sadece dinlemişti. Şimdi o da yavaş yavaş cesaretini elde ediyordu:

"Tanrım! Gayet doğru söylüyor!" diye bağırdı.

"Bu memleketin efendileri olduğumuzu unutuyoruz... Léonora'nın hakkı var. Bu sırrın meydana çıkmaması bizim elimizde. Dilleri fazla uzun olanların çenelerini ebediyen kapamak için elimizde sayısız çare olduğu nasıl da aklımızdan çıkıyor, bilmem ki..."

Ve Concini bu sözünü gayet manalı bir hareket ve çehre belirtileriyle kuvvetlendirince Marie:

"Peki," diye cevap verdi. "Ama Fransa Sarayı'nda İspanya kralını Sorrientès düşesi adı altında temsil edecek olan Prenses Fausta'nın çenesini de aynı şekilde kapayabileceğimizi sanıyor muyuz?"

"Eğer muhakkak gerekirse neden olmasın? Herkes bir kazaya uğrayıp ölebilir; İspanya kralının mümessili de, basit bir sokak serserisi de... Marifet, işi usulünce başarmakta..."

Artık Concini'nin hiçbir kuşkusu kalmamıştı. Marie de Médicis'in de içi ferahlamıştı. Fakat Concini ile Léonora'nın bütün sorumluluğu kendi omuzuna yüklemek istediklerini sezinlediği için yine iç çekmeye devam etti ve bir an sustuktan sonra yalvardı:

"Bize nasihat ver, ne olur Léonora..."

Hiç de uygun bir iş yapmıyordu. Çünkü Léonora bu hususta karar vermenin ikisine ait olduğunu zaten kafasına yerleştirmişti. Tekrar omuz silkti ve gayet saygısız, hatta ters bir tavırla:

"Nasihat mi?" dedi. "Bunun gibi bir işte de nasihate lüzum var mı? Zaten sizler de bu çareyi pekâlâ görüyorsunuz ama ne biriniz ne de öbürünüz bundan bahse cesaret ediyor. Sizin için tek çıkar yol, çocuğunuzun ölümüyle hayatı arasında bir seçim yapmak. Seçin bakalım..."

"Bunu seçmek kolay mı sanıyorsun? Söyle bakalım, sen olsan hangisini seçerdin?"

Léonora soğuk bir tavırla:

"Müsaadenizle düşüncemi kendime saklayayım," dedi.

Marie de Médicis tekrar sızlandı:

"Neden? Sen de bizi bırakırsan, kime güveneceğiz Léonora?"

"Sizi bırakmadığımı pekâlâ bilirsiniz, Marie..."

"Öyleyse söyle..."

"Söyleyemem... Bu işte karar annenindir. Anne sizsiniz, verin kararınızı..."

Marie de Médicis, Léonora'nın huyunu bilirdi. Söylemek istemediğini anladı. Fazla ısrar etmedi. Fakat vermek cesareti bulamadığı karardan yeniden kaçındı. Tekrar söylendi:

"Aklım başımda değil. Ne olursa olsun, kararı verebilecek halde olmadığımı görmüyor musunuz? Siz ikiniz ne isterseniz yapın... Vereceğiniz karara ben de razıyım."

Léonora, Marie'den karar kopartamayacağını anladığı için Concini'ye döndü:

"Öyle ya... Sen de bu çocuğun babasısın. Ver kararını bakalım, Concini," dedi.

Concini kendini iyice toparlamıştı. Bu şekilde ortalıkta bırakılmaktan yılmadı. Az önce söylemekten ürktüğü şeyi şimdi pattadak söyleyiverdi:

"Bana kalırsa bu çocuğa kıymamak lazım."

Marie de Médicis, göz ucuyla Léonora'yı süzdü ve onun bu kararı beğenip beğenmediğini anlamak istedi. Fakat kurnaz kadının yüzünde manası hiç belli olmayan bir tebessümden başka bir şey yoktu. Üstelik aynı bakışlarla da kocasını süzüyor ve düşünüyordu.

"Zaten bu kararı vereceğinden emindim. Bahse girerim ki o da benim düşündüklerimin aynını düşündü." Ve yüksek sesle Concini'ye sordu: "Neden bu kararı verdin?"

Concini aynı kesin tavırla düşüncesini açıkladı:

"Gayet basit bir sebepten ötürü... Bakalım sizler ne diyeceksiniz? Bence, doğduğu anda tarafımızdan ölüme mahkûm edilen bu çocuğun bugün sağ ve salim olması, hakiki bir mucize. Ben bu mucizede Tanrı'nın isteğinin bir gösterisi görüyorum, bunun zıddına gitmenin başımıza bir felaket getireceğinden eminim."

Bu sözleri gayet ciddi ve tamamen inanmış bir tavırla söylemişti. Acayip şeylere kuvvetle inanan bir adamdı. Buna şaşılamazdı, zira yaşadığı devirde aşağı yukarı herkes böyleydi. Üstelik İtalyan da ol-

duğu için onun daha kuvvetle inanmasından tabii bir şey olamazdı. Aynı şekilde ve onun gibi İtalyan olan Marie de Médicis ile Léonora'nın da böyle inançları olduğu muhakkaktı. Bugün bizleri gülümsetecek olan bu sebep, her iki kadının zihniyetine de tamamen uygun düşmüştü. Zaten vaziyetlerine bakılırsa ikisi de böyle bir sebep bekliyor olacaklardı. Çünkü Marie hemen haykırdı.

"Gördünüz mü? Ben de aynı şeyi düşünüyorum işte..."

Léonora da itiraf etti:

"Ben de... Senin böyle bir şey söyleyeceğini ben de umuyordum, Concini..."

Concini de:

"Hepimizin de aynı şeyi düşünmüş olmasında, Tanrı'nın bir uyarması olduğu muhakkak."

Hepsi de dehşetli tesir altında kalarak bir an sessiz kalakaldılar. Bu andan itibaren küçük çiçekçi kızın yaşamasına karar vermiş bulunuyorlardı. Zavallı kızcağız, bu af kararını; bu üç insanın acayip inançlarının desteklediği menfaat kaygılarından başka hiçbir şeye borçlu değildi. Ne baba ne de anne çocukları hakkında bir şefkat kelimesi, bir merhamet lakırtısı etmişlerdi. Üstelik ani verilen bu karar, Léonora'nın ince eleyip sık dokumasına ve uzun ölçüp biçmelerine uygundu. Fakat tam karar verilmiş göründüğü bir sırada birdenbire:

"Ama," dedi, "Madam Fausta'nın, bu kızı Sorrientès Konağı'na çekmiş olduğunu da gözden uzak bulundurmayalım... Fausta bu kızı, sizlere karşı kullanmak istiyor. Bana kalırsa kati bir karar vermeden önce hazır elimizdeyken bu çocuğu bırakmamalıyız."

Ve bu sözlerle verilen kararı yine askıda bırakmış oldu. Concini de:

"Benim de düşüncem buydu..." diyerek karısını tasdik ederken Marie'nin baş işaretiyle onayını aldı.

Léonora:

"Sonra," dedi, "kendisini ustalıkla sorguya çekmeli ve ana babası hakkında neler bildiğini, ne kadar bilgisi olduğunu öğrenmeliyiz."

Concini söylendi:

"Benim babası olduğumu biliyor."

Léonora kaşlarını çatarak:

"İşte bu kötü... Kim söyledi bunu ona?"

Concini hiddetle başını sallayarak:

"Kim olacak, şu mendebur Landry," dedi.

Léonora bir saniye düşündükten sonra kesin bir tavırla:

"Eğer anasının da kim olduğunu biliyorsa susup susmayacağından emin olamayacağımız için kendisini hayatta bırakmaya imkân kalmayacak," dedi.

Ve Marie de Médicis'e dönerek müthiş bir soğuklukla:

"Siz de aynı düşüncede değil misiniz madam?" diye sordu.

Marie Tanrı'nın bir mucizesiyle kurtulan bu kızın ölümüne karar vermekten pek ürküyordu. Ürküyordu, ama kız, annesi hakkında çok şeyler biliyor, üstelik çenesini tutmasını da bilmiyorsa kopacak rezaletten daha fazla ürküyordu. Bu sefer sorulan fikrini hemencecik söyledi ve söylediği şey de bir idam hükmü oldu:

"O zaman öyle yapmak gerekecek," dedi.

"Eğer tepemde böyle bir tehdit asılı olarak yaşamak zorunda kalırsam çıldırırım."

Concini hemen atıldı ve oldukça acele:

"Annesi hakkında bir şey bilmez," dedi.

Léonora sordu:

"Emin misiniz?"

Concini yine pek acele:

"Landry beni söyledi ama kraliçeyi söylemediğinden eminim," cevabını verdi.

Halbuki yalan söylüyordu. Landry Coquenard'ın anne olarak Marie de Médicis'i gösterdiğini de pekâlâ duymuştu... Genç kızın titrediğini görünce annesini öğrendiğini de hemen anlamıştı. Halbuki şimdi aksini söylüyordu. Genç kızı kurtarmak mı istiyordu?

Bundan şüphe edilemezdi. Peki ama neden? Çok geç kalmakla beraber pişmanlık duymaya mı başlamıştı? Belki... Yahut da belki kendi başına bir bela gelmesinden korkuyordu. Çünkü batıl inançlara, her şeyden fazla bağlıydı.

Léonora:

"Ama bu Landry, kendisine bunu daha önceden söylemiş olabilir," dedi.

"Sanmam... Landry'yi ilk defa burada gördüğünden fazla bir şey bilmiyor."

Léonora:

"Bizim için de, kendisi için de bunu temenni edelim," dedi. "Fakat herhalde bu işin içyüzünü çabucak öğrenmeliyiz."

Marie de Médicis ayağa kalktı:

"Ben artık Louvre'a döneyim," dedi.

Léonora sordu.

"Kraliçe bu genç kızı alıp götürmek mi istiyorlar?"

Marie şiddetle atıldı:

"Elbette... Elimin altında bulunsun isterim."

Léonora başıyla bunun uygun olduğunu belirten bir işaret yaptı:

"O halde gideyim de onu getireyim."

Kraliçe:

"Git Léonora'cığım, git," dedi. "Concini bir yandan beni tahtırevana kadar götürsün. Sen de oraya gelirsin."

Concini:

"Kraliçeyi Louvre Sarayı'na kadar uğurlamak şerefine nail olmak isterim."

Léonora kapıya doğrulmuştu. Tam Concini bu sözleri söylerken o da kapıdan çıkmak üzereydi ki birdenbire geri dönerek söylendi:

"Concini, sen burada işin olduğunu unutuyorsun galiba... Şu Valvert'le Landry'nin icabına bakmak lazım..."

Concini elini alnına vurarak:

"Kahretsin!" dedi. "Ben onların ikisini de tamamen unutmuştum."

Sonra birden yanıp yakıldı:

"Onların ikisi de çoktan çekip gitmişlerdir."

Léonora korkunç bir tebessümle:

"Merak etme Concino, ben onları unutmadım," dedi. "İkisi de sizin odanızda kıskıvrak bir halde kapana girmiş gibi tutulu kaldılar."

Bu sözler üzerine, Concini'yi meselenin ne olduğunu kraliçeye izah etmeye bırakarak çıktı. Concini ile kraliçe bir yandan uzaklaşırken, o da Florence'ı bıraktığı odaya girdi.

Aklı karmakarışık olan genç kız, "anası" kraliçe kendisini çağırıncaya kadar biraz kafasını toparlayabilmek için koltuklardan birine yerleşmiş, düşünmeye niyetlenmişti. Fakat oturmasıyla sıçraması ve ayağa kalkması bir oldu. Ardından birtakım mırıltılar duymuştu. Hemen geriye dönerek içinde bulunduğu odayı gözden geçirmeye başladı.

Sesler, kendi girdiği kapının tam aksi istikametindeki köşede bulunan bir kapıdan geliyordu. Bu kapı aralıktı. Genç kız kulak kabarttı. "Babası" ile "annesi"nin seslerini tanıdı. Bir an, dinleyeyim mi, dinlemeyeyim mi, diye tereddüt ettiyse de, dinleme arzusuna dayanamadı ve Concini ile kraliçenin, meraklı kulaklardan uzakta bulunduklarını sanarak açık bir dille görüştükleri odaya açılan bu kapıya doğru adeta çekinerek sürüklendi. İçeride konuşanların, kendisini görmelerine imkân yoktu. Çünkü öteki odada, kapının önüne kalın bir kadife perde asılmıştı.

Léonora'nın genç kızı kendi konuştukları odanın bitişiğine sokmuş olabileceği, Concini'nin asla aklına gelemezdi. Gelmiş olsaydı, kraliçeyi başka bir yere götüreceği veya hiç değilse perdenin arkasındaki kapının kapalı olup olmadığına bakacağı muhakkaktı.

Concini ile Marie de Médicis'in bedbaht kızı –düşünüldüğü takdirde pekâlâ haklı olan– dinleme merakına gem vurmayarak gelip perdenin arkasına yerleşti ve göğsü heyecanla inip kalkarak şakakları patlayacakmışçasına atarak kulağını açtı ve bir sevgi kelimesi değilse bile hiç olmazsa bir acıma lakırdısı duymak istedi.

İşte doğuşunun müthiş sırrını da böylece öğrenmiş oldu. Naif, zarif çocuğun, kendisine bir tokmak yemiş gibi tesir etmesi gereken müthiş hikâyeyi sonuna kadar kendini belli etmeden durup dinleyebilme cesaret ve kudretini de gösterdi ve böylece babasıyla anasının iğrenç açıklamalarını duymuş oldu. Bu suretle her şeyi, ta Léonora gidip kendisini getireceğinden bahsettiği ana kadar dinledi. Sonra eğer dinlediği belli olur ve yakalanırsa mahvolacağını ve bu odadan

sağ çıkamayacağını kestirerek gürültüsüzce ve ihtiyatla çekilip kapıyı kapattı. Nihayet kapıdan mümkün olduğu kadar uzağa otırup sırtını o tarafa döndü.

Bu yüzden, Léonora'nın, Concini ve Marie de Médicis'ten ayrılmadan önce nişanlısı Valvert'le Landry Coquenard hakkında söylediği son sözleri duyamadı. Eğer duymuş olsaydı, birkaç dakika sonra vereceği kararı vermezdi. Bu sözleri işitmedi ve doğrusu aranırsa zaten bu an için Valvert'i unutmuştu da... Tıpkı küçük Loïse'i de unuttuğu gibi...

Zaten bu dakikalarda başka türlü yapamazdı. Şimdi sadece, son derece feci şartlar içinde tekrar bulduğu anasıyla babasını düşünüyordu ve kendi kendine, içinden kanlı gözyaşları dökerek, "Ömrümün sonuna kadar onları tanımamış olsam, çok daha iyi olacaktı..." diye düşünüyordu.

Bilhassa annesine aklı takılıyordu. Bu kadındaki katı kalplilik, onca öyle anlaşılmaz ve kavranmaz bir şeydi ki bir türlü inanamıyor ve kendi kendine bu muammayı çözmeye uğraşıyordu:

"Annem olacak," diyordu. "Annem olacak ve beni evvelce öldürmek istedikten başka şimdi de yine öldürmek istiyor. Böyle şey olur mu? Bir anne, evladının ölümünü istesin, olur mu hiç!.. Olmaz bu... Eğer yanlış duyup anlamadımsa herhalde benim bilmediğim daha bazı şeyler onu, hakiki duygularını saklamaya mecbur eden bazı sebepler olmalı... Eminim ki şimdi fırsat bekliyordur. İmkân bulur bulmaz beni bağrına basacak ve kızım diye yırtınacak... Bundan başka türlüsü olamaz... O zaman ben de kendisinden şüphe ettiğim için af dileyeceğim. Her insan annesinden şüphe eder mi? Ne kötü insanım ben... Hiçbir evlat, anasının hareketlerini tenkide kalkışır mı?.. Hem sonra bu anne, kraliçe de... Krallar ve kraliçeler teşrifat bağlarına bağlıdır. Her zaman yüreklerinin istediğini yapamazlar. Ben yalnız bir şeyi düşünmeliyim: O benim annem, işte bu kadar... Ve yine şunu da gözden uzak bulundurmamalıyım ki annem beni apaçık evladı olarak ilan ederse rezil olur."

Babasını aklına getirdiği yoktu. Çünkü babası Concini idi. Çünkü Concini'yi bildi bileli küçümsemiş, hayvanca şehvetiyle peşine düştüğü andan itibaren ise ondan iğrenmeye başlamıştı. Bütün bunları çabucak unutuvermesine imkân yoktu ve babasına karşı hâlâ

kuşkuluydu. Halbuki kendi kendine, annesini müdafaa etmek için çırpınıyor, bütün kalbini ve düşüncesini bu anneye vermiş bulunuyordu. Zaten hiç tanımadığı bu anneyi çoktandır düşünmüştü. Muhayyilesinde bu anneyi her türlü haslet ve iyi huylarla süslemişti. Fakat doğrusunu söylemek lazım gelirse Marie de Médicis, onun tahayyül ettiği anneye hiç mi hiç benzemiyordu. Bunu görmemek için insanın kör olması lazımdı... Florence kör değildi ama görmek de istemiyordu ki, böylesi körlükten de fenaydı. Bu uğurda canını da verse, annesinin, hayalinde tasarladığı anneden başka bir şey olduğunu katiyen görmeye razı değildi.

Bir evladın annesini bu şekilde görmesi kadar övülmeye değer bir şey olamayacağı muhakkaktır... Fakat bu yüzden, kendisini zorla ölüme sürükleyecek kararlar verme ihtimali vardı ki işin bu tarafı kötüydü. Her şey kendisine, kendini korumak için her türlü çareye başvuracak olan nişanlısının yanında kalmasını emrederken, körü körüne annesini takip etmiş olması delilik değil miydi? Şimdi maalesef bu kadarla da yetinmiyor, daha aşırı hareketlere niyetleniyordu.

Léonora, onu koltuğunda oturur bir halde buldu. Şüpheli bakışlarla genç kızı süzerek içinden geçenleri okumaya yeltendiyse de, kızın renginin solukluğundan ve gözlerinin hararetle parıldadığından başka bir şey göremedi. Mamafih kendisinden umulmayacak bir irade gösteren Florence, sakin kalmaya muvaffak oluyordu. Léonora, memnun bir tavırla odayı da gözden geçirdi. Florence, kadının gözünün bir an şüpheli kapıda takılıp kaldığını görünce içinden tir tir titredi. Fakat Léonora, bu kapının sımsıkı kapalı olacağını pek tabii saydı. Ne kadar usta ve kuşkulu bir kadın olursa olsun, hiçbir şeyin farkına varamadı. Gayet nazik, kibar, adeta annece, halim ve selim davrandı.

Léonora'nın bu hali bir hesaba dayanıyordu. Maksadı, daha ilk temas anında genç kızın gönlünü kazanmak, ona güven vermekti. Kurnaz kadın, hiçbir şeyi tesadüfe bırakmak istemediği için çabucak kararını verip tatbikata geçmiş ve daha ilk rastlayışınla, annesi hakkında neler bildiğini ondan tamamıyla öğrenmeye azmetmişti. Belki bu işte çok kolay muvaffak olacaktı; zira istediği vakit, pek cana yakın olmasını bilirdi. Léonora, böyle hayal kuruyordu ama gayreti pek boşunaydı. Tabiatıyla Florence, artık Léonora'nın hiçbir hilesine kanmayacak, onun karşısında tamamen tetikte bulunacaktı.

Bu durumda bütün kozlar Florence'ın elindeydi. Zira düşmanının hilesini biliyordu, halbuki düşmanı, onun her şeyi bildiğini ummuyordu bile... Léonora, bu hesapça tam bir başarısızlığa uğrayacaktı. Lakin işin farkında olmadığı için en tatlı tebessümünü ve en candan edasını takınarak aralarında hakiki bir mücadele olacak olan bu konuşmada hücuma geçti:

"Babanızın adını biliyorsunuz, değil mi evladım?" diye sordu.

Karşısındakinin doğruluk ve samimilik derecesini anlamaya çalışarak alacağı cevabı merakla bekledi. Ve bu cevap kendini pek fazla bekletmedi ve gayet açık oldu:

"Babamın Mösyö Ancre mareşali olduğunu biliyorum efendim."

Bu sözler, Léonora'nın dudaklarında bir memnunluk tebessümü belirmesine sebep oldu ve tekrar sorusuna devam etti:

"Bunu nereden biliyorsun bakayım?"

"Bana söylediler, madam."

"Herhalde söyleyen, pek iyi tanıdığınız biri olacak ki sözüne hemen inanıverdiniz."

"Hayır madam, hiç tanımadığım biri söyledi. Zaten dayanağım, sadece bu yabancının sözü olsaydı, kulak asacak değildim. Fakat inanmama başka şeyler de sebep oldu. Bu söz, Mösyö Mareşal'ın önünde söylendi ve Mösyö Mareşal buna hiç itiraz etmedi. Ufacık bir şüphesi olsa sesini yükseltmez miydi hiç?"

"Gayet doğru... Peki sonra?"

"Sonra Mösyö Mareşal, aynı zamanda Majeste Kraliçe'ye de..."

Léonora genç kızın sözünü kesip sordu:

"Bir dakika... Siz o zaman içeriye girenin kraliçe olduğunu biliyor muydunuz?"

"Tabii..."

"Nasıl anladınız bunu? Kimse bir şey söylememişti ki..."

"Ben sokakta çiçek satarım, madam... Çiçeklerimi çok defa Louvre Sarayı civarındaki müşterilerime veririm. Şimdiye kadar birçok kere majesteyi gördüm. Onun adını duymama hiç lüzum yoktu. Odaya girer girmez hemen tanıdım... Sizi de, Mösyö Mareşali de tanıdım."

"Anlıyorum... Ne diyordunuz? Mösyö Mareşal, kraliçeye sizden bahsetti mi diyordunuz?"

"Evet, madam... Herhalde benim onun kızı olduğumu kendisine söylemiş olacak."

Léonora kulak kabartarak sordu:

"Buna nereden hükmediyorsunuz? Duydunuz mu? İtalyanca bilir misiniz?"

"Hayır madam, duymadım. Duymuş olsaydım da bir şey anlayacağım yoktu, zira İtalyanca bilmem. Bunu düşünerek buldum, madam... Kraliçe beni, benim gibi basit bir çiçekçi kızı tanımaz, tanıyamaz. Halbuki bana, peşinden gitmemi emir buyurdu. Tanımadığına göre benimle hiç ilgilenmemesi gerekmez miydi? Mademki beni çağırdı, herhalde Ancre mareşali benden bahsetti ki, o da beni çağırdı."

Bütün bu cevaplar, hep aynı dürüstlükle ve tereddütsüz veriliyordu. Ve Léonora, bir yandan kızı sıkı bir göz hapsinde bulundururken öte yandan da bu cevaplar sahi olmasalar bile gayet tabii oldukları için bunları kabul etmek zorunda kalacağını düşündü.

Florence'ın da gayet usta bir manevra çevirerek Léonora'dan önce annesinden bahse başlayışı hakikaten cesurca bir işti. Fakat kraliçeden bahsederken korku ile karışık bir nevi saygıyla konuşmuş, bu tavrıyla da, kraliçenin öz annesi olduğunu düşünmekten çok uzak olduğunu belirtmişti. Léonora bütün bunlara dikkat etti. Fakat böyle basit görünüşlere aldanacak düzeyde bir kadın da değildi. Sorgusuna devam etmek için bir kat daha nazikleşti ve cana yakınlaştı. Tekrar söze başlamadan önce Florence'ı biraz pohpohlamayı da uygun bularak:

"Bakıyorum ki çevrelerinde olup bitenlere ve konuşulanlara hiç dikkat etmeden geçip giden hafifmeşrep kızlardan değilsiniz. Hem çevrenize dikkat ediyor hem de düşünmesini biliyorsunuz. Doğrusu, tebrik ederim."

İstemediği halde bu sözler biraz manalıydı. Halbuki karşısında gayet saf ve mahcup görünen bu genç kızın sadece kendi silahlarıyla kendisinin sırtını yere getirecek kadar usta olduğunu hiç bilmiyordu. Nitekim bakışları ne kadar sezilmez derecede olursa olsun Florence durumu hemen kavradı... Gözlerini şaşmış gibi iri iri açarak Léonora'ya baktı ve:

"Teşekkür ederim madam, iltifat ediyorsunuz," dedi.

Ve gayet saf bir tavırla:

"Eğer yanılmışsam şaşarım doğrusu..." diye ilave etti:

Léonora alay etti:

"Neden? Hükümlerinize bu kadar itimadınız mı var? Dikkat edin evladım, insan kendisine bu derece güvenmemeli..."

Florence son derece mütevazı ve tatlı bir eda ile başını sallayarak:

"Hayır madam, ben kendimin biçare ve bilgisiz bir kız olduğumu bilirim," dedi. "Demek istiyorum ki eğer yanıldıysam pek şaşarım, zira düşünün bir kere; kraliçe, Fransa kraliçesi, basit bir çiçekçi kızla ilgileniyor. Bu ne demektir?"

Ve kendisini tanıyanların sinirlice olduğunu hemen sezecekleri bir tebessümle:

"Bu öyle inanılmaz bir şey ki bana sebepsiz yere bakacağını sanmak için insan çılgın olmalı..."

Léonora, Florence'ı tanımıyordu. Aldandı ve biraz fazla ileri gittiğini kestirerek düşündü: "Ben de amma budalayım ha! Eğer bu kızın dedikleri doğruysa durup dururken onun dikkatini Marie üstüne çekmekte bir mana var mı? Bırak, kraliçenin kendisiyle meşgul oluşunu, Concino'nun ricasının sebep olduğuna inansın... Kendi kendine bulduğu bu izah şekli, işi pekâlâ hallediyor. Ben de daha iyisini bulacak değilim ya... Bunu hemen Marie'ye haber vereyim de, o da işi bu tarafından tutsun."

Ve hemen söylediklerinden cayar gibi bir tavır takınarak yüksek sesle.

"Ben onu demek istemedim," dedi. "Sadece size hakikati buldurtan zeka ve doğru görüşünüzü övdüm. Dediğiniz doğru, kraliçe, Ancre mareşalinin ricası üzerine sizinle ilgilendi..."

Floronce de:

"Ben de zaten kendi kendime bunun başka türlü olamayacağını söylüyordum," diye cevap verdi.

İlk temasta birbirlerini yokladıktan sonra bir netice alamayan iki güreşçi gibi bir an soluk almak ihtiyacı hissettiler. İlk temasın galibi Florence'dı.

Bunu kavramıştı ama sezdirmekten sakınıyordu. Léonora düşünceli bir tavırla sordu:

"Annenizin adını biliyorsunuz, değil mi?"

Bu, soru tarzında değil de, sanki bir hakikatmiş gibi sorulmuştu. Ama Florence buna kanmadı ve hemen savunarak gayet tatlı bir tavırla:

"Annem mi?" dedi. "Eğer onun kim olduğunu bilseydim, kavuşmak için çoktan onun yanına giderdim."

Bunu ağlamaklı bir tavırla söylediği için sözünden şüphe edilemezdi. Léonora yarı yarıya emin şekilde düşündü: "Hiçbir şeyden haberi yok." Ve yüksek sesle, "Size babanızı gösteren kişinin, annenizi de söylediğini sanmıştım da..." dedi.

"Yazık ki hayır, madam... Hiçbir şey söylemedi."

Léonora ısrar etti:

"Söylemediyse bile kim olduğunu biliyordur..."

"Bakın bunu iyi hatırıma getirdiniz, madam... Bu mümkündür. Bu adam, belki de hâlâ burada. Müsaade ederseniz gidip kendisini bulayım."

Florence bu sözleri söyleyerek kapıya yöneldi. Halbuki gidip Landry Coquenard'ı bulmaya hiç niyeti yoktu. Fakat Léonora buna inandı ve hemen genç kızın yolunu keserek:

"Neden bulacaksınız onu?" dedi.

"Sormak için madam... Diz çöküp kendisine, bana annemin adını söylemesini yalvarmak için... Tanrı aşkına beni bırakın da gideyim, madam..."

Florence heyecanlı bir tavırla:

"Annem söz konusu olurken kraliçe umurumda mı benim?" dedi.

"Demek annenizi tanımayı bu kadar istiyorsunuz ha?"

"İstemek ne laf, madam? Onu bir kere görmek, kollarımda sıkmak, onun kulaklarına dünyanın en tatlı lakırdısını, 'Anneciğim'i fısıldayabilmek için tereddütsüz ömrümün yarısını verirdim."

O konuşurken Léonora da düşünüyordu: "Hiç şüphe yok. Tanımadığı annesini tapınırcasına seviyor ve tabiatıyla tanımadığı için

bu kadar seviyor... Bu mükemmel bir iş... Zaten ben bu kızın, kendi arzusuyla her istediğini yapmasını istemiyor muydum? Yolunu buldum gitti, demektir."

Ve gayet tatlı bir tebessüm takınarak, yüksek sesle, biraz da anaç bir şefkatle söylendi:

"Çocuksunuz siz, çocuksunuz... Yüreğinizi bu kadar yakan bir isteği yerine getirmek için belki de annenizi hiç bilmeyen o adamı aramanıza ne lüzum var? Zaten o adam gideli çok oldu. Gidip Ancre mareşaline sorsanız, o size annenizin kim olduğunu söylemez mi? Sizi onun yanına götürmez mi? Elbette götürür..."

Genç kız aceleyle sordu:

"Ne vakit?"

"Çok sürmez, pek yakında... Tabii benimle beraber Ancre mareşaline giderseniz..."

Florence kesin bir tavırla:

"Gidelim," dedi.

Léonora bir saniye bile kaybetmeden onun kolunu tutarak sürüklercesine yola koyuldu. Yürürken memnun bir tebessümle düşünüyordu: "Kendisini nereye götürdüğümü merak bile etmiyor. Aklı fikri hep bu muhakkak tanıyıp görmek istediği annede... Artık avucuma girdi demektir... Bu anne sevgisinden istifade ederek ona her istediğimi yaptırabilirim."

Sonra yine yüksek sesle ve laf olsun diye sormaya devam etti:

"Adınız ne sizin kızım?"

"Bana Brin de Muguet veya Muguette derler."

"Ama bu gerçek bir isim değil ki..."

Genç kız sadece:

"Orası öyle," dedi. "Bana bu adı Parisliler taktı."

Ve dalgın bir tavırla ekledi:

"Eskiden, ben küçükken benim de başka bir ismim vardı."

Léonora, Fausta'nın, Concini'ye söylediği sözler sırasında, Concini ile Marie de Médicis'in çocuğunun vaftiz adının Florence olduğunu öğrenmişti.

"Neydi o isim?" diye sordu.

Genç kız:

"O isim tamamen aklımdan çıktı," dedi. "Yıllarca uğraştım. Hatırlamaya çalıştım, bir türlü aklıma gelmedi. Hatta bir saat önce sormuş olsaydınız, yine size söyleyemezdim, madam..."

"Peki şimdi?"

"Şimdi hafızam yavaş yavaş yerine geliyor. Nasıl olduğunu ben de anlamadım. Benim adım Florence'dı madam..."

Léonora birdenbire düşünceli bir eda:

"İşte bu garip," dedi. Ve gülümseyerek ilave etti: "İyi... Ben de bundan sonra sizi bu isimle çağırırım."

OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM
YUVANIN ÇEVRESİNDE

Konuşa konuşa evin taşlığına kadar gelmişlerdi. Sokak kapısı ardına kadar açıktı. Beraberce dışarı çıktılar. Kapının tam önünde gayet sade bir tahtırevan duruyordu. Tahtırevanın kapısı önünde başı açık olan Concini, içerdeki yastıklara rahatça yerleşmiş olan kraliçe ile konuşmaktaydı. Öteki kapı hizasında da hayvanının eyeri üstünde dimdik duran Stocco, eli kılıcının kabzasında, bekliyordu. Stocco'nun kor gibi yanan gözleri, zaman zaman Vaugirard Sokağı yakınında bekleyen, kukuletaları yüzlerine iyice inik, cübbelerinin yakaları adamakıllı kalkık ve hiçbir yerleri görünmeyen iki papaza bakıyordu. Ama zaten manastırlarının pek yakınında duran bu iki adama başkaca bir önem verdiği de yoktu.

Léonora, Florence'a kapının eşiğinde beklemesini işaret etti. Genç kız olduğu yerde dururken o da hızla tahtırevana yaklaştı ve Concini yerini hemen karısına bıraktı. Marie de Médicis, alçak sesle ve İtalyanca olarak epey endişeli bir tavırla sordu: "Eee?"

Léonora.,"E'si, hiçbir şey bilmediğinden emin olunabilir madam," dedi.

Marie ısrar etti: "Olunabilir ne demek, canım? Tamamen emin olmak lazım..."

"Merak buyurmayın madam. Bir şey biliyorsa bile bu yavrucaktan katiyen korkmaya değmez. Çünkü anasını öyle tapınırcasına seviyor ki anası olduğunu söyleyerek onu rezil etmektense dilini koparttırmaya razı olur."

Léonora'nın kati sözleri, Marie'nin endişelerini biraz gidermişti. Fakat kızının, kendisini tapınırcasına sevdiği haberi, onu en ufak bir heyecana olsun düşürmemişti. Sadece içini çekti ve "Umarım yanılmıyorsunuzdur," dedi. "Ama ben onun hakikati bilmediğinden tamamen emin olsaydım, içim daha rahat ederdi."

Léonora bir veya iki dakika içinde, alçak sesle, kızıyla yaptığı ilk konuşmada neler öğrendiyse kraliçeye hepsini kısaca anlattı. Bu sırada Florence da kapıda bekliyordu. İki kadının kendisinden bahsettiklerinden emindi. Onlardan tarafa bakıp annesini görmeye can atıyordu ama yüreğini doldurup taşan sevginin, bakışlarından sezilebileceğinden çekiniyordu. Bütün bu zaman zarfında Vaugirard Sokağı tarafına bakacak kadar temkinini muhafaza edebilirdi. Tam bu sırada ardından doğru bir sesin kulağına şöylece fısıldadığım duydu: "Eğer canınıza kıymet veriyorsanız annenizi tanıdığınızı belirtecek tek bir kelime bile söylemeyin."

Hemen arkasına döndü ve Concini'nin, ta burnunun dibine kadar sokulmuş olduğunu görünce fena halde şaşaladı. Concini, pek kısa bir zaman olduğu yerde ve susmasını işaret eder gibi parmağı ağzında kalakaldı. Sonra gayet saygılı bir selamla eğilirken çabucak söylendi: "Münasip bir zamanda size her şeyi anlatacağım."

Bunu dedikten sonra çabucak tahtırevana yaklaştı. Bu sırada kraliçe ile Léonora arasında çok kısa süren bir konuşma oldu. Nihayet Concini, karısının tahtırevana çıkmasına yardım etti. Bundan sonra da kızına dönerek yüksek sesle: "Ricalarım üzerine Majeste Kraliçe, sizi de kızları arasına almak lütfunda bulundular. Gelin evladım, siz de kraliçeye yoldaşlık etmek gibi büyük bir şerefe nail olacaksınız..."

Florence yaklaştı. Concini onun da tahtırevana çıkmasına eliyle yardım etti: Tam bu sırada Vaugirard Sokağı'ndan gelen ve bir kadın tarafından sürülen bir köy arabası Casset Sokağı'na giriyor ve tahtırevanın yolunu kesiyordu. Arabayı süren kadın Perrine'di. Genç kızı, tahtırevana binerken görerek saniyede yetişmişti. Birden beygirini durdurarak, "Muguette" diye bağırdı.

Florence cevap verdi: "Ne var, Perrine!"

Zavallı kadın arabasından telaşla yere atladı: "Loïse'cik ne oldu ya?"

Loïse'cik mi? Genç kız onu tamamen unutmuş gitmişti değil miydi? Onun gibi nişanlısı da aklından çıkmamış mıydı? İki elini kavuştırarak Concini'ye yalvardı:

Concini, onun sözüne devam etmesine fırsat bırakmadan, "Bu meseleyi hiç merak etmeyin. Çocuğu hizmetçinize kendi elimle teslim edeceğim," dedi.

İçten bir şükran duyan genç kız, "Tanrı iyilik versin, mösyö," dedi.

Concini yalvaran bir sesle, "Aman çabuk çıkın şuraya," diye söylendi. Ve daha alçak sesle Léonora'nın da söylemiş olduğu şeyi tekrarladı: "Kraliçeyi bekletmek ayıptır. Bu daima aklınızda olmalı..."

Bu sözü duymuş olan Perrine de fena halde şaşaladı: "Kraliçe ha?" Ve sırayla bir Concini'ye, bir Muguette'e, bir de tahtırevana bakıp olan bitenleri anlamaya çalıştı.

Genç kıza gelince saray teşrifatını pek umursadığı yoktu. Bu sırada kendi kendine, kızı Loïse'i ve nişanlısı Valvert'i bu kadar zamandır unuttuğu için sitem edip duruyordu... Annesinin, tahtırevana kendisini de almadan gitmeyeceğini hissettiği için Concini'nin acele davetine pek aldırmadan, Perrine Ana'yı kucakladı ve onun kulağına fısıldadı: "Concini meğerse benim babammış... Şimdi sus... Odet'e, benim muhtemel olarak Louvre'a götürüldüğümü söylersin. Kızıma iyi bak. Onu benim tarafımdan da öp. Odet'e, Loïse'i sana geri verdiklerini de söyle. Uygun görürse Mösyö Pardaillan'a haber versin. Adımı sakın unutma: Florence... Haydi, şimdi hoşça kal, Perrine'ciğim."

Ve köylü kadını adamakıllı afallamış bir halde olduğu yerde bırakarak tahtırevana bindi. Bunun üzerine tahtırevan da Concini'nin iki seyise verdiği bir işaretle hemen yola koyuldu. Bir an Concini ile Perrine Ana'yı, evin kapısında gözleriyle Vaugirard Sokağı'na giden tahtırevanı takip eder bir halde bırakarak, aynı sokakta yüzleri gözleri örtülü bir halde bekleyen iki papaza gelelim. Bu iki papaz, taştan yontulmuş aziz heykelleri gibi yerlerinden bile kıpırdamıyorlardı. İkisi de Concini'nin Rönesans tarzında yapılmış küçük aşk yuvası önünde neler olduğunu görmüyor ve neler konuşulduğunu duymuyor gibiydiler. İkisi de derin bir huşu içinde bekleşir haldeydiler. Halbuki yüzlerini örten kukuletalarının altında, olan bitenlerin hepsini gördükten sonra, orta sesle söylenen lakırdıların da hepsini duydular. Tahtırevan yola koyulduğu vakit bu iki papazdan kısa boylusu, uzun boylusuna temiz bir Kastilya İspanyolcasıyla dedi ki: "Görüyor musun, Albaran? Léonora dakika kaybetmiyor. Bak, küçük çiçekçiyi nasıl kaçırdı?"

Ve Albaran, daimi sükûnetiyle dünyanın en basit şeyini söylü-

yormuş gibi cevap verdi: "Emredin madam. Emredin, hemen çiçekçi kızı kaldırıp konağa götürürüz."

Fausta –papaz kıyafeti altında saklananlardan biri oydu– manası belli olmayan bir tebessümle reddetti: "Böyle şey olur mu, Albaran? Fransa naip kraliçesinin tahtırevanına saldırılır mı hiç? Böyle şeyler yapılmaz, canım..."

Albaran ısrar etmeden: "Şu halde tahtırevanın peşine mi düşeceğiz madam?" dedi.

"Nemize lazım? Nereye gittiğini bilmiyor muyuz? Bence şu köylü kadının Loïse adlı çocuğu alıp alamayacağı daha mühim... Hiç yerimizden kıpırdamayalım, Albaran..." Ve oldukları yerde gözleyerek kaldılar.

Birkaç dakika sonra Perrine, Concini'nin evinden çıkıyordu. Kucağında melekler gibi gülümseyerek boynuna kollarını dolamış olan Loïse'i taşıyordu. Concini sözünde durmuş, Loïse'i kendi eliyle kadına teslim etmişti. Böyle zamanlarda yaptığı gibi yine açık elli davranarak kadına altın dolu bir kese vermiş ve "Sebep olduğum heyecanlarınızı yatıştırmak ve şu cici çocuğa yemiş ve oyuncak almak için," demişti.

Ve Perrine Ana bu sefer, parayı kabul etmekte tereddüt bile etmemişti: "Mademki o artık adı Florence olan Muguette'in babasıdır, pekâlâ onun parası alınabilir," diyordu. Fakat her şeye rağmen içi rahat değildi ve bu uğursuz yerlerden bir an önce uzaklaşmaktan başka bir düşüncesi yoktu. Araba oradaydı. Çabucak bindi. Çocuğu dizlerine oturttu ve hayvanı dehleyerek yoluna koyuldu.

Fausta, bulunduğu yerden kendini soluk soluğa getiren bir heyecanla bakıyordu. Esrarengiz bakışlarını küçük Loïse'ye dikmiş, düşünüyordu: "Demek küçük Loïse buymuş... Pardaillan'ın oğlunun çocuğu... Yani benim torunum buymuş ha..."

Acaba üzülmüş müydü? Fausta'nın böyle zamanlarda ne düşündüğünü kim bilebilirdi ki? Araba henüz Fausta ile Albaran'ın önünden geçmişti ki prenses birdenbire adamının kolunu yakalayıp sıkmış ve kendisini sürüklercesine çekerken her zamanki sükûnetiyle emretmişti: "Bu kadının peşine düş ve hiç bırakmadan çocuğu nereye götürdüğünü öğren. Haydi git, Albaran..."

Ve önden giden Albaran, geniş adımlarla yürüyerek Vaugirard

Sokağı'nda sağa döndükten sonra Carmes Déchaussés Manastırı'nın önünden geçip ilk eve girdi. Bu evin alttaki salonunda bir düzine kadar adam, zar atıp kumar oynayarak vakit öldürüyorlardı. Reislerinin içeri girdiğini görünce hep birden ayağa kalkarak sessizce emir beklediler. Albaran, bunlardan ikisine emirlerini verdi. İki adam birkaç saniye sonra atlarına atlayıp Perrine Ana'nın arabasına yetişmişlerdi.

Bu iki adam henüz gittiklerinde Fausta da eve giriyor ve peşinde Albaran olduğu halde birinci kata çıkıyordu... İndikleri zaman, ikisi de süvari elbiseleri giymiş ve eteklerini yüzlerine kaldırmışlardı. Hep birden atlara atladılar. Yanında Albaran bulunan Fausta, adamlarının da içinde olduğu küçük kafilenin başına geçti ve hep beraberce şehre yollandılar.

Eğer Fausta, birkaç dakika önce yola çıkmış olsaydı, dörtnala gelen birtakım atlıların fırtına gibi Casset Sokağı'na daldıklarını ve Ancre mareşalinin küçük evinin önünde durduklarını görecekti. Bunlar, kendilerini almaya gitmiş olan rütbelinin kumandası altında hızla yetişen Concini'nin muhafızlarıydı. Yirmi kişi kadar vardılar ve aralarında Mösyö de Bazorges, Montreval, Chalabre ve de Pontrailles gibi evvelce tanımış olduğumuz kimseler de bulunuyordu.

Bunların ardında da kralın kaldırımları üstünde kasırga gibi uçup giden bu atlıları yakalamak istiyormuşçasına garip bir fikre saplanmış üç adam, tabanlarının bütün kuvvetiyle seğirtip duruyordu.

OTUZ SEKİZİNCİ BÖLÜM
TUZAK

Okuyucularımız Odet de Valvert'le Landry Coquenard'ı, Concini'nin odasında, Florence'ın peşinden gidip kızcağızı korumaya katiyen karar vermiş bir halde bıraktığımızı hatırlayacaklardır. Ne yazık ki bu kararın tatbikinde bir iki saniye kaybetmişlerdi ve bazı zamanlar, bir saniyenin yarısını kaybetmek bile tamir kabul etmez felaketlere sebep olurdu. Onlar için de böyle oldu. Harekete geçtikleri vakit, birdenbire kapanıveren kapıya burunlarını çarpmalarına kıl payı kalmıştı.

Valvert hiddetle, "Lanet olsun!" diye kükredi.

Landry Coquenard da, "Gördünüz mü başımıza geleni?" diye hayıflandı.

İkisi birden, bir tek hareketle uğursuz kapıya epey omuz vurdular ve kılıçlarının kabzasıyla adamakıllı tokmakladılar. Ancak kapı titremedi bile... Zaten bu kapı, o kadar güzel gizlenmişti ki onların yüklendiği yerler, kapıya ait olan kısımlar mıydı, yoksa basbayağı duvar mıydı, onu bile kesinlikle söylemelerine imkân yoktu. Nihayet bunu kavradılar. Valvert duvarı yakından gözden geçirdi ve birdenbire endişelenmeye başlayarak, "Demirdenmiş," dedi. Bir sürgü, bir kilit, bir yarık veya hançerinin ucunu sokup zorlayabileceği herhangi bir delik aradıysa da bulamadı.

Landry Coquenard da, "Boşuna inat etmeyelim," dedi. "Bu gizli kapı, herhalde şu duvarın süslerinden birinde gizli bir yayla açılıyor olacak."

Ve sözünü ettiği düğmeyi aramaya koyuldu. Bu sırada Valvert de çevresinde aranıyor ve kapıyı kırmaya yarayacak ağırca bir alet arıyordu. Nihayet som meşeden ağır bir koltuğu gözüne kestirdi. Yakaladığı gibi olanca kuvvetiyle kapıya fırlattı. Fakat böyle birkaç fırlatış koltuğun darmadağın olmasıyla sonuçlandı. Kapı ise azıcık

olsun sarsılmamıştı bile...

Valvert kapıyı kıramayacağını; Landry Coquenard da fevkalade bir şansın yardımı olmazsa kapıyı açan gizli düğmeyi bulamayacağını anladı. Bunun üzerine vazgeçtiler. Ama yine de büsbütün vazgeçtiler diyemeyiz. Daha önce yapmakta hata etmiş oldukları bir şeyi yaptılar: Odanın, dışarıdaki küçük sofaya ve oradan da merdivene açılan büyük kapısına çullandılar. Hemen Landry Coquenard'ın sürdüğü sürgüleri çekip kilitlediği kilitleri açtılar. Lakin kapı yine açılmadı. O zaman Landry Coquenard adamakıllı şaşaladı, "Vay canına!" dedi. "Halbuki ben dışarıdaki sofanın merdivene açılan kapısını da kilitlemiştim." Ve birdenbire acayip bir korkuya kapılarak titremeye başladı. "Bu işin içinde görünmeyen kuvvetlerin bir oyunu var."

Valvert, "Haydi oradan be aptal!" dedi. "Ne görünmeyen kuvvetiymiş bu? Senin kapısını kapattığın dışardaki sofanın başka bir kapısından girip bu odanın kapısını dışarıdan kapamış olacaklar..."

"Ama o sofanın başka kapısı olduğunu görmedim."

Valvert omuz silkerek, "Sen görmedin diye, yok mu olacak?" dedi. "Şu karşıda bir kapı olduğu belli mi? Halbuki var olduğunu sen de ben de gördük, değil mi?"

Landry cin ve peri düşüncesinde biraz sarsıldı: "Sahi, öyle ya..." Sonra yine birden korkuya kapıldı: "Ama bu oda kapısının dışarıdan sürgüsü filan da yoktu..."

"Vardı da sen görmedin. Çünkü sürgüler herhalde gizli cinstendi. Herhalde biri sürgüsünü itivermiş olacak. İşin kötüsü, galiba burada kıskıvrak yakalandık."

Bu son düşünce, Landry'nin aklını cinlerden, perilerden alıp Concini'nin evinde mahpus kalmış olmanın daha yakın tehlikesine getirdi. Ama doğrusunu söylemek lazım gelirse Odet hiç de endişeli görünmüyordu. Zaten önceki telaşı da sadece nişanlısını düşünmesinden ileri gelmişti. Fakat şimdi gittikçe kafasını da işletmiş ve Concini ile kraliçenin evvela uzun boylu görüşüp konuşacaklarını, ancak bundan sonra genç kız için bir tehlike düşünülebileceklerini kestirmişti. Bu görüşüp konuşma da herhalde birkaç gün sürerdi. O zamana kadar da Tanrı büyüktü. Ama Pardaillan'ın yetiştirmesi olduğu için her işte ancak kendi gücüne güvenebileceğini pekiyi biliyordu.

Nitekim usta bir gözle kapıyı kolaçan etmiş ve kapının gayet sağlam olduğunu anlamıştı. Sağlam vücuduyla birkaç kere omuz vurduğu halde kapının kanadı sarsamamıştı. Küçük bir kapıdan bu tecrübeyi edinince büyüğüne de bir şey yapamayacağını hemen kestirdi. Bunun üzerine pencereye doğruldu. Ondan da hiçbir sonuç elde edemedi. Pencereyi açtılarsa da kepenkler açılacak gibi değildi. Bunun üzerine Landry Coquenard yüzünü buruşturarak:

"İşte şimdi hoşafın yağı kesildi, mösyö... Kendi kendimize girdiğimiz bu tuzaktan bizi şeytan bile çıkaramaz."

Belki bu hükmünde de yanılmıyordu. Fakat Odet de Valvert yine de soğukkanlılığını bozmadı: "Görürüz," dedi. "Şimdilik şu senin tuzak dediğin yerden çıkmanın çaresi yok mu, onu arayalım."

Pencereyi açık bıraktılar. Böylelikle kapalı kepenkler arasından sızabilen hava, odanın gittikçe berbatlaşan havasını birazcık olsun düzeltebildi. Bundan sonra tükenmez bir sabırla araştırmaya koyuldular. Bu araştırmalar da, evvelkiler gibi tamamen neticesiz kalmakla beraber onlara vakit geçirtmek gibi bir fayda verdi. Valvert zaman zaman kulak kabartıp dinliyor, fakat kulağına en ufak bir gürültü bile gelmiyordu. Delikanlının kulağı pek delikti. Böyle olmasına rağmen hiçbir şey duyamamıştı, üzerlerine çöken sessizliğin gittikçe artması, delikanlının sinirlerini adamakıllı bozmaya başlamıştı. Landry Coquenard, oda duvarındaki süsler ve oymaları en ufak parçalarına kadar eliyle yoklayıp gizli kapıyı hareket ettiren düğmeyi inatla araştırırken Valvert de odanın içinde sinirli sinirli dolaşmaya koyulmuştu. Nihayet birdenbire durdu ve "Peki, bu sefil Concini bizi burada büsbütün unutup açlık ve susuzluktan öldürmeye mi karar verdi?" dedi.

Landry Coquenard, bir türlü araştırmalarını bırakmayarak, "Sanmam," dedi.

"Öyleyse niyeti nedir?"

"Nasıl, niyeti nedir? Bizi buz gibi, diri diri yakalamak istiyor tabii..."

"Yakalayıp da ne yapacak?"

"Sadece temizleyiverecek, mösyö... Hem de keyfini çıkaracak. Yani bizi birazcık işkenceye sokacak. Doğrusu işkenceden çok anlar, mösyö... En usta işkenceci cellatlara bile pek çok ders verebilir."

Valvert, "Sen korkudan saçmalamaya başladın, Landry," dedi.

Ve saf tavırla ilave etti: "Bizi neden öldürsün? Bize neden işkence etsin? Mademki kızın babasıymış, artık kıskanmasına lüzum kalmıyor ki..."

"Orası öyle ama siz, kızının doğuşundaki sırrı öğrendiniz. Bu sırrı bilmek öldürülmeye yeter sanırım."

"Ama kızını sevdiğim için bu sırrı kimseye açmayacağımı da pekâlâ bilir."

"Orası da öyle ama kendisini tahkir ve tehdit ettiğinizi, hatta onunla dövüştüğünüzü de unutacak mı yani? Bana kalırsa siz de, ben de ölüme mahkûmuz, mösyö..."

"Vay canına! Bu söylediklerin hiç de keyif verici değil."

"Ben de keyiflenelim diye söylemiyorum zaten ya..."

"Yalnız..."

Landry Coquenard, birdenbire susarak sevinç feryadı bastı: "Aman mösyö..."

Valvert yerinden sıçradı: "Ne var, ne oluyor?"

Landry sevinçten yarı çılgın bir halde: "Ka... Ka... Kapı! Kapı açıldı. Bakın, gerçekten açıldı."

Valvert de şaştı: "Sahiden de açılmış..." Doğruydu. Yalnız kapı, Landry Coquenard'ın dediği gibi açılmış değil, sadece aralanmıştı ve hafifçe itilmekle açılabilirdi...

Landry Coquenard, "Şu eşek inadımın da nihayet faydasını gördüm..." dedi. "Halbuki nereden açıldığını da anlayamadım. Anlaşılan hiç farkında olmadan, kapıyı açan düğmenin üstüne basmış olacağım. Hemen sıvışalım, mösyö..."

Valvert hemen dışarı saldıracaktı ama Landry'nin son sözlerini duyunca birdenbire düşünceye daldı. Az önceki siniri kalmamış, hareket imkânı bulur bulmaz, bütün soğukkanlılığını elde etmişti: "Dur bakalım," dedi. "Kim bilir, belki bu kapı ne zamandır açıktı ve bunu açan da sen değilsindir."

"Hayda, ben açmadım da kim açtı ya?"

Valvert soğuk bir tavırla, "Concini açmış veya dışarıdan açtırmış olabilir," dedi.

Ve birdenbire kılıcını çekerek sert adımlarla kapıya yöneldi. Onun gibi kılıcını çekmiş olan Landry Coquenard da peşinen seğirtti. Odet de Valvert, sert bir hareketle kapıyı itip açarak eşiği aştı. Landry Coquenard da arkasından geldi. İkisi de kılıç ve hançerleri ellerinde, kendilerini bekleyen bir katil sürüsüyle karşılaşacaklarını sanıyorlardı. Fakat dışarıda kimsecikler olmadığını görüp şaşakaldılar. Az önce, Léonora Concini'nin girdiği koridora girmişlerdi. Bu koridor, ta öbür uçta bulunan küçük bir pencereden ışık alıyordu. İkisi de gözlerini o pencereye diktiler. Pencerenin dışında kalın parmaklıklar vardı. Bunu görünce artık ona daha fazla dikkat etmediler. Kulak kabarttılar: Ortalıkta derin bir sessizlik vardı.

Adeta ev bomboş kalmış ve onlar da içinde bırakılmış gibilerdi. Gidecekleri yönü tayin ederken biraz soluk aldılar. Valvert, "Kapıyı açık bırak. Ne olacağı bilinmez," diye fısıldadı. Çevik ve sessiz hareketler ve döşemeyi ayaklarının altında gıcırdatmamaya dikkat eden adımlarla, her an koridora açılan kapıları gözetleyip bu kapıların birdenbire açılma ihtimalini ve yapılacak herhangi bir hücumu karşılamaya hazır bulunarak ilerlediler. Fakat bu kapılardan hiçbiri açılmadı ve gizli merdivene sağ salim varabildiler.

Tam merdivenin ilk basamağına basmak için adımlarını uzatıyorlardı ki artlarından şeytanca bir kahkaha çınladı. Bütün vücutlarıyla dönüp baktılar. Kimseyi göremediler. Bin zorlukla açabildikleri küçük gizli kapıyı görüyorlardı. Landry Coquenard'ın bıraktığı gibi ardına kadar açıktı. Fakat bu arada ve birdenbire aynı kahkaha bir daha çınladı. Bu sefer artık yanılmalarına imkân yoktu. Bu kahkaha, şimdi çıktıkları odadan geliyordu. Ama yine de kimse görünmüyordu. Lakin bu seferki kahkahanın hemen ardından kuru bir gürültü işittiler. Az önce çıktıkları odadan sızan ışık, birdenbire kesiliverdi. Kapı ve onunla beraber kendilerine bırakmış oldukları geri çekilme yolu da kapanıvermişti. Valvert bu hali görünce işin içyüzünü hemen kavrayıverdi ve Landry'ye, "Gördün mü?" dedi. "Demek, kapıyı açan sen değilmişsin."

Landry Coquenard bitkin bir tavırla sızıldandı: "Bu dediğinizi ben de şimdi anladım ama iş işten geçtikten sonra..."

"Bizim aşağıya inmemizi istiyorlarmış. Demek bizi orada bekliyorlar ve orada dövüşeceğiz."

Landry Coqucuard feci bir halle, "Ölüme!" dedi. "Yani demek istiyorum ki maalesef öyle."

Valvert ona yan gözle baktı. Arkadaşının maneviyatını yükseltme lüzumunu hissetti ve arkadaşlarını cesaretlendiren efsane bir kahramanı gibi: "Mademki bizi aşağıda bekliyorlar, gidip ne yaman adamlar olduklarımızı ve bizim gibi iki kişinin neler yapabileceğini aşağıda onlara gösterelim," dedi.

Fakat Landry Coquenard kötü zamanlarından birinde bulunuyor olacaktı. İnler gibi söylendi: "Siz kendi hesabınıza konuşun mösyö... Bende iş yok... Yüreğim tıp tıp etmeye başladı. Ne yalan söyleyeyim... Şu mendebur evde olmaktansa şimdi başka yerde olmayı bin kere tercih ederdim."

Valvert ayıpladı: "Aman Landry Usta... Korkuyor musun yoksa?"

Landry deminkinden daha bitkin, "Bal gibi korkuyorum, mösyö..." dedi. "Hem çok, pek çok korkuyorum. Öylesine korkuyorum ki korkudan karnım ağrımaya başladı ve başıma bu yüzden bir felaket geleceğinden ürkmeye başladım."

Sonra birdenbire dimdik kesildi ve "Ama demin size de söyleme şerefine nail olduğum gibi postuma pek kıymet veririm. Onun için bu posta mümkün olduğu kadar az zarar versinler diye elimden geleni ardıma koymayacağımdan emin olabilirsiniz, mösyö..." dedi.

Valvert memnun halde gülümsedi: "İyi... Ben de bundan fazlasını istiyor değilim zaten."

Ve artık kendilerini saklamaya hiç lüzum görmeden merdivenden indiler. Birçok kapısı bulunan küçük bir sofaya ulaştılar. Eve buradan girmemiş oldukları ve sofa oldukça loş olduğu için hangi kapıdan dışarıya çıkacaklarını kestirmek uğrunda biraz duraladılar. Çünkü ikisi de, getirilmek istedikleri yerin burası olduğunu ve bu loş sofada kolayca sarılabileceklerini sanıyordu. Bu yüzden gözleri ve kulakları her zamankinden daha tetikteydi.

Nitekim şimdiye kadar görünmeyen düşman da, onlar sofaya ayak basar basmaz kendini belirtmekte gecikmedi. Arkalarında, şimdi indikleri merdivende birtakım fısıltılar ve gülüşmeler duyuldu. Hemen dönüp bakınca Concini'nin muhafız adı verilen adamlarından beş altısının bu merdivende yer almış olduklarını gördüler. Hepsi de o şekilde durmuşlardı ki merdivenden gerisin geriye git-

mek hemen hemen imkânsızlaşmıştı.

Nihayet meydana çıkan bu ilk katil sürüsüne Longval kumanda ediyordu. Landry Coquenard, herifi hemen tanıdı... Bilhassa bu rütbeliyle Roquetaille'e hıncı vardı. Hemen hıncını bir iki alay ve sunturlu küfürle belirtmekten kendini alamadı. Halbuki çevresine bakınıp sussa daha iyi ederdi. Temin edebildiği bu pek hafif inanç, kendisine epey pahalıya mal oldu. Başını yukarıya kaldırıp da kendine hiç cevap vermeye tenezzül etmeyen Longval'e atıp tutarken ayağı nenin nesi olduğu bilinmeyen bir engele takılmasıyla küttedek yere oturması bir oldu. Tam bu saniyede merdivenden hiç kıpırdamayan Longval bir düdük öttürmüştü. Bu işaret üzerine bütün kapılar açıldı. Concini'nin katil sürüsü, birdenbire aydınlatılıveren sofaya doldu. Landry Corquenard'ın omuzlarına on sağlam el yapıştı. Daha neye uğradığını anlayamadan havaya kaldırılmış, silahları alınmış, tepeden tırnağa sımsıkı ve kıpırdamasına imkân bırakılmadan bağlanmıştı. Şimdi zavallı Landry, acı acı yüzünü buruşturuyor ve kendi kendine, "İnsan alnının yazısından kurtulamaz. Benim de alnımda, herhalde Concini denilen şu vahşi canavarın eline diri diri düşmek yazılıymış," diyordu. Sonra da, baştan aşağıya titreyerek, "Vay başıma gelenler!" diye düşünüyordu. "Kim bilir bana ne işkenceler çektirecek."

Odet de Valvert serbestti ve bir elinde kılıcı, ötekinde de hançeri vardı. Lakin durumu pek müthişti. Çevresine kanlı gözlerle bakındı. Her yanından demir bir çember içine alınmış olduğunu ve Concini'nin bütün katillerinin burada bulunduklarını gördü. En aşağı otuz kişi kadar vardı ve ön saflarında Rospignac, Roquetaille, Eynaus ve Loignes ile merdivenden inmiş bulunan Longval görünüyordu. Bu daracık yerde birbirini çiğniyor gibiydiler. Ortada kalmış olan Valvert, kılıcı bir yere çarpmadan hiçbir istikamete iki adım bile atamayacaktı. İçinden kükredi: "Lanet olsun! Kendimi diri yakalatmayacağım. Ölmeden önce de birkaçını temizlemezsem adım haram olsun!"

İşin garibi, Concini'nin katillerinin, âdetlerine aykırı olarak hiç ses çıkarmayışlarıydı. Ne bir söz söylüyor ne de bir hareket yapıyorlardı. Nasıl sessizce gelivermişler ve halka olmuşlarsa şimdi de öylece hareketsiz, sessiz, kılıçlarını ileriye uzatmış, kalakalmışlardı. Valvert kendi kendine, "Neden hücum etmiyorlar? Ne bekliyorlar?"

diye sormaya bile başlamış ve bunun sonunda da ilk olarak kendisi saldırmaya karar vermişti ki tam karşısında birdenbire halkanın yarıldığını, o zamana kadar hiç göze görünmemiş olan Concini'nin meydana çıktığını gördü. Birdenbire geriledi ve nihayet kılıçların sırtına dayandığını hissedince duraladı.

Concini kılıcını çekmeye bile lüzum görmeden, silahsız halde ilerliyordu. Ne yaptığının pekâlâ farkındaydı ve biliyordu ki Valvert artık kendisine hiç el kaldıramayacaktı. Nitekim umduğu olmadı da değil... Valvert sevdiğinin babası karşısında gerilemekten başka bir şey yapmamıştı. Concini, delikanlıya bir iki adım kala yaklaştıktan sonra sert bir sesle, "Teslim olun! Kılıcınızı verin!" dedi.

Odet de Valvert, kısa bir tereddüt anı geçirdi ve bu hal Concini'nin gözünden kaçmadığı için hemen söylendi: "Boşuna dayanmaya kalkışmayın... Bu adamlar sizi öldürmeyecekler. Ne yaparsanız yapın, öldürülmeyeceksiniz. En iyisi, teslim olmanız."

Valvert razı oldu: "Peki, teslim oluyorum. Fakat kılıcıma gelince..."

Kılıcını dizine dayayıp bir büküşte kırdı ve hançeriyle birlikte yere fırlattı. Sonra Concini'nin gözlerine baktı. İtalyan, küçültücü bir tavırla, "Götürün şunu..." dedi. O zaman kalabalık, bu ucuz zaferi bağırtılar ve kahkahalarla alkışladı. Rospignac, Roquetaille, Longval ve ötekiler, Valvert'in hırpaladığı ve aldıkları darbelerin izlerini hâlâ omuzlarında hissedenlerin hepsi itişe kakışa genç adamın üstüne atılacak ve Landry Coquenard gibi onun da elini kolunu bağlayacak oldular. Fakat Valvert, bu çeşit maskaralıklara tahammül edecek soydan değildi. Kendisine pek yaklaşanları bir silkeleyişle yerlere serdikten sonra gayet sakin bir tavırla, "Concini!" dedi. "Ben böyle peşinizden gelirim. Ama size tavsiye ederim, şu köpeklerinize söyleyin, rahat dursunlar. Kendi iyilikleri için tavsiye ederim bunu..."

Concini bu sözün ciddiliğini kavrayarak bir el işaretiyle sürüyü durdurdu ve "Bağlamaya lüzum yok, nasıl olsa kaçamaz," dedi.

Sonra Rospignac'ın koluna girdi: "Haydi gel, Rospignac."

Rospignac hiç memnun olmamış bir insan haliyle, "Monsenyör, bu herife karşı pek cömert davranıyorlar," dedi.

Odet de Valvert'in yüzünde soluk bir tebessüm belirdi ve aynı sakin sesle dedi ki: "Rospignac, sana verdiğim sözü hatırla... İster

tahtın eşiğinde ister kralın önünde ister mihrap dibinde ve Tanrı'nın huzurunda olsun, sana her rastlayışımda çizmemin tabanını kaba etlerinde bulacaksın." Ve sonra emir vermek hakkı sanki kendisindeymiş gibi. "Gidelim," dedi.

Öyle kudretli bir tavırla konuşuyordu ki, muhafizlar, mahpusa itaat etmekten başka çare bulamadılar.

OTUZ DOKUZUNCU BÖLÜM
BEKLENMEDİK BİR OLAY

Çevresi Concini'nin muhafızlarıyla kıskıvrak sarılı evden çıktılar. Valvert'in atı getirildi. Muhafızlarını bile hayrette bırakan bir sükûnetle ve rahatça hayvanına atladı. Sonra etrafını bir kolaçan etti. Dar sokak bomboş görünüyor, hava da kararıyordu. Valvert, eğer görmüş olsalardı, muhafızlarını epey düşündürecek bir şekilde gülümsedi.

Altında, her türlü zorlanmaya dayanabilecek bir hayvan bulunduğunu görünce, basan karanlığın yardımıyla çılgınca bir teşebbüse girişmek geçmişti aklından. Gerçi kendisinde en ufak bir silah bile yokken ve etrafı tepeden tırnağa silahlı otuz kişi tarafından çevrilmişken başarı imkânı pek azdı ama ne olursa olsun, yine de bir kere denemeye değerdi. Zaten nasıl olsa ölüme götürülüyor değil miydi?

Birden aklına Landry Coquenard geldi. Onsuz gidemezdi. Onu da kurtarması lazımdı. Gözleriyle arandı ve iki sıra önünde onu da gördü.

Fakat Landry'nin bağları çözülmemiş, üstelik bir süvarinin önüne çuval gibi atıldıktan sonra ata da bağlanmıştı. Bu durumda Landry'yi kaçırmaya imkân olmadığını anladı. Ama öte yandan Landry olmadan kaçmayı aklından bile geçiremezdi. O halde kendini de feda edecek ve kalacaktı.

Kafile yavaş yavaş yola koyuldu. İki mahpus, birbirlerinden ayrı bir halde ortaya alınmış, sıkı bir göz hapsinde tutuluyordu. Concini, adamlarının on adım kadar ilerisinde Rospignac ile yan yana yol alıyordu. İkisi de keyiflerinden gülüyorlardı. Concini, Odet de Valvert ve Landry Coquenard'ın yakalandığına memnundu. Rospignac ise çiçekçi kızın, kraliçenin tahtırevanında gittiğine ve böylece Concini'nin elinden kurtulduğuna seviniyordu.

İki adam böyle konuşa gülüşe, yavaş yavaş yollarına devam ettik-

ten bir süre sonra sola sapıp Vaugirard Sokağı'na girdiler. Arkalarından gelen kafile ise Casset Sokağı'nda kaldı.

Vaugirard Sokağı'nda henüz bir iki metre ilerlemiş ilerlememişlerdi ki birdenbire Concini'nin arkasına oldukça ağır bir şey düşer gibi oldu. Bu ağırlık, az kalsın hayvana bile diz çöktürecekti. Concini:

"Vay canına!" diye bağırırken ardına bakıp sırtına yüklenircesine abanan şeyin ne olduğunu görmeye çalıştı. O zaman bütün vücudunun iki müthiş kıskaç tarafından sımsıkı sarıldığını hissetti ve bu kıskaçları söküp atmak için boşuna uğraştı. Aynı anda, tanıdığı, soğuk, korkunç bir sesin kulağına, tehditkâr bir eda ile mırıldandığını duydu:

"İn aşağı, Concini!.."

Concini bu sesi duyar duymaz dehşet içinde kalıvermişti. Bağırıp imdat istemeye çalıştıysa da sesi gırtlağında boğulup tıkandı. Vücudunu sıkan kıskaçlar, şimdi omuzlarına doğru yükselip gırtlağına yapışmışlar ve kendisini yan yarıya boğmaya başlamışlardı. Korkunç bir kâbus görüyormuş gibi olan Concini, birden atın üstünden sökülürcesine kaldırılıp havalandırıldığını ve bir paket gibi fırlatıldığını duydu. Aynı anda nereden çıktıklarını bilemediği ve karanlıkta ancak seçebileceği iki şeytan belirmiş, ürkütücü homurtularla kendisini kıskıvrak yakalayıvermişlerdi O zaman, yalnız sesiyle bile Concini'nin ödünü patlatan ve İtalyan'ı bir saman çuvalıymış gibi kaldırıp yere fırlatıveren o korkunç yaratık, şaşırtıcı bir çeviklikle kendini de yere attı ve hemen hemen aynı anda Concini'nin yanında bitiverdi.

Gecikmeden söyleyelim ki –zaten okuyucularımız da anlamışlardır– bu müthiş yaratık Pardaillan'dan başkası değildi. İki şeytana gelince, onlar da yerden bitivermemiş, sadece saklandıkları bir köşeden fırlamış olan Escargasse'la Gringaille'den başkası değildi... Ve ikisi de Concini'nin eski ahbaplarıydı.

Bütün bunlar o kadar kısa bir zamanda gerçekleşmişti ki, ne efendisinin yanında giden Rospignac işi yeterince kavramaya vakit bulabilmiş, ne de Casset Sokağı'ndaki kafile henüz Vaugirard Sokağı'na girmişti.

Concini şaşkınlığından afallamışken tembihlerini önceden almış olan Escargasse'la Gringaille de saniye kaybetmeden işe girişip el ça-

bukluğuyla ayağını yere basmadan silahları buhar olmuşçasına uçuvermiş ve İtalyan bu işteki sırrı bir türlü kavrayamamıştı. Sonra iki arkadaş, kendisini sımsıkı tutup aralarına almışlardı. Daha da kötüsü, aynı anda gırtlağında sivri bir hançer ucu belirivermişti. Öte yandan, iki ahbap hem iş görüyor, hem de laf ebeliğini elden bırakmıyorlardı. Escargasse en alaycı tebessümüyle:

"Gelelim ahbaplığa," diyordu. "Nasılsınız bakalım. Senyör Concini? Birbirimizi görmeyeli epey zaman oldu sanırım."

Gringaille de en ciddi tavrıyla:

"Yine buluştuk... Tevekkeli dağ dağa kavuşmaz, ama insan insana kavuşur, demişler... Ama belki bizi tanımaz bile... Tabii tanımaz. Küçükler unutulur gider..."

İki kocaman ve insafsız çocuk gibi eğleniyorlardı. Eski efendilerinin kendilerini pekâlâ tanıdığının ikisi de farkındaydı. Nitekim Concini, korkusunu açığa vuran bir sesle ikisinin de adlarını çabucak söyleyiverdi:

"Escargasse... Gringaille..."

Escargasse sevindi:

"Bak, nasıl da tanıdı."

Gringaille de:

"Monsenyör, biz acizleri hatırlamak suretiyle bizlere şeref bahşediyorlar," dedi.

Concini'nin korkusu, ikisi de yeterince korkunç oldukları halde, asıl bu ikisini tanımış olmasından ileri gelmiyordu. Pardaillan'ın sesini tanımış olması başlıca korku nedeniydi onun için. Zaten şimdi, şövalyenin de pek hoş olmayan bir gülümseyişle kendine doğru geldiğini görmüştü. Ve bu gülümseyiş, Concini'nin korkusunu iki misline çıkarmıştı. Dehşetten titreyen sesiyle:

"Mösyö Pardaillan!" diye söylendi.

Şövalye:

"Ta kendisi!" dedi.

Ve hemen müthiş bir soğuklukla ekledi:

"Eğer bu işten yakayı sağ salim kurtarmak istiyorsanız, adamlarınıza rahat durmalarını tembih edin, Concini..."

İyi ama bu zamana kadar Concini'nin yardakçısı Rospignac ne yapmıştı? Neden hareketsiz kalakalmıştı? Pek basitti: Concini'nin hücuma uğrayıp yere indirilmesi ve iki ahbabın arasında sıkıştırılması o kadar çabuk olup bitmişti ki Rospignac neye uğradığını anlayamamıştı. Kendine geldikten sonra da yol kesenlerin hücumuna uğradığını sanmıştı. Haksız da değildi.

Bu geç saatte, şehir dışındaki bu ıssız yerde böyle bir felaketle karşılaşması pekâlâ mümkündü. Durumu kavrar kavramaz, saldırganlara mukabele etmeye karar vermişti, ama o zaman da iş işten geçmiş ve Concini'nin derhal hançerleneceğini anlamıştı. Bu düşünce, kendisini olduğu yere mıhlayıverdi...

Ama hiçbir iş görmeden duracak cinsten bir adam da değildi. Değil böyle kalabalık maiyeti varken, yalnız bile olsa muhakkak saldırırdı. Onun için hemen düdükle işaret vererek adamlarına yapılacak manevrayı belirtti. Bir yandan da sert bir sesle bağırdı:

"Heey, çapkınlar! Yaptığınız işe dikkat edin!.. Kime sataştığınızın farkında mısınız?"

Bu sırada şövalyenin tembihi, Concini'ye soğuk terler döktürüyordu. Tehdidin gayet ciddi olduğunu biliyordu. Fakat her şeye rağmen gururunu kıramadı ve tereddüt etti.

Ötede muhafızlar, tam bir düzen içinde, düdükle işaret edilen manevrayı yapıyorlardı. Pardaillan hiçbir şey söylemiyor, hiçbir hareket yapmıyordu. İşten anlayan bir insan tavrıyla manevranın başarılışına bakıyordu ve dudaklarında hâlâ o, Concini'ye soğuk terler döktüren tebessüm vardı... Öte yanda Gringaille ile Escargasse ise hem söyleniyor, hem de harıl harıl iş görüyorlardı ve gördükleri iş yeterince açıktı...

Gringaille diyordu ki:

"Benim için namlı Concini'yi hasta bir domuz gibi kıtır kıtır kesmek kadar büyük bir sevinç ve şeref olamaz."

Bunu söylerken hançerinin ucunu Concini'nin gırtlağına adamakıllı dayayarak herifi can acısından kıvrandırıyordu.

Escargasse ise gülüyordu:

"Doğrusu, bu kadar keyifli bir işte benim de payımın olmadığının söylenmesini istemem."

Ve ardından o da hançerinin ucunu, kaskatı kesilen Concini'nin gırtlağına dayayıp batırmaya başlamıştı.

Ötede süvariler, atlarını dörtnala sürerek, yıldırım hızıyla hücuma kalkmışlardı. Bunun üstüne Gringaille ile Escargasse tüyleri bile oynamadan, keyifli keyifli homurdanarak, hançerlerini Concini'nin gırtlağına dayadılar. Artık Concini, yarım saniye daha tereddüt ederse işinin biteceğini anladı. Korkusu gururunu yendi ve bütün gürültüleri bastıran bir sesle:

"Kimse yerinden kıpırdamasın!" diye bağırdı.

Bunun üzerine hücum, diriden çok ölü bir halde bulunan Concini'nin iki adım ötesinde hemen durdu. Aynı anda iki damla kan, Concini'nin gırtlağından kayıp gömleğinin kızıla boyanmış olan yakasında kayboldu.

Pardaillan hiçbir şey olmamış gibi aynı sakin tavrıyla:

"Şimdi konuşabiliriz," dedi.

Concini kendini toparlamış, düşünüyordu: Pardaillan kendisini neden yakalamıştı? Yanında otuz kişi vardı. Şövalye, onu öldürse bile adamları öcünü korkunç bir şekilde alabilirlerdi. Fakat o öldükten sonra öcü alınmış, kaç para ederdi? Şövalyenin bu işi Odet de Valvert'i kurtarmak için yaptığı aklına gelmiyordu. Çünkü delikanlı ile şövalyenin tanıştıklarından haberi yoktu. Pardaillan konuşmaktan bahsetmişti. Demek bir pazarlık vardı. Concini pazarlıkta zekasına pek güveniyor ve yakayı mümkün mertebe ucuz kurtaracağına inanıyordu. İlk sersemliğini üstünden atarak kendine acındırır bir tavır takındı ve:

"Mösyö Pardaillan..." dedi. "Bana karşı hiçbir harekette bulunmayacağınıza söz vermiştiniz... Sizin dürüstlüğünüzden bahsederlerdi ama demek ki sözünüzü tutmadığınız da olurmuş. Sonra bir tek adama karşı üç kişi saldırıyorsunuz, Mertliğiniz, kahramanlığınız nerede kaldı, bilmem ki?"

Pardaillan, hiçbir şey söylemeden onun sözünü bitirmesini bekledikten sonra soğuk bir tavırla gerçeği açıkladı:

"Dürüstlüğü tenkit edilen adam, siz ona karşı hiçbir harekette bulunmadığınız takdirde, o da size karşı hiçbir şey yapmamaya söz vermişti," dedi.

Concini itiraz etti:

"Ama ben sözümde durdum."

Pardaillan kestirip attı:

"Hayır, sözünüzde durmadınız ve benim adamlarımdan birine sataştınız!"

Concini bir türlü Valvert'i akıl edemiyordu:

"Ben mi?" dedi. "Eğer böyle bir şey yaptımsa Tanrı beni kahretsin!"

Pardaillan yine o her zamanki soğukkanlılığıyla cevap verdi.

"Daha bugün, şimdi çıktığınız evde benim adamlarımdan birine saldırdınız. Hem de nasıl? Bir tek adama karşı, bütün haydut sürünüzü kullanarak... Yani otuz kişiyle bir kişiye sataştınız. Hem eminim ki onu kim bilir nasıl bir hile ile ele geçirmişsinizdir. Bize gelince, biz yine eski kahramanlık geleneklerimizi bozmadık. Üç kişiyle otuz kişilik bir maiyetin başında bulunan sizi yakaladık. Böylece yine, kadınların koyunlarında kazanmış olduğunuz mareşallik asasının içyüzünü göstermiş oldunuz..."

Pardaillan bu sözleri, heyecanlanmadan söylüyordu ama her biri Concini'nin suratında birer kamçı gibi şaklamıştı. Fakat pabucun pahalı olduğunu bilen Ancre mareşali, istifini hiç bozmayarak Pardaillan'ın kimi ima ettiğini sanki yeni anlamış gibi:

"Ha, siz demek şu Valvert macerasından söz ediyorsunuz?" dedi.

Pardaillan sert bir tavırla:

"Lütfen, Valvert kontu deyin," dedi.

Concini de, Kraliçe Catherine de Médicis gibi, zamanında aşağıdan almasını pekâlâ bildiğinden:

"Nasıl isterseniz, efendim... Nasıl isterseniz..." diye söylenmekle beraber sinsi sinsi alaya da kalkıştı:

"Yoksa Valvert kontu akrabanızdan mıdır? Gerçekten bilmiyordum!"

"Öyledir. Kendisini oğlum gibi severim. Şimdi onu bırakalım. Siz, benimkilerden birini ele geçirdiniz, ben de sizi ele geçirdim. Önce siz bana akrabamı verin. Ben de sizi serbest bırakayım. Bakın ne kadar ucuz kurtulacaksınız..."

Concini o fikirde değildi. Valvert'i serbest bırakmak hiç işine gelmiyordu. Kaçamak cevap vermeye kalkıştı:

"Ya reddedersem?"

Pardaillan soğukça:

"O zaman ben de sizi serbest bırakmam," dedi. "Hem şurasını da bilin ki, sizin Odet'e karşı yapacağınız muamelenin aynını ben de size yaparım."

Concini'nin içi titredi ama yine de meydanı terk etmek istemeyerek:

"Ya adamlarımı üstünüze saldırtırsam?" dedi.

Pardaillan aynı soğuklukla:

"O zaman iş değişir," dedi. "Adamlarınız bize ulaşmadan önce şu iki ahbap sizi kıtır kıtır doğrayıverirler."

Ve alaycı bir gülümseyişle ilave etti:

"Şunlara baksanıza, Concini! Hiç sizi affedeceğe benziyorlar mı?"

Yalan söylemiyordu. Gringaille ile Escargasse, bir yandan hançerleriyle oynarken bir yandan da tehdit dolu bir gülümseyişle Concini'yi süzüyordu. Concini tekrar gözdağı verecek oldu:

"Beni öldürseler bile öcümün hemen alınacağından şüpheniz olmasın. Hepinizi şuracıkta kıtır kıtır keserler."

Pardaillan kaygısız bir tavırla:

"Kendi payıma ölmek umurumda değil," dedi. "İnsan, benim yaşıma geldikten sonra hayattan artık ne bekler ki?.. Hem sonra bizim de ellerimiz armut toplayacak değil ya... Maiyetinizdeki serseriler o kadar kalabalık olabilirler ama bizi alt edecekleri şüpheli."

Concini içinden, "Lanet olsun!" diye söylendi. "İnanırım. Bu şeytan, adamlarımın hepsini doğrar ve buradan sapasağlam çıkar gider!"

Ve bu düşünceyle kararını verdi. Öfke ve gururu bir yana bırakarak:

"Rospignac! Mösyö Valvert'i serbest bırakın!" dedi.

Pardaillan:

"Onlara söyleyin hiçbiri yerinden kımıldanmasın. Valvert bura-

ya kendi kendine gelebilir," dedi.

Birkaç saniye sonra Valvert, Pardaillan'ın yanına geldi ve hiçbir şey olmamışçasına sakin:

"Zaten bensiz gitmeyeceğinizi biliyordum. Sizi sesinizden tanıdım," dedi. "Ama şimdi Landry'yi de serbest bırakmaları lazım."

Concini, Landry'nin unutulacağını sanmıştı... Landry'nin akrabadan sayılamayacağını söylemeye kalktıysa da, şövalye:

"Concini," dedi. "Sonuna kadar efendice hareket edeceksen et, yoksa artık sabrım tükenmeye başlıyor ha!"

Concini daha fazla ısrar ederse işlerin sarpa saracağını kestirerek, çaresizce buna da boyun eğmek zorunda kaldı ve içinden lanet okuyarak, tehditler savurarak Landry'nin de serbest bırakılması emrini verdi. Bağları çabucak çözülen Landry Coquenard, yavaş yavaş efendisinin yanına gelip uyuşan vücudunu ovuşturarak:

"Demek daha ömrüm varmış," dedi. "Yarın hemen kiliseye gidip bir adak mumu yakayım."

Concini, henüz Pardaillan'la işinin bitmediğini ve yakayı kolay kolay kurtaramayacağını biliyordu ama yine de şansını bir kere daha denemekten kendini alamadı:

"Artık ben de serbestim, değil mi?"

Ve Escargasse ile Gringaille'e dönerek:

"Haydi beni bırakın," dedi.

Fakat Escargasse'la Gringaille, onu bırakmak şöyle dursun, herifi kıtır kıtır doğrayamadıkları için fena halde üzülüp surat astılar.

Escargasse:

"Vah vah!.. Efendimiz bizi bu kadar çabuk bırakıp gitmek mi istiyorlar?" diye hayıflandı.

Gringaille de ilave etti:

"Halbuki kendisine elimizden geldiği kadar iyi bakmıştık..."

Şövalye ise Concini'nin sözüne şu cevabı verdi:

"Bir dakika, Concini! Herhalde bizimle birlikte birkaç adım gelirsiniz, değil mi?"

Concini bu teklifi düşüncelerine uygun bulmuş olmalıydı ki, he-

men kabul etti ve artık bu işi bitirmek istiyormuş gibi:

"Peki, gidelim," dedi. Ve hemen Rospignac'a dönerek:

"Siz de peşimizden gelin, Rospignac!" emrini verdi.

Ama onun için için yaptığı hesap, umduğu sonucu vermedi Zira Pardaillan alaycı bir tavırla:

"Bütün bu kalabalığı peşimden sürükleyip götüreceğimi size kim söyledi?" dedi. "Kendilerine söyleyin, Casset Sokağı'ndaki evinize girip siz dönünceye kadar beklesinler... Sakın biz adamakıllı uzaklaşmadan evden ayrılmaya kalkışmasınlar?.. Şu iki ahbabın kulakları pek deliktir. Arkamızda ufak bir şüpheli gürültü duyar duymaz, ilk iş olarak hançerlerini gırtlağınıza sokuverirler. Onun için bu noktayı adamlarınıza iyice belirtin de lüzumsuz gayretkeşliklere kalkışmasınlar."

Concini artık hiçbir hilenin kâr etmeyeceğini anlayıp çaresiz boyun eğdi ve öfkeden titreyen bir sesle:

"Duydun ya, Rospignac?" dedi.

Rospignec cevap verdi:

"Evet, monsenyör, duydum... Emirleriniz harfi harfine yerine getirilecek."

Ve efendisini teselli etmek amacıyla:

"Sabredin, monsenyör," diye ilave etti. "Elbette kendilerine bugün değilse yarın, onlar için bu kadar elverişli olmayan bir durumda da rastlarız."

Valvert seslendi:

"Bana rastlamam hiç tavsiye etmem, Rospignac... Sana verdiğim sözü hiç aklından çıkarma..."

Rospignac cevap vermedi. Herhalde Casset Sokağı'ndaki eve yönelmeye başlamış bulunan adamlarının gürültüleri arasında Valvert'in sözlerini duymamıştı. Pardaillan artık verdiği gözdağı üzerine bütün isteklerinin yapılacağından emindi. Zaten Concini'nin adamları da efendilerinin hayatının, emirlere uymalarına bağlı olduğunu iyice anlamışlardı. Nitekim Casset Sokağı'ndaki eve girinceye kadar hiç seslerini çıkarmadılar ve ancak eve kapandıktan sonra Pardaillan'la arkadaşlarına savurmadıkları küfür bırakmadılar.

Bu sırada şövalye de, Valvert'in koluna girdi ve:

"Haydi, gidelim!" dedi. Arkasından da Concini'ye dönerek:

"Bize birazcık yol arkadaşlığı yapacaksınız," diye ilave etti. "Ne olur ne olmaz... Bakarsınız, yolda adamlarınıza rastlarız. Bir işaret vermeye filan kalkarsanız, şimdiye kadar canınızı kurtarmak uğrunda yaptığınız bütün fedakârlıklar boşa gider. Ağzından bir tek kelime çıkmayagörsün, sizi delik deşik ederiz!"

Concini, hiddetinden kudurup aklından çeşitli intikam planları kurarak boyun eğdi ve birlikte yola koyuldular. Pardaillan'la Valvert önde gidiyor, arkadan iki yanında iki ahbap çavuşlar bulunan Concini, en geriden de Landry geliyordu. Böylece bir tek kelime konuşmadan Buci kapısına kadar geldikleri vakit Concini:

"Artık serbest miyim?" diye sordu.

Pardaillan da:

"Biraz daha ileride serbest olacaksınız," diye kesip attı.

Gerçi kapıda bir sürü muhafız vardı, ama Concini uslu durduğu için kafile kimsenin dikkatini çekmedi. Muhafızlar, bunlar arasında bir mahpusun bulunduğunu ve bu mahpusun, Fransa kraliçesinin sevgilisi olduğunu, dolayısıyla bütün Fransa'nın mukadderatını elinde tuttuğunu akıllarına bile getirmediler. Yola devam ederek üniversite semtini bir baştan bir başa geçtiler. Nihayet Petit–Châtelet Hapishanesi önüne geldikleri vakit, Pardaillan durup Concini'ye döndü:

"Concini, artık serbestsiniz!"

Concini hür olduğunu öğrenince derin bir nefes aldı, şövalyeye yaklaştı ve tehdit kokan bir sesle:

"Şimdilik zafer sizde," dedi. "Ama benim de sıram gelecek. Bu işin böyle kalmayacağını siz de bilirsiniz, mösyö... Bundan böyle aramızda amansız bir mücadele başlıyor."

Pardaillan buz gibi soğuk:

"Umarım," dedi.

Concini hiddetten titreyen sesiyle devam etti:

"Elime düşmekten sakının, size katiyen aman vermeyeceğim!"

Bu sefer de Pardaillan, ona eliyle dokunacak kadar yaklaştı ve küçümser bir eda ile yüzüne eğilerek şu sözleri söyledi:

"Macera dolu uzun ömrüm boyunca, sizden çok daha tehlikeli bir sürü düşmanla karşılaştım Concini... Fakat onların hepsi öldü. Ben öldürdüm, demek istemiyorum, hepsi öldü diyorum, o kadar. Halbuki bakın, ben hâlâ yaşıyorum ve Tanrı'ya şükür, sapasağlamım. Gerçi artık yaşlandım. Yıllar saçlarımı aklaştırdı, vücudumu uyuşturdu ve gücümü azalttı. Ama buna rağmen şunu kesinlikle söyleyeyim ki, sizin hakkınızdan gelecek kadar kuvvetim var. Elinize düşersem bana aman vermeyeceğinizi söylüyorsunuz. İnanırım. Zaten tersini söylemiş olsanız, beni inandıramazdınız ki... Halbuki bakın, siz şimdi benim elimdesiniz, Concini. Şu elimin omuzunuza inmesi bile sizin bir saman çöpü gibi kırılmanıza yeterdi. Kim bilir, böyle bir şey yapsam, belki de çok yerinde olurdu. Çünkü siz, bir yılan gibi kafası ezilmesi gereken bir mahluksunuz. Ama ben bunu yapmak istemiyorum ve size fırsat veriyorum, Concini..."

Ve atının üzerinde dimdik durarak elini uzatıp Concini'ye hakaret dolu bir eda ile bağırdı:

"Defolup gidin, Concini! Defolup gidin! Otsuz ocaksız, fakir bir şövalye olan Pardaillan, sizi, kraliçenin gözdesi, mareşal, belki de yarın kral olacak olan sizi, elinde tuttuğu ve solucan gibi kafanızı ezebileceği halde o kadar küçük görüyor ki, pis canınızı almaya bile tenezzül etmiyor. Haydi Concini, defolup gidin!.. Canınızı bağışlıyorum, anlıyor musunuz? Acıyorum size!.."

Suratında bir tokat gibi patlayan bu sözleri duyunca, utanç ve hırstan, adeta yerin dibine geçen Concini, bir hırsız gibi oradan sıvışmak zorunda kaldı. Fakat ardından yetişen gür ses, yine kulaklarında çınladı:

"Canınızı bağışlıyorum, Concini!.."

Concini, karanlıklara karışıp gözden kaybolunca, şövalye de tekrar Valvert'in koluna girdi ve sakin tavrıyla:

"Haydi gidip benim Grand Passe–Partout hanında karnımızı bir güzel doyuralım," dedi. Bu arada meraklı gözlerden uzak, rahat rahat çene çalarız."

"Bu teklifinizi reddedemeyeceğim mösyö. Bir şeyler yemeğe hiç vaktim olmamıştı. Açlıktan ve susuzluktan ölüyorum!"

"Akşam yemeği zamanı oldukça geçti. Beni dinleyin, şu anda sokağa çıkma yasağı var!"

KIRKINCI BÖLÜM
CONCINI'NİN ELİNDEN FAUSTA'NIN ELİNE

Yarım saat kadar sonra şövalyenin Grand Passe–Partout'daki odasında, zengin yemekler ve bol şarapla bezenmiş bir sofranın etrafında oturmuş, beşi de karınlarını güzelce doyuruyordu. Bu yemek sırasında Valvert, bütün başından geçenleri Pardaillan'a anlattıysa da, şövalyeye yeni bir şey öğretmiş olmadı. Zaten Pardaillan, Fausta'nın bazı sözlerinden kuşkulanmış, çiçekçi kız Florence'ın, Concini ile Marie de Médicis'in çocukları olduğunu tahmin etmişti. Yeni olarak Valvert'ten sadece nişanlısının gerçek adını duymuş oldu. Genç âşık bunu da:

"Adı Florence'mış mösyö... Düşünün bir kere! Florence! Kulağa bundan daha tatlı gelen isim var mı?" diye bağırarak söylemiş ve şövalye de buna cevap olarak yarı ciddi, yarı alaylı bir eda ile:

"Öyledir!" demişti, "Âşıkların kulağına, kendi sevgililerinin adlarından daha tatlı gelen isim yoktur."

Bundan sonra Valvert, hemen ertesi sabah, sevgilisini aramaya gideceğini ve Concini'nin genç kızı nereye götürmüş olduğunu pek merak ettiğini söylediyse de şövalyeden şu cevabı aldı:

"Onu hiç merak etmeyin. Louvre'a götürdüler. Ben Casset Sokağı'ndaki eve gelirken yolda bir arabaya rastladım... İçinde Ancre mareşalinin karısının yanında nişanlınız oturuyordu. Karşılarında da kraliçe, yani nişanlınızın annesi vardı. Şimdilik onu merak etmek yersiz."

Valvert endişelendi:

"Ya küçük Loïse? Lanet olsun! Ben onu unuttum gitti. Yavrucağın başına benim yüzümden bir felaket gelirse kederimden çıldırırım!"

Pardaillan:

"Ne felaketi gelebilir?" dedi. "Hem zaten Concini çocuğu geri verdi. Perrine Ana'ya teslim etti."

Valvert şaştı:

"Nereden biliyorsunuz?"

Şövalye anlattı:

"Gözümle gördüm gibi bir şey... Siz atınızı almak için beni bırakıp da gittikten sonra epey bekledim. Gelmediğinizi görünce Fausta'nın size bir oyun oynamış olabileceğinden şüphelenip sizi aramaya çıktım. Tam o sırada Gringaille, size söylemek üzere kendisine yapılan teklifi bana anlatınca, birlikte dosdoğru Cossonnerie Sokağı'ndaki eve gittik. Biz oraya girdiğimiz sırada Perrine Ana da çıkmaya hazırlanıyordu. Kendimi tanıtınca bana olup biteni anlattı ve hemen arabasına atlayıp Casset Sokağı'na gideceğini, çocuğunu almadan oradan ayrılmayacağını, gerekirse gürültü patırtı yapacağını söyledi... Ve gerçekten arabaya atladığı gibi gitti de... Sonradan yolda kraliçenin arabasına rastladık. Daha biz de Casset Sokağı'na vardığımız vakit arabayı da, Perrine Ana'yı da orada göremedik. Demek çocuğu aldı ki, çekilip gitti."

Valvert:

"İyi ama bu kâfi bir delil değil," dedi. "Gözünüzle görmediğinize göre..."

Şövalye sabırla ilave etti:

"Görmedik, ama oğlum, mantık bunun böyle olmasını gerektiriyor. Concini, Florence'ın kendi kızı olduğunu öğrendikten sonra onu artık ne diye elinde tutsun? Buna sebep kalmıyor ki... Yoksa, kız, başına dert kesilecek."

Pardaillan bundan sonra Concini'den sakınmak lazım geleceğini belirtti. Fakat şövalye, aslında büyük tehlike olarak Concini'yi değil de, Fausta'yı görüyordu. Pardaillan kendine pek güvenen Valvert'in aşırı cesareti yüzünden tedbirsiz davranacağını ve Cossonnerie Sokağı'ndaki evinden çıkacağını düşünerek endişe ediyordu. Fakat Valvert pek haklı olarak:

"Peki ama aynı tehlike sizin için de yok mu?" diye sordu.

Şövalye birden duraladı. Sonra:

"Öyle ya," dedi. "Tabii, benim için de tehlike var... Vay canına! Bu yaştan sonra rahatımızı bozacağız. Şimdi başka yerlere taşınsam, beni tanımadıkları, huylarımı bilmedikleri için başka yerlerde bana iyi hizmet edemeyecekler. Çok rahatsız olacağım. Halbuki Grand Passe-Partout hanında kendi evimde gibiyim."

Valvert:

"Gördünüz mü ya?" dedi. "Aynı sıkıntı benim için de var... Ben de Cossonnerie Sokağı'ndaki evimde son derece rahatım. Hem ne diye boşu boşuna çabalıyoruz, şövalye? Biz nereye taşınırsak taşınalım. Fausta olsun, Concini olsun, eninde sonunda izimizi bulmayacaklar mı?"

Birdenbire sakinleşen şövalye:

"Pek doğru bir laf," dedi. "Şu halde varsın başımıza ne gelirse gelsin. Yerimden bile kıpırdamayacağım.

"Alın benden de o kadar, şövalye..."

Valvert, o geceyi Landry Coquenard'la birlikte handa geçirdi. Ertesi sabah öğle yemeğinden sonra Fontenay-Aux-Roses köyüne kadar gidip Perrine Ana'yı ve küçük Loïse'i görmeye karar verdiler. Valvert, Concini'nin evinin önünde bıraktıktan sonra bir daha göremediği atının kendi kendine Lion-d'Or hanına dönüp dönmediğini merak ederek, tam onu aramak için çıkıyordu ki şövalye birdenbire onun yolunu kesti:

"Böyle silahsız nereye?"

Delikanlı şaşkın şaşkın:

"Canım, hana kadar gideceğim," dedi. "Şurada, iki adımlık yere..."

"Evet, ama Concini ve hele Fausta için silahsız bir adamı ele geçirmek, iki adımlık yerde de mümkün."

Ve delikanlının cevap vermesine meydan bırakmadan, duvarda asılı silah koleksiyonundan sağlam bir kılıç çekerek Valvert'e uzattı. Delikanlı, bu silahı teşekkürle beline taktıktan sonra peşinde Landry Coquenard olduğu halde yola koyuldu. Pardaillan, Escargasse'la Gringaille'e:

"Peşine düşün, gözünüzü açın ve kendinizi göstermeyin," diye emir verdi.

Fakat, iyi ki Valvert, şövalyenin korktuğu tehlikelerden hiçbiriyle karşılaşmadan, Lion d'Or hanına kadar gitti ve orada, atını yemliğin başında bularak sevindi. Landry de bu arada eve kadar gidip silahlandıktan sonra döndü.

Pardaillan'la birlikte Fontenay–Aux–Roses köyüne doğru yola koyulduklarından az sonra tepeden tırnağa silahlı Gringaille ile Escargasse'ın da geldiğini gören Valvert, şövalyeye sordu.

"Onlar da bizimle beraber mi gelecekler?"

"Neden gelmesinler? Bir işleri yok ki... Uyuklayıp duracaklarına, gelsinler..."

"İyi, ama hepsi de tepeden tırnağa kadar silahlı... Savaşa mı gidiyoruz, nedir? Hem baksanıza, bizim eyer kuburluklarına da tabancalar konmuş... Nedir bu hal, şövalye? Nereye gidiyoruz böyle?.."

"Sadece köye gidiyoruz; torunum orada mı değil mi bakacağız."

"Oraya gitmek için peşimize bir ordu takmamız mı lazım?.."

"Siz alay edin, delikanlı, siz alay edin... Fausta ile mücadele halinde bulunduğumuzu unuttunuz galiba... Hem bakın, yalnız Fausta'dan bahsediyor, ötekileri hesaba katmıyorum..."

"Şu halde, sizce Fausta ile mücadele halinde olduğumuz sürece hep tetikte yaşamamız gerekecek, öyle mi?"

Pardaillan soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Evet... Hem emin olun ki bundan birkaç gün önce olsa ben de kendime bu kadar dikkat etmezdim. Fakat şimdi düşünüyorum. IV. Henri'ye oğlu XIII. Louis'i ve tahtını koruyacağıma söz vermiştim. Kendime dikkat etmez de ölürsem sözümü tutmamış olacağım. Bile bile böyle bir şey yapıp küçük kralı, Fausta'nın karşısında yalnız bırakamam. İşte eskisine göre daha ihtiyatlı olmamın sebebi bu..."

"Anlıyorum mösyö, anlıyorum ama..."

Pardaillan onun sözünü kesti:

"Size gelince, kendinize dikkat edip etmemekte serbestsiniz. Ama siz yok olursanız, nişanlınızı kim koruyacak? Onu sormak isterim. Bunu ben yapamam, çünkü işim başımdan aşkın olacak..."

Valvert birdenbire heyecanlandı ve:

"Bana verdiğiniz dersten ötürü size yürekten teşekkür ederim,"

dedi. "Emin olun bunu ömrümce unutmayacağım."

Pardaillan memnunluktan gülümsediğini göstermemek için arkasını döndü. Artık Valvert'in çok ihtiyatlı davranacağından emindi. Hatta delikanlıyı bu yola getirmek için şimdiye kadar nasıl olup da nişanlısını hatırlatmayı akıl etmediğine şaşıyordu.

Bundan sonra bu meseleyle ilgili hiçbir şey konuşmadan yollarına devam ettiler. Hava güzeldi. İlkbahar sonu, sıcak bir gündü ve bu hal yazın da pek sıcak geçeceğini gösteriyordu. Nefis çiçekli yollardan Fontenay–Aux–Roses köyüne ve nihayet Perrine Ana'nın evine ulaştılar. Fakat orada kendilerini bir hayal kırıklığı bekliyordu. Evin kapıları ve pencere kepenkleri sımsıkı kapanmıştı ve içeride kimse olmadığı belliydi. Perrine Ana, öteberi almak için çıkmış, neredeyse dönecek olabilirdi. Şövalye ile Valvert, Escargasse ile Gringaille'yi kapının önünde bırakarak köyde bir soruşturma yapmaya gittiler ve şunları öğrendiler:

O sabah, erken saatlerde silahlı bir kafilenin muhafazasında bir araba gelip Perrine Ana'nın evinin önünde durmuştu. Bir kadın, herhalde pek asil soydan olması gereken bir kadın, arabadan inmiş, eve girmişti. Evde yarım saat kadar kaldıktan sonra da Perrine Ana'nın, kapıları ve kepenkleri kapattığı görülmüştü. Bundan sonra asil kadınla Perrine Ana ve çocuk, birlikte çıkmışlardı. Çocuk pek keyifli görünüyordu ve kendisine soru soran bir köylü çocuğuna, Muguette Ana'sına gittiğini söylemişti. Perrine Ana da endişeli görünmüyor, asil kadını kendi isteğiyle takip ettiği belli oluyordu. Hep birlikte arabaya binmişler ve kafile, toplu halde yola koyulmuştu.

Pardaillan, kendisine bu bilgiyi veren köylünün eline bir altın sıkıştırdıktan sonra Valvert'e:

"Eğer bu asil kadın Fausta değilse bana da Şövalye Pardaillan demesinler!" dedi.

Valvert pek inanmamış bir tavırla:

"Acaba?" diye söylendi.

"Acabası var mı? Muhakkak böyle..."

"İyi ama çocuğu alıp da ne yapacak sanki?"

Pardaillan, bu soruya cevap vermeden, birdenbire:

"Gidip evi bir görelim," dedi.

Evin önüne vardıkları zaman hep beraber çitten atlayıp bahçeye geçtiler. Gringaille, evin kapısını o kadar ustalıkla kurcalayıp açtı ki, onu gören kırk yıllık bir çilingir sanılabilirdi. Pardaillan'la Valvert, açılan kapıdan eve girdiler, etrafı araştırmaya koyuldular. Şövalye buraya bir iz bulmaya gelmişti. Fakat Fausta gibi kurnaz ve becerikli bir kadın, hiç iz bırakır mıydı?.. Ama zaten şövalyenin de asıl anlamak istediği şey, buraya gelenin Fausta olup olmadığıydı. Belki bütün bu arama boşuna çıkacaktı. Fakat o, sonuç ne olursa olsun bir kere evi kolaçan etmeye karar vermişti ve şimdi bu kararını yerine getiriyordu, o kadar.

Nitekim kader, şövalyeyi bir iz arama arzusunda umduğundan fazla tatmin etmeye karar vermişti. Çünkü şövalyenin ilk gezdiği odada, gözüne bir masanın üstüne saplı duran küçük bir hançer iliştiti. Hançeri yakından inceleyince, kabzasının altından ve kıymetli taşlarla süslü olduğunu gördü. Dahası vardı: Bu hançer bir kâğıda saplanmıştı.

Şövalye: "Bu kadar kıymetli bir şeyi burada ancak Fausta bırakabilir," diye düşünürken, Valvert de birdenbire söylendi:

"Buraya Prenses Fausta gelmiş, şövalye... Ben bu hançeri Sorrientès düşesinin elinde çok gördüm."

Hançerin yanında kınını da buldular. Bu kının üstünde Sorrientès hanedanının arması vardı. Valvert'in bu özü üzerine, şövalye:

"Yaa..." dedi. "Bu, Sorrientès hanedanının arması mı? Halbuki hançerin ağzında da Borgiaların arması var. Artık buraya Fausta'nın gelmiş ve çocuğu almış olduğundan eminim. O halde hançerin saplı bulunduğu mektup da mutlaka bana yazılmıştır."

Şövalye hançeri çekip kâğıdı aldı ve dikkatle okudu:

Pardaillan; küçük Loïse'i gördüm ve o kadar sevdim ki tasavvur edemezsiniz. Doğrusu artık bu yavruyu yanımdan ayıramam. Onu alıp götürüyorum. Hem buna hakkım da var. Nihayet, çocuğun büyükannesi değil miyim? Bununla birlikte meraklanmayın, onu size geri verebilmem, yine size bağlı olacak. Eğer pek iyi bildiğiniz ve ancak sizin baltalamanız mümkün olan bazı planlarıma karışmamaya karar verirseniz, bu çocuğu size geri vereceğim. Yook, bana engel olmakta ısrar ederseniz, çocuğun matemini şimdiden hem siz tutun, hem de anası babası tutsun. Hepiniz için bu çocuk ölmüş olacak ve bir daha kendisini asla göremeyeceksiniz..."

Mektup şöyle sona eriyordu:

"Beni anlıyorsunuz, değil mi Pardaillan? Artık karar vermek size ait... İsterseniz çocuğun babasını ve annesini derin acılara boğabilir veya mutlu edebilirsiniz. Size o kadar güvenim var ki girişmek istediğim mücadelede tarafsız kalmaya söz verdiğiniz takdirde çocuğu derhal iade edeceğim."

Altında da imza olarak sadece bir, "F" harfi bulunuyordu.

Pardaillan bu kâğıdı okuduktan sonra farkında olmadan küçük hançerle oynayarak uzun bir zaman düşünceli kaldı. Valvert, babası gibi sevdiği bu adamı allak bullak eden kâğıda ara sıra göz atmakla beraber hiç sesini çıkarmadı. Ne olmuştu? Ne yazıyordu bu kâğıtta da, kendine her zaman hâkim olan şövalyeyi bu dalgın hale getirmişti?

Şövalye nihayet, üstüne bir kâbus gibi çöken kötü düşüncelerden sıyrılıp kurtulmak istiyormuş gibi silkindi, sonra da soğuk, korkunç bir eda ile gülmeye koyularak kâğıdı Valvert'e uzattı:

"Oku," dedi. Delikanlı kâğıdı aldı, dikkatle okudu ve bitirince şövalye sordu:

"Şimdi Fausta'nın nasıl bir kadın olduğunu anladın mı?"

Valvert isyan etti:

"Canım, bir büyükanne kendi torununu mevki hırsı uğrunda kurban eder mi hiç?"

"Fausta bu, oğlum!"

"Desenize, insanları zehirlemek için yaratılmış korkunç bir yılan bu!"

Pardaillan bir kahkaha atarak:

"Fausta! Fausta!" diye tekrarladı. "Bu isim her şeyi anlatmaya yeter."

Kısa bir suskunluktan sonra Valvert yine sordu:

"Peki şimdi ne yapacaksınız?"

Pardaillan:

"Ne yapacağım hakkında şimdi bir karar veremem," dedi. "Acelem yok ya... Elbet bir çare bulacağım. Hem vicdanımı rahat ettirecek hem de şerefimi lekelemeyecek çareyi mutlaka bulacağım."

Küçük hançeri kınına koydu. Kâğıtla birlikte cebine attı. Sonra da sakin bir sesle:

"Artık burada yapacağımız bir şey kalmadı; gidelim," dedi.

Evden çıkıp çitten atladılar. Atlarına binerek yola koyuldular ve köyden çıkıncaya kadar hiçbir şey konuşmadılar. Nihayet köy epey gerilerde kaldığı vakit, Pardaillan sordu:

"Nasıl, Fausta'nın hâlâ önemsenmeyecek bir düşman olduğu düşüncesinde misiniz?"

Valvert itiraz etti:

"Ama ben hiç böyle bir iddiada bulunmadım, mösyö! Yalnız itiraf ederim ki sizden duyduklarıma ve gördüklerime rağmen bu kadının bu derecede vicdansız olabileceğini ve böyle iğrenç yollarla amacına ulaşmaya çalışabileceğini ummuyordum."

Her zamanki ses ve edası tekrar yerine gelmiş olan Pardaillan:

"Daha bu bir şey değil," dedi. "Fausta'nın karşısına dikilen insanın kafasına şunu koyması lazım oğlum: Gözü, kulağı ve zekasıyla daima tetikte bulunmak. Uyurken bile onu unutmamalı. Bir anlık gaflet, muhakkak surette mahvolmak demek. Ama şimdi bir süre için rahatız. Fausta bana mektup yazdığına göre bu mektuba bir cevap bekleyecek ve cevabı almadan önce harekete geçmeyecektir."

Yola devam ederek Grand Passe–Partout hanına ulaştılar. O akşamı da, ertesi günü de beraberce geçirdiler ve bu süre içinde ne Fausta ne Concini ne de onlarla ilgili bir kimse göründü.

Ertesi sabah Valvert'in Pardaillan'ı ziyarete gelişinden bir çeyrek saat kadar sonra hancı kadın Madam Nicole, şövalyenin odasına girerek, aşağıda kendisini görmek isteyen iki asilzadenin bulunduğunu haber verince Pardaillan:

"Buyursunlar..." dedi.

Sonra Valvert'e döndü:

"Eğer bunlar da Fausta'nın mektubuna cevap almaya gelen birileri değilse kellemi keserim," dedi.

Ve delikanlının çekilip gitmek ister gibi davrandığını görünce:

"Yok, yok... Siz de kalın... Fazla gelmezsiniz..." dedi.

Valvert kaldı, ama şöyle bir kenara çekilmeyi doğru buldu.

Madam Nicole, iki ziyaretçiyi odaya soktuktan sonra çabucak çekilmişti. Ziyaretçiler, yüzlerini örten pelerinlerini açmak için kapının kapanmasını beklediler. Pardaillan, bunlardan birinin Fausta olduğunu hemen anlamıştı. Kadın, erkek giysisini kendisine pek yakıştırmıştı. Öteki kim olacaktı acaba? Fausta'nın hiç yanından ayırmadığı insan azmanı Albaran, tabii...

Bu dört insan, devrin âdetince uzun boylu selamlaştılar ve birbirlerine karşı sanki düşman değil de, kırk yıllık dostlar gibi davrandılar. Fausta ile Albaran, şövalyenin işaret ettiği koltuklara oturmamak suretiyle konuşmanın pek kısa süreceğini belirtmiş oldular. Nitekim Fausta, dolambaçlı sözlere başvurmadan, doğrudan doğruya konuya gelerek:

"Şövalye," dedi, "elinize geçmiş olan mektubumun cevabını almaya geldim."

Pardaillan şaşkın ve alaycı bir eda ile:

"Vah vah, prenses hazretleri!.. Buraya kadar bunun için mi rahatsız oldunuz? Fakir evimiz için ne büyük şeref!.."

Fausta ciddi tavrıyla:

"Kendi işlerimi kendim görmeyi severim, şövalye," dedi.

Pardaillan yine alay etti:

"Haklısınız... Haklısınız..." (Birden ciddileşti.) "Müsaade buyurun da size şu kıymetli oyuncağı iade edeyim. Hiç böyle değerli şeyler, bomboş evlerde bırakılır mı? Ya sersemin biri eve girseydi?.."

Fausta şövalyenin uzattığı hançeri almak istemeyerek:

"Ben onun güvenilir ellere düşeceğini biliyordum," dedi. "Acaba onun hatıra olarak sizde kalmasını istersem kabul eder miydiniz?.."

"Bayağı bir silah olsaydı kabul ederdim, ama bu kadar kıymetli şeyler bize yaraşmaz, madam!.."

Kadın, şövalyenin nezaketle reddettiği bu hediyeyi alıp koynuna yerleştirdikten sonra:

"Şimdi asıl konumuza gelelim, şövalye," dedi.

Gittikçe soğuk bir tavır takınan Pardaillan:

"Yani benden beklediğiniz cevaba..." dedi. "Bu cevabı size daha önce vermiştim, prenses... Size, ben sağ oldukça Fransa kraliçesi ola-

mayacağınızı söylemiştim. Aynı şeyi tekrar ediyorum."

"Demek benimle mücadele edeceksiniz?.."

Pardaillan açık ve soğuk bir dille kesip attı:

"Elimden geldiğince madam..."

Fausta aldığı cevaba sinirlendiğini hiç belli etmeyen bir tavır ve tatlı bir sesle sordu:

"Şu halde torununuzu bırakıyor ve oğlumuzla gelininizi korkunç bir kadere mahkûm ediyorsunuz!.."

Pardaillan soğukkanlılıkla:

"Ne kimseyi bırakıyor ne de kimseyi mahkûm ediyorum," dedi. Ve şaka rını, ciddi mi olduğu bilinmeyen tavrıyla devam etti:

"Fakat çocuklarımın mukadderatının, beni zorladığınız mücadeleye bağlı olduğunu düşündüm. Bütün mesele, bu mücadelenin ne kadar süreceğini ve sonunun ne olacağını bilmekte değil mi? Ben bunların ikisini de biliyorum ve size de söyleyebilirim. Siz mağlup olacaksınız. O zaman çocuklarım da kurtulmuş olacaklar. Mücadelenin ne kadar devam edeceğine gelince, çok kısa sürecek, prenses... Başka türlü olamaz."

"Demek Loïse'i geri alacağınızı umuyorsunuz?"

"Umuyorum, bundan eminim, madam..."

Pardaillan bunu o kadar büyük bir güvenle söylemişti ki, Fausta irkilmekten kendini alamadı. Fakat hemen yine kendini toparladı ve alaycı bir tebessümle:

"Onu arayın da bulun bakalım."

Pardaillan taşı gediğine koydu:

"Müsaade buyurun... Ben torunumu arayacağım demedim ki..."

"Ama onu alacağınızdan emin olduğunuzu söylediniz. Onu alabilmek için bulmak, bulmak için de aramak lazım... Arayın Pardaillan... Arayın bakalım, bulabilecek misiniz?.."

Fausta ilk olarak alaycı bir eda ile konuşuyordu. Kendinden pek emin olduğu belliydi. Ama şövalyenin de kendine güveni sonsuzdu. O da alaycı bir tebessümle güldü ve:

"Onu ben arayıp bulacak değilim," dedi. "Onu siz kendiniz ge-

tirip bana teslim edeceksiniz. Bundan dolayı da son derece mutlu olacaksınız."

Fausta hiddetini tebessümüyle gizleyerek:

"Görürüz," dedi.

Ve ilave etti:

"Sanırım artık konuşacağımız bir şey kalmadı."

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Ben de öyle sanırım," diye karşılık verdi.

Başlangıçta olduğu gibi tekrar nezaketle selamlaştılar... Pardaillan, iki misafirini kapıya kadar uğurladı. Fausta ayrılmadan önce geriye döndü ve:

"Kendinizi koruyun, Pardaillan! Ne size ne de sizinle birlik olacaklara aman verecek değilim," dedi.

Pardaillan da sadece:

"Biz de elimizden geldiği kadar kendimizi koruruz," diye cevap verdi.

Fausta, pelerinini yüzüne örterek altın mahmuzlarını şakırdata şakırdata yürüdü. Albaran da ağır adımlarla onun peşinden gitti. Kapıyı kapatıp Valvert'e dönen şövalye ise:

"İşte oğlum," dedi. "Görüyorsunuz ki sıkı durmamız lazım. Dişi kaplan bu sefer zincirlerinden adamakıllı boşandı. Bizi fena halde hırpalamaya çalışacak."

Odet de Valvert kendini hiç heyecana kaptırmadı:

"Biz de kendimizi koruruz. Merak etmeyin, mösyö. Kendimizi kaplana yem olmaya bırakacak kimseler değiliz."

Bu sözlerin şövalyeyi memnun ettiği, gülümseyişinden belli oldu.

KIRK BİRİNCİ BÖLÜM
COSSONNERIE SOKAĞI'NDA

Aradan üç gün geçti. Bu süre içinde Valvert, yeniden Cossonnerie Sokağı'ndaki evinde yatıp kalkmaya başlamıştı. Landry de onunla beraberdi. Valvert, her gün gelip Pardaillan'ı ziyaret ediyor ve bu ziyaretler bazen uzun, bazen da kısa oluyordu.

Delikanlının, gününü geçirmek için bulduğu meşgaleler arasında Paris'te kâh yalnız başına, kâh peşinde Landry olduğu halde yaptığı gezintiler de vardı.

Bu gezintiler sırasında gittiği başlıca yer Louvre Sarayı civarıydı. Çünkü o da Pardaillan gibi sevgilisinin Louvre'da bulunduğuna inanıyordu. Fakat saraya bu kadar yaklaşması ve oralarda bu kadar sık dolaşması çılgınca bir ihtiyatsızlıktan başka bir şey değildi. Çünkü her an Concini ile onun silahşorlarına rastlama ihtimali vardı. O da bunu biliyordu ama sarayın yakınlarına gitmeden edemiyordu. Hiç değilse böylece sevgilisinin teneffüs ettiği havayı ciğerlerine sindire sindire doldurabiliyordu.

Pardaillan'a gelince, o da harıl harıl Paris'te gezinmekle meşguldü. Birini aradığı belliydi. Acaba küçük Loïse'i mi arıyordu! Bunu kesinlikle söyleyemeyiz. Pardaillan, Fausta'ya, torununu aramayacağını bildirmişti.

O halde ne arıyordu'! Bunu da sırası gelince öğreneceğiz... Şimdilik şu kadarını bilelim:

Fausta'ya karşı giriştiği bu yeni ve herhalde sonuncu mücadelede kendisini dehşete düşüren bir tek şey vardı ki, o da oğlu Jehan'ın gelip bu kör dövüşüne katılmasıydı. Oğlunun bu mücadelede bir dakika tereddüt etmeden kendi tarafını tutacağını biliyordu.

Fakat oğlunun, iki düşmandan birinin muhakkak canına mal olacağını bildiği bu dövüşte annesine karşı harekete geçmesini dü-

şünmek bile ona ağır geliyordu.

Neyse ki Jehan Pardaillan, Saugis'te, rahatsız bulunan karısının yanındaydı. Onun için şövalye, şimdi oğlunun birdenbire çıkagelmesinden korkuyordu. Pardaillan bu müthiş karşılaşmaya engel olmak için Escargasse'ı Saugis'e göndermişti. Escargasse gidip efendisi ve dostu Jehan'a, Mösyö Pardaillan'ın kendisi ve Gringaille'yle birlikte uzun bir yolculuğa çıkacağını haber verecekti. Bu yolculuğun amacı Matmazel Loïse'i bulmaktı. Şövalye bu konuda çok ümitliydi.

Şövalyenin kendisine verdiği talimatı pek iyi bellemiş olan Escargasse, görevini o kadar ustalıkla başardı ki, Jehan hiçbir şeyden kuşkulanmadı, hasta Bertille'nin yanında kaldı. Escargasse da ertesi sabah, Paris'e gelip şövalyeye ulaştı.

Artık, Pardaillan'ın da içi rahatlamıştı. Jehan, babasının Paris'te olmadığını sandığı için nasıl olsa Paris'e gelmezdi.

Şövalye, Escargasse'a bir kese uzatıp:

"Şimdilik şunu al ve benim söyleyeceklerimi dinle," dedi.

Escargasse itaat etti. Keseyi aldı. Epeyce uzun zaman kendisine bir şeyler anlatan Pardaillan'ı dinledi ve bütün bu konuşmadan sonra da atına atlayıp gitti. Paris'ten, acelesi olmayan keyifli bir yolcu haliyle çıktı ve Orléans yoluna doğruldu. Fakat Escargasse'ın Pardaillan'dan aldığı emirle böyle nereye gittiğini pek bilemiyoruz. Bildiğimiz bir şey varsa Orléans yolunun aynı zamanda Güney Fransa ve İspanya yolu olduğudur. Güneyli olan Escargasse, zorda kalırsa Gaskonya şivesiyle konuşabileceği gibi İspanyolcayı ve İtalyancayı da pekâlâ kıvırırdı.

Gringaille'e gelince; Escargasse, Saugis'e gelirken o da Sorrientès Konağı'nın bulunduğu Saint–Nicaise Sokağı'na yollanmıştı. Oraya her sabah gidiyor, Fausta'nın evini bütün gün gözetliyor ve akşama da gelip Pardaillan'a ne görüp duyduysa anlatıyordu. Oraya değişik kıyafetlerde gidiyor ve gerçek kimliğini saklamakta o kadar ustalık gösteriyordu ki kendisini kaç defa görmüş olan Valvert bile onu tanıyamıyordu.

Görüldüğü gibi Pardaillan hiç boş durmuyor ve öyle bir darbe indirmeye hazırlanıyordu ki, Fausta bu darbeyi yediği zaman kolay kolay doğrulamayacaktı. Fakat şövalye bu işte Valvert'i kullanmıyor, delikanlının sevgilisiyle baş başa kalmasına fırsat bırakıyordu.

Şövalye, halden anlayan bir adamdı.

Pardaillan üç günden beri devam eden bu sakin durumun daha fazla süremeyeceğini biliyordu ve Fausta ile Concini'nin hiçbir şey yapmayışına şaştığından bahseden Odet de Valvert'e:

"Emin olun ki bu düşmanlar ne bizi unutur ne de uyurlar. Herhalde bir tuzak hazırlıyorlar. Ellerine fırsat geçer geçmez bize darbeyi indiriverecekler. Hazır olup bu darbeyi karşılamak, bize düşer," diyordu.

Valvert bu söze karşılık olarak hiç istifini bozmadan sakin haliyle:

"Şüphesiz!" cevabını veriyordu.

Ancak Pardaillan'ın yanılmadığını da söylemeliyiz. Fausta ile Concini de boş durmuyorlardı. Hatta Fausta, Pardaillan'a karşı şimdilik Concini ile el ele vermeyi de düşünmüş ve kraliçenin gözdesini ziyarete gitmişti.

*

Concini, Valvert'e olduğu kadar Pardaillan'a da sonsuz bir kin beslediği için onu yola getirmek, Fausta bakımından hiç de zor olmamıştı. Bu gaye birliği, iki tarafa da, asıl maksatlarını saklamakla beraber mükemmel surette anlaşma imkânını vermişti. Fausta ile Léonora ve Concini, daha ilk konuşmada can ciğer kuzu sarması olup çıkmışlardı. Bundan sonra Léonora ile Concini, Fausta'yı hemen saraya götürüp kraliçenin huzuruna çıkmasını sağlamışlar; Fausta da, Marie de Médicis'i kısa zamanda etkisi altına almakta gecikmemişti. Hatta kraliçede, Fausta'nın hiçbir çıkar gözetmeksizin kendisine hizmet etmek istediği izlenimi bile uyanmıştı. Fausta da kraliçenin gözüne girmek için bütün gayretini sarf etmiş ve bunu başarmıştı. Bu işte Concini ile karısı da ona yardım etmişlerdi.

Neticede yine Fausta'nın istediği oldu. Bu toplantıların elebaşılığını o aldı ve kararlarını ötekilere öyle hissettirmeden kabul ettirdi ki sonunda herkes kendi fikrinin kabul edildiğini sandı, ama gerçekte sadece Fausta'nın istediği kararlar alınmış oldu. O kadar ki birbirlerinden ayrıldıkları vakit, Marie de Médicis de dünyayı ve olayları Sorrientès düşesinin gözleriyle görmeye başladı...

Yine ilk hareket noktamıza dönelim: Fausta'dan da, Concini'den de hiç ses çıkmayalı üç gün olmuştu. Dördüncü gün, Paris'te yaptı-

ğı esrarengiz gezintilerden birinden dönen Pardaillan, odasında bir mektup buldu. Mektup Valvert'in yazmış olduğu bir tek satırdan ibaretti:

"Sizi evimde bekliyorum, Acele geliniz, mösyö..."

Pardaillan'ın kılıcı zaten yanındaydı. Beline de bir hançer soktu ve ne olur ne olmaz diye bir de dolu kese alarak hemen Cossonnerie Sokağı'na doğru yola çıktı.

Pardaillan, Valvert'i evinde yalnız buldu.

Delikanlı odasında, kapıdan pencereye, pencereden kapıya doğru sinirli sinirli geziniyordu. Şövalyeyi görür görmez heyecanla haykırdı:

"Nihayet gelebildiniz, mösyö! İki saattir sizi bekleye bekleye endişeden kendi kendimi yedim."

Pardaillan sordu:

"Ne oldu? Bir şey mi var?"

Valvert şaşaladı:

"Ne oldu ne demek? Bir şey olup olmadığını sizin söylemenizi bekliyorum, mösyö..."

Pardaillan, ışıldayan gözleriyle delikanlıyı süzdü. Valvert'in merak ve hayret içinde olduğunu gördü. Dövüş kokusu aldığı zamanlarda yaptığı gibi kaşlarını çattı:

"İşte bu tuhaf," dedi. "Beni çağırıyorsunuz, aceleyle koşup geliyorum; ne var, diye soruyorum, bu sefer de ne olduğunu siz bana soruyorsunuz."

Valvert adamakıllı afallamış bir halde:

"Ben sizi çağırmadım, mösyö," dedi. "Tam tersine, beni gelip buluncaya kadar buradan ayrılmamamı tembih eden sizsiniz..."

Valvert şaşkınlıktan şaşkınlığa düşüyor, Pardaillan ise tam tersine, faaliyet zamanlarında hiç elden bırakmadığı kendine has soğukkanlılığıyla hareket ediyordu. Şövalye, gerçeği sezmeye başlamıştı. Gecikmenin hiç sırası olmadığını hemen anladı. Gayet sakin ve kendine hâkim bir tavırla sordu:

"Bana kısaca cevap verin ve siz hiçbir şey sormayın. Ben size nerede ve ne zaman, beni burada, evinizde beklemeni söyledim?"

"Söylemediniz. İki saat önce geldiğim vakit burada bir mektup buldum."

"Gösterin şu mektubu bana..."

"İşte..."

Valvert, mektubu bıraktığı masadan alıp Pardaillan'a verdi. Şövalye kâğıda göz gezdirdikten sonra:

"Tıpkı benim yazım," dedi, "Ben bile olsam aldanırım. Fakat bu mektubun anlattığı gibi ben, siz yokken buraya gelmedim, Odet... Bu mektubu yazan ben değilim. Bana getirilmiş olan mektubu yazan da siz değilsiniz. Meseleyi şimdi anlıyorum..."

Şövalye, bu sözleri söyleyerek Grand Passe–Partout hanındaki odasında bulduğu mektubu delikanlıya uzatınca, o da hayret etti:

"Tamamen benim yazım!.."

"Tabii... Hiç şüphelenmediğime göre..."

"Ama bunu yazan ben değilim, mösyö. Bu ne demek oluyor acaba?"

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Bu şu demek oluyor ki ikimizi de burada bir araya getirmek istiyorlardı. Bu işin içinde Fausta'nın parmağı var..."

Ve belindeki kılıcını düzelterek sert bir sesle ilave etti:

"Hemen buradan gidelim, Odet... Ya tavan başımıza inecek ya ayaklarımızın altındaki döşeme çökecek ya da ev infilak edip yanacak; ne bileyim işte, bir şeyler olacak... Hemen gidelim... Umarım geç kalmamışızdır."

Merdivene atılıp yıldırım hızıyla inmeye koyuldular. Valvert'in de bütün soğukkanlılığı yerine gelmişti. O da şimdi Pardaillan gibi davranıyordu. Mümkün olduğu kadar az gürültü çıkarıyordu. Yazık ki bu iş istedikleri kadar gürültüsüz de olmuyordu. Altlarından biri onları duymuştu; soluk soluğa ve gırtlağı yırtılırcasına bağırdı:

"Çıkmayın! Sakın çıkmayın!.."

İkisi de zınk diye duruverdiler. Valvert tırabzanlardan eğilip:

"Sen misin Landry?" diye seslendi.

Landry cevap verdi:

"Benim mösyö, benim... Yukarı çıkın mösyö! Tekrar çıkın. Çok geç kaldık!"

Pardaillan keskin gözleriyle Landry Coquenard'ı inceledikten sonra adamın uyarısını yerinde bulmuş olacaktı ki bir an tereddüt etmedi:

"Çıkalım," dedi.

Landry tekrar etti:

"Ama çabuk olun!"

Bu sefer gürültüye filan da aldırmaksızın basamakları dörder dörder çıktılar, yukarı merdiven sahanlığına vardıkları vakit, Landry de onlara ulaştı. Birlikte daireye girdiler. Fakat her şeyi düşünen Pardaillan, içeri girmeden önce kapının anahtarını çıkardı. İçeri girip kanadı iyice kapadıktan sonra da içeriden iki defa kilitledi. Ancak kapıyı şöyle bir gözden geçirince hayıflandı:

"En çok dört omuz vuruşuna dayanabilir."

Artık kapıyla meşgul olmadı. Valvert'in bir sorusuna karşılık veren Landry Coquenard'ın anlattıklarını dinlemeye koyuldu:

"Mösyö, Marché-aux-Poirées Sokağı'na kadar bütün sokak, bizzat muhafız komutanı Mösyö Seguier'nin emri altındaki okçularla kesilmişti. SaintDenis Sokağı'nı da muhafız komutanının iki teğmeninin komuta ettiği okçular tutmuştu. Her cephede ellişer asker vardı. Oralardan geçmeye çalışmak basbayağı delilik olur. Ayağımız kaydığı veya başımız döndüğü takdirde, kemiklerimiz kırılması pahasına da olsa, pencereden kaçmaktan başka çaremiz kalmıyor."

Pardaillan:

"Şu pencereyi bir görelim, bakalım," dedi.

Açık duran pencereye gitti. Odet ile Landry de peşinden seğirttiler ve üçü birden kendilerini göstermeden dışarı baktılar. O zaman Pardaillan uzun bir şaşkınlık ıslığı çaldı...

Valvert, "Concini ile Rospignac bizim evin önündeler!" dedi. Hıncını bir türlü yenemeyen Landry Coquenard da ilave etti:

"Roquetaille, Longval ve bütün muhafız sürüsü de onlarla beraber."

Pardaillan da acı bir gülüşle söylendi:
"Albaran kontu da burada. Fausta'yı temsil ediyor..."
Maalesef bu doğruydu.

DOKUZUNCU CİLDİN SONU